DE

NIEUWE GROOTE LIGTENDE ZEE-FAKKEL,

DERDE DEEL,

Vertoonende de Kuſten van Granada, Catalonien, Languedoc, Provence, Italien, Dalmatien, Grieken, Thracien, Natolien, Syrien, Egypten, en de geheele Noordkuſt van Barbaryen, met alle haar onderbehoorende en tuſſchen leggende Eilanden.

ALS MEEDE

De Beſchrving van alle Havenen, Bayen, Reeden, Droogten, Strekkingen en opdoeningen van Landen, op de waare Pools-hoogte gelegd, uit ondervindinge van veele ervarene Stuurlieden, Lootſen, en Liefhebbers der Zevaart, zynde van alle voorgaande misſlagen verbetert.

DOOR

CLAAS JANSZ. VOOGT,

Geometra en Leermeeſter der Wiskonſt.

En deeze laaſte Druk nieuwelyks verbeterd.

DOOR

JOANNES VAN KEULEN.

REGISTER

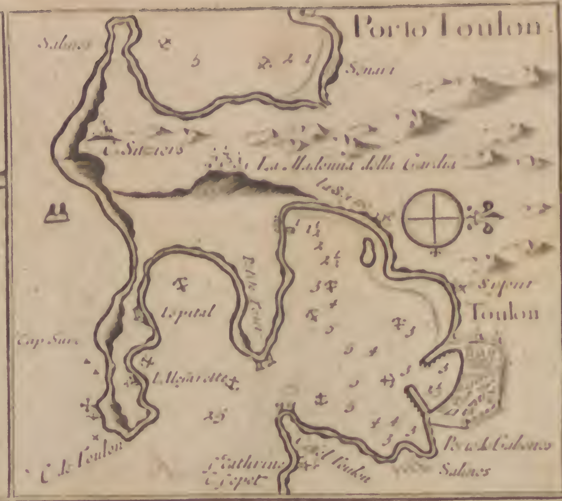
Der Vertooningen en Kaarten des derden deels der Ligtende Zee-Fakkel.

Voor den Leeser en Boekbinder.

Pas-caart van de
MIDDELLANDSCHE ZEE,
Verthoonende alle de Zee-kusten van
Granaden, Catalonien, Provençen
Italien, Griecken, Thraçien, Natolien
Syrien, Egypten, en Barbaryen
Met alle haar onder behoorende en tusschen leggende Eylanden Naukeurigh opgestelt
T' AMSTERDAM,
By Iohannes van Keulen
Boeckverkooper aende Nieubrugh in de gekroonde Lootsman
Met Privilegie voor 15 Iaaren
Namen van d'Eylanden, Hoecken en Havens, geleegen in 't Westelyckste deel der Middellandsche Zee.
Namen der Eylanden en voornaamste hoecken en Havens geleegen in 't Oostelyckste deel der Middellandsche Zee.
HISPANIA
Andaluzia
Granada
Murcia
Valentia
Catalonia
Provence
ITALIA
DALMATIA
Sicilia
BARBARIA
NATOLIA
CARAMANIA
Morea
Candia
Cyprus
Alexandretta
Antiochia
Tortosa
Tripoli
Smyrna
SYRIA
EGYPTEN
Straet van Gibralter
Italiaensche Mylen 60 in een graad
Duytsche Mylen 15 in een graad
Spaansche Mylen 17½ in een graad

NIEUWE PAS-KAART
van 't Opkoomen van
't NAAUW van de STRAAT,
Beginnende aan de Spaansse Kust,
van de Barles, en aan de Moorsse Kust,
van Sta. Cruz het Naauw door.
door HENDRIK LYNSLAGER
Capt. ter Zee in dienst van den
Staat der Verenigde Nederlanden.
Ao. 1738.
DE BAAY VAN TANGER
Oud Tanger
TANGER
Casteel
Een Duytsche Myl.
Duytsche Mylen van 15 in een Graad.
Engelse en Fransse Mylen van 20 in een Graad.
te AMSTERDAM, by JOANNES VAN KEULEN aan de Nieuwen Brug.
DE KUST VAN PORTUGAAL
ALGARVE
GIBRALTER
CEUTA
TETUAN
TANGER
Arzilla
Larache
Mamora
New Sallée
Anaffée
Azamor
Mazagan
Cab Blanco
Saffia
Cab Cantin
MAROCCA
Gebergte van Atlas
Sta. Cruz
Cab de Geer
CADIX
Faro
C. St. Marie
Silves
Lagos
C. Vincent
St. Ubes
LISBON
C. Spiegel
Cab Carvoeiro
Cab Roxent
Barlengs

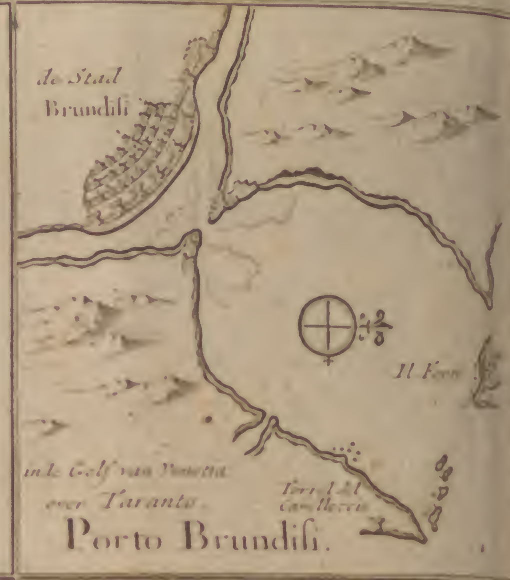

Tanger
Porto Tanger.

Porto Toulon
La Madonna della Gardia
Toulon
Cap Sere
Salines

Eres
d'Eylanden van Eres.

Capuciner Klooster
Mar Pesce
Taranto
I. Grande
C. S. Vito
Porto Taranto

Galipoli
Porto Galipoli.

de Stad
Brundisi
in de Golf van Venetia
over Taranto
Porto Brundisi.

Een Duytse Myl
Porto de Cara-Busa
N.W. hoek van Candia.
Cabo-Busa

Porto Canea.
op 't Eyland Candia.
Een Duytse Myl

Een Duytse Myl
Zuda
Porto Zuda.

Een Duytse Myl
Porto Andrea.
een Eyland inde
Archipel by
Negreponte.

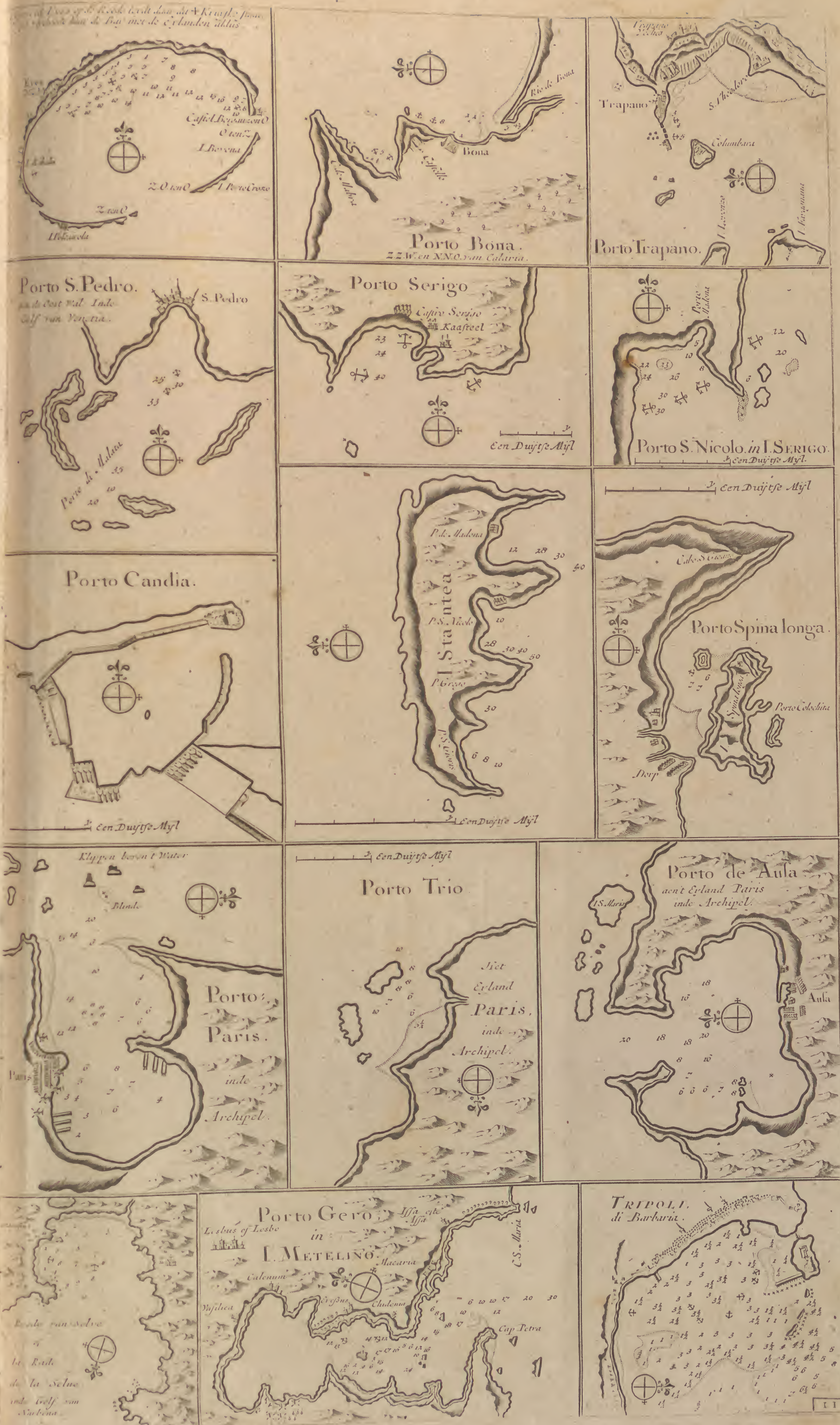

Een Duytse Myl
Milo
I. Milo

Porto Nio.
Een Duytse Myl

Een Duytse Myl
Porto Nixia
of Nelsia
Salina

Porto Zira
Een Duytse Myl

I. Delis.

Castel Bojanizon
I Porto Crozo
Porto Bona.
Rio de Bona
Bona
Z.Z.W. en N.N.O. van Calaria.
Porto Trapano.
Trapano
S. Theodoro
Columbara
Porto S. Pedro.
S. Pedro
Porto Serigo
Castro Serigo
Kaasteel
Een Duitse Myl
Porto S. Nicolo. in I. Serigo.
Een Duitse Myl
Porto Candia.
Een Duitse Myl
I. Stantea
P. de Madona
Een Duitse Myl
Een Duitse Myl
Cabo S. Croce
Porto Spina longa.
Porto Colochita
Dorp
Klippen boven t Water
Porto Paris. inde Archipel.
Paris
Een Duitse Myl
Porto Trio
Het Erland Paris, inde Archipel.
Porto de Ausa aen't Eyland Paris inde Archipel.
Ausa
Porto Gero in I. Metelino.
Lesbus of Lesbo
Macaria
Cap Petra
C. S. Maria
Tripoli, di Barbaria.
11

Nieuwe Paskaart
van't
NAAUW van de STRAAT
Strekkende de Kust van
SPANJEN
Van de Rivier van
Sivilien tot Mallaga
en de Kust van
BARBARIA
van
Larache tot Penon de Velez
Met het loopen der Stroomen Diepten
en Anker gronden.
Tot
Amsterdam
By
Ioannes van Keulen
Boek en Zee kaart verkooper
Op de hoek
Van de Nieuwen brug Steeg
In de
Gekroonde Lootsman.
Schaal van 10 Hollandsche Mylen van 15 in een Graad.
Schaal van 12 Engelse of Franse Mylen van 20 in één Graad.
Nota deze Kaart is gelegt na een Ordenaar Compas sonder eenige Verbetering van Miswysing.
De Kust van Spanje
De Middelandse Zee
De Kust van Barbarie
De Spaanse Zee
Anda Luzia
Mallaga
Castel
Penon de Velez
C. Mol
Marbella
Estepona
Gibralter
Bay van Gibralter
St. Roque
Ceuta
C. Porcus
Bay van Tetuan
Tetuan
Castel
Bersi
Alcassar
Mallabata
Tanger
C. Spartel
Arsilla
Larache
Mamora
Bolonia
Cadix
Conil
Medina Sidonia
La Victoria
St. Lucar
Rotta
Gibralter

'T DERDE DEEL
Van de Nieuwe Groote Lichtende
ZEE-FACKEL,
Inhoudende
De Beſchryvinge van de Zee-Kuſten van *Granaden*, *Catalonien*, *Provence*, *Italien*, *Dalmatien*, *Grieken*, *Thracien*, *Natolien*, *Syrien*, *Egypten* en *Barbaryen*, met alle haere onderbehoorende en tuſſchen leggende Eylanden.

Eerſte Vertooninge, van de

Zee-Kuſten van *Granaden*, van *Cadix* door de *Straet* van *Gibralter* tot *Velez Malaga*; Als mede de Zee-Kuſten van *Barbaryen* van *C. Spartel* tot *Penon de Velez*.

Van Cadiz na de Straat te zeylen.

OM van Cadix of Cadiz na de Straet te zeylen/ zeylt men Z. en Z. ten O. na de C. de Trafalgar, en dan loopt men ruym genoeg buyten de banken of klippen/ die Z. O. van Cadiz afleggen: van de hoek van S. Zebaſtiaan tot C. de Trafalgar, dat is de N. hoek van de Straet aan de weſt zyde/ is meeſt Z. Z. O. 7 mylen. Ontrent anderhalf myl benoorden de Caep leyn Conil. dat is een ſchoone zand bay niet ver van C. la Roque, daer men 't ſetten mag op 12/ 13 en 14 vadem ſchoone grond/ ook wel af en aan de Stad op 8, 9, a 10 vadem. Daar zyn eenige klippen en ſteenbanken omtrent ¼ myl daer beweſten/ die men moet myden.

Regt voor Caſſar Segair kan men ſetten voor alle ooſte/ Zuyde en zuydweſte winden/ daer is een redelyke grond met 4 of 5 vadem water. De Rivier aldaer kan niet bevaren worden dan door de Tartanen en Galjoots. Aen de O. hoek van Caſſar Segair is een and're lange zand bay/ aen de weſt hoek tot 't midden droog een Canon ſchoot t' zeewaerts verre/ maer aen de weſt-kant van de steyle klip op dezelve hoek moogt gy digt aen de kuſt loopen en ſetten 't daer op 3 of 4 vadem mooye zant gront voor noordooſte/ ooſte/ zuydooſte/ zuyde en zuydweſte winden.

Omtrent C. de Trafalgar niet wel anderhalf myl Z. W ten W. van land/ leydt een klip 5 voeten onder water/ men kan tuſſchen de wal en deſe klip deur: Die uyt de Straet komen/ moeten daar na uytſien/ vermits veel ſcheepen daer aen geſtooten hebben. Van deeze klip ſtrekt een ſteenbank om de N. N. W./ die in de Caart bekent ſtaat.

Die de Straat of Engte van Gibralter, koomende van Cadiz, begeert in te zeylen/ die gaet van S. Zeebaſtiaaen de weſt-hoek van Cadiz z. ten o en z. z o. na de C. de Trafalgar, tot dat hy vry wat buyten de wal is/ om de Spaenſche kuſt te myden/ die is vuyl. Daer ſtrekt een ſteenen bank drie quart mijlen in zee W. van 't eiland Tariſa af/ genaamt Las Layas of Lakas, daar 8, 9, en 10 voeten water op is/ en volgens den Portulan maer 5 voet laag water/ als het hard waeit/ ſoo barnt hy ſeer. De voorſz. hoek S. Zeebaſtiaan leid 7 mijlen van C. de Trafalgar.

Omtrent 3 mijlen/ Z. O. van C. Trafalgar leyt Cabo de la Plata, volgens den Portulan, en hooge uytſteeſtende hoek met een wacht-tooren; tuſſchen beide zyn 2 zand-baaytjes; de weſtelykſte voor de rivier Barbatta, hebbende aan de W. kant een Caſteeltje en eenige huyzen/ en aan de O. kant 2 vierkante Toorens op eenen heuvel/ zynde goet voor O. en N W. winden; de Ooſtelykſte tuſſchen deeze Toorens en C. Marinal, daar ook een wacht toorentje op ſtaat/ voor O. en N. O. winden/ op 8 à 10 vadem. Doch C. de la Plata en Marinal moeten beide zelfs gemyd worden/ wegens de klippen daar benevens.

Als men dan wat buyten de C. de Trafalgar is/ en z. z. o en z o ten z. aengaet/ ſoo verbalt men aen de Barbaryſche kuſt of binnen C. Spartel ontrent neffens Tanger geleegen in een

Tanger groote Inwyk en Zand bay/ waar men beſchut leid voor ooſte/ zuidooſte/ zuid en zuidweſte winden/ gelyk die in d' havenkaert vertoont word. Op de weſt hoek van 'd Inwyk van Tanger, ſtaet een Kaſteel vry wat hoog/ en nog wat hooger op 't gebergte ſtaet een Waek tooren/ daer aen is Tanger ſeer kennelyk. De kuſt ſtrekt van Tanger na Scherminkelberg meeſt al o. n. o. en o. ten noorden/ dat is de regte ſtrekking om door de Straet te zeilen. Wilt gy by de nagt de Straet in/ ſoo houd de Barbaryſche kuſt naeſt/ want die is ſchoon/ en daer kent gy niet aen misdoen/ maar de Spaenſche wal is (als gezeid is) vuil. Wilt gy by de Spaenſche kuſt langs/ ſoo moet gy digte by de wal tuſſchen 't eiland Tariſa en de voorſz. vuilen doorloopen/ digt by 't eiland langs/ of gy moet verre van 't eiland afloopen buyten de vuilen om/ maer in 't midden tuſſchen beide lande/ even na/ is 't beſt. Benoorden het eiland Tariffa op 7 à 8 vadem fyn zand/ niet nader als een Canonſchoot van ſtrand/ is goet ankeren voor Z. Z. O tot N. winden/ maar W. en Z. W winden maaken daar verbolgen zee. Nader onder het eiland te leggen is voor de touwen niet goet.

Twee mylen ruym O. ten N. iets N. van 't eiland Tariſa de hoek van Cabrita de weſthoek van de groote bay van Gibralter: regt beweſten en tegen over de berg van Gibralter, is een goede reede op 12, 10 en 8 vadem voor de noordooſte wint. Weinig beooſten de Vuur-tooren op den voorſz. hoek ſtaende is een ſchoone zandſtrand tuſſchen beide toorens/ daar leid men beſchut voor de dyningen uit den weſten. De blinde klip la Perle bezuyd ooſten de hoek van Cabrita ſtaat in de Caart bekent. Bay van Gibralter.

Tot Gibralter is een ſchoone baij bijna als een haven. Wilt gy 't daer in ſetten/ ſoo loopt ſoo verre inwaert/ tot dat de binnenſte hoek van den hoogen berg van Gibralter ooſt van u is/ daer hebt gy 5 of 6 vadem ſchoone grond. Na de meulen toe is 't 3 vadem vlak water/ men leydt daer in de bay beſchut voor een weſte wind/ een zuijdweſte wind is hoekjes wind van Gibralters-berg, maer voor een zuydweſte wint leydt ſy open: van daer brengt men goede wynen. Tuſſchen de Nieuwe en oude Moelje is de Grend klippig/ gelyk ook aan 't einde van de oude Moelje.

De nieuwe Mouïlle met zyn nieuwgeboude Fort leyt aan de Z. hoek van de Stad/ ſtrekkende N. W. omtrent 80 roeden. De oude Mouille leyt pas ¼ mijl Noordelijker/ en heeft ook een fortje aan wiens voet eenige klippen zyn/ die met laag water boven komen. De beſte ankerplaars is van de Nieuwe mouille N. W. 400 à 500 Roeden/ op 3 vadem met laag water en met hoog water 4 à 4½ vadem. Uyt den O. of uyt den W. komende moet men van de hoek van C. Cabrita en Gibralters-berg wat afhouden/ om door vuylens/ ſtroomen of valwinden geen ongemak te hebben. Voor de oude Moelje vertuyt men/ de ankers in 't O. N. O. en W. Z. W van malkander.

Als gy met een ooſte wind van de reede van Gibralter t' zeil gaet/ ſo is 't goet wat voor de wind af te loopen na de weſt-wal/ en ſoo voort by de laeger wal uyt/ want de ooſtelyke winden vallen met ſulke dwarlingen op 't hooge land van Gibralter, dat men qualyk by 't hooge land langs by de bay geraken kan.

Wilt gy uyt de ooſt komende de Straet uyt zeylen/ en gy zyt de Spaenſe kuſt wat na/ ſoo ſiet wel voor u/ want Gibralters-berg komt dan in u geſigt tegen 't land van Barbaryen aen/ en na dien 't land benoorden den berg laeg is/ ſoo ſchijnt het niet anders/ of daer is de opening van de Straet, 't is voor deſen gebeurd/ dat eenigen dat alſoo aenſiende/ daer op aen zeylden/ en alzoo haer Scheepen verzeylde en verloren. Daerom is 't hoog noodig goede agt op deſen berg te ſlaen/ want als men daer wel op let/ is hy goet te kennen. Ook is gebeurt/ dat eenige hebben-

de den Apenberg gezien/ terwyl zy Gibraltars-berg wegens wolken of andere oorzaaken niet gezien hadden/ denzelde Apenberg voor Gibralters-berg hebben genomen/ en in de bogt bezuyden Ceuta of by Tetuan vervallen zyn.

Van het naauw tot geheel aan Malaga is het binnenlands zeer hoog; dog aan de zeekant zyn meest Zandbayen/ voor welke men met Landwinden kan ankeren/ maar niet voor Zeewinden.

Estepona. Estepona leyd 4½ mijlen beoosten en benoorden Gibralter, en tusschen beyde staen verscheyde vuur-toorens aan de Kust/ daer is schoone grond om te setten. Wilt gy 't setten beoosten Gibralter by de naeste vuur-tooren aen Gibralter, soo set 'Gibralter Z. Z. W. van u op 25 vadem schoone grond en swart zand: maer wilt gy 't by de twee vuur toorens setten/ daer is een valeye om water te halen/ en set 't daer op 20 of 22 vadem/ daer is schoone grond en ook beter leggen/ om met oostelyke winden t'zeyl te gaen om de Straet uyt te loopen. Ruym ½ myl Z. O ten Z. van Estepona leyt een droogte/ die men myden moet.

Voor Estepona kan men 't setten op 14 vadem/ dat is een plaets om fruyten en wynen te laden/ 3 myl daer beoosten leyt Maribela, daer tussen beide staen 5 wacht-toorens aan de kust.

Van Gibralter tot Maribela is de koers meest N. O. ten N

Maribela. 7½ mylen. Wilt gy 't tot Maribela setten/ soo brengt de poort van de Stad alsoo/ dat gy hem tusschen de twee pak-huysen/ die op de strand staen/ en de groote vierkante wacht tooren/ die beoosten de voorsz. Pakhuysen staet/ deur sien nieugt/ en set 't daar op 9 of 10 vadem Deeze oude ankerplaats/ is dezelfde als in den Portulan, maer aldaar niet zoo klaar beschreeven. Recht voor Maribela is de grondt niet schoon. Ontrent een gooteling schoot bewesten de Stad mag men varsch water haelen.

Fangerola. Van Maribela tot Fangerola is n. o ten o. 4 mylen: daer tusschen beyde staen ook 5 wacht-toorens. Fangerola is een Kasteel/ en heeft een schoone zand-bay/ daer is goede Anker gront op 7 en 8 vadem voor eenige visschers huysjes/ en vlakke opgaende gront/ men leydt daar beschut voor een W. Z. W. wint en volgens den Portulan ook voor N. W. en N. winden.

C. de Mol. Van Fangerola tot Cabo de Mol, de west-hoek van Malaga is de kours O N. O. 2 mijlen/ maer van de west-hoek van Malaga tot de Stad van Malaga is de kours N. O. en N. O ten O. 2 mijlen/ 't is daer tusschen beyden al een schoone gront/ om over al te setten op 13 of 14 vadem.

Malaga. Aen dese merken is Malaga kenbaar/ beoosten op 't hooge staet een Slot/ en daer komen 2 muuren nederwaarts na de Zee tot aen de Stad/ daar is nu de Reede; dat de oude Reede plagt te wesen/ die is geheel bedorven door 't Ballast werpen. Wilt gy 't op de Reede van Malaga setten/ zoo settet op 10, 11 12 vadem/ ook op 13 en 14 vadem dwars van 't hooft af/ hebbende 't hooft N. ten O. van u/ daer is goede gront/ en de Ankers houden daer wel/ men leyd daer ook wel bewaert voor de Mooren.

Velez Malaga. Volgens den Portulan is de ankerplaats gewoonelyk recht voor de Stad omtrent ¼ uur af/ op 8 à 9 vadem steligrond. Ook word ter verkenning van Malaga aangegeeven de groote Kerk/ die midden in de Stad staat/ en ver gezien kan worden/ en dicht aan de Zeekant eenige boomen voor de Stad/ aan het strand/ daer men aankomt.

Oost en oost ten noorden 3 mijlen van Malaga leidt Velez Malaga, daer tusschen beyden is 't goet zetten by de wal langhs. Omtrent een mijl bewesten Velez Malaga staet een kleyn Kasteelken/ daer neffens is 't goet setten op 10 of 12 vadem/ by de naeste tooren aen 't Kasteelken/ daer kan men varsch water aen Lant bekoomen.

De Stad Velez Malaga leyd ontrent een halve mijl lantwaert in/ maer op de strant staet een groot Pack-huys van verre aen te sien als een Slot.

Wilt gy uit de west koomende te Velez Malaga zetten/ zoo schout de west-hoek wat/ daer strekt een banck vry wat verre of 't Zee/ neffens de waek tooren/ die om laeg staet bewesten aen Velez Malaga, en loopt by de wal langs/ die niet naeder koomende dan op 10 of 11 vadem/ zoo zult gy aen dien banck of Rif niet misdoen. Als gy de Stad van Velez Malaga dan regt beoosten 't voorsz. Pack-huys of tooren/ die op de strant staet/ hebt/ zo zettet daer op 19; 10 of 8 vadem. 't Is daer al schoone suyvere gront. Of wel volgens den Portulan, voor het fortje en eenige visschers-Magazynen op het strand/ op 8, 10, 12, à 15, vadem.

De Kusten van Barbaryen.

De Barbarysche Kust in de Straet van Gibralter strekt van C. Spartel tot Seuta, o. ten n. en o. n. o. 8 of 9 mijlen/ maer de C. Spartel en C. de Trafalgar aen de Spaensche wal leggen verscheyden N. iets W. en Z. iets O. 5 mijlen. Caap Spartel W. Z. W. en 't Casteel van Tanger Zuyden van u/ is 't 50 vadem diep/ Roodachtig Sand. C. Spartel Z. O. ½ O. 2½ mijl van u af/ C Cabreta O. N. O. ½ O. en C. Trafalgar, N. O. ten N. is 't 91 vadem diep/ de gront aldaer met Zeegewassen/ of Zee boomtjes/ en 2 à 3 stukken witte Schelpen.

Van Tanger tot Seuta is de cours O. N O en O. ten N. 6 mijlen. Voor Seuta is een schoone bay en schoone gront/ waar men beschut leid voor zuidooste/ zuyd-zuid-weste en weste winden. Seuta.

Van Seuta tot de Reede van Tetuan vyfd half mylen. Om uyt de bay van Gibralter na Tetuan te zeylen/ zoo loopt Z. ten O. Tetuan. digt by de hoek van Seuta om/ bezonder met een weste wint/ want gy zoud anders ligtelyk door de stroom (die dan gemeenlyk om de oost gaet) te leeg vervallen. By den hoek van Seuta komende/ zult gy voor uyt zien een swarten hoek genaemt C. Porques zuiden van den hoek van Seuta af. Men kan C Porques over Seuta heen sien/ als men in de bay van Gibralter leyd/ want C. Porques is kennelyk/ zeylt daer na toe/ en geeft met een weste wint geen wint over. Omtrent C. Porques komende/ begint gy Tetuan te sien leggende op een hoogen berg omtrent een myl lant waert in/ gaet dan zoo verre-zee-waert aen/ tot dat 't oost-end van de Stad komt over een ront heuvelken/ dat op 't hooge binnen lant is. In 't midden van de Stad staet een swarte tooren en in 't alderbinnenste binnen lant leggen drie kleyne Bergskens/ die over 't buytenste binnen lant heen kyken/ brengt die drie Bergskens over den voorsz. swarten tooren/ en zet dan zoo verre van de wal af/ dat 't eerste bergsken van 't hooge lant bezuyden Seuta na C. Porques toe/ komt regt buyten de C. Porques, daer sult gy diepte hebben 16 vadem goede stekgront. Soo gy 't anders zet als op de voorsz. merken/ zoo hebt gy quaede steenige en scherpe gront. 't Is gebeurt/ dat sommige Schepen daer zettende/ haer Anker zoo in de klippen vielen/ dat zyze niet ligten konden/ maer moesten haer touwen afkappen/ en de Ankers laten sitten. Daarom van C. Porques afkomende/ zoo brengt 't eerste voorsz heuvelken/ dat agter u in de bogt van Seuta bezuyden Seuta leydt/ regt buyten C. Porques, en dat zoo houdende en om de zuyd loopende/ zoo werpt u loot zonder ophouden/ tot dat gy steekgront kreygt/ en zoo drae als gy dat gevoelt/ zoo laet u anker vallen: want de plaets/ daer steekgrond is/ is geen twee Kabel-lengte in 't rondt.

Die nooyt te Tetuan geweest is/ wort lichtelyk geabuseert door den hoek C. Tetuan, alwaer een tooren op staet en drie mylen Z. ten O. van C. Porques leid/ dezelve aen ziende voor C. Porques, te meer om dat eenige zeggen dat Tetuan wel 7 mylen bezuyden Seuta leydt. 't Is gebeurt/ dat de Scheepen na deze hoek toe zeylende Tetuan voor by geloopen zyn/ daarom is 't best 't zy by daeg of by nagt hem niet verre van de wal te begeven om C. Porques zeekerlyk in 't gezigt te loopen.

C. Tetuan. De bay van Tetuan tusschen C. Porques en C. Tetuan is een zant-bay altemael van zant-strant/ met leege heuvelkens hier en daer op d'oever/ die van verre wel Scheepen schijnen te weezen/ maer daer neffens is de gront altemael vuyl/ behalven de plaets/ alwaer de steekgront is/ als gezeydt is. Tusschen C. Porques en Seuta is 't ook al een schoone zand-strand/ en daer neffens is al goede gront. De hoek van Seuta en C. Porques leggen op een rechtwyzend Compas/ recht Zuyd en Noord van malkanderen; alle beyde zyn bruin/ ook laager en langer als Gibralters-Berg, die graauw en styl is/ daer voor al by nagt dient op gelet te worden.

Men zet het gemeenlyk voor de Rivier van Tetuan op 16 vadem/ maer de Turken setten 't by d'innerste hoek/ dat is n ten o. daer af) 't welk omtrent ¾ eender mijl bezuiden de voorverhaelde Reede is. Een groote musquet-schoot van 't voorsz. hooft is 12 vadem diepe zand-gront/ maer rondom is de gront scherp en vuil/ die moet gy myden.

Eene groote mijl van C. Tetuan valt de Rivier Siat saven, de welke kan bevaren worden met scheepjes van 80 en 160 tonnen. Daer is veel hout om masten van te maken.

Targa. De haeven van Targa is een seer goede haven/ over al klaer en diep/ maer wat naeuw in 't ingaen. De z. o hoek is rood/ daer schijnt van verre een Kasteel op te staen/ maer de N. W. hoek is wat laeger. Deze haeven is wel te kennen door de nedergaende stylte aen beide hoeken. Hier is goede Reede/ uitgenomen voor N. ooste en N. O. ten ooste winden.

Van Seuta tot Penon de Velez is 't Z. O. ten O. wel zoo Oostelyk 17 mijlen. De Klip is Portugys/ en 't vaste lant Moors.

Van 't Gety en loopender Stroomen.

Men heeft (volgens den Portulan) aangemerkt/ dat van C. Trafalgar na het eiland Tariffa een stroom loopt/ ter contrarie van die van S. Pedro na C. Trafalgar loopt; insgelyks dat de Vloed van Tariffe na C. Trafalgar om de W. loopt/ en de Ebbe om de O.; daer en tegen tusschen C. Trafalgar en S. Pedro de Ebbe om de N. W. trekt; dus dat als het hoog water is aan Tariffe, dan is het laagwater aan C. Trafalgar, weshalven dan de stroomen alhier recht contra-

rie

re loopen. Doch deeze tegenstroomen strekken maar pas ; Duyts myl van de wal af ; want in 't midden van 't naauw loopt 't water gemeenelyk de Straat in.

Van Tariffa is een naad van stroom / zettende zeer schielyk om de Z. O. na de Barbarysche Cust / daarom men de Spaanse Cust het naast hond.

Aan de Barbarysche Cust is een andere naad van stroom / die op ½ uur van Land of na buyten loopt na C. Spartel ; zoo dat men de stroomen te baat neemende / meest met alle winden de Straat in en uytkoomen kan.

In d'engte van de Straet maekt hoog water een Z. W. ten Z maen. De stroom loopt daer meer om de west dan om d' oost / met goet weer gaet'er gemeenlijk 4 uuren vloed om d' oost en 8 uuren ebbe om de west / dog de meeste tijt na dat de wint waept / en loopt ook tot sommige tyden zoo sterck / dat 't ravelt als of 't over droogten en ondiepten loopt.

Te Gibralter op de Reede maekt een zuidweste Maen hoogh water / maer daer gaet weinig stroom / 't water ryst 'er en daelt 'er ontrent 3 of vier voeten. Binnen 't naeuw van de Straet oostwaert aen / onder de kust van Spanjen, als tot Malaga, Maribela en and're plaetzen gaet geen stroom / dan zoo als de wint die dryft. Echter in de ruime Zee is volgens Schipper Johannes Vos gebeurt / dat hy Anno 1700, tusschen den 12 en 13 November, zynde met een geballast Schip zestien glaazen met een Zuyd West ten Westen / en West-Zuyd-Weste Coers tusschen beide streeken gezeilt / van 5½ mijl Z. ten W. van Malaga in Zee / is vervallen voorby Seuta, zoo dat de Stroom hem geweldig om de Zuyd moet gezet hebben ; want hy moest anders ontrent Gibralter aengeloopen zyn ; daerom dient daer op wel gelet te werden / en de Spaanze Kust niet te verlaaten / of indien het heel duister is) by tijds bysteeken en verwachten den dag.

In 't midden van 't naeuw van de Straat is veel eerder volle Zee / als op 't naeuw van de Reede van Gibralter.

Streckinge en Coursſen.

Van Cadiz tot de hoek van de Straet is meest Z. Z. O. 7 mijlen
Van C. Trafalgar tot Tariffa Z. O. ten O. O. 5 mijlen
Van Tariffa tot de W. hoek von Gibralter O. ten N. N. 2 mijlen
Van de O. hoek van Gibralter tot Maribela N. O. ten N. 7½ mijl
Van Maribela tot Fangerola N O. ten O. 4 mijlen
Van Fangerola tot de west-hoek van Malaga O. N. O. 2 mijlen
Van de west-hoek van Malaga tot de Stad Malaga N. O. en N. O. ten O. 2 mijlen
Van de O. hoek van Gibralter tot Malaga N. O. ten O. 16 mijlen
Van Malaga tot Velez Malaga O. en O. ten N. 3 mijlen
Van Seuta tot Malaga N O. omtrent 18 mijlen
Van Malaga tot Penon de Velez Z. wel soo Oostelyk 21 mijlen
Van C Spartel tot de Scherminkelberg O. ten N. N 6 mijlen
Van de hoek van Seuta tot de Rede van Tetuan Z. 4 of 5 mijlen
Van Tetuan tot Targa O. Z. O. O 8 mijlen
Van Targa tot Penon de Velez O. wel zoo Z. 7 mijlen
Van Seuta tot Penon de Velez Z. O. ten O. wel zoo Oostelyk 17 mijlen
Van C. Trafalgar tot C. Spartel Z. iets O. 5 mijlen
Van Tarifa tot de O hoek van Seuta Z O. ten O. O. 5 mijlen
Van den O. hoek van Gibralter tot Seuta Z. iets O. 4 mijlen
Van den hoek van Gibralter tot Penon de Velez Z. O. ten O iets Z. 20 mijlen
Van den hoek van Gibralter tot Cabo de tres Forcas meest O. ten Z. iets Z. 36 mijlen
Van Seuta tot Salobrenna O. N. O. 30 mijlen

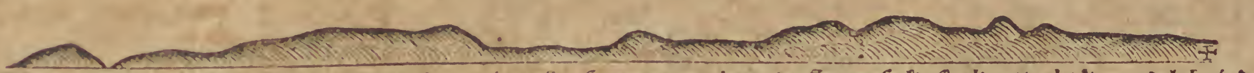
Hoogten.

't Eiland Cadiz leyd op	36 graden	35 minuten
C. de Trafalgar op	36 graden	8 minuten
J. Tarifa op	36 graden	4 minuten
Maribela op	36 graden	36 minuten
Malaga op	36 graden	50 minuten
C. de Spartel op	35 graden	48 minuten
Seuta op	35 graden	55 minuten
Tetuan op	35 graden	35 minuten
Penon de Velez op	35 graden	25 minuten

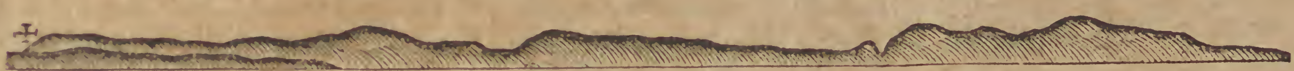
Hoe haar dese Landen uyt der Zee vertoonen.

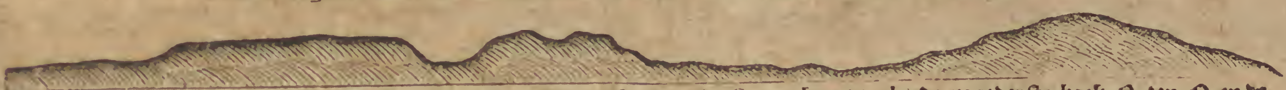
Aldus vertoont 't Eiland van Cadiz N. O. ten O. 5 of 6 mijlen van u zynde.

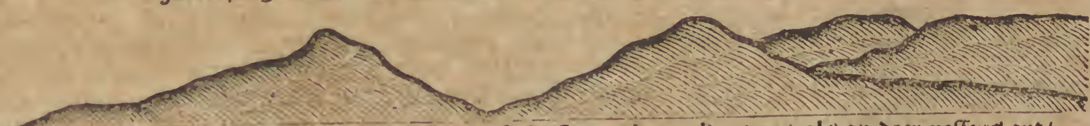
Als men uit de west komt ende de Straet in wil / soo vertoont hem de Spaense Kust aldus / als 't noordelyk eind N. N. O. ontrent 6 mijlen / en d'Oostelykste hoek na de Straet toe ontrent 5 mijlen van u is.

Dit behoort aan de voorgaende Figuer / de kruyskens aen malkanderen.

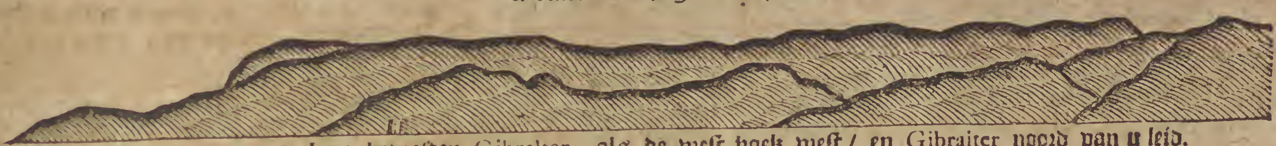
Aldus vertoont de Spaensche Kust / als men uit de west tegen de Straet komt / als de noorderste hoek N. ten O. en de zuiderste hoek N. O. van u is / en gy ontrent 6 mijlen daer af zyt.

't Hooge landt buiten Tarifa aen de Spaense Kust doet hem aldus op / als gy daer neffens zyt / en zyn zeer hooge bergen.

Aldus is de Spaense Kust gedaen / als Tarifa noord van u is / den berg Gibralter siet gy dan noordoost van u buiten d'oost-hoek uitsteeken.

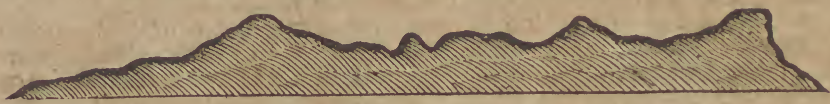
Dus vertoont 't lant bewesten Gibralter, als de west-hoek west / en Gibralter noord van u leid.

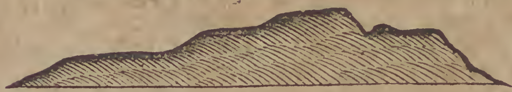
Dit land daer beoosten aen komende leid in de bogt van Gibralter, en loopt aen de Straet van Gibralter,

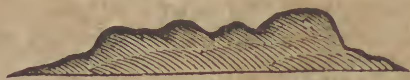
Aldus vertoont Gibralter, als 't noord van u is / dan komt dit lant aldus daer beooſten uit / d'ooſthoek leid dan N. ten O. van u / en de Stad kan men dan niet ſien.

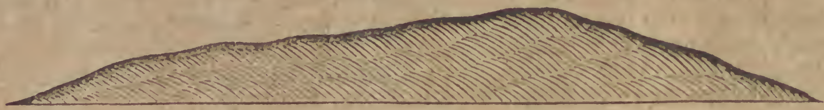
Uit d'ooſt koomende en Gibralters-berg W. ten Z. 10 mijlen van u zynde vertoont aldus.

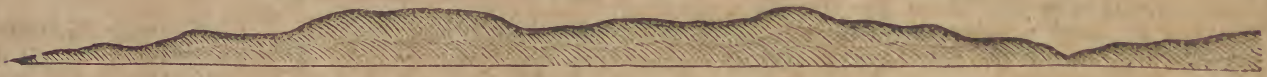
Gibralters-berg vertoont aldus / weſende W. Z. W. van u / als gy omtrent neffens Malaga zyt.

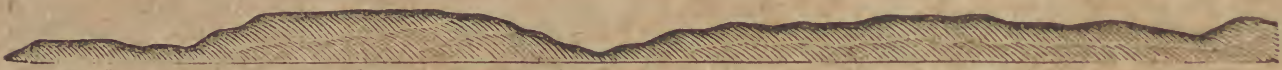
Aldus vertoont Gibralters-berg Z. ten W. 6 mijlen van u zynde.

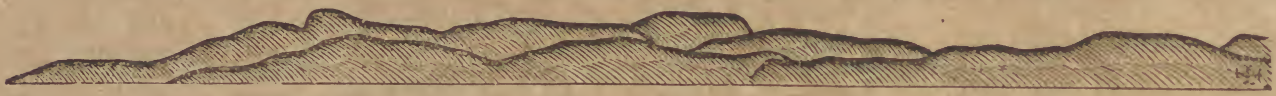
Den berg tegen over Gibralter leggende vertoont aldus / als hy / wanneer men uit d'ooſt komt / Z. W. ſoo verre als men hem ſien mag / van u af leyd.

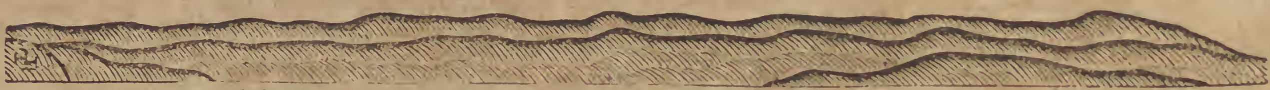
Dus veroont 't lant beooſten Gibralter, als 't N. W. ten N. 6 mylen van u is / de vuur-tooren kan men dan ſien.

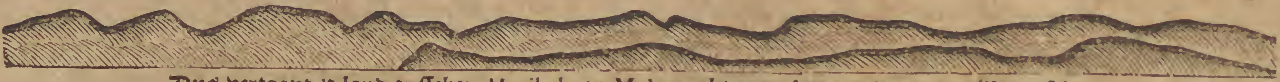
Dit komt beooſten aen 't naeſt voorgaende / daer ſtaen veel vuur toorens op dat land / die ſiet gy als gy daer digte by ſyt / by de vuur toorens / van Gibralter is veel varſch water / daer gaet een Rivier 5 of 6 mylen Landewaert in.

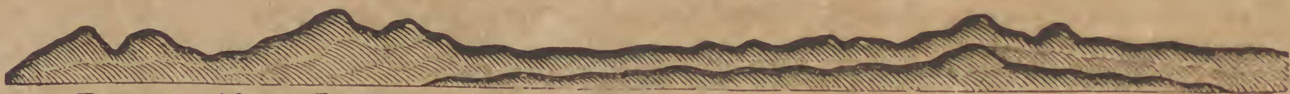
Dus vertoont 't lant beooſten of benoorden Gibralter na Maribela toe / als de laege hoek W. ten N. van u is.

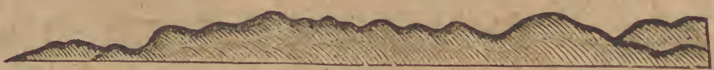
Dit behoort aen 't bovenſte / en loopt na Maribela toe / de kruyskens aen malkander.

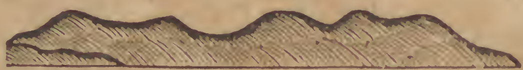
Dus vertoont 't land tuſſchen Maribela en Malaga, als men daer ontrent 6 mijlen af is.

Dus vertoont 't land tuſſchen Maribela en Malaga, als gy komende ontrent 5 mylen buyten de wal daer voorby zeilt / 't is een ſeer hoog lant.

Dus vertoont 't land van Malaga W. ten Z. van u ſynde / want dan zyt gy regt voor Salobrenna.

Dus doet hem de weſt-hoek van Malaga op N. O. 6 of 7 mijlen van u leggende.

't Lant ontrent 5 mylen beweſten Malaga vertoont hem aldus N O. van u zynde. Fangerola komt dan aen 't ooſt einde van 't laege dubbelde land / en een valeye daer regt boven.

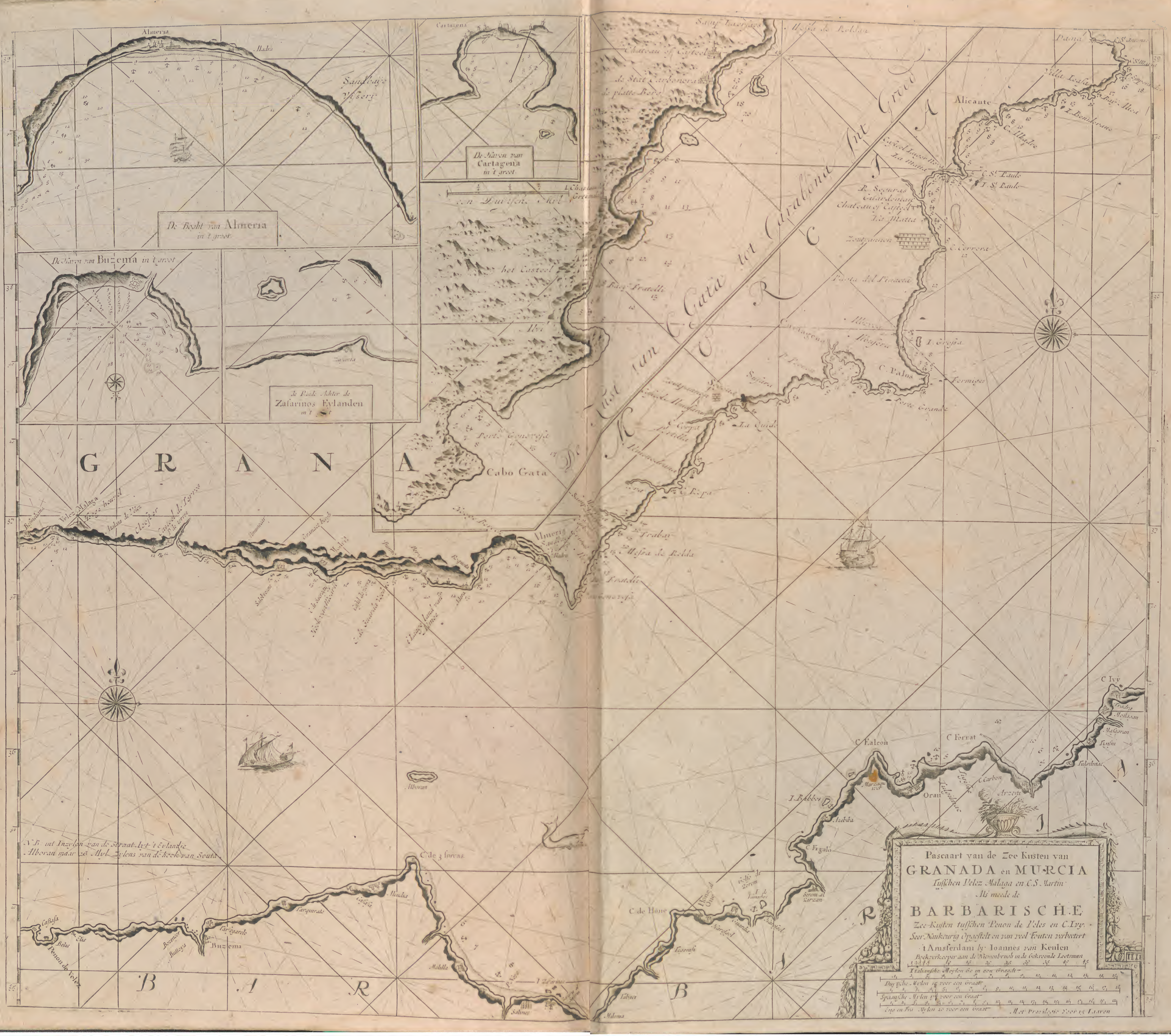

Dus vertoont hem 't land beweſten Malaga, als gy uit de weſt komt / en d'hoge berg N. O. ontrent 5 mylen van u is / dan kent gy 't Kaſteel ſien / dat ſtaet ontrent 4 mijlen van Malaga; ook ſiet men een Klooſter aen den hooge berg / gelyk als hier afgebeelt is.

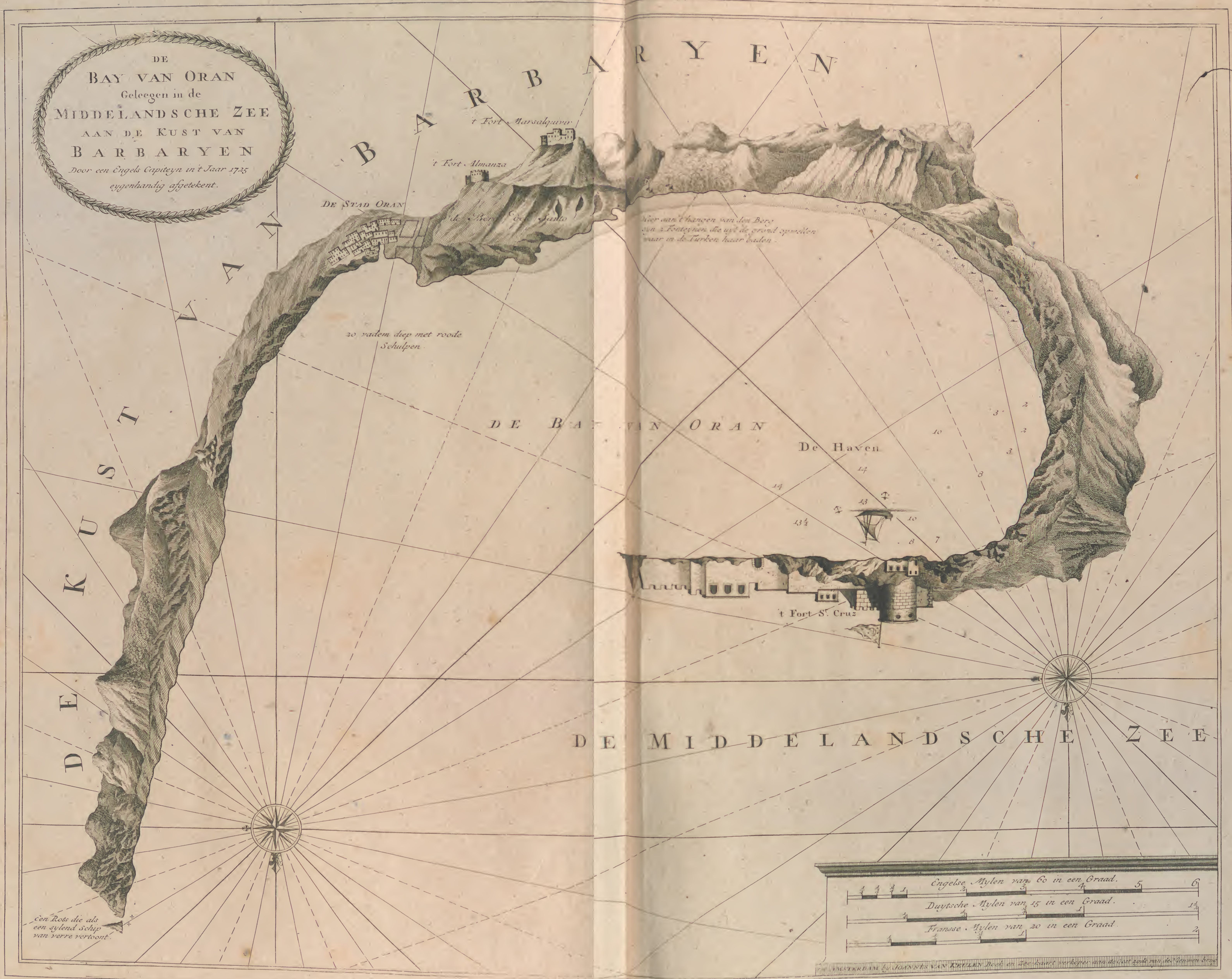

Deſe hoek leid beweſten Malaga, de Stad komt omtrent een myl beooſten d'hoek / als men dat wat na by komt / ſoo kan men wel 3 of 4 toorens op den hoek ſien.

Nieuwe
en seer nette Caart van
de Baay en Stadt
GIBRALTAR,
Geteekent door den Wel Ed: Hr.
H. Leynslager Capt. in't Edel
Moogende Collegie ter
Admiraliteyt alhier.
DE MIDDELANDSCHE ZEE
DE KUST VAN
ANDALUSIEN
Monte Cabrera
St. Rocque
daar de Spanjaarden hun Campement hebben
Oude Water plaats
Vuyle grond
REEDEN
Goede Sand grond
DE BAAY VAN GIBRALTAR
Goede grond
La Chapelle
een blinde Clip daar 12 a 14 Voet Water op is
Caap Cornero
Sand grond
Vuyle grond
Gibraltar
VERKLAARING DER LETTEREN.
A. Waght huys van waar men 10 a 12 Mylen zoo wel ten Oosten als ten Westen in Zee kan sien, en Scheepen in't gezigt koomende, door den Uytkyk Zeyn voor wert gedaan, met groote Ledere bullen, aan die zeyde daar dezelve werde gesien om de Oorlogscheepen die op de Reede leggen daar van te verwittigen.
B. Willis Battery.
C. Nieuwe werken als een bedekte wegh in de berg gehouwen.
D. Waght-huys voor het Volk in de buytewerken.
E. Oudt Moors Casteel.
F. Oude Moultie.
G. Hospitaal.
H. Nieuwe Moultie.
I. Nieuwe Water plaats voor de Schepen met een kleine Moultie om de Boots aghter te leggen.
K. De punt van Europa.
Duytsche Mylen van 15 in een Graad.
English Leagues 20 for degree
Tot
Amsterdam
by
Joannes van Keulen
Boekverkooper aan de Nieuwe brug
inde Gekroonde Lootsman.

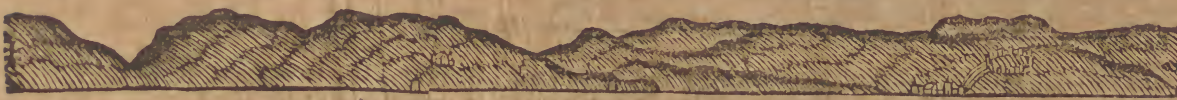
Pascaart van de Zee Kusten van
GRANADA en MURCIA
Tusschen Velez Malaga en C.S.Martin
Als meede de
BARBARISCHE
Zee-Kusten tusschen Penon de Veles en C.Ivy.
Seer Naukeurig Opgestelt en van veel Fouten verbetert
t'Amsterdam by Joannes van Keulen
Boekverkooper aan de Nieuwenbrugh in de Gekroonde Lootsman
Italiaansche Meylen 60 in een Graadt
Duytsche Mylen 15 voor een Graat
Spaansche Mylen 17½ voor een Graat
Eng en Fra Mylen 20 voor een Graat
Met Previlegie Voor 15 Jaaren
De Bocht van Almeria in 't groot
De Haven van Cartagena in 't groot
De Haven van Buzema in 't groot
de Reede Achter de Zafarinos Eylanden in 't groot
GRANA
Cabo Gata
Almeria
Alicante
Cartagena
C. Palos
I. Grossa
C. S.t Paulo
C. Falcon
C. Ferrat
C. Ivy
Oran
Arzew
C. Figalo
C. de Hone
Alboran
C. de 3 forcas
Melilla
Buzema
Penon de Velez
Velez Malaga
Zoutpannen
De Kust van C. Gata tot Carabona ... Graad

DE
BAY VAN ORAN
Geleegen in de
MIDDELANDSCHE ZEE
AAN DE KUST VAN
BARBARYEN
Door een Engels Capiteyn in 't Jaar 1725
eygenhandig afgetekent.
DE KUST VAN BARBARYEN
't Fort Marsalquivir
't Fort Almanza
DE STAD ORAN
Hier aan 't hangen van den Berg
zyn 2 Fonteynen die uyt de grond opwellen
waar in de Turken haar baden
20 vadem diep met roode
Schulpen
DE BAY VAN ORAN
De Haven
't Fort St. Cruz
DE MIDDELANDSCHE ZEE
Een Rots die als
een zylend Schip
van verre vertoont.
Engelse Mylen van 60 in een Graad.
Duytsche Mylen van 15 in een Graad.
Fransse Mylen van 20 in een Graad.
AMSTERDAM by JOANNES VAN KEULEN Boek en Zee-kaart verkoper aan de Oost zyde van de

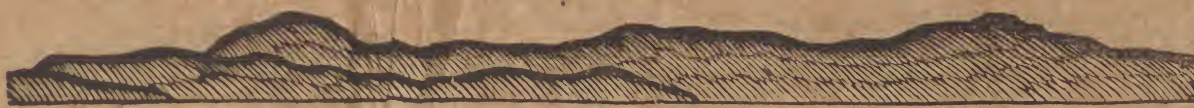
Aldus vertoont 't land bewesten Mala ga als 't N. O. en N. N. O. ontrent 3 mijlen van u is / dan siet men de Stad Malaga bewesten de bogen 't is leggen / gelyk in dese en volgende Figuur vertoont wort.

Dese Figuur volgt aen de bovenaen / de kruyskens aen malkanderen. De Kerk van Malaga komt dan regt beneeden 't Kasteel staen / dat leid dan ontrent noord 5 mylen van u.

Aldus vertoont 't lant van Malg als gy daer ontrent 4 mijlen af zyt / zynde de west-hoek N. N. W. van u.

Aldus vertoont 't lant osten Malaga, als 't N. ten O. en de Stad Malaga noord van u is.

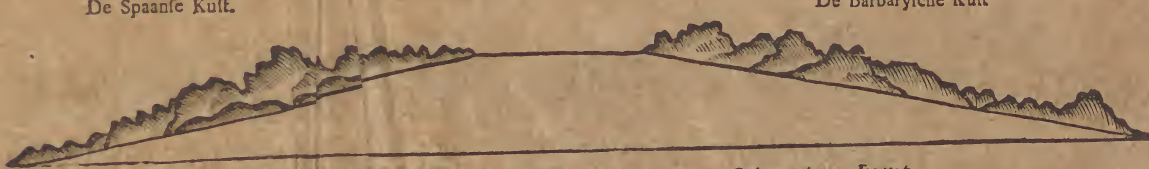

Aldus vertoont 't lant bevesten Malaga, als gy daer digte by zyt / en de hoek daer bewesten / daer de vuur-tooren op staet / noord noord west van u is.

Dit volgt beoosten 't voorgaande / n zyt dan 3 of 4 mijlen van de Stad / die gy wel meugt sien / by klaer weder sudy Scheepen wel op de Reede van Malaga sien leggen

De Spaanse Kust. De Barbarysche Kust

Aldus verton 't Nau van de Straet als men uit de west daer voor komt.

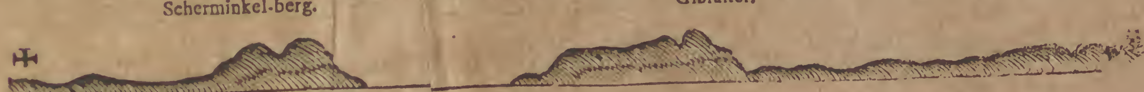
Dus veoort Schenkel-berg, leggende Z. W. 7 of 8 mijlen van u.

De Kt van Barbary

Als de Scherminkel-berg Z. Wet Gibraltberg, W. Z. W. van u leggen / soo vertoonen sy haar met de Spaensche Kust benoorden / en de Sebarysch ist bezuyden de Straet, gelyk in dese 4 Figuuren vertoont wort. Maribe legt gy dan noorden ten weste van u.

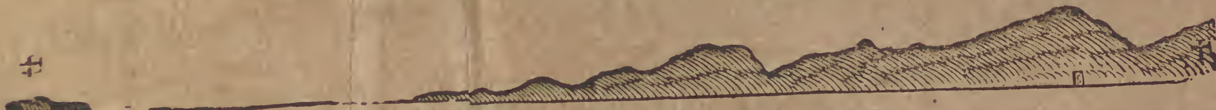
Scherminkel-berg. Gibralter.

De Str.

Dit wort aan 't voorgaende / de kruyskens aen malkanderen.

De Kust van Spanjen.

Dit verlgt aen 't voorgaende / de dubbelde kruyskens aan malkanderen.

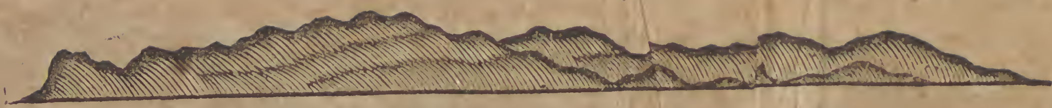

Maribela.

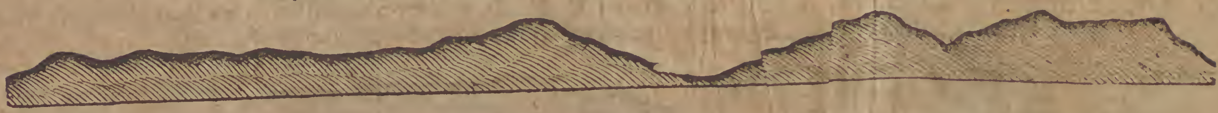
Dit wort nog aen voorgaende / de lange kruyskens aen malkanderen.

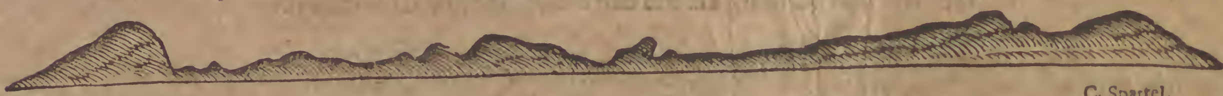
Dus voont C. Spar als 't oost ten zuyden vierd'half mijl van u is.

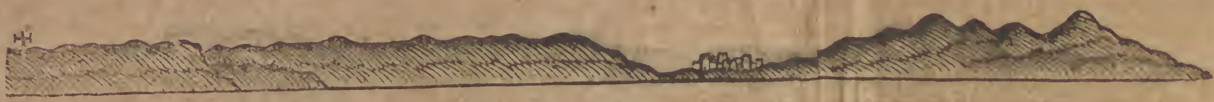
Dus vertoont C. Spartel, als 't zuydoost ten o.en 6 mi.en van u is

Als men uyt de west tegen de Straet komt/soo vertoont de Kust van Barbar.n ald.s/ a.s de noordoost-hoek oost ten Z. en 't zuyd-eynd Z. O. ten O. van u is/ en gy no wel. mi.en daer af zyt.

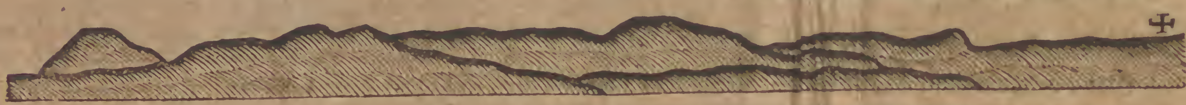

Aldus vertoont 't Land van Barbaryen tusschen C. Spartel en de Scherminkelbe. als .. Spartel Z. O. ten Z. 4 mijlen en de Scherminkel-berg oost ten zuyden 9 of 10 m.. va. u zyn.

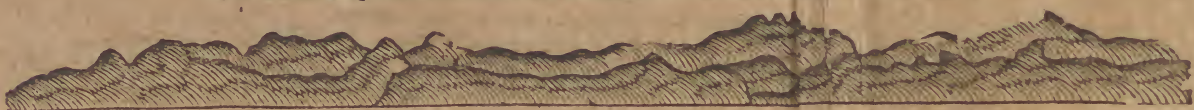

Als men de Straet in zeylt/ en de zuydwest-hoek zuydwest van u is/ soo vertoont 't Land aldus.

Tan.ed van bewesten dese valye regt binnen den Be.g dat gy weinig van de Stad sien kent/ ma.. kinsesien/ als men daer nessens is.

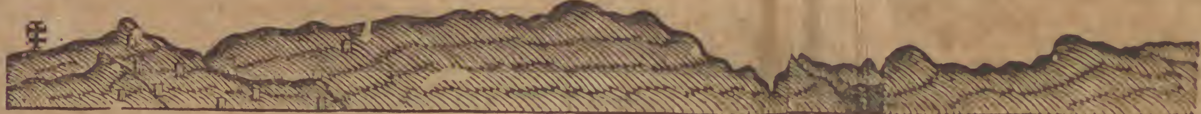
Dit Land volgt beoosten aan het voorgaende/ de kruys.. .n malkanderen.

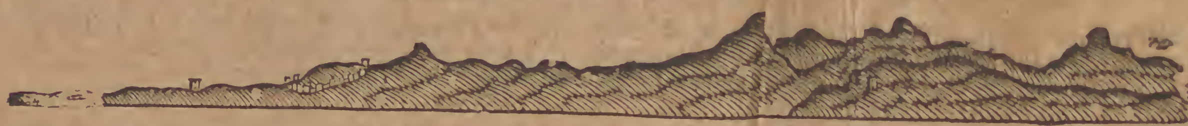
Dit volgt nog beoosten aen het bovenste/ en streckt al na de Scherminkel-berg to.n v..ont aldus/ als 't Z. Z. O. van u is.

Aldus is de Scherminkel-berg of de Apen-berg vertoonende/ als hy oost .n u is/ .. vervolgt aen de boovenstaende Figuur/ dan kan men op dat pas geen Land da.buyte. .aer sien.

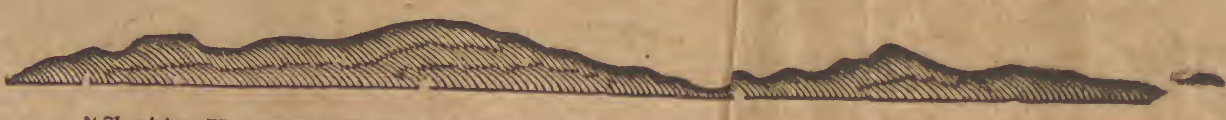
Dit Land met de Huysen en Toorens komt beoosten aen de Sche.inkel-beg a Seuta toe/ en vertoont aldus/ als men daer nessens.

Dit Land vervolgt beoosten aen 't boobenste/ en leyd regt bewen Seuta. .euta leyd in een valeye tusschen 2 hooge bergen.

Dit is den Berg beoosten Seuta, en vertoont aldus/ als hy zuyd h u is. Daer .t een muur boven op 't hoog om den Berg/ de Stad leyd daer westen in eenaleye.

't Land van Targa aen de Barbaryschhe kust beoosten Tetuan legde Z. ten W. In Malaga, doet hem aldus op/ als 't oost eynd zuyd ten oosten/ en 't west-eynd zuyden westen van leyd. 't Is hoog Land/ men kan 't wel 16 m.n in Zee sien.

De Tweede Vertooninge, van de

Zee-Kuſten van Granaden en Murcia, tuſſchen Velez_Malaga, en C. St. Martin, met de tegen_over gelegene Zee_kuſten van Barbaryen tuſſchen Penon de Velez en C. Ivy.

VAn Velez Malaga tot Almuneçar is de cours o. en O. ten Z. ſchaaars 5 mijlen tuſſchen beiden is de Kuſt ſchoon / men kan 't agter alle hoeken tuſſchen beiden ſetten. Maer 2 mijlen beweſten Almuneçar is een hoek / daer een vuur-tooren op ſtaet / daer agter is een goede Reede voor de weſte wind. De ankerplaats beooſten de weſthoek van P. de Tores, ſtaat in de Kaart bekent.

Tot Alemuneçar ſet men 't beweſten de klip / daar 't Capellеken op ſtaet / op 12 vadem goede grond / en men leid daar beſchut voor Ooſten en w. n. weſten winden. Volgens den Por-
Almuneçar. tulan kan ook beooſten die klip of dat eylandtje op 12 vadem ſteekgrond geankert worden.

De ſtrekking van deeze Kuſt is in den Portulan dezelve / die by ons van ouds is opgegeeven / maar de Franſe Academie in de Kaart van 1737. doet hem meer als een geheele ſtreek Noordelyker ſtrekken.

Salobrena leid $1\frac{1}{2}$ myl beooſten Almuneçar, of iets zuydelijker. 't Is een klein ſteedeken met een Kaſteelken leggende op een berg. Een weinig om d' ooſthoek van Almuneçar regt voor
Salobrenna. Salobrenna leid een klein Eilandeken / daer men beweſten ſetten kan en beſchut leggen voor ooſt-noordooſte en weſte winden / hebbende luwte van d' Ooſthoek van Almuneçar. Want 't is de beſte Reede / en daer leggen alle ſcheepen op 14 en 15 vadem ſteekgrondt / want op 16 vadem leidt men daer al wat uiterlyk / al hoewel men beooſten en benoordooſten dit Eilandeken mede ſetten kan / doch de grond volgens den Portulan zoo goed niet. Dit Eilandeken is rondom ſchoon / gy kent daer ſonder ſchroomen digte by omloopen / ook ter nood tuſſchen dit Eilandeken en 't vaſte land doorlopen / want 't is tuſſchen beiden 16 of 17 voeten diep.

Twee mijlen beooſten Salobrenna leid Modril in den ſelven
Modril. Inham / wel een half mijl landewaaert / hebbende 2 Kerken en wat geboomte daer omtrent / op d' oever ſtaet een vierkante tooren. Men ſet het neſſens dien tooren op 12 of 13 vadem / alſo dat men 't toorenken op de Ooſt-hoek buiten d'andere hoek effen zien kan / of wel pas een quart mijl bezuyden 2 à 3 viſſchers Magazynen / daer agter eenige groote boomen ſtaan / op 15 / 18 / 20 vadem ſteekgrond. Men leid daer op een ſchoone grond / beſchut voor d'ooſte wind. Maer een zuydooſten en zuide wind maekt aldaer (gelyk tot alle plaetſen aen deſe Kuſt) een laeger wal.

Als gy van Cabo de Gato af komende te Modril weeſen wilt / ſoo ſult gy / 't laege land van Almeria 3 of 4 mijlen gepaſſeert zynde / en ontrent 3 of 4 mijlen buyten de wal zeylende / een langen ſchuynen hoek ſeer ſlegt voor u ſien leggen / en ontrent 3 mijlen daer beweſte / ſult gy nog gewaar worden een andere heuvelagtige hoek / dat is d'Ooſthoek van Modril, genaamt C. de Sacraſtif, daer beweſten leyd Modril. C. Sacraſtif word bericht te leggen omtrent O. Z. O. van de hoek van Salobrenna $2\frac{1}{2}$ mijl.

Van d'Oſthoek van Modril tot 't kleyne Kaſteelken Caſtel de Ferro, leggende aen de Water-kant op een ronden berg / is
Caſtel de Ferro. 't O ten N. wel zoo noordelyk 1 myl / daer neſſens is Reede voor de Weſte wind / doch volgens den Portulan niet al te goed / behalven dat men met een Zeewind onder zeil gaande / door de diepte aldaer in gevaar zoude ſtaan / tot dat het anker op was / om tegen den wal te dryven.

't Kaſteel Berja leid van Caſtel de Ferro O. iets Z. rechtwyzende $1\frac{1}{2}$ myl / zynde een groot vierkant wit huys / aan de zee ſtrand in een zand-baay gelegen op een lage vlakke grond; men kan 'er op $\frac{1}{4}$ uur Z. W. daar af op 9 à 10 vadem ſteengrond ankeren. Z. Z. O. van Berja met wel $\frac{1}{2}$ mijl leid de hoek van Berja, daar onder voor Ooſte-winden beſchut is / maar de Z. W. winden zyn 'er zeer gevaarlyk.

Van Caſtel de Ferro tot Adera is de cours O. wel zoo Z. 6
Adera. mijlen / doch volgens de Portulan maar 4 mijlen. De buytenkuſt is daer omtrent al laeg ſlegt landt geheel tot Almeria toe / ſoo dat gy tot ſommige plaetſen / een mijl buyten de wal zynde / 't buyten-landt niet ſien kent / maer 't binnelandt is geheel hoog.

Tot veel plaetſen in de Middelandſche Zee, en voornaemlyk omtrent deſe geweſten / moet men ſoo wel aen de laeger wal als aen de hoger-wal ſetten / want daer zyn dikwils niet veel Havens te bezeylen. Maer als gy op een Reede legt / ſoo pas wel / dat u tuyg vaerdig is / om / wanneer 't ſtormen wil / u Ankers daar tegen uyt te brengen. Als 'er onweer voorhanden is / ſoo wort men 't ſomtyds wel byna een halve dag te vooren gewaer aen 't raeſen van de Zee. Als de wind dwars op de wal is / ſoo heeft men geen grooten nood van de wind / om datſe tegen de hooge landen aen dood waeyt / maar daer ſtaet wel grof water / daer men een goed anker en touw moet tegen ſetten om dat onweer af te ryden.

Van Adera tot Almeria is de cours N. O. iets O. 2 mijlen. Almeria.
Almeria leid in een moye Inwyk of bay / daer men overal ſetten kan waer men wil / leggende beſchut voor een weſt zuyd-weſte en ooſt zuyd-ooſte wind. Wilt gy 't Almeria ten anker loopen voor weſtelyke N. W. en Noorden-winden / ſoo brengt C. de Gato ooſt zuyd-ooſt / de hoek van 't laege land beweſten de ſtad zuyd-weſt wel ſoo weſtelyk / en 't Kaſteel Aladra noord wel ſoo ooſtelyk van u / en ſet het op 16 vadem ſchoone zandgrond. Om voor Almeria te ſetten / zoo loopt tot een Gotelingſchoot van land op 15 à 16 vadem / zoo dat Almeria Noord-Noordweſt van u leid / want de ſtad Noorden van u is 't diep 20 à 22 vadem / hoe weſtelyker / hoe dieper / en geen $\frac{1}{4}$ myl van 't land is 't 12 vadem diep. Van Almeria omtrent $\frac{3}{4}$ myl Ooſt Zuyd-Ooſt op / ſtrekt laag land met een weinig geboomte / daer op het ooſt eynde een dikke plompe tooren ſtaat / en ſchiet van het zelve eynde een Land Rivier af.

Omtrent zuiden / zeewaart $\frac{1}{4}$ mijl van daar ſtrekt het land omtrent $\frac{1}{3}$ myl Ooſt-Noord-Ooſt / en na gerade Ooſtelyker en daar bezuiden tot Caap de Gato toe.

De Reede voor 't Kaſteel Roquera is O. Z. O een gotelingſchoot daer af / en van de hoek met 't rif N. O. / Almeria leid van daer 2 mijlen benoorden: 't Kaſteel Aladra leid noord ooſt ten ooſten 3 of 4 mijlen / en C. de Gato ooſt ten zuyden omtrent 5 mijlen van die Reede.

Van Almeria tot C. de Gato de weſthoek is de cours zuyd Cabo de Gato.
ooſt omtrent 4 mijlen. Over de weſtzyde van C. de Gato is 't Reede goed ſetten voor ooſtelyke winden / maar zuyd ten weſten / zuyd zuyd weſt / en zuyd-weſt omtrent een vierendeel van een mijl van dien hoek leid een blinde klip of ſteenbank 8 of 10 voeten / of na 't ſeggen van eenige niet meer als 4 of 5 voeten onder water / daer gy u voor wagten moet / 't zy dat gy uyt d'ooſt komende by de Caep om na Almeria gaet / of dat gy van Almeria afkomende by de Caep wilt uytloopen of daar agter ſetten. Men kan hem lichtelyk ſien barnen / als 't hard waeid. Ook ſpreekt den Portulan van nog een droogte 1 uur meer uytwaards Z. W. ten Z. daar af / die by ons nog niet bekent is. Van de W. hoek van C. de Gato tot de O. hoek is meeſt recht O. 2 groote mijlen.

Omtrent een myl beooſten C. de Gato leid een ſchoone Inham / bequaem om Reede te maeken voor weſtelyke en zuide winden / maer Z. / Z. O. en O. Z. O. winden maeken daer laeger-wal: 5 of 6 mijlen benoord-ooſten C. de Gato leid nog een goede Reede voor de zuyd weſte wind. Men ſet het daer regt beooſten den hoek / daer een kleyn klipken by leid boven water / op 13 of 14 vadem / doch 't is daer ſchor. Omtrent 7 of 8 mijlen benoord-ooſten Cabo de Gato leid 't Kaſteel Muxacra in een ſchoone Zandbay / genaamt Trabay digt aen de waterkant / daer neſſens is goede Reede voor noorde en weſtelyke winden. 't Landt ſtrekt daaromtrent Z. W. ten Z. en N. O. ten N. / iets meer Z. en N van d'eene hoek tot d'ander / en 't Kaſteel leit regt in de bogt tuſſchen beide hoeken. De Franſe Academie trekt den inbogt tuſſchen C. de Gato en Almazaron veel meer om de weſt in / als volgens den Portulan en onze narichten weezen kan.

Tuſſchen C. de Gato en Muxacra geeft den Portulan nog een ankerplaats aan / voor S. Pedro voor weſtelyke winden in een Zand-baaytje.

Carbonera eene andere kleyne bay / zoude volgens onze narichten een paar mijlen omtrent bezuydweſten Muxacra leggen / maar volgens den Portulan ruym zoo veel daar benoordooſten by het riviertje Vera. Het kan mogelyk zyn / dat den Portulan dit beter heeft / dan wy; hoewel de France Caarten ons hier in gelyk geeven.

Maar wie Almaçaron op aanwyzinge van den Portulan zoude opzoeken / gelooven wy zeekerlyk zoude verdwalen:

want

want hy stelt C. Sabia 8 a 9 mijlen (van vyf en seventig in graad/) dat is/ pas 2 duytse mylen/ W. Z. W. van Carthagena, en ten halven tussen beide Almaçaron.

[Almazaron.] Van C. de Gato tot Almazaron is volgens ons de cours noord oost ten noorden van ouds 18 mylen. Almazaron leid in een groote Inham/ daer leid een Kasteel/ en een weinig beoosten 't Kasteel leid een Klip/ daer een waektooren op staet/ daer kan men 't by setten/ de grond is daer schoon.

[Carthagena.] Van Almazaron tot Carthagena is volgens ons de kours oost noord oost en oost ten noorden 5 mijlen/ 2 mylen bewesten Carthagena leid een seer kennelyken platten berg. Wilt gy uyt d'oost koomende te Carthagena in de haven loopen/ soo gaet tusschen d'oost hoek en 't Eilandeken deur/ 't is daer niet wyd maar geheel diep/ te weeten 15, 16, 17 vadem en dieper/ Singel-grond/ en loopt dan al noordwaert in. 't Ooster-gat strekt van de buitenste hoek tot de binnen hoek west noord west en oost zuid oost. Als gy de bogt/ die in 't noord oost leidt/ voorby zyt/ soo verlaet d'oost-wal en giert na de westwal/ want de tweede hoek van d'oostwal is niet schoon/ daer leggen blinde klippen 10 of 12 voeten onder water. Regt midden in de haven leit ook een blinde klip van on-effene en barre klippen/ daer niet meer als 4 of 5 voeten water op is/ maer aen beide zyden van de klip is 't ruym en wyd. Gy moet wel verdagt zyn/ als gy te Carthagena in de

[Klip in de Haven van Carthagena.] haven zeilt/ dat in 't midden van 't gat van de haeven binnen den hoek een blinde klip leid ontrent N. N. O. van de West hoek, daer het Kasteeltje op staat/ 2 à 3 Cabels-lengte, daer op 4 voet water is; als ook aen de oosthoek schuins over het Casteeltjen, eenige klippen/ 12 à 13 voeten onder water/ ⅓ Cabelslengte van de wal/ en voor de haeven een hoog maer geen lang Eiland en ontrent west 200 of 300 vadem daer af een steen met 2 scherpen puncten/ onder een boot langte/ boven breed/ maer aen beide zyden steyl/ en spits/ 11 voeten onder water. Als gy op deese steen zyt/ soo komt d'oost hoek van 't gat van de haven aen de steilte van 't hooge Kasteel van de Stadt/ en als de witte toren in de leegte van de Stad komt aen de west kant van d'oude meulen/ de westelykste van de 2, die op 't hooge staen/ dat zyn 2 goede langsmerken/ maer tot een dwars-merk komt de hoek/ die beoosten leid/ regt over de hoek van 't Eyland. Dit is 't merk om de voorsz klip te myden. Anders is 't ruim en wyt om in de haven te laveeren. Als gy in de Haeven komt/ en brengt de witte meulen/ die bewesten de Stadt een stuk weegs in 't landt staet/ regt over 't laegste glop of dal van allen/ die gy in 't veerste binnen land bewesten de Stad ziet/ soo zeit gy regt op die voorsz. blinde klip/ maer gy moet de meulen aen een van beide zyden van 't glop houden/ en dan sult gy die klip missloopen. Als gy van bewesten de haven van Carthagena inloopt/ soo hebt gy ruymte en wyte genoeg om in te laveeren/ en gy hebt niet te myden als 't voornoemde Eilandeken/ dat is aen de west zyde vuil/ en die voorsz. blinde klip/ die midden in 't gat leidt/ maer loopt noord aen regt na de Stad toe/ en setter daer voor de west wal naest op 5, 6, 7 of 8 vadem/ daer sal d'oost hoek zuid zuid oost en de west hoek zuiden ten westen en zuid zuidwest van u leggen. Digt voor de Stad is 't 8, 9 en 10 voeten diep. Tot hier toe/ de oude instructie van 't inzeilen van Carthagena. Volgens den Portulan is Carthagena kenbaar aan 't eyl. Cambrera, leggende omtrent 1 uur Z. Z. O. (misw.) buyten het inkomen; dwars van dat eyland af zynde/ ziet men het inkomen/ dat heel nauw is/ tusschen 2 bergen/ en redelyk diep in/ het Casteel en de Stad daar onder. Ter slinker hand in 't inkomen is een Fortje met 6 Stukken/ en ter regter 2 tamelyk Batteryen. Voor de Stad is een moelje of hooft/ om aan te landen.

In den inkomst binnen den hoek ter slinker hand recht N. ten O. (misw.) 150 roeden of 1⅓ Cabellengte is een steenbankje/ 10 à 12 roeden breed/ omtrent gelyks waters/ daar op men het by 't minste hol water ziet storten: rondom deeze bank is 5/8 à 10 vadem/ tot aan 't Fort voorzeid/ 300 dat men wel daar tusschen zoude door komen; doch best is dit bankje op de linker hand te laaten. Als men 't vlagge stokje tusschen 2 toorens door een deel moolens achter de Stad/ den een door den ander ziet/ loopt men 'er recht op aan. Derhalven moet men de groote tooren bewesten de moolens houden/ en op het Casteel aangaan/ tot dat men het bankje voorby is; dan is de beste anker plaats recht over de Stad aan de westzyde des havens by een groot stuk land/ daar men touwen vast aan kan brengen/ in 4/5/6 vadem waasgrond. De Stad dient op 3 Cabellangtens niet genadert/ zynde daar zeer ondiep/ gelyk ook bewesten de Stad in een inham/ daar de grond ook niet goed is.

Ter rechter hand van 't inkomen omtrent 50 roeden buyten den uythoek zyn klippen onder water/ daar op maar 9 à 10 voet. Derhalven inloopende moet men het midden van 't inkomen vatten/ en op 't Casteel/ als voorzeid aangaan. Aan de O. kant van de haven kan men ook ankeren in 4, 5, 6 vadem waazige grond.

Bezuydoosten de haven van Carthagena, achter het eiland As Combreras, dat bezuiden de haven leid/ is een groot Zantbay/ alwaar 't best leggen is recht voor het Capelletje/ voor noord weste/ noorde/ en ook voor noord-ooste winden/ als men wat diep in zeilt/ op 5 à 6 vadem zandgrond/ of wel dieper in/ op 8 à 9 vadem waasgrond. Aan de W. hoek van 't vaste Land zyn de voorverhaalde klippen onder water; daarom houd het eyland 't naast.

Van Carthagena tot Cabo de Palos is de kours oost ten zuide 5 mijlen. Onder C. de Palos dat rondom met klippen onder en gelyk water is bezet/ is 't aan de west zyde ook goed setten voor ooste en oost noord ooste winden. Op de kaep staet een groote vuur-tooren. Porto Genovese ten halven tusschen Carthagena en C. Palos is maar voor 3 à 4 Galeyen te gelyk volgens den Portulan.

[Cabo de Palos.] Oost noord oost (of N O. ten O. volgens den Portulan) wel een derde van een mijl 't Zee van C. de Palos af leggen 2 klippen booven water/ waer van d' oosteltjkste de grootste is/ zynde Formigues genaamt/ en van beoosten vuil/ en tusschen beide dese klippen leidt ook een blinde klip. Men kan tusschen C. de Palos en dese 2 klippen wel deur zeilen/ houdende C. de Palos, iets nader als midwaters/ wegens eene zeer gevaarlyke droogte achter de verste klip van 't eyland/ daar op maar 7 voet is.

[Ilha Grossa.] Twee mijlen benoorden C. de Palos leid de groote klip Ilha Grossa, want van de kaep tot deeze klip is de kours regt N. 400 Roeden beoosten I. Grossa is een klip boven water/ met eenige rudsen/ en nog 600 roeden oostelyker eene onder water/ daar op men verdagt moet zyn/ als men tusschen 't eyland en de vaste wal niet door kan/ dat dog de beste passagie is/ en daar men ankeren kan; uur van 't eyland af op 7, 8, 9, vadem zand-grond/ voor N. O. en Z. O. winden.

Een half mijl benoorden C. de Palos, of een gooteling schoot benoorden de vuur-tooren op d'uyterste hoek van de kaep staende/ is een moye Zand bay/ daer is 't goet leggen voor westelijke winden op 8 vadem zand-grond tussen die voorsz. vuurtooren en 't Eiland in/ dog de tooren naest: Gy kent hier brant hout genoeg krygen/ soo gy de moeyte niet ontsiet om die van 't land te haelen.

Van C. de Palos na Alicanten toe is de geheele kust een schoone strand/ men kan tot Alicante toe by de wal langs zeylen op 12 of 13 vadem. Maar 't land benoorden C. de Palos wel 5 of 6 mijlen weegs na de bogt van Alicante toe/ is al leegagtig en duynig land by de Zee langs/ en 't binnen land is hoog. Daerom by nagt in die bogt leggende so syt 'er op verdagt/ dat gy niet op de strand zeilt/ want 't hooge binnenland kan u ligt bedriegen. Pas ⅓ mijl benoorden C. Severa of Cerrera kan men ankeren op 7, 8, 9 vadem fyn zand-grond/ voor een groote vierkante Tooren met eenige huyzen rondom/ ook wel nader aan C. Cerrera, voor Z. W./ W./ en N. W. winden.

['t Eyland S. Paulo.] Van C. de Palos na Alicanten tot 't Eyland Plane of S. Paulo is de kours noord noordoost 11 mijlen/ en voorts van 't Eyland S. Paulo tot Alicante is de kours noord iets weste 3 mijlen. Als gy by S. Paulo komt/ soo myd 't Rifken/ dat daer af zuidwest ten westen en noord oost ten oosten in zee loopt/ dog gy kent het op 7 of 8 vadem wel overloopen. Tusschen de wal en S. Paulo deurloopende/ moet gy een klip/ die ten halven/ doch 't eyland 't naast/ tusschen beide leit/ schouwen. Ook kent gy tusschen dese klip en 't Eiland deur. Als gy hier tusschen deur zijt/ soo gaet noordwaert na Alicante toe/ gy kent zonder misdoen op 4 of 5 vadem by de wal langs loopen. Buyten om 't eyl. S. Paulo moet men niet anders als vry ver afloopen/ wegens 2 groote en verscheide kleine klippen boven en onder water daar kort bezuyd oosten. Gy moet het regt voor 't hoofd te Alicante setten/ dat gy de Poorten van 't hoofd kent deur sien/ op 5, 6 en 7 vadem/ daer is de beste Reede/ dan leid d'oost-hoek oost noordoost van u. Gy kent 'er ook setten op 10, 12 of 13 vadem/ als 't u lust. Onder Los Mattes kort bewesten Alicante willende ankeren/ moet men dien lagen hoek niet naby komen/ om dat die wel 300 Roeden onder water uytstrekt/ en de grond niet goed is.

[Allamatta.] Wilt gy van Alicante komende om zoudt na Allamatta loopen/ soo gaet op 4 vadem by de wal langs zuid aan tot om de hoek van S. Paulo. Om den hoek koomende soo wort gy 't Kasteel Lugar gewaer/ set 'er/ dat 't Kasteel noord oost van u is/ op 4 vadem/ soo leid d'oostelijkste hoek oost ten noorden en 't Kasteel Guardamar zuidwest/ en 't land bezuyden 't Kasteel zuid zuidwest van u. Dit is een schoone Reede voor een noordooste en zuidweste wind. 't Kasteel Guardamar leid op een berg/ en een weinig daer bezuiden leid Allamatta in een laegte/ en is een vier-kante vuur-tooren met een muur/ sonder eenige huysen daer ontrent/ en 't is de eerste Tooren bezuiden 't Kasteel. Met oostelijke en zuidelijke winden is 't voor Allamatta niet wel te leggen/ daerom moet men digt voor 't Kasteel Lugar Nuovo setten/ maer soo gy om 't haestig laden voor Alamatta setten wilt/ soo set 'er regt nessens de vuurtooren op 7 of 8 vadem/ daer en kent gy uyt de marsch 't zoudt op het land wel

sien

De Baay van
ARGIERA
In 't Groot
Een Gemene Duytsche Myl
Argiera
C. Casines of Punte Piscade
BARBARIA
Golfo di Bugaia
C. Bugaroane
C. de Ferro
C. Bingut
C. de Tenes
Monte de Simie
I. Formentera
I. YVICA
I. Cabrera
I. Dragonera
I. MAJORCA
C. Formentell
I. Minorca
Cittadella
C. de Bajolis
Kraal Bank
Tarragona
Barcelonia
Badalona
Matraro
Monte Iuda
CATALONIA
Paskaart,
Voor een Gedeelte der Kust van
BARBARIA
van
C. Ivi, tot Bona
En de Kust van
CATALONIA
van
Peniscola, tot Mataro.
Als mede de Eylanden.
Yvica, Majorca, en Minorca
Met Privilegie voor 15 Jaren.
t' AMSTERDAM BY
IOHANNIS VAN KEULEN
Boekverkooper, aan de Nieuwenbrug, in de
Gekroonde Loots-man
Italiaansche Mylen 60 in een Graadt
Duytsche Mylen 15 in een Graadt
Spaansche Mylen 17½ in een Graadt

ſien/ en legt daer beſchut voor de zuidweſte wind/ maer gy moet oppaſſen/ dat de Galeyen u niet overvallen.

C. Alcadre of de la Hoüarte is vuil tot op 30 roeden uyt; daarom van Alicante om de O. willende weezen moet die gemyd worden.

Van Alicante tot het half-Eilandt en uythoek Benidorme is de kours noord-ooſt wel 300 O. 3½ mijlen. Neffens Benidorme leyd een ſchoone Zandbay/ daer leyd men wel beſchermt voor de zuydweſte en weſte winden/ maer niet voor de Turken/ om dat daer geen ſterkte is. Benidorme, is ook een klein hoog Eyland/ en leyd een kleyne mijl van het land.

Joaſa.

Volgens den Portulan Z. W. van Benidorme, zoude leggen het Eyland Joaſa, tegen-over het ſteedje van zelfde naam/ daar voor men ankeren zoude konnen voor O. en N. O. winden. Maar volgens onze narichten zoude de Stad Joaſa omtrent N. O. van Benidorme leggen/ onder wiens N. N. O. kant men by goed weer ankeren kan/ volgens den Portulan, voor Z. Z. W. winden op 7 à 8 vadem zand-grond.

Carpi.

De berg Carpi niet wel 1½ Duytſche mijlen omtrent N. O. van Benidorme zoude maken de O. hoek van den Inham van Altéa, en zig als een Eyland vertoonen/ als men uyt den O. komt of van C. S. Martin. Aan deſſelfs N. O. kant kan voor Z. W. winden/ en aan de Z. W. kant voor N. O. winden geankert worden.

C. Maurera.

Omtrent 1½ Duytſche mijlen daer benoordooſten is C. Maurera, en hoort daar buyten een groote klip met 'n wagt-tooren; in de bogt tuſſchen beide kan men voor Z. W. winden onder C. Maurera ankeren op 7, 8, 9, 10 vadem.

1 Groot mijl verder Noordooſt is Punta de Emperador, by de Franſen C. de la Nau geheeten daar benoordweſten een groote halve mijl/ de Portulan C. S. Martin plaaſt/ en een kleine mijl N. ten W. van C. S. Martin de C. S. Antonio.

Voor C. S. Martin leyt een groote klip/ en tuſſchen C. de la Nau en S. Martin een hoog rond Land/ dat door een ſteenbank aan de Kuſt vaſt is.

Cabo de St. Martin.

Van Benidorme tot Cabo de Sant Man, is de kours ooſt noordooſt 4 mylen. Deze Kaep is een hoge ſteile hoek/ maer geheel laegagtig buiten land. Als gy t de weſt koomende/ nog 8 of 9 mijlen van u de Kaep waer word/ ſoo ſiet gy 't buiten-land niet/ dat nogtans een oor ſtuk buiten den hoogen berg leidt/ die gy ſiet/ daerom iet gy u kours wat ooſtelyker nemen/ als na den hoogen be/ of gy ſoud 's nagts of donker weeder zynde/ ligtelyk op daer zeylen.

Alboran.

Weſt zuid weſt van de weſt hoek va Eiland Alboran leggende tuſſchen de Kuſten van Granaden Barbaryen in 't vaerwater is 't 12 vadem diep vaſte ſlyd-grond/ daer leidt gy beſchut voor d'ooſte wind/ en yet is de grond hier ſcherp: het eiland Alboran leit 2 myl weſtelyker en 6 à 7 mijlen Noordelyker als C. tres Forcas echt Ooſt van de hoek van Seuta, 30 mylen.

De Kuſten van Baryeu.

Buzema.

VAn Penon de Veles tot Bottay 7 mijlen. Om den hoek van Bottay is de bogt van Buzema omtrent 2 mijlen breed zynde/ en loopende omtrent een mijl waert. Hier in leidt men by d'ooſt hoek beſchut voor d'ooſte winden/ maer by de weſt. hoek voor de weſte winden: binnen Weſt-hoek leid een Eyland/ als gy daer omtrent komt/ ſmyt op 't lood daer bezuiden om en ſet 't daer binnen op 3 of vadem/ ſoo gy goede grond begeert. Daer benoorden na de wal leyd een kleyne klip/ ſoo dat gy agter dat eyland beſchut legt voor alle winden/ behalven de noord noord weſte wind/ die blaeſt er regt in/ en de Zee ſlaet aen de buytekant van de Weſthoek d'ooſthoek/ gelyk of er banken en ondiepe plaetſen waren. Maar in de bay/ hebt gy geen groote onſtuymige baeren/ dat deſe bay is de beſte Reede op de geheele Kuſt van Barbarye. Hier word ſomtyts voor Ammunitie van Oorlog en Sleſignwaed gehandelt Waſch en Daedels/ die op de Chriſten-en wederom geſleeten worden. De Kooplieden hier zyn Jo/ maer de Mooren hebben 't gebied/ die ligt de Jooden de u ontnemen/ en de Schipper of Koopman onbetaelt laten.

Cabo de tres Forcas

Van Buzema tot Cabo de tres Forcas, is de kours ooſt noord ooſt 9 mijlen. Agter de Kaep goede Reede voor alle winden/ uitgenomen de zuidooſt wind/ die blaaſt uit de Golf van Melilla daer regt op aen/ er gy moet 'er op een Gooteling ſchoot daer by omloopen want de hoek van die Kaep is vuyl/ en 't meeſtendeel van klippen leggen boven water.

Melilla

Van C. de tres Forcas tot M is de kours zuyd zuydooſt 7 mijlen/ de plaets is Portug en heeft een ſlenkje voor Fregatten/ maer de Schepen/ zer te doen hebben/ moeten in openbare Zee rijden. De ban van Melilla is volgens onze narichten veel dieper Zuydw in/ als by de Franſen/ die daer niet bekent ſchynen.

De Zefariniſche.

Van Cabo de tres Forcas de Zefariniſche Eylanden, is de Kuſt droog en vuyl ooſterſe van deſe Eylanden is 't grootſte en hoog/ maer wel te onderſcheyden/ als men uyt de noord daer na toekomt. d'Andere twee zijn lager/ maer leggen digt by malkanderen/ makende t'ſamen een halve Maen. Tuſſchen d'Eylande en de vaſte wal is 12 vadem kley grond/ ſoo dat ankers/ die wat mager zyn/ door de beweeging in 12 uuren tyds daer ſeer vaſt in kleeven; maer naby 't ooſterſe Eyland is op 6 vadem harde gront/ daer kent gy by de Kuſt ſonder kappen bevryd voor alle winden ryden. Wilt gy daer ſetten/ ſoo zeilt vry rontom deur en weer deur d'Eylanden ſonder vrees/ maer myd de vaſte wal/ om dat 'er daer voor ſoo geheel droog is/ en de bank is aen de uyter kant ſchor. Van 't weſterſche Eyland tot de vaſte Kuſt is 't een Canon-ſchoot wyd/ maar van 't Ooſterſe is 't wyder en dieper/ hier is 't water onſtuymig. Hier zoude wel goede Handeling zijn/ indien de Barbaren goed en getrouw waren. Ik waarſchouw alle getrouwe Zeelieden/ ſoo ſe tot haer vernoeginge ſocken te koomen/ dat ſe 't Weſterlyke Eyland niet aen doen.

Cabo di Hone.

Van Cabo de tres Forcas tot Cabo de Hone is de kours meeſt ooſt ten zuiden 16 mijlen/ maer van C. de Hone tot Cabo Figalo noord ooſt ten ooſte 8 mylen. Tuſſchen beiden in de Golf Sereni leid 't Eyland genaamt Ilha de Limachos. In deſe Golf of Inwijk is goede Reede/ maer oopen voor de noordelyke winden. Hier is by de Tremiſen profyt te ſoeken in koſtelykheden/ want de zyde is hier by meenigte.

Cabo Falcon.

Van C. Figalo tot Cabo Falcon is de kours noord ooſt agt mijlen. tuſſchen beide leid een Eyland aen de kuſt.

Bibis zyn 3 Eylandekens/ daer de Galeyen met planken te lande om water gaan. Daer is niet dat hinderen mag of men ſiet 't boven water. Men kan daer binnen deur/ 't is 3 mijlen wydt. Op 't Weſterſe zyn Konynen/ en neffens dat en 't noordelykſte is Reede voor d'Ooſte wind/ maer aen de ooſtkant van 't Ooſtelykſte/ neffens een zandbay/ die ſchoon water heeft/ is Reede voor de weſte windt.

Oran.

Beooſten C. Falcon leid Oran. Die daer weſen wil/ gaet van C. Falcon zuid ooſt aen/ tot dat hy by een andere hoek komt leggende 2 mijlen van C. Falcon af/ en van die hoek al leit een klip booven water/ daer een kruys op ſtaet. Loopt daer vry digte by in/ want 't is een wyde baay/ en wykt dan weſtwaert op by 't Kaſteel Marzalquivir, dat groot en ſterk is/ en daer boven om hoog ſtaen 2 Waektoorens/ en ſet 't daer op 12, 9 en 10 vadem ſchoone grondt. Van Marzalquivir tot Oran is 't een myl. De Stad leid om laeg aen ſtrand/ hebbende een klein Haeventje/ maer geen beſchut voor noordelyke Winden. Aen de weſt-zyde van de Haven in 't inkoomen ſtaet op 't hooge een Kaſteel/ en 't gebergte nog regt daer boven vertoont met een dal gelyk een Zadel. 't Is ſeer kennelyk/ want men kan 't verre in Zee ſien.

Ferrat. Cabo.

Van C. Falcon tot C. Ferrat is de kours ooſt wel ſoo noordelijk 7 mijlen. Voor Tugilmac, dat beooſten C. Ferat en Cabo Corbon is/ agter een klein Eylandje is goede Reede voor kleine ſcheepjens/ want 't is 'er ondiep en droog/ en de Kuſt is ſchoone Zandgrond geheel tot Muſtagan, maer op alle plaetſen is een open Reede.

C. Ivy.

Van C. Ferat tot C. Ivy is de cours ooſt noordooſt omtrent 9 mylen. In de Inham hebt gy ook de Stad Arzenia.

Streckingen en Courſſen.

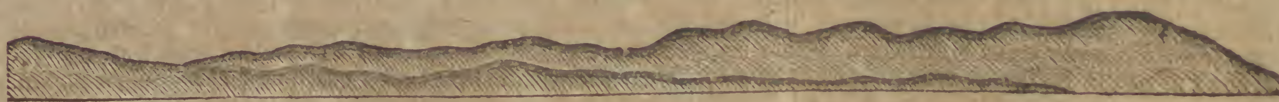
Van Velez Malaga tot Almuneçar is de cours O. en O. ten Z.	5 mylen
Van Almuneçar tot Salobrenna O. en O. ten Z.	1½ myl
Van Salobrenna tot Modril O. ſchaers	2 mylen
Van Modril to C. Sacraſtyf O. Z. O. iets Z.	1 kleine mijl
Van C. Sacraſtyf tot Caſtel de Ferro O. ten N.	1 myl
Van Caſtel de Ferro tot Adera O. iets Z.	6 mijlen
Van Adera tot Almeria N. O iets O.	2 mijlen
Van Almeria tot C. de Gato Z. O. omtrent	4 mijlen
Van Cabo de Gato tot Almazaron N. O. ten N. omtrent	18 mijlen
Van Almazaron tot Carthagena O. N. O en O. ten N.	5 mijlen
Van C. de Gato tot Carthagena N O iets O.	21 mijlen
Van Carthagena tot C. de Palos O. iets N.	5 mijlen
Van C. de Palos tot Ilha Groſſa N.	2 mijlen
Van C. de Palos tot 't Eiland S. Paulo N. N. O.	11 mijlen
Van S. Paulo tot Alicanten N. iets W. omtrent	3 mijlen
Van Alicanten tot Villa Joaſa N. O. wel ſoo ooſtelyk neffens Villa Joaſa leid Benidorme een kleine myl van de wal.	3½ myl
Van Benidorme tot Cabo de S Martin N. O.	4 mijlen
Van C. de Gato tot C. de Palos N. O ten O. wel ſoo N.	25 mijlen
Van C. de Palos tot C. de S. Martin N. O. ten N.	20 mijlen
Van Alicante tot 't Eyland Formentera O. wel ſoo N	17 mijlen
Van Penon de Vellez tot Bottoy O. wel ſoo noordelyk	7 mijlen
Van Bottoy tot C. de tres Forcas O. N. O.	9 mijlen
Van Malaga tot C. de tres Forcas Z. O. ten O. niet wel	30 mijlen
Vad Seuta tot C. de tres Forcas O. ten Z.	33 mijlen
Van C de tres Forcas tot Mellila Z. Z. O.	7 mijlen

Van C. de tres Forcas tot de Zefarinische Filanden Z. O. 11 of 12 m.	
Van Ilhas Zefarinas tot Melonia O. ten Z.	4 mijlen
Van C. de tres Forcas tot C. di Hone O. ten Z. iets O.	16 mijlen
Van C. di Hone tot C. de Gato N. N. W. omtrent	20 mijlen
Van C. di Hone tot C. de Palos N. N. O. omtrent	36 mijlen
Van Seuta tot Alboran O. ruym	30 mijlen
Van C. di Hone tot C. Figalo N. O. ten O.	8 mijlen
Van C. Figalo tot C. de Gato N. W. omtrent	20 mijlen
Van C. Figalo tot Falcon N. O.	8 mijlen
Van C. Falcon of Oran tot C. de Gato W. N. W. 20 of	21 mijlen
Van Oran tot C. de Palos N. en N. ten O.	26 mijlen
Van C. Falcon tot C. Ferrat O. wel 300 noordelijk	7 mijlen
Van C. Ferrat tot C. Ivy O. N. O.	9 mijlen
Van C. Ivy tot C. de Gato W. ten N. wel soo westelijk	34 mijlen
Van C. Ivy tot C. de Palos N. W. ten N. omtrent	24 mijlen

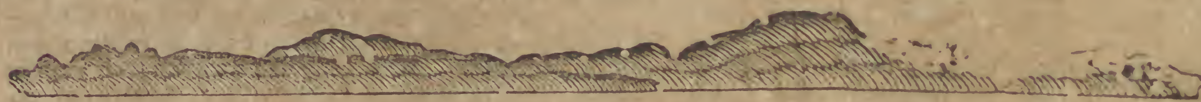
Hoogten.

Veléz Malaga leid op	36 graden 52 min.
C. de Sacrastyf en Adera leggen op	36 graden 44 min.
C. de Gato leit op	36 graden 38 min.
Carthagena op	37 graden 37 min.
C. de Palos op	37 graden 34 min.
Alicante op	38 graden 26 min.
C. de S. Martin op	38 graden 44 min.
Alboran op	35 graden 56 min.
Penon de Velez op	35 graden 25 min.
C. de tres Forcas op	35 graden 30 min.
C. di Hone op	35 graden 17 min.
C. de Falcon op	35 graden 57 min.
C. Ivy op	36 graden 16 min.

Hoe haar dese Landen uit der Zee vrtoonen.

't Land beoosten Malaga tot Velez Malaga toe vertoont aldus / als den hooge berg N. O. ten N. van u leid.

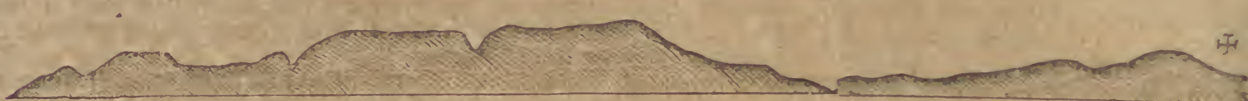
Aldus vertoont 't land by Velez Malaga, als men 9 of 10 mijlen uit de wal daer voorby zeilt.

Aldus vertoont 't land by Velez Malaga, als men daer voorby zeilde 9 of 10 mijlen dwars af is.

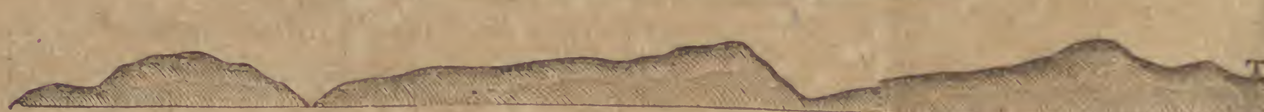
Dit volgt aan 't voorgaende / de AA aen malkaeren.

Als Velez Malaga, N. ten O. van u leid soo verre / dat gy de Stad vaeneeden sien meugt / soo vertoont 't land regt beoosten Velez Malaga, als.

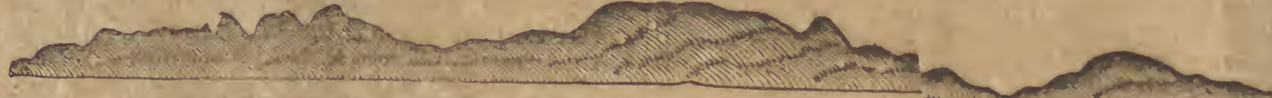
Dit behoort aan 't bovenstaande / de kruyskens aen malkanderen.

't Land van Almuneçar vertoont aldus / als de westhoek N. N. O. / d'oosthoek N. O. omtrent 7 mijlen van u leid.

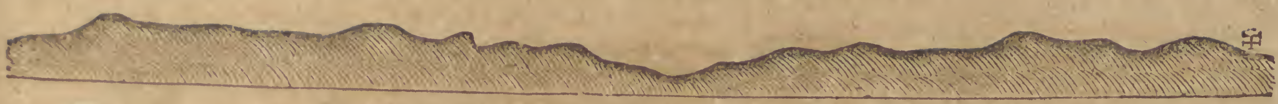
Dit is 't vervolg van de bovenstaende / de TT aen malkaen.

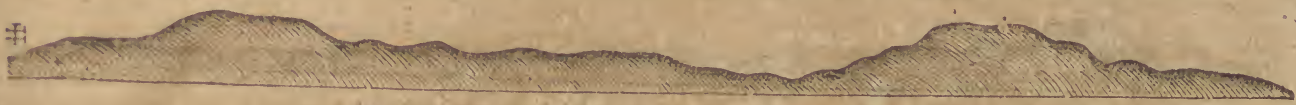
Dit Land beoosten het voorgaande / en 't land tot Almuneçar toe / en het aldus / als het oost-einde noordoost en het west-eynde noord ten westen van.

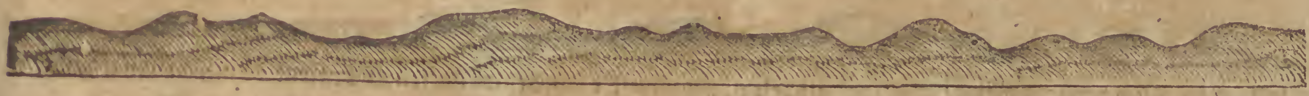
Dus vertoont het Land tusschen Velez Malaga en Almuneçar, als men daer voorby 9 of 10 mylen van de wal.

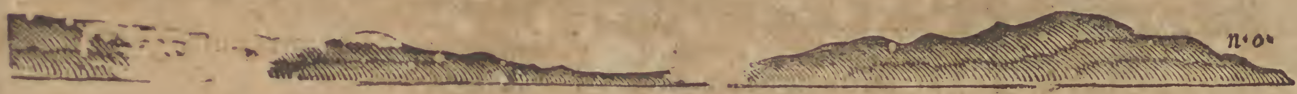
Als 't west-einde van 't Land ontrent Almuneçar noord ten westen 7 of 8 mijlen van u is / soo is 't dus gedaen.

Dit volgt aen de bovenstaende / de dubbelde kruyskens aan malkanderen.

Als de west-hoek van het Land by Almuneçar noord noordoost / en de oosthoek ontrent 7 mijlen van u leid / so doetse zig dus op.

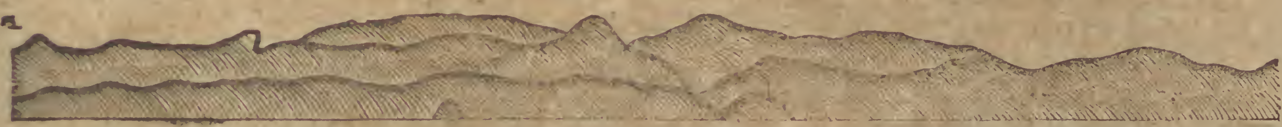

Dit behoort van 't voorgaende / de TT aen malkanderen.

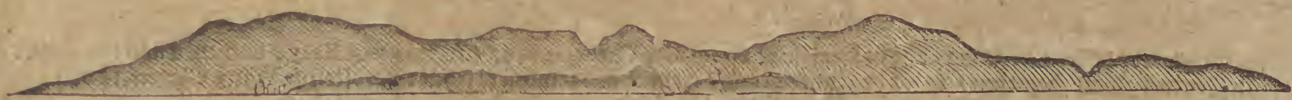

Almuneçar Salobrenna Modril

Dus vertoonen Almuneçar, Salobrenna en Modril, als Salobrenna noorden ten westen ontrent 3 mylen van u is.

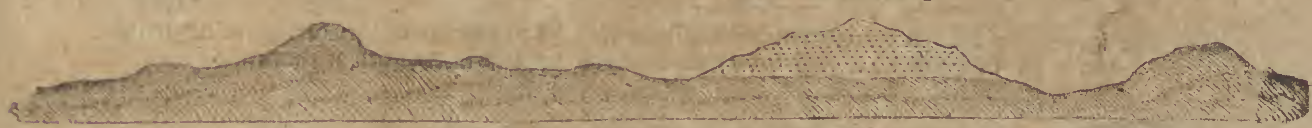
Dit behoort aen de voorgaende / de AA aen malkanderen.

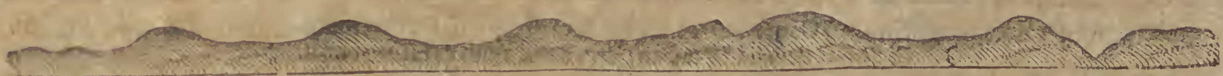
Salobrenna Modril

Als 't Casteel de Ferro noord oost 4 mijlen van u is / soo vertoont de kust aldus. Salobrenna en Modril kent gy beide sien

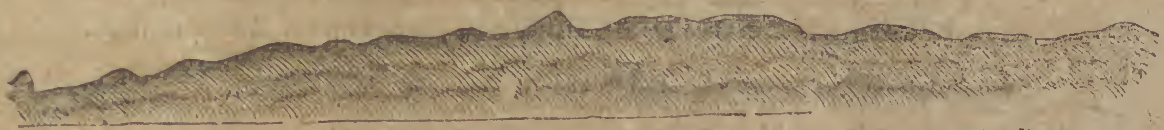
Granaad-berg

Dus doet hem 't hem 't land op / als de west-hoek noord west ten noorden / de Granaad-berg noord en d'andere hoek noord oost ten noorden 10 mijlen van u zyn.

't Land bewesten de Granaad-berg noordwest en noordwest ten noorden van u vertoont aldus.

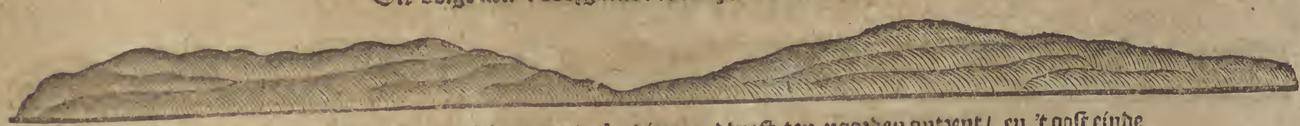

Als d'hoek van de Granaad-berg noordwest van u is / zynde 8 of 9 mijlen van land / zo vertoont hy aldus.

Een geheel Jaer deur leyd de Granaad-berg boven met sneeuw bedekt.

Dit volgt aen 't voorgaende de kruyskens aen malkanderen.

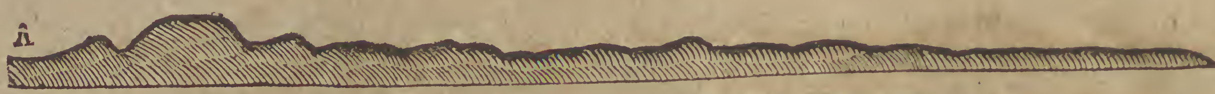

Dus doet hem de Granaad-berg op / als die noordwest ten noorden ontzent / en 't oost einde van 't land ontrent noorden ten oosten van u zyn.

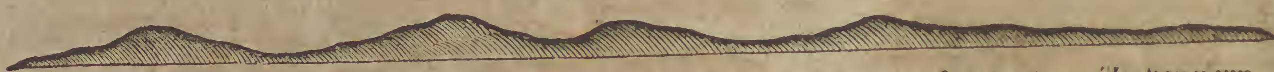
't Land

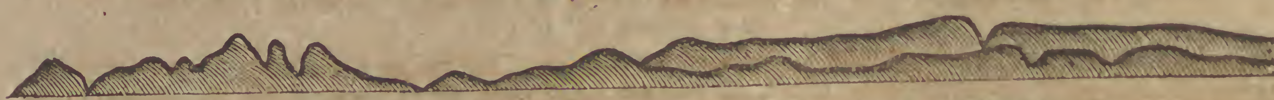
't Land bewesten Almeria noordwest 7 mijlen van u vertoont aldus.

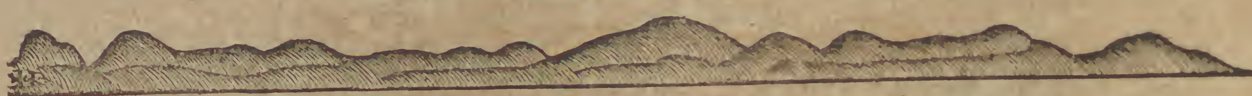
Dit behoort aan 't bovenstaande / de A A aen malkanderen.

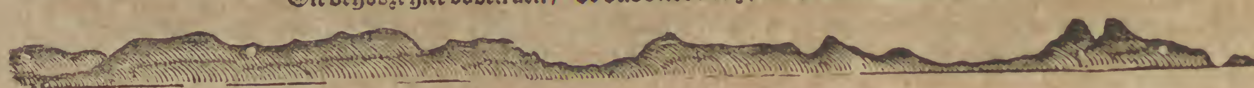
't Land by Adera vertoont aldus / als 't oost einde west noordwest 't West-einde W. ten N. ontrent 10 mijlen van u zyn.

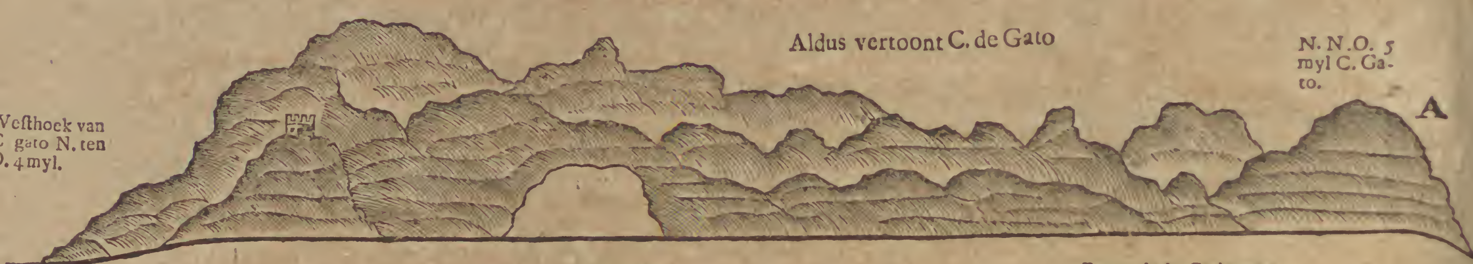
Aldus vertoont 't gebergte van Granaden, als de west-hoek west noordwest 10 mijlen van u is. C. de Gato leyd dan noordoost 5 of 6 mijlen van u.

Dit behoort hier boven aen / de dubbelde kruyskens aen malkandren.

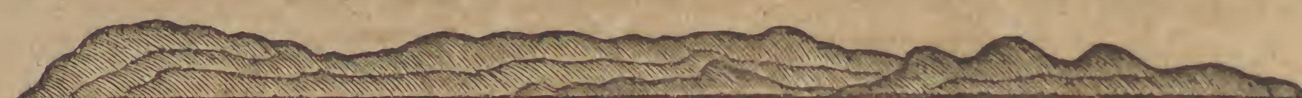
Dit behoort aen de 2 voorgaende / de kruyskens aen malkanderen.

Als men voorby de hoek A, genaamt bij de Spanyaard Punto de la Carbonera, is / is een groot Baay, daer men kan ten Anker leggen met groote Scheepen / is goede Anker-grond / en voor alle winden beschut: beoosten de Witte Cleven, is ook goet leggen voor een Weste Wint / die Baay is tussen de hoek A en de Cleven,

Als 't heuvelige Land oost ten noorden ontrent 7 mijlen van u leid / dan kent gy tusschen dese heuvelen geen land meer sien / en 't strekt na C. de Gato toe / men kan ook geen land meer buiten den hoek sien.

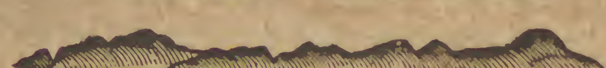
Dus vertoont 't Land bewesten C. de Gato, als 't west eynde west ten N. en 't oost eynde N. W. ten N. van u leggen. C. de Gato leid dan 8 mijlen / en 't ander eynd 14 mijlen van u.

Aldus vertoont C. de Gato N. O. van u soo veer / dat gy 't essen van beneden sien kent

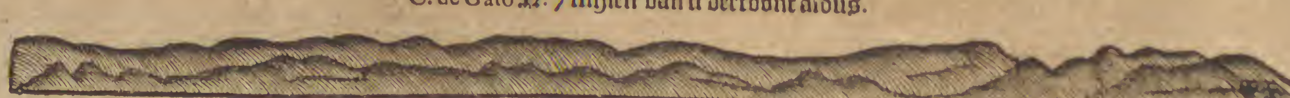
C de Gato 9 of 10 mylen van u vertoont aldus.

C. de Gato N. O. ten N. 7 of 8 mijlen van u doet hem aldus op.

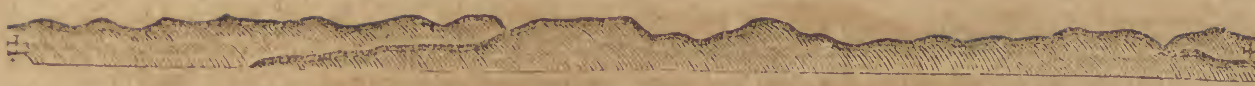

C. de Gato N. 7 mijlen van u vertoont aldus.

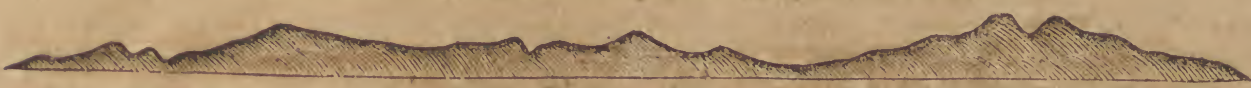

Aldus vertoont C. de Gato N. ten W. 4 of 5 mijlen van u leggende.

Dit

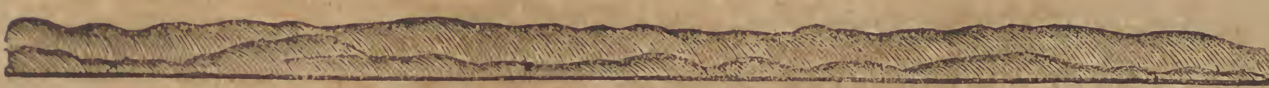
Dit behoort aen 't voorgaende/ de dubbelde kruyskens aen malkanderen.

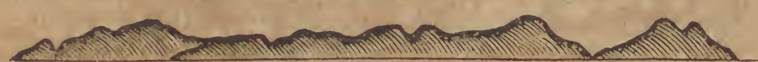
Dus vertoont C. de Gato W. N. W. 3 mylen van u/ d'hoek van Almeria is dan W. ten N. van u.

Dus vertoont C. de Gato met 't binne-land hooger als de kaep/ wanneer die N. W. ten N. 4 mylen van u leydt.

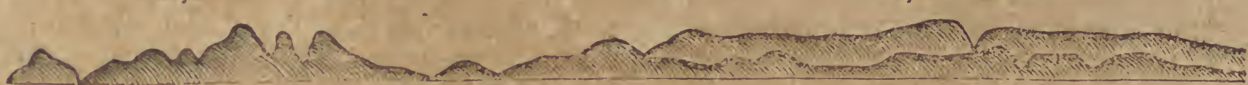
Dit volgt aan 't boovenstaende/ de kruyskens aen malkanderen.

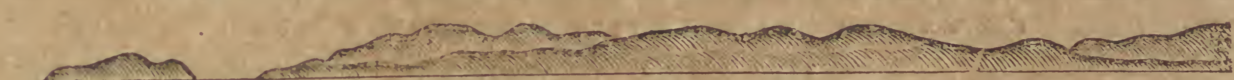
C. de Gato 4 mylen van u doet hem aldus op.

Als gy uit d'oost komende C. de Gato west of west ten noorden 12/ 13 of 14 mylen van u krygt/ soo siet gy d'oosthoek van de kaep qualyk/ maer dan siet gy twee Bergen digt beoosten aen de kaep genaemt Zaadel-berg of de Bergen met de dal: oost siet gy 't hoge land bewesten de kaep met de Granaadoberg over de kaep heen. Met klaer weder kent gy uit de Marsch de Kust van Barbaryen sien/ als ook 't land ontrent C. de Palos, dat hem dan uit de marsch vertoont/ of 't al t'samen Eylanden waeren.

zuyd — zuyd ten westen

't Hooge land siet gy benoorden C. de Gato, als de kaep zuyd 6 mijlen van u is.

Als C. de Gato west ten zuyden ontrent 8 of 9 mijlen van u is/ soo vertoont 't land van daer noord aen na Carthagena toe/ gelyk dese en de volgende Figuren afbeelden.

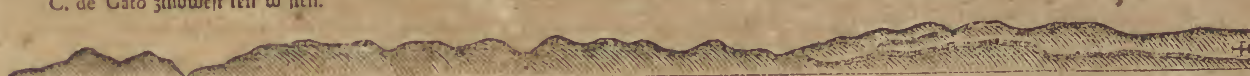
Dit behoort aen 't boovenste/ de kruyskens aen malkanderen.

Dit land is neffens Almazaron — Defe heuvelen leggen noord en noord ten ooften van u, en vertoonen haer als Eylanden

Dit volgt aen 't voorige/ de kruyskens aen malkanderen.

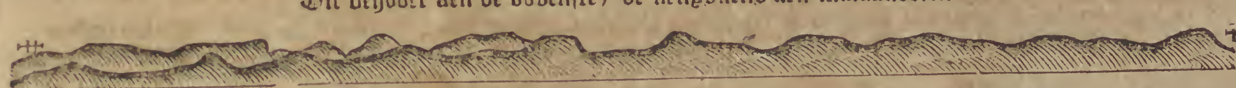
C. de Gato zuidwest ten westen.

Deze en de 4 naestvolgende Figuuren behooren aen malkanderen/ en vertoonen de gedaente van de Kust tusschen C. de Gato, en C. de Palos, en zyn met klaer weder en goed gesigt uytgetekent/ als C. de Gato zuyd west ten westen en C. de Palos noord oost ten noorden aflaegen.

Dit behoort aen de bovenste/ de kruyskens aen malkanderen.

Dit volgt aen 't bovenstaande/ de dubbelde kruyskens aen malkanderen.

Dit is ontrent Almazaron.

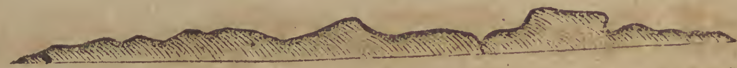
Dit volgt hier boven aen/ de kruyskens aen malkanderen.

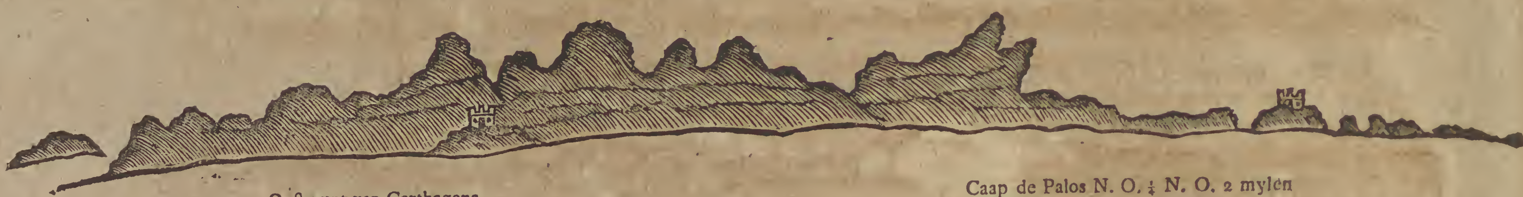
Hier leid Carthagena.

Dit vervolgt hier boven/ de kruyskens aen malkanderen.

't Land

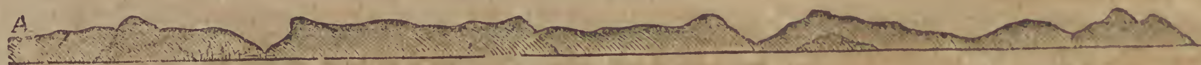
't Land beweſten Carthagena vertoont aldus / zynde noord noordweſt of dwars van u. Is ſeer kennelyk aen den platte berg / die ontrent 2 mijlen beweſten Carthagena leyd.

Ooſt punt van Carthagena.

Caap de Palos N. O. ¼ N. O. 2 mylen

Land vertooning van de Kuſt tuſſchen Carthagena en C. de Palos aan de Kuſt van Murcia.

Carthagena.

C. de Palos

Aldus doet hem 't land beweſten C. de Palos en al voort vervolgens tot Almazaron toe op / als in deſe end e twee volgende Figuuren vertoont wordt.

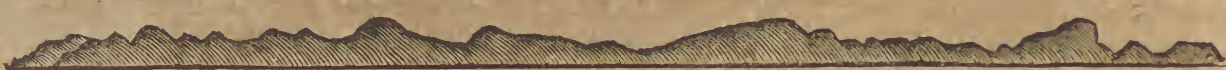
Deſen platten berg leyd twee mijlen beweſten Carthagena.

Dit behoort hier boven aen de A A aen malkanderen

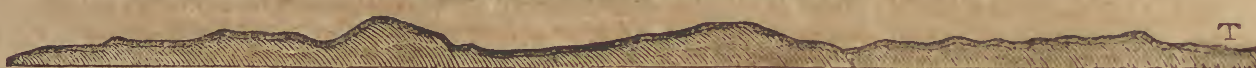
Aldus vertoont 't land beweſten Cartagena ontrent Almaçaron. Dit volgt aen 't voorgaende / de BB aen malkanderen

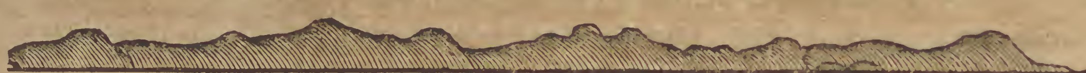
C. de Palos vertoont aldus / als hy N. O. wel ſoo noordelyk 9 of 7 mijlen van u is.

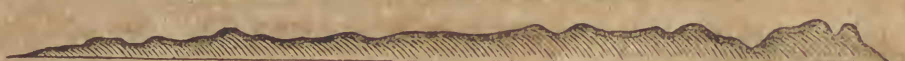
Dus vertoont C. de Palos noord 7 mylen van u.

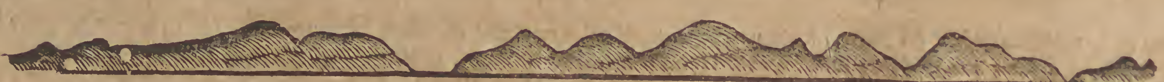
Als men voorby C. de Palos zeylt ontrent 5 mijlen van de wal / ſoo doetſe zig aldus op.

Dit behoort aan 't bovenſtaende de T T aen malkanderen.

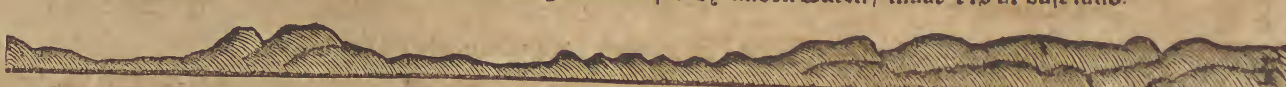
C. de Palos noord noord weſt van u vertoont aldus.

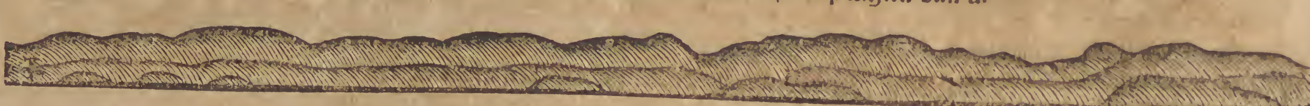
C. de Palos vertoont aldus / noordweſt ten noorden 5 mijlen van u zynde.

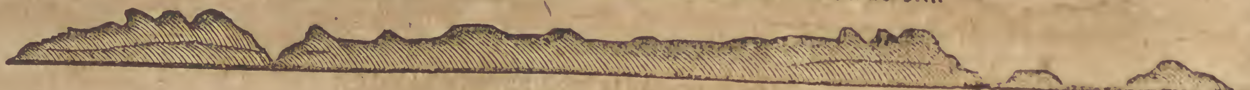
Dus doet hem C. de Palos op 7 of 8 mijlen van u zynde / als 't ooſtelyke land daer benoorden ontrent noord ten ooſten van u is / het vertoont hem geheel aen heuvelen of 't Eylanden waren / maar 't is al vaſt land.

Dus vertoont C. de Palos noordweſt ten weſten 4 mijlen van u.

Dit behoort aan 't bovenſte / de kruysliens aan malkanderen.

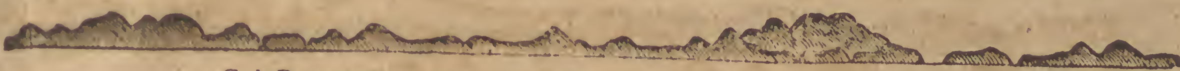

C. de Palos noord van u vertoont aldus.

Dit

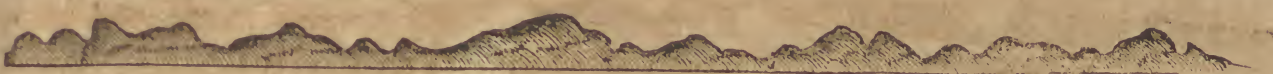

Dit land leyd benoorden C. de Palos, en vertoont aldus/ als 't nog wel 14 mijlen van u is. Dit is hoog land/ en dan hebt gy C. de Palos west ten noorden van u.

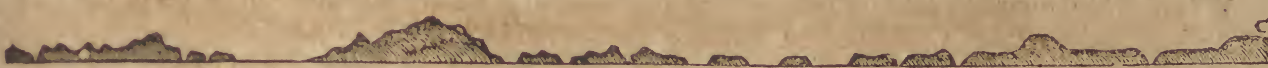
C. de Palos west ten noorden en west noordwest 6 of 7 mylen van u vertoont aldus.

't Land bewesten de Kaep na Carthagena toe.

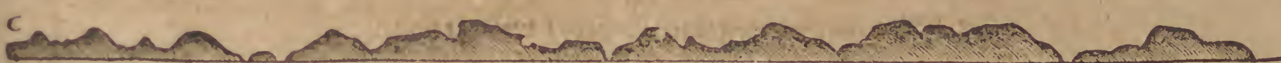

C. de Palos vertoont aldus/ als de zuydhoek west noordwest/ en de noordhoek noordwest van u is/ weesende 5 of 6 mijlen van de Kaep.

C. de Palos west ten zuyden.

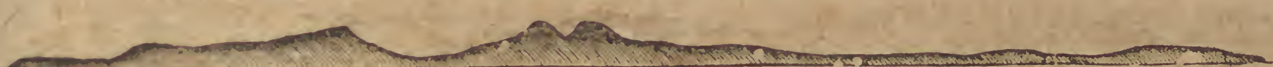
C. de Palos zuydwest ten zuiden 9 mylen van u vertoont aldus. 't Land benoorden de Kaap schynt dan al gebrooken landt/ als gy daar verre af zyt.

Dit behoort hier booven aan/ de CC aen malkanderen.

C. de. Palos zuydwest ten westen ontrent 10 of 11 mijlen van u vertoont aldus/ dan siet gy nog een deel daer beoosten als hier onder afgebeeld staet.

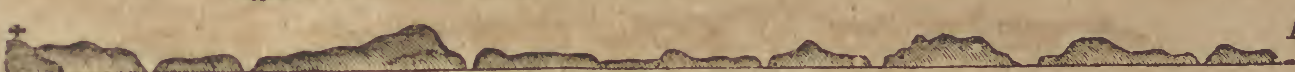

Dit Land vertoont hem recht benoorden C. de Palos, als men uyt d'Oost komt en die essen sien mag/ dan is men 'er noch wel 12 of 14 mijlen af.

C. de Palos.

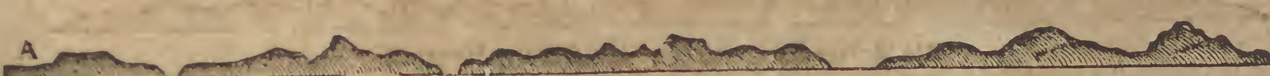

Aldus vertoont C. de Palos, 6 of 7 mylen van u/ maar als de Kaep noordwest en noordwest ten westen van u is/ soo leggen die twee hoogen bergen regt agter C. de Palos, alsoo dat de Kaep beoosten en bewesten dese 2 bergen kan verzeylt/ of in 't voorby zeylen verschoven worden. De 2 volgende behooren hier aan.

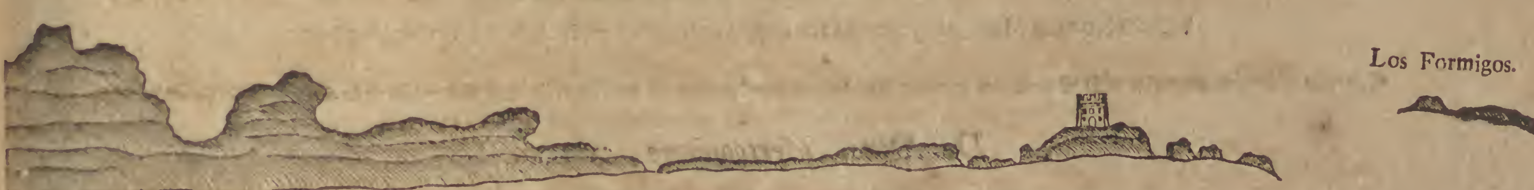
Dit volgt aen 't voorgaende/ de kruyskens aan malkanderen

N. ten W.

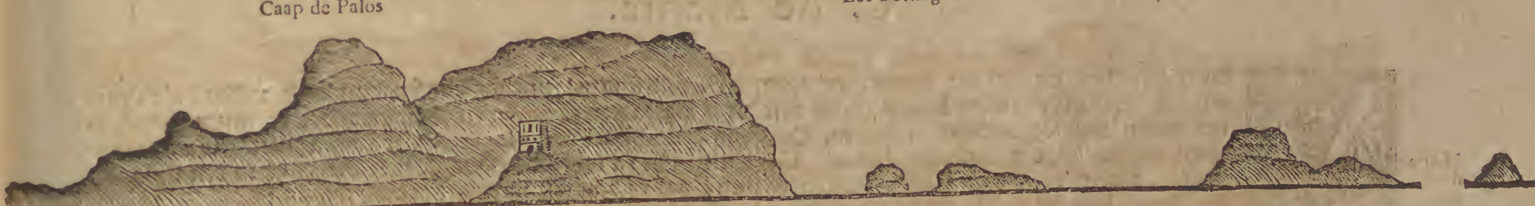
Dit behoort aen 't voorgaende/ de A A aan malkanderen/ en strekt hem na Alicanten toe. Dese berg aen 't eynde leidt dan noord ten westen van u.

Los Formigos.

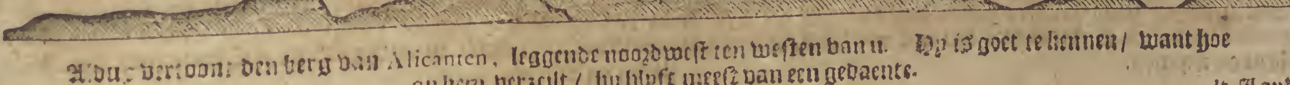

Aldus vertoont Caap Palos en Los Formigos N. N. O. 3 myl van u zynde.

Caap de Palos   Los Formigos   Isle Grossa.

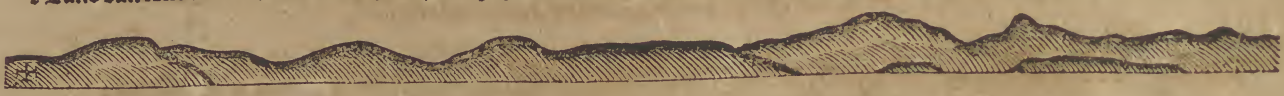
Aldus vertoont C. de Palos als het O. N. O. 3 mijlen van u is.

Aldus vertoont den berg van Alicanten, leggende noordwest ten westen van u. Hy is goet te kennen/ want hoe gy hem verzeilt/ hy blyft meest van een gedaente.

't Land van Alicanten vertoont aldus west ten zuyden ontrent 6 mijlen van u zynde. Men kan 't van effen van beneden sien.

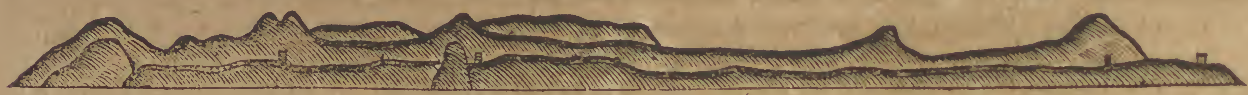
Dit behoort aen 't voorgaende, de kruyskens aen een.

Dus vertoont Cabo de S. Martin noordwest een noorden ontrent 6 mijlen van u zynde.

Als C. de S. Martin noord ten westen en west noordwest 4 mijlen van u is, soo vertoont se aldus, maar soo gij wat verder daer af zijt, soo kent gy dat lage voorland of buyten-land niet sien.

C. de S. Martin noordwest van u leggende, vertoont aldus.

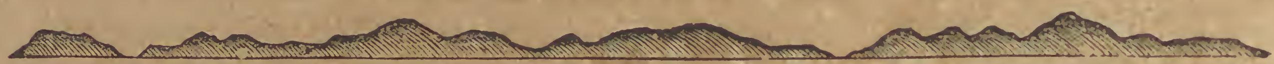

't Eiland Alboran zuyden 2 mijlen van u vertoont aldus.

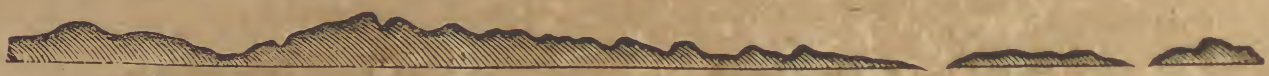
't Eiland Alboran zuydwest van u, doet hem dus op.

Z. ten O. en Z. ontrent 9 mylen. C. di Hone.

Dese Figuur, en de twee volgende vertoonen de Kust van Barbaryen, van C. di Hone tot 't land neffens Masagam.

C. Falcon.

Z. O. ten Z. C. Ferrat.

Aldus vertoont Mastagam oost zuydoost van u.

Als Mastagam zuydoost van u is, soo doet se dus op.

't Land beoosten Mastagam zuydoost ten oosten ontrent 18 mylen van u, vertoont aldus.

De Derde Vertooninge, van de

Zee-kusten van Barbaryen, tusschen C. Ivy en C. de Mabra.

VAn Cabo Ivy tot Monte Simie, geleegen op Cabo de Tenes is de kours noord oost ten oosten wel soo oostelijk 11 mijlen. Tusschen beiden leydt 't Eyland Ilha de Colombi. Agter 't Eylandt, dat beoosten C. de Tenes leidt is goede Reede voor kleyne scheepkens, maar 't is 'er nauw om uyt en in te koomen. C. de Tenes heeft een seer kenbaer landt daer ontrent. Tusschen C. de Tenes en de Stadt Tenes daer bewesten leggen eenige rudsen boven water, 't is gevaerlijk, als men daer kort bewesten set, om met een weste wind met te kennen ruymen.

Monte de Simie.

Cercelli leyd volgens de Fransen 8 mylen beoosten C. de Tenes en 8 mylen bewesten Argier, zijnde onder de gehoorsaemheid van d' Admirael van Argier. Daer is een gaetje, waer de Fregatten uyt en inkoomen, want voor Cercelli leid een Eylandeken, dat de begraefplaets der Inwoonders is.

Cabo d' Albatel, anders Cabo Batter genaemt, leggende beoosten Cercelli, is seer kenbaer, en vertoont of 't een Eyland was, want het is hoog land genaemt Synova gelyk 't hooge land bewesten Cercelli. Aen d'oost zyde van Synova is een groote bay, maer droog en open voor alle noorde en noord ooste winden, en onbruykbaer, uytgenomen voor Galeyen en Solken.

Dan

DE STAD HAVEN EN MOUILLIE VAN ALGIERS NEVEN DESSELFS KASTEELEN.
t Kysers Kasteel door de Spanjaarts gemaakt
t Kasteel de 5 hoek of Cassades door de Span jaarts gemaakt
DE STAD ALGIERS
Vlagge stokke
Hoog Geberghte
Strand van Sand en Steenen
De Mouillie
Hier is t Droog en Onbequaam voor Scheepen door de klippige grond
t Admiraals of Koninks Schip
DE HAVEN
Magasyn Kasteel
t Inkoomen van de Mouillie
t Groote Ronde Kasteel of Kasteel van de Mouillie voorsien met swaare Stukke
Hooge klippige Rots
Ponton of Steenhaalder
Riff dat met Steenen gehoogt wort
DE MIDDELANDSCHE ZEE
t Amsterdam by GERARD VAN KEULEN, aan de Nieuwen brug met Privilegie
A. t Groote Kannon.
B. t Nieuwe Casteel.
C. Turkse Roof Scheepen.
D. Moorse Koorn-haalders.
E. een France Cetty.
F. Halve Gally op de wagt voor de slaven die vlugté wille
G. de Poort van de Mouillie.
H. Zylmakers Casteel.
I. Visschers Poort.
K. Babassons Casteel.
L. Babassons Poort of Bablason
M. Kazsery daar de Soldaten in woonen.
N. Koninks Huys.
O. de Nieuwe Poort.
P. Babaluets Poort.
Q. t Huys van de Marra Both of hylige Waarsegger.
R. Kret: daar de slaven de steenen meede halen.
S. Babaluets Casteel.
T. Kalk-Ovens.

Cabo Caxines. Van Monte de Simie tot Cabo Caxines, anders Punt Piscade genaemt/ is volgens de Fransen de kours O. ten N. ½ N. 15 mylen. C. Caxines is wel te kennen/ want van Genova af tot hier toe is de kust redelyk laeg met dubbeld hoog land inwaert/ want de Kaep loopt hooger op: regt buyten de Kaep leggen 2 klippen/ een musquet schoot van de wal. Bewesten de Kaep is eene kleyne Haven daar een Toorn by staet/ doch onbruikbaar voor groote Scheepen.

Algier. Regt beoosten C. Caxines leid de stad Algier, zynde de Hooftstad van 't omleggende land. Als gy C. Caxines west ten noorden van u hebt/ en dat gy de klippen open of doorheen siet/ set gy op 30 vadem schoon kley grond/ dat is eene goede Reede/ en d'oosthoek is dan omtrent oost ten noorden en de stad of 't hooft W. ten Z. van u. Met Scheepen van 120 laste kan men met weste en noorde winde binnen 't hooft sette/ maer oost en O. noordooste winden zyn hier hinderlyk/ mits de Zee hier dan een groot slag maekt en swarigheid om de Scheepen aan malkanderen te stooten. Om daer in te loopen/ set men de kours een weinig buyten 't Kasteel aen 't hooft: want voor d'eerste hoek of bogt leggen 3 of 4 blinde klippen/ daarom loopt men aen d'oostkant digte by 't Kasteel na de Haven toe. 't Is daer schoor nedergaende tot 6 vadem/ aen de zuyd-kant van 't hooft is 't naby 9 en 10 vadem goedegrond. Binnen 't Hooft is 't 4 en 6 vadem diep/ en goede Reede/ uytgenomen voor noord ooste/ noord noord ooste/ en noord oost ten noorden winden/ om de verbolgen Zee/ gelyk verhaelt is. Maer buyten 't Hooft ryd gy sonder gevaer/ want de geheele bay is seer goede zand en kley-grond. De Stad vertoont hem witagtig. Agter Monte Feust is 't goed setten voor weste en zuid ooste winden.

Oost noord oost el 300 O. 9 a 10 mylen van C. Caxines leid Cabo Binget, en daar bewesten/ en oost noord oost 7 mylen van Algier leyd Porto Grego, een goede Reede voor alle noordooste/ ooste en zuyde winden/ zuyvere Zand-grond/ en 30 diep en droog als gy 't begeert. 2 Mylen beoosten C. Binget leid de stad Tedelles, daar leggen eenige klippen voor/ maekende alsoo een Haeven voor Tartanen. Hie komt een Riviertken uytvallen.

P. Grego.

Tedelles.

By C. Carbon is een redelyke Haeven/ en noord oost van de Kaep leyd een Eyland/ een stukje van de wal.

Bogia. Bogia is een schoone groote bay/ daar men bevryd is voor alle noorde winden. Maar noord ooste tot 't zuidooste toe/ maekt een groove Zee. Wilt gy 't daer setten/ soo doet de noordoost hoek sonder vrees aan/ en dan na de large hoek daer bezuyden/ en settet voor Marats kleyne Huyskens naest 't Kasteel op 16 en 17 vadem kley-grond/ en maekt het met een touw aen land vast. Maer daer er is een goede en beter Reede/ maer alleen voor kleyne scheepen.

Voor Zizyla agter een langen steene klip is goede Reede voor Tartanen en kleine Scheepen.

C. de Bugaronie. Van C. Binget tot Cabo de Bugaronie is de kours meest oost ten noorden 32 mylen. Cabo de Bugaronie of de 7 Kaepen/ is alsoo genaemt om de groote vreeselyke Zee die daar gemeenlyk is/ en ook erger wordt voor de Golf van Narbona, en breekt of 'er banken en Zandreeten laegen/ 't is ook of 'er een klip of droogte leyd noord en west omtrent 4 mylen breedt/ al voort streckende na de Golf van Narbona of d'oosthoek van Minorca heen. Het geld seekerlyk/ dat de tegen aen malkander loopende stroomen er d'oorsaek af is/ hier van breeder in de beschryving van de Golf van Narbona.

ALCOL.

Van Cabo Bugaronie tot Cabo de Ferro is de kours oost agt mylen/ zynde tusschen beyden een groote Inwyk.

d'Eerste Haeven in dese Inham beoosten C. de Bugaronie is voor de stad Alcol, als gy zuyden inloopt/ soo zult gy 3 hoeken gewaarworden/ en dan loopt de bay west zuyd west in/ en settet voor een kleine bogt daar de stadt aen leyt op 9 of 10 vadem/ en maekt touw vast aen land aen d'oostkant van de Kerk/ daer is goede grond en bevryd van alle winden.

Alcol.

Drie mylen zuyd oost van Alcol is een andere goede Haeven/ maer onbekent. Maer de Haeven van Ellora is een goede haeven/ daar de Francen en Genoveesen meenig goed laeden. Uyt der Zee komende 300 stelt u kours bewesten Cabo de Ferro zuyd zuidwest inwaert/ en loopt langs de gladde Kust zo verre/ dat gy een Eyland ontdekt/ zeylt daer op aen/ en houd daer bewesten om/ de haven opent hem selven dan/ en settet agter 't Eyland waer gy wilt.

Ellora.

Tusschen C. de Ferro en C. Mabra is een andere rede beooste Cabo de Ferro, die streckt uytwaert aen/ vertoonende als een Eiland/ maer onbequaem voor groote scheepen.

Streckingen en Coursen.

Van C. Ivy tot Monte de Simie is de kours N. O. ten O. wel soo oostelyk 12 mylen
Van Monte de Simie tot C. de Gato west 46 mylen
Van Monte de Simie tot C. de Palos N. W. ten W. wel soo westelyk 30 mylen
Van Monte de Simie tot C. de S. Martin N. N. W. iets W. 35 mylen
Van Monte de Simie tot de oosthoek van J. Formentera noord wel 300 oostelyk 29 mylen
Van Monte de Simie tot J. Cabrera N. N. O. wel 300 oostelyk 40 mylen
Van Monte de Simie tot C. Caxines O. ten N. ½ N. 15 mylen
Van C. Caxines tot C. de Gato W. iets Z. 61 mylen
Van C. Caxines tot C. de Palos W. N. W. wel 300 westelyk 42 mylen
Van C. Caxines tot C. de S. Martin N. W. en N. W. ten N. 41 mylen
Van C. Caxines tot J. Cabrera N. omtrent 34 a 35 mylen
Van C. Caxines tot C. Binget O. N. O. 9 a 10 mylen
Van C. Binget tot C. de Bugaronie meest O. ten N. 32 mylen
Van C. de Bugaronie tot J. Cabrera N. W. ten W. 49 mylen
Van C. de Bugaronie tot de Z. O. hoek van Minorca N. W. ten N. ½ N. 45 mylen
Van C. de Bugaronie tot J. S. Pedro N. O. ten O. wel 300 noordelyk 34 mylen
Van C. de Bugaronie tot C. de Ferro O. 8 à 9 mylen
Van C. de Ferro tot J. S. Pedro N. N. O. 20 mylen
Van C. de Ferro tot 't Eyland Galita O. N. O. 20 mylen
Van C. de Ferro tot C. de Mabra O. 8 of 9 mylen

Hoogten.

C. Ivy leyd op 36 graden 16 min.
Monte Simie op 36 graden 36 min.
C. Caxines op 36 graden 51 min.
Algier leid op 36 graden 49 min.
C. Binget op 27 graden 0 min.
C. de Bugaronie, C. de Ferro en C. de Mabra leggen op 37 graden 16 a 18 min.

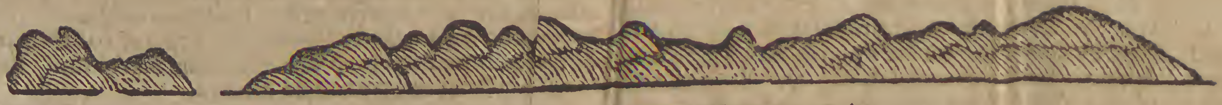
AANMERKINGEN.

Van de Haven van Algier, uyt de Potulan, pag 160.

By C. Metifso of Matifou zyn veele klippen boven en onder water. N. N. iets W. omtrent een half myl daar af is een steenbank/ buyten dewelke men een groote omweg moet neemen/ als men uyt de O. komt/ en alhier wil ankeren. Nog eene steenbank is N. N. W. iets N. van dito punt omtrent een half myl/ behalven nog een paar eylandjes O. N. O. iets N. daar af.

De beste ankerplaats is O. N. O. iets N. van de Stad/ op 18 en 20 vadem vodder grond/ dog meer na buyten is 25 a 30 vadem. N. O. N. en N. W. winden maken hier lager wal/ en zwaare Zee.

Hoe haar deez Landen uyt der Zee vertoonen.

Aldus vertoont Cercelli zuydwest van u zynde.

Dus vertoont 't land tusschen Cercelli, en C. Albatel, zuyden van u leggende.

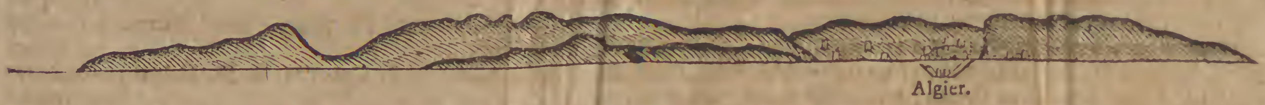
C. d'Albatel, zuyden van u / doet hem aldus op.

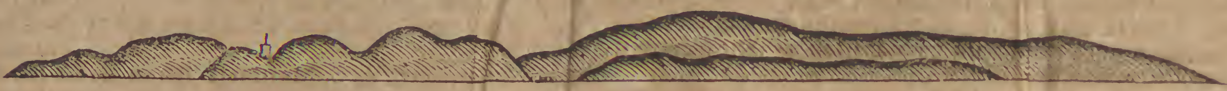
C. de Caxines, de hoek westen Algier, zuydwest van u / vertoont aldus.

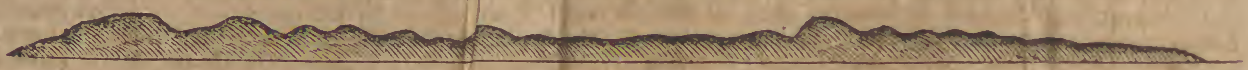
Aldus vertoont C. Caxines, en 't hooge land daar beoosten / als dat hooge Land zuyd zuydwest van u leid.

Als dit hooge Land beosten van u is / zoo vertoont de Stadt Algier aldus.

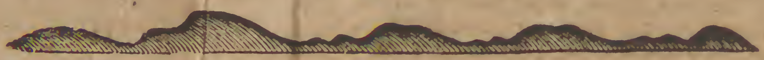
Den hoek van Gigiari bewesten C. de Bugaronie zuiden van u zynde / vertoont alds.

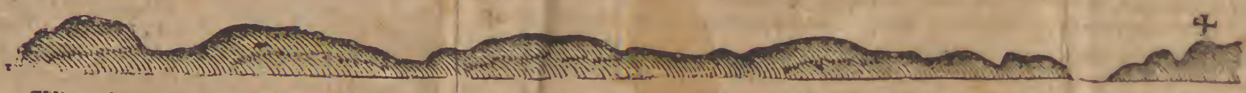
C. de Bugaronie zuidwest 13 mylen van u / het zig aldus op / leggende 8 of 9 mylen bewesten C. de Ferro, en tusschen beiden is een groote inham / daar gy 't land ook effen van beneden sien kent.

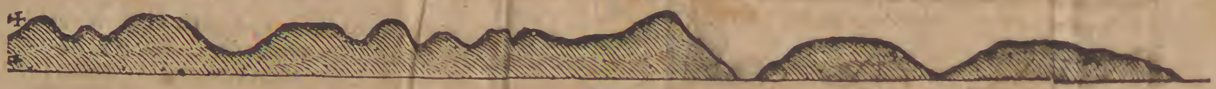
Dus vertoont d'hoek van Alcol zuiden ten westen ontrent 9 mylen van u zijnde / is hoo land / en vetoont van verre of 't een Eiland was.

Dus vertoont C. de Ferro zuid ten oosen en zuidoost van u zynde / soo verre / dat men 't met klaar weder effen sien mag / en 't doet hem op al in hoge heuvelen / of 't Eilanden waren. De hoek van Alcol dan zuid west ten zuiden van u / en die kan men dan ook effen sien / en is wel soo hoog als C. de Fero.

Aldus vertoont 't land beoosten C. de Fero, daer by langs zeilende / als Cabo de Ferro zuydwest ten zuiden 12 mylen van u leit. Galita leid dan van u omtrent oost ten noorden 10 mijlen / maer gy kent Galita dan niet sien de stroomen vallen hier herd dwars op de wal / daar men op dient te letten.

Dit volgt aan 't bovenstaende / de kruyskens aen malkanderen.

De Vierde Vertooninge, van de

Zee-Kusten van Valencien, Catalonien, Languedocq en Provence, tusschen Cabo de S. Martin en Cabo de Toulon als mede d'Eylanden Yvica, Majorca en Minorca.

C. de S. Martin.

CAbo de St. Martin is een laege hoek/ daer 3 vuurtoorens een weinig van malkanderen op staen/ en regt om de hoek legt een vry hoog Eylandeken loopende met een rif aen 't vaste land vast/ zoo dat men daer niet tusschen beide deur zeylen kan. Uyt de west komende/ dient volgens den Portulan tot verkenninge een Tooren op de Caap S. Martin, staande op eenen hooge berg. Zie de Portulan pag. 23/ en 37.

C. de S. Anthonio.

Van C. de S. Martin tot Cabo de S. Anthonio is de koers noord west ten noorden/ iets noordelyker 1 myl/ maer tusschen deeze hoeken is een Inwyk/ daer is een goede Reede op 14/ 13 en 12 vadem. In deeze Inwyk staen 2 Torens met ook 't Stedeken Xabea. C. de S. Anthonio is mede een hooge slegte steyle hoek/ op wiens eynde staet een Tooren/ maer regt neffens de Stad Xabea staen 3 Meulens op 't hooge land. Wilt gy 't voor Xabea setten/ zoo zet 't midden in de Baay op 14 a 15 vadem/ of wel digt aen 't hooge land van C. de S. Anthonio, daer de 3 Meulens op staen. Men legt daer met 2 Ankers t' Zeewaert/ en met een touw aen land. Een Oost Zuyd Ooste/ Ooste en N. O. wind is daer laeger wal. Regt benoorden Xabea leyd den Hooyberg of Mongon, zynde een hoogen Berg van onze Schippers alzoo genaamt/ om dat hy alleen in 't laege land leyd afgescheyden/ en uytsteekende boven 't andere hooge Gebergte.

Xabea.

Hooyberg.

By Z. en Z. W. winden kan men in deeze Zandbaay ankeren aen C. S. Martin, binnen een groote Klip/ leggende aan de punt van deeze Caap/ een Musket-schoot van de kust af/ in 4, 5, 6 vadem Zoop en Zand grond; doch niet al te dicht aan de Kust/ wegens steenen/ van de Bergen afgevallen/ daar de Cabels aan zouden beschadigt worden.

Achter de Visschers-Magazynen neevens den N. westelyken Toorn/ is goet water halen.

C. S. Antonio is te kennen volgens den Portulan, aan een Clooster/ en 4 a 5 Wind-Moolens wat verder in.

Denia.

Een myl benoordwesten C. de S. Anthonio leit Denia, hebbende een kleyn Havenken/ dat ontrent 15 voeten diepten heeft. Wilt gy daer in wezen/ zo moet gy een Loodsman gebruyken/ daer om loopt voor 't gadt op 6 of 7 vadem/ en schiet een schoot/ zoo zullen de Loots luyden wel aen u boord komen. Het Kasteel is wit en van verre te zien.

Bewesten Denia is 't altemael een schoone zand-strand.

Gandia

Van Denia tot Gandia is 't Noord West 3 mylen. Men ankert een Canon schoot van de Magazynen/ op 8/ 9 a 10 vad. grof Zant en Zingel. Nevens de Magazynen staat een ronde Toorn.

Cullera.

Van Denia tot Cullera is Noord West ten Noorden $6\frac{3}{4}$ mylen/ daer is geen goede Reede/ maer een vuyle grond; doch zoude men volgens den Portulan iets daar buyten op 5/ 6/ 7/ 8 vadem konnen ankeren.

Grao-Valence.

Van Cullera tot voor Groa de Reede van Valence is de koers volgens den Portulan pag. 39. Noord Noord west $5\frac{1}{2}$ mylen/ dat ook met de breete van Valence, die vast is/ wel uytkomt Valence is een groote Stad te landewaert in leggende/ maer Groa is een kleyn stedeken leggende op de Zee-kant. Gy moogt voor Groa zetten op 8/ 9 of 10 vadem de wal zoo na als 't u belieft: Groa is kennelyk aan een Tooren daar benoorden.

Mor vedro.

Drie a 4 mijlen Noord van Valence leyd de groote Stad Morvedro, en een weinig voorby Morvedro staet een groote ronde Vuur-Tooren aen de Zee-kant.

C. d'Oropesa.

Van Morvedro tot bezuyden C. d'Oropesa is de koers meest Oost Noordoostwaert 8 mylen. C. d'Oropesa is een hoogen hoek/ en aen de westhoek staet een rond Kasteel op een Berg/ daer aen is deeze Kaep zeer kennelyk. Bewesten deeze hoek is goede Reede. $\frac{1}{2}$ myl bezuyden den uythoek van deeze Caap is een zeer gevaarlyke Klip/ in onze Caart bekent.

Peniscola.

Van C. Oropesa tot Peniscola is de koers meest noord oost 5 mijlen. Peniscola vertoont hem als een Eyland/ en daer digt beoosten is een groote Bay om Reede te maken/ een de Stad is 't 10 vadem diep/ gy kent u Touwen aen de Wal vast maeken/ en 't anker t' Zeewaert setten.

Een groote myl meest noordwaart van Peniscola leyd de Stad Benicalon; en daer regt bewesten staet een vierkante Tooren met wat Geboomte..

Benicalon.

Een groote myl N. N. O. van Benicalon leid de stad Vineros digt aan de Zee kant/ is laegagtig Land/ alwaer een ronde Vuur-Tooren by staet.

Vineros.

Een mijl benoordoosten Vineros staet een witte Tooren/ en van daer Oosten ten noorden is wel 2 groote mijlen weegs al laeg Land/ genaemt d' Alfaques van Tortosa, zynde een Eyland/ hebbende daer bewesten een schoone Baay/ daar 't voor meest alle winden goet setten is. Zoo gy die Baay in wilt/ zo loopt by 't vaste Land in/ want 't Eyland is vlak/ en die vlakte streckt verre dan 't Eyland af na 't vaste Land toe/ zeylt vry een myl inwaert en set 'er over al na u begeeren op 6/ 7 of 8 vadem schoone Zand grond. Dit Eyland is zoo laeg/ dat by hoog water de Zee daer over loopt/ en 't is ook aan de binnenkant geheel vlak en bekwaem/ om daer Scheepen op te setten en schoon te maeken. In de Baay staet de Tooren S. Jan, daar wort veel Zout gemaekt.

d'Alfaques van Tortosa.

Buyten Tortosa of het hooge Land/ leit wel $1\frac{1}{2}$ a 2 mylen het laage en op veel plaatsen gebrooken land/ loopende de Rivier daar door heen aan de Oost uyt; dit laag gebrooke Land noemt men de Caap Tortosa, hebbende ontrent in 't midden by de Zout-pannen en op 't Oost eynd een Tooren/ ontrent als die van Sint Jan in de Alfaques, maar aan de Westkant loopt een staart af wel $1\frac{1}{2}$ myl lang van het vaste Land af/ langs de wal/ dat men de Alfaques noemt/ daar achter heel goede Reede is voor alle winden/ om dit gat in te loopen/ zo zeilt (wanneer gy de Noordhoek van Alfaques ontrent Noorden van u hebt) regt op de Westelykste ronde Tooren/ die op de waterkant staat/ aan/ tot op 5 vadem aan het vaste Land/ draayt dan om de Oost by de wal langs/ latende ontrent twee derde water aan stuurboort/ en $\frac{1}{3}$ aan bakboort/ tot by de Tooren Sint Jan, indien gy zoo ver in wilt weezen: men heeft in dit gat/ als in de Baay/ niet meer als 4 vaam water steekgrond/ zoo dat men de Ankers kwalyk lichten kan/ en kan men de Walle zoo na loopen op het loot als men wil/ buyten kan men dezelve op 6/ 7/ 8/ a 9 vadem aanloopen.

De Rivier van Tortosa loopt ontrent ten halven de Tooren by de Zout-Pannen/ en de Tooren die aan 't Oost-eynde staat/ in Zee: tusschen de Tooren aan 't Oost eynd en het vaste Land/ is een groote Baay/ genaemt de Baay St. Jorge, daar men het setten kan voor meest alle winde/ op 9/ 8/ 7/ a 6 vadem goede steekgrond/ doch op eenige plaatsen al wat week. De Noordweste Winden waayen hier somtyds vreesselyk hart/ en de Ooste wind maekt laeger Wal; doch die goede ankers en Touwen heeft/ behoeft niet te vreesen. Op de vaste Kust staan verscheide Toorens/ en van ontrent twee mylen beoosten de Reede leggen verscheiden Dorpen en vaste Steden/ tot aan Caap Salou toe/ daar mede een goede vastigheid leyd; daar ontrent $1\frac{1}{2}$ mijlen benoordooste leid de Stad Taragona.

Beoosten deeze Baay volgt de Kust van S. Jorge, daer Huisen nog Toorens op staen. Hier wagten de Turken gemeenlyk op de Barken koomende van Catalonien, Majorca en Minorca, om die te nemen.

Kust van St. Jorge.

Benoordooste de Kust van S. Jorge leid een witagtige uythoek/ daer een ronde Vuur-Tooren op staet/ en daar bewesten staet 't vervallen Kasteel Miramar, daer neffens is goede ankergrond op 7 of 8 vadem/ en beschut voor de noordooste wind.

Miramar.

Benoordoosten Miramar leid de Stad Tarragona een weinig van de Zee te Landewaart/ en digt by de Stad op 't hoog staet een vierkante Tooren/ regt beoosten die Tooren is de Reede van Tarragona.

Tarragona.

Een mijl benoordoosten de voornoemde Tooren legt 't stedeken Tamaril in een Valeye/ en 4 mylen ver om de noordoost staet een Vuur-Toren op een ronde Heuvel/ noord oost

Tamaril.

Barcelona. van dese tooren af leyd de groote Koopstad Barcelona in een Inham / alwaer een hooft is so lang als 't hooft tot Genua, maer 't strekt dwars t'zeewaert / en men leyd daer bewesten 't hooft met twee touwen aen 't hooft / en met 2 ankers om de west t'zeewaert. Dit hooft beschut u voor d'oostelijke winden / en 't hooge land voor de westelijke winden. Maer de zuyde wind maekt hier lager wal. Want de Berg Monte Juive, daer een vierkante wachttooren op staet / leid bewesten de stad. En voor de stad is Reede op 9 of 10 vadem / en voor 't west-eynde op 15 of 16 vadem.

C. Dragonis. Van Barcelona tot Cabo Dragonis anders Cabo Dragofredi genaemt / is de cours noord oost ten oosten 13½ myl. Op dese hoek staet den Tooren S. Bastiano. Twee mijlen benoorden

Golfo de Rosas. desen hoek is de groote bay / genaemt Golfo de Rosas, streckende noord west in. Aen de zuidhoek van dese Inham leggen 2 klippen of eylandekens / daer op staen 2 Rondeelen aen te sien als Slootkens. Men loopt by de wal in en set 't aen de noordzijde van de bay op 6 / 7 en 8 vadem / weesende beschut voor alle winden / behalven een oost zuyd-oosten wind / die blaest 'er open in. 't Land daer buyten streckt noorde ten oosten en zuyden ten westen.

C. de Creos. Van C. Dragonis tot Cabo de Creos is de cours N. ten O. half O 6½ myl: op desen hoek staet een ronden tooren / en onder dese hoek is goed ankergrond op 15 en ook op 20 vadem.

Lansan. Benoorden C. de Creos is een goede Reede genaemt Lansan, daer men setten kan op 8 / 9 of 10 vadem na believen: en een

Porto Venere. weynig daer benoordwesten is Porto Venere, een schoone Reede om te setten op 6 / 7 of 8 vadem.

De Golf van Narbona. Tot meest alle plaetsen aen de westkust van de Golf van Narbona van C. de Creos af tot Narbona toe is 't over al goed setten.

In dese Golf van Narbona en in 't vaerwater tusschen C. Dragonis en C. de Toulon bevindt men / 't geen men in 't Ras van Fontenay, in 't Ras van Poortland, in 't Ras van Ornay en meer andere plaetsen siet geschieden / dat de Zee by sommige tijden met harde wind soo hol en kort gaet / en ook soo vreeselijk breekt en stort / dat de scheepen op zijde en ook geheel om gesmeeten worden. De oorsaek hier van is niet seeker / maer 't is waerschijnlijk dat de stroomen dat veroorzaeken. Want de stroom die 't Nauw van de Straet invalt / loopt gemeenlijk by de Barbarische Kust soo sterk oost aen / dat gy in 12 uuren soo veel kent voort zeylen als in 18 uuren om de west / en komende beoosten C. de Bugarino daer gaet een ligten stroom vermengt met Kruys-stroomen / welke stroomen na gissing dan sterk na de westkust van Italien loopen / en ontmoeten de westkust van Sardinia en Corsica, en daer stuytende vallen dan na de Golf van Narbona, en veroorsaeken daer door 't hooge en korte water / niet tegenstaende de slappe stroomen / die op de Spaense Kusten omtrent Valence en elders zijn / en die meer om de west dan om d'oost loopen. Men sal hier ook de bovengemelde stortinge en stroomen 3 of 4 dagen voor d'ooste winden hebben. Maer 't vreemste van allen is dat dit water dan altijt schynt vermengt te zijn met zand / gelijk of 't daer vol zanden en droogten lag / daer nogtans geen grond op 25 vadem is te werpen / als ook dat hier geen Eylanden leggen als in de bovengenoemde Rassen / soo dat de drayingen der stroomen door d'Eylanden dit niet kan veroorzaeken.

Om deese vreeselyke Zee is 't geen wijsheyd met oostelijke en zuydelijke winden de Golf in te loopen / zoo om dat gy geen land / van Marsilien af geheel tot C. Cette toe kent gewaer worden / om dat die kust laeg en vol geboomte is / als ook om dat gy in geen Haven setten kent als voor 't hooft van Agde, daer is

Agde. 't suyver / daer is goede Reede om goede wyn te laeden. Daer vallen eenige plaeten droog.

A G D E.

't Hooft van Agde streckt zuyd zuyd west in Zee / en daer buyten staet een Kasteel op een klip / daer binnen is reede op 2 / 3 / 4 / 5 en 6 vadem / na dat gy 't hooft na komt / en beschut voor alle winden / behalven de zuyd zuyd weste / zuyd weste en zuyde winden. Die goede touwen heeft / heeft geen gevaer / want de grond is schoon.

Vier mijlen beoosten 't hooft van Agde leid C. Zette, van waer noordwaert 't Eyland Magdelena leyt. Van Magdelena tot Aqua Morte is 't oost 4 mijlen Van C. Zette tot Madonna de la Mer is 't meest oost 7 mijlen. En van Madonna de la Mer tot Rio d'Arle Z. O. ten O. 3 mijlen. Van de mond van Rio d'Arle tot Les trois Marie is 't noord noord west 4 mijlen / maer Tour de Bouc leyd beoosten de mond van Rio d'Arle, en is 5 mijlen westen ten noorden van Marsilien.

Van C. Dragonis dwars over de Golf van Narbona tot Marsilien is de cours meest N. O. 31 mijlen. Buyten Marsilien omtrent een myl van C. de Crosette, dat de zuydhoek van de bay van Marsilien is / staet een oude tooren op een droogte of Rif / daer de stad wel by te kennen is. Gy moet met een weste wint daer bewesten / maer met een ooste wind / beoosten om / en daer voorts noordwaert aen / soo gy na Marsilien gaet. De Stad leyd in een groote wijde en breede bay / daer 3 eylanden in leggen / waer van Cagaltracia en Lila de grootste zijn / leggende digt by malkanderen / die gy beyde zijden om en ook tusschen beyden deur zeylen kent / om dat 'er rontom schoon is / en daer bewesten is 't ook wijd en breed. Maer Castel Dito is 't kleinste / leggende wat meer van d'andere af na de oost-wal en de stad toe / daer op staet een Kasteel en een Windmeulen Tusschen Kastel dito en Lila is 't goed setten / op 7 / 8 of 9 vadem / na dat gy Lila na zijt / maer de Francen setten 't meest tusschen Lila en Cagastracia, als de beste Reede op 8 vadem met 2 ankers t zee en een touw aen Lila vast.

Marsilien. Tusschen Castel dito en d'oostwal kan men deur zeylen en soo voort na de Stad toe / daer ontrent tusschen beyden leyd eenige blinde klippen / die men schouwen moet. Ook leggen beoosten 't Castel Dito digt onder de wal Eylandekens / daer men ook agter om zeylen kan / op 9 / 8 / en op 't droogst op 5 vadem / en voorts by de wal langs na de Stad toe / maer tusschen Castel dito en de 2 grootste eylanden is 't gemeenste en beste vaerwater.

Onder Castel dito kan men 't wel setten. Maer als 't gebeurt / dat gy in de haeven of onder d'Eylande niet komen kent door harde winden of anderen ongeleegentheden / soo loopt benoorde of bewesten alle d'Eylanden om / gelyk geseyd is / want 't is daer over al suyver / ook wijd en breed / en set het benoorden de Haeven van de Stad op 8 / 9 of 10 vadem schone zandgrond / want 't is daer goed leggen.

Als men voor de Stad komt / soo set het voor de boom / en kort het Schip met trossen de boom in / tot binnen de Haven / in 't gat of in de boom is niet meer dan 12 voeten waters. Daer om moet men met groote en diepgaende Scheepen tusschen d'Eylanden setten / en daer ligten tot dat men in de Stad komen kan / want aen de zuydoostkant van Cagastracia is een Haven voor 4 of 5 Scheepen / daer men aen de noordkant leyd met een anker / t'zeewaert / en voort met twee touwen aen een klip vast.

't Land bewesten Marsilien is al schoon slegt land geheel tot Boccar toe / en 't Kasteel van Marsilien staet bezuyden de Stad op een hoogen berg.

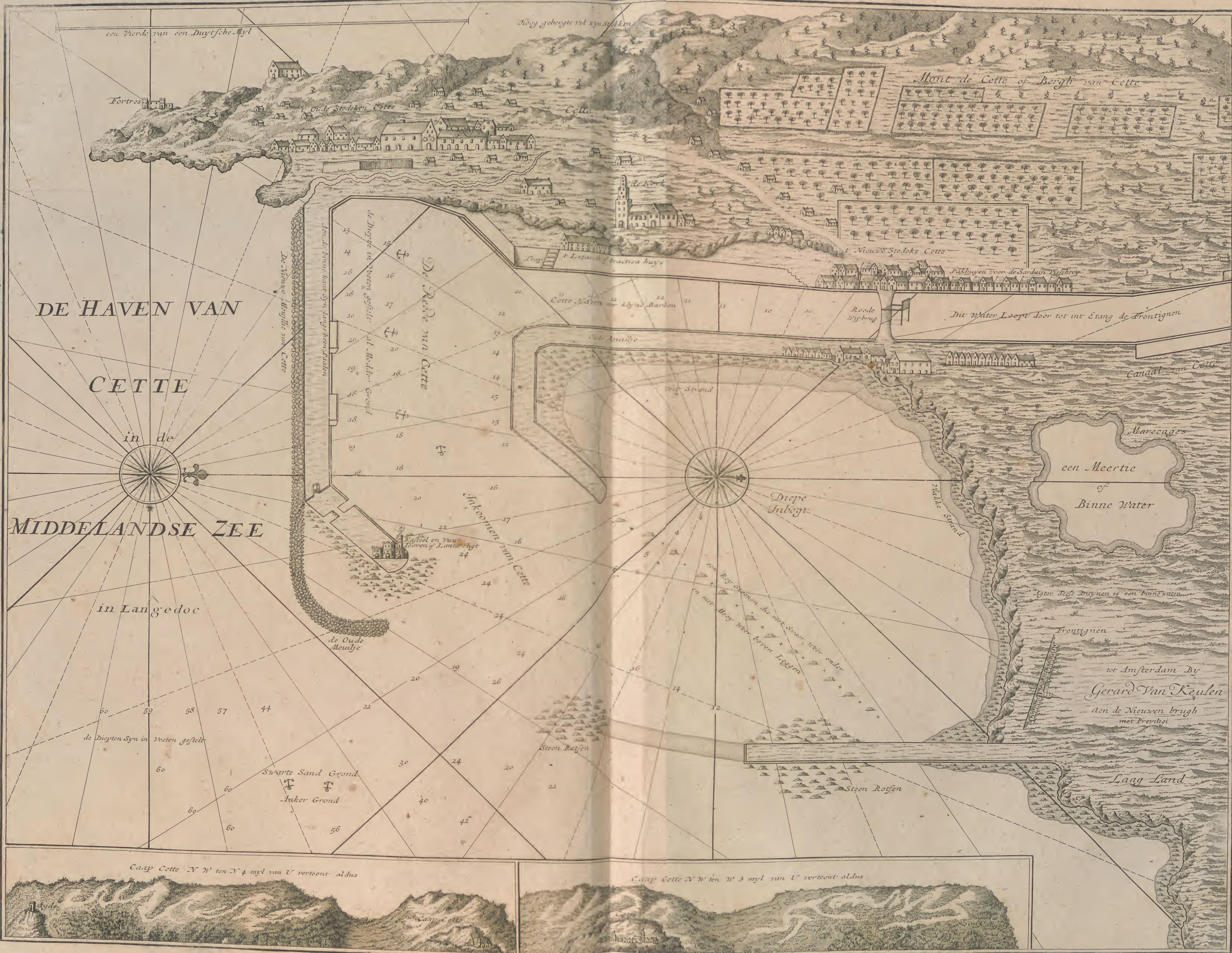
C. de Crosette. Voor C. Crosetten leggen 4 of 5 eylandekens daer gy tusschen elk en de Kaep niet deur kent.

La Cité. Van C. de Crosette tot La Cité is de cours oost drie mylen. West ten zuyden van La Cité en zuyd zuyd oost van Cassys (dat een kleyne haven heeft) omtrent een half mijl van de wal leyt een klip even hoog als 't water / die gy by nagt schouwen moet. 't Eyland Aquila leyt voor La Cité, daer kan men aen beyde zijden omloopen / en ook agter setten op 10 vadem: 't vaerwater (om daer tusschen in te zeylen) streckt noordoost in. Wilt gy bewesten Aquila inloopen / soo laet twee deelen waters aen 't eyland en een deel aen de wal / en loopt soo by de hoek van 't vaste land in om de droogte van 2 vadem / die tusschen de westhoek en Aquila leyt / te schouwen / en als gy binnen Aquila zijt / loop dan oostwaert op / en set 't onder 't Eyland: ook kent gy met een schip / dat niet diep gaet / op 14 voeten agter 't hooft voor de Stad leggen. Maer beoosten Aquila is de beste uyt en inzeyling / en daer settende maekt gy u touw aen 't eyland vast en u anker noordwaert in Zee. Hier zyt gy beschut voor ooste en noorde winden. Maer de zuydweste wind maekt hier laeger wal.

Senari. Twee mijlen beoosten La Cité is de Reede van Senari voor kleyne scheepkens. De Bay van Senary is groot / maar droog / behalven agter de eylandekens daer bezuyden voor 't zout land / daer is 't goed setten op 5 vadem om zout te laeden Wilt gy daer zyn / soo schout 't uyterste eylandeken een weynig zy aen de zuydwestkant / want is daer droog / en loopt inwaert aen de noordkant van 't eylandeken / en set 'et voor de voorsz zoutpannen. Daer beoosten staet het pragtig slot van Siforno, als ook een wachtooren en de Kerk De la Madonna delle Guardia, op een hoogen heuvel / genaemt C. Sitziers. Aen d'oostkant van C. Sitziers.

de

Paskaart, van de Zee-kusten van
VALENCE,
CATALONIEN,
LANGUEDOCQ en PROVENCE,
tusschen C. S. Martin en C. de Toulon.
Met de Eylanden.
Yvica, Majorca, en Minorca.
Met Privilegie voor 15 Jaaren.
t'AMSTERDAM, BY,
JOHANNIS VAN KEULEN,
Boekverkoper aande Nieuwenbrug inde Gekroonde Loots-man.
Duytsche Mylen 15 in een Graadt
Spaansche Mylen 17½ in een Graadt
Engelsche en Fransche Mylen 20 in een Graadt
Italiaansche Mylen 60 in een Graadt
De Baay van MARSILIEN in 't Groot
De Baay van MAJORCA in 't Groot
PORTO MAHON in 't Groot
VALENCIA
CATALONIA
LANGUEDOCQ
PROVENCE
Alicante
C. de S. Martin
Valencia
Tortosa
Tarragona
Barcelona
Badalona
Mataro
Palamos
C. de Creus
Narbona
Beziers
Montpellier
Marsilia
Toulon
C. de Toulon
I. Yvica
I. Formentera
I. Majorca
Majorca
I. Cabrera
I. Dragonera
C. Formentelli
I. Minorca
C. de Bajolis
Golfo de Narbona

DE HAVEN VAN
CETTE
in de
MIDDELANDSE ZEE
in Langedoc
een Vierde van een Duytsche Myl
Hoog geberγte vol wyn Stokken
Fortres
t Oude Stedeken Cette
Cette
Mont de Cette of Bergh van Cette
de Kerk
t Lazaret of tractica huys
t Nieuwe Stedeke Cette
Pakhuysen voor de Sardain Visschery
Cette Haven voor klyne Barken
Roode Wipbrug
Dit Water Loopt door tot int Etang de Frontignen
Canaal van Cette
De Reede van Cette
Inkoomen van Cette
Kasteel en Vuur Tooren of Lantaarn
de Oude Mouilje
Vlakke Strand
Diepe Inbogt
een Meertie of Binne Water
Marecages
Frontignen
tot Amsterdam By Gerard Van Keulen aen de Nieuwen brugh met Previlegi
Steen Rotsen
Steen Rotsen
Laag Land
Swarte Sand Grond
Anker Grond
de Diepten Syn in Voeten gestelt
Caap Cette N W ten N 4 myl van V vertoont aldus
Caap Cette N W ten W 3 myl van V vertoont aldus

de Kaep is een zeer hooge smalle en steyle klip / by welke dese kust wel te kennen is / en dat gy niet verre van de Bay van Toulon zyt / om dat 't land benoorden geheel laeg een kleyn is / en dat gy van 't oppervlak des schips de Stad Toulon met de binnen bay geheel sien kan. Menig schip is hier met een zuyde, wind tegen dese klip gesmeten. Als gy uyt de zuyd komende bewesten Toulon vervalt / zoo weet dat de kust van C. de Crosette tot La Cité is hoog en effen / maer beoosten La Cité is de Kust laeger en bergagtiger tot C. Sietzeits toe / die is hier hooger dan eenig land daer ontrent / zoo wel om d'Oost als om de West / en daer op staet de voorverhaalde wagt-tooren. Van C. de Crosette tot C. de Sietziets is de kours zuyd oost ten oosten 5 mijlen / maer van C. Sitzies tot C. de Toulon Oost ten Noorden een mijl.

Nader Beschryving der voorgaande Custen van Peniscola af tot aan C. Toulon, getrokken uit den Portulan, van pag 39 tot 81.

Aen de Zuyd kant van Peniscola is de grond niet goed; te meer omdat $\frac{3}{4}$ uurs Zuydwaerds van deeze Punt eene gevaerlyke Klip onder water is.

Voor Vineros kan men met Land winden ankeren op eenen kleinen Kanon schoot / daer is 6, 8 à 9 vadem modderig Zand / zoo als ook de heele Baay langs.

Aen de Z. W. Punt van la Ravitta, is een groote en zeer hooge Berg / die de inkomst van de groote Bay van Alfaques maekt; aen de slinker zyde komt men'er in; van wat zyde men deezen Berg ook ziet / vertoont zig deese als eene Tent van eene Galley / en hy vertoont zig al van zeer ver / het zy men deeze van de Z. W. of N. O. zyde ziet / hy vertoont zig als een Eyland.

Alfaques. De Baay Alfaque is zeer groot / en bestaet uit verscheide laege moerassige Eylanden / die omringt zyn met groote Zand Baayen.

Men kent de inkomst deezer Baaye door den Berg de la Ravitta, die men van verre ziet; maer men kan de laege Landstreeken / die aen de regter zyde deezer Baaye zyn / niet ontdekken / ten zy men $1\frac{1}{4}$ a $1\frac{3}{4}$ mijlen by na daar af gekomen is.

Wanneer men uit de Zuid komt / om in de Baay Alfaques te ankeren / moet men op een kleinen Kanon schoot na by de Kust van den Berg Ravitta loopen / daer men eenige Wagttoorens aen de Zee kant ziet: maer alzoo / aen de regter zyde / daer laege Landeryen met lange Zand Punten / onder water twee mylen van de Strand af streckende zyn / waer op zeer weinig water is; moet men agt geven / dat men altoos $\frac{2}{3}$ van den weg der inkomste aen de regter zyde laete / zoo zal men alle deeze gevaeren myden.

Tusschen deeze laege Punt en de Kust de la Ravitta vind men 4 a 5 vadem meest egael door / met eenen zagten Modder grond daer men in nood een Schip zoude konnen bergen.

De gewoone Anker plaets is regt over een oud vervallen Klooster / dat aen den voet van den Berg de la Ravitta eenen kleinen Kanon schoot of staet / men is daer op 4 vadem zagten Modder grond / alwaer de Ankers wel houden.

Men kan / daer men begeert / ankeren tusschen deezen Tooren en het Klooster / omtrent $\frac{1}{4}$ myl van de Wal; dog om niets te wagen / en hoger op te wezen; moet men niet Noordelyker dan dit Klooster komen.

Men kan ook beoosten de laege Punt ankeren / omtrent 4 mijlen van dit Klooster / eene groote $\frac{1}{4}$ mijl van de laege Landstreeken af blyvende / men zal daer ook op 4 vadem water wezen en Zand en Modder grond hebben.

De winden / die hier vat in Alfaques waeijen / zyn die van het Z. Z. O. tot het Z. Z. West.

Men merkt aen / dat doorgaans des Zomers by dag de Z. weste winden hier het meest regeeren / dat men Lembas noemt / en des nagts loopt de wind Noorde en N. Oost; wegens de legging der Landstreeken.

De N. W. wind is hier zeer onstuymig / dog van den Wal waeijende / veroorzaekt hy geen hooge Zee.

Wanneer men van de kant van Salo komt / en na de Rheede van de Alfaques wil / moet men zig van die laege Landen af houden / hier vooren gemeld / zynde gewisselyk de Stroomen op den Wal trekkende / wegens de Rivier en de Poelen; ik hebbe eenige Scheepen op deeze Strand zien blyven / zoo dat men van de Rheede van Salo gaende / om naer Zoffa te zeilen / Z W. ten Z / voor al des nagts / stuuren moet.

Tortosa. Men moet van de Alfaques eenen grooten omweg nemen / om in de Rivier van Tortosa te loopen / en ten minsten zig $\frac{1}{2}$ myl van die Eilanden af houden / daer men 4 a 5 vadem water zal vinden: omtrent $\frac{2}{3}$ des wegs van de Alfaques tot de inkomst der Riviere van Tortosa, ziet men op die platte Eylanden verscheide Zout hoopen / die van verre zig zeer wit vertoonen / en twee Wagt-toorens / waer van de eene / die aen de N. O. zyde staet / vierkant is / zynde daer eene groote Hut tusschen beide; men ziet mede verscheide Heuvels met Hey en Struweelen / van verre zig als Boomen vertoonende; en de Tooren Saint Jean, die zig boven die laege Landen vertoont / en zelfs schynt daer aen vast gehegt te zyn.

Men word den mond der Rivier van Tortosa gewaer / eerstelyk door het trouble en witagtig water / dat daer uit komt vallen; ten anderen aen eenige Visschers Hutten / die op de regter hand in het inkomen zyn / en aen de slinker hand ziet men de Toorens van de Zout Pannen / en dien van Saint Jean een weinig verder.

Men kan aen den mond deezer Rivier ankeren $\frac{1}{2}$ uur van den Wal / daer men 4 à 5 vadem zagten Modder heeft.

De Z. O. wind waeyt vlak den mond in.

Zynde regt dwars van de Rivier de Tortosa af / begint men de Punt van Salo te ontdekken / welke zig als een klein zwart Eylandje vertoont / met eenige vlekken wit Zand; men ziet deeze aen de Oost kant van het zelve.

De Rheede van Salo is bewesten eene lange $\frac{1}{2}$ uur in Zee steekende Punt / van eene middelbaere hoogte / en heeft by na aen het einde eenen ouden vierkanten Tooren / die vervallen is / welke mede tot kennisse hier van strekt; een weinig meer binnen deezen Punt is een andere agtkantige Tooren / met 3 Stukken Kanon tot weering van de Anker plaets voorzien. Salo.

Bewesten deezen Tooren aen de Zee Strand / is een andere vierkante Tooren met eenige oude Puin hoopen daer rondom / en twee Visschers Magazynen / die digt aen Zee zyn / omtrent N. W: $\frac{1}{4}$ uurs van den grooten Tooren gelegen.

De ordinaere Anker plaets van Salo is tusschen deeze twee Toorens / regt over dit Strand een goed $\frac{1}{4}$ uurs ver af / daer men op 6, 8 a 9 vadem Steek grond zal zyn: de Ankers houden hier zoo / dat men van tyd tot tyd is genoodzaekt deeze te ligten.

Men kan hier overal met Scheepen en Galleyen ankeren; dog met Scheepen moet men zoo na aen de Strand niet gaen leggen / uit vrees voor Zuidelyken wind / met welken men niet boven de Punt zoude konnen komen / als men onder zeil begeerde te gaen.

De winden van O Z. O. tot W. Z. W waeyen vlak in de Rheede / dog die doen het meest die van het Zuiden.

Men merkt egter aen / dat deeze wind hier zelden waeit / maer de Zuidelykste Zee / die hier zomwylen tegen den N. Westen wind in komt / maekt zwaere rolling / welke laetste wind hier zomtyds / alhoewel hy van land komt / zeer zwaer is.

Als men van de Oost komt langs de Kust / en men nog 5 à 6 mijlen van de Punt van Salo is / kan dezelve nog niet gezien worden / ten zy men $1\frac{1}{2}$ à $1\frac{3}{4}$ mylen van de Kust is; om dat men / digt aen de Strand zynde / de Punt van Tamaril eerst ontdekt / welke na die van Salo wel gelykt / dog wat naderende / ziet men die van Salo. Deeze lykt wel een Eyland en is gelyk zwarte Bergjes; egter nog al meer naderende / ziet men eenige witte Zand vlekken / die hier van alzoo wel kenning geeven / als de oude Tooren / die op deeze Punt staet: men kan aen de Oost kant van de Punt van Salo ankeren / zoo men boven deeze niet kan zeylen. Tarragona is $1\frac{1}{2}$ mijl verder N. O. ten N. iets N.

Men ankert gemeenelyk Z. West van de Moelje van Tarragona, eene kleine Kanon schoot daer af / op 8 à 9 vadem fynen Zand grond / dog deeze Anker plaets is niet heel goed / ten zy de winden van den Wal waeyen.

Men kan ook beoosten de Punt van Tamaril met Barken en Tartaenen ankeren / gelyk mede langs deeze geheele Kust tot aen Barcelona.

Castel Ferro. Van de Punt van Salo tot die van Castel Ferro is de Kust meest effen. Het Land is aen de Zee laeg / en met Zand strand bezet / maer Landwaerts in zyn het hooge Bergen / en verscheide Steeden / Dorpen en Wagt-toorens langs de Zee kant / voor welke men met Land winden kan ankeren.

C. de Ferro. Caap de Ferro is een lange Punt van zwartagtige Klippen / op welkers uiterste einde een Wagt-tooren staet.

Beoosten Caap Ferro is / aen de Zee Strand / een klein Dorpje; en op eenen Heuvel / daer boven / legt Castel Ferro.

Regt over dit Dorp is een weinig Bogt / alwaer men voor W. N. W. en Noorde winden / op 8, 9 à 12 vadem Zand grond kan ankeren.

Van de Punt van Castel Ferro tot de Berg van Montjouy, welke digt by Barcelona legt / is een groote vlakte / met Boomen beplant / en een lange Zand Strand / waer van eenige Zand Riffen zig ver in Zee uitstrekken; deeze zyn het / welke men Plages du Bregat noemt / zoo dat men / van Castel Ferro naar Barcelona gaande / eenen grooten omweg moet doen om deeze Riffen te myden.

De Stroomen loopen gemeenlyk zeer snel langs deeze Stranden om de Z. West.

Montjouy. De kenning van Montjouy is gemakkelyk / om dat hy zig verre vertoont / als of het een Eyland was / en wel gelykt na de Tent van eene Galley / waer van het hoogste aen de Zee kant is / maer aen de andere zyde legt het Land zeer laeg.

Men kan geheel langs de Strand van Bregat ankeren/ volgens de wind/ die men heeft; dog men legt gemeenlyk digt aen de Riviere/ soo dat de Tooren W. N. W. byna ½ uur van u blyft; want deese staet wat ver van de Zee kant en na binnen toe; daer sal men 14 a 15 vadem Modderigen Kleigrond hebben/ daer de Ankers soo geweldig houden/ dat men deselve van tyd tot tyd moet ligten.

Voor de Stad Barcelona is eene Moelje/ die sig/ om de Zuid/ in Zee byna 400 Roeden uitstrekt/ aen welkers uiterste eene Batterye legt/ en een soort van vierkante Tooren/ by wyze van eene Pyramide/ of Spits/ staet/ waer op eene Lantaarn is/ die des avonds ontstooken word om de inkomst des Haven te weten; ook is 'er op deese Moelje tusschen de Stad en den Vuur-tooren nog eene andere Batterye met Geschut.

[Barcelona.] Wanneer men in den Haven/ of Moelje van Barcelona wil loopen/ moet men eene kabel lengte van de Punt der Moelje af blyven/ wegens eenige afgevalle en swaere Steenen/ die hier buiten leggen; aen de kant van Montjoüy is 'er niets te vreesen/ en men kan 'er op midsvaerwater passeeren/ om daerna/ binnen de Vuur-tooren/ tegens de tweede Batterye over te ankeren/ in agt nemende van te gaen leggen langs de Moelje/ met de Agtersteven na de Stad en Voor steven na Zee/ brengende twee Ankers vooruit en twee Touwen aen de Moelje; men moet egter niet al te na by de Moelje komen/ nog daer te diep in loopen/ zynde hier meer als 7 à 8 voet water eene Galleys lengte van de Moelje.

Men moet 'er niet verder in dan het Kapelletje/ zelfs dit niet dwars af komen/ want daer is maer 6 voet water.

Maer in het midden des Haven/ daer de Scheepen ankeren/ is 15 à 16 voet.

Wanneer de winden Z. Z. O. zyn/ die hier vlak in waejen/ is de Zee heel hol/ en men ziet een groote branding/ zoo dat men moeite heeft om aen de Moelje aen land te komen.

Men ankerd met de Scheepen/ gemeenlyk ook eenen Kanon schoot aen de Oost kant des Vuur-tooren/ op 15, 18 à 20 vadem modder en kley grond/ waer men van tyd tot tyd zyne Ankers voor het te diep in zakken moet ligten.

De Stroomen loopen gemeenlyk sterk om de Z W. en somwylen om de N. O. naer de winden/ die gewaeyt hebben.

Men kan voor Mataron, 3 mylen verder N O. ten O. iets N. eenen Kanon schoot van de Tooren/ op 9 à 10 vadem modder en zand grond ankeren; dog men heeft hier geen de minste beschutting/ dan voor Land winden.

[Mataron.] De Visschers hier van het Land zeggen/ dat ½ mijl van Strand/ voor Mataron, eene Steenbank is/ waer op maer 5 à 6 vadem water staet/ waerom/ zoo men begeert voor de Stad te ankeren/ moet men ten minsten een ¾ myl van Strand af gaen leggen/ en alles naer gedagten of verder goed vinden van den Lootsman doen.

Het Dorp Blane is aen de Zee gelegen/ ⅓ myl beoosten den mond der Rivier/ omtrent 6½ mylen benoordoosten Barcelona.

Regt over dit Dorp is een groot Klooster/ dat vervallen lykt/ dit geeft hier van een kenteeken/ en tusschen de Rivier en dit Dorp ziet men op een Bergje een zoort van Tooren.

Beoosten van dit is eene groote zig in Zee uitsteekende Punt/ op welker uit-einde een groot Kapucynen Klooster staet; van verre schynt deeze Punt een Eyland te zyn.

Bewesten/ digt aen deese Punt/ zyn 2 à 3 klippen boven water; men kan met Galleyen en ook met andere kleyne Vaertuigen/ tegens het Dorp Blane over/ met Land-winden ankeren/ en men kan daer voor Weste winden zyn beschut door den hoek der Rivier/ welke zig Zeewaerts uitstrekt.

Komende uit de West/ en Zeewaerds zynde af en aen deeze Kust/ zoo ontdekt men tusschen Mataron en Blane, min of meer nader aen Mataron, eenen hoogen Berg in de gedaente van een Zuiker brood en redelyk scherp/ en beoosten deezen Berg eenen anderen/ die geheel plat op den top is/ die tot kenteeken van deeze plaets kan strekken.

De stroomen langs deeze Kust gaen meerendeels om de Z. W. en zomwylen om de N. O. gelyk langs de andere.

Men kan gemakkelyk/ voornamentlyk alhier den loop der stroomen weten; men heeft maer agt te geven op de Kurke Boeyen/ die de Visschers op haere Netten steeken/ ziende waer na toe deeze worden gehaelt/ door dien het dan zeeker is/ dat de stroom deezen weg loopt: men heeft waer genomen/ op de Kusten van Spanjen, dat Zuyde en Z. W. winden/ die men l'Embas noemt/ hier meest in den Zomer des daegs regeeren/ op den avond verflauwen/ en des nagts uit den Wal komen.

In het goede saysoen kan men langs deeze heele Kust ankeren/ te weten van Barcelona tot aen l'Eoret, maer van l'Eoret tot aen Saint Philiou is het alles hoog en styl Land/ daer geen Anker-grond is.

[l'Eoret.] Een myl omtrent N. O. iets O. van Blanes is het Dorp l'Eoret, aen de Zee kant gelegen/ in eene inham of Zand Baaytje/ die byna ⅓ mijl opening heeft; men kan met Land-winden voor dit Dorp ankeren op 10 à 12 vadem Steekgrond/ zelfs met de N. O. winden/ voornamentlyk kan men dit met Galleyen en andere middelmatige zoort van Vaartuigen doen.

Aan de Oost Punt van l'Eoret, digt aan land/ zyn eenige klippen boven water.

[Touse.] Een mijl O. ten. N. iets N. van l'Eoret, is het Dorp Touse, aan de N. O. Punt van deeze Inham zyn eenige kleyne klippen boven water.

Langs deeze Kusten/ ziet men des nagts verscheide vuuren in de Visschers Barken/ die heen en weer gaan; dit is eene manier om Ansiovis en Sardynvis te vangen: Ik heb het nodig geagt hier van te waarschouwen/ op dat men deeze voor vuuren op het land niet aanzie/ welk zomwylen zoude konnen van de regte koers doen af gaan.

Men ziet ook van verre in het Gebergte veel Koolvuuren.

[St. Philiou.] Een groote myl O. N. O. iets N. van de punt van Touse is die van St. Philiou, tusschen beyde deeze punten is de Kust zeer schoon en steyl/ meest overal; en byna halfweg/ is een kleyne vierkante Tooren op eene punt digt aan Zee/ en een andere daar boven op een Heuveltje.

Deeze punt is zeer hoog en aan haar buitenste heeft dezelve eene groote klip/ die zoo digt daar by is/ dat hy van den Wal niet lykt af te leggen.

Uyt de Oost komende/ ontdekt men de Oost punt Saint Philiou, welke meede zeer hoog is/ en men kan deeze kennen aan twee Pylaaren/ die daar op staan; aan het uiterste eynde van deeze punt zyn twee a 3 grooote klippen digt aan den Wal/ en eenige andere/ zig gelyk Barken vertonende/ wat van de Kust af gelegen.

Tusschen deeze punten is een Sluip-haven met Zand Strand byna 450 Roeden diep/ en hy heeft omtrent 300 veel opening; men ziet binnen in dit Haventje de kleine Stad St. Philiou, gelegen in een zeer schoone vlakte.

In het midden der anker plaatsen is/ 7, ook 8 a 10, en tusschen de punten in 18 a 20 vadem.

De Z. Z. O. wind waayt hier bot in: men legt hier zeer bloot voor den Zee wind/ en men moet agt geven/ dat men zig niet laat overvallen door deeze winden.

⅓ Nuyl N. O. van de punt van St. Philiou, is een lange en redelyke hooge punt/ die de Z. W. hoek van de bogt van Palamos maakt; aen het eynde van deeze is eene droogte gelyks water/ waar men zomtyds de Zee op ziet breeken/ deeze is een kabel lengte van den Wal.

Van deeze punt tot een andere/ bewesten Palamos, is 1 groot ½ myl N. N. O. iets N. men ziet op deeze laatste punt eenen grooten Tooren en eenige huizen daar by: tusschen deeze punten is/ een weynig in/ eenen groote Zand Baay/ en eene zeer fraaije Valley/ daar men een groot Dorp ziet/ La Valda genaemt.

[Palamos.] De punt van Palamos is byna 2 mijlen N. O. iets N. van de punt van St. Philiou; tusschen deeze twee punten is een groot bogt met een Zand Strand/ aan de Oost zyde van welke/ op den Oever is de kleine Stad Palamos gelegen.

Dit plaatsje heeft een Moelje omtrent 80 Roeden Westwaards/ die zig in Zee uytstrekt/ daar is agter de Moelje 2 à 3 vadem Wazige grond.

Men diend zorg te dragen om zig aan de N. W. zijde wel te bezorgen/ alhoewel deeze wind van den Wal waayt/ egter/ tusschen twee Bergen door komende/ waayt hy zeer hard/ en het Land-volk verzekert/ dat geen Vaartuigen dan met deezen wind daar blyven, de Zee winden van Z. W. tot O. Z. O. waayen vlak in de Bogt van Palamos.

Digt aan deeze punt zijn twee klippen/ tusschen welke en den Wal men niet dan met Barken kan passeeren.

Wanneer men/ uit de Oost komende/ binnen de Moelje van Palamos zal willen ankeren/ moet men zig/ van de punt tot aan de Moelje/ niet na aan de Kust begeven/ wegens verscheide klippen/ die hier zoo onder/ als boven water zyn.

Te meer/ om dat aan de Z. W. punt/ onder water/ nog eene klip van eene half kabel lengte is/ dog men moet zig egter niet verder dan eenen Musket schoot van deezen hoek houden/ wegens een ander gevaar/ waar van wy zoo zullen melden.

Byna eenen Kanon schoot Z. Z. W. van de Moolen/ die op de N. O. punt van Palamos rtaat/ is een zeer gevaarlyke klip onder water/ waar op maar 8 voet diepte is: dezelve heeft

heeft weynig uytgestrektheyd en rondom die is 12, 15 en 20 vadem water.

Wanneer men regt boven deese klip is/ blyft de Moolen/ waar van gemeld is/ tot merk N. N. O. iets N. van u/ en voor het andere merk moet men een Huis zien/ welk op eene kleine hoogte/ omtrent midden in de Bogt/ tusschen twee swarte klippen/ die aan strand aanleggen/ staat/ en toezien/ dat deese klippen u in het N. W. iets W. blyven.

Men kan met Schepen in de geheele midden des Inhams van Palamos ankeren; dog het beste is aan de westzyde over den Tooren/ die op de punt staat.

Men kan langs deese geheele strand ankeren/ volgens de winden die daar waayen: en op eene Punt die laag is/ en aan uwe regter zyde van deese Bogt legt/ zyn eenige Huyzen.

Een kleyne mijl O. ten N. iets N van de hoek van Palamos zyn eenige klippen boven water/ die men Fornigues noemt/ eenen kleynen Kanonschoot van de Kust af gelegen.

Men kan zonder schroom met Galleyen tusschen de Fornigues en den Wal door/ zynde daar 5 a 6 vadem water; dog men moet de klippen wat nader dan de Kust nemen/ wegens eenige andere klippen gelyks water aan de landkant/ alwaar ook eene ondiepte van eene Zandpunt onder water uytstekende is.

Zoo men wil buyten de Fornigues heen loopen/ moet men zig daar naar behooren af houden/ terwyl daar meer dan eene en eene halve Cabel lengte nog klippen onder water zeewaards zyn.

Tusschen de Punt van Caap Gros, by Palamos, en de Fornigues, is eene kleyne Bogt met een Zandstrand/ in welke een kleyn Dorp legt/ van de Visschers genaamt Pala Fregeau; aan de oostkant is een Wagt-tooren/ welke op eene punt met Rotsen/ en daar op eene muur/ waarin eenige schietgaten zyn/ staat.

Omtrent ½ mijl N. O. ten O. iets N van de Fornigues van Palamos, is de zeer groote Caap St. Sebastiaan, het meest van deze kust uytstekende/ en op de hoogte van dezelve is een byna ov[..]le Tooren met eenige huyzen daarby.

Een half myl N. N. O. iets N van Caap St. Sebastiaan is Caap de Begu, en tusschen deeze beyde is een groote en een weynig in Zee stekende Punt/ die men Caap St. Antoine noemt; digt aan en bewesten deeze zyn 2 a 3 Huizen; hier is meede eene klip boven water/ tusschen deeze twee Kapen is geen Ankerplaats.

Eyl. des Medes. Een myl om de noord van de N. Punt van Begu, zyn de Eylanden des Medes; tusschen deeze en de voornoemde Punt is een kleyne Inham met Zand-strand/ die een half myl diep is/ welke gemeenlyk Zandbay van Tourille genoemd word/ waarin men met Landwinden kan ankeren/ dog men moet zig niet te na by de strand begeven/ vooral aan de Caap Begu, regt over eene kleyne vlakte/ daar eenige Visschers Magazynen zyn; om dit te kennen/ ziet men het oude Kasteel en den Tooren/ welke zig van de andere zyde vertoonen.

Men ankert af en aan deese Zandbay op de verheyd/ die men begeert; want een kleyne Kanonschoot van Land/ is 10, 12 a 15 vadem steekgrond.

N. W. iets W. van de plaets/ daar men ankert/ is een kleyne Wagt-tooren en eenige Visschers Magazynen op den oever der Zee; deese Ankerplaats dient nergens anders voor/ dan wanneer men om de West wil; men is bedekt door de Punt van Begu voor de Z. Z. O. tot Westelyke winden.

Aan het uyterste van deese Zandbay zyn 2 of 3 kleyne Eylanden/ die men Eylanden des Medes noemt/ zynde van de kust eenen musketschoot af; het grootste van deese is dat/ welk het naaste aan den Wal legt/ op de hoogte van het tweede/ dat zeer steyl is/ staat een kleyn Fort met twee stukken Kanon/ welk de Ankerplaats dekt.

Buyten dit Eyland/ seer digt aan het selve syn twee groote klippen/ waar van eene als een Zuykerbrood is/ en zig van verre als een Vaartuig vertoont/ dat onder zeyl schijnt te syn/ vooral wanneer de Zon daarop staat; men kan daar soo na als men begeert aanloopen/ en men kan ook landwaards van het groote Eyland door/ sonder iets te schroomen/ half weg af/ mits vaarwater houdende; daar syn twee klippen van de grootte als twee Tonnen boven water/ die digt aan de landkant van het groote Eyland zyn/ dog hier is niets te dugten.

Het geen men gemeenlyk l'Estardies noemt/ is eygentlijk de Ankerplaats des Medes, welk een kleyn Inhammetje aan het Eyland des Medes is/ alwaar twee Visschers Magazynen syn/ waar voor men ankert/ te weten/ tusschen het Eyland en den Wal/ dog een weynig nader aan den Wal dan aan het Eyland; daar men 5, 6 a 7 vadem steekgrond vind/ maar men moet zig niet te na aan de West Punt van de Bogt van l'Estardies begeven/ wegens eene Zand-Punt/ omtrent 2 Cabel lengte zig onder water uitstrekkende.

De wind Oostelyk synde/ kan men bewesten het groote Eyland des Medes ankeren/ een Anker ter Zee en een Touw op dit Eyland hebbende/ maar men moet wel in agt nemen/ dat men niet van de Zeewinden worde overvallen: de Stad Tourille is aan de Noordkant van deesen Inham/ soo even gemeld; zy is een weynig van de Zee zyde af gelegen: boven langs deesen Inham ziet men veele Steeden en Dorpen/ en byna in de midden siet men de Rivier du Ter, die voorby de Stad Gironne loopt/ welke langs zynen oever met Boomen omringt is.

Van de Eylanden des Medes aan de Punt de Calafiguiere, de N. O. hoek van de Baay de Rose uyt makende/ is byna Noorde 3 mijlen; tusschen beyde is eene groote inkomst/ de Baay de Rose genaamt/ hebbende 2½ myl opening en ook zoo veel diepte. Calafiquié.

De kenning van deese Baay is gemakkelyk/ soo door den grooten Inham/ om dat men van verre geen land siet/ als aan de Eylanden des Medes, die/ als men nadert/ zig heel wel onderscheyde/ en by de N. Punt of de Calafiguiere, die seer hoog is.

Men kan de geheele Baay de Rose door met alle soorten van Vaartuygen ankeren/ zelfs met eene heele Vloot/ soo na en ver als men begeert; dog de gewoone plaats is tusschen de Citadel en de Punt van Bouton de Rose. Roses.

Andere ankeren nader aan de Punt du Bouton, waar op men Touwen brengt; daar legt men op 3, 4, 5 a 6 vadem wazige grond: die/ welke digt aan deese Punt leggen/ en een Touw aan de Wal hebben/ zyn beschut voor O. Z. O. winden.

Men moet de Citadel niet te na komen/ want daar is geen water.

De winden van Z. W. tot het N. W. syn in deese Baay somtyds zeer swaar/ zelfs is sodanig somwylen de Noorde wind/ die tusschen twee hooge Bergen door komt; dog hy maakt geen swaare Zee/ men kan ook in het diepste deeser Zandbaaye ankeren/ regt af en aan de Stadt Castillon, op 5 a 6 vadem/ eenen Kanonschoot van de strand; De Scheepen ankeren meest in het midden der Baaye op 15 a 18 vadem steekgrond.

De Noordelykste Caap van de Baay de Rose, is eene groote steyle Punt/ aan welker voet eene klip boven water is/ en aan de andere zyde van deese Punt/ om de Noord gaande/ is daar eene groote Bogt en twee kleyne Zandbaay'jes/ die men Calafiguieres noemt. Cadequié.

Van de Noord Punt van de Baay de Rose, een kleyne mijl N. O. iets N. is de inkomst van Cadequié, die een goede haven ook voor Scheepen is: deese Haven is gelegen tusschen de Baay de Rose en Caap de Creaux.

Men kent deeze Haven by eenen hoogen Berg/ aan de slinker zyde op uw inkomen/ en door eenen anderen/ nog hooger en dieper in den Haven gelegen/ aan welkers voet het Dorp Cadequié is/ alwaar in het midden eene groote witte Kerk staat/ die hier van een kenteeken is.

Deese Haven diep in heeft eene bogt van eene kleine ¼ myl/ en op sommige plaatsen is deselve 3 a 400 Roeden breed; buyten deese Haven/ van de regter zyde inkomende/ is een groote klip/ van gedaante als een Zuiker-brood/ en nog eenige kleine zijn daar rontom.

Digt aan den Haven aan de N. O. kant is een kleyn Eylandje van eene middelmatige hoogte/ en ook met kleyne klippen omcingelt; men kan landwaards van dit Eyland niet dan met Barken langs loopen.

Meer als half weg van de groote klip/ hier vooren gemeld/ en het Dorp Cadequé, zyn eenige klippen boven en gelyks water/ die men binnen komende/ op de regter zyde laat; men kan deselve na genoeg loopen/ zynde diepte 5 a 6 vadem daar digt aan; dog aan de land kant is niet genoeg water dan voor Barken.

Die wat dieper in willen ankern/ leggen het agterste aan den Wal na het Dorp/ en maken zig met touwen vast/ op 3 a 4 vadem wazigen grond.

Maar bykans midden in den Haven is 8, 10, 12 a 15 vadem; hier is ook eene Goot in de midden/ zoo de Ankers daar niet in komen/ gaan zy zeer ligt door/ daar men op verdagt moet zyn.

Wanneer men in deese Haven komt/ moet men de groote klip aan de regterhand niet te na nemen/ wegens eenige droogtens die daar by leggen; vooral des nagts in komende/ moet men de Punt aan de slinker zyde zoeken/ die zeer hoog is/ en ten minste maken ten eenemaal de opening des Haven te zien/ bygevolg ook het dorp/ dat het diepste daar in legt/ waar op men moet aansturen/ agt gevende op de kleyne Klippen/ die wy hebben gezegt/ dat aan de regter zyde leggen.

Op de slinker zyde binnen komende/ regt over deeze Klippen/ is een kleyne Kreek/ met een weynig Voet-strand/ onder het geschut van Cadequié gelegen. Diep in den Haven lopende/ is daar een Punt/ byna een half Eyland zynde/ aan welkers eynde eene kleyne klip of Rots bank is/ die zig 30 roeden onder water uytstrekt/ die men vooral wel myden moet.

Omtrent half weg van deeze Punt aan het Dorp/ is eene kleyne Steen-bank onder water/ daar de Touwen veel schaden op krygen/ ten zy men die wel bezorge; daar is hier maar 5 of 6 voet water/ waarom het beter is/ zoo veel doenlyk/ de Touwen Oost uit te brengen; de Z. Z. O. wind waayt hier vot in/ dog dezelve veroorzaakt geen zwaare Zee/ doordien de inkomst niet heel wyd is/ en alle deeze bovengemelde klippen de Zee veel afstuiten/ die daarom niet kan komen tot de plaats des goeden Anker gronds: de winden van het West/ N. W. en N. O. zyn hier somwylen zeer hard; om dat deeze door een Valley tusschen twee hooge Bergen door komen.

Omtrent $\frac{1}{2}$ myl N. O./ van de inkomst van Cadequié, is eene groote Kreek/ die men Port Ligat noemt.

Port Ligat. Aan de inkomst deezes havens/ op de slinker zyde is een klip gelyk water/ na aan de wal/ daar op het breekt.

De Punt/ aan de linker hand in het inkomen is een groot Eyland/ waarby een ander/ nog grooter/ zo digt aan gelegen is/ dat het zelve moeyelyk te onderscheyden is/ dat het Eylanden zyn; tusschen door is geen weg om te passeeren/ als voor Barken.

De Punt aan de regter zyde/ is zeer hoog en steyl; de Noorde wind waayt zeer hard/ en met zwaare val winden hier over heen.

Om de O. Z. O. van de inkomst van Port Ligat, zyn twee groote Klippen/ de eene digt aan de andere met eenige

Fornigues. kleyne daar rontom/ die men les Fornigues noemt; men kan zonder schroom tusschen deeze en den Wal door passeeren/ deeze klippen behoorlyk na neemende/ en zelfs daar (wanneer men den Haven van Cadequie niet kan krygen) ankeren/ zynde hier een goede grond.

Byna 1 $\frac{1}{2}$ mylen N. O. iets N. van de inkomst van Cadequié,

C. Creaux is de Caap de Creaux, maar om daar na toe te komen/ gaande uit den Haven van Cadequié, is het nodig/ voor al des nagts/ wel op de Forpigues agt te geven/ die men in deezen weg vind.

Caap de Creaux is eene lange/ hakkelige en zwartachtige Punt/ welkers het verste van deeze geheele Kust zig Zeewaards uytstrekt; deeze maakt het begin der Golf van Lion, en is gemakkelyk te kennen aan eenen geruineerden Tooren/ omtrent op den hoek staande; aan het uyterste van deeze Punt is eene groote klip met eenige kleyne rondom; tusschen beyde kan men met Barken door: omtrent 3 a 400 roeden beoosten van deeze is een kleyn en meest rond Eylandje/ welk redelyk hoog is; zonder schroom kan men tusschen Caap Creaux en dit Eylandje door loopen/ mids waters houdende/ daar 11 a 12 vadem water is. De stroomen loopen geweldig om de Z. W.; het is niet moeyelyker/ uit de Oost komende/ Caap de Creaux te kennen/ dan van de West zyde/ dewyl de zelve het uiterste der Kuste is/ en daar ook de Golf van Lion begint/ buyten dat het Eyland/ dat aan de

la Selva. Punt is/ hier van nog eene schoone kennis geeft/ men kan deeze Punt niet verder dan 5 a 6 mylen heen zien.

Omtrent 1 $\frac{1}{2}$ mylen W. N. W. van Caap de Creaux, is de Punt la Selva, waar van deeze Kaap tot kenning strekt/ maar men kan de inkomst daar van niet gewaar worden/ ten zy men al digt aan den Wal en aan de Oost kant is.

Deeze Punt is van een redelyke hoogte/ hakkelig en met witte plekken/ die men gewaar word over eenen zeer hoogen Berg

De Reede von Selva is redelyk groot/ en in nood konnen de Scheepen hier ankeren/ voor al/ als men uit de Oost komt en men Caap de Creaux niet te boven kan komen; het is eene groote Zand-bay/ waar binnen/ aan de Oost kant/ een kleyn plat Eyland is/ alwaar verscheide Visschers Magazynen zyn. De Scheepen konnen in het midden van de Reede ankeren op 6, 7, en 8 vadem fynen Zand grond.

De N. N. O. wind/ die vlak in de mond van deeze Bay waayt/ maakt alhier laager wal/ dog digt aan de Magazynen/ op 3 vadem/ is men voor meest alle winden beschut.

De inwoonders deezer plaatse zeggen/ dat in deezen Haven de N. W. wind alleen is te dugten/ alhoewel dezelve van land komt; door dien hy over eenen hoogen Berg valt/ is hy daar om te zwaarder/ en waayt met Vlagen en Val winden; by gevolg/ geen andere dan deeze wind te dugten zynde/ moet men digt aan de West zyde ankeren/ en dat daar wel nader dan aan de Oost kant/ en aldaar in dien hoek goede Touwen vast maaken.

Het is egter zeker/ dat deeze plaats niet dan in noodzakelykheid goed is/ en men moet nog wel zorg draagen/ dat men niet worde overvallen; men kan ook regt in de midden ankeren/ om volgens den wind/ die dan opkomt/ klaar te zyn om een Touw aan de eene of andere zyde te brengen.

Digt aan de punt/ aan de slinker zyde/ binnen komende/ op 25 a 30 Roeden om de Z. W./ zyn eenige klippen onder water/ waarop niet meerder dan 2 vadem diepte is.

Tusschen C. Negro en C. Bagnol iets nader aan Caap Negre, is een klip onder water/ die zig 12 a 15 Roeden uitstrekt/ op welke niet meer als 5 a 6 voet water is. Deeze legt byna 500 Roeden van den Wal Zeewaards/ regt over het hoogste van den Berg.

Om deeze te myden/ het zy men van Caap de Creaux na Port Vendre gaat/ of van Port Vendre na Caap de Creaux wil/ moet men maar het Fort St. Elme de Colioure ontdekken/ dat men boven de punt van Port Vendre, aan de Landzyde/ ziet; en wanneer men het zoo ziet/ kan men verzekert weezen/ dat men daar ver genoeg buiten voor by loopt/ en by gevolg niets te vreezen is.

Tusschen deeze klip en den Wal/ byna half weg/ is 'er nog eene andere.

1 Groote myl om de Noord van de punt van Bagnol, is de Caap d'Esbiere, welke digt aan de inkomst van Port Vendre is; tusschen beide is een groote Bogt/ daar eenige kleine Zand-baaytjes zyn; in die/ welke digt aan Caap Bagnol is, legt het Dorp van dezelfde naam; wanneer men Port Vendre niet kan krygen/ kan men/ aan de West zyde van Caap d'Esbieres, ankeren voor een klein Zand-baaytje.

Caap d'Esbiére is een groote punt/ het meeste van deeze in Zee steekende/ digt aan welke een zeer laage klip boven water is.

Port Vendre is omtrent 1 $\frac{1}{3}$ mijl van Caap d'Esbiere N. W. Port Vendre

iets W. gelegen/ aan den voet van verscheide Bergen.

Men kent deezen aan een groote klip/ die aan de slinker zyde in de binnen komst legt/ en omtrent 30 a 40 Roeden van de gezegde punt gelegen is; men ziet ook op de punt/ aan de regter zyde/ een klein puntje met eenige Stukken Kanon voorzien/ in het midden van welk een klein vierkante Tooren staat; die men den Vuurtooren noemt.

In Port Vendre willende loopen/ moet men tusschen de groote klip door/ die men aan de slinker zyde laat/ en den Vuur-tooren/ die aan de Regter zyde is/ daar is nog byna 100 Roeden tusschen wijdte/ en 9 à 10 vadem diepte: men kan van de eene en andere kant na aan loopen/ om dat 'er digt aan 5 à 6 vadem is.

De gewoone Anker plaats is van den Vuur-tooren tot binnen de Magazynen/ dog men moet deeze niet voorby ankeren: want het hier schielyk opdroogt.

De N. O. en O. N. O winden maaken het hier lager wal en somwijlen ook eene hooge Zee; de Z. W. en N. Weste winden/ die tusschen het Gebergte heen komen/ zyn hier zeer zwaar; waarom men op zyne hoede moet wezen.

Men zoude mede binnen de voorseide klip/ in eenen grooten inham/ konnen ankeren/ zoo men in den Haven niet konde geraken.

Byna $\frac{1}{2}$ uur van Port Vendre, is de Stad Colioure.

6 $\frac{1}{2}$ Mylen Noorde ten Westen van Port Vendre, legt de Caap Leucatte, eene lange punt redelyk hoog/ en boven vlak; C. Leucate.

waar op een Wagt-tooren staat

Tusschen Colioure en deeze punt is eene groote Zand-baay/ daar men heel laag Land/ en eene groote vlakte gewaar word.

Van de punt van Colioure tot Caap Leucatte, zyn drie platte Eylanden/ omringt van Zand Strand/ aan de andere zyde van deeze zyn groote Poelen/ welke byna 1 uur op somuige plaatsen wyd zyn.

Op het Noordelykste Eyland/ is een Dorpje/Canet geheeten/ aan Strand gelegen/ waer voor men met Land winden kan ankeren.

Omtrent 4 mijlen N. O. ten N van Caap de Leucatte, is de Caap St. Pierre/ die eene groote en ver in Zee uitsteeC. S. Pierre. de Punt is/ die benevens de eerste Kaap een grooten Inwyk of Golf maakt/ die men Golf van Narbonne noemt/ in het midden van welke de Rivier Narbonne is/ waar op de Stad van dien naam/ een mijl van de mond af/ gelegen is.

Het Fort Brescou is byna 2 mylen van C. S. Pierre Oost N. O.; en daar is/ regt af en aan de Berg d'Agde, een klein Fort met 4 Bolwerken op eene platte klip gelegen/ welk rondom van de Zee omringt is; deeze klip is van de Kust 5 a 6 Roeden af gelegen.

Benoorden het Fort en aan den voet des Bergs d'Agde, is een lang Hooft van Steen/ dat men de Moelje van Agde noemt, byna 150 Roeden lang; digt aan deeze staan 2 a 3 Visschers Huizen.

Tusschen deeze Moelje en eene laage punt/ aan de kant van Agde, is een groote Zand-baay/ die eertyds den Haven van Agde maakte/ dog jegenswoordig is dezelve met Zand overgewaayt en geheel ondiep geworden.

Tusschen de punt der Moelje en het Fort Brescou, is eene

klip

klip onder water / die omtrent half weg legt / waar op maar 4 voet water staat / maar rondom deeze heeft men 20 a 14 voet.

Daar zyn ook / buyten het Fort Brescou, verscheide klippen onder water / meer dan een kabel lengte na buiten / en aan de West zyde vind men / meest gelyks water / nog eene punt van Rotzen / die by het Fort haar begin neemen / en zig om de West N. W. meer dan 150 Roeden uytstreken.

Men kan / landewaarts van het Fort Brescou, op eene kabel lengte af ankeren / daar men door die Rotzen en het Fort van de Z. W. Zee beschut is; men legt hier op $3\frac{1}{2}$ vadem Gras en Modder grond / maer men moet zig voorzien tegen den N. Westen wind / die niet nalaet heel zwaer te zyn / al schoon hy van Land komt.

Zoo men zig op deeze Kust vervallen bevond / uyt de West komende / en men van gedagten was onder het beschut van het Fort Brescou, zelfs met een middelmatig Schip / dat niet meer dan 12 a 13 voet diep treed / te gaen ankeren / diende men wel in agt te nemen / om het Fort / wegens de Klippen / waer van hier voren is gewag gemaekt / niet te na te loopen / die zig zeer uytwaerds strekken; en omtrent tusschen het Fort en de laege Punt door passeeren / daer maer 15 a 16 voet diepte is: dog hier binnen / als men tegens het Fort over is / word het dieper.

Zoo men om de Oost van daen kwam en hier in wilde / zoude men de Punt der Moelje behoorlyk na moeten loopen / om de droogte / hier voren gemeld / te myden / welke tusschen het Fort en de Moelje is / hier tusschen zal men 18 à 20 vadem vindem / maar de punt der Moelje voorby zynde / moet men na behooren digt aen het Fort ankeren / en niet te na aen de Strand zyde komen / daer het geheel ondiep is.

Regt af en aen de Moelje / omtrent $\frac{1}{2}$ uur land waerds in is de Berg d' Agde, die men redelyk verre zien kan / en zig rond en als een Eyland vertoont; nader by komende ontdekt men / dat 'er / byna op den Top / twee Huyzen / die hier van de kenning geven / gelegen zyn. — Berg d'Agde.

Zoo men uyt de Oost komt / en het Fort Brescou niet kan krygen / zoude men / om te stoppen / beoosten den Berg d' Agde konnen ankeren / digt aen eene Punt van zwartagtige Rotzen / die men gemeenlyk la Conque noemt; daer / aen de Oost zyde / en digt aen de Moelje / is 16, 18, a 20 voet water / maer hier / aen de West zyde / is het geheel met Zand verbult / welk van Duinen / die langs de Strand leggen / af gewaeyt is. — la Conque.

Byna $2\frac{1}{2}$ mylen N. O. iets N van het Noort Brescou, is de Berg van Cette, die wel na dien van Agde gelykt / als men uyt de Zee komt / dog / van de Oost kant komende / gelykt deeze na eene Tent van eene Galley / en zelfs / hoe men hem ziet / vertoont deeze zig als een Eyland; op den Top van dezelve staet een Hermiten Huysje / en eenige Puinhoopen van geslegte Fortificatien / waer van zig heele roode plekken in den Berg vertoonen. — Berg van Cette.

Tusschen den Berg d' Agde en dien van Cette, is eene groote Zand-baay en laeg land / dat men Plage de Tau noemt / waer agter een groote Poel is / die zig van Agde geheel na Aigue morte uytstrekt; deeze komt in Zee / voor het Eyland Maguelone, by Aigue morte en les Saintes Maries uyt; men ziet aen de Oever van deeze Poel / aen de Zand kant / verscheyde Steden en Dorpen / en het Land is redelyk hoog / uytgenomen digt by de Zee.

De Haven van Cette is / aen de Oost kant des Bergs / aen het eynde eener groote Zand-baaye gelegen / alwaer een lang Hooft van Steen / of Moelje is / die zig omtrent 260 Roeden regt Oost uytstrekt; aen zyn uyteynde is een Batterye met Geschut / en een Toorn in de midden / waer op eene Lantaarn des avonds tot kenteeken word opgestoken / wanneer men alhier des nagts komt. — Haven van Cette.

Aan de N. O. kant van deeze Vuur tooren / is een ander en lang steene Hooft in het midden van de Zand-baay; men heeft kortelings tusschen deeze Moelje en den Berg van Cette een ander steene Hoofd gelyks water / om het Zand te stuyten / gemaekt / en de Moelje geleyt tot aen de inkomst van het Canaal Royal, dat in het diepste des Haven is. Het is gesloten met eene Valbrug; dit Kanaal loopt tot in de Poelen / waar van hier voren gemeld is; het Dorp Cette is aen den voet des Berg / een weynig hooger dan de Zee / aen de Oost kant / en wat tegens den Berg op geleegen; om agter de Moelje van Cette te komen / moet men regt over den inhang des Haven loopen / die aen de Oost zyde is / en / op eene halve Galley lengte / byna het eynde der Moelje of den Vuur-tooren loopen / om dat aen de regter zyde geen diepte is wegens een Zand-bank / die zig meest dwars over de geheele inkomst uytstrekt; wyders gaet men langs de Moelje / daer de Vuur tooren op staet / met een Anker om de N. O. / Touwen aen de Moelje / en de Voorsteven na de Zee gedraeyt / ankeren.

Men kan heel diep binnen de Moelje gaen met Galleyen of Scheepen / meest overal is van 12 of 16 voet water / met Modder en Zandgrond / en men heeft hier Werktuygen om den Haven uit te diepen; in de Inkomst des Haven / en digt aen den Vuur-toren / is 18 a 20 voet water; maer min of meer buyten de inkomst is eene droogte / of Zand bank / op welke maer 3 vadem is; en waer op de Zee zeer stort / met de winden van O. Z. O. tot W. Z. W. / die hier de lager wal in de Haven maken / en het Land zo bedekken en benevelen / dat men het niet eer kan gewaer worden / of het zelve moet zeer naby zyn; alhoewel de Ooste wind vol in de inkomst des Haven waayt / egter veroorzaakt deeze geen zwaere Zee.

Van de Haven van Cette na le Gras de Maguelonne, loopt de Kust omtrent N. O. ruym 3 mylen; tusschen deeze twee plaetsen is eene groote Zand-bay / alwaer het land zeer laeg is / en niet dan eenige Zand duinen heeft / voor by welke de Poelen van Montpellier zyn; maer omtrent 1 myl O. N. O. van de Moelje van Cette, tegens over de Stad Frontignan, is eene lange Zand en Steen Rif meer dan $\frac{1}{3}$ uur Zeewaerds loopende / daer op men / in het langs loopen van deeze Kusten / moet zyn verdagt. — Gras de Maguelonne.

By nood zig in de Golf van Lions vervallen ziende by deeze Kusten / zoude men in de Bogt konnen ankeren tegens over de inkomst van Ayguemorte, daer men op 4, 5 a 6 vadem bedekt legt voor Ooste winden / zelfs O. Z. O. / namaete men diep in de Golf willende loopen / en op de regter Punt van de inkomst van Ayguemorte, zyn eenige Visschers Huisjes; tusschen de Punt l' Espiguette en 't strand d'Ayguemorte, is een andere ingang / die na een kleyn Fort gelykt / dat men Fort van Pecaux noemt / alwaer verscheyden Zout Pannen zyn. — Aiguemorte.

Om de Punt van l'Espiguette zyn verscheyde Visschers Huisjes / en digt daer aen de Oost kant / is eenen lange laege Zand Punt / waer by een Bosschagie van Pyn-boomen legt / waerom men deeze Punt de la Pinade noemt.

Deeze Boomen en Hutten geven hier de kenning van / want het Land / zoo laeg zynde / kan niet dan zeer digt by gezien worden.

1 Groote myl O. / van de Punt de la Pinade, is die des Saintes Maries, op welke meede eenige Huisjes / tot berging der Visschers staen. — les Saintes Maries.

De Punt des Tignes is 9 mylen O. $\frac{1}{2}$ Z. van den Haven Cette, en $2\frac{1}{2}$ mylen Z. O. ten Z. iets Z. van de Punt des Saintes Maries. Tusschen deeze Punten is eene groote Bogt / daer in men by nood kan ankeren / zynde daer 5 a 6 vadem zagte Modder grond; men is daer beschut voor O en Z. Ooste winden / maer men moet zorg draegen / dat men zig niet van de Zee winden laete overvallen: want men zoude de Punten niet te boven konnen komen / nog over deeze / nog over de andere zyde. — C. des Tignes.

Dit is de plaets / daer zig de Rivier de Rhone uytwerpt / en alhier is 't het gevaerlykste der geheele Kust / wegens de Zee Strand / of Oever / die hier zeer laeg is.

De Rivier de Rhone heeft twee Monden / eene aen de West / en eenen aen de Oost zyde / welke afgescheyden zyn door een kleyn Eyland / Bauduf genoemt / dat zig het meeste Zeewaerds uytstrekt / en zeer laeg is; men zoude aan den Z W. ingang / genaemt Gras de Sainte Anne, niet dan met kleyne Vaertuygen in konnen

Deeze Mond kent men aan twee Visschers Huisjes / welke aen de slinker zyde der inkomste staen / en aen eenen langen Staek / na den Mast van een Schip gelykende / daer volk by is / om Teyn te doen van de inkomende Scheepen; men vind hier ook Boeyen om aen te wyzen / alwaer men door moet / dewyl het hier vol droogtens is / die geduurig door de beweeging van het water verloopen.

Een myl Noorden van de Punt des Tignes, of van het Eyland Bauduf, is een groote vierkante Tooren / die men Tooren van Tanpan noemt / op een laeg Land gelegen / boven op welke een zoort van Schilder huisje is / dat van verre deezen doet vertoonen als Zeylen van een Schip. — Tooren Tampan.

Men word deezen Tooren veel eerder dan de Landen / daar rondom / gewaer / zoo om de West als om de Oost van daen komende / en deeze strekt by gevolg tot kenning van die laege Punten.

De andere inkomst der Riviere de Rhone, die aen de N. O. kant van het Eyland Bauduf is / is de diepste en hier door komen alle de Tartaenen en andere kleyne Vaertuijgen / die na Arles gaen; maer dewyl hier eenige Zand plaaten zyn / is het nodig alhier bekende Lieden Scheep te hebben; om dat deeze Zanden dikwyls verloopen / na de overstrooming der Riviere of door de stormen / die de Zanden bewegen en verplaetsen; ook ziet men hier meest / ten zy met stilte of land winden / de Zee breeken; op de regter Punt / hier de Riviere Rhone in koomende / zyn verscheyde Visschers Huisjes en ook Zand duynen / die van verre zig als Eylanden vertoonen / en hier de kennis van geeven.

Men kent ook deeze punt des Tignes door de verandering van couleur/ die het zoete water veroorzaekt/ welk geheel witagtig op de Zee ſchynt/ en ver af komt/ gelyk meede door den naed der ſtroomen/ die men gemeenlyk af en aen den mond deezer Rivière ziet/ waer van het water meeſt altyd om de Z. W. gaet: men kan by dag/ met goed weer digt aen de Punt des Tignes loopen/ zynde ¼ myl Zeewaerds daer van/ 5 a 6 vadem water.

Daer ſtaet nog aen te merken/ wanneer men langs de Kuſten der Golf van Lions zeyld/ dat men/ zoo veel doenlyk is/ moet agt geeven op de verſcheydene ſtroomen/ die hier zeer irregulier zyn: want men merkt/ dat met ſterken regen de Poelen en Rivieren zwaar af wateren/ en de Zee u meer van den Wal afzet/ en in tegendeel/ dat in den tyd van droogte deeze Poelen opſwellen en de Zee u na den wal zet; buyten dat ook eene lange ondervinding ons leert/ dat de Golven en Zand bogten altoos de Zee na zig trekken/ daer de Lootzen agt op moeten ſlaan. Mogelyk zal men my te gemoet voeren/ dat/ als men met een Schip uyt Zee komt/ men niet kan weten het weer/ dat in de Golf is geweeſt; dewyl het niet algemeen is; maer men moet weten/ dat men ten minſten zal gewaarſchouwt wezen/ dat men zig voor alles moet wagten/ en zig op de ruymte houden/ ten zy de wind van den Wal af ware.

Men heeft goed gedagt wat breedvoerig te zyn over deze Kuſten/ door dien deeze zeer gevaarlyk zyn/ en dat de Golf van Lions een ſcherp Vaerwater is/ waer aen men geen ligt genoeg kan geeven/ om de daer zynde gevaeren te myden.

Haven van Bouc. De Haven van Bouc is in een laege ſtreek lands gelegen/ zeer groot/ dog daer is geen diepte dan in het midden; men zoude zig in nood in den Modder konnen zetten/ de grond zynde weeke Modder en moeraſſig. De inkomſt is hier zeer naauw/ maar 150 Roeden opening hebbende; op welke een witte vierkante tooren ſtaet/ die van heel ver gezien word/ geleegen op een laege Punt van een Eyland/ welk van het vaſte Land alleen door een Beekje word afgeſcheyden.

Punt Languette, of la Leque. De Punt/ aen uwe ſlinker zyde in koomende/ genaemt la Languette, of Leque, is zeer laeg en rondom met veele Rotzen/ die men wel myden moet: omtrent 90 Roeden Ooſt van deeze Punt is een kleyne Steenbank/ die het Landvolk
Foucard. hier Foucard noemt/ waar op maer 5 a 6 voet water is; zeer gevaarlyk is het/ wanneer men deeze niet kent; maer men kan dezelve altyd zien aen de breeking van de Zee met ſlegt weer; zoo men begeerd net de plaets te kennen/ waer deeze legt/ men heeft maer in eene Lyn de twee Schilder huisjes/ aen de Zee kant en op de Fortres ſtaende/ te brengen/ en dit merk zoo te vervolgen/ tot dat men het uyterſte van de Punt de la Leque gewaer word/ die aen de Weſt kant blyft/ op zoo een wyze zouden men regt boven de Klip komen/ het geen tot een merk moet ſtrekken/ en te gelyk tot voorzorge om deeze te myden.

Wanneer men/ van buyten komende/ in den Haven van Bouc wil loopen/ moet men het op een halve Galley lengte na aen de Fortres neemen/ daer de Tooren van Bouc op ſtaet/ die aen de Zee kant op de Regter zyde der inkomſte is; te meer wyl het daer het diepſte is; zeylende N. O. en N. O. ten O./ zoo moet men deeze koers blyven houden/ tot dat men de ophael Brug van het Kaſteel gewaar word/ die aen de Ooſt zyde is/ en niet verder in komen/ uyt vreeze voor een laege Punt onder water; want zoo drae men die gewaer word/ moet men regt op het Dorp Bouc aenhouden/ en dat aen de Noord kant/ een weynig aen de ſlinker zyde/ laten; zoo zult gy de droogte van Foucard myden/ daer van al geſprooken is/ zullende die dan buyten u blyven: wyders kan men na goed dunken ankeren/ egter moet men in agt neemen om dit niet te na by het Dorp te doen/ alwaer het ſchielyk droog word.

De goede Anker grond deezer plaetſe is O. N. O. van de laege Punt aen de ſlinker zyde/ daar men zomtyds een Touw aan eenige klippen brengt/ die boven water aan deeze zyde gelegen zyn; men heeft hier 15 a 16 voet/ Modder en Moeras grond/ zoo dat men hier niet veel ongemak zoude hebben/ als het Schip aen den grond raekt; men zoude meede tuſſchen de Punt la Leque en de droogte van Foucard door konnen/ zynde aldaer 14 a 15 voet water; dog om zulks te doen/ diend men daer wel bekend te zyn/ op dat men weete/ waer de droogte zy.

De Z. W. wind maekt het laeger in deezen Haven/ die de Zee zomwyle zeer hol maekt.

C. Couronne. Omtrent 2 mijlen Z. O. ten Z iets O. van de Tooren van Bouc, is de Caap Couronne, die met Caap Croiſette de groote Baay van Marſeille maekt.

Tuſſchen Bouc en Caap Couronne is het land vry laeg/ en langs deeze Kuſt is geen Anker-plaets dan voor Barken.

Men kent Caap Couronne aen een laege effen Punt/ die wy zoo hebben gezegt/ dat eene der inkomſten der Baaye van Marſeille is.

Om de W. Z. W. der punt van Caap Couronne, is eene Klip en Zand bank onder water genaemt les Regas, by na ¼ myl van den Wal af gelegen/ waer op maer 5 a 6 voet water ſtaet/ waer door de Zee hier op breekt/ wanneer de zelve onſtuimig is/ en tuſſchen deeze Bank en de Kuſt vind men nog een ander kleyn Bankje/ waer op maer weynig water is/ egter zoude men met eene Galley tuſſchen dit en den Wal door konnen/ dog dit zoude gevaerlyk zyn om zulks te ondernemen/ zoo men daer van geen regte kenniſſe en ondervinding had. les Regas.

Omtrent 3½ mijlen Z. O. ten O. iets O. van Caap Couronne, is de Caap Croſette, die te zamen/ zoo al reeds hier voren gezegt is/ de groote Baay van Marſeille uitmaken: deeze heeft 3½ mijlen opening/ en by de 2½ diepte na binnen: in deeze Baay zyn verſcheyde Anker plaetſen. C. Croiſette.

De kenning/ uit de Zee komende/ is gemakkelyk zoo door den grooten inham van het land/ die deeze Baay maekt/ als door Caap Couronne, die zeer laeg is/ en die van Croſette, welke zeer hoog is/ ten minſten digt by dezelve/ als men uyt de weſt komt: want wanneer men 'er nog 7 of 8 mijlen af is/ ziet men in het Land eenen ronden Berg/ genoemt Danube, anders den Berg van Aix, dog aen de Ooſt kant den Berg la Sainte Baume, en beooſten Marſeille, omtrent aen deezen ſtaende/ ziet men dien van Saint Sery, die van verre na twee Zuykerbrooden gelykt/ buyten dat men ook nog/ bezuyden Caap Croiſette, het Eyland Riou, dat redelyk hoog en byna ½ uur van de Kuſt af gelegen is/ ziet; nader by komende ziet men/ nog een groot ſtuk van Land af/ een plat Eylandje/ op welk een Tooren ſtaet/ die men Tooren de Planiez noemt; in het vervolg word men de Eylanden van het Kaſteel d'If gewaer/ welke in het midden der Baaye ſchynen te zyn.

Byna 4 a 500 Roede O. Z. O. iets O. van Caap Couronne, is een lange en redelyk hooge Punt/ die men Riche noemt/ tuſſchen deeze Punt en Kaap is eene groote Bogt met eenen Zand-baay/ genaamt Baay de Verdun, daar men ook met Land winden zoude konnen ankeren/ en eenen Musket ſchoot boven deeze Baay ziet men het Dorp Couronne. Riche.

Byna ⅓ myl Ooſt van Punt Riche, is eene platte Klip boven water/ die men le Ragnon noemt; digt by deeze is eene Tonyn Viſſchery/ zo als hier langs deeze Kuſt veele zyn/ welke tot geheel diep in de Baay zig Zeewaards 4 a 700 Roeden uytſtrekt met haare Netten (die men Madrague noemt) dog deeze worden niet/ dan in den Zomer des daags/ langs deeze Kuſten uytgelegt/ waar op Boeyen zyn/ waar by men dan kan gewaar worden/ dat men die moet myden. le Ragnon.

Byna 1½ mijlen Ooſt van Caap Couronne, is de Caap Mejan, welk eene groote/ hooge en van alle kanten ſteyle punt heeft. C. Mejan.

Omtrent halfweg ziet men een Dorpje en een groot Huys of Kaſteel/ dat men Cary noemt/ met eene rey Boomen/ die tot aan de Zee zyde loopen/ waar aan men het kennen kan; hier is een weynig bogt/ in welke niet dan voor Barken plaats is; in zyne inkomſt leggen verſcheyde Klippen.

Van de Caap Couronne tot Cary, is de Kuſt zeer laeg/ en gaat/ hooger wordende/ opwaards tot Caap Mejan, die heel hoog is.

Beweſten Caap Mejan is eene groote Kreek/ daar men met twee of drie Galleyen zoude konnen ankeren; deeze is redelyk goed met Land winden/ maar de Z. en Z. Weſte winden waayen hier vot in/ en veroorzaaken eene groote Weerzee/ ſchoon aen de inkomſt deezer plaatze en aan de ſlinker zyde eenige Klippen gelyk water zyn/ die ten deele nog voor de openbaare Zee beſchutten.

Wanneer men hier wil gaan ankeren/ moet men digt aan de groote punt/ op de regter zyde/ wegens deeze Klippen loopen/ daar is in het midden deezer doortogt 7 a 8 vadem/ en/ in het midden der Kreek/ 3 a 4 vadem/ Moeras en Modder grond.

2 Quart mijlen van Caap Mejan, en diep in de Baay van Marſeille, is eene groote witagtige Punt/ genaamt la Corbiere, en min of meer/ of wat naar binnen is de Ankerplaats van l'Eſtaque, die de Weſtvaarders gemeenlyk Hollandſche Rhee, noemen: om hier wel te leggen/ moet men geheel binnen loopen/ en van de Punt la Corbiere 3 a 4 kabel lengte van den Wal blyven/ en ook niet verder wegens een Madrague, dat is/ Tonyn Viſſchers net/ het geen hier des Zomers word gelegt/ en ſchoon het zelve des Winters op gehaalt is/ blyven hier egter nog veele Steenen/ die gebruykt worden om dusdanig net aan vaſt te maken/ leggen. La Corbiere. l'Eſtaque.

Om dies te gemakkelyker deeze voornoemde Steenen te myden/ waar op de Touwen zouden konnen worden beſchadigt/ moet men/ om ook wel te leggen/ zien kunnen het uyterſte der Punt van Caap Mejan, door eene Punt heen van witagtige Klippen/ le Moulon genaamt: deeze Punt is digt aan het Eyland l' Aire Vigne, en dan heeft men 12, 15 a 20 vadem/ Modder en Moeras grond; de Z. O./ Z./ en Z. W. win=

winden/ maken het hier lager/ dog door de hoogte van het Land word de wind veel gestupt/ en hy waapt 'er dood.

Men moet in agt neemen/ dat niet nader aan Land/ dan binnen de Linie van la Corbiere getrokken/ en den Vuurtooren van Marseille kan geankert worden/ want Landwaards is de grond zeer slegt/ en daar en boven nog met Rotzen/ en/ byna door het geheele midden der Baaye/ is van 30 tot 45 vadem water/ en Modder grond.

De Eylanden van Chateau d'If zyn drie in getal/ en ½ myl van den Haven van Marseille W. Z. W. gelegen.

Chateau d'If. Het naaste aan Marseille, is dat van Chateau d'If, het welk eene groote Klip is/ van alle kanten gefortificeert.

Rattonneau. Dan volgt het Eiland Rattonneau aen de N. W. kant/ byna 300 Roeden daer af gelegen; op de N. O. punt van dit Eiland is eene Batterye met Kanon/ en op het hoogste van het Eiland zyn eenige Fortificatien met eenen vierkanten Tooren in de midden. Dit Eiland is eene half uur lang/ en bewesten heeft het eene groote Klip/ die men le Liboullen noemt/ tusschen welke men door kan/ zynde hier 20 vadem water; maer digt aen de Punt van Rattonneau is eene droogte/ daer de Zee somwylen op breekt/ met eenige Klippen/ die boven water leggen.

S. Jean. Het Eyland Saint Jean/ gemeenlyk genaemt Pomegue, is gelegen om de Zuyd van Rattonneau en 120 Roeden daer af/ men noemt het Kanael/ dat deeze twee Eilanden maken/ le Friou.

De Haven Pomegue is aen den Zuidkant/ en byna in het midden van dit Eiland; het is een groote Kreek/ welke door een klein Eiland gemaekt word/ dat meest vast legt aen het Eiland Saint Jean. Daer is/ in het diepste deezer Kreek/ van 3 tot 6 vadem/ Moeras en Modder grond; de Scheepen uyt de Levant komende/ gaan hier gemeenlyk om quarantaine te houden.

Men maekt zig met 4 Touwen vast/ en men heeft een zwaer Anker Zeewaerds/ om de Oost: De N. O. wind maekt hier lager wal: men kan tusschen alle deeze Eilanden/ voornamentlyk dit/ door loopen/ door dien het hier zeer diep is.

Men kan op verscheyde plaatsen rondom het Eyland Rattonneau ankeren/ maar zulks voor al aan de Punt van het Eyland Saint Jean, daar de Tooren staat/ rondom eene Klip/ die regt over een Zand-baaytje van het Eyland Rattonneau is/ en onder de Fortres/ daar men 3, 4, a 5 vadem/ moeras en modder grond heeft/ men moet een Anker om de Z. O. hebben/ die hier laager wal maakt/ en een Touw op het Eyland Rattonneau, of op de Klippen/ na de plaats/ daar men gaat leggen; sommige Galleyen brengen een Touw op het Eyland Saint Jean, en een Anker om de N. W; men moet zig wel aan de kant van het Eyland Rattonneau vast maaken/ wegens de Valwinden/ die hier heel zwaar over heen komen.

Men kan gemakkelyk tusschen de twee Eylanden met Scheepen en Galleyen door loopen/ daar men 6 a 7 vadem op het aller naauwste heeft.

De Anker plaats tusschen Chateau d'If, en de Oost Punt van het Eyland Rattonneau, is regt over eene Kreek van dit Eyland/ alwaar men twee Galleyen kan leggen met 4 Touwen vast/ met de Agter steven diep in de Kreek leggende/ daar is 3 a 4 vadem/ moeras en modder grond/ dog voor Scheepen en andere Galleyen is/ in het midden/ tusschen de twee Eylanden eene goede Anker plaats/ min of meer iets nader aan het Eyland dan aan het Kasteel/ als men een Anker om de Z. O. heeft en een goed Touw om de N. W./ op het Eyland; men legt daar op 7, 8 a 9 vadem/ en men heeft hier denzelven grond/ als boven gemeld is/ men moet zig tegen de Z. O. wind/ die hier laager wal maakt/ wel voorzien/ men kan het Eyland/ zoo na als men begeert/ loopen/ zynde aan de Punt van het zelve nog 6 vadem water.

Tusschen de Oost Punt van het Eyland Rattonneau en le Friou is/ op het zelve Eyland en meest aan den voet van de Fortres/ eene groote Kreek met een weinig Zand strand/

S. Esteven. die men Saint Esteven noemt; regt af en aan welke eene Klip onder water legt/ die zeer gevaerlyk voor die geene is/ welke hier onbedreven zyn/ waar op maar 9 voet water/ en 7 a 8 vadem geheel rondom staat/ deeze is regt over de West Punt van deeze Kreek/ byna 80 Roeden; waarom men/ van Marseille na de Anker plaats van Friou willende/ en tusschen Chateau d'If en het Eyland Rattonneau door loopende/ het Kasteel nader dan het Eyland neemen moet/ tot dat men boven deeze Kreek is/ als wanneer niet meerder te dugten is: het geen gezegt is wegens het daar na toe gaan/ dat zelve moet ook in het weder keeren waar genomen worden.

Omtrent 1 myl Z. W. iets Z. van Caap Caveaux, die het meest aan de Z. W zyde van Saint Jean is/ of Pomegue, legt een kleyn Eyland/ dat men Planiez noemt/ door dien het zelve zeer plat en laag is/ op welk een onbewoonde Tooren die hier alleen strekt tot kenmerk/ staat; men kan tusschen dit Eyland en den Wal door loopen/ zynde daar 40 a 45 vadem water/ dog men moet hier niet te naa aankomen/ voor al aan de Z. W./ Z. O. en Oost kant/ wegens eenige Klippen/ die zig ¼ myl daar van uytstrekken/ waar op weynig water is/ en de Zee hier/ voor al met slecht weer/ overal op brand.

Regt in het Vaarwater van Chateau d'If, na den Haven van Marseille, zyn twee Klippen onder water; de naaste aan Chateau d'If, is 4 a 500 Rhoeden daar af/ en heet la Sourdara, waar op maar 3 voet water staat/ en 100 Rhoeden daar af/ op deeze streek voort gaande/ vind men de droogte le Canoubiez, op welk gemeenlyk maar 1 voet water is; alzoo men deeze Klippen regt midvaarwaters of in den vaarweg/ van Chateau d'If gaande na het Eyland Daume, vind/ is het zeer noodig de volgende Aanmerkingen hier waar te nemen om te strekken tot kenteeken/ waar deeze blinde Klippen zyn/ en/ om zoo doende/ dezelve te schuwen. la Sourdara. Canoubiez.

Wanneer men regt op de Klip van Canoubiez is/ ziet men de Tooren van het Eyland Saint Jean tusschen de twee Toorens van Chateau d'If door; en wanneer men op zyde van deeze Klip is/ ziet men in het midden tusschen de Punt der Zand-baaye van Montredon, die men in het midden tusschen de Daume, en het eerste Eyland moet laten blyven.

La Sourdara is/ zoo als reeds gezegd is/ eene kabel lengte van Canoubiez af om de Z. W: voor zoo weynig/ als de Zee hol is/ stort ze op de eene zoo wel/ als op de andere.

Men kan zonder iets te schroomen/ Tusschen Chateau d'If en deeze Klippen door loopen/ zynde daar 9, 10, en 12 vadem water/ moeras en modderige grond; dog het beste is als dan Chateau d'If een weynig nader de nemen/ dan de kant van Sourdara.

Men kan meede tusschen de Punt Daume en Canoubiez door loopen/ 't geen ook gemeenlyk geschiet/ dog het beste is/ om als dan de Kust na behooren digt langs te loopen. Dit zy genoeg voor deeze aanmerkingen/ om die twee voornoemde blinde Klippen te schuuwen.

Wanneer men in deezen Haven wil loopen/ diend men den Vuur-tooren/ die aan de slinker zyde is/ niet te na te nemen wegens eenige Klippen onder water/ die zy Mangevin noemen/ maar men moet mids vaar water houden/ min of meer aan de regter/ daar en boven moet men het Schilderhuys zien kunnen/ dat in de midden van het laagste van het Fort van de Citadelle van Saint Nicolaas staat/ en regt over de Wind-moolen/ die men daar voor by ziet/ en deeze koers houden/ tot dat men de inkomst des Haven gewaar word/ als dan by den Vuur-tooren omsteken/ maar/ om in te loopen/ moet men den Tooren van Saint Jean iets nader/ wegens eenige Steenen/ dan den Pylaar/ neemen/ die van deezen laatsten af zyn gevallen. Mangevin.

In deeze Inkomst is maar 15 a 16 voet/ maar door den geheelen Haven heeft men 18 a 20 voeten/ en buyten vind men 4 a 5 vadem diep. By aldien de Ooste wind belet in te loopen/ kan men buyten/ regt af en aan de Stad/ op 4 a 500 Rhoede ver ankeren/ daar 12 a 15 vadem/ moeras en modder grond is; dog het is niet goed de nagt over te blyven/ doordien de N. West wind/ die vot in de inkomst waapt/ hier somwyle zeer hard is.

De Polus hoogte is 43 Graden 18 Minuten/ en de Miswyzinge 6 Graaden N. Westring.

Byna ½ uur van den Haven van Marseille Z. W./ is eene lange laage Punt/ welk men Punt van Daume noemt/ aan welker eynde twee Eylandjes zyn; op de buytenste van welke eene kleyne Fortres nieuwlyks gemaakt is; men ankerd gemeenlyk Z. Z. O. van deeze Eylanden op 6, 7, a 8 vadem/ moeras en modder grond; men brengt een Touw op de Eylanden en een Anker om de Z. O./ welke hier de lager wal maakt; men kan ook hier wel verder af ankeren/ dog de grond geeft daar schielyk mee/ en men is daar genoodzaakt zyne Ankers te katten/ het geen ons de ondervinding leert; by noodzakelykheyt kan men tusschen de Punt van Daume en het eerste Eyland door loopen/ maar niet tusschen beyde Eylanden door/ wegens eenige Klippen/ schoon daar 3 a 4 vadem water is; men moet het Eyland/ daar de Fortres op legt/ niet te na loopen/ wegens eenige Klippen/ die daar digt aan de N. W. zyde zyn. Alle de Scheepen/ die uyt de Oost komen en na Marseille willen/ loopen tusschen deeze Eylanden en Chateau d'If door/ en houden de Kust aan de regter hand/ zoo als gezegt is/ uyt vrees voor de Canoubiez, die van eenige Vreemdelingen de Galley genoemt worden/ ten zy men tusschen Chauteau d'If en deeze droogte door wil loopen/ gelyk als hier boven gemeld. Daume.

Omtrent 1 myl Zuyden van de Eylanden van Daume, is de Caap Crosette, die het uyterste der Baaye van Marseille C. Crosette.

F 2 maakt;

maekt; hier tuſſchen beyde, eer men aen de Kaap komt, is eene groote Bogt en Zand-baay, genaemt Plage de Montedon: men kan by noodzaekelykheyt by deeze Kuſt ook ankeren, te weten tuſſchen het Eyland d'Aume en Caap Croiſette, daer overal 18 a 20 vadem is, dog men heeft hier geen de minſten beſchut voor zee-winden.

Aen de Punt van Caap Croiſette, die laeg is, legt een groot hoog Eyland, welk van alle zyden ſteyl en bar is, welk men Mayre noemt; digt aen welk, om de N. W. is een kleynder

Maire.

genoemt le Tiboulen de Mayre, daer men tuſſchen beyde door kan loopen, en hier is 7 a 8 vadem water, zoo men maer Tiboulen wat nader neemt, wegens eene Klip, digt aen Mayre gelegen.

Omtrent 5 a 600 Roeden Z. Z. O. van het Eyland

Jaire.

Mayre, legt het Eyland Jayre, welk redelyk hoog, en eenen Kanon ſchoot van de Kuſt gelegen is; men kan gemakkelyk tuſſchen deeze Eylanden doorloopen, want daer diepte in overvloed is, alzoo ook tuſſchen de Kuſt en het Eyland Jayre, daer 7 a 8 vadem is; dit is de gemeene paſſagie van Galeyen en Scheepen, men kan, digt aen dit Eyland, op 4 en vadem, Moeras en Modder grond ankeren, de Scheepen en anderen Vaertuygen, die de Peſt hebben, houden hier haere quarantaine, en loſſen hier haere Koop-goederen om dezelve te lugten en te zuiveren.

Byna ¼ myl om de Z. Z. O. van het Eyland Jayre is

Riou.

dat van Riou, dat eene groote, hooge en van alle zyden ſteyle Klip is, waer op een Wagt-tooren ſtaet, dezelve is althans onbewoont; aen de N. W. Punt is eene kleyne Klip boven water, en eene andere onder water daer digt aen.

Tuſſchen het Eyland Jayre en dat van Riou is een ander, dog kleynder en platter, genaemt Calaſceraigne: tuſſchen dit

Calaſceraigne.

en dat van Jayre is byna in de midden eene droogte, van gelyken is tuſſchen dit Eyland en dat van Riou eene Klip boven water; men kan alhier by nood paſſeeren, als men het Eyland Calaſceraigne het naeſte neemt.

Aen de Ooſt Punt van het Eyland Riou, is eene groote Klip boven water, die men Kleyn Riou noemt; aen de Z. Weſt Punt van dit Eyland is eene nog kleynder.

Van Caap Croiſette tot Caſſis, is de Kuſt zeer hoog en ſteyl;

la Caſſidaigne.

een groote myl Zuyden van de Stad Caſſis, is eene Klip onder water, die zeer gevaarlyk is, die men la Caſſidaigne noemt; en van eene groote Punt, omtrent ½ myl af, gelegen is; men ziet hier de Zee, zoo dezelve maer eenigzints hol is, op breeken, zynde daer op maer 2 a 3 voet water; men kan na behooren hier na aen loopen en met een Schip vryelyk landwaerds daer van paſſeeren; de merken, waer van men zig bediend, of men regt by de Klip is, zyn deeze, als men het Kaſteel van Caſſis ziet in eenen grooten witagtigen weg, die zig aen den Berg vertoont, of wel, als dit Noordelyk van u brengende; het tweede merk, dat men hier toe kan neemen, is de Punt van Caap l' Aigle te zien, welke effen vry met het Eyland Verte de la Ciotat moet blyven, dat is byna het een door het ander; en dan zult gy regt boven deeze Klip wezen, die zig niet ver uytſtrekt; door dit middel kan men deeze myden, en landwaerds of daer buyten heen loopen.

C. l'Aigle.

De Caap l' Aigle is zeer hoog en ſteyl aen alle zyden, en dezelve is gemakkelyk te kennen, zynde van eenen roodagtigen Steen, welker Ooſt Punt gelykt na den Kop van een Arend, waer van dezelve haren naem krygt. Op het hoogſte van dees Berg is eene Kapel, Notre Dame de la Garde genaamt.

Een 300 Roeden Ooſt van Caap l' Aigle, legt het Eyland

Ile Verte of de Ciotat.

Verte, of de la Ciotat, welk redelyk hoog is, meeſt in het midden; tuſſchen de Kaap en dit Eyland, is een Klip, waer op 5 voet water is, en een weynig nader het Eyland dan de Kaap legt; men paſſeert egter gemeenlyk met de Galleyen tuſſchen dit Eyland en Caap l' Aigle door, de Kaap het naaſt neemende om de klip te myden, digt aen de Kaap is 18 a 20 vadem water: men zoude hier met een Schip konnen paſſeeren, als men eenen open wind heeft.

Van de andere zyde van Caap de l' Aigle, om de Noord omtrent ¼ myl, is de Stat Ciotat, gelegen aen de Zee kant.

De O Z. O. wind maekt alhier lager wal, dog agter de Moelje is niet te vreezen, te meer om dat het Eyland Verte, waer van wy geſprooken hebben, voor de Zee en Zeewinden beſchut, en met de Scheepen kan men het Eyland rond-loopen.

Men kan buyten de nieuwe Moelje ankeren, 2 a 3 Kabel-lengte daer af, op 4, 5 a 6 vadem, dog men moet hier geen nagt over leggen, men kan ook met Scheepen diep in de Zand-baay van Ciotat ankeren, en hier regt af en aen eene Punt, waer op twee Moolens ſtaen, leggen, eenen Kanon ſchoot van den Wal, op 6, 7. a 8 vademen Zand grond

Omtrent 2 mylen Z. O. ten O. van het Eyland

Bandol.

Ciotat, is het Kaſteel Bandol gelegen op eene redelyke hooge Punt, voor welk eene kleyn Eylandje, welk ook tamelyk hoog is, legt; waer by men aen de Ooſt kant eene Klip boven water ziet, omtrent 100 Roeden daer af; Men kan tuſſchen het Kaſteel en het Eyland niet door loopen, dan met Barken, men moet ook by de punt aen de regter zyde niet te na loopen, die men la Leque noemt, om dat eenige Klippen zig hier af onder water uytſtrekken; de Z. Z W. wind maakt alhier laager wal, gemeenlyk koomen de Barken hier om Wyn te laden.

De Reede van Bruſc is eene groot inham, byna ¾ mylen

Bruſc.

lang, en ruym ½ wydt, welke tot eenen inham door het half Eyland Embiez gemaakt word, op het hoogſte en meeſt in de midden van welke een ronden Tooren ſtaat, en aan den voet zyn eenige Huizen: dit half Eyland loopt om de Weſt byna ½ myl uytwaards, en het zelve ſchynt van de Kuſt af geſcheyden te zyn, door dien maar eene lange laage Punt het zelve landwaards aan de Kuſt voegt, aan het eynde van deeze zyn verſcheyde Klippen boven water, en eenige onder water, die men les Raveaux noemt: aan het uyterſte van die, welke hier het verſte af is, is eene Steenbank gelyks water,

les Raveaux.

die zig 1½ Kabel lengte om de W. Z. W. uytſtrekt, en zeer gevaerlyk is, waarom men, uyt de Ooſt komende, en alhier willende op de Reede loopen, eenen grooten omweg doen moet, om deeze te myden; om de Noord der groote Klippen van Raveaux is eene Rots gelyks water 1½ Kabel lengte daer af, daer men agt op moet geeven, gelyk meede aen een Tonyn Viſſchers Net (Madrague) dat hier des Zomers word gezet, voor welk men moet af houden uyt vreeze van het Roer in de Netten te verwarren.

De regte Anker plaets van Bruſc, is, aen de Noord kant des Tooren van Embiez, regt af en aen een kleyn Zand baaytje, daar eenige Huizen van de Tonyn Viſſchers zyn, waar by men niet te na moet komen, zynde aldaer zeer weynig diepte; men ankerd op twee Kabel lengte gemeenlyk van de Kuſt af; of, zoo men wil, brengt men een Touw aen land; men is hier op 5 a 6 vadem en moeraſſigen Modder grond: de Ankers houden hier zoo wel, dat men van tyd tot tyd dezelve eens moet ligten.

Men moet niet dieper in loopen dan de Ooſt Punt van het Baaytje, welk zoo even gemeld is, om dat het zelve ſchielyk op droogt; de Scheepen ankeren een weynig verder van deezen Tooren af, op eene ruimte, maer even wel dwars af, en by eenige ongemak zonder ankers of diergelyke uit de Zee komende, kan men hier in komen, en het Schip het diepſte in de Reede zetten, om daer hulp af te wagten.

Omtrent 1 groot myl Z. O. iets O. van de Punt des Embiez, is de Caap Sicié, welke zeer hoog en ſteyl van alle

C. Sicié.

kanten is, waerop eene Kapel van Notre Dame de la Garde ſtaet; digt aen de Kaep, aen de Ooſt zyde, zyn twee groote Klippen als Brood-zuykers van gedaante, die men noemt les Freres, of Gebroeders, door de gelykheyt die de eene aen de andere heeft: men kan daer zonder ſchroom tuſſchen deeze Kaap en twee Klippen door loopen, zynde daer 10 a 12 vadem water, dog men moet regt tuſſchen beyde door loopen wegens eene Klip, die digt aan de Kaap, en aen de Z. O. zyde legt; nog is 'er eene, beooſten de Gebroeders, op eene Kabel lengte en eene half daer af gelegen.

Een a 1½ mylen N. O. iets O. van Caap Sicié is de Caap

C. Sepet.

Sepet, die de inkomſt der Baaye van Toulon maekt, en zeer hoog is.

Tuſſchen deeze beyde Kaapen is een weynig Bogt en eenig Zand ſtrand, vooral aan de kant van Caap Sicié, met eene laage landſtreek, waar voor men by noodzaakelykheyt kan ankeren.

Aan de Zuyd Punt van Caap Sepet, is eene blinde Klip eene kabel lengte van den Wal, alwaer de Zee zomwylen op breekt, dewyl dezelve het meeſt gelyks water legt.

Beooſten aan de Punt van Caap Sepet, is eene kleyne kreek, alwaar een Huys ſtaat, voor welk men kan ankeren, by aldien men de Reede van Toulon niet kan krygen; men is daar digt aan den Wal, op 15 a 16 vadem, Moeras en Modder grond.

Y V I K A.

DE gekloofde klip Belcran leggende aen de weſthoek van Yviça leyt van C. de St. Martin verſcheyken Ooſt 8 of 9 mylen.

Belcran.

Aen de noordweſt hoek leyd de groote klip Comiger, daer een goede Reede agter is. Dikwil leggen daer Turken waekende op deſe klip om de ſcheepen te verraſſen. Tuſſchen Bel-

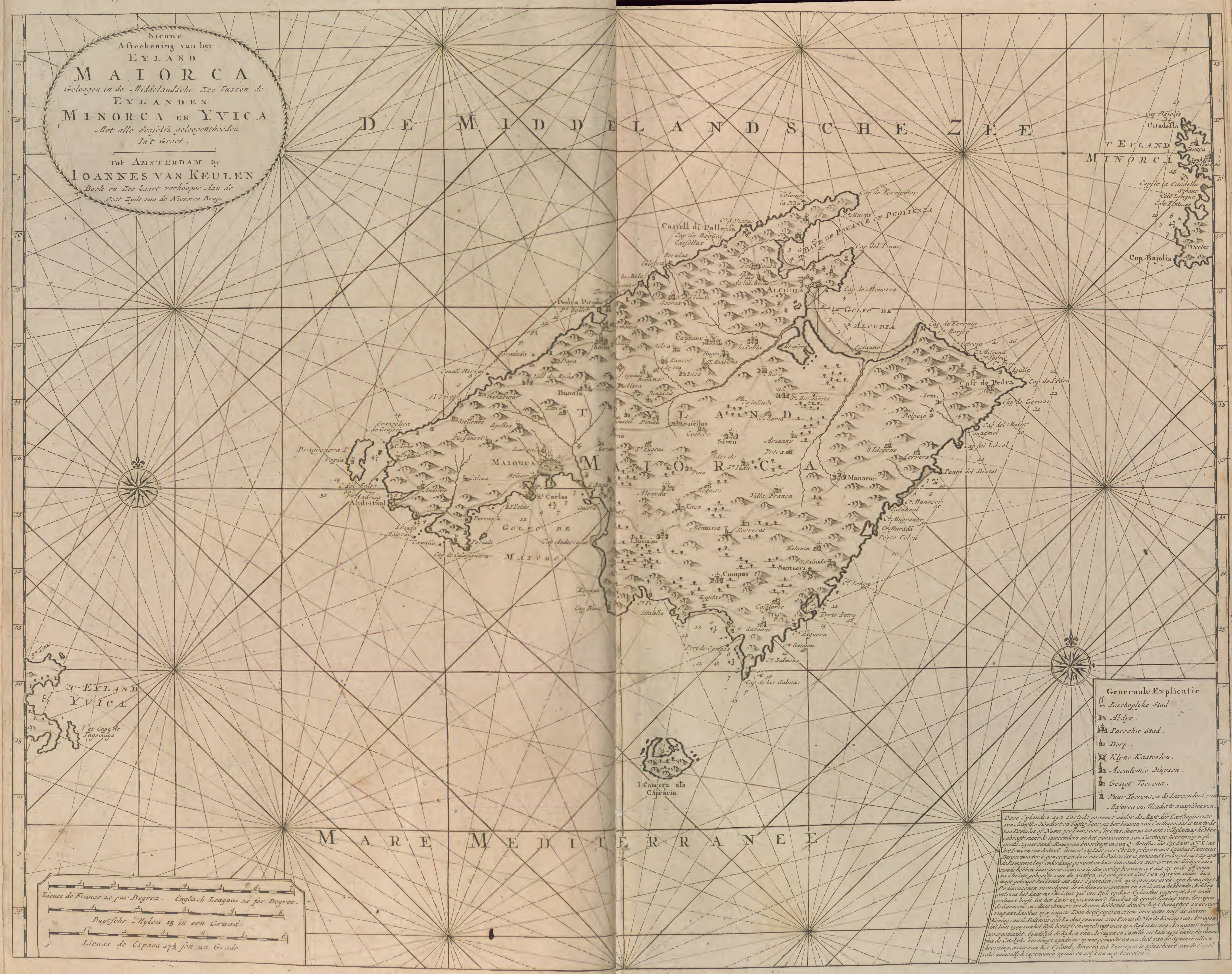
Comiger.

cran en Comiger leggen nog meerder vry hooge klippen, 7 of 8, 1 a 2 mylen van de wal.

Van de Weſthoek tot de Noordweſt hoek, is 't Noorden ten Ooſten 2 mylen, en van de Noordweſt hoek tot de Noord-Ooſt hoek ſtrekt de Wal Ooſt Noord-Ooſt iets N. 7 mylen. Twee Haevens om te ankeren ſijn tuſſchen beyden in.

In de Noord-Ooſt hoek leyt een tamelyke groote ſchoone

holle

Nieuwe
Afteekening van het
EYLAND
MAIORCA
Geleegen in de Middelandsche Zee Tussen de
EYLANDEN
MINORCA EN YVICA
Met alle desselfs geleegentheeden
In't Groot.
Tot AMSTERDAM By
IOANNES VAN KEULEN
Boek en Zee kaart verkooper Aan de
Oost Zyde van de Nieuwen Brug.
DE MIDDELANDSCHE ZEE
T EYLAND MINORCA
Cap Bajolis
Citadella
Cap de la Citadella
Cap Bajolis
Cap de Formentor
Colomer
Castell di Pollensa
Alcudia
Cap de Menorca
Golfo de Alcudia
Cap del Pinar
Pedra Picada
Soller
Bunola
Maiorca
S.t Carlos
Golfo de Maiorca
Cap Blanc
Pragonera I.
Andritxol
Cap de Calafiguera
Cap de Pedra
Cap de Gerani
Cap del Libret
Punta del Brotat
Manacor
Petra
Villa Franca
Porreras
Felanix
Santueri
Campos
Porto Petro
Cap de las Salinas
Port de Campos
I. Cabrera als Capraria
T EYLAND YVICA
MAIORCA
MARE MEDITERRANEE
Generaale Explicatie.
Bischoplyke Stad.
Abdye.
Parochie Stad.
Dorp.
Klyne Kasteelen.
Accademie Huysen.
Gesigt Toorens.
Vuur Toorens om de Inwoonders van
Majorca en Alcudia te waarschouwen.
Dese Eylanden zyn Eertyds geweest onder de Magt der Carthaginiense
een dewelke Hondert en Tagtig Iaar, na het bouwen van Carthago, dat is ten tyde
van Romulus of Numa, 700 Iaar voor Christus, daar na toe een volkplanting hebben
gebragt; maar de inwoonders na het verwoesten van Carthago Zeerovery en ple-
gende, zynze vande Romeynen beoorlogt en van Q. Metellus die 630 Iaar A.V.C. na
het bouwen van de Stad Romen 123 Iaar voor Christi geboorte met Quintius Flaminius
Burgermeester is geweest, en daar van de Balearise is genoemd tonder gebragt zy zyn
de Romeynen lang onderdanig geweest en haar inwoonders zeer ervarene Slingeraars
zynde hebben haar grote diensten in den oorlog bewesen, tot dat zy in de 5de eeuw
na Christi geboorte van de Gothen die een groot deel van Spanjen onder hun
magt gebragt hebbende, na dese Eylanden ook zyn overgevaren, zyn bemagtigt.
De Saracenen vervolgens de Gothen overwonnen en verdreven hebbende, hebben
omtrent het Iaar na Christus 716 een Ryk op dese Eylanden opgeregt, het welk
geduurt heeft tot het Iaar 1230, wanneer Iacobus de eerste Koning van Arragon
de Saracene en Mauritaniers verdreven hebbende, dezelve heeft bemagtigt, en de rege-
ring aan Iacobus zyn iongste Zoon heeft gegeven wiens over agter Neef de laaste
Koning van de Balcares, ook Iacobus genoemt, van Petrus de Vierde Koning van Arragon
int Iaar 1344 van het Ryk berooft en omgebragt is, en zyn Ryk is tot een Arragonis wince
gemaakt, Eyndelyk de Ryken van Arragon en Castilie int Iaar 1476 onder Ferdinan
dus de Catolyke vereenigt zynde, zo zynze gemaakt tot een deel van de Spaanse alleen
heerschig, waar van het Eyland Minorca in't Iaar 1708 is afgescheurt van de Engel
sche uitdrukkelyk ingenomen zynde en zelfs nu nog beseten.
Lieues de France 20 par Degrez. Englisch Leaguas 20 for Degree.
Duytsche Mylen 15 in een Graad.
Lieuas de Espana 17½ son un Grado.

NIEUWE AFTEEKENING VAN HET EYLAND MINORCA GELEEGEN IN DE MIDDELLANDSCHE ZEE.

NIEUWE AFTEEKENING VAN DE RIVIER OF PORTO MAHON AEN DE Z.O. HOEK VAN HET EYLAND MINORCA IN DE MIDDELANDSCHE ZEE.
Te Amsterdam by' GERARD van KEULEN aan de Nieuwen Brug met Previlegie
Een halve Duytsche Myl van 15 in een Graadt
A Scale of 6 Eur Longs
Schaale van 6 Uurs gaans
Echelle des Pieds Anglois
Schaale van 4000 Engelse voeten
HET EYLAND MINORCA
Hier langs heen syn eenige Wey en Zaay Landen
St. Stephens Cove
St. Phillips Towne
S. PHILLIPS CASTLE of KASTEEL
Moses Cove
Path Way
Bloody I.
Golgotha
Flatt I.
RIVIER of PORTO MAHON
RIVIER PORTO MAHON
L'ISLE DE MINORCA
Englysch Cove
Capelletje
Sassorn I.
Schole Bay
Nieuwe Stad
Cap Mola
DE MIDDELANDSCHE ZEE
Aan de Noord wal van dese rier ist meest Bergh agtig Landt
Den Berg el Toro
Aldus vertoont het Eyland MINORCA 7 Mylen van uw zuide
Hier ist Schip van Capt Pieter de Liefde gebleeven
t Melk huys
DE STADT MAON of MAHON of MINORCA
Reede voor de Stadt
Het vervolg of Eynde van de Rivier
Hier was de Duytsche Logie Ao 1712
Hier was de Engelse Logie Ao 1712

holle zandbay / maar aan d'Oostkant van de bay leyt een klip essen onder water / die men wel barnen siet / als 't wat dynt. Tusschen deze klip en de wal is 16 vadem diep. Tago-Mago. Ontrent een gooteling schoot van d'Oosthoek van deze bay af / leit 't eilandeken Tago-Mago, daer tusschen beiden is 't goed zetten op 16 vadem schoone grond.

Van d'Oosthoek tot de Zuidhoek strekt 't land zuid West ten Zuiden 7 mijlen. De kust is vol uithoeken en zeer rudsig.

S. Hilaire. Derdehalf mijl bezuiden d'Oosthoek leidt de groote zandbay S. Hilaire, en daar staat een stuk van de waterkant te landewaart een klein Kasteelken / en op d'Oever 2 vuurtoorens / aan de Noordzyde van de Bay is vlak / maar beoosten de bay leggen 2 Eylandekens. Zuyd oost een kleine mijl van deeze Eylandekens leid een blinde klip onder water / die men myden moet / tussen deze klip en de Eylandekens is ruimte genoeg om deur te zeilen op 16 / 20 ja 30 vadem diepte. Met hol water ziet men deze klip barnen / met slecht water wort menze gemakkelyk wys / mits de Yvica. grond daar ontrent zeer week en wit is. Bewesten deze bay loopt een kil tusschen twee hoeken verre landewaert in.

Omtrent 3 mijlen bezuid oosten S. Hilaire leid de stadt Yvica met een goeden haven. Tusschen beide is de kust var / rudsagtige en klippig / dog al meest boven water en in 't gesigt / dat hinderlyk is. Daar leggen ook ontrent een half mijl beoosten deze haeven twee groote klippen al meede booven water.

Wilt gy in Yvica zeilen uit den Oosten koomende / zoo houd de slag van de wal / tot gy de Stad / daer 2 of 3 meulens by staet / met 't Kasteel / in 't gesigt krijgt / en loopt dan tusschen beyde landen de haeven in / en set'et zoo draa als gy binnen zijt. In 't inkoomen van deze haeven kond gy geen schaede doen / als gy niet op de wal loopt / want aan beide kanten is 't schoon en diepte genoeg / want digt aan d'Oostwal is 't wel 20 vadem diep.

I. Formentera. Weinig bezuiden de zuidhoek van Yvica leid 't Eiland Formentera, wiens Oosthoek van de haeven van Yvica verscheiden is Zuid Zuid Oost 3 mijlen. 't Zuid eind is hoog en slegt gaande na 't Noord einde / daar een oude tooren op staat / vlak needer. Aan d'Oost of Noord-Oost zijde kan men goed Reede maaken in een zand-bay / en zetten 't zoo digt aan de wal / die geheel schoon is / zoo na als men wil / maar nadien 'er geen Fortressen zijn / is 't 'er gevaerlyk te leggen om de Mooren en Turken.

Tusschen Yvica en Formentera, daar 't 5 vadem diep is / konnende de grond gemakkelyk sien / kont gy mits water door zeilen / ja ook beide wallen op 't loot wel genaeken op derde half vaedem zonder angst / maar loopt eerst na Formentera toe om een groote vlakte / die van de zuidhoek van Yvica afschiet / te schouwen / want de wal van Yvica is de vlakste / en op Formentera staat een toorn / als gezeid is.

Als gy uit d'Oost komt / zoo weest verdagt op een Eilandeken leggende om den hoek van Yvica, en benoorden dit Eiland is nog een gat aan Yvica, maar niet bequaam als voor kleine Barquen en Fregatten. Daar een weinig benoorden is de Zuidwesthoek van Yvica, daar een ronde dikken waek-tooren op staat.

M A J O R C A.

I. Dragonera. VAn d'Oosthoek van Yvica tot 't Eiland Dragonera leggende een vierendeel mijl van de westhoek van Majorca, is de koers Noord Oost iets N. 9 mijlen. Men kan tusschen dit Eyland en de hoek deur zeilen / en oost Reede maken.

Zuid Oost 3 mijlen van de Z. hoek van Dragonera leid de West-hoek van de bay Majorca, om de hoek leggen 3 Ei- Porto Pin. landekens / en op 't Oostelykste staet een Tooren. Een stuk voorby deze Eylandekens is de haven Porto Pin, op wiens westhoek een vierkante vuurtooren staat / schynende dien hoek van verre een Eiland te zyn / om datze met laeg land aan 't land vast is. In deeze haven leidmen met een anker t'zee en met touwen aan land vast / wel beschut voor alle winden. Porto Pin is maar een gat voor kleine Scheepen / en heeft in de mont 3 vaam water / wat na binnen 15 voet / een Schips lengte verder binnen 12 a 10 voet en kan maar 4 a 5 Scheepjes bergen.

Daar een weinig beoosten leid de stad Majorca, en tusschen beiden / ontrent een musquet-schoot van de wal / leid een blinde klip 12 of 14 voeten onder water.

Die te Majorca weezen wil / die loopt tusschen die hooge witte vuurtooren / op de west-kant van de haeven staande / en 't hoofst in / en wykt dan voort onder 't hoofst voor de stad / 't is een groote wyde Inham / Men kan 't binnen 't hoofst setten op 10 / 11 en 12 vadem schoone klei-grond. Aen d'Oostzyde van 't hoofst is 't goed legge met vlak gaende Scheepen op 12 en 13 voeten waters. De beste Ree voor de Stad Majorca is onder de Vakboort-wal; als men inkomt / zet men 't recht voor 't Lazareth; hebbende den hoek of punt / daar de vuurtooren van Porto-Pin op staat / van zig in 't Zuid West ten Zuiden / laat men 't Zee-anker vallen op 7 vadem dan tuit men na de wal. Sommige maaken een touw aan 't Lazaret op 't Land vast. De Mouïlle heeft maar 2 vaam water voor aan; wat na binnen toe subiet drooger / is maar voor Barquen.

Ontrent 3 mijlen bezuiden Majorca leit een witten hoek met een witten tooren daar op / en bezuiden dien hoek leid 't eiland Cabrera.

Van de witte hoek tot Cabrera is de koers Zuid Z. O. 4 Cabrera. mijlen / en van de witte hoek tot de Zuid-hoek tegen over Cabrera Zuid Oost 3 en een half mylen / hebbende tusschen beide een schoone kust al met zand bayen om te setten op 12 en 13 vadem. Desgelijks is aan de west zyde van Cabrera onder de noordhoek goede Reede voor noord ooste en ooste winden. Als men na Porto Pedro of naar 't noord oost einde van Majorca wil / zoo loopt men tusschen de zuid hoek van Majorca en Cabrera deur / leggende ontrent anderhalf mijl van malkanderen / en hebbende tusschen beiden 15 vadem diepte dan digt by de hoek kan men om zeilen op 7 vadem schoone grond / zonder eenige vuilen.

Drie mijlen om de zuidhoek aan de zuid oost zyde van Porto Pedro. Majorca leid Porto Pedro, daar men mids waters in loopt noord west tusschen beide hoeken / die ontrent een Roerschoot van malkanderen zyn. Aen de linker-zijde staat een oud vervallen tooren. Daar binnen is 't goed leggen voor 6 of 7 scheepen en beschut voor alle winden / behalven de zuid ooste / die waait daar open in. Deeze zuidhoek is effen en slegt land / maar inwendig berghagtig.

Van de zuid hoek tot C. la Pedra de oostelijkste hoek strekt de kust een stuk weegs noord oost / en dan voort noord noord oost / weezende deze geheele zuid ooste kust schoon / zoo dat men zonder angst daar wel digt by heen zeilen mag met veele schoone Baijen en Inhammen om te zetten voor westelyke en noordelyke winden.

M I N O R C A.

VAn C. Formentelli de noordhoek van Majorca tot Cabo de Bajolis de noord-hoek van Minorca is de kours oost noord oost 6 of 7 mijlen. De zuidkust van Minorca strekt west noord west en oost zuid oost ontrent 8 mylen. Aan de zuid oost kant van Minorca is Porto Maon een moye haven / aan Porto Maon. wiens zuid zijde leid 't eilandeken Laire de Maon. Men kan Laire de Maon. tusschen de hoek en 't eiland deur zeilen. Op de hoek staat een ronde witten tooren / en noordoost daar tegen over op d'andere hoek staat ook een tooren / beide hoeken zyn laeg / en zuid west van de tooren leid een blinden klip. Regt voor de haaven staat een Kasteel. 't Nauw van 't gat is ontrent een steen werp wijd / en de west wal van de haven is zoo schor / dat men met een Schip wel tegen de wal aanzetten kan. 't Is aan beide zijden steenig land / maar aan d'regter hand leid 't vol eilanden. De Haven strekt noordwest wel een mijl landewaart in / waar in men overal setten kan / op 10 / en tot sommige plaesen op 15 vadem goed grond. 't Stedeken Minorca leit westwaart op om een hoek / en is zo vast als een Slot.

Aan de west zyde van Minorca is goede reede in d'Inham Citadelle nessens den witte tooren.

Aan de noord-zijde van Minorca is Port Fornelle. Om Minorca. in deeze haven te loopen / zoo zeilt by de kleine berg / die aan Citadelle. d'oost-zyde leid / in / tot dat gy by een laag eiland komt / en set'et daar op 6 of 7 vadem. In 't inkomen is 't 15 va- P. Fornelle. dem diepte. Op het eiland Minorca ziet men een groote hooge berg / die verre boven al het land van Minorca uitsteekt / en het Z. O. Land / of hoek van 't Eyland is laag slecht land / dat men met klaar weer van omlaag 4 mylen verre kan zien voor het meeste; dito berg Z Z. W. van hem is recht voor Porto-Fornella, daar op de Oosthoek / zynde tamelyk hoog en styl / een waak-toorn staat. Men loopt digt by de Oosthoek om. Deeze haven is met een goet Casteel bewoont. Ontrent een mijl bewesten Porto-Fornella is een laag eiland gedaante als de gemelde Oosthoek / daar een laog eiland aflegt.

Deze Eilanden hebben wel meer Havenen en Reeden / maer onveilig weegens de Turken / om datze met geen Fortressen voorsien zijn.

Ontrent noord oost 14 of 15 mijlen van de noordoost hoek van Minorca leid een droogte van klippige rudsige grond 10 of 11 voeten voeten onder water.

De Caart van de Franze Academie geeft in dit vaarwater eenige blinde klippen op / die nergens anders bekent zijn

dewelke de Zeeman gelieft te mijden/ en zo veel zonder schade geschieden kan/ te onderzoeken.

Een blinde/ 23 en een half mylen O. Z. O. iets O. van 't inkoomen van Porto Mahon, op 39. graden 22 min. Noorder breete.

Een dito 9 en een half mylen Z. O. van 't inkomen van Porto Mahon op 39 graad. 24 min. Noorder-breedte.

Een dito Noord-oost van 't inkomen van Porto Mahon, 9 mijl op 40 graden 16 min. Noorder breedte.

Een dito recht Noord van C. Bajoli 8 en een half mylen/ op 40 gr. 44 min. Noorder breete.

Eene dito/ zomtyds boven water/ N. en N. ten W. van C. Formentelli 4 en een half mylen/ op 40 gr. 18 min. Noorder-breete/ diergelyke eene wel by ons bekent is/ maar veel Noordelyker

De bank op 42 gr. 37 à 40 min. meest recht Z. van de uitwatering van de Rhône, heeft by ons en de Franse Academie 80 vadem/ maar in de Caart van Marseille 1745/ maar 55 vadem

Nader Beschryving deezer voorgaande Eylanden, uyt den Portulan van pag. 23 tot pag. 37 getrokken.

Digt aan C. Comigeras is eene groote klip/ daar agter men by noodzaakelykheit kan ankeren/ te weten/ aan de Zuidkant tusschen het Eiland Yvica en deeze klip/ daar men op 12/ 15 a 20 vadem goede grond heeft.

De geheele kust/ van de West Punt van het Eiland tot den Noordhoek/ is zeer hoog/ styl/ en onbewoond/ maar langs zeer schoon/ en zonder eenig gevaar.

De beste Ankerplaats is/ aan de Noord Punt/ in het midden der Zandbaaye; men verzekert/ dat de Kaapers van Algiers hier dikwils koomen schoon maken/ zynde deeze Zandbaay geheel onbewoond.

Een vierde mijl beoosten de Punt van Tagomago, is een klein Eylandje omtrent rond/ redelijk hoog/ dat Tagomago genaamt word/ tusschen welk en den Wal men door kan/ dog men moet het Eyland Tagomago wat nader nemen dan den hoek van Yvica, tusschen beide zult gy behoorlyke diepte vinden.

Eenen Musket schoot benoorden de Punt van Tagomago is een Steen-bankje/ omtrent gelijks water/ waar op men de Zee ziet storten.

Pas een quartier uurs Z. O. van deeze klip is eene droogte onder water/ waar op maar 4 voet staat; deeze is een klein bankje van Zand en Modder/ zoo dat men met stilte de wittigheid van deeze grond ziet/ en by kwaat weer breekt de Zee hier op.

Gemeenlijk passeert men tusschen de klip/ en deeze droogte zoo veel zeewaards/ als men kan/ na behooren de Klip/ die men boven water ziet/ na nemende/ daar is in deeze doortogt 12/ 15/ a 20 vadem water.

Een half mijl Z. W. van deeze Klippen is het Haventje van Saint Hilaire.

Daar is een vierkanten tooren onder de wagt tooren van
S. Hilaire. Saint Hilaire; welke een goet kenmerk alhier is.

Aen de Z. W. zyde der Riviere van Saint Hilaire is een groote Punt/ die men Caap Saint Hilaire noemt/ digt by welke men kan Ankeren/ tegens over den mond der Riviere/ op eenen Kanon schoot/ daar is 4/ 5/ 6 vadem Steek-grond/ en men is door deeze Punt beschut voor Z. Weste winden.

Men Ankerd zelden voor Saint Hilaire, als om water te haalen/ om dat men daar voor de Zee-winden zeer bloot legt; deeze plaats is niet dan om voor Land-winden te Ankeren.

Een half mijl Z. W. ten Z. van Caap Saint Hilaire, zijn twee klippen boven water/ die men Fornigues de Saint Hilaire noemt; men kan/ zoo men wil/ zonder schroom te landwaard van deeze klippen heen loopen.

Omtrent 3 quart mylen W. ten Z. van de Fornigues is de inkomst des Haven van Yvica, welke meest aan het midden van het Eyland aan de Zuid-kant is.

Deeze Haven is van eene ruime grootte/ dog niet diep.

In het inkomen dezes Haven/ aan den linker hoek/ is eene redelyke groote Fortres/ deeze Punt is van eene middelbaare hoogte.

De Stad Yvica legt aan den voet van deeze Fortres/ in den Haven.

Diep in deezen Haven/ aan de kant van de Stad/ is een klein Dorpje/ en omtrent midden in den Haven zijn twee Wind-moolens/ digt aan welke men water haald.

N. O. van de Stadt/ is een redelijk hoog Eyland/ en redelyk lang; komende van de Oost/ lykt het niet naar een Eyland/ men kan/ zelfs met geen Barken/ te landwaard van dit Eyland heen loopen.

Aan de Oostzyde van dit Eyland is een groote Sluiphaven/ zoo dat veele/ die uit de Oost koomen/ deezen voor den Haven van Yvica nemen: verscheiden hebben zig hier bedrogen/ het zy by gebrek van oplettendheid of kennis; het is eene plaats/ die men moet myden/ de grond niet goed zijnde. Aan de punt van dit Eyland is een groote klip/ daar geen doorgang is als voor Barken.

De gewoone Ankerplaats is aan de zyde van het Eyland/ waar van zoo even is gesprooken/ op 3/ 4 en 5 vadem water Steek-grond.

Tusschen het Eyland en de Punt/ waar op het Kasteel van Yvica staat/ is het 5 a 6 vadem diep; voor de Stad is een kleyne Moelje alleen om aan te komen. Daar konnen digt aan deeze Moelje niet dan Tartanen/ of andere kleine vaartuigen komen.

De grond is losse Modder/ waarom 'er digt aan het Eyland geankerd word.

De Z. en Z. O. winden waayen hier vlak in: 3 quart mylen Z. W. ten Z. van de inkomst des Havens zyn twee klippen boven water/ van de grootte als een Bark; tusschen beide kan men met Scheepen en Galleijen door loopen/ zynde 6 a 7 vadem diep.

Omtrent $1\frac{1}{2}$ mylen Z. W. van den hoek des Havens van Yvica is eene lange hooge Punt/ die men Caap Saline noemt C. Salline.

Tusschen deeze twee Punten is eene grooten Bogt/ in welke men digt aan de Punt van Yvica zoude konnen Ankeren op 6/ 7/ a 8 vadem/ binnen de twee hier vooren gemelde klippen. Deese plaats is alleenlyk voor N. O. N. en N. Weste winden/ zoo men de Haven van Yvica niet kan krygen.

Een half mijl Z. O. van Caap Salines, welke Kaap het digste aan het Eyland Fromentiere legt/ is een klip boven water en eenige andere rontom deeze Kaap/ die ook rontom Zand-banken heeft/ die men wel moet myden. Formentiere.

2 En drie vierde mylen Z. iets W. van de Stad Yvica en 1 myl Z. Z. O. van Caap Saline, is het Eyland Fromentiere/ in het midden is het zelve laag/ dog de Oost en West is zeer hoog/ voornamentlyk de style Oosthoek/ die men Caap Barbarye noemt/ en onbewoond is/ daar is zeer veel Pynen-hout/ het geen daar gemakkelijk te bekomen is.

Men kan rondom dit Eyland volgens de wind/ dien gy hebt/ Ankeren.

Omtrent een mijl Noorden van Formentiere, is een omtrent rond Eylandje met eene klip aan de Z. O. kant/ en eene half kabel lengte oost van deeze klip legt eene ander onder water.

Men Ankert gemeenlyk tusschen dit Eylandje en de Fromentieres op 20/ 12/ a 15 vadem Steek-grond.

De Ankerplaatzen omtrent de Espalmadores, benoorden Formentera, zynde meest maar voor Galleyen/ zyn best voor de onzen niet te kennen/ nog te proeven. Espalmadores.

De Stroomen loopen meestendeels langs deze kust en om de N. O./ voornaamentlyk met goed weer; want wanneer 'er harde wind is geweest/ loopen de Stroomen nog meest/ zoo als de wind was.

Aan de West Punt van het Eyland Majorca vind men een groot Eyland/ la Dragonniere genaamt/ het is zeer hoog/ op het hoogste van dit Eyland staat een Wagt-tooren. Dragonera.

Men kan in nood tusschen Majorca en la Dragonniere door loopen/ mids het Vaarwater houdende/ is daar niet te vreezen/ daar niets anders zijnde/ dan eene klip boven water/ die men wel kan zien/ en moet gelaten worden aan de kant van Majorca; dog is het beter om niets te wagen/ buiten Dragonniere om te loopen/ digt aan dit Eyland is mede eene klip boven water: men kan tusschen deeze twee klippen door loopen/ als wanneer daar niets meer te vreezen is.

Men kan ook aan de Z. Z. W. kant van de klip/ het naaste aan la Dragonniere leggende/ Ankeren op 12/ 13 vadem Grof Zand/ en een Anker of Touw op het Eyland Dragonniere, brengen; men is daar beschut voor Weste en N. Weste winden/ en by Majorca voor N. O. tot Z. O. winden.

Omtrent 2 mylen Z. O. ten O. van la Dragonniere is de West Punt van Port Paquet, dezelve is zeer hoog/ en stijl/ men kan deeze kust zeer na neemen. Port Paquet,

3 Quart mylen O. ten Z. van de West punt van Port Paquet is een lange Punt/ Caap de la Savatte genaamt/ waar op een vierkante Wagt-tooren is/ tegens over welke een groot Eyland/ met nog een wat kleinder daar by legt; ook zyn 'er eenige klippen gelijks water en andere onder water/ daar van men zig af moet houden/ hier omtrent heenloepende.

Byna twee drie vierde mylen bezuiden de Moelje van Majorca is de Caap Blanc, zijnde eene groote style Punt/ op welke een ronde Wagt-tooren staat. C. Blanc,

Om-

Omtrent twee en drie vierde mylen Z. O. ten O. van Caap Blanc is Caap Saline; tusschen beide is een weinig Bogt/ daar men kan Ankeren/ by noodzakelijkheid/ op 8 a 10 vadem Grof Zand en Steentjes.

Tusschen deeze twee Punten zijn veele klippen boven en onder water/ zoo dat men den Wal niet moet naderen/ wanneer men daar wil Ankeren/ meer dan eenen Kanon schoot/ en Looden/ voor het Ankeren/ van wegens den grond.

De Caap Saline is eene lange Punt/ die het meest in Zee uitsteekt/ om de Zuid van Majorca, het is het naaste land aan het Eyland Cabrera.

Ca. brera. Het Eyland Cabrera is aan de Z. W. zyde van Caap Saline omtrent een groote myl/ het is redelyk hoog/ en kan 4 a 5 uuren in zynen omtrek zyn; aan het uiterste van byna dit Eyland/ aan het N. O. is een klein Eylandtje/ waar by eenige groote klippen boven water zijn.

Een myl Z. W. ten W. van de N. Oostelyke klip is de Westelykste Caap van het zelve Eyland; deze is van eene middelmatige hoogte/ en vertoont zig heel hakkelyk uit de N. O. kant komende/ waar men deeze kent aan eene groote zwarte Plek/ welke een Speloňk is/ zynde aan de Z. O. van deeze Caap.

De Haven van het Eyland Cabrera is aan de N. W. zyde van het Eyland; hy is voor Galleyen zeer goed/ zelfs voor Scheepen/ de mond daar van is eenen Musket schoot wyd/ en een Kanon schoot is dezelve diep/ hy strekt Z. O.

De N. N. W. wind waait hier vlak in/ dog men is hier meest altyd beschut.

In deezen Haven komende/ moet men de regter hand houden om de inkomst wel te ontdekken.

Twee Galleyen lengte van den Haven/ kan men by deeze Punt aan de regter hand langs loopen.

Op de linker Punt/ die redelyk hoog is/ staat op eene hoogte van hakkelige klippen eene kleine Fortres/ waar voor men/ zoo draa het Noorde van u is/ ankert/ men vertuid hier O. N. O. en W. Z. W. een Anker ter Zee hebbende op 9 a 10 vadem klei grond/ en een Touw aan land brengende/ kan men over al op 4 a 5 vadem Ankeren.

3 Mylen O. ten N. van Caap Saline, die hier boven heb-
P. Pedro. be gezegt de Zuid Punt te zijn van het Eyland van Majorca, legt Porto Pedro, tusschen beide is de kust effen/ en laag/ men kan dezelve redelyk na by loopen; een weinig nader aan Caap Saline dan aan Porto Pedro is een Sluip havemtje voor kleine Scheepen by wyze als eene Rivier/ dat zommige/ by vergissing/ voor Porto Pedro hebben genomen/ waar op men agt moet geven.

De kenning van Porto Pedro is gemakkelyk/ zijnde meest in het midden der Zuid kant van het Eyland Majorca, alwaar 5 Wagt-toorens zyn/ waar van de middelste die van Porto Pedro is/ deze is vierkant met een Huisje daar by/ en al de andere Toorens zijn rond; men ziet deezen verder/ om de West heen komende/ dan om de Oost/ zoo dat men de Toorens/ van Caap Saline af/ maar dient te tellen/ en men zal 'er twee vinden/ en de derde is die van Porto Pedro.

Zoo is 't ook aan de Oost kant/ daar ziet men ook twee ronde Toorens en de derde/ de vierkante/ is die van Porto Pedro.

Porto Pedro, zoo als reeds gezegd hebbe/ is aan de Zuidkant van Majorca in een laag land/ de inkomst heel naauw zijnde maar 150 Roeden/ daar is ook geen diepte binnen in deezen Haven.

Op de linker Punt inkomende/ is een vierkante Tooren en een klein Huis daar by/ zoo als reeds hier boven is gemeld/ en aan dezelve zyde van den Tooren/ is in dien Haven een Sluip-haventje/ alwaar geen diepte is/ dog aan de inkomst heeft men 15 a 16 vadem.

De Z. Z. O. wind waait hier vlak in.

Men kan met Scheepen en galleyen in deezen Haven Ankeren/ het beste is om aan de regterhand in te komen/ daar men het meest van de Zee winden beschut is; in het midden is overal van 10 tot 4 vadem water; men heeft een Anker uit en Touwen aan de wal vast/ zomtyds met 4 Touwen leggende met het Agter-schip om de N. O./ en dan is men op 3 a 4 vadem groene Zooi en klei grond.

Men moet de West Punt niet te na komen/ daar geen diepte is/ zoo min als diep in den Haven.

Op Caap la Pedre is een Wagt-tooren en eene kleine Bogt aan de zyde van Caap la Pedre, alwaar een lange laage in Zee steekende en zeer hakkelige Hoek is/ die met een anderen kleinen Hoek een Sluip-haventje uitmaken/ waar men by nood nog zoude konnen Ankeren/ daar is eene klip boven water aan het einde dezer Punt/ waar op men water kan bekomen.

Men ziet op eene hoogte een klein Dorpje met eenige Wind-moolens/ omtrent net in de midden van deeze Bogt.

Men kan mede by nood Ankeren benoorden Caap la Pedre, tusschen deeze Punt en de Zuid Punt van de groote Baai d'Alcudy, daar gy 8/ 10/ ook 15 vadem Zand en Zooijen hebben zult.

Men kan hier mede aan het Strand versch water krygen/ van waar men ook ontdekt het Dorpje en de Moolens/ hier boven gemeld.

De punt van Caap la Pedre gaat neder hellende aan de Zee kant/ het is de oostelykste Punt van het Eyland Majorca, en maakt de inkomst der Baaye Alcudy.

De Punt van Caap la Pedre en die van Alcudy, zijn Z. O. en N. W. omtrent 4 mylen van den anderen.

Tusschen beide is de Baay van d'Alcudy, waar in een klein Eylandje is; de Stad Alcudy, of Alcudia, is digt aan Alcudia. de Zee op eene laage landstreek gelegen/ men ziet digt aan de Stad eenige Wind-molens.

Men Ankerd gemeenlyk tusschen de Stad en het Eylandje/ min of meer binnen het Eylandje/ en een ronden Tooren/ die zig opdoet en een weinig aan de Zee kant gelegen is; dan bevind men zig op 3/ 4/ en 5 vadem water en klei grond/ eenen Kanon schoot buiten de kust en byna eene kleine uur van de Stad Alcudy.

Caap d' Alcudy is een lange en zeer hooge Punt/ die de Baai Alcudy van de Baay de Poyance afscheid; deeze Punt is zeer hoog en styl aan de Zee zyde/ op den top is een Vuur-tooren/ waar op zy Teinen doen.

1½ Mylen van Caap de Alcudy N. ten O./ is de Caap Fromentel; tusschen beide deeze Kaapen is eene groote Baay/ die men de Baay van Poyance noemt/ dezelve is 1 Poyance. en een half mylen breed en 1½ en drie vierde diep/ waar de Scheepen en Galleyen zeer gevoegelyk konnen Ankeren/ en men kan by nagt zonder gevaar daar in komen.

Aan de Noord kant der Baaye is eene Punt/ een weinig in Zee uitsteekende/ daar op een zeskantige Tooren staat/ met 3 a 4 Stukjes Kanon voorzien/ boven welken/ nader aan den Berg/ is een andere kleinder Tooren/ die rond is.

De gewoonlyke Ankerplaats/ is aan de ander zyde deezer punt op 3/ 4 a 5 vadem Zooyen en Slyk grond/ en daar vind men veele groote Paarlemoer Schulpen/ men brengt/ zoo men begeert/ op deeze Punt een Touw vast/ alwaar men beschut is voor ooste/ zelfs Z. ooste winden/ zoo dat/ wanneer men 'er eenigzins digt aanlegt/ men ook voor de Zee en Zee winden beschut is.

Wegens de Scheepen/ die een weinig verder af Ankeren binnen de Punt/ eenen Musket schoot van den Wal/ op 7 a 8 vadem/ is de grond als vooren.

De ooste wind waait hier bot in/ dog de Z. Z. W. is egter alhier de slimste/ komende over de Stad Alcudy, dewyl hy uit eene andere Baay komende/ tusschen twee Bergen door waait; deeze is zomtyds breefslyk.

Van de Punt van Poyance tot Caap Fromentel, is omtrent 1 myl: tusschen deeze beide is een klein redelyk hoog C.Fromentel Eylandje/ dat Eyland word Fromentelle geheeten/ digt aan land konnen met dan Barken tusschen beide heen passeeren.

Caap Fromentel is van alle kanten een groote/ zeer hooge en style Hoek/ men kan daar zoo na by loopen/ dat de Riemen der Galleyen even vry van de Wal zyn/ hebbende dan nog 15 vadem; deeze Kaap is het Noordelykste van Majorca.

Van Caap Fromentel tot aan het Eyland Dragonniere is deeze kust onbewoont/ hoog en styl; men noemt deeze Solery kust/ alwaar geen Anker grond is/ en byna 1 en een half mylen over het midden deezer kust/ is een klein Steen en Sand-bankje/ waar op maar 2 vadem water is. Een Hollands Schip is hier op gebleven.

Oost 5 Graden Noordelyker van Caap la Pedre, op het Eyland Majorca, omtrent 10 mylen/ is de Punt van Porto Maon, dat aan de Z. O. kant van het Eyland Minorca legt.

Aan de Zuid-Punt van het Eiland Minorca, is een laag klein Eylandje/ genaamt Laire de Mahon; eenen grooten Musket schoot van de Punt van Minorca afgeleegen/ men kan met Barken en Galleyen landwaarts van dit Eylandje passeeren/ op het naauwste 4 vadem water daar hebbende/ waar van men de grond zeer gemakkelyk kan zien.

Omtrent eenen Musket schoot W. Z. W. van de Punt de la Garde is de inkomst van de Haven Mahon, die zeer goed en als eene Rivier is/ de wydte aan de inkomst is maar eenen halven Musket schoot en eene uur lang/ de Z. O. ten Z. wind waait hier vlak in de mond van de Haven.

Men kan ankeren/ als gy de Citadel aan de inkomst des Haven zyt gepasseert/ maar men moet zig met 4 Touwen bezorgen: hier kan men ook in eenige kreeken water halen; men kan ook rondom de Eylanden die binnen den Haven leg-

 gen/

gen/ heen loopen/ wanneer de nood het vereist/ behalven aan de N. N. O. kant van dat Eyland/ welk voor de Stad legt/ daar geen passagie is.

P Fornelle. Port Fornelle is een tamelyke goede Haven/ voor alle zoorten van Vaartuigen/ gelegen aan de N. O. kant van het Eyland Minorca; de kennis daar van is een rond klein wit Toorentje/ staande op de Z. O. Punt van de inkomst des Haven/ en/ omtrent 1 myl N. W. ten W. van deeze Punt/ staat een andere/ die zeer hoog en styl is; tusschen beide ziet men eene groote Bogt.

Wanneer men van het Z. O komt/ om in Port Fornelle te loopen/ moet men na behooren de Z. O. Punt na by neemen/ waar op de witte Tooren/ die aan de linker zyde blyft/ staat; deeze koers houdende/ ontdekt men de inkomst des Haven ende Fortres/ die aan uw regter zyde is; de ingang is zeer naauw/ niet meerder opening hebbende dan 200 vadem/ doch deze word wyder na maate men na binnen komt/ die omtrent een half myl lengte heeft en omtrent rond/ als eene Kom is.

Daar is een klein Eylandje diep in de Haven.

De winden die hier vlak in waayen/ zyn van N. N. O tot N. N. W de Noorde wind waait'er vot in.

De gewoone Ankerplaats is aan de west kant/ eenen kleinen Kanon schoot van de Fortres/ op 4 a 5 vadem Steek grond.

Aan de Oost zyde deezes Haven is 300 min diepte/ als agter in de Kom/ zelfs zyn 'er Kotzen/ die de Touwen ook beschadigen zouden; aan de inkomst is 10 a 11 vadem/ en tot by het Eilandje 5 vadem.

Aan de Z. W. zyde van het Eyland Minorca is een klein Bogtje/ daar men zouden konnen ankeren; dog aan deeze kust moet men niet te na komen/ dewyl eenige klippen/ digt aan het Eyland/ zyn geleegen.

Omtrent 18 myleu N. N. O iets N. van Caap Saint Martin, en byna W. N. W. van het Eyland Dragonniere by Majorca mede omtrent 18 mylen/ zyn de het Eiland Colombrettes, van welke het' grootste/ zynde het Noordelykste/ omtrent 1 myl in zynen omtrek heeft; dit is redelyk hoog/ voor al aan beide Punten/ en het is van het eerste land daar by/ zynde Caap Oropesa, 6 mylen af geleegen.

Monte Colibre, of les Colombrettes. Aan de Oost kant van het voornaamste Eiland/ is een kleine Kreek/ als een halve Cirkel/ waarin men zoude konnen ankeren/ met een Schip; de opening deezes Hoek is 110 Roeden/ en byna 150 Roeden diep.

Aan de linker zyde van de inkomst zyn twee hooge klippen digt aan het Eiland/ daar niet dan Barken konnen tusschen door loopen/ voor de kleine tusschen wydt van deeze klippen en het Eyland; deeze beschutten veel voor Z. Ooste winden/ en men kan het aan de buiten kant zeer na neemen: aan de inkomst van deeze Hoek is 8 a 10 vadem/ en in het midden 6/ 7/ ook 3 en 4 vadem Steek grond; dog hier leggen veele Steenen/ die van tyd tot tyd door de Zee van Strand af worden gegooit/ die de Trouwen vylen/ ten zy men deeze 10 a 15 vadem van het Anker af met goede kleeding voorziet; te meer men hier nog een ander ongemak heeft/ om dat men geen Touwen kan vast maken/ zynde langs den Wal geen klippen/ maar alles is 'er zeer effen en egaal; een weinig in de Kreek/ aan de linker zyde/ zyn twee kleine puntjes van klippen boven water/ dog deeze kan men zoo nakoomen/ als men begeert.

Men zoude zig hier niet moeten laten overvallen van N. N. O. tot Z. Ooste winden/ want de Ooste wind waid hier vot in/ en geeft eene zwaare Zee.

Op het hoogste van het Eiland is niets als Hey/ en weinig Landeryen; hier vind men veel Adders van een schrikkelyke grootte/ waar van deeze den naam van Colombrettes hebben.

Men kan gerustelyk het groote Eyland van de Colombrettes, voor al aan de N. Oost en Z. O. kant/ na by loopen.

Dog omtrent 3 vierde mylen aan de Zuid kant is eene hooge witte klip/ die zig van verre als een Schip/ onder Zeil zynde/ vertoont/ en een vierde uur Zuiden van deeze is eene nog lager/ en tusschen het grootste Eyland en de klip/ die zig als een Schip vertoont/ zyn twee andere groote met verscheide kleine klippen; by nood kan men egter nog tusschen het Eyland en deeze klippen door.

Strekkingen en Courssen.

Van C. de S. Martin tot C. de S. Anthoni is de kours Noord West ten Noorden iets Noordelyker — 1 myl
Van C. de S. Martin tot de Westhoek van Yvica Oost 8 of 9 mylen
Van C. de S. Martin tot de zuid Westhoek van Formentera Oost ten Zuiden. — 12 mylen
Van C. de S. Anthonia tot Denia N. W. — 1 myl
Van Denia tot Cullera N. W. ten N. — 6¾ mylen
Van Cullera tot Grao voor Valence N. N. W. — 4¼ mylen
Van C. de S. Anthoni tot Grao. N. W. ten N. iets N. — 9 mylen
Van Grao tot C. de Oropesa N. O. iets O. — 10 mylen
Van C. d'Oropesa tot Peniscola N. O omtrent. — 5 mylen
Van Peniscola tot d' Alfaques by Tortosa Noord Oost ten oosten omtrent. — 7 mylen
Van d' Alfaques by Tortosa tot Tarragona N. O. iets O. — 11 mylen
Van Taragona tot Castel de Fierro N. O. iets N. — 6½ mylen
Van Castel Ferro tot C. Bregal Oost ten N. omtrent — 3 mylen.
Van C. Bregal tot voor Barcelona N. O. ten N. iets N. — 1 kleine myl
Van Barcelona tot C. Dragonis N. O. ten O. — 13½ mylen
Van C. Dragonis tot 't eiland Asinara aan Sardinien O. ten Z. wel zoo oostelyk. — 60 mylen
Van C. Dragonis tot de Golf van Ajazzo in Corsica O. — 62 mylen
Van C. Dragonis tot C. Rivela in Corsica O. ten N. wel zoo noordelyk. — 62 mylen
Van C. Dragonis tot Livorno O. ten N. wel zoo noordelyk — 82½ mylen
Van C. Dragonis tot d'Eilanden van Eres O. N. O. iets N. — 37 mylen
Van C. Dragonis tot Marsilien N. O. een weinig O. — 31 mylen
Van C. Dragonis tot J. Dragonera Z. ten W. — 32½ mylen
Van C. de S. Martin tot C. Dragonis N. O. ten N. — 55 mylen
Van C. Dragonis tot Golfo de Roses N. omtrent — 4 à 5 mylen
Van C. Dragonis tot C. de Creos N. ten O. ½ O. — 6½ mylen
Van C. de Creos tot C. Leucata N. N. W. iets W. omtrent — 10 mylen.
Van C. Leucata tot d'eilanden van Marsilien O. — 24 mylen
Van d' eilanden van Marsilien tot C. Sitziets Z. O. ten O. — 5 of 6 mylen
Van C. Sitziets tot C. de Toulon O. en O. ten Z. — 1 myl
Van de Westhoek van Yvica tot de N. W. hoek N. ten O. — 2 mylen
Van de N. W. hoek tot de O. hoek O. N. O. iets N. — 7 mylen
Van de N. Westhoek von Yvica tot de Z. hoek van Formentera Z. O. ten O. — 4 mylen
De zuid oost zyde van Yvica strekt meest Z. W. ten Z. en N. O. ten O. — 7 mylen
Van d'oosthoek van Yvica tot J. Dragonera N. O. iets N. — 9 mylen
Van de N. W. hoek van J. Formentera tot J. Dragonera Noord oost ten Noorden. — 16 mylen
Van C. de Formentelli tot C. la Pedra Z. Z. O iets O. — 6 mylen
Van C. la Pedra, tot de O. hoek van J. Cabrera Z. W. — 9 of 10 mylen
Van C. Formentelli tot C. Bajolis O. N. O. — 7 mylen
Van C, de Bajolis tot Port Fornelle O. — 3 mylen
Van C. de Bajolis tot de zuidwest hoek van Minorca Z. Z. O. — omtrent 3 mylen
Van deze Zuidwesthoek tot de zuid oost hoek van Minorca O. Z. O. wel zoo Z.
Van d'oosthoek nan Yvica tot J. Cabrera O. iets Z. — 12½ mylen
Van J. Dragonera tot C. Dragonis N. ten O. — 32½ mylen
Van J. Dragonera tot Monte Colibre W. ten N. iets N. — 18 of 19 mylen
Van de Noord West hoek van Minorca tot C. Dragonis N. N. W. — 27½ mylen
Van de N. W. hoek van Minorca tot d'oosthoek van d'Eylanden van Eres Noord oost ten Noorden. — 51 mylen
Van J. Formentera tot J. Asinara aan Sardinien O. N. O wel zoo Noordelyk — 82 mylen
Van de noord-oost hoek van Yvica tot Algier Z. O. ten Z. iets Z. — 37 mylen
Van J. Formentera tot C. de Palos Z. W. ten W. — 26 mylen
Van J. Formentera tot Alicanten W. iets Z. — 18 mylen

Hoogten.

C. de S. Martin leid op	38 graden 44 min.
Valencia op	39 graden 32 min.
Tarragona op	41 graden 6 min.
Salo op	41 graden 2 min.
Barcelona op	41 graden 26 min.
C. d'Oropesa op	40 graden 1 min.
C. de Creos op	42 graden 20 min.
C. Dragonis op	41 graden 56 min.
C. Leucate op	42 graden 57 min.
Narbona op	43 graden 11 min.
Marsilien op	43 graden 18 min.
C. de Toulon op	42 graden 59 min.
J. Formentera de Z hoek op	38 graden 32 min.
J. Cabrera de Z. zyde op	39 graden 4 min.

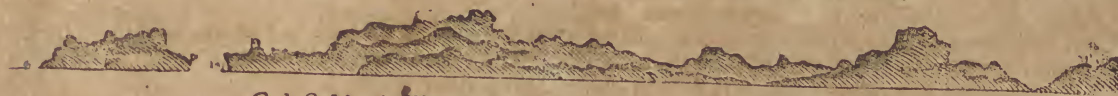
Dai-

Laire de Maon aan Minorca op	38 graden 58 min.	Monte Colibre op	39 graden 58 min
C. de Bajolis op	40 graden 10 min.	Porto Pedra op Majorca op	39 graden 20 min.
Majorca, Stad, op	39 graden 30 min.	Port Vendre omtrent op	42 graden 30 min.
C. Dragonera op	39 graden 40 à 45 min.		

Hoe haar deze Landen uit der Zee vertoonen.

Dus vertoont C. de S. Martin, als gy de laage slegte hoek daar de Duurtooren op staat/ van beneden sien kent/ en noord West 5 mylen van u is/ hebbende dan de westhoek van Yvica N. O. ten O. 4 mylen van u/ dan siet men nog een wit Eilandeken daar bewesten/ gelyk hier vertoont wort.

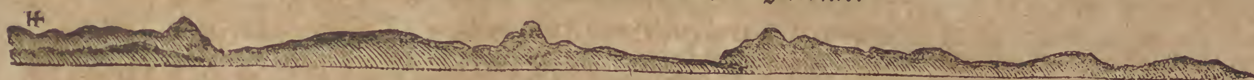
C. de S. Martin West Noord West 4 mylen van u vertoont aldus.

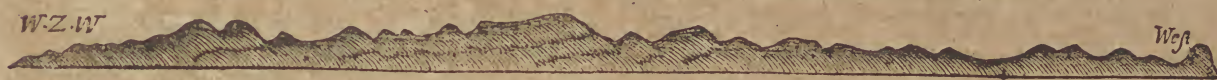
Als C. de S. Martin West 2 mylen van u is/ soo vertoont 't land daar ontrent aldus/ hebbende C. de S. Anthonio W. N. W. 3 mylen van u/ en den Hooyberg (anders 't Suyker-brood genaamt) W. ten N. van u. Den berg aan 't zuid einde/ hier met A gemerkt/ schynt dan een Eilandt/ en leid dan Z. W. ten W. 3 mylen van u. Aan beide zyden is goede Reede/ aen d'eene zyde voor noorde/ en aan d'andere zyde voor Z. Z. W. en N. W. winden/ en is altemaal een schoone zand strand.

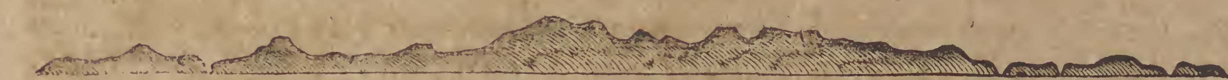
C. de S. Martin Z. W. ten Z. ontrent 4 mylen van u vertoont met het land daar benoorden/ als in deze 2 Figuuren vertoont wort. Hebbende dan C. de S. Anthonio Z. W. ten W. 3 mylen van u/ en den Hooyberg Z. W. ten W./ en Denia W. Z. W wel soo westelyk. Neffens de letter S. leid Xabea, daar is een goede Reede.

Dit behoort aan de dubbelde kruiskens aan malkanderen. Gy siet dan W. N. W. van u een hooge Heuvelige berg/ daar Oliva neffens leid. Dese Kust langs is de strand schoon.

Dus vertoont C. de S. Martin W. en W. Z. W. 4 of 5 mylen van u.

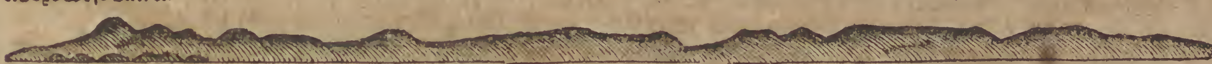
Dus vertoont C. de. S. Martin Z. W. en Z. W. ten Z. 10 mylen van u. d'oosthoek van Yvica is dan O. Z. O. en de westhoek Z. O. ten Z. van u.

Tusschen 't vaste land en Monte Colibre deur zeilende/ soo vertoonen haar d'Eylanden of klippen van Monte Colibre aldus. Als het grootste Eyland oost zuid oost ontrent 2 mylen van u is/ soo zijt gy dan ontrent 3 of 4 mylen van 't vaste land/ dat hem al dubbeld vertoont/ en in 't binneland is een zeer kennelyken scherpen Heuvel of Piek/ west noordwest van u.

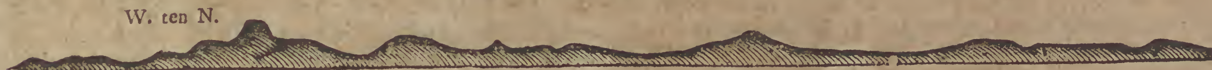
Tusschen 't vaste land en Monte Colibre deur zeilende/ zo vertoond die scherpe Heuvel of Piek W. Noordwest van u zijnde/ aldus.

d'Eilanden van Monte Colibre.

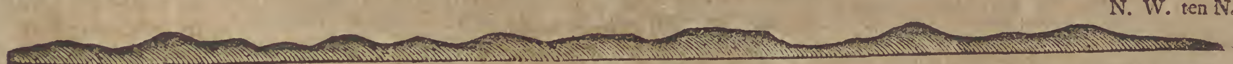
Dus vertoont de voorsz. heuvel met 't land daar benoorden/ als die West Noordwest van u is/ en Monte Colibre tusschen u en 't vaste land is/ dan siet gy regt tegen de voorsz. Piek of Heuvel aan Monte Colibre leggende/ wezende dan van C de S. Martin N. N. O. ontrent 24 mylen.

W. ten N.

De voorsz. berg West ten noorden en andere hier onder tot aan volgende hoek/ die na Tortosa strekt/ N. W. ten N. van u zynde/ zo vertoont 't land aldus: Monte Colibre leid dan bewesten den spitsen Heuvel/ die kan men/ als ook C. Formentelli of Majorca, dan van de steng wel sien.

N. W. ten N.

Dit is 't vervolg van 't bovenste/ en strekt na Tortosa toe.

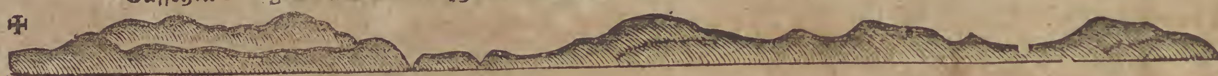
De voorsz. heuvel N. W en N. W ten N. 8 of 9 mylen van u zynde/ soo vertoont hem het land daar benoorden aldus.

Als de hooge berg met de 2 ronde heuvelen west noord west van u is / zijnde ontrent 3 mylen van de wal / zoo vertoont 't lant aldus. Men is dan beoosten Barcelona: dezen berg leid landewaart in / en gy behoud hem / wel 10 of 12 mylen by de Kust langs zeilende / in 't gezigt / en vertiert zo agter 't land heen / als de Drommels in Noorweegen.

Tusschen Taragona en Barcelona zijnde / dat den berg noord-west van u leid / zo vertoond 't land aldus.

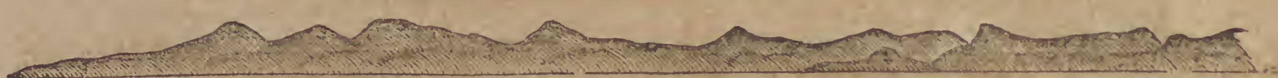
Deze behoort aan 't voorgaande / de kruisjens aan malkanderen.

Dezen berg leid regt N. W. ten W. van Barcelona, en W. N. W. van Mataro.

Barcelona Mataro

Dus vertoont Barcelona N. W. ten. W. van u.

Aldus vertoont 't land van Barcelona tot aan C. Dragonera, gelijk deze en de 3 volgende Figuuren vertoonen / als de westhoek west ten zuiden / en 't oost-einde noorden ten oosten van u is / zijnde ontrent 6 mylen van land.

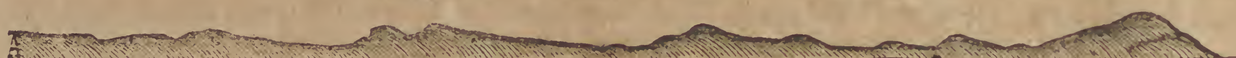
Dit volgt aan 't bovenste / de B B aan malkanderen.

Dezen hoogen berg leid dan Noordwest van u.

Dit behoort aan 't voorgaande / de staande kruisjens aan malkanderen.

C. Dragonis

Dit moet nog aan 't voorgaande / de A A aan malkanderen.

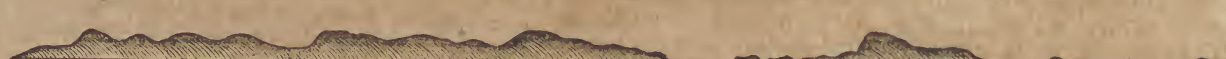

Dus vertoont C. Dragonis N. 9 of 10 mylen van u.

Dus vertoont C. Dragonis N. N. W. 5 of 6 mylen van u zynde.

C. Dragonis.

Aldus vertoont 't Land bewesten C. Dragonis, als de Kaep N. W. ten N en N. N W. omtrent 6 of 7 mylen van u is.

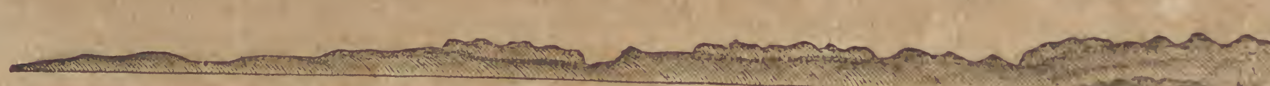
Dezen hoek is digt op Barcelona, is de Noordhoek van Golf de Rosas.

C. Dragonis.

Aldus vertoont C. Dragonis N. W. 3 mylen van u.

West hoek N. N. W. en N. ten W. N. N. O. en N. O. ten N.

Dus vertoont 't land bewesten de Bay / en bewesten Marsilien, van de laage hoek van Boccar, tot d'Eilanden voor Marsilien, als de lage hoek van Boccar N. N. W. en N. ten W. omtrent 6 mylen / en d'Eilanden voor Marsilien N. N. O. en en N. O. ten N. ontrent 4 mylen van u leggen. De tooren op 't Rif is dan N. N. O. wel 300 noordelyk 2 groote mylen van u. De twee volgende Figuuren behooren hier aan.

Cagastracia en Castel Dito. Lila.

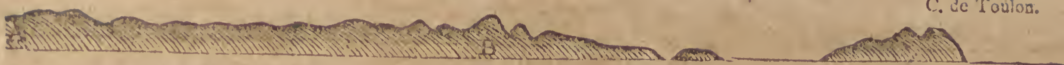

De Tooren op 't Rif.

Dit volgt aan 't voorgaande de kruisjens aan malkanderen. Ontrent M leid de Stad Marsilien, N. N. O. wel 300 noordelyk 4 groote mylen van u. C de Crosette hier getekent met P P, N. O. wel 300 noordelyk 4 mylen / den berg met S getekent O. N. O. 6 mylen dan van u zynde.

C. de Toulon.

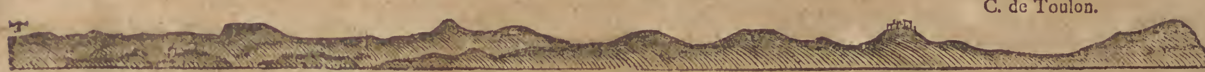

Dit behoort aan 't voorgaande / de AA aan malkanderen / zynde de berg met B getekent O. ten N. ontrent 8 of 9 mylen / en C. de Toulon, dat dan wel een Eyland schynt / oost 9 of 10 mylen van u. Dit land bezuiden Marsilien is kael klippig land / en een dorre kust sonder geboomte aan te sien / maar beoosten Marsilien siet men in de vallyen van de bergen veel boomen.

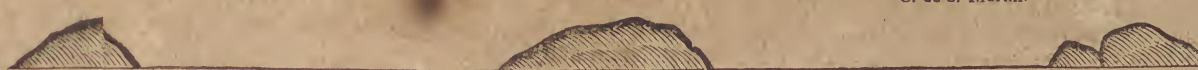
Dus vertoont het land tusschen C. de Croisette en C. de Toulon, als C. de Toulon oost ten zuiden ontrent 4 mylen van u is.

C. de Toulon.

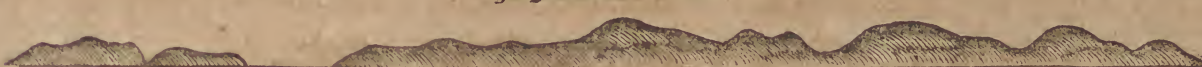

Deze behoort aan 't voorgaende / de kruiskens aan malkanderen.

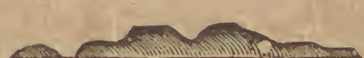
C. de S. Martin.

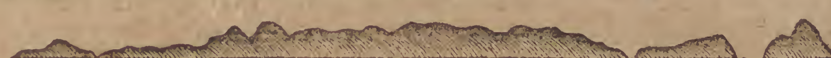
Dus toont de Spaansche kust aan heuvelen / als men uit d'oost koomende / bezuiden Yvica om zeilt / en nog 16 of 18 mylen van de Spaense kust is / waer d'oosterste is C. de S. Martin, en d'andere 't hooge land van Alicante.

Dus vertoont Yvica, oost noord oost 5 of 6 mylen van u.

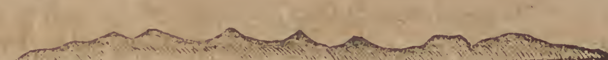
Dus toont de westhoek van Yvica N. ten N. van u / als C. de S. Martin N. 5 mylen van u is.

Dus vertoont C. de S. Martin, west noord west 7 of 8 mylen van u zynde.

Dus toont Yvica noord oost en noordoost ten noorden ontrent 7 mylen van u.

Dus vertoont d'oosthoek van Yvica west en west ten noorden van u zynde.

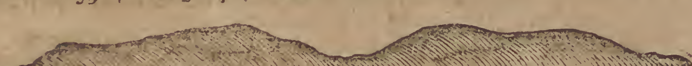
Dus toont 't Eyland Formentera, als de westhoek ontrent 5 mylen / en d'oosthoek N. O. ten N. van u leid.

Dus vertoont Formentera, N. ten W. van u; Yvica komt daar beoosten aan / gelyk hier vertoont word / als die ronde heuvelen N. van u zyn / en digt by Formentera komen.

J. Formentera W. ten N. 6 mylen van u / vertoond aldus.

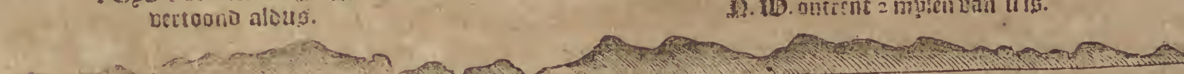
Dus vertoont J. Formentera, als 't west einde N. W. ten N. / en 't oost-einde wel zoo noordelyk als N. N. W. van u is.

't Eyd Formentera N. N. W. van u / vertoond aldus.

Dus vertoont J. Formentera, als de schorren hoek N. N. W. ontrent 2 mylen van u is.

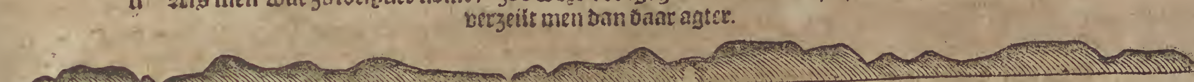
Yvica vertoont aldus als 't west einde W. ten Z. / en 't oost eind W. N. W. van u leid.

Yvica Z. Z. W. en Z. W. ten Z. van u / vertoont aldus.

Yvica vertoont aldus / als de noord-kant W. ten Z. 4 of 5 mylen / en d'oosthoek Z. W. ten Z. 3 mylen van u. Als men wat zuidelyker komt / zoo word de lage hoek A de buitenste / en de steile noord-hoek verzeilt men dan daar agter.

't Oost-einde van Yvica Z. W. ten W. / en W. Z. W. van u vertoont aldus.

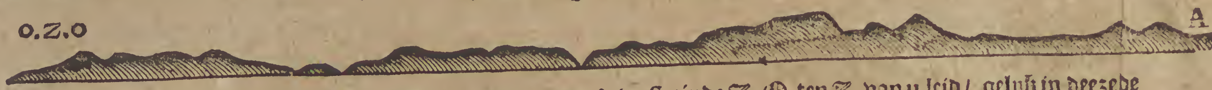
Waer gy uit d'oost komende / Yvica eerst gewaar word Z. W. ten Z. en Z. Z. W. 8 of 9 mylen van u / zoekt 't hem op / of 't Eylanden waren / en gy zult de Z. O. zyde eerder zien dan de N. W. zyde / maakt daar gissing op om u kours te stellen / 't zy dat gy benoorden of bezuiden om wilt.

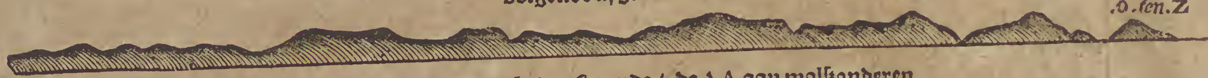
Dus vertoont Yvica Z. Z. O. en Z. ten O. 5 of 6 mylen van u.

Dit verbolgt aan 't voorgaende.

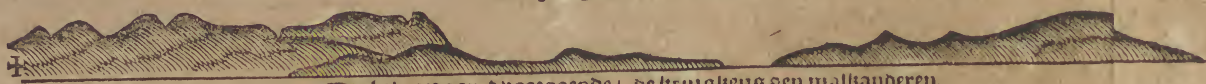
Dus vertoont Yvica, als 't oost einde O. Z. O en 't west einde Z. O. ten Z. van u leid / gelyk in deeze de volgende afgebeeld is.

Dit verbolgt aan 't bovenstaande / de A A aan malkanderen.

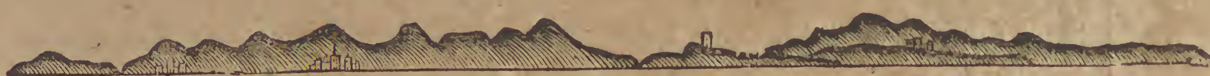
Dus vertoont Majorca, N. N. O. en N. O ten N. ontrent 4 mylen van u. d'Inwyk die gy in 't land na 't oen ziet / daar in leit de Stad Majorca in 't lage land / dat van de Inwyk schynt te leggen / dat zeilt men haast ven / als men om de Noord zeilt. De berg die alleen op 't oost einde (als in de volgende vertont wort) gezien wo / is de zuidhoek van Majorca.

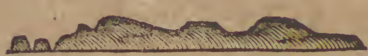
Dit behoort aan 't voorgaende / de kruiskens aen malkanderen.

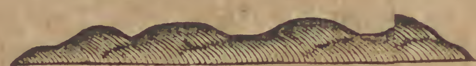
Dus vertoont Majorca, als J. Dragonera noordoost van u leid.

Dus vertoond Majorca, als gy voor d'Inwyk van de Stad Majorca zyt / en dat gy de Stad zien kt / en daar ontrent twee mylen af zyt.

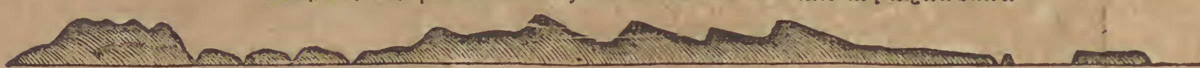
Dus vertoont J. Cabrera aen de zuidhoek van Majorca.

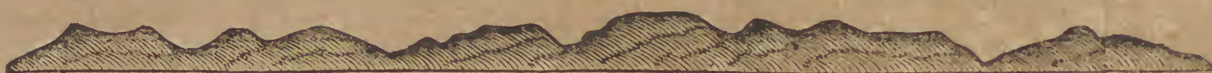
Dus vertoont J. Cabrera West ten Nd van u.

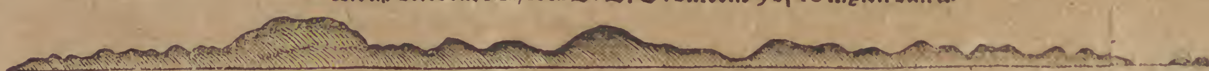
Aldus leid 't West einde van Majorca O. ten Z. en O. omtrent 7 mylen van u.

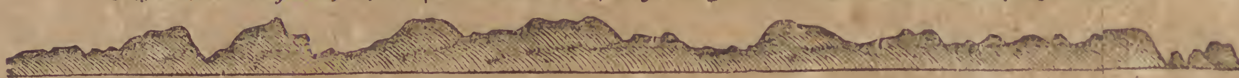
Aldus leid J Dragonera Z. O. ten Z. 6 of 7 mylen van u / met de westhoek van Majorca.

Aldus vertoont Majorca Z. Z. O. ontrent 9 of 10 mylen van u.

Dus vertoont Majorca, als 't oost einde O. ten N. / en J. Dragonera Z. O. ten O. ontrent 4 mylen va is.

Aldus vertoont Majorca, als gy aan de west kant ontrent midlands 6 of 7 mylen van de wal zyt / dan is oost-einde O. en 't west-einde Z. Z. W. van u. Gy kond dan tusschen den hoek en J. Dragonera deur zi

Aldus is Majorca gedaan / als 't Oost-einde Z. O. ten Z. en 't west-einde Z. ontrent 8 mylen van id.

Dus vertoont Majorca, als 't O. einde O. Z. O en 't West-einde Z. ten O van u is / en ontrent 4 of 5 m daar af. Men kan dan ook de twee klippen / die aan 't west einde leggen / van beneden zien.

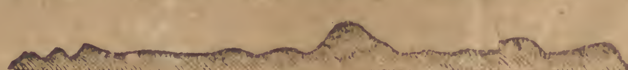
Dus vertoont Majorca, als 't oost-einde zuid 6 mylen / en 't west-einde Z. Z. W. 7 mylen van u:

Majorca vertoont aldus aan heuvelen / als 't Zuidwest van u leid / zo verre dat gy 't effen uit de marsch kent.

De Oosthoek van Majorca O 8 of 9 mylen van u / vertoont aldus.

Aldus vertoont Minorca 7 mylen byzijnde.

De

Nieuwe Paskaert van de Zee Kusten van
PROVENCE en ITALIÆ
Tusschen Cabo de Toulon, en de Hoek van Piombino
Met de byleggende Eylanden Mitsgaaders
de Zee kusten van t'Eylandt
CORSICA
Zynde Naukeurigh op gestelt en van veel Fouten Verbetert
Met Privilegie voor 15 Iaar
PROVENCE
ITALIÆ
MER MEDITERRANEE
DE MIDDELLANDSCHE ZEE
DE CORSICASCHI ZEE
Golf van Genua
I. CORSICA
I. SARDINIA
Straet van Bonifacio of Sardonicus Sinus
d'Eylanden van Eres
Toulon
Genua
Spetia
Livorno
Pisa
Elba
Bastia
Calvi
Fiorenzo
Aiazzo
Porto Vechio
Alteria
C. Corso
Savona
T'AMSTERDAM
by Gerard van Keulen
Aen de Nieuwebrugh in de L:M.
Italiaensche Mylen 60 in een Graadt

Z. Z. W. de Berg van Trapano 12 a 14 myl.
Z. O. ten Z. het Eiland Ustica, 6 myl.
de Stad Oud Trapano.
Z. O. ten O. Caap S. Vito, 6 myl.
Zuiker brood.
Berg van Trapano
Z. Z. O.
Eil. Lerenzo, Z. ten W.
Eil. Favouillane 6 a 7 myl.
Maritimo Z. W. 6 myl.
Maritime N. W. ten N. 4 myl.
Cabo Passaro
N. ten O. 2 myl
C. Mosse de Perce N. ten W. 5 a 6 mylen van u.
Eiland Malta
Eiland Cumin.
Eiland Gozo 4 myl W. ten N. 4 myl
Z. Z. W. 3 mylen, de Zuid hoek van het eiland Malta
N. W. hoek van Malta W. Z. W. ½ Z.
A
Eiland
A
Cumin W. Z. W. ½ W.
W. ten Z
Eiland Gozo
W. ten N.

I. Gorgona Oost 2½ myl.
I. Gorgona O.N.O.½ O. 4½ myl.
W. ¼ N.
Isle Cabrera
Isle la Marguerita
N.W.
't Eiland Capraja N. ten O. 4 myl.
Capraja, O. Z. O. 4 myl.
O. ten Z.
't Eiland Elba 3 myl.
N. ten O. ½ O.
't Eiland Elba 6 a 7 Myl.
Monte Christi N. O. ten N. 3 myl.
Monte Christi O. ten Z. ½ Z. 3 myl.
C. delle Melle N. O. 5 myl.
Isle Palmaria
Isle du Tin, O. ten N. 1½ myl.
Tusschen deeze Eilanden en het land daar achter is de ingang van de haven l'Especie.

De vyfde Vertooninge, van de

Zee-Kusten van Provence en Italien, van Cabo de Toulon, tot Piombino, als mede 't Eyland Corsica.

C. de Toulon. CAbo de Toulon is hoog dubbeld land/ met 2 toppen of scherpten/ zijnde de Westerze langer dan de Oosterze. Die tot Toulon wil weezen/ die zeilt al Noord-west in/ hebbende in 't gat 25 vadem/ maar 't droogt al zoetjes op/ en als gy 't Kasteel van Toulon gepasseert zyt/ zo zet u kours na de Stadt/ en zet 't daar op derdehalf vadem. Groote scheepen setten 't in de bogt/ daar een Rivier komt uitvallen by 't zout Land/ alwaer de grond klevig en moerassig is/ begroeit van Zee-gras/ en alwaar een schip zonder schade op de grond leid. In deeze bogt leid een groot dorp/ daar groote handeling geschied/ maar een groot schip kan daar niet na aankoomen/ om de groote omtrek van de diepe plaatzen.

Om de haaven van Toulon in te zeilen met een open wint/ zoo gaat tusschen Caap Toulon en het vaste land midswaters door/ doch by het Casteel koomende/ dat op de hoek aan stuurbord staat/ en gy zo ver om de West zijt/ dat gy de stad vry van het voorschreeven Casteel daar een weinig vlak af ziet/ omtrent een Pistool-schoot aan Stuurboord/ als dan by de oostwal langs tot voor de boom. Indien men met westelyke wind inkomende moet laveeren/ heeft men niet te schroomen/ want gy kont de wal overal tot binnen een Pistool schoot aanloopen. Indien u Schip wenden moet/ zo hebt gy geen zwarigheid/ en kont gy overal het Anker laten vallen/ daar is goede steekgrond 10/ 12/ 15 a 18 vadem.

Voor de Stadt van Toulon, tusschen de oude en nieuwe boom is 't vlak 8/ 10/ à 13 voet; maar zo ver om de west zeilende/ dat gy de nieuwe boom regt inziet/ zo kan gy tot voor de boom zeilen/ tusschen groote boeijen en blokken door/ die daar altyd voor ankers leggen/ met ringen daar boven op/ om de Oorlog-Scheepen by uit te laaten/ of aan vast te maaken. En als boven gezeild is/ by de oost-wal langs zeilt men tot voor de oude boom/ hebbende in beide vaarwater dieptens van 5 à 6 vaam: en of het gebeurt/ dat gy binnen het Casteel aan de grond kwam te zeilen/ daar is niet aan gelegen/ want het is overal week/ en gaat geen slag van water. Het gat van Toulon strekt W. N W. in.

d'Afbeelding ziet in de Haven kaart.

d'Eylanden van Eres. Beoosten C. de Toulon leggen de Eilanden van Eres, zijnde 5 in 't getal/ het westelykste en C. de Toulon naast is Robandin, 't volgende is Polcairola, en 't oostelykste Bovena, Bonoma anders l'Isle de Titan, en 't naaste daar bewesten Porto Crozó. Robadin, daar een kasteel op staat/ is met een droog rif als een laagen dijk/ aan 't vaste land vast/ zo dat 'er geen Scheepen deur konnen. Ja 't is geheel laag groen land en smal/ daar drie bomen op staan. In deze smalle strook is ook een binnen water. Op de noord zyde aan de binnen kant van Polcairola staat een kerksken/ dat men zien kan/ als men daar bezuiden om zeilt. Tusschen Robadin en Polcairola is 't diep genoeg voor groote scheepen uit en in te zeilen/ alhoewel aan de zyde van Polcairola een blinde klip of twee leid/ die men myden moet/ zijnde van de reede van Eres verscheiden noord noordoost en wel zo noordelijk/ en zuid zuid-west wel zo zuidelyk/ omtrent twee mijlen. In dit Gat leid nog een klein Eyland makende de hoek van 't gat/ zo dat 'er tusschen dit Eylandeken en Robadin Barken en Tartanen konnen deur zeilen. Daar leggen nog eenige Eylandekens tusschen beide in dit gat. Dit Gat inkoomende kent gy aan beiden zyden omwykende/ zoo onder Robadin als onder Polcairola zetten/ of loopen binnen deze Eylanden en zetten 't waar gy wilt/ 't is daar over al schoone vaste Anker-grond/ maar beoosten Polcairola is 't gat heel wyt en breed om in te komen/ leggende de oosthoek van Polcairola Zuid Zuid oost wel zoo Zuidelijk twee mylen van de Reede van Eres; maar 't middelste Eyland leid Zuid oost van de voorsz. Reede. Tusschen Porto Crozo en Bovena, op welke elk een Kasteel staat/ is ook een gat daar men deur zeilen kan. Die uit den oosten koomende tusschen de Eilanden en 't vaste land deur zeilen wil/ die moet/ om te schouwen de Klip/ zijnde omtrent zoo groot als een schuit/ en leggende regt beoosten Bovena effen boven water/ en ook zomtyds daar onder/ Polcairola brengen effen binnen Bovena, en loopen dan West in/ zo blijft de Klip aan bakboort. Koomende by Porto Crozo, daar een Kasteel op 't West einde staat/ daar tegen over leid een Eylandeken/ dat een haven maakt/ zettet daar voor 't Kasteel. Neffens 't tweede Eyland na 't vaste land toe leid een swarte klip boven water/ daar regt agter onder 't vaste land is 't goet zetten op zeven of agt vadem. Beoosten Cabo Berganzon digt aan land leid ook een swarte klip/ daar Barken en Tartanen tusschen deur zeilen. Regt bewesten deze kaap leid een klein wit Eylandeken/ daar 't groote Kasteel Berganzon op staat. Bewesten dit Kasteel tot voorby de Stad Eres langs de kust is een schoone zand strand/ die men zo na zetten kan als men wil/ op vier of 5 vadem. De Eylanden van Eres zijn met malkanderen omtrent strekkende oost en west zeven mylen/ zijnde binnen wyt en breed/ en voorby 't middelste Eyland geheel diep; maar als men neffens Polcairola komt/ daar krygt men vlak water/ gelijk de Haven kaart aan wijst.

Van Cabo Lardé tot C. Berganzon is de de kours West Zuid West/ drie of vier mylen. In dit vaar-water is 't geheel diep en niet te Ankeren/ kennende daar met 35 vadem lyns tot geen plaetzen grond werpen: maar bewesten C. Berganzon is 't goed zetten op 8/ 10/ 12/ of 14 vadem/ en beschut voor de ooste wind. C. Berganzon.

Van 't Kasteel Berganzon tot de Reede voor Eres is de kours West ten Noorden omtrent 2 mylen.

Als men uit de oost komende om C. Berganzon loopt/ zo kan men de Stad Eres leggende een weinig landewaarts in/ tegen een berg aan zien leggen/ en men ziet ook dan de zout bergen (want hier is niet veel anders als zout te laden/ dat daar alle jaaren veel gemaakt word) tegen de water kant aan met zommige huyzen. Men zettet boven of beneeden de Stad Eres op 4. 5, 6, 7, 8, 9, en 10 vadem schoone klare en goede Anker grond/ zo diep als men wil/ maar op tien vadem leid men wel een half mijl van de wal.

Als men van de Spaanze Kust af over de Golf van Narbona komt zeilen/ zo word men deze Eylanden van Eres eerst gewaar.

Van 't oost einde van Bovena tot Cabo Lardé is de kours Noord noord-oost wel zo oostelyk 3 of 4 mylen.

Van Cabo Lardé op de welke een vuur-tooren staat/ en waar voor een Eylandeken leid/ wezende de West-hoek van de bay van Frejüs, tot in deze bay/ is de kours Noord noord-oost ses mylen/ hebbende tusschen beide de inwyk van S. Turpé. Een half mijl beoosten deze Kaap leggen 2 of 3 klippen/ tusschen dewelke en de wal dat men deur zeilen kan. C. Lardé.

Wilt gy van C. Lardé komende tot S. Turpé weezen/ zo houd de West-wal/ 't zy binnen de Klippen deur of buiten om/ zo 't u belieft/ dog buiten is de beste ruimte/ hebbende niet verre buiten de rudsen 15, 16, 17, 18, en 20 vadem/ al na de Kaap toe dieper/ zijnde digt aan 't Eyland voor de kaap 20 vadem diep/ en voort Westwaart of inwaart na de Eylanden van Eres nog al dieper/ gelyk geseit is. Regt benoorden de kaap is goede Reede/ in een mooye groote zandbay voor Noord-Weste/ West en Zuid weste winden/ en digt om dien hoek hebt gy Golfo de Grimault een groote inwijk in 't land/ Als gy die hoek voorby zeilende Zuid Zuid west van u hebt/ zo ziet gy 't stedeken S. Turpé leggen niet verre om de hoek op de waterkant en een kasteel daar neffens op 't hooge/ daar tegen over leid 't kasteel of 't stedeken S. Maxime S. Turpé.

Als gy voorby S. Turpé loopende na de bay van Frejus gaat/ zo ziet gy nog eenige klippen voor uit/ laatze aan stuurboort/ als gy daar bewesten om wilt/ en loopt by de West wal langs tot voor de baay/ daar leggen aan de oost wal 2 kleine Eylandekens Les Lions genaamt/ leggende 't een digt aan de wal/ en 't ander een basse-schoot van de wal en een roerschoot van malkanderen: hier moet gy tusschen beiden op 20 vadem diepte harde zandgrond deur/ en dan wijkt gy ontrent een gooteling-schoot Westwaart op/ en zet 't daar op 12, 14 of 15 vadem zeer weeke en modderige grond/ beschroejende de Ankers/ die nogtans met hard weer kwalijk houden zullen/ maar hoe gy nader de Eilanden zet/ hoe harder grond en dieper/ te weeten 20, 21 en 22 vadem/ desgelijks is de gront vaster en beter om te houden/ als gy de oost wal nader zijt/ maar wilt gy om de oost weezen/ zo zettet dat 't westelykste Eylandeken om- Frejus.

trent oost Zuid oost van u is/ om met een weste wind boven de Eylandekens te koome/ maar wilt gy om de west/ zo zet de oosthoek vry na/ om met de oostelyke winden beter tusschen de Eylanden deur te geraken: men kan ook tusschen deze Eylandekens en de west wal in loopen/ want 't is daar wijt genoeg/ maar men moet 'er wel bedreven zijn om een rif van de westwal afkomende met eenige blinde klippen/ die daar leggen en geschout moeten werden/ daarom zo gaet niet als tusschen de Eylandekens deur. Deze baay van Frejus is de beste Haven niet/ om dat gy daar met Oost Zuid-Ooste en Zuide Winden hol water hebt en een weeke grond/ dat de Ankers niet houden konnen/ als gezeit is: daarom is 't beter/ als gy by deze landen met een ooste wind moet by leggen/ agter de Eylanden van Eres te loopen en agter Berganzon te zetten/ op 8, 9 of 10 vadem goede grond. Die van Frejus hebben in de Oorlog tegen den Hertog van Savojen haar Stad wel half afgebroken/ ook 't Dorpken op de Zee-kant aan de Oostwal in de Baay geheel geslegt/ om haar Stad wel te fortificeeren en te bewaren.

Van de Reede van Frejus tot die hoek die niet zeer hoog is/ daar de vuurtooren op staat/ is de kours Zuid-oost ten oosten 2 mylen/ en van daar Oost waart een myl leid Cabo de
C. de Rosa. Rosa een hooge hakkelige hoek/ en van daar voort Oostwaart of Noord-waart tot de westhoek van Canano is 't zeer goed kennelyk hoog hakkelig land van verre aan te zien/ of 't een deel Eylanden waren/ maer 't is vast land.

Canano. Wilt gy in de haven van Canano, dat een zeer goede haven is/ wezen/ zo zeilt van C. de Rosa komende al by 't land langs/ tot dat gy by de twee Eylandekens voor de Haven van Canano leggende komt/ digt by 't uiterste Eylandeken S. Honorato, daar een Kasteel op staat/ en daar een rif wel een Gotelingschoot t'zeewaart af strekt/ is 't 18 vadem diep/ maar op 't ander S. Margareta staan drie toorenkens. Deze Eylandekens voor by gepasseert zijnde/ en wat beter inwaart koomende/ krygt gy 30 vadem. Loopt al Noordwaert in tot binnen 't Kasteel op 't Oost land en zettet daar met u Zee-Anker op 8 of 9 vadem/ en uw touw maakt gy aan 't land vast/ leggende beschut voor alle winden behalven de Zuide wind/ die waait regt in 't gat in/ hebbende ook de Oosthoek Zuid Zuid oost en de Westhoek Zuid West van u. Komt gy daar onbedreeven/ zo schiet een schoot/ op dat de Fransen komen en u binnen lootzen.

Van C. Margareta tot C. Garopa is de kours Oost Noord- C. Garopa.
Oost; bewesten deze Kaap/ (dat een schuinen hoek met een vuur-tooren is) is een schoone zandbaay om wel te leggen voor Oostelyke winden.

Een weinig benoorden C. Garopa leid 't Stedeken Antibe Antibe.
met een Kasteel daar beoosten/ leggende beide op de water kant. Daar is een hooft van de Stad 't Zeewaart/ daar men met kleine scheepkens agter mag leggen voor Oostelyke en Zuidelyke winden.

Tusschen C. Garopa en Nizza is een groote wyde Inham in 't land. Met een Zeelyke of Oostelyke wind moetende by leggen/ als gy op deze Kust vervalt/ zo moet gy in deze Inwijk niet begeven/ want alhoewel daar over al schoone zandstrand is/ zo is de Reede nochtans niet goet/ om dat 'et daar overal uitnemende schor en steil is/ gy hebt hier tot veele/ (ja meest alle) plaatzen niet meer dan een boog-schoot van de wal 100 en 125 vadem. In 't midden van deeze bogt komt een Rivier uit 't land loopen/ daar neffens is op 25 en 30 vadem Anker-grond. Aan de Oost-
zyde van deze baay leit Nizza een proper steedeken rondom Nisa.
benuurt en digt aan de water-kant/ van Antibe oost noord oost 2 mylen/ en van C. Garopa n. o. 3 mylen verscheiden/ ja zo digt aan 't water/ dat de Zee met een storm tegen de muuren aan slaat; hebbende ook tot bescherming beoosten of bezuiden een groot sterk Kasteel op een hoogen berg/ en digt beoosten of bezuiden dat Kasteel is de Reede van Nizza, alhoewel een barre Reede en kwaat te leggen met zuidooste/ zuide en zuid-weste winden/ die daar geheel hol water maaken/ die tegen de strand nogtans niet aan stoorten/ om dat de grond of strand daar zo kort en steil afgaat. Men leid daar met 2 Ankers 't Zeewaart/ en met een touw of 2 aan land om een steen vast/ de Ankers staan dan op 30 of 35 vadem/ en men leid dan de wal zo na/ dat men over een stelling van 2 of 3 planken/ die men op een boot of een bark leid/ (tusschen 't Schip en de strand in) de last uit 't Schip draagt. Als 't goed weder is/ dan zeilt men na Villa Franca, tot dat de Schipper zijn dingen geklaart heeft. De wal strekt voort van Nizza oost zuid oost/ en daar na een half myl oost tot Villa Franca toe/ hebbende een tamelyke bogt met 25 en 30 vadem diepte digt aan de wal.

De Oostelykste en Westelijkste hoek van de Baay van Villa Franca leggen van malkanderen West Noord West en
Villa Franca. oost zuid oost een klein half mijlken. Maar deze Baay is ruim en wijd/ maaar niet zonder peryckel om met zommige winden en hol water daar in te landen aan beide zyden/ zo krijgt men/ als men binnen de hoeken komt/ zomtijds dwarlingen en stilte/ zo dat men ligtelijk met de dyningen tegen de eene of de andere wal aangeworpen zoude konnen worden/ want daar is geen grond om te Ankeren. Maar een weinig binnen de Westhoek/ daar een vuurtooren op staat/ zo ziet men aan de Westwal een roodagtige plek aan 't land/ daar neffens by de wal is 't 14/ 15 vadem diep/ anders hebt gy in deze Baay geen grond/ voor dat gy komt by de stad leggende ook aan de westwal/ daar men 't digt voor zette kan op 9 of 10 vadem met touwen aan 't land vast/ hebbende dan de Oosthoek van de Baay van u Zuid zuid oost en de Westhoek Zuid Zuid West. Een Zuide wind waaid hier open in. Een weinig bezuiden 't Kasteel op de Waterkant aan 't Zuid einde van de Stad staande is een hooft/ gemaakt voor de Galeijen of om scheepen over te halen/ daar men agter leggen kan met Scheepen van 9, 10, 11, en 12 voeten diep-gaande. Rondom in deze Haven is 't schoon en klaar/ zo dat men in 't inzeilen zig niet kan beschadigen/ zo lange men van 't land blyft. Men zoude ook wel beter inwaart konnen leggen/ maar aan de Westwal leid men zonder gevaar aan touwen aan land vast en aan Ankers t'Zeewaart.

Uit der Zee komende/ dat de Westhoek van deze Haven Noord of Noord Noord Oost van u leid/ zo ziet gy de Stad niet om de Westhoek/ die daar dan voor is/ daar staat een vuurtooren op/ als gezeid is/ maar de Oosthoek is een schuine hoek niet zeer hoog/ en een mooi stuk binnen dien hoek op de oost-kant van de Haven staan 3 groote dikke witte ronde toorens/ die zeer kennelijk zijn/ en een half mijl bewesten de Haven leid een groot Kasteel op een berg digt aan de waterkant wat beoosten Nizza, Dat zijn kennelyke merken om de plaatzen te kennen.

't Is niet geraden met Scheepkens kleinder als 80 lasten/ die op andere plaatzen tragten te komen/ daar Reede te zoeken/ om dat zy al haar goed vertollen moeten/ eer zy vertrekken moogen. Want zo yemand met Scheepkens voor genoomen hadde te zeilen na Genua, Livorno of elders/ en beoosten Villa Franca gekomen zijnde wierde door de ooste winden gedwonge daar Reede te zoeken/ die zoude/ om

dat

dat hy de ken voorby gezeilt hadde/ Schip en goed verbeurt hebbe maar de Scheepen boven de 80 of 90 lasten groot verben niet/ maar mogen daar vry inkomen/ mits betalen omtrent 20 Realen voor Ankeragie en eenige andere kleinugelden. Villa Franca en Nizza behoren onder 't gebied van den Hartog van Savoyen. Omtrent een
S. Sospers. myl beooster Haven van Villa Franca leit C. S. Sospers of C. S. Vespe een laagen hoek/ daar staat een Kapelleken op. Aan de kusten is 't over al schoon zonder eenige rudzen of klipp maar over al by de wal geheel diep water.

C. S. Sospers of C. S. Vesperis.

Een weinig beoosten C. S. Sospers leid de Bay van S.
Bay van C.S. Sospers. Sospers of Sesperis. Zo gy daar weezen wilt/ zo loopt digt by de ... langs by de hoek/ daar 't Kapelleken op staat/ om/ wykt dan Westwaart of Zuid West waart op/ en zet daar 't u belieft/ op 10, 11, 12 vadem/ gy hebt niet te schouwen nog in 't inkomen nog daar binnen/ als de wal zelven/ 't is daar over al schoone zand grond. Gy legt daar ook beschut voor alle winden behalven voor de ooste wind.

Een myl osten deeze Bay en 2 kleine myltjens van C.
Monaco. S. Sospers leit 't steedeken Monaco op een uit hoek/ daar is reede voor de Weste wind/ doch ten minsten een Cabel-lang-te van de wal wegens eenige blinde rudzen. By na midden in den ... leit volgens den Portulan een groot blind Anker/ op vadem gezonken.

Die in de Havens weezen wil/ die moet hem digt by de Wal langs houden/ dan doen de Havens haar open/ anders zynze kwalyk te bekennen. Men schynt de landen door haar hoogte (want de binnen-landen zijn zo hoog/ datze meest altyt (sneeuw bedekt zijn) altijd na by te zijn/ al is 't dat men daar nog verre af is. Neffens Monaco leid een scherpe heuvel in 't binnenland/ waar aan Monaco wel te kennen is/ als die Noorden ten Westen van u is/ zijnde omtrent ... mylen buiten de Wal/ zo leit Menton (dat van Monaco oost noord oost een groote myl afleid) noord noord Westen van u/ wezende dien scherpe Heuvel dan tusschen 2 hooge bergen/ die een weinig hooger als die Heuvel zyn/ omtrent een myl daar bewesten leit een plat-agtigen berg de Westhoek/ dan leit Monaco Noord West ten noorden de hoek van Villa Franca omtrent Noord West van u. Men kan 't een weinig beoosten Menton zetten op 8, 9 en 11 vadem/ doch Zuid West ten Weste winden ma daar hoekjes winden. Bewesten Menton
Menton. deugt niet zetten om de zeer vuile grond/ men moet hier wel voorzien van goede touwen.

De Kust Monaco en Menton af strekt al voort oost noord oost en oost ten noorden tot Cabo delle Melle toe/ waar tusschen nog menige steedekens leggen/ als Vintimiglia, Bordiguera, Remo en andere. Deze Kust langs is zeer betimmert met veel Kloosters/ Dorpen en stedekens/ en heeft veel zandstranden/ maar weinig uithoeken om daar Reede agter te maaken/ en geen Havens dan voor Barken. Een groote myl van Menton leid Vintimiglia, wat grooter als Menton; en een kleine myl van daar leit S. Remo, daar fruit wort geladen/ en is een mooi groote plaats/ leit op een hoek digt aan 't water met 2 toorens ofte Casteelen daar beoosten; een half myl van daar leit Taglia, een klein plaatze. Een groot myl van daar leit Porto Morizzo, een mooi groot plaats/ met een mooi hoog toorentje/ leit op een hoek een stukje van 't water af. Een vierde myl van daar in de bocht leit Oneglia, meede een groote plaats; op deeze 2 plaetzen wort veel oly geladen; doch moet men wel toezien/ als daar wint begint te komen/ dat men ten eersten zyn touw laat slippen/ en zeilen om de hoek na Arazza toe/ leit om Caap delle Melle: maar voor Ooste-winden leit men noch in de bogt van Oneglia beschut; maar by Porto Morizzo moet men niet ankeren/ want de gront daar vuil is. Beoosten deeze Caap Oneglia leit Dian/ meede een groote plaats/ leit mede in een bocht; doch geen plaats om te ankeren: een gootelings schoot leit Caap de Ferro, daar een plaats op leit/ genaamt Ferro, van daar Oostwaart schiet weder een groote bocht in/ en dan komt Cabo delle Melle; zoo dat 'er 3 Caapen leggen met inbochten/ als Cabo Oneglia, Cabo Ferro en Cabo delle Melle: S. Remo leit ontrent 3 mylen westwaart van Cabo delle Melle aan 't water.

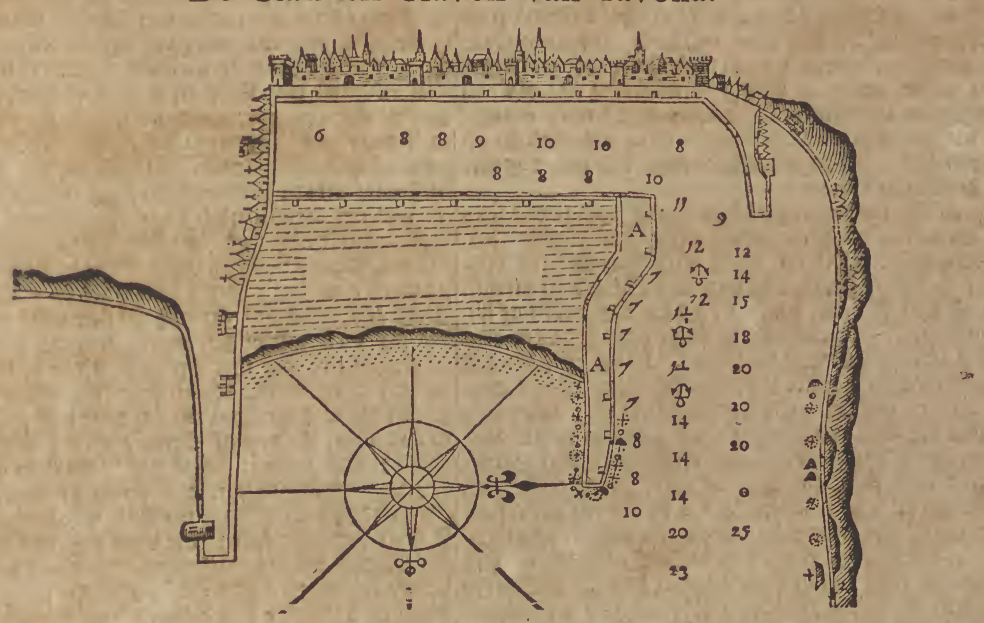
Deze Havens aan de Kust van Provence zyn meest schoone Havens om daar in te loopen voor die geene/ die tusschen deeze Kusten en Corsica met ooste of noord ooste winden moeten by leggen/ want nadien de stroomen met die winden geweldig om de West loopen/ zoo kan men dan met laveeren geen voordeel doen.

Ontrent 2 mylen benoorden Cabo delle Melle leggen 2 stedekens aan de water kant/ en neffens 't zuidelykste leit een klip met een vuurtooren/ daar neffens is een Inbogt in 't land om reede te maken voor Zuid-weste/ weste noord-weste en noorde winden/ latende die klip van hem t' zeewaart leggen. Van daar noordwaart tot Cabo de Noli (die ontrent noord noord oost 5 mylen van C. delle Melle af leid) langs deze Kust is anders weinig Reede als Final, daar men veel Kyst laat.

Cabo de Noli is een steile barrehoek/ en op 't einde van de hoek staat een Kapelleken met een klein toorenken daar op/ men kan onder de Kaep reede maaken voor een zuid weste wind: C. da Noli.
Deeze kaep heeft 2 hoeken met een inbogt tusschen beiden/ daar in leid een klip boven water. Gy moet benoorden beide hoeken zetten/ als gy daar zetten wilt/ regt voor 't Slot digt aan de wal op 3, 4, 5, 6, of 7 vadem steekgrond/ want niet verre van de Wal is 't vry diep. Een weinig benoorden de Kaep om laag aan de water-kant leid 't Dorp of stedeken Noli, maar ontrent een myl bewesten de kaap is een groote witte plek in 't land digt aan de waterkant/ een kennelyk merk om de Kaep te kennen.

Tusschen C. de Noli en Savona leid een plaats Vay genaemt/ daar men ook Reede maaken kan.

De Stad en Haven van Savona.

Savona, een mooy steedeken is/ daar veel Aerdewerk
Savona. gebakken en daer na veele Plaetsen vervoert wort/ leid van C. de ... noorden ten oosten vier of vyf mylen/ hier plagt wel en schoone Haeven te weezen/ doch die van Genua (onwiens gebied dit steedeken behoort) hebben deze Haeven met steen en zand gedempt om haar van haar vaart te berooven/ en die tot Genua alleen te behouden/ soo dat 'er tegenwoordig geen ruimte meer is dan om 6 of 7 scheepen te bergen/ maar kleine barken 7, 8 of 9 voeten diep gaande hebben hier plaets. Wilt gy uit d'Oost komende te

te Savona weezen / zo loopt al by de Noord wal langs tot 't hooft toe / latende twee deelen waters aan bakbaord / na 't hooft toe / en een deel na de noordwal van u leggen / en zoo draa als gy binnen 't hooft zyt / zoo laat u anker vallen / daar is niet meer dan 14, 16 of 18 voeten waters / men leid daar met een touw aan 't hooft / en met een anker na de noord-wal 't zeewaert / en also meest voor alle winden beschut / behalven ooste en oost zuidooste winden / maar die maken daar geen hol water / doch met zuidelyke winden kan 't daar vry wat dynen : maar barken of kleine Scheepen / die geheel binnen konnen leggen / die leggen daar / of zy in een gragt lagen.

Tusschen Savona en Genua is de kust zeer betimmert met kloosters / Dorpen en kasteelen / hoe nader Genua hoe meerder / die men in 't voorby zeilen siet. Maar daar zyn tusschen beiden geen uithoeken / daer men Reede agter maeken mag : 't is ook niet geraden in deze bogt te loopen voor die geene / die tot Genua, Porto Fin of Porto Spezia begeeren te weezen om de stroomen / die hier altyt om de west loopen / zoo dat men met oost en Zuid ooste winden geheel qualyk uit de bogt kan komen / maar 't is beter / dat men hem beoosten de Plaetsen / daar men begeert te wezen / houd / als daar bewesten / ten zy by westelyke winden / die daar seer selden waijen.

Als gy C. Noli Noord west ten noorden 2 of 3 mijlen van u hebt / zo kent gy de toren van Genua van beneeden zien / Genua. want zy leggen van malkanderen noord oost ten Oosten en zuid west ten Westen 7 mijlen / maar Genua leid van C. delle Melle noord oost wel zo noordelyk ontrent 11 mylen. Die tot Genua wezen wil / die moet midswater tusschen 't hooft en de vuurtooren op de hoek inzeilen / en mijden die hoek / om dat hy wat vuilagtig is / en binnen 't hooft zynde / zo moet hy 2 ankers 't zeewaert brengen en 2 touwen agter 't hooft vast maaken.

Van Genua tot Porto Fin is de kours oost zuid oost 4 mij- Porto Fin. len / zynde de kust tusschen beiden met al te schoon / maar tot veele plaetzen klipagtig / en daerom ongeraden daar by ten anker te loopen ten zy by noot. Deze kust is ook zeer betimmert / hebbende meede 2 dorpen aan de water kant / waar aan 't oostelykste digt aan Cabo Fin leid: bewesten C Fin is een goede Reede voor oost en Zuid-oost winden / als men digt onder den hoek set. Cabo Fin is een hooge uitsteekenden hoek met een vuurtooren. Hier moet gy digt by in zeilen / als gy tot Porto Fin begeert te wezen / en wijken dan de Haven / die niet zeer wijd is / om / en zetten 't voor 't steedeken Porto Fin op 7 of 8 vadem / dit stedeken kan men zien / alsmen een stuk om de hoek komt. Men moet niet te verre na binnen loopen / want verre inwaart is 't vlak water. Dit is een goede Haven tot beschutting voor alle winden. C. Fin scheynt van verre wel een Ei- C. Fin. land / dat tegen 't vaste land leid / te weezen / 't Oost-einde of d' Oosthoek is laeg / maar de westhoek is hoog land. Als men wat verre in de groote inbogt beoosten Porto Fin is / zo siet men hem hoog en steil / maer uit der Zee siet men hem zo niet. Op 't Oost-einde staat een muuragie met een kappelleken en sommige boomkens / en gaat schuin hakkelig needer / en tusschen d'oost en westhoek ten halven staat nessen de voorz. vuurtoren op de waterkant ook een kapelleken / aen welke merke de kaep zeer kennelyk is / als ook een berg leggende een kleine myl beoosten deze voorsz. inbogt / ziet men uit der Zee voor een Eiland aan / alhoewel hy op 't vaste land leid. In deze voorsz. inbogt leid ook 't groote Dorp of Steedeken Lavagna.

Van Porto Fin tot de Z. hoek van Porto Spezia is de kours Via Tegio. zuid oost ten oosten 8 mylen / zynde aan de kust tusschen beiden veel uithoeken. Wilt gy uit de west komende tot Spezia wezen / zo laat 't zuidelykste van de 2 Eilanden / die aan de westhoek van de vaart leggen / en daar een tooren of kasteelken op staat / aan bakboort / en loopt daar beoosten om / tusschen dit Eiland en 't oost land deur. Maar tusschen het naaste eilandeken en 't vaste land kan niet deur gezeild worden / om dat 'er niet boven 6 voeten water is. Men kan ook tusschen die Eilandekens op 3 of 4 vadem water deur loopen / houdende 't Eilandeken met 't kasteelken aan Stuerboort. Zeilt dan voort inwaart en zettet om de eerste hoek aan de westwal op 6 of 7 vadem by een laagagtig kasteel als een boeren huis / dat ontrent een goteling schoot noord noord-west van 't Eilandeken met 't kasteelken afstaat / of zeilt om den tweeden hoek aan de andere zyden van het Kasteel / en zett'et daar in een schone zandbay op 8 / 9 / 10 / 12 vadem / na dat gy de wal begeert na te wezen / en laat u anker vallen een weinig benoorden het Kasteel ontrent 2 kabels lang-te om den hoek op 8 vadem / daar legt gy beschut voor alle winden. Of loopt verder na binnen en zet'et midden in de vaart op 9 of 10 vadem. De grond is hier overal schoon. Men betaalt hier 12 Reale voor ankeragie. Het gat Porto Specia is een schoon / diep en makkelyk gat. Daar men moet beoosten het Eiland in / laatende het Eil. aan Bakboord van zig / zoo na en dicht by het Eilannngs of zo verre als men wil / want de oostkant van ditit is zuiver en schoon overal / en wat binnen Porto Speciadt nog een ander klein Eilandeken / dat laat men ook aan stboord van hem in het inzeilen. Daar is bewesten het groEiland wel een gat / maar zoo naauw / dat men daar met gally pas kan door roepen / en als men het van buiten zietu men zeggen / dat daar de grootste openinge was / alzalle blinden meest onder leggen. Binnen het grootste Ed kan men het onder de Westwal ook zetten onder hetasteel / dan heeeft men het kleine Eilandje nog binnen benoorden van zig.

Van Porto Specia tot Via Regia is de kournidoost ten ooste 8 mylen / hebbende tusschen beiden hoond / ja ho- Via Regia. ger dan Monte Negro, het gebergte van Livo Tot Via Regia ziet men in de openbaare Zee tegen het hooLand aan. De grond is daar quaad / daarom moet mens de wind zuidelyk loopt / hier van daen wyken / en narto Specia loopen.

Van Porto Specia tot Livorno is de kours zuist ten zuiden 12 à 13 mylen / en van C. delle Melle totvorno oost ten zuiden omtrent 26 mylen / en van C. Corte Livorno noord vost iets oostelyker 12 mijlen.

Als gy van de hackelige hoek C. de Rosa, le bay van Frejus na Livorno zeilt / en regt oost aangaado zult gy vervallen regt op het Eiland Gorgona, leggendn de voorsz. J. Gorgona. kaap ontrent 32 mylen. Nessens Gorgona nende / zo zult gy regt in het oosten het hooge langagtig heuvelagtige gebergte Monte Negro sien / zynde het zeinde wat hoger dan het Noord einde. Aan het noord eind Livorno Livorno. leggende van J. Gorgona Noord oost ten Oosti mylen / en benoorden Livorno is laeg land / dat men niet siets men wat verre van de wal is. Wilt gy benoorden Gorgcynde / tot Livorno wesen / zoo gaet Oost Noord Oost aan / lange dat gy zyt voorby de klip Malora, want daar loop rif noord waart en een rif zuidwaart af / of loopt van Cona Oostwaart aan / tot dat Gorgona West Zuid Woan u is / loopt dan Oost Noord Oost wel zo Noordel gy loopt regt op de Reede ; of zo gy bynagt van Cona Oost Noord Oost af zeilt / gy zult zonder missen ger worden het vuuren van de hooge vuurtooren / die bezn de Stad rondom in 't water staat / dat'er barken omz konnen : maar als gy 't vuur Oost noord-oost van u h' zoo kond gy aan de klip nog 't Rif niet misdoen / om dair verre genoeg bezuiden omloopt. Want de klip Malora leel zo Noordelyk als West ontrent anderhalf myl van dezertooren in Zee. Loopt de vuurtoren ook niet te na / waar af West Zuidwest in Zee strekken een rye Vuilen of kln. Als gy op 12 vadem over de bank / dat verre genoeg been de klip Malora is / gelopen zyt / zo krijgt gy wederorper water van 16 tot 20 vadem. Meer tegen de stad op 5 vadem komende / zo zeilt Noordoostwaart tot op een we benoorden de stadt / nessens 4 oude toorens / die benoorden dd in 't water staan / daar geen wagt opgehouden wort / damtyds op de Noordelykste / dat een grote witte tooren is / ett'et daar op 6 / 7 of 8 vadem zo na als 't u belieft / hebbe an de klip Malora West zuid West en de voorgenoemde vuoren Oost van u. Voor noorde / noord ooste / Ooste en zuite winden is 't daar goed leggen / maar Zuide en zuid-weinden zyn daar de quaatste winden. Als gy uit der Zee kde de klip Malora oost ten zuiden en Oost-zuid-oost van u / zo kond gy met een Zuide wind daar niet boven / wat stroomen loopen meest altyd om de noord by de bank lana Via Regia toe. Daarom als gy bynagt van de Reede zeil et een opene wind / zo loopt niet Westelyker dan Zuid : en Zuid West ten Zuiden / op dat gy niet door de str noordelyker na 't rif gedrongen wort / en past ook w u loot en de stroomen / om niet op de bank te zeilen. n kan ook uit der Zee komende een stuk benoorden de Malora om zeilen / want daar gaat een gat deur tusschen 't dat Noord waart van Malora af strekt / en de vlakte / voor Pisa van de wal afloopt. Dit gat is naauw en ac beide zijde schor / hebbende ontrent 20 en 21 voete wa maar oneffen en gevaarlijk voor die daar niet bedreve isten kennisse heeft van de merken / die daar zyn. Het rif valhora met een schraale wind bezuiden omkomende / behoefn dat niet verder te mijden / als 3 of 4 Cabels lengte valhora af ; daar is 't diep 5 a 6 vaam / dan staat de Vooren tusschen de Noordhoek van Monte Negro en de t volgende hoogte van Monte-Negro, in de dal. Dan de voornoemde Tooren ontrent Oost van u ; reekenendr een half streek Noord-Westering.

Benoorden Malhora is ook redelyk in te ze komende uit der Zee / en willende Benoorden in zeiloa brengt

de

NIEUWE EN NETTE AFTEEKENING VAN HET EYLAND CORSICA EN HET EYLAND ELBA VERTOONENDE alle dessels HAVENEN, STEEDEN EN RIVIEREN
NIEUWE en NETTE AFTEEKENING van het EYLAND of KONINKRYK SARDINIA Vertoonende alle dessels ZEE HAVENEN ANKER PLAETSEN RIVIEREN Dieptens Klippen STEEDEN en VASTIGHEEDEN als mede de STRAET VAN BONIFACIO aent EYLAND CORSICA, tot AMSTERDAM by GERARD van KEULEN aen de Nieuwe Brug met Privilegie.
MER MEDITERRANEÉ
DE MIDDELANDSCHE ZEE
of de ZEE van SARDINIA
DE ZEE VAN CORSICA
DE ZEE VAN TOSCANE
I. ELBA of ILVA
EYLAND CORSICA
EYLAND of KONINCKRYK van SARDINIÆ
Groote Steeden
Kleinder Steeden
Markt Vlecken
Dorpen
Kasteelen
Aartsbisdommen
Bisdommen
Hooge Schoolen
Forte of Schans
DE MIDDELANSCHE ZEE
Golfo di Cosmopoli
EYLAND ELBA of ILVA int GROOT
HET WAPEN VAN CORSICA
Duitsche Mylen 15 in een Graad
Englische Leagues 20 For degree
Lieues de France 20 par degree
Leguas de Espana 17½ son un Grado
Milliaria Italica magna 60 in uno Gradu
Straet van Bonifacio of Sardonicus Sinus
Golfo di Palma

de kruisdtooren niet Oostelijker/ als Z. O. van u/ zo zult gy op 6 a 7 vaam over het Rif zeilen/ blyft zo zeilende Z. O. of Z. O. ten O. tot dat gy de Zuidhoek van Monte Negro Z. t. O. en Z. Z. O. van u hebt/ dan zult gy de hoek van Piombino pas buiten de Zuidhoek van Monte Negro zien met klaar weer; dat ziende/ houd dat zo staande/ tot op de reede van Livorno. Maar de hoek van Piombino niet ziende/ zo houd de Z hoek van Monte Negro Z. Z. O. of Z. t. O. van u/ en zeilt zo aan tot op de Reede; gy zult in dit voorzeide Vaarwater niet drooger hebben/ als 7 a 8 vaam/ ruim en wyd om in te laveeren/ maar digt aan de Reede komende/ is 't niet dieper als 5 vaam.

Om op de Reede van Livorno te Ankeren/ zo zeilt de Toren van Malhora nevens het hoog van Gorgona, of de Toren van Gorgona even bezuiden Malhora, en de Vuur-toren tusschen twee Berge/ daar is het 6 en 7 vaam steekgrond/ dan zyt gy benoorden de bank/ die van Malhora afstrekt tot aan de Mouille, en dan legt gy wel voor de Z. Z. W wint/ die daar de slimste wint is; want op de voorschreeve bank is 4 en een half a 5, en op zommige plaatzen 5 en een half a 6 vadem diep/ de grond van grof scherp zand/ zo dat het daar benoorden best is te leggen/ met alle winden.

Om van de voornoemde reede 't zeil te gaan/ benoorden 't rif heen/ het Noorder-gat uit/ zo zeilt N. ten W. aan/ tot dat de vuurtooren Z. Z. O. een vierde O. van u is/ zo komt de voorschreeve vuurtooren nevens 't klooster/ dat op de berg staat; houd dit zo staande/ en gaat N. N. W. een vierde W aan/ of N. N. W. om dat de Noord wal schoon is/ en dan zult gy het diep bevinden/ 6, 7, 8 a 9 vadem al schoon grond/ en dan zo is de tooren op Malhora Z. Z. W. van u/ en op 10 vadem Z. t W. recht nevens de punt van 't rif/ en zeilt op u N. N. W. Coers uit/ Noord aan/ en zult dan vinden/ 11, 12, en 13 vadem water/ en zeilt dan/ waar het u belieft/ dan zyt gy in zee.

Zo gy uit de Zee het Noorder-gat in moet laveeren/ zo brengt de tooren/ zynde de vuurtoorens/ nevens het Clooster/ dat zyn de regte merken/ om dit gat uit of in te zeilen/ op 't diepste water/ en zo gy dan daar nevens op 9 à 10 vadem bent/ en gy dan Zuid-waarts over laag zo lang gaat/ dat de voorschreeven Tooren recht nevens de Berg staat/ zo droogt het wat op; dan dient gy te wenden/ zo gy het rif niet te na wilt komen/ want zo gy zo ver om de Zuid liep/ dat de Tooren nevens het Clooster aan kwam te staan/ zo zoud gy 3 a 4 en een half vadem steenachtige grond hebben/ daarom past wel op u merken/ en zo gy Noordwaart over zeilt/ daar is niet te myden als de Strand/ die kont gy looden tot 4 a 5 vadem/ zo na als 't u belieft/ want zo gy op 4 vadem komt/ dan zyt gy dicht aan de Strant, en weest daar op verdacht/ of het gebeurde/ dat gy by nagt inwaart moest laveeren/ en op de yling van 't vuur moest werken/ zo neemt de Strand niet nader als 5 vadem/ en om dat het Buiten-land daar heel laag is/ zo weest daar wel op verdagt.

Van Livorno tot de hoek van Piombino is de kours zuiden ten Oosten 12 mylen/ zynde tusschen beide regt in 't vaar-water ontrent 2 mylen van de wal een kleine steenagtige droogte/ daar niet meer dan 8 of 10 voeten water op is. Als gy van Livorno komende zo verre om de zuid loopt/ dat 't eiland Capraja effen benoorden C. Corso in Corsica is/ zo hebt gy effen de langte van deze droogte/ dat 's een dwars merk/ en als gy een regte roping maakte van C. de Monte Negro de hoek van 't hooge land van Livorno tot de hoek van Piombino, die zoude effen binden deze droogte deur loopen/ dat is een regte langs merk. Gorgona leid daar wel zo Westelyk als Noord West ten westen af.

Piombino. (margin)

Von Livorno tot 't Eiland Capraja is de kours oudstyds opgegeven Zuid West 8 of 9 mijlen/ maar van Gorgona tot

J. Capraja. Capraja Zuiden ten Westen 4 mijlen: maar deeze Coersen komen niet met de nieuwen Franze Caarten overeen/ en de Franzen zelfs zyn hier in zeer verschillende. Aan d'Oost zyde van Capraja is een groote Inwyk en een schoone zandbay met een schoone grond goed om te zetten voor Zuid-Weste en Noord-weste winden.

Van Livorno tot 't Eiland Elba zeilt men Zuid omtrent 12 mylen/ latende Gorgona en Capraja aan stuurboord/ maar van Capraja tot Elba is 't Zuid Oost 7 of 8 mijlen. 't West-einde van Elba is hoog land/ 't welk men uit de West of uit de Noord komende wel 10, 12 of 13 mylen weegs sien kan/ maar 't Oost einde is zo hoog niet/ want dat siet men eerst met klaar gesigt daar 6 of 7 mijlen van u zijnde. Aan de Noord Oost zyde is Porto Ferrajo een goede Haven om beschut te leggen voor alle winden/ alwaar men inzeilt tusschen 't Kasteel Cosmopoli en 't andere land in/ latende 't Kasteel aan stuurboort/ en als men binnen 't hooft komt/ zo zet men 't daar agter met touwen aen 't hooft vast/ en met ankers 't zeewaart. Porto Ferrajo is een van de beste havens in de Middelandze Zee/ men kon 'er een geheele armade Scheepen in bergen; de grond goede steekgrond. Men kan 'er overal met touwen aan land/ en met een anker 't Zee leggen: of voor een anker/ of vertuigen/ zo as men wil. Daar zyn oeverpaalen of ringen aan de muuren/ en vers water kan men daar in overvloed bekomen. Men loopt de zee door/ toe of open/ of binnen de kom/ daar leit men in Abrahams schoot; maar Oorlog-schepen mogen in de kom niet komen. De kom kan met lange houten aan 't anderen vast. Als men de kom open begint te zien/ krygt men 't diepste water; en indien men zo verre overloopt/ als tot op de overzijde van de Kom/ zynde nog daar buiten voor/ maar naby de wal/ krygt men subit droger water. Deze haven met 't Noorder gedeelte van Elba behoort onder 't gebied van den Hertog van Florencen, en leit ontrent 2 mylen van de hoek van Piombiuo. Aan de Zuid Oost zyde is de haven Porto Longone behoorende met 't zuider gedeelte van Elba onder 't gebied van den Hartog van Piombino. Tusschen Elba en den hoek van Piombino leggen nog twee kleine Eilandekens/ daar by elk een waaktooren.

J. Planosa. Twee groote mylen Zuid West van Elba leid Planosa een laag en slegt Eiland bewossen met zommige boomkens/ maar van Elba Zuid 4 mylen/ en van de Zuidwest hoek van Planosa Zuid Oost ten Zuiden 4 mylen leid Monte Christi een zeer

Monte Christi. hoog Eiland.

Drie mylen bezuiden de west-hoek van Planosa en 3 mylen W. ten N. van Monte Christi leggen de Formiguez, zynde een deel klippen by malkanderen/ in 't geheel ontrent 2 of

Formigue. 4 scheeps langte groot/ daar van leggen zommige onder/ zommige gelyk en zommige boven water/ maar de hoogste steeken met hooger dan 4 of 5 voeten boven water/ die gy/ om dat 'er geen vuilen afloopen/ zo na komen kond als gy wilt/ behalven aan de Noord-kant/ daar loopt een staartje af/ dat men wel branden siet. Uit de West of Noord komende en tusschen Elba, zo zeilt by Zuid Zuidwest en Zuide ten Westen/ gy zult met die gang geen schade aan Planosa doen/ en als gy/ 't zy by nagt of met donker weder/ gist de langte van Planosa te hebben/ zo loopt Zuid aan/ gy zult alzo de Formigues niet aantreffen. De merken van de Formigues zyn deze: als de Noord hoek van Monte Christi regt Oost/ en de Zuid-hoek Oost ten zuiden ontrent 2 mijlen/ in de Noordwesthoek van Elba over 't laage land van Planosa leid/ zoodanig dat anderhalf van de langte van Planosa buiten Elba steekt/ dan zyt gy de Formigues zo na/ dat ze een musquet-schoot Oost van u leggen. Hier kent gy gissing na maken/ nadien menze om haar laagte niet sien kan/ ten zy men daar zeer digt by is. Soo gy Monte Christi ziet en Oost van u houd/ zo loopt gy verre genoeg bezuiden de Formigues om/ of zo gy Monte Christi Oost Noord Oost van u houd/ zo loopt gy ook verre genoeg benoorden de Formigues om.

Moet gy tusschen deze Eijlandekens en Corsica by leggen/ 't zy by nagt of by donker weder/ zo wagt u wel voor Corsica, want dat binnen-land is hoog/ en 't buiten-land tot veel plaetzen laeg/ zo dat men dikwils aan 't binnen-land zoude meenen nog verre van de wal te zyn/ als men daar al digt by was/ en gy zoud zo/ door 't hoogeland bedroogen zynde/ op de wal zeilen eer gy 't gewaar worde. Desgelyks als gy wat verre Oostwaart van Corsica af houd/ zo moet gy toesien voor de Formigues, als ook voor Planosa, om dat het geheel laog is.

Nader beschryving der Custen van de Middellandze Zee, van *C. Toulon* tot aan *Piombino*, getrokkeu uit de *Portulan* van pag. 81. tot pag. 115.

Om de N. West van de andere zyde van Caap Sepet, is de groote Baay von Toulon, waar in verscheide goede Anker plaatzen gevonden worden.

Men kan Ankeren tusschen de twee Toorens van Balaguier en Eguilette, of in de midden der Baaye/ alwaar 8 a 10 vadem water is.

Wanneer men van Caap Sepet na de groote Reede gaat/ moet men agt geeven op een Tonyn Visschers Net (Madrague) dat men des Zomers/ omtrent half weg van deeze twee plaatzen/ en dwars van eenen grooten hoek af legt.

Omtrent een half uur N. W. van de Punt van Saint George, is de groote ronde Tooren/ Balaguer; tusschen beide is eene groote Bogt/ laag land met een Zand strand/ alwaar gemeenlyk de Scheepen gaan leggen om Quarantaine te houden.

Omtrent 360 Roede N. ten W. van de Tooren van Balaguer, is een andere grote vierkante Tooren/ voorzien met eenen laagen onder Wal/ gelegen aan den Oever der Zee/ die men den Tooren van l'Eguilette noemt; men kan daar na believen/ tusschen deeze beide Toorens/ op 4/ 5 a 6 vadem water/ Ankeren.

Omtrent 650 Roeden beoosten de Tooren l'Eguilette, is een andere van gelyken aan de Zeekant geleegen/ die men den grooten Tooren noemt/ mede met eenen laagen wal rondom. Men moet dezen Tooren voor het minsten 2 kabel lengte van zig laaten/ dewijl daar af onder water zig eene lange Punt uitstrekt/ welke geheel ondiep is. Byna 400 Roeden Z. Z. W. van deeze Tooren/ is een klein Zand bankje/ waar op maar 5 Vadem diepte is/ en daar vlak aan een rondom is 10 a 12 Vadem; daar is/ N. W. ten W. van deeze Tooren byna 350 Roeden/ nog een klein bankje/ waar op maar 3 en een half vadem is.

Van de anderen zyde der twee laatst genoemde Toorens gaande om de Noord/ is 'er nog eene groote Bogt/ en een derde mijl benoorden den groten Tooren is de Stad Toulon: komende van buiten en op de kleine Reede willende gaan Ankeren/ die regt af en aan de Stad na den mond des ouden Haven is/ of dat men wil in een van beide de Havens inloopen/ moet men op een droogte agt geeven; die genoemt word la Tasse, zijnde meest af en aan den Grooten Tooren, als men aan de Regter zyde inkomt/ een weinig inwaards eene goede kabel lengte/ waar op maar 1 a 2 voet water is.

Waarom zo in- als uitgaande moet men zig hier van wat afhouden/ als dan regt op de midden der Stad aanhouden/ waar men 8, 7, 6 tot 3 Vadem water zal bevinden met modder grond en moeras/ tot aan de inkomst des ouden haven/ die aan de oostzyde is.

Bewesten de Stad Toulon ruim drie vierde mylen is een groote bogt/ binnen in welke een groote Dorp is/ genaamt la Seine, aan de Zeekant geleegen/ men kan daar met middelmatige Scheepen leggen/ dog men moet het midden van de Bogt houden/ aan de Wal is het zeer droog/ de grond is hier modderagtig met lang gras/ egter is digt aan Seine, 3, 4, a 5 Vadem water.

la Seine

De wind die de lager wal op de kleine Reede maakt/ is de W. N. W. en van de groote Reede O. N. O. Wind/ de N. Weste Wind is hier mede zeer hard.

Omtrent een vierde uur N. O. van den grooten Tooren, is het Fort des Vignettes, voor welken men mede kan Ankeren; by aldien men de Reede niet kan krygen/ men is daar beschut voor N. W./ N. en N. O. Winden/ en daar is 12 a 15 Vadem redelijk digt aan Land.

Fort des Vignettes

N. O. van Caap Sepet omtrent 1 myl is de punt van Sainte Marguerite, die zeer styl is; op de hoogte van deeze staat eene Kerk met eenige Huizen.

C. S. Marguerite.

De Caap L' Escampe-Bariou is eene groote Punt/ zeer steil aan de Zuid kant; van verre schynt deeze als een Eiland te zyn/ als men uit de West of uit de Oost komt/ wegens het laage Land daar benoorden: op de hoogte van deeze Kaap zyn verscheide Boomen en een Huis/ welk na een Kasteel gelykt/ daar een kleine Tooren by staat; men moet deeze Punt niet te na koomen/ weegens eenige daar rondom gelegen Klippen les Fornigues genaamt en eene hooge Zee/ welke hier gemeenlyk is.

C. l'Escampe-Bariou.

Van de Punt d'Escampe-Bariou tot aan die der Badines is 1 groot myl/ en meest half weg is een klein meest rond Eiland/ dat men Ribaudas of Ribadeaux heet,

De Golf of Bay van Hieres word gemaakt door twee lange Punten/ van welke de Westelykste word genaamt Punt des Badines, en die van de Oostkant Caap Benat: tusschen beide is eene groote Bogt met Sand strand omringt/ en buiten deeze Punten zyn 'er 4 Eilanden/ die deeze baay besluiten/ het geen mede maakt/ dat alhier verscheide goede ankerplaatzen zyn.

Golf van Hieres.

Het Eiland Porquerolle, dat het eerste aan de Westzyde legt/ is het voornaamste; het zy door zyne Fortificatien of om dat meerder bewoonbaar is dan de andere/ deeze bedekt ook het meest voor de openbare Zee de Anker-plaatzen.

Porquerolle.

De Westpunt van dit Eiland/ die men gemeenlijk le Langoustier noemt/ is afgelegen van het Eyland Ribaudas, waar van wy zo even hebben gemeld/ omtrent een vierde uurs; men passeert gemeenlyk tusschen deeze twee Eilanden met Schepen en Galleyen/ zynde daar 8, 10 a 12 Vadem water/ het geen men gemeenlyk ten opzigte der Galleijen de grande Passe, en ten opzigte der Scheepen la Petite Passe noemt. Deze Punt/ die laag is/ maakt een half Eiland/ zoo als het zelve zig ook wezentlyk van verre opdoed/ waar op eenige kleine Fortificatie werken zyn/ en wat höger op staat een ronde Tooren/ met 2 of 3 huizen daar by/ digt aan deeze Punt zyn hier en daar eenige Klippen/ waar op zeer weinig water is; egter kan men mids vaarweg met groote Scheepen door/ zonder eenigen schroom passeren.

Dit Eiland is omtrent een half myl lang en hoog op zommige plaazten voor al aan het Oostelykste einde; daar is een klein Fort omtrent in de midden aan de Noord kant met een Tooren.

Aan de Oostkant is een andere op eene Punt en tusschen beide eene Bogt en eenige Sand Baaitjes/ daar men met Scheepen en Galleijen kan Ankeren op 6 a 7 Vadem/ Gras en Sand Grond; men is hier voor al de Zee winden beschut/ maar van de Land-winden moet men zig niet laten overvallen: ook zyn/ aan de N. O. Punt van het Eyland/ 2 groote Klippen boven water en twee andere aan de Zuid zyde.

Omtrent 1 groote myl oost van 't Eyland Porqerolle is een klein middelmatig hoog Eyland/ dat men dat van Bagueaux noemt/ zijnde onbewoont; dit is het kleinste en laagste van alle de Eilanden van Hieres, men kan by deeze aan alle kanten aanloopen/ behalven aan de N. O. Punt/ waar een kabel lengte af zig eene droogte uitstrekt. De Grande Passe, daar gemeenlijk de Scheepen van de Koning doorlopen/ is tusschen deeze twee laaste Eylanden/ waar niets te schroomen is.

Bagueaux.

Digt aan het Eyland Bagueaux is dat van Porto Cros, dat de hoogste van alle is; van de kant van Bagueaux heeft dit een Bogtje/ dat men Porto Cros noemt/ aan de Punt/ waar op het Kasteel is/ zyn eenige rotzen/ die men moet myden/ alhoewel dezelve digt daar aan leggen; men kan ook in noodzakelykheid tusschen deeze twee Eylanden gaan/ digt aan dat van Bagueaux op 15 a 16 Vadem/ moeras en modder grond/ een touw aan Land hebbende/ om te zyn beschut voor den W. en N. W. winden/ die het lager wal in Porto Cros maken; men kan zeer gemakkelijk met alle zoorten van Vaartuigen tusschen deeze twee Eylanden doorlopen/ om dat daar meer dan 20 Vadem water is.

P. Cros

Van de andere zyde van het Kasteel/ aan de N. O. kant is eene grote Klip.

Beoosten Port Cros is een groote Bogt/ die men Porto Maye noemt/ daar niet dan de N. W. wind te vreezen is.

Men ziet/ binnen komende/ op de slinkerhand een oude vervallen Tooren/ die hier de kennis van geeft; binnen in het Baaytje is een water sprong; tusschen het Eyland Porto Cros en dat van Levant, dat daar digt aan is/ is eene Klip onder water/ meest midden in den doortogt; zo dat het zeer onvoorzigtig zoude wezen hier door te loopen/ ten zy men hier zeer ervaren waare. Hier is ook/ in de midden/ aan de Zuid kant dit Eyland eene kleine zoort van Eylandje 2 kabel lengte afgelegen/ daar 6 Vadem water tusschen beide is.

Omtrent een vierde uurs om de Oost van het Eyland Porto Cros is dat van Levant, dat het laatste en grootste is van de Eylanden van Hieres, dit is niet bewoont/ en daar is geen Anker plaats hier omtrent/ behalven eenige weinige beschut of schuilplaatsjes/ aan de Zuidzyde/ voor zommige kleine Vaartuigen/ die hier wel komen leggen; aan de Oost Punt van het Eyland/ zijn eenige Klippen onder en boven water/ waar van eene onder andere wat ver aflegt/ en aan eene Bark gelijkt/ die men l'Esquinede noemt/ deeze legt een vierde myl by kans van het Eyland af/ buiten deeze strekken zig nog eenige kleine blinde Klippen om de Oost uit/ waar op de Zee/ als deeze onstuimig is/ breekt.

Levant.

De Punt les Badines is 1 groote halve myl N. O. van het Eyland Ribaudas, zo als hier vooren is gezegt; deeze Punt maakt het begin der Baaye van Hieres en deeze is van een middelmatige hoogte; digt aan Land/ op het einde deezer Punt/ is eene klip; men kan daar egter/ aan de Noord zyde en eenen half kanon schoot van den wal af/ of aan een Sand Baaytje/ op 5 a 6 Vadem en Sand grond ankeren; deeze ankerplaats is goed voor Z. Z. W. en Weste winden/ maar men moet zig hier van den oosten wind niet laten overvallen/ als dan moet men gaan Ankeren voor Capeau.

C. Les Badines.

Omtrent 2 mylen N. O. iets N. van den Punt des Badines, is een groot Magazijn/ welk zig van verre als een Kasteel opdoet/ welk men Capeau noemt/ en gelegen is aan de water kant.

Capeau

Aan de oost kant van het Magazijn zijn groote Zout Pannen en verscheiden Zout Bergen/ die men Vackes noemt; de regte Ankerplaats is tusschen het Magazyn en deeze Vackes van Zout: de Schepen Ankeren regt over het Magazyn 1 uur van den wal/ om dies beter in staat te wezen om onder Zeil te komen. Hier ziet men de Stad Hieres, welke/ op eene hoogte/ omtrent ¾ mylen van Capeau is gelegen. Van de Punt des Badines tot die van Argentier is de Kust laag/ met Zand strand en moeras omringt; de winden/ die hier op de Ree van Capeau het ergste zyn/ zyn Z. W.: de Z. O. de Z. en de Z. W maakt eene holle Zee/ dog de N. W. wind is hier zomwylen zeer hard.

Omtrent 2 mylen O. ten Z. iets O. van het Magazyn van Capeau is een rond Eylandje/ op welk een oud Casteel/ dat men Breganson noemt.

Een ½ myl beoosten Breganzon is de Punt van Kaap Benat, die het uiterste der Baaye van Hieres maakt; deeze is zeer hoog en steil van alle kanten/ men moet zig niet te na hier na begeven wegens eene droogte/ eene kabel lengte

C. Benat

hier

hier af gelegen: aan de oost Punt is eene groote klip met eenige kleine rondom/ die meest gelyk water zyn en digt aan den wal leggen; men kan niet dan met Barken daar tusschen heen loopen.

Omtrent een half myl N. iets W. van deeze Klip/ is eene lange steen-Punt boven of gelyks water/ en aan de andere zyde een Inham met Zand strand/ die men Levandour noemt/ men kent deeze door eene zoort van Casteel/ het geen men tegen eenen Berg ziet/ en eenige Visschers Huizen/ die aan strand zyn.

Een groote halve myl N. O. ten O. iets N. van de Punt van Kaap Benat, of aan de klip/ is eene andere klip bo-

la Butte. ven water/ welke na eene Bark gelykt/ die men la Butte noemt/ by welke men zonder schroom van alle zyde kort by kan loopen/ dog egter moet men hier/ voor al des nagts/ wel op zyn hoede zijn.

C. Taillar. Van Caap Benat na Caap Taillar is de koers O. ten N. iets N. byna 3 en een half mylen; om de N. W. van deeze Caap is eene Punt/ een weinig om de oost uitsteekende/ waar op een kleine en ronde Tooren en eenige Visschers Magazynen staan/ dat men Cavalaire noemt/ maar men kan deeze Magazynen niet zien/ voor al eer men aan de opening des Inham komt.

De Caap Taillar is eene lange in Zee uitsteekende Punt/ die van verre zig als een Eyland/ door een laage Zand Punt/ vertoont/ welke tusschen deeze en het hooge Land is; deeze punt is tamelijk hoog en daar op staat een Wagt-tooren/ en digt aan de Punt zyn eenige klippen.

Een groote halve mijl N. O. iets N. van Caap Taillar legt Caap Lardiez, welke eene groote en romdom steile Punt is; aan het einde van deeze legt een Eylandje/ dat byna rond is/ buiten welk nog 2 klippen als twee Barken boven water zyn; beoosten de laastgemelde klip en 3 Kabel lengte daar af/ is eene zeer gevaarlyke blinde klip/ zo dat men hier niet te na moet voorby loopen/ maar men moet liever tusschen de Klippen/ waar van zo even is gezegt/ door gaan.

Van het Eyland/ welk aan de Punt van Caap Lardiez is/ na de Caap de la Moutte, of Saint Tropez, is de koers N ten O. iets N. 7 myl/ en tusschen beide eene groote Bogt met Zand strand/ welk men Pampélone noemt/ in welke men op 5, 6 a 7 vadem Stek grond kan ankeren/ alwaar de ankers zeer wel houden; men ziet hier/ aan de Zuid kant/ eenige Visschers Magazyneu. Men is aldaar beschut voor de Z. W. en W. winden/ maar men legt geheel bloot voor ooste en Zuid-ooste winden.

C. la Moutte en S. Tropez. De Caap de la Moutte, waar van zo even gemeld is/ en die van Saint Tropez zyn voor het grootste gedeelte dezelfde; het is eene groote en tamentlyke hooge Punt/ omtrent een half uur breed/ waar van de Zuidelijkste hoek de la Moutte, en de andere Saint Tropez heet; af en aan die van la Moutte, een vierde uur daar van af/ is eene groote klip/ die meede la Moutte heet/ en byna een vierde myl Noorde van deeze is eene Steen bank boven en onder water/ die zig een derde mijl van Caap Saint Tropez uitstrekt/ waar om men deeze/ daar na toe willende/ diend te myden.

Van de andere zyde der Punt van Saint Tropez, is eene groote Bogt/ die men Golf de Grimault, of Saint Tropez noemt/ welke 2 en een half kwart mylen diep en een half kwart wyd is.

Zo dra men Caap Tropez omgestooken is/ ziet men het Steedje Saint Tropez op eene laage Punt/ en daar is tusschen deeze twee Punten een weinig bogt/ die men Canoubiez noemt/ in welke men met kleine Scheepen op 6 a 7 vadem/ Moeras en Modder grond kan ankeren; de regte plaats is in de midden tusschen deeze twee Punten/ dog het Steedje iets nader/ dan aan de andere zyde; maar men moet zig daar niet te diep in begeven; de N. W wind waait alhier het zwaarste/ niet tegenstaande deeze van het land komt.

Het Steedje Saint Tropez is/ gelijk reeds gemeld is/ op eene laage Punt/ in het binnenste van de Golf gelegen/ voor welke een kleine Moelje voor Barken is/ en boven de Stad op eenen Heuvel legt eene Fortres/ die men gewaar word/ zo dra men de Caap Lardiez om gestooken is/ en by dit daar en boven eenige Wind-moolens. Meest in de midden der inkomste van de Golf Saint Tropez, zijn eenige klippen gelijks en ook boven water/ die men les Sardineaux

les Sardineaux. noemt/ maar men laat dezelve aan zijne regter zyde leggen/ en dan is 'er niets te vreezen.

Ruim drie mylen N. O ten N iets O. van de Punt van Caap Lardiez, is de Punt de Nagaye, en tusschen beide deeze Punten is de Golf de Frejus, welke 1 en een half mylen diep is.

Agter eene groote Punt aan de oost kant der inkomste van de Golf Frejus, is de Reede van Nagaje, doch niet voor Scheepen.

De Caap Roux is een groote steile Berg met roodagtige vlekken/ en verscheide bomen rondom van de inkomst van Nagaye O. N. O. iets N. by kans ⅔ mijl afgelegen.

Meest half weg van Nagaye na Caap Roux, ziet men een Eylandje en eenige Klippen/ die daar rondom zijn/ eenen goeden Musket schoot van den wal af; aan de Punt van dit Eyland is eene klip/ die het Volk van het Land la Vieille noemen/ en hier/ by na 100 Roeden Zuiden af/ is eene andere/ die na eene groote Ton gelijkt/ waar om men deeze la Boutte de Nagaye noemt: men kan tusschen deze twee laatste Klippen zonder gevaar door loopen/ overmids men by la Boutte wat nader loopt: want digt by de andere klip zijn nog eenige Rotzen/ en 120 Roeden Zuiden van la Boutte, is eene Steen Rif onder water/ welke 25 Roeden uitloopt/ waar op maar 5 voet water is/ daar men de Zee/ als dezelve onstuimig is/ op ziet stotten. la Vieille

Derhalven is het allerzekerste buiten alle deze om te lopen.

Omtrent 2 mylen O. N. O. iets N. van Caap Roux, zijn de Eylanden van Sainte Honoré en Sainte Maguerite; tusschen deze beide heeft men eene groote Bogt/ die men Golf Napoulle noemt/ en een twee derde mylen N van Caap Roux, is eene groote Punt/ in Zee een weinig uitsteekende/ agter welke een Dorp/ genaamt Napoulle, legt. S. Honoré en S. Marguerite.

Aan de Zuid-kant der Abdye op S. Honoré zijn verscheide Klippen boven en onder water/ en 300 Roeden Z. ten O. van deze Abdye/ ziet men hier eene steen Bank/ waar van ook een gedeelte onder water is/ die men les Moines noemt/ en zeer gevaarlyk is; de Zee breekt meest altyd op die/ welke het verste van het Eiland af is/ en aan dezelve zyde zyn 'er nog verscheide rondom dit Eiland gelegen; dog men ziet dezelve boven water komen. les Moines.

Af en aan de Oost Punt van het Eiland is een grote Klip/ als eene Bark/ met nog eenige kleine daar by.

Aan de Zuid Punt van S. Marguerite legt een ander/ zeer klein en plat Eiland/ met klippen rondom/ zo dat men hier niet dan met Barken door kan loopen.

Van de Punt van het Eiland Sainte Margueritte tot die van Garoup/ is ¾ mylen O. N. O./ iets N. en tusschen beide deze is eene groote Bogt/ die men gemeenlyk Reede van Gourjan noemt; daar verscheide Scheepen en Galleijen konnen ankeren. C. Garoupe.

Deeze Reede is gemakkelyk om te ondekken/ te weeten/ uit de West komende/ door de Eilanden Sainte Marguerite, gelyk zo even uitgelegd is/ en uit de Oost komende door de Caap Garoupe, daar Notre Dame d'Antibes op het hoogste van deze Kaap staat.

Het is nodig/ uit de West komende/ agt te geeven/ dat men de Punt van het Eiland Sainte Marguerite niet te na neeme/ als men op de Reede van Gourjan wil loopen/ wegens de Klippen/ van welke hier vooren gemeld is.

Meest in de midden van deeze Rheede is eene Klip boven water/ welke na eene groote Bark gelykt/ die men la Boutte de Gourjan noemd/ en byna 80 Roeden Z. en ook Noorde van deze zyn twee andere meest gelyks water/ waar op de Zee zomwylen breekt/ en die beide zyn even verre van de Boutte af; buiten deze kan men de Boutte heel na loopen/ zynde 5 à 6 vadem bewesten en Beoosten deze Klip; by gevolg moet men mids vaarweg tusschen Sainte Margueritte en la Boutte door loopen/ alhoewel het daar heel wyd is/ en men 10, 12 à 15 vadem water heeft.

Men kan meede gemakkelyk tusschen la Boutte en Caap la Garoupe door loopen/ die aan de Oost-kant is/ door dien daar nog meerder ruimte is; maar men moet zig niet te na aan de eerste Punt van deze Kaap begeven: want daar eenige Klippen eene kabel lengte af zyn.

Bykans halfweg/ tusschen la Boutte en Caap de la Garoupe, is eene Zand plaat/ waar op maar 3 vadem water is; met groote Scheepen moet men van de kant van het Eiland Sainte Marguerite, of wel digt aan la Boutte passeeren; als dan van de eene of de andere zyde deezer Boute passeerende/ gaat men diep in de Bogt ankeren/ binnen la Boutte, af en aan eenen vierkanten Tooren/ genaamt Tour des Gabelles, welke aan de Zee kant gelegen is/ waar men op 5 á 6 vadem en Stek grond/ en eenen kleinen Kanon schoot van de wal legt.

De Z. en Z. O. wind maakt hier laager Wal/ wanneer de winden aan het N. W. zyn/ kan men gaan ankeren by eene groote Punt bewesten la Tour des Gabelles, die men Punt de Cane noemt/ en Touwen aan land brengen. Hier is 5 à 6 vadem.

Des gelyks/ wanneer de winden O. en N. O. zullen wezen/ kan men ankeren by de Caap de la Garoupe, te weten/ aan de N. O. kant/ voor een weinig Zand grond/ dat men le Pilon noemt/ op 4 à 5 vadem water/ Moeras en Modder grond/ zelfs kan men Touwen aan den Wal brengen/ wel in agt nemende/ dat men de Kust niet te na kome/ daar eenige Klippen rondom zyn; men kan water halen by la Tour

des Gabelles, digt by eenige Huizen die daar zyn.

De Caap de la Garoupe is eene lange laage Punt / die omtrent 1 mijl in den omtrek heeft; meest in de midden / en op den top van deze Punt is een vierkante Toorn / en eene Kapel / genaamt Notre Dame de la Garde d'Antibes; men moet daar niet ten eenen maal by het uiterste der Punt van deeze Caap loopen / wegens eenige Korzen / die daar digt rondom zijn.

Antibes.

Byna 1 klein uurtje om de Noord van Caap de la Garoupe, is de Stad Antibes, en tusschen beide eene Bogt en eenig Zand strand / dat men Vacon noemt; regt over de Zuid Punt / en over Notre Dame d'Antibes, is een grote Klip boven water / die by kans 200 Roeden daar af is; tusschen beide is 2 a 3 vadem water; meest in het binnenste van deeze inham is eene andere boven water; maar men kan tusschen deeze beide klippen / op 4 a 5 vadem / Moeras en Modder grond ankeren: men is daar beschut voor Z. en Z. W. winden / en de andere verdere winden waayen hier meest alle in.

Om de N. N. O. iets N. van de Punt van het groote Bastion / dat in het midden der Moelje is / omtrent 110 Roeden / is een kleine Steen-bank van weinig uitgestrektheid / dog gevaarlijk / op welke zomwylen maar 9 voet water blyft / alschoon digt daar aan 16, 18 a 24 voet is / men zoude landwaards van deeze Bank konnen passeeren / tusschen de halve Maan / daar 10 a 25 voet water is: dog men moet de halve Maan het naaste neemen / maar het zekerste is aan de regter zyde van gezegde klip of Droogte heen te loopen / en digt by het vierhoekige Fort na behooren lopende / passeeren; deeze klip is Z. O. iets O. van de midden van dien Haven.

Omtrent 3 mylen N. O. van Caap la Garoupe, is de West Punt van Villa Franche, waar tusschen beide eene groote Bogt met Zand strand is / en meest in de midden van deeze is de Rivier / die men le Var noemt / die Provence van Savoyen af scheid.

Villa Franca.

Villa Franche is een verballen Steedje aan de Zee kant en op den voet van een Berg gelegen / binnen in een Baay / die omtrent een half myl diep is / en een klein vierde uurs wijt; uit de West komende / is 'er een klein vierkante Fort / leggende boven de Stad / het geen men Montauban noemt: op eene hooge Punt tusschen Nice en Ville Franche, en aan het uiterste deezer punt staat eene Wind-moolen / en uit de oost komende / ziet men het Fort Saint Soupier en den Hoek van Mala langue, die zeer hoog is / en in de midden steekt een groot end Zeewaards uit; tusschen beide punten der inkomste is 35 a 40 vadem water.

Gemeenlyk gaat men voor de Stad ankeren op 15 a 18 vadem / O. Z. O. iets O. van de Stad.

Na de ankerplaats lopende / moet men niet naby eene punt af en aan het Kasteel komen / wegens eene klip gelijks water. De zuide wind maakt hier lager wal / en met een styve Z. W. wind is hier eene zwaare rolling.

Mala langue.

De oost punt der Baaye van Villa Franca word genoemt mala Langue, welke hoog en in Zee uitsteekende is / het uit einde van deeze is laag / en iets binnen deezen hoek / aan de West kant / is eene Klip meest gelijks water / daar de Zee op stort; dog deeze legt niet ver af.

S Souspir.

Het Fort Saint Souspir, legt byna ½ myl N. O. iets N. van de punt van Mala Langue op eene hooge rotzige punt / welke van alle zyde steil is / en tusschen deeze punten is een weinig Bogt.

Tusschen den Tooren van Bose en Saint Soupier is eene groote Bogt / waar in men met Scheepen en Gallyen kan ankeren / als men komt uit de oost / en Ville Franca niet konde krygen / daar is 10, 12 a 18 vadem water / men zoude het Fort van Saint Souspier behoorlyk na moeten nemen / daar is maar 7 a 8 vadem; regt af en aan de Fortres eene kabel lengte / daar is eene kleine steenbank gelijks water / waar by men niet moet komen; deeze ankerplaats is van weinig gebruik / wegens de nabyheid van die van Villa Franca.

Monaco.

Wanneer men uit de Zee komt / kent men deze Kusten aan eenen hoogen Berg / waar van de top na eene Tafel gelijkt / waarom dezelve gemeenlyk genoemt word de Tafel van Mourgues, zynde byna 1 myl N. O. van Monaco, maar daar boven word men nog eenen anderen Berg gewaar / een weinig oostelyker van Menton, welke zig na de kant van Vintimille uitstrekt / en als een Zuiker Brood van maakzel is / maar deeze zeer scharp is aan den top / dat men de naalden van Menton noemt / den eenen en anderen van deeze ontdekt men van zeer ver af uit der Zee koomende / waarom deeze goede kenmerken zijn.

la Bordiguiere

O. ten N. iets N. byna 3 mylen van Monaco is de punt van La Bordiguiere en hier af ½ myl N. W. iets W. is het Steedje Vintimille aan Zee gelegen / beoosten eene groote punt en aan den oever van een Riviertje / daar eene brug is.

La Bordiguera leit op een tamelyke hooge Punt leggende rondom in zyne muuren / en schynt van verre eene Fortres te zyn / bewesten aan de Zee staat een Wagt Toren en eenige Visschers Huizen / men kan deze Punt redelyk na neemen / al schoon hier eenige Klippen / dog zeer digt aan den Wal / leggen.

De West-punt van SaintRemo, die eene kleine uur Oostelyker legt / is eene groote en byna ronde Punt / op welke een vierkante Wagt Tooren en daar by een klein huisje staat / en 1 myl Oost iets Z. van deeze Punt is de oost Caap van S. Remo, die meest is gelykende na de voorige / waar op ook een vierkante Tooren staat; tusschen deze twee Punten is een groote inham / en meest in de midden is het Steedje Saint Remo.

Men kan met Scheepen en Galleyen af en aan de Stad byna ½ myl af / en op 7, a 8 vadem Steek grond / ankeren: de Scheepen gaan een weinig meer op ruimte leggen / om des te beter onder Zeil te konnen komen; men legt hier voor alle Zee winden bloot en niet beschut dan voor Land-winden / maar de grond is hier zeer goed.

Ruim 1 en een half mylen O. N. O. iets N. van de Oost Punt van Saint Remo is eene Punt min of meer in Zee uitsteekende / waar by een Dorpje legt / dat men Saint Estevan noemt.

Een en een half à een en drie vierde mylen O. N. O. iets N. van de Punt Saint Esteveu is Port Maurice.

Vier mylen O. ten N. van de Oost Caap van Saint Remo, en een half myl O. Z. O. van Port Maurice is de Caap d'Oneille of de Dian, waar meest in de midden / iets meer nader aan de Caap / de Stad Oneille legt. Oneglia.

Men ankerd met de Galleyen af en aan de Stad / eenen halven Kanon schoot van den Wal / op 5 a 6 vadem water / Moeras en modder grond / en de Schepen / die hier Olye komen laden / houden zig wat meer op de ruimte om by noodzakelykheid rasser te konnen onder Zeil komen / alhoewel de grond hier zeer goed is.

Van Caap Oneille N. O. ten N. iets N. 1 en drie vierde mylen / is de Caep delle Melle: die van Oneille is eene groote ronde Punt / waar op een ronde Wagt-tooren / en daar onder een Hermyten Huisje aan de N. O. kant met nog eenen anderen Tooren; men noemt deeze zomwylen Caap de Dian, als leggende tusschen Oneille en Dian. C. delle Melle.

Men kan ankeren voor het Dorp Dian op 7 à 8 vadem / byna een vierde uurs van land / en / om op de beste plaats te leggen / moet men eenen Tooren van eene Kerk in het Dorp zien in een ander / die daar boven is / en zo in den anderen houden: de Scheepen ankeren wat meerder op ruimte / om in nood de Punten te konnen te boven zeilen: de grond is fyn Zand en Modder / alwaar de Ankers zeer wel houden.

De Caap delle Melle is eene groote / hooge en omtrent ronde Punt / waar op een vierkante Tooren met eenige Huizen daar by / deeze is het meeste in Zee uitsteekende van deze gehele Kust.

Regt over Albengue, byna eene kleine myl / is het Eiland van dezelve naam / omtrent een vierde myl in zynen omtrek hebbende / zeer hoog / en dat heeft eenen Wagt-tooren; men kan voor het Dorp Araiche ankeren een vierde myl ver af / dog om de beste plaats te hebben / moet men den Kerk-tooren van het Dorp en een ander / by den Berg daar boven gelegen / in een houden / zo veel mogelyk is / dan zult gy op 15, 18 à 20 vadem water en Steek grond zyn: zelfs moet men hier van tyd tot tijd de Ankers ligten / de wyl de grond zo goed is en vast houd. Men neemt hier waar / dat de Stroomen altoos om de Z. W. lopen / dat oorzaak geeft / dat de Vaartuigen wat op den wind konnen leggen / als de laager waait / dat is de Z. O. en Z. Z. O. wind; wegens de Zee winden moet men niet te na aan het Dorp gaan leggen. Albengal.

Men kan te landwaards van dit Eiland met Scheepen en Galleyen ankeren / daar is 10, 12 en 15 vadem / in agt nemende het Eiland wat nader te nemen dan de Kust / wegens eene lange en laage in Zee uitsteekende Zand punt / zijnde die van de Rivier d'Albengue; buiten dien zijn nog eenige klippen digt aan de punt / en tegens over het Eyland Albengue

Van het Eyland Albengue naar Caap Noli, is de koers N. O. iets N. 4 myl / tusschen beide is is eene groote Bogt / daar men verscheide Steeden en Dorpen ziet / langs de Zee kant / waar van de eerste Albengue is / daar aan Suria, la Barquetta, Louva, Laprea, Final en Varigoufla. C. Noli.

Men kan voor Noli, om te stoppen / met tegen wind ankeren / voor de Z. W West en N. weste winden

Espetourne is een ander Dorp / van Noli een half myl N. iets W. gelegen en ook aan de Zee kant / in een Zand-baaypt.

baaytje/ waar door men mede kan ankeren/ met Land winden.

Omtrent drie vierde mylen N. N. O. iets N. van Caap Noli, is een klein Eiland genaamt Brazily. Men kan mede aan de West zyde van dit Eiland ankeren/ niet konnende de Reede van Vaye krygen/ daar is digt aan het Eiland 14 a 15 vadem.

Een kleine halve myl N. O. iets N. van dit Eiland is de Caap Vaye.. Cabo Vaya

Daar by is een groote Zand inham of bogt/ die gemaakt word door eene grote Punt/ welke men Caap de Vaye noemt/ zig in Zee uitsteekende en van verre witagtig vertoonende.

Men moet zig niet te na aan het Fortje begeven wegens eenige blinde Klippen.

De Scheepen konnen op deeze Reede ankeren: de Ooste en Z. Ooste winden/ welk alhier de lager wal maken/ veroorzaken gemeenlyk een holle Zee; dog de grond hier zeer goed zynde/ is niets te vrezen; van gelyken/ de wind Z. W. zynde/ is alhier eene groote Rolling; men moet zig mede tegens de N. W. winden voorzien/ want deeze zeer zwaar alhier zyn.

De kenning der Reede van Vaye is gemakkelyk genoeg by Caap Noli, en/ uit de West komende/ by het Eiland Brazili en aan de witigheid der overblyfzels/ welke op de hoogte der Caap Vaye zyn.

Van gelyken/ uit de Oost komende/ ziet men Caap Noli en Caap Vaye, die dezen grooten inham maken/ gelyk wy gemeld hebben/ die twee Dorpen en het Fortje in de midden/ buiten dat men ook nog ziet de Stad Savone en hare Fortres digt aan Zee/ die genoeg de kennis hier van geven.

Byna drie vierde mylen N. O. iets N. van Caap Vaye is de Stad Savone.

Omtrent 5 mylen O. ten N. iets N. van de Punt van Vaye, is de Vuur tooren van Genua, die men zeer onderscheidentlyk ziet met een klaare lugt.

Genua. Voor de Stad Genua is een groote Haven/ door konst gemaakt met twee Moeljes beslooten/ die zig in Zee uitstrekken om den ingang dies te naauwer te maken/ zoo dat deeze maar 350 Roeden is; het Hooft/ dat aan de West kant der Stad is/ en men de nieuwen Moelje noemt/ strekt zig Z. O. uit/ en is by na lang 280 Roeden.

Buiten deze Moelje aan de West op eene groote/ hoge en gefortificeerde Klip is 'er een witte/ vierkante en zeer hoge Tooren/ die men den Vuur-tooren noemt/ waar op een grote Lantaarn/ welke men des nagts ontsteekt voor de komende Vaartuigen/ en des daags word hier Sein gedaan voor Scheepen en Galleijen onderscheidentlyk door groote ledere Ballen/ en wimpels voor de Galleijen.

De oude moelje is voor en het aller naaste aan de Stad/ en strekt zig byna 250 Roeden uit na de Punt der nieuwe Moelje toe. Men kan de Punt der nieuwe Moelje zeer na neemen/ wanneer men daar gaat ankeren; om dat daar digt aan 10 a 12 vadem is/ dog de Punt der oude Moelje zoo na niet wegens eenige blinde Klippen/ daar afsteekende: De grote Scheepen en die gereed zyn/ of op haar zeilen leggen/ ankeren gemeenlyk in het midden des Haven voor twee Touwen op 8 a 10 vadem/ vertuid N. W. en Z. O./ en de middelmatige Vaartuigen komen aan de oude Moelje/ waar de zelve van gelyken/ als de Galleyen/ met de Agtersteven aan de Moelje leggen/ met twee Touwen daar op/ en twee Ankers te Zee.

Wanneer de winden aan het Z. O. Z. en Z. W. zyn/ die de lager wal van de Haven maken/ is de Zee hier zeer hol/ en maakt eene groote Weer-zee en Rolling in deezen Haven/ de Noorde wind is hier zeer hard; zy noemen deze la Sereuſe en de Z. Z. Ooste wind waait hier bot in; de winden/ die hier gemeenlyk het meeste regeeren/ zo als meest op deeze heele Kust des Zomers van 8 a 9 uuren des morgens tot des avonds/ zyn de O. Z. O. tot Z. W.; men noemt deze l'Embas en des nagts komen zy uit den Wal.

Byna eene myl beoosten Genua, is een groot Dorp/ genaamt Bizagne. Porto Fin. Van de Moelje van Genua tot aan Porto Fin, is de koers Z. O. ten O. omtrent 2 en een half mylen/ in deze uitgestrektheid maakt de Kust een weinig Bogt/ het land is hoog/ vol met Steeden en Dorpen omringt/ en met pragtige Palleizen.

De Berg van P. Fin is eene grote Punt/ zig van verre rond vertonende/ van alle kanten zeer steil.

Van de Punt van Monte Porto Fin tot aan de Punt van Porto Fin, is omtrent 1 myl Oost/ iets N./ tusschen beide is alles hoog en zeer steil land.

De punt van Porto Fin maakt de inkomst der Golf van Rapallo die zeer groot is/ het Dorp dat aan de Westkant is/ noemt men Sainte Marie, en het andere Saint Michel: men zoude hier voor op 15 a 20 vadem konnen Ankeren; daar zyn niet dan de Z. O. winden/ die hier bot in waaijen: van de andere zyde van het Dorp Saint Michel, is het Rapallo kleine Steedje Rapallo, voor welk men zoude konnen ankeren/ dog by eene noodzakelykheid/ dit is aan de Zee kant gelegen/ maar in het midden der Golf is het zeer diep; Parage digt by deze Stad legt ook het Dorp Parage.

Twee a 2 en een half mylen O. Z. O. iets O. van de Punt van Porto Fin, is een grote Punt/ zig als een Eiland vertoonende/ agter welke een Steedje is/ Seſtri de Levant ge- Seſtri de naamt; aan de Noordkant van de Punt van Seſtri, is eene Levant. grote Bogt en Zand strand/ daar men met O. en Z. O. wind kan ankeren/ dog men moet zig door den N. W. niet laten overvallen.

Omtrent 5 en een half mylen Z. O. iets O. van de Punt Porto Fin, en 2 en een half van die van Seſtri is Caap Sincoterre.

Porto Venere is aan de inkomst der Golf d'Eſpecia; daar Porto legt een klein Steedje aan de Zee kant/ aan den voet van een Venere Berg/ vol met Olyf Boomen beplant.

Af en aan Porto Venere, is een groot en hoog Eiland/ dat men Palmaria noemt; dit Eiland maakt den Haven Porto Palmaria Venere; welke met zyne West Punt van de Stad byna maar 40 Roeden af gelegen is.

Digt by het Eiland Palmaria aan de Zuid kant is een nog kleinder/ welke mede zeer hoog is; dat men le Tin noemt; byna 300 Roeden Z. W. van dit Eiland legt eene Klip boven water en eenige blinde Klippen/ die men moet schuwen. Uit de West komende/ om tot Porto Venere te ankeren/ loopt men gemeenlyk tusschen deze twee Eilanden door/ alwaar het diep genoeg is: Wyders loopt men Palmaria om/ en men komt in de Golf d'Eſpecia, na behoren by lopende een Vierkante Fortje/ dat op eene Klip is gelyks water aan de Oostkant en digt aan het Eiland Palmaria; men kan mede tusschen het Eiland en het Fortje door/ het laaste weinig nader nemende dan het Eiland/ ten minsten regt in de midden/ zynde daar 3 vadem diepte; men moet agt geven op eenige blinde Klippen/ die alhier by leggen; hebbende dan dit Fort op eene of andere manier te boven gelopen/ gaat men wyders ankeren in de midden eenes inham aan de N. W. kant/ daar eenig singelstrand is/ binnen komende moet men 2 Kabel lengte van de Punt afblyven/ daar het Franciſcaaner Klooster op is/ dewyl het rondom schielyk op droogt/ men haalt water aan eene Put buiten de Stad/ en zommylen uit het Klooster.

De wind/ die in de grote Passagie/ hier vooren gemeld/ lager wal maakt/ is de O. Z. O. en die het in de kleine Passagie doet/ is de Z. W. dog geen van beiden konnen hier holle Zee veroorzaken.

Golfo di Specia is zeer groot/ en heeft 1 groote myl Bogt en byna drie vierde mylen wydte/ en een vierde uurs van de N. O. Punt van Porto Venere is eene redelyke vermaarde citadelle/ genaamt Sainte Marguerite, gelegen op het uiteinde van eene lage en Rudzige Punt en rondom gefortificeert.

Van deeze Punt na de Stad d'Eſpecia, die binnen in de Specia Golf legt/ is omtrent drie vierde mylen; tusschen beide zyn verscheide grote Kreeken/ daar men met Galleyen zoude konnen ankeren.

De Stad binnen in de Golf/ is klein/ meest vierkant/ in eene zeer schone Valley aan de waterkant/ voor welke men eene kleine kaap ziet/ dog men kan daar niet dan met Barquen als op een half een vierde uurs by aankomen; by de Stad op de regter zyde ziet men een Klooster/ en eenige Boomgaarden/ op eene uitstekende Punt/ digt aan welke twee oude Toorens zyn/ in Zee staande met eenige Klippen rondom/ en voorby die Punt/ om de Oost gaande/ is eene grote vlakte met riet en Moerassen omringt met Zandstrand/ men kan door de geheele Golf met Scheepen ankeren op 10, 15 a 18 vadem water; zelfs zoude men het hier diep in voor de Stad/ by nood/ in den Modder grond zonder schade konnen zetten: de Z. O. tot Zuide winden waaijen hier bot in en maken lager; maar alzo men eene Zand bank aan de inkomst dezer Golf vind/ waar op maar 10 a 12 vadem is/ belet het/ dat hier de Zee niet zeer hol word.

Byna 9 mylen Z. Z. O. à Z. O. ten Z. van het Eiland de Porto Venere, is de Stad Livorno: tusschen beide is eene Livorno grote Bogt en hoog Land/ voornaamentlyk tot aan Via Regia en Luques, waar de groote vlakte van Piſa begind/ wyders ziet men de vlakte van Piza, en men ziet de Toorens deezer Stad/ al schoon deze wyd van Zee gelegen is/ en men langs een Rivier passeert/ die daar digt voorby loopt/ verders eene Tooren aan Zee staande/ een Dorp daar by/ dat men Saint Pierre noemt en van Livorno maar 1 grote myl legt; tusschen beide zyn verscheide Armen van Rivieren en Canaalen.

Via Regia. Deeze geheele Kust van Via Regia, waar de vlakte begind, is rondom met Zand strand, daar men eenige punten vind, zig onder water afstrekkende; maar voor al over de Kerk van Saint Pierre, daar eene Bank is, die zig 2 mylen Westwaard strekt, waar op maar 8 a 6 vadem, en aan zijn uiteinde is eene andere Zandbank, waar op maar 2 vadem water is.

Wanneer men uit de N. W. komt, of van Porto Venere, moet men de Strand kant niet te na, nog ook niet al te ver af nemen, wegens deze Zand bank, waar van wy hebben gesproken; maar men moet regt op het Hooft der Moelje aanhouden; de Scheepen loopen nooit te Landwaard van La Malora wegens deze droogtens, als des noods zijnde; komende uit de West kan men de Stad Livorno niet als op 2 ½ mylen zien, wegens haare laagte; men ontdekt alleenlyk Monte Negro, die 2 uuren daar voorby legt.

Door de Stad aan de Westkant zijn twee Dokken, deeze worden met Kettingen gesloten; om hier in te komen, moet men eene zeer nauwe sleuf of Kil door tusschen 2 Fortressen passeeren.

Buiten deeze Dokken, is eene groote Moelje, langs welke de Schepen konnen ankeren aan de Regterhand inkomende, want in de midden geen diepte is; zijnde hier eene Steenbank, van welke eene boven water is, zodanig dat, wanneer men in deeze Moelje wil komen, moet men zo veel mogelijk deezé na nemen, of het voorste der Schepen, die hier gemeenlijk aan leggen; wyders heeft men een anker aan de slinkerzyde en het agtergat na de Moelje gedraait, en de voorsteven na de Stad; men moet zig met vier touwen vast maken, daar is 12 a 15 voeten Modder grond, en hoe nader men aan de Moelje is, des te beetere leg-plaats heeft men, als zijnde hier het diepste: de Koopvaardy Scheepen leggen van gelyken het agter gat na het einde der Moelje, daar 18 a 20 voet water is.

De Stad naderende, ziet men twee kleine Toorens, rondom door de Zee bespoelt, waar van de hoogste wit is, men noemt dezen La Marsoque; men moet zig hier afhouden, om dat veele blinde klippen hier rond om leggen; daar zijn ook aan de opening der Moelje verscheide klippen, en op de grootste is een Wagt-huisje; deze moet men naby loopen, om in de dokken te komen: maar men moet eenen Loots dezer plaatze hebbe om hier in te zeilen; aan het einde der Moelje zijn twee Batteryen boven den anderen zeer groot.

De noorde wind maakt hier lager, maar geeft geen hol water.

Buiten de Moelje 4 a 5 Roeden om de Zuid is een tooren op eene klip gelegen rondom in Zee, op welkers hoogte eene lantaarn staat, die men des s'nagts aansteekt tot kenmerk, en men den vuur Tooren noemt, aan alle zyden van dezen leggen klippen en blinde klippen, die men niet te naby moet komen, omtrent 300 Roeden in Zee uitstekende. Byna 1 ¾ mylen Z. Z. O. der Moelje van Livorno is de punt van Monte negro: tusschen beide en meest half weg is een Fort op eene lage punt, regt over welke eene Steen Rif onder water is, dat zig wijd afstrekt, daar zyn 'er ook langs deeze geheele Kust, die men myden moet.

De Caap Monte Negro is zeer hoog en maakt de inkomst
C. de Monte Negro. der Golf de la Cheaume digt aan Vade; men ziet omtrent aan de midden van deeze Berg, aan de zyde van Livorne, een Klooster van Notre dame de Monte Negro, en eenige huizen daarby, die de kenning hier van geven.

La Malhora, is eene Bank van klippen meest gelijks water, die West van de Moelje van Livourne legt byna 1 mijl, deeze heeft 50 a 60 Roeden uit gestrektheid boven water: men heeft in de midden eenige steenen en een kruis opgeworpen om dies te verder dit te konnen gewaar worden. Rondom deeze Bank ¼ uur zijn eenige blinde klippen meest aan de Noord zyde, waar byna ½ uur eene Zand bank is, waar op maar 6 a 7 voet water is, alwaar de Zee zomwylen op breekt.

In deeze zelve streek, 3 vierde mylen van deeze bank, is eene andere, waar op maar 2 vadem, en die aan het uit einde is van deze grote Bank, waar van van wy zo even hebben gemeld, die begind aan de strand van Saint Pierre: bygevolg aan de Noord zyde Malora niet na te komen, maar eene kleine ¼ mijl bewesten en bezuiden is niets te vreezen.

Wanneer de Schepen uit de West komen, en na Livorno gaan, moeten zy eerst het Eyland Gorgona aandoen, wyders loopen zy bezuiden Malora, gelijk wy zo even heb-
Gorgona. ben gezegt, en ankeren ¼ uur W. N. W. der Moelje van Livorno, daar de groote Ree is 7, 8 a 10 vadem, en Modder grond: geen beschut is'er dan voor Land winden; door dien deze Ree meest met Zand banken is omcingelt van het Z. W. west tot het N. O. en dat de klip van la Malora deze bedekt: dit alles te zamen belet, dat de Zee niet al te zwaar staat en maakt deze Ree goed.

Gorgona is omtrent 6 mylen W. ten Z. iets Z. der Moelje van Livorno, het is een groot en zeer hoog Eyland, welk zig meest rond vertoont, daar zijn eenige Visschers huizen, en van alle zyden kan men hier kort langs loopen. Van hier komt de aller beste Ansiovis, die op deze Kusten gevangen worden.

La Cabrera is een ander Eyland, dog grooter dan dit voorige, zijnde 1 myl lang, Z. W. iets zuidelyker der Moelje van Livorno byna 10 mylen leggende.

Zijnde op de Moelje van Livorno, ziet men niet alleen deeze twee Eylanden, maar ook een gedeelte van dat van Corsica en de hoogtens van dat van Elbe.

Men kan van Livorno Caap Baratte en Caap Piombino niet zien, men ziet alleenlyk 2 of 3 Bergjes, die Eylandjes schynen te zijn welke een gedeelte van het Eyland Elbe maken: Elba
Baratte is een weinig om de oost van Porto Ferrato, wyders ziet men uitdrukkelijk den West hoek van dit zelve Eyland, die de hoogste is, waar van Caap Saint Pedro het uiterste is; maar, zijnde omtrent half weeg van de eene na de andere, ontdekt men in het geheel het geheele Eyland al zo ook Caap Baratte; op het hoogste der oost punt van het Eyland Elbe is een andere Tooren, die men van verre ontdekt, en zijnde een weinig meer uitwaards ontdekt men tusschen Piombino en het Eyland Elbe de twee kleine Eylandjes van Palmaria, die meer als half weg tusschen Piombino zijn.

Van Livorno na Porto Ferrato, op het Eyland Elbe is de koers Zuiden, en de verheid is 11 myl.

Van de punt van Montenegro na Caap Baratte is de koers Z. Z. O. en tusschen beide is eene groote Bogt, en meest in de midden en in de zelfde Linie van de eene Caap na den andere, is eene droogte, die men zegt te zyn de oude Stad Vade, die onder gespoelt is, op welke maar 3 a 4 voet water; deze is bewesten den Tooren van Vade, die in het binnenste dezer bogt omtrent ½ mijl legt, de Tooren van Vade legt digt aan Zee in eene laage Land streek; men ziet by deezen Tooren een Dorp en daar boven eenen anderen Tooren en eene groote Land streek, die hier van de kenning geeft, maar, in agtnemende niet binnen de streek van Caap Monte Negro en Caap Baratte te komen, zal men deeze droogte ten vollen myden.

Langs deze geheele Golf is het Land zeer hoog, behalven by de Caap Baratte.

C. Baratte is eene groote hooge punt, op welke aan de N. C. Baratte.
W. Zyde een Steedje is met 'een Kasteel en eenen Tooren in de midden, en op eene andere hoogte, aan de Noord kant by de Stad, is een soort van Reduit.

Aan de N. O. van deze punt is eene groote Zand baay en eene punt van klippen in Zee, die tamelijk hoog uitsteekt: Caap Baratte vertoont zig van verre als een Eyland van weerzyde wegens de lage Landen, die daar agter leggen.

1 Myl Z. Z. W. iets van de punt van Caap Baratte is de Caap Piombino, die het meeste uitsteekt en met het Eyland
Elbe die doortogt maakt, die men gemeenlijk het Canaal C. Piombino.
van Piombino noemt; aan het einde en digt aan deeze punt is eene groote klip en eenige andere daar by. De Stad Piombino is van de andere zyde van deeze punt, en byna ½ myl om de Zuid oost.

Omtrent 2 ½ mylen W. Z. W. iets Z. der Stad Piombino is de noord punt van het Eyland Elbe, dat het naaste Land aan Piombino is, meest van alle zyde is het zeer hoog; aan de oost kant is een goede Haven, die men Port Longone noemt, en aan de Noordkant is Porto Ferrato: van de N. O. punt van het Eyland Elbe na Porto Ferrato is het 1 ½ mylen Z. W. ten W. iets Z.

P. Ferrato is eene groote Baay gelegen aan de Noordkant
van het Eyland Elbe, en heeft byna ¾ mylen in lengte en P. Ferrato.
breedte: op de West punt of regter zyde inkomende, is de Stad Ferrato, welke niet dan eene Krijgs Stad is op eene lange en hooge punt gelegen, wel gefortificeert en steil van alle zyden. Deeze Punt is een half Eyland, hier van af bykans 500 Roeden is een rond Eylandje; men kan tusschen dit en den Wal zonder schroom door, mids vaarweg houdende; Benoorden dit Eyland, eene half Kabel lengte af, zijn eenige klippen; aan de Zuid kant deezer Stad in die Baay is een Haven die met eene Ketting word afgesloten: willende dan te Porto Ferrato ankeren, moet men op twee Kabel lengte de punt der Stad niet naderen, wyders, daar om zeilende, komt men ten anker af en aan eenen Tooren, die men aan de inkomst der Moelje vind, en in Zee steekt, daar zal men op 6 a 7 vadem wezen; de grond is zeer goed van Moeras en Modder; de Galleyen ankeren alhier by en omtrent, de Scheepen op wat meerder ruimte, om gemakkelyker en gereeder te konnen onder zeil gaan.

Wanneer men in deeze Haven komt ankeren, moet men zig niet te na aan de Stad begeeven, alwaar het laag land

is,

is / want het daar zeer ondiep is / nog ook niet te diep in de Baay loopen / al schoon deeze eene groote ruimte heeft / maar zig wel 3 a 4 Kabel lengte van den Tooren af houden.

Omtrent een groote myl N. W. ten W. van de Punt der Stad Porto Ferrato, is 'er eene groote punt / waar digt aan twee droogtens / twee Kabel lengte van de Wal af / zijn / alwaar de Zee zomwylen op breekt.

Omtrent 2 mylen West iets Z. van deeze punt is de Caap Saint Pierre, zeer hoog en schreyp / en de landstreek aldaar is het hoogste van het Eiland; men kan na begeeren hier naby loopen / al schoon eene klip aan de punt / dog zeer na aan den Wal legt.

Van Caap Saint Pedre na Caap Saint André, is byna 3 mylen O. ten Z.

C. S. André.
Caap Saint André is aan het uiteinde laag / en heeft eenige witte vlakken / dog aan de West kant dezer Caap zyn eenige klippen boven water.

Omtrent 1½ mylen Z. W. van de Hoek / aan de regter zyde des inkomen van Saint Pedro, is het Eyland Planouse, welk zeer laag en vol Hey beplant is / en byna ¾ mylen in zijn lengte en ½ uur breed is: men kan hier aan de N. en N W. kant naby aanloopen / dog aan de Zuid kant zyn veele klippen boven water / meer dan 1½ myl afstrekkende aan de West en N. O. zyde: na dat de swind is / kan men ankeren / egter diend men altoos klaar te zijn om te ligten om boven het Eyland aan de Noord punt te konnen komen / daar het nog al heel schoon is. Men haalt hier ook goed brandhout; men ankert ¼ uurs van het Eyland op 10 a 12 vadem water.

M. Christo.
Van de Caap Saint André op het Eyland Elbe tot het Eyland Monte Christo, is de koers Z. ten W. iets Z. byna 5½ mylen. Dit Eiland is zeer hoog en van verre meest zig rond vertonende / en het is omtrent aan de Oost kant 1¼ a 1½ mylen lang. Daar legt digt aan eene grote klip; by noodzakelykheid zoude men aan de Z. O. zijde konnen ankeren.

Formigues.
Byna 1½ mylen N. W. ten W. iets W. van het midden van Monte Christo, is eene steen Bank van ½ uurs uitgestrektheid / genaamt de Formigues. Eenige deezer klippen zyn boven water / andere tusschen wind en water / ook sommige onder water: dieswegen zyn deze zeer gevaarlyk / voor al des nagts / en wanneer men zig in stilte daar digt by bevind / moet men wel op zyne hoede zyn / door dien de Zee en stroomen daar op vallen.

Een grote myl N. O. van de Caap de Saint André op het Eiland Elbe, is Porto Longon, welke aan de Oostkant van het Eiland en diep in gelegen is. Daar zyn verscheide Ankerplaatzen / in een grote diepe kreek; de O. Z. O. wind maakt hier de lager Wal.

Byna ½ myl van de Punt van Porto Longone, is hier een zeer kleine inham / die men Ferriera noemt / alwaar eenige Huizen / en verscheiden Yzer Mynen zyn; des noods kan men voor de Magazynen ankeren op 18 a 20 vadem water / en groten groven Zingel grond / die ganssch niet goed is; men heeft ook geen de minste beschut voor Zee winden.

Op den Z. O. hoek is een Wagt-tooren; by deeze Punt is eene grote klip.

't Eiland Corsica

C. Corso.
CAbo Corso de Noord hoek van Corsica heeft twee hoeken / die van malkanderen O. ten Noorden en West ten Zuiden een groot myl leggen / hebbende tusschen beiden een groten inwyk Zuid waart op. Aan d'Oost zyde van de Oostelykste hoek / dat eigentlyk C. Corso is / is eene schone grond om reede te maken voor Weste of Zuidweste Winden.

Omtrent een myl bezuiden C. Corso aan de Oostkant van Corsica leid een Eilandeken met een Vuurtooren daar op / en van dat Eilandeken Zuid-Oost twee kleine mylen staat nog een Tooren op sommige laage rudzen by de water kant / die schynen / als men uit de Noord komt en ze eerst gewaar wort / van 't Land verscheide te zyn / maar zy zyn aan Corsica vast.

Omtrent een myl bezuiden die voorz. Tooren op de rudzen schynt wel / als men daar voorby zeilt / een schone zand-bay te wezen tusschen 2 schuine hoeken / en aan de Zuid-zijde van de Bay een Kasteel of Pakhuis / 't laat hem van buiten aansien / of men beschut zoude leggen voor Zuide / Zuid Weste en Weste winden / doch of daar goede Anker-grond is of niet / is onzeker. Na 't Noorden toe is 't land veel hoger als na 't zuiden / zynde aan deze Oostkust van Corsica, na 't getuigenisse van de voorby-zeilders / veel uithoeken en zand-stranden / dog onzeeker of er goede anker-grond en Reede voor de Weste en Zuide winden zyn.

Omtrent mitsweegen Corsica, of wel 300 zuidelyk / is een laage hoek daar een heuvel op staat / daar neffens van de wal Oostwaart ontrent 4 mijlen leid een blinde klip / daar aan 't branden van 't water niet meer als 2 of 3 voeten water op schynt te wezen / een weinig groter als een boots-langte / neffens deze klip konde Pouwel Jansz. van Alckmaar in 't Jaar 1611 met 30 vadem lyns geen grond werpe / met stil weder of by nagt is hy quaat te schouwen / nadien men met slegt water geen branden zoude bemerken. Blinde Klip.

Porto Vecchio S. Bonifacio.
Niet verre van 't Zuid einde leid Porto Vecchio een goede haven / maar geheel aan 't Zuid einde leid S. Bonifacio ook een goede haven / daar staat een Kasteel op de hoek / en by de haven leggen 2 klippen genaamt Le Vegie. In 't inkomen van Porto Vecchio heeft men niets te myden / als de twee klippen voor aan / die zo hoog boven water leggen / als een zwarte omgekeerde boot / en men kan tusschen die klippen door vry en onbeschroomt inzeilen / als men de klippen maar myd / ook kan men om de Noordhoek zoo na omzeilen als men wil; men heeft in 't inkomen al goede Ankergrond / en de diepte hier naast al met vamen aangehaald: als men by de Noordwal inkomt / steekt men over na de Zuidwal / en loopt daar zo na aan / dat men maar een Cabel lengte van de wal af blyft. Men ziet wat na binnen van de Zuidwal een klein zandig puntje ter zyden afsteeken / dat men niet verder moet myden als 't wyd is / dat gepasseert zynde kan men ankeren / en een Cabel aan de Zuidwal langs door vast maken. De meeste Schepen ankeren by het binnenste Eilandje, en maaken daar een touw vast / daar legt men op 4½ vaam. Als men binnen dat Zand-puntje is / legt men met een touw aan 't land / voor alle winden beschut. Het inkomen van deze Haven is ontrent ¼ myl breed / en loopt toe aan 't binnenste Eilandtje: een myl in is vers-water / brandhout en ballast in overvloed: deze Haven strekt meest Oost en West / al grond met zwart rut bezet. Een Schip 19 voet diep gaande is 'er in gelaveert.

Die met Zuidelyke winden neffens d'Oostkust van Corsica moet byleggen / die kan met laveren geen voordeel doen / nadien de stroomen daar sterk om de Noord trekken / en is daarom best eenige Reede te zoeken.

Fiorenzo.
Bezuiden C. Corso aan de West zyde leit d'Inham van Fiorenzo, daar een goede Haven is. In de grote Baay van Fiorenzo legt men beschut voor alle winden / behalven van N. W. ten N. tot N. ten O. Men kan daar met een geheele Armade Schepen leggen / op 20, 17, 12, 10 en 8 vaam / al goede steek grond. Het Stedeken / dat men daar zegt te leggen / leit een blinde klip af; maar eer men daar by kan komen / zoude men al op 5 vaam water zyn; men hoeft zo verre niet te loopen.

Tien mylen bewesten C. Corso leid de Stad Calvi regt beoosten C. Rivela, daar is een goede haven en een van de voornaamste van geheel Corsica. Calvi.

Regt benoorden Calvi leid 't Eiland Rossa, daar agter is 't goed zetten. I. Rossa.

Voorts langs de geheele West kust van Corsica kan men nergens quaad doen met zetten / maar waar men slegts een hoek siet / daar mag men bly zonder schromen onder ter Reede loopen / 't is daar over al schoon en klaar.

Nader beschryving van het Eiland *Corsica*, uit den *Portulan* getrokken van pag: 151, tot 159.

De Caap Corso is die / welke zig meest om de Noord uitsteekt van het gehele Eiland / redelyk hoog en digt aan Zee / maar op het land zyn hoge Bergen. Digt aan de Punt van Caap Corso is een klein Eilandje redelyk hoog en rond / waar op men eenen Wagt-tooren ziet. Men kan te landwaart hier van lopen. Beoosten Caap Corso is een weinig Bogt met Zand strand / waar voor men met Westelyke winden zoude konnen ankeren / maar men diende zig niet van Oost en Z. O. winden te laten overvallen.

3 mylen Z. Z. O. iets O. van Caap Corso is Caap Sagry, eene groote en weinig uitsteekende Punt.

Caap Sino strekt zig het meeste van geheel Corsica om de Oost uit / redelyk hoog aan de Zee kant / maar digt by is een hoge Berg / als een Zuiker-brood / en een Dorp met eenige Wagt-toorens.

N. O. van deze Kaap 1 myl / is eene zeer gevaarlyke klip / en / beoosten deze Kaap op dezelve verheit / is meede nog eene andere / waarom men niet op 2 mylen / om niets te wagen / hier naby moet komen.

Byna 6 mylen Z. Z. W. van Caap Sino is die van Mescaria, en in het land zyn het alle hooge Bergen. Aan de Noord-kant en digt aan legt een klein Eilandje.

Porto Vecchio is eene grote Baay / waar in men met verscheide Schepen en Galleyen kan ankeren / en van veele winden beschut zyn. Deeze legt aan de Oost zyde van Corsica by den Zuid hoek / en is gemakkelyk te kennen / voornamentlyk uit de Oost komende. Men ziet eene lage landstreek

streek eenen hogen en zeer hakkeligen Berg leggen; en een weinig Zuiden van dit land, is Porto Vecchio.

Wanneer men digt aan komt, word men eenige kleine klippen, als Barken, die buiten de inkomst leggen, gewaar, een ½ uur af midden in de inkomst, en de andere aan de slinker zyde van de inkomst, ter lengte van eenen Snaphaan schoot.

O. N. O. 2 kabel lengte der Noordelykste klip legt eene droogte. De Punt van de regter zyde binnen komende is zeer hoog, waar op een Wagt-tooren staat en eenige klippen zyn boven water daar by, ook Zand strand rondom. Men ziet bewesten den ingang op eene laage Punt eenen anderen Tooren, rondom zoo met blinde klipppen als boven water omringt.

Tusschen beide deze Punten is een weinig Bogt en een Zand strand met een klein Riviertje, daar men water haalt.

½ myl W. N. W. van Caap Cigli is een grote hoge Punt,
C. Cigli die de inkomst van deezen Haven maakt: aan den voet van deeze is een Zand Rif 1½ kabel lengte af, daar men op moet zyn verdagt. Men moet ook niet te veel aan de regter zyde komen, nog al te na by de Punt diep in, alwaar deze Toren is, want daar leggen klippen onder water wyd en breed uitgespreid.

Meest binnen deze Baay en aan de West kant is het vol klippen zo boven als onder water, zo dat men hier niet te na moet lopen.

Willende dan in Porto Vecchio komen, uit de Noord van daan, moet men de klippen aan de inkomst aan de slinker laten: en komende uit de Zuid, kan men midden door de grote klippen lopen, waar van wy hebben gemeld, of tusschen Caap Cigli, dat de Z. O. Punt van de Havens is, en de eerste Klip, alwaar 10 vadem water, dan wat van de slinker punt afdraayen wegens het Zandrif, mede gemeld.

Als men dit te boven is, zal men langs de Kust loopen tot digt aan een Eylandje op 3, 4 en 5 vadem, Moeras en Moddergrond. Men ziet naauwlyks de Zee wegens de punten.

De lager is van Porto Vecchio de O. N O. wind, maar men kan die op de anker plaats niet veel vernemen.

Om de Zuid der laaste punt van Porto Vecchio, dat is Caap. Cigli, ruim 1 myl is een klein rond Eylandje en eenige klippen daar by om de oost, dat men Eyland Gary-noemt. Men kan zonder schroom te Landwaard hier van passeeren.

Byna 3 mylen Z. W ten Z. iets Z. van Caap Cigli is
C. Messa Caap Santa Messa, of Meza, waar tusschen beide een bogt en Zandstrand is.

De Caap Santa Messa is een lange, in Zee uitstekende Hoek en redelyk hoog, waar op een wagttooren, en, meest in de midden van de Bogt, is een andere Tooren, op eene Heuvel staande.

Aan de Noordkant van de punt van Santa Messa is een weinig strand, dat inloopt, daar men zoude konnen ankeren voor Z. Z. W. en weste winden, daar is 8 a 10 vadem, Moerassige en Modderagtige grond.

Omtrent 1½ myl zuiden van deeze Kaap is eene groote klip boven water, en nog veel buiten deeze: 3 vierde mylen om de Z. W. van de eerste klip is eene Steenbank onder water, die zig meest Z. W. 2 mylen af strekt.

Van 's gelyken van de kant van de Punt Santa Messa komende na deeze klip zyn eenige blinde, die meest halfweg van de eene tot de andere loopen.

Men kan tusschen de eerste klip van Santa Messa en de buitenleggende niet door, alhoewel zulks toeschijnd, want het vol blinden legt.

Maar tusschen deeze en het Eyland Garry, reeds genoemd, kan men tusschen door loopen.

Daar is alhier digt by de klip 13 a 14 voet, en, deeze te boven zynde, is 'er niets meer te vreezen.

Men ziet de grond zeer klaar, en men kan hier stoutelyk door zeilen in goed weer, dat de Zee niet hol is.

Men moet ook agt geeven, wanneer men deeze klip te boven is, om op Caap Bonnet de Juif, dat is Jodenkap, aan te houde om zo te myden de klippen aan de slinker zyde digt aan die waar van wy reeds hebben gesprooken.

Pas 2 mylen Z. W. iets Z. van Caap Santa Messa is de eene punt die men Bonnet de Juif, dat is Joodemuts of Kap noemt. Tusschen beide deeze punten is een weinig Bogt en laag Land met Zandstrand omringt, waar voor men met N. W. en Weste winden kan ankeren. Aan 't uiteinde van Bonnet de Juif is eene groote klip en eenige kleine rudzen, en Z W. byna een kabel lengte van deeze is een droogte.

Z. O. van de gezegde punt is een ander klein plat Eylandje, en eenige klippen gelyks water zeer gevaarlyk.

Van Bonnet de Juif tot Caap Blanco is byna een klein uur
C. Blanco. W. ten Z. Caap Blanc is een lange punt van witte klippen, waar van deeze de naam krygt: waar by een grote klip boven water is.

Deeze punt is de naaste aan het Eyland Sardinje, van waar de zelve maar 2 mylen is. Men ziet ook in deeze door togt 3 a 4 groote Eylanden langs de Noord-punt van Sardinje, die men de Eylanden van Magdelena noemd, zo dat tusschen deeze en het platte Eylandje, digt aan Bonnet de Juif, maar een myl opening blyft, dat is het, welk men Canaal of Mond van Bonifacius noemd. Men kan daar gemakkelyk met Scheepen passeeren, een weinig nader de Eylanden van Magdelena neemende, of Sardinien, als Corsica, en voor al agt gevende op de zwaare Stroomen; als men een goede open wind heeft, is 'er niet te dugten.

Ruim ½ myl N. W. iets W. van Caap Blanc is de ingang van de Haven Saint Bonifacius, gemakkelyk te kennen door de regter punt binnen komende, zeer hoog en steil zynde met witte vlekken.

Digt aan deeze punt om de oost is eene klip, waar op maar 4 voet water, maar alleen 15 roeden van Land gelegen. De inkomst van den Haven Saint Bonifacius kan men niet zien, of men moet daar dwars af zyn. Het schynt een Rivier te zyn, en heeft maar 80 roeden wydte en ½ uur diepte inwaards.

Aan de ingang is 15, 14 en 12 voeten water. Op de slinker zyde inkomende en een weinig binnen zijn 2 a 3 klippen boven water, maar men kan digt aan de zelve loopen, maar men moet altyd mids vaarweg tot de Stad houden, waar 5 a 6 vadem is, zynde niets van geene zyde te vreezen, in deeze Rivier de kust zeer hoog en Schoon zynde.

Byna 1 myl West iets W van de inkomst des Haven C. de Son.
Saint Bonifacius is de Caap de Son, eene lange in Zee uitstekende Punt om de Z. W. redelyk hoog, hakkelig ende swartagtig. Hier by zyn eenige Klippen boven water; tusschen beide deze Punten is een weinig Bogt en in de midden eene kleine Reeck van Klippen, aan welker inkomst een Eilandje is.

3 Mylen N. W. iets W. van Caap de Son, is Caap de Fie- C. Fieno
no: tusschen beide is eene groote Bogt en weinig Strand en klippen langs de Punten, maar digt aan Land.

Binnen in deeze Bogt is eene kleine Stad aan den Zee oever, die men Figari noemt. Digt aan deeze Punt is eene klip, zynde zeer scherp en na eenen Tooren gelykende. Aan de Punt van Caap Fieno is een grote Klip met eenige kleine daar by.

W. N. W. 2½ mylen van Caap de Son en 1 myl regt Zuiden van Caap Fieno is eene Steenbank boven water, daar zyn ook blinde ver af om de Z. W van deeze klippen strekkende, zo ook van de O. Z. O. kant der geene, die boven leggen. Daar is nog eene andere reeks klippen onder water een quart uur ver af; zo dat deze bank ruim ½ myl lang is, en strekt meest N. O. en Z. W. Zo men te landwaard van deze klippen wil lopen, diend men mids vaarweg te houden tusschen de kust en de klippen, die boven water zyn; en zo men Zeewaard hier van loopt, moet men dezelve wel ½ myl schuwen.

Een myl N W. ten N iets W. van Caap Fieno is Caap C. Negret.
Negret, waar op een Wagttoren is. Aan de Punt dezer Caap zyn twee grote klippen, dog na aan de wal, en men kan digt by deze langs lopen.

Byna 3 mylen N. N. W. van Caap Negret is de Zuidhoek de Golf van Ajazzo tusschen beide eene grote Bogt, het geen men Golf van Campo Demore noemd, waar in men drie Wagt-toorens op hooge Punten ziet staan, en digt aan deze Hoeken hebt gy op sommige plaatsen wat Zandstrand met Bogtjes, daar men met Landwinde zoude konnen ankeren, maar men moet zig van geen Zeewind laten overvallen: want bezwaarlyk zoude men het hier af haalen. Op de Zuidpunt van Ajazzo is een Wagt-tooren. Men ziet langs deze Kust tot binnen in de Golf 3 andere. Mede hebt gy by dezen hoek 2 grote klippen met eenige kleine daar by, ook is hier eenig Zandstrand. Komende uit de Zuid langs deze kust, kan men deze Torens niet zien, of men moet hier op zyde zyn.

Omtrent 2½ myl N N. W. van de Zuidhoek der Golf Ajazzo hebt gy Caap Sangonaire, waar by digt aan de Eilan- C. Sangonaire.
den van de zelve naam leggen. Tusschen deze twee hoeken is de Golf Ajazzo 2 mylen diep in zynde, alwaar lange Zandstrand met eene lage Zandstreek is, en in de midden klippen boven water. Aan het einde dezes Noord-hoek zyn vele klippen boven en onder water, een Musket schoot 't Zeewaard stekende, waar op men diend te zyn verdagt, vooral langs de Noord wal komende, waar meest halfweg der Caap Sangonaire en der Stad Ajazzo eene klip legt digt aan Strand, af en aan welke 1½ kabel lengte eene droogte is, waarom men op ¼ uur niet na deze kust moet komen. Langs deze kust leggen verscheide klippen, maar zy zyn na aan het

Land-

Land. De Scheepen konnen hier ankeren/ dog op ruimte; Men moet niet dieper/ zelfs nog zo diep niet inlopen als het Capucyner klooſter wegens eenige klippen en Blinden/ leggende diep hier in/ en wel meeſt in het midden. Z. O. van de Stad legt eene Steenbank boven en gelyks water/ van welke te landwaard Zeeſtrand is met een Riviertje aldaar. Men kan/ zo men begeert/ met Scheepen tuſſchen de Strand en deeze klippen gaan leggen/ en de Schepen/ die niet binnen den hoek der Stad willen ankeren/ konnen bezuiden deeze punt leggen op 15 a 20 vadem/ dog zy hebben geen beſchut voor Zee winden/ die hier hard zyn. De Z. O. wind geeft hier lager/ als men legt digt by het Capucyner Klooſter/ maar geen holle Zee konnen de zelve geven. Men is hier voor Zee winden en Rolling beſchut.

Men kan ook met N. en N. W. winden binnen Caap Sanguinaire ankeren/ daar Zandſtrand is/ en 12 à 15 vadem/ ¼ uurs van Land af.

C. Sangonaire. De noord punt der Golf van Ajazzo aan het einde dezes hoeks/ die als een Eyland vertoond/ digt by eene klip boven water/ is genoemt C. Sangonaire.

½ Myl W. Z. W. iets Z. van Caap Sangonaire is het groot Eyland Sangonaire zeer hoog. Aan het uiteinde van dit Eyland zyn veele klippen en blinden wyd afgelegen. Aan het ooſte van het Eyland zyn 2 a 3 groote klippen; daar is geen doorweg tuſſchen deeze en het Eyland/ maar tuſſchen Caap Sangonaire en de groote klip is een 4 a 500 roeden breedte en 6 vadem diep/ zo dat men met alle Vaartuigen hier tuſſchen door kan/ mids vaarweg houdende/ dog de klip een weinig nader dan de Caap nemende.

Caap Sabon is ruim 1½ mylen Noorde van Caap Sangonaire, zynde eene groote punt/ waar op een Wagt-tooren ſtaat/ digt by de welken om de Z. W. een Eylandje is en eene klip.
C. Sabon.

Caap Roux is 3 mylen benoorden Caap Sabon, zynde eene
C. Roux groote punt en van verre als een Eyland toonende: tuſſchen beide is eene groote bogt/ waar men met land-winden zoude konnen ankeren.

C. Lougarbe is 2¼ à 2½ mylen benoorden Caap Roux, zynde
C. Lougarbe. eene groote punt/ diens top zeer hakkelig is/ aan het einde van welke punt een Eylandje legt waar op een Wagttooren ſtaat. Hier kan men niet dan met barken tuſſchen deezen hoek en het Eylandje door/ en dan moet men het zelve niet te na komen.

C. Rivela is 4½ mylen N. O. ten N. van Caap Lourgarbe.
C. Rivela. Tuſſchen beide is eene groote bogt/ en byna in het midden is een Dorp/ Girelatte geheeten/ waar men eenen Tooren beweſten ziet/ daar men mede met Land-winden zoude konnen ankeren.

Beooſten Girelatte agter eenen hoek is eene andere en kleine Bogt/ die men Porto Galere noemd/ daar men met N.
Porto Galera. O. winden kan ankeren/ en hier by/ om de N. ooſte is een groote hoek/ Caap Cavelle genaamd/ waar een wagt-tooren ſtaat/ en digt aan de punt eene groote klip. Men ziet wyders eene groote punt/ die men La Revelatte heet: beweſten is wat bogt en klippen/ en byna ¼ myl O. N. O. van deeze punt/ Caap de Rivela, die de inkomſt der Baaye van Calvi maakt. Digt aan deeze Kaap is eene groote klip/ tuſſchen welke en den wal men met barken kan paſſeeren. Aan de klip is 6 a 7 vadem water. De kenning van Calvi is by deeze klip gemakkelyk/ buiten dien ziet men nog eene Bogt/ waar men in de midden op eene hooge Rots de Fortres van Calvi gewaar word.

Omtrent 1½ mylen ooſt ten noorden van Caap Calvi is Caap Deſpano, tuſſchen beide eene groote Bogt/ die de Baay van
C. Despano. Calvi maakt/ en ¾ mylen Z. ooſt ten ooſten van Caap Rivella is de Stad Calvi. Het is zeer ſteil aan de Zee kant/ en beweſten de Fortres is de punt van eene groote en hooge Rots.

Van de andere zyde en Bezuiden de Stad Calvi is eene Zandbaay. Men kan hier overal wel ankeren/ maar het beſte is op twee kabel lengte digt aan de Stad/ daar is 4/ 5 en 6 vadem/ Zand en Modder grond/ een anker hebbende Zeewaards om de Z. ooſte en een Touw aan land om de N. Weſt. Men moet niet dieper in dan het laatſte Baſtion der Stad.

Men is beſchut voor N. N. ooſte winden/ die hier laager is in de Baay/ maar zynde op de regte Reede/ zo als wy komen te zeggen/ ziet men geen Zee/ alleenlyk heeft men hier maar rolling. Men kan zo na aan den Hoek der Stad komen/ als men begeert/ zynde 3 vadem water. De Z. en Z. W. winden moeten hier zwaar zyn/ komende tuſſchen hoogen bergen/ en met val winden/ dog dezelve geven geen holle Zee. Hier zyn ook Moeraſſen en een Poel; anders zyn daar rondom hoogen bergen. Men vind hier veel ververſching tot eenen behoorlyken prys/ en veel Schapen en gevogelte; men haald water aan een Riviertje omtrent 2 mylen beooſten uw/ waarby een groot huis is/ daar aan men het kan kennen.

Byna 4 mylen ooſt noord ooſt 5 graden ooſtelyker van Caap Despona, is een klein Dorp/ genaamd Salgalogno, Byna ½ mylen N. N. W. van dit Dorp is eene droogte/ waar op maar 4 voet water is.

N. ooſt ten ooſten van Caap Despano, byna 2 mylen/ is Caap la Cholle.

2 Mylen ooſt noord ooſt iets noord van Caap Despano is C la Cholla.
het Eyland Rouſſe/ zynde meeſt af en aan Caap la Cholle, en digt daar by op de Z. W. punt van dit Eyland is een Wagt-tooren met twee Stukjes Kanon voorzien. Men kan niet te landwaard van deeze dan met barken paſſeeren.

Digt aan dit Eyland is een groote klip boven water. Men zoude aan de ooſt kant hier alleen konnen ankeren. Van de Stad Calvi tot Caap Corſe is de koers noord ooſt byna 9 mylen. Tuſſchen het Eyland Rouſe en Caap Corſe is eene groote bogt/ die men Golf van Fiorenzo noemt.

Alle deeze kuſten zyn zeer hoog/ vooral by Calvi en Caap Lougarbe, alwaar men eenen hoogen berg gewaar word/ die men Relevé de Calvi noemt.

Strekkinge en Courſſen.

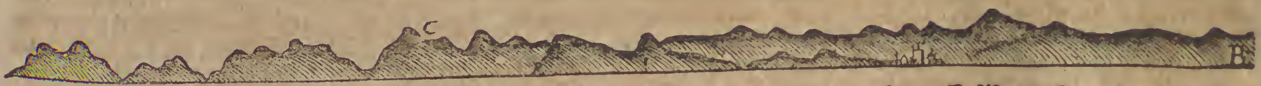
Van C. de Toulon tot de W. hoek van Porquerola is de kours O. ten Z. — 3 mylen
d'Eilanden van Eres ſtrekken haar O. iets N. en W iets Z. — 5 mylen
Van Bovena tot C. Rivela in Corſica is de kours O. ten Z. omtrent. — 25 mylen.
Van C. Lardé tot de bay van Frejus N. N O iets N. — 3 mylen.
Van de bay van Frejus tot J. Roſſa aan Corſica O. Z. O. en O. ten Z. — 27 mylen
Van Bovena tot C. de Roſa N. O. omtrent — 6 mylen
Van C. de Roſa tot J. Gorgona O. — 32 mylen
van C. de Roſa tot de bay van Canano N. O. ten N. — 3 mylen
van de bay van Canano tot C. de Garopa O. N. O. — 3 mylen
van C. de Garopa tot Nizza N. O. — 3 mylen
van Villa Franca tot C. S. Soſpers O. N. O. — 1 myl
van C. S. Soſpers tot J. Roſſa in Corſica O. Z. O. wel zo ooſtelyk omtrent. — 20 mylen
van C. S. Soſpers tot Monaco N. N. O. — 1 myl
van Monaco tot Vintimiglia O. ten N. — 3 mylen
van Vintimiglia tot Bordiguero O. ten N. — 1 myl
van Bordiguero tot C. delle Melle O. ten N. — 7 mylen
van C. delle Melle tot J. Roſſa aan Corſica Z. Z. O. — 20 mylen
van C. delle Melle tot C. Corſo in Corſica Z. O. — 22 mylen
van C. delle Melle tot Piombino O. Z. O. iets Z. — 34 mylen
van C. delle Melle tot Livorno O. ten Z. omtrent. — 26 mylen
van C. delle Melle tot de Z. hoek van Porto Specia O. ten N. iets O. omtrent. — 27 mylen
van C. delle Melle tot Porto Fin N. O. ten O. omtrent — 14 mylen
van C. delle Melle tot Genua N. O. en N. O. ten N. — 11 mylen
van C. delle Melle tot C. de Noli N. N. O. — 5 mylen
van C. de Noli tot Savona N. ten O. omtrent 2 of 3 mylen
van Savona tot Genua O. iets N. — 4 mylen
van Genua tot C. Corſo in Corſica Z. ten O. omtrent — 2 mylen
van Genua tot Livorno Z. O. en Z. O. ten O. — 23 mylen
van Genua tot Porto Fin O. Z. O. omtrent — 4 mylen
van Porto Fin tot de Z. hoek van Porto Specia Z. O ten O. — 8 mylen
van Porto Specia tot Livorno Z. O ten Z. — 12 à 13 mylen
van Porto Specia tot Via Regia Z. O. ten Z. — 8 mylen
van Via Regia tot Livorno Z. ten O. — 4½ mylen
van Livorno tot C. Corſo in Corſica Z. W. iets W. — 17 mylen
van Livorno tot C. Dragonis W. ten Z. wel zo Zuidelyk — 82 m.
van Livorno tot J. Gorgona Z. W. ten W. — 5 mylen
van Livorno tot J. Elba Z. iets O. — 12 mylen
van Livorno tot Piombino Z. ten O. — 12 mylen
van Piombino tot C. Corſo W. wel zo Noordelyk. — 15 mylen
van J. Elba tot J. Gorgona N. N. W. — 9 mylen
van J. Elba tot J. Gorgona N. W. — 6 mylen
van 't Noordweſt einde van J. Elba tot Planoſa Z. ten W. — 4 myl.
van J. Elba tot C. Corſo W. ten N. omtrent. — 12 mylen
van Planoſa tot de Formigues Z. — 3 mylen
van de Formigues tot J. Monte Chriſti O. ten Z. — 2 mylen
van 't Zuid Ooſt einde van J. Elba tot J. Monte Chriſti Z. — 5 m.
van C. Corſo in Corſica tot J. Elba O. ten Z. — 12 mylen
van C. Corſo tot Piombino O. wel zo Zuidelyk. — 15 mylen
van C. Corſo tot Livorno N. O. iets O. — 12 mylen
van C. Corſo tot Genua N. ten W. omtrent — 23 mylen
van C. Corſo tot de Golf van Fiorenza Z. Z. W. — 5 mylen
van C. Corſo tot J. Roſſa W. Z. W. omtrent — 5 mylen
van J Roſſa tot de bay van Frejus omtrent W. N. W. — 26 mylen
van J. Roſſa tot C. S. Soſpers N. W. wel zo Weſtelyk omtrent — 20 mylen

Van J. Rossa tot C. delle Melle N. N. W. 20 mylen
Van C. Rivela tot 't Zuid-einde van Minorca Z. W. ten W. wel zo Zuidelyk. 63 mylen
Van C. Rivela tot C. Dragonis W. / en W. ten Z. 64 mylen
Van C. Rivela tot de Eilanden van Eres W. ten N. omtrent 25 mylen
Van de Golf van Ajazzo tot C. Dragonis W. / omtrent 63 m.
Van S. Bonifacio tot J. Asinaire Z W ten W 8 of 9 mylen

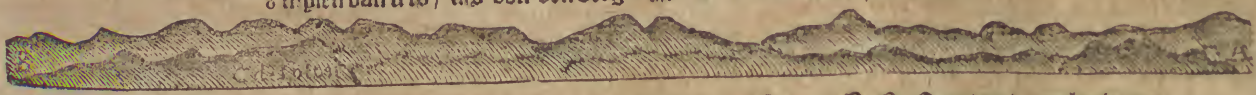
Hoogten.

C. de Toulon leit op	43 graden 2 min.
C. Lardé op	43 graden 6 min.
C de Rosa op	43 graden 15 min.
C. delle Melle op	44 graden 0 min.
Genua op	44 graden 26 min.
Livorno op	43 graden 28 min.
Piombino op	42 graden 55 min.
J. Monte Christi op	42 graden 17 min.
C. Corso op	43 graden 0 min.
C. Rivela op	42 graden 40 min.
De Golf van Ajazzo op	41 graden 55 min.
S. Bonifacio op	41 graden 20 min.

Hoe haar deeze Landen uit der Zee vertonen.

Aldus vertoont 't land tusschen C. de Crosette en Bovena, als deze voorz. kaap N. W. ten N. omtrent 8 mylen van u is / als ook den berg C N. W. ten N. ontrent 5 mylen.

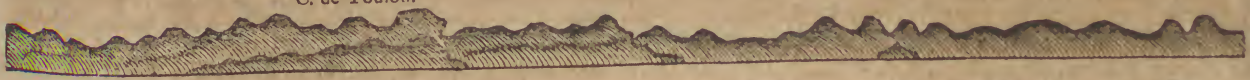
Dit behoort aan 't bovenste / de BB aan malkanderen / zijnde C. de Toulon N. N. O. ontrent 5 mylen van u.

Noordoost en Noordoost ten Oosten d'Eylanden van Eres.

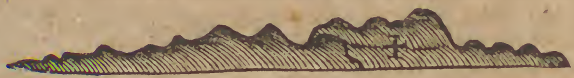

Dit volgt aan 't voorgaende / de AA aan malkanderen. Den hoek D leit van Noord oost en noord oost ten oosten 7 of 8 mylen van u. d'Eilanden daar beoosten kan men dan effen of qualyk uit de marsch zien.
Bovena doet hem aan 3 heuvelen op.

C. de Toulon.

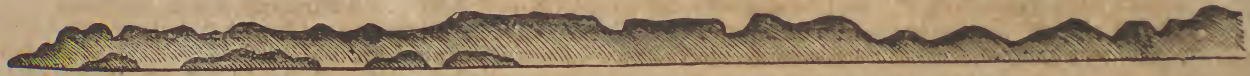
Als C. de Toulon Noord west ten noorden ontrent 4 mylen van u leid / zo vertoontze aldus met 't land daar bewesten / en beoosten / met klaar weder kan men over de kaap heen meer hoog land zien.

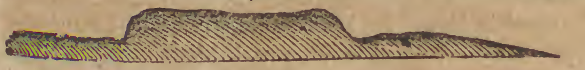
Dus vertoont C. de Toulon Noordost ten oosten wel zo noordelyk 4 mylen van u / wat westelyker of noordelyker zeilende / zo verschiet de hoek met 't kruis agter C. de Toulon.

Dus vertoont C. de Toulon oost 5 mylen van u / dan is C. de Crosette noordwest ten noorden ontrent 6 mylen van u / en bewesten C. de Crosette siet men dan geen land meer.

Aldus vertoont C. de Toulon noorden ten oosten ontrent 6 of 7 mylen van u leggende.

Aldus doet hem C. de Toulon op zynde noord noord west ontrent 6 mylen van u.

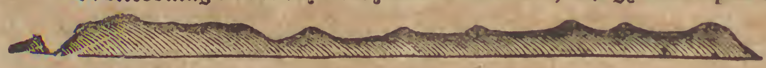

Aldus doet hem Bovena 't oostelykste eiland van Eres op / als 't noordwest ontrent 6 mylen van u is.

Aldus vertoont 't land van Toulon West ten noorden 6 of 7 mylen van u zynde.

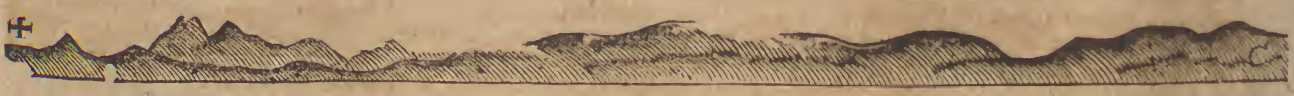
De vertooning van de bay en Eylanden van Eres, als gy daar op de Reede leit / is in de Haven-kaart afgebeelt.

Dus vertoont Bovena 't oostelijkste Eyland van Eres west ten zuiden van u.

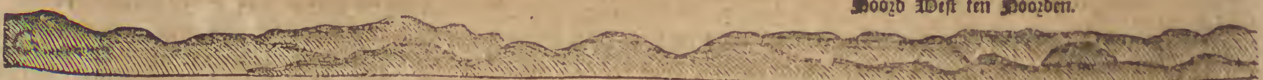

't Land benoorden d'Eylanden na Frejus toe vertoont aldus.

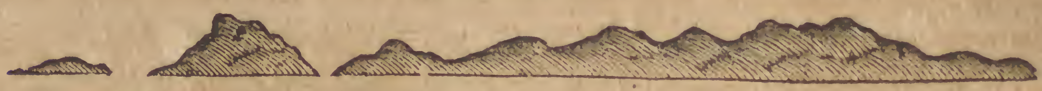

Dit volgt aan 't voorgaande / de kruisjens aan malkanderen.

Noord West ten Noorden.

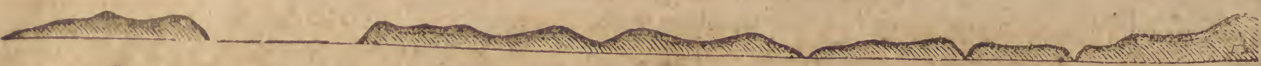
Dit volgt aan 't bovenstaande / de CC aan malkanderen / dezen hoek leid van noord-west ten noorden 4 mylen van u.

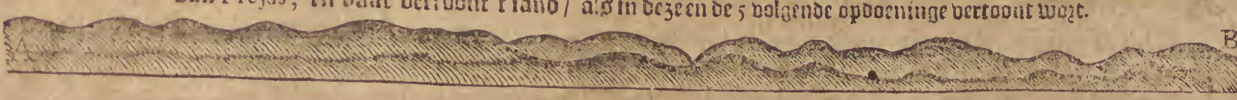
Cabo de Rosa.

Cabo de Rosa west 8 mylen van u doet hem aldus op.

C. de Rosa

C. de Rosa Noord noord oost en 't westelykste land west zuid west van u leggende / zyt gy regt voor de Bay van Frejus, en daar vertoont 't land / als in deze en de 5 volgende opdoeninge vertoont wort.

Dit volgt de boovenste / de AA aan malkanderen

Dit volgt de tweede / de BB aan malkanderen / en strekt na de bay van Freius toe.

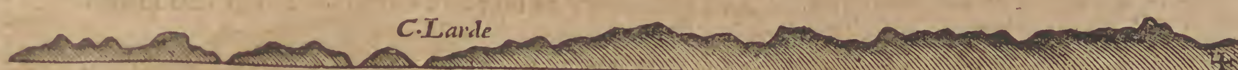

Dit volgt de derde / de CC aan malkanderen.

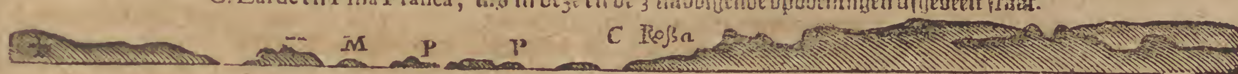

Dezen berg onder H leid heel diep in de bogt van Frejus: als die Noord west ten westen / en C. Larde west omtrent 8 of 9 mylen van u leit / zo vertoont 't Land aan beiden zyden van de bay aldus. 't Land met M getekent leit bewesten C. de Rosa omtrent een myl / en d'Inham van Canano Noord noord west 5 mijlen / Villa Franca N. en N. ten O. 6 mylen Dit is met dyzig weer geteekent. Als men dan nog noord-oost omtrent 3 mijlen opzeilt / zo komt deze berg H aan 't land M en 't land PP doet hem dan aan de 3 Eylanden. C. de Rosa leid dan van u west noord west wel zo westelyk / C. delle Melle Noord oost en N. O. ten O. en C. Larde west ten zuiden wel zoo zuidelijk. Bij klaar weder kan men in 't voorby zeilen alle Kapen van beneeden zien.

West ten Noorden.

Als 't hooge land bewesten C. Lardé west ten zuiden omtrent 10 mijlen van u leid / zo vertoont 't Land tusschen C. Larde en Filla Franca, als in deze en de 3 navolgende opdoeningen afgebeelt staat.

Dit volgt aan 't voorgaande / de kruiskens aan malkanderen. Hier ziet gy den berg H in de bay van Frejus en 't land MPP verzeilt / en schijnen aan Eylanden te leggen door de veerheit. C. de Rossa leit dan west Noordwest 7 mylen van u.

Dit behoort aan de tweede / de AA aan malkanderen. Neffens C. de Crosa leid d'Inwyk Canano, dit hooge binnen-land lag in een wolkagtige dyzigheit / dat 't niet wel gezien konde worden / maar by 't beneeden binnen-land was geheel klaar / doe dit geteekent wierden

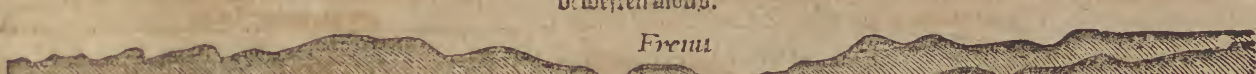
Dit komt aan de derde / de BB aan malkanderen. 't Heuvelken neffens B leid dan west 5 mylen van u / en Nizza N. noord west omtrent 4 mijlen: omtrent een half myl daar beoosten leit Villa Franca in een bogt / 't binnen land lag met wolken bedekt / zo dat het niet konde gezien worden / doe dit geteekent wierde

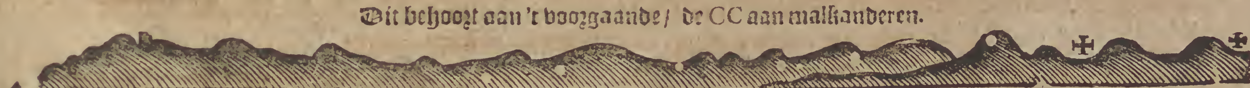
Aldus vertoont C. de Rosa W. ten noorden 6 of 7 mylen van u leggende.

C. de Rosa Noord-west ten westen 5 of 6 mylen van u zijnde / zo vertoont 't land omtrent de bay van Frejus, en daar bewesten aldus.

Dit behoort aan 't voorgaande / de CC aan malkanderen.

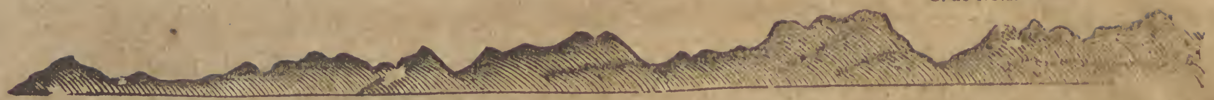
Aldus vertoont C. de Rosa, W. ten Z. 2 mylen van u / van verre zeer habbelig aan te zien. Als men uit de oost komt / 8 of 10 mylen daar af zynde / doet 't hem op als 3 of 4 Eylanden. Tusschen C. de Rosa en den schuinen hoek is een groote Inwyk / 't land neffens kruiskens strekt na Canano toe.

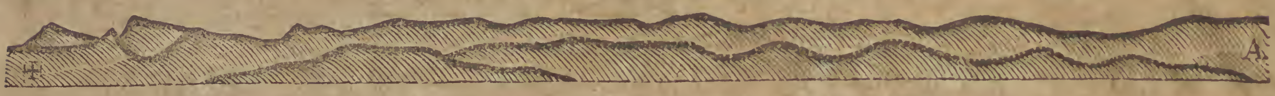
Dus vertoont de hoek tusschen Canano en Antibe N. O. omtrent 3 mylen van u Bewesten agter dese hoek is een schoone Zand-bay om ter Reede te loopen op 7, 8, 9, 10, vadem schoone zand-grond voor de ooste winden.

Dus vertoont den hoek tusschen Canano en Antibe W. N W. 3 mijlen van u. 't Is een zeer kennelyken slegten hoek. Als men uit de oost komt / zo staat de Kerk beoosten de hoek / maar als men uit de west komt / zo staat de Kerk ook bewesten de hoek.

Als men ontrent anderhalf myl van de wal is / hebbende Villa Franca noord-west ten weste van zig vertoont C. de Rosa met 't land daar bewesten aldus.

Dit volgt aan 't voorgaande de kruiskens aan malkanderen.

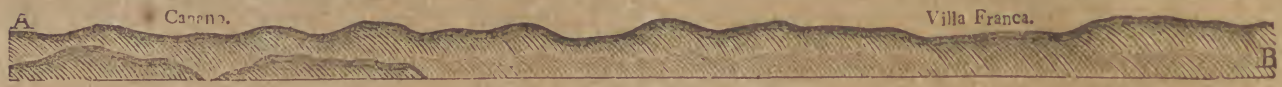
Dit behoort aan de bovenstaande / de AA aan malkanderen.

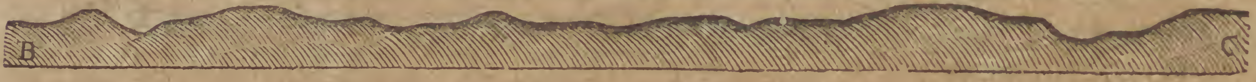
Aldus vertoont de kusten van Provence en Italien, als C. de Rosa W. ten N en C. delle Melle N. O. ten N. van u zyn / gelyk deze en de 5 navolgende opdoeningen aanwyzen.

Dit behoort aan 't voorgaande / de kruiskens aan malkanderen / en is de kust ontrent de bay van Frejus en C. de Rosa.

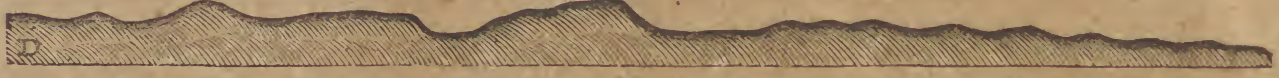
Dit volgt aan 't bovenstaande / de AA aan malkanderen / en is de kust ontrent Canano en Villa Franca.

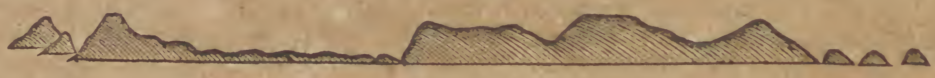
Dit behoort nog aan 't vorige / de BB aan malkanderen.

Dit behoort nog aan 't bovenstaande / de CC aan malkanderen / strekt na C. delle Melle toe.

Dit volgt nog aan de voorgaande / de DD aan malkanderen.

C. de Rosa noord 3 mylen van u vertoont aldus.

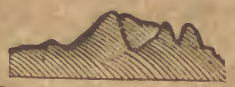
Als Villa Franca noord noord west van u is / zynde een groote stuk buiten de wal / zo vertoont 't land aldus / en den schuine hoek leid ontrent een myl bewesten Villa Franca. Als dezen Pick noord noord west van u is / zo is Villa Franca ook noord noord west van u. Dit land is geteekent / hebbende J. Rossa in Corsica zuid west en C. Corso oost ten zuide van hem. Nessens deze kruiskens is zeer hoog / heuvelig / en hakkelig binnen land / dat de meesten tyd altyd met sneeuw bedekt leid. Omtrent 2 mylen beoosten deze opdoening van 't land leid de Reede Menton, daar veel zout van Yvica gelost word.

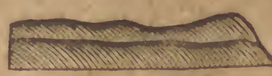
Dus vertoont 't land / als 't Kasteel Nizza noord 3 mylen en C. S. Sospers noord oost 3 mylen van u is / 't binnenland is hier hoog / maar konde die niet sien / doen dit getekent wierde / om dat met wolken bedekt lag. Regt bewesten 't Kasteel leid Nizza op vlak land.

Dus vertoont d'hoek van Villa Franca west noord west omtrent 3 mylen van u / d'oost-hoek O leit voor de westhoek W. de west-hoek is hoger dan de oost-hoek O. / maar is aan de buitenkant mede een stuk weegs vlak / dat men 't zo van d'oosthoek niet zien kan.

Dus vertoont de scherpe heuvel nessens Monaco W. N. W. van u / zynde 5 of 6 mylen buiten de wal.

Dus vertoont C. delle Melle noord noord oost 6 of 7 mylen van u aldus.

Als C. de Rosa west ten noorden 10 of 11 mylen en C. delle Melle noord van u is / zo vertoont 't land tusschen beiden als deze en de 2 navolgende opdoeningen afbeelden.

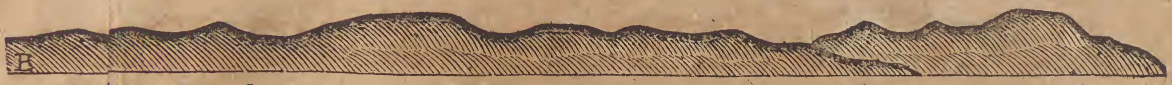

Paskaart,
der Zeekusten van
ITALIEN
tusschen
Piombino, en C. dell Arme
Met de
Noord-kust, van 't Eyland
SICILIA
Met Privilegie voor 15 Jaren
't Amsterdam, by,
JOHANNES VAN KEULEN
Boekverkoper, aan de Nieuwenbrug, Ind.
Gekroonde Loots-man
Duytsche Mylen 15 in een Graadt
Spaansche Mylen 17½ in een Graadt
Engelsche en Franse Mylen 20 in een Graadt
Italiaensche Mylen 60 in een Graadt
Napolis
I. Capri
ZEE VAN TOSCANE
DE MIDDELANSCHE ZEE
MER MEDITERRANEE
DE ZEE VAN
SARDINIA
PRINCIPATUS ULTERIOR
TERRA DI LAVORA
NAPELSCHE ZEE
VULCANUS EYLANDEN
Monte Circello
I. Palmerola
Ventotiene
I. Ischia
Stromboli
Lipari
Vulcano
Golfo di St. Eufemia
C. Carbonera
Aquilastro
VALLE DI MAZARA
IX

Dit behoort aan 't voorgaande / de AA aan malkanderen.

C. delle Melle Dit land leid benoorden C. delle Melle.

Dit legt aan 't bovenſtaande / de BB aan malkanderen / en is C. delle Melle met 't land daar benoorden noord van u

C. delle Melle.

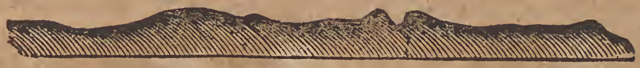

Aldus vertoond C. delle Melle West noord-weſt 5 mylen van u zynde.

Dit volgt aan 't voorgaande / en ſtrekt na Savona toe.

Aldus vertoont C. de Noli Noorden ten ooſten 6 mylen van u zijnde.

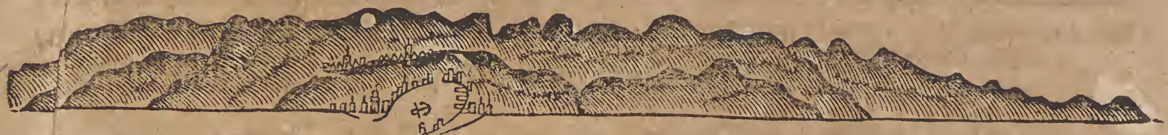
ſt Zuid West.

Dus vertoont 't land tuſſchen C. de Noli en Genua, als men daar by langs zeilt 4 mylen van de Wal / als 't weſt-einde Weſt Zuid-weſt en 't Ooſt-einde (dat hier onder volgt) ooſt ten noorden van u is.

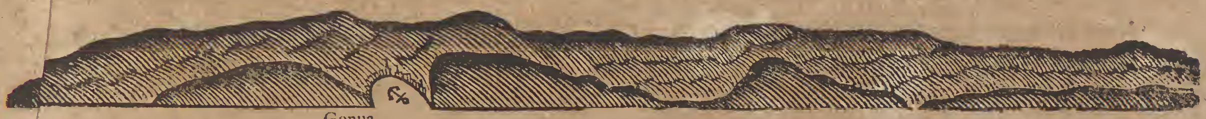

Dit volgt aan 't bovenſtaande kruiskens aan malkanderen.

Savona

Aldus vertoont Savona met 't land daar neffens / als men daar langs zeilt.

Genua.

Aldus vertoont Genua, met 't land daar ontrent / en vervolgt 't Land hier boven van Savona af Ooſt-waart.

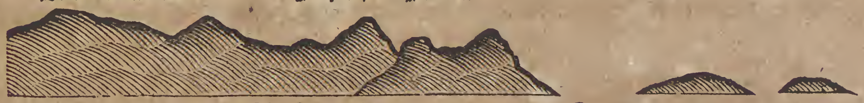

Aldus vertoont Cabo Fin, als de weſthoek noorden ten weſten 2 mylen en d'Ooſthoek noord ooſt 3 mylen van u is.

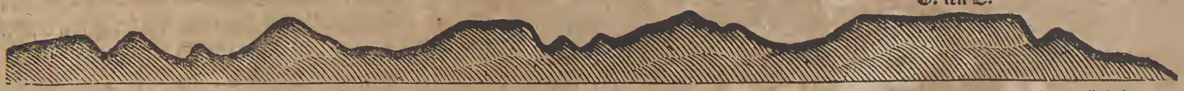
Dus vertoont de hoek van Porto Specia, als gy uit de weſt komt / en dat 't eilandeken of de klip met 't kaſteelken daar op / dat in 't gat leid / noord ooſt ten noorden van u is / zynde omtrent 4 mylen daar af. J. Gorgona leid dan zuid zuid ooſt ontrent 9 mylen van u.

Blauw donker land Noordooſt ten Noorden

Dus vertoont de weſthoek van Porto Specia noord ooſt 5 mylen van u.

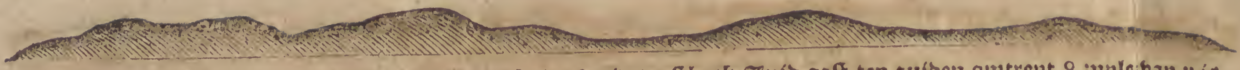
O. ten Z.

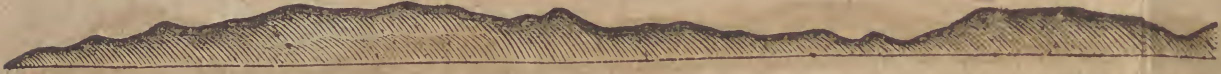
Dus vertoont 't land tuſſchen Porto Specia en Piſa, als deze ooſtelyke hoek ooſt ten zuiden van u is. Via Regia leit dan tegen 't hoge land aan / en heeft een klein torenken. De toren van S Pedro ſtaande ontrent een myl buiten Piſa, ziet gy dan effen van beneden ooſt zuid ooſt van u. Beneden aan de voet van dit hoge gebergte leit een lage voetſtrand vol geboomten / dat men qualijk ſien kan / of men is daar al digt by.

Aldus vertoont 't zelve hoge gebergte een ſtuk benoorden Livorno, als men neffens J. Gorgona is.

Aldus vertoont Monte Negro agter Livorno, als de Zuid-westhoek Zuid-oost ten zuiden omtrent 8 myle van u is. Men kan 't dan passelijk wel van beneden zien.

Aldus vertoont Monte Negro agter Livorno, als de noordhoek oost ten noorden en de zuidhoek oost ten zuiden van u is, zijnde regt benoorden J. Gorgona. 't Hier ondervolgende lage land komt daar bezuiden, Z. O. ten O. van u; en strekt na Piombino toe. Livorno leid aan 't Noord-einde van dit gebergte.

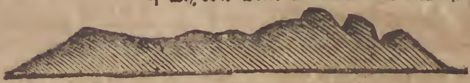
Dus vertoont 't land bezuiden Monte Negro, en strekt voort Z. ten O. na de hoek van Piombino.

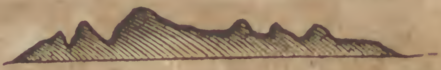
J. Gorgona O. ten Z. en O. Z. O. 3 of 4 mylen van u vertoont aldus.

Als J. Gorgona N. drie mylen van u is, vertoont het aldus.

J. Gorgona Zuidoost 2 of 3 mylen van u vertoont aldus.

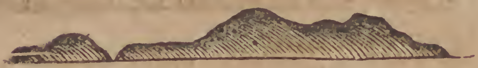
J. Gorgona Z. Z. O. 2 of 3 mylen van u vertoond aldus.

Aldus vertoont I. Capraja Oost ten noorden van u, als gy het buiten de noordhoek van Corsica eerst gewaar wordt, zijnde van dien hoek 3 of 4 mylen verscheiden.

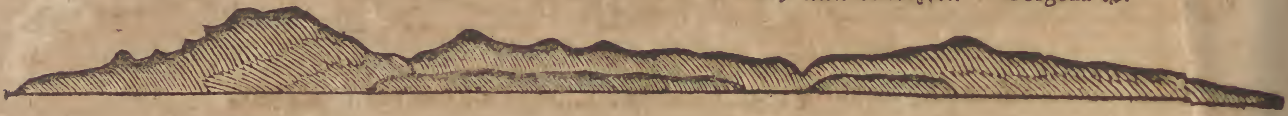
Aldus vertoont I. Capraja Zuid-oost 6 of 7 mylen van u zijnde.

Aldus vertoont I. Capraja Zuiden ten oosten 6 of 7 mylen van u zijnde.

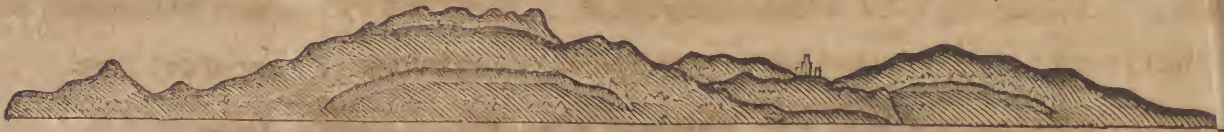

Aldus vertoont I. Capraja Zuiden ten westen van u, zijnde een weinig bewesten I. Gorgona heen als men benoorden I. Gorgona is.

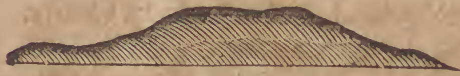

't Eyland Planosa.

Aldus vertoont de Zuidzyde van I. Elba, als de westhoek N. O. 5 of 6 mylen van u leid, en d'oost hoek O. t N. O. 7 of 8 mylen. 't Eyland Planosa ziet men dan tegen I. Elba aanleggen. 't Laage land met de huitshens is I. Plosa.

Aldus vertoont I. Elba O. N. O. een groote myl van u zijnde.

I. Elba Z. O. ten Z. 9 mylen van u vertoont aldus.

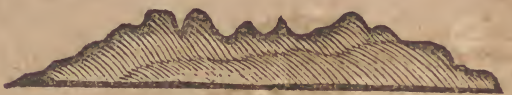
't Eylandeken Planosa 2 of 3 mylen van u vertoont aldus. 't Is laag slegt land met ruigte of kreupel-bosch bewassen.

I. Planosa oost 2 mylen van u vertoont aldus.

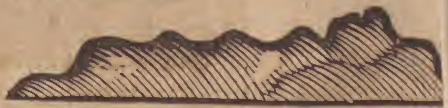
Planosa by I. Elba vertoont aldus, als men tusschen beiden door loopt.

I. Monte Christi Zuid-oost 5 of 6 mylen van u vertoont aldus.

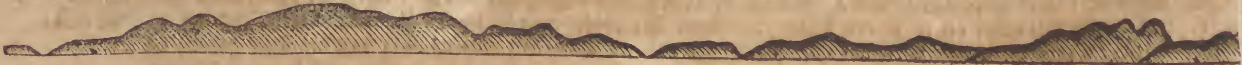

Aldus vertoont I. Monte Christo O. Z. O. ontrent 3 mylen van zijnde.

I. Monte Christi Noord-west 8 mylen van u vertoont aldus.

Zuid-Oost ten Oosten.

Als 't Noord-einde van Corsica Zuid-oost ten oosten, en de westhoek Zuid zuid oost van u leid, en gy daar omtrent 9 of 10 mylen af zyt, zo vertoont 't land gelyk deze en de volgende opdoening aan wyzen.

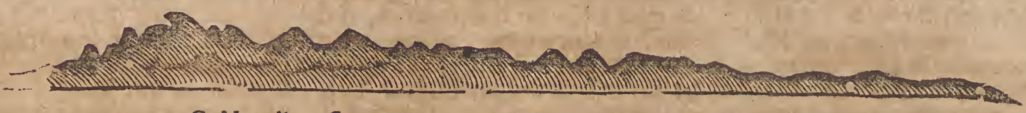

Dit behoort hier boven aan, de AA aan malkanderen.

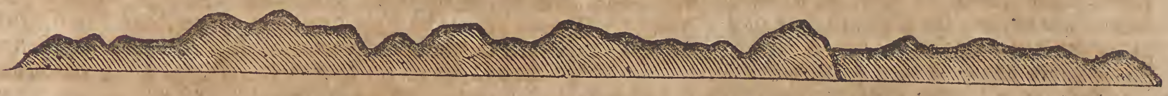
Al

Aldus vertoont Corsica Zuid-oost van u/ als C. de Rosa in Provence west en west ten noorden 6 of 7 mylen van u leid.

C. Martella oost omtrent 10 mylen van u vertoont aldus.

Aldus vertoont C. Rivela Noord-oost 9 of 10 mylen van u zijnde

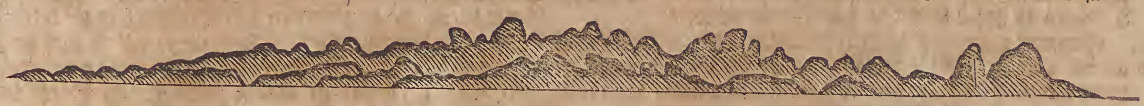

Noord hoek Noord Oost

Aldus vertoont C. Corso Zuid ten oosten 9 of 10 mylen van u zijnde.

Corsica

Zuid hoek Zuid Zuid Oost.

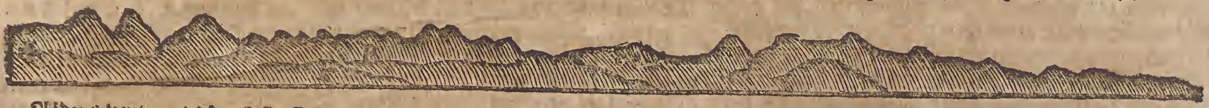

C. Corso.

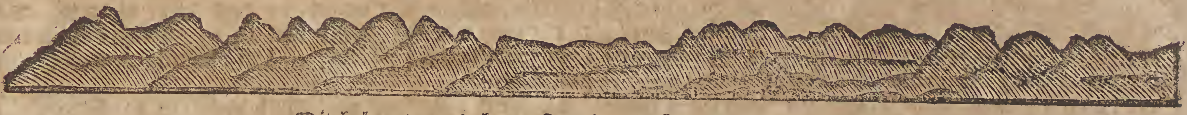
Aldus vertoont Corsica, als de Zuid-hoek zuid zuid-oost en de noord-hoek noord-oost 6 mylen van u zyn.

Aldus vertoont Corsica, als C.Corso oost noord oost 2 mylen en I. Rossa Zuid zuid west 6 mylen van u is.

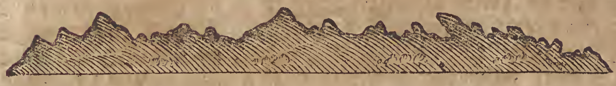
Aldus vertoont d'oost kust van Corsica wat noordelyker als half weegen daar neffens zynde/ als de noordhoek noord noord-oost en de Zuidhoek west ten Zuiden van u is. Bezuiden deeze opdoening ziet men nog eenig laag land/ en neffen P hier boven en neffen B hier onder zyn groote inbogten/ en daar schynen in 't voorby zeilen zand-stranden te zyn.

Dit behoort aan 't bovenstaande/ de kruiskens aan malkander.

C. Corso Oost zuid-oost 3 mylen van u vertoont aldus.

Dus vertoont C. Rivela Zuid 3 mylen van u/ en is hoog en zeer hakkelig land.

Aldus vertoont C. Corso oost 2 mylen van u zynde

De Sesde Vertoninge, van de

Zee-Kusten van 't Eyland Sardinien met de tegen overgeleegene Zee-Kusten van Barbaryen tusschen C. de Mabra en C. Bona.

HEt vaar-water tusschen Sardinien en Corsica is omtrent 2 mylen wyd. Aan het Eiland Sardinien leid op de West-Kust het Eiland Asinara, daar een goede Reede achter is/ maar vuile grond. Men kan tusschen het Eiland en de vaste wal niet doorlopen als met Barquen. En aan de Zuidzyde van Caap de la Cassa is mede een schone haven voor grote Schepen/ al waare het met 100 stukken/ om te leggen. Men heeft daar om in te zeilen niet te myden. In deze haven leid men bewaart van twee vuurtoorens/ een met 2, en een met 4 stukken geschut.

Porto Napoli is mede een schone haven voor groote Schepen om te leggen. In 't inzeilen moet men aldaar de Bakboort-wal een weinig myden. Midden in 't vaarwater is 't best. Men legt daar by een grote Stad genaamt Christian, alwaar men alderley verversching krygen kan. Men legt aan de Stuurboord-zyde beschut voor alle winden. Men kan daar leggen/ al waare 't met een geheele Armade Schepen.

Van S. Bonifacio in Corsica tot 't Eiland Asinara is de kours zuid west ten westen iets west ruim 9 mylen/ en van I. Asinara tot Pene de Noordwesthoek van Sardinien Zuiden iets Westel. 5 of 6 mijlen/ en van Pene tot Costa de Dona Zuiden ten oosten 12 mylen/ en van Costa de Dona tot C. de S. Marco Zuid oost omtrent 2 mylen/ en van C. de S. Marco tot 't Eiland S. Pedro Zuiden iets Westel. 9 mylen. Om van de noord achter het Eiland S. Pedro te lopen/ is 't zeer putachtig en klipagtig grond/ zomtyds gooit men 16 vaam/ dan weer 7 vaam/ dan 10 vaam/ al klipgront. Maar om van de Zuid achter het Eiland S. Pedro te zeilen/ zo houd C. S. Marco te midden/ recht tusschen het klein Ei-

land/ en tusschen den hoek daar men het Casteel op ziet staan/ en loopt zo ver daar op in/ tot de witte Zandplekken op S. Pedro N. W. van u staan/ dan zal de klip Toro een à een en een halve Scheeps-lenghte buiten het land staan/ en zet het daar op 5 vaam zand-grond met zwarte plekken/ als of 'er korrelen by de grond lagen. De gront loopt hier wat puttig/ zomtyds wel 1 à ½ vaam droger/ dan weer dieper; want het Eiland S. Pedro naast vint men droger onder water/ en putachtiger grond/ als of het van klippen waren/ maar is anders niet als hooge ruggen van Land/ en over al schone Ankergrond/ hoe nader in de midden van 't vaarwater/ hoe dieper: een schip 16 voet diep gaande/ is 'er uit gelaveert/ zonder iets ontmoet te hebben/ daar aan men schade nemen kan/ als dicht aan de kanten.

S. Pedro. S. Pedro is in 't aansien een var rudsig Eiland/ ros-agtig van couleur/ aan 't Westeinde hoog/ aan 't Oost-einde schuins nedergaande. Omtrent een vierendeel van een myl bewesten de hoge hoek leid een Kudse of Eiland boven water/ en aan de voorsz. hoek leggen zommige klippen/ eenige onder/ en boven water. Daar is moye ruimte tusschen S. Pedro en Sardinien, nadien zy een mooy stuk van malkanderen leggen/ om tusschen beiden te laveeren. Onder S. Pedro is goede Reede voor Westelyke winden.

Palma de Sol. Omtrent 2 mylen bezuiden of beoosten S. Pedro leid I. Palma de Sol ook een goed stuk van de wal/ alhoewel niet wel zo verre als S. Pedro, zo dat 'er ook een ruime wyde vaart tusschen beide is. Agter deze Eilanden onthouden zig veel Turken om de Schepen te verrassen/ die hier ontrent komen en na de bay van Rossa of Calari willen wezen. Digt by I. Palma de Sol leid de grote klip Vacca vergeten zijnde in de Caart van de Franse Academie/ maar bekent zynde in die van 1745 te Marseille is gemaakt/ maar de klip Toro leit een groot stuk van lant af/ en meer om d'oost als Vacca, maar niet zo groot/ en leid van S. Pedro zuid oost ten Z. 5 mylen. Toro en

Vacca Toro. Vacca leggen Zuid west ten zuide en noord oost ten noorden van malkanderen. Die tusschen Vacca en het Eyland Palma door willen zeilen/ die moeten den vlakken hoek van Palma naast houden/ ofte midden in 't vaarwater/ alzo het van Vacca aan die kant een blinde afleggende heeft. Die in de Golf van Palma ter rede wil lopen/ die loopt zo verre in/ tot dat de klippe Toro tusschen de klip Vacca en het Eiland Palma in staat/ en zetten het daar op 6½ vaam steekgront/ dan legt den hoek van 't Eiland Palma zuid west ten westen en de hoek van de Stuurboordwal zuid zuid oost van u. Men kan ook wel verder buiten leggen/ of verder oost/ zo als men wil/ alzo het over al schone grond is; het Eiland Palma loopt met een rugge op 't Eiland Sardinia. Van 't Eiland Palma steekt ook een klein rif af/ zo dat men 't midden-vaarwater tusschen Vacca en Palma moet doorlopen. Als men op de 6 vaam geankert legt/ heeft men in 't Z. t. O. en Z. Z. O. 1 à 1½ mylen van hem veel plaatzen/ van 7½ à 8, 8½ à 10 vaam water; deze gepasseert zynde in 't na binnen zeilen/ valt men weer op 11 à 12 vaam/ maar als men 6 vaam krygt/ moet men ankeren. Deze droogte is van de kant/ en op 2 Cabel lengte nader droogt het geen ½ vaam op/ zo dat een vlakke traag opdrogende kant is: onder de oost-wal kan men 't zeten/ dat de hoge hoek van de oost-wal Z. of Z. ten W. van hem legt; dan legt den hoek van Palma W. ten Z. van uw/ men kan daar ook de bocht zo verre inloopen als men wil/ noord noord-oost aan/ na een wit Huis of Tooren, en zetten 't daar op 8, 7 a 6 vaam al grond met witte Zand plekken.

C. de Tolar. Van de klip Vacca tot Cabo de Tolar de hooge barre gekloof. de westhoek van de bay van Rossa, is de kours ontrent oost vier mylen Regt beoosten C. de Tolar is een moye zandbay en vlakke grond/ goed om Reede te maken voor Westelyke winden.

Van C. de Tolar tot 't Eiland Rossa is de kours noord oost iets oost 2 mylen. In de Bay van Rossa is 't over al diep

J. Rossa. water/ nadien men daar met 25 vadem lijns geen grond werpt: 't Eiland is steenagtig/ rood en plat/ tamelyk groot al van rode klippen/ daar bewesten nessens 't Eiland is een schone Zand bay/ digt bewesten 't Eiland is 't over de 20 vadem diep/ maar beoosten 't Eiland 8, 10, 12 en 20 vadem/ na dat men verre van de wal is/ en al schoone zand grond. Dit is een schone en klaare bay/ om by nagt of donker weder daar in te komen/ men misdoet daar niet ligtelyk met 't inzeilen/ als men niet op de wal zeilt.

C. de Feronia. Van J. Rossa tot Cabo de Feronia is de kours zuiden ten oosten 2 mylen. De Franzen komen in deze strekking nog met ons nog met zig zelfs overeen. Op de kaap staat een waak-toren/ en daar beoosten in een bogt een schone zandbay/ bequaam om reede te maken voor westelyke winden/ schone Zandgrond 6 a 7 vadem.

Van C. de Feronia tot Cabo Pulo, dat de laagagtige west-hoek

C. Pulo. van de bay is van Calari, is 't ontrent een groote myl oost-zuid oost/ zijnde tusschen beiden al een rudsagtige en klippige kust Op sommige plaatzen is 't aan deze Kaap klipagtig en tot sommige plaatsen met kleine Zand-bayen. Als gy uit de W. komende om deze hoek en dan noord-oost na Calari toe op loeft/ daar hebt gy aan de kust al schoone Zand-strand en digter by de Kaap 16, 18 en 20 vadem diepte/ alhoewel niet goed om daar te ankeren/ want de Cust is daar steil/ en scheen aan de geene/ die 't lood geworpen hebben/ hard en steen agtige grond te weezen/ 't land is daar vol met kleine boomkens.

Van C. Pulo tot C. Saroch is de kours noordoost vier mylen/ C. Saroch. de welke eerst hem aan heuvelen als Eilandekens opdoet/ maar is vast land/ daar twee vuurtoorens op staan. Tusschen deze Kapen is 't meest altemaal een schoone klaare Zand strand

Van C. Saroch tot de stad Calari is de kours Noord noord- Calari. oost 3 mylen/ alwaar tusschen beiden 't land ontvalt aan de Westzyde met een groote bogt/ en by de water-kant is al laagagtig land/ en altemaal een schoone vlakke opgaande zandstrand geheel tot de Stad toe/ en over al goed om te ankeren. Men leid ter reede voor de Stad op 5, 4 en 3 vadem zandgrond/ drooger of dieper/ na dat men de Stad nader of verder zetten wil. Onder 't Casteel leid men daar voor de Mooren wel bewaart/ daar gaat ook zonderling geen slag van water overmits de groote en breede vlakte/ want een mijl van de reede is 't maar 7 of 8 vadem diep/ gelyk ook de geheele bay deur. Twe/ 3 of 4 mylen van Calari hebt gy overal grond op 12, 14, 16 vadem vlakke zand-grond. Agter de hoek van Cagliari is het goed en makkelyk vers water en brandhout halen; 't vers water komt uit een klein riviertje afloopen/ daar men met geen boot in kan vaaren; men brengt de buitenste vuurtooren Z. W. ten Z. van zig/ of het buitenste van de klippen Z. Z. W. dan legt men digt aan de wal op 8 vaam goede steekgrond/ dat men 'er het loot qualyk kan uittrekken. Deeze vuurtoorens staan op groote klippen/ die digt aan de wal leggen; op ieder vuurtooren legt wel 6 à 8 stukken geschut. Als gy voor deeze Creeke wilt leggen/ daar 't vers water uitloopt/ brengt de binnenste vuurtooren Z. ten W. van u/ omtrent een 4 pondings *schoot/ daar legt men* op de diepte/ als booven. Men kan ook verder afleggen op 12 à 14 vaam/ en ook wel nader aan/ te weeten/ in de bogt; men heeft in de bogt/ daar men 't water/ haalt/ niet drooger als 5 vaam. De Mouille van Cagliari is tusschen beide naauw om in te komen/ en is zo in de mond van beide de Mouille, als in de Comme, 15 voet diep/ al zagte grond; zo dat men met een Schip van 14 a 15 voeten diep gaande daar zoude konnen inhalen/ en kan omtrent 15 a 16 Scheepen bergen.

Omtrent anderhalf myl Zuid oost van de Stad Calari leid de uithoek C. Suart leggende van 't Eyland Cortelazo Noord-west ten westen 4 mylen. Als gy van I. Cortelazo afkoomende na Calari desen hoek in 't gezigt krijgt/ schijnt hy eerst een hoog Eiland te weezen/ want hy is noordwaart met een laagagtige hals aan 't land vast: regt buiten den hoek leid een Eylandeken/ maar op de hoek staat een Kerk met een plompe tooren. Beoosten deze hoek is een groote Inham met een vlakke opgaande zand-grond om overal te zetten/ gelijk daar bewesten in de bogt voor Calari, gy kunt nergens kwaat zetten/ als gy niet al te vlak en te na aan de wal zet. Daar gaat ook/ gelijk voor Calari, geen slag van water om de groote en wijd strekkende vlakte: Komt gy by nagt of donker weder in deze bay/ dat gy de Stad Calari niet in 't gezigt krygen kent/ zo laat u anker vallen/ 2, 3 a 4 mylen van de Stad op 12, 14 en 16 vadem/ want gy vint daar overal goede grond/ want 't is in deze Bay overal schoon en klaar/ en niets in de weeg/ dat u deeren kan.

't Eyland Cortelazo aan de oost hoek van de bay van Calari leid van C. Suart Zuid-oost ten Oosten 4 mylen/ maar van C. J. Cortelazo. Pulo O. ten N. 7 mylen/ de westhoek van dit Eyland is

vuil/

buil/ die moet men schouwen. Onder dit eyland is goede Reede voor weste en noordweste winden om daar te setten/ voor die uit de oosten komende tot Calari begeren te wezen/ maar door de westelyke winden verhindert worden daar te komen; maar zo zy 't niet bestaan derven/ om datze daar onbedreeven zyn/ zo lopenze bezuiden I Serpentera en I Cortelazo om/ en loeven by om de C. Carbonera de Zuid hoek van Sardinien noordwaart op/ zo zullen zy noordwestwaart van haar sien leggen een schuinen hoek en daar neffen een ronden berg/ zy lopen dan al noordwaart by de wal langs/ tot dat zy alle barre klippen en hoeken als ook deze voorz. hoek met de ronde berg gepasseert zyn/ dan komen zy neffens een grote waaktoren/ daar zy een weinig benoorden zetten konnen op 12 of 14 vadem goede Zand grond. Neffens deze tooren is geen strand om te zetten. Drie mylen benoorden deze Rede is een eilandeken/ daar een waaktoren op staat. Tot dat eilandeken toe is deze gehele Kust een schone Zandstrand goed om te zetten. Hier kan men versch water/ Brandhout/ ossen en schapen bekomen.

Beoosten I. Cortelazo leit 't eiland Serpentera van grauwe barre klippen/ en op beide deze eilanden staat een waaktoren met een vierkante muragie/ daar eenig klein geschut op leid.

Ontrent 16 myjlen benoorden C. Carbonera leid een eiland, dat vertoont aldus/ als 't noord west ten westen ontrent 3 mylen van u leid/ en is ongevaar een half myl lang/ daar staan

2 buur-torens op/ d'eene op 't Zuid-einde en d'ander op 't hoogste van 't Eiland Agter 't Eiland en daar bezuiden zyn schone Zand-bayen om te setten voor Z. W./ W. en N. W. en N. winden.

Ontrent 3 myjlen bezuiden dit Eiland staat een grote witte tooren op 't *vaste land* van Sardinien, en een myl daar benoorden staan zommige graeuwe plekken in 't vaste land digt aan de waterkant/ daar neffens is zeer hoog binnen-land. Benoorden dit Eiland is 't land bar en kaal/ maar daar bezuiden is 't land schoon bezaait of bewassen/ en schynen in 't voorby zeilen daar ook schone Zand bayen te wezen.

A

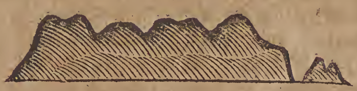

Als men neffens dat voorz. Eiland/ zo leit omtrent 4 myjlen daar bezuiden nog een hoge barre hoek Zuidwest van u/ van gedaante als hier vertoont word. Tusschen deze hoek en 't Eiland leid van een bergje tegen 't hoge land aan/ een groot stuk van de water kant/ van opdoening als hier neffens A vertoont word.

Omtrent drie myjlen benoorden dit voorz. Eiland leid een hooge kaale barre hoek van gedaante aan te zien/ als deze opdoening vertoont. Cabo Conuto, of Chonum is 3 dubbeld Land/ landewaard in hoog en graauw/ ja zo hoog als eenig land op deze Kust, maar laag afgaande na 't water/ met zeer hakkelyk voorland; digt aan de Zee is een stad Olbia, in een grote bogt/ daar Ankergrond is; deze Berg is maar weinig lager als het hoge Land van Cabo Connuto. Daar bezuiden die Berg krygt men het lange hoge Land van Aquilastro; Dit Land heeft aan de Zee een steile graauwe Oever tot aan Aquilastro toe.

Ontrent 4 mylen bezuiden 't noord einde van Sardinien leid 't Eiland Tolara een goed stuk van de wal/ en is hoog en plat/ alwaar zegt benoorden/ een roer schoot daar af nog een klein Eilandeken leid/ waar aan 't noord oost einde van Sardinien geen zo kennelyken Berg of Eiland leid: 't Eiland Tolara vertoont aldus/ als 't westen ontrent vier mylen

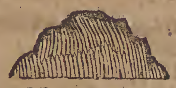
van u is/ en het inwaart leggen nog 3 of 4 langagtige Eilandekens/ zo dat daar aan 't noord-einde van Sardinien veel gebroken land leid. Die daar by langs gezylt/ hebben verhaalt/ dat 'er agter deze Eilandekens veel schone Bogten en Inhammen waren/ waar door zy vermoede/ dat 'er veel schone Reeden zyn. Als 't Eiland Tolara west ontrent 4 mylen van u is/ zo vertoont ontrent een myl daar benoorden nog een Eilandeken aldus.

Maar 't Eiland Tolara

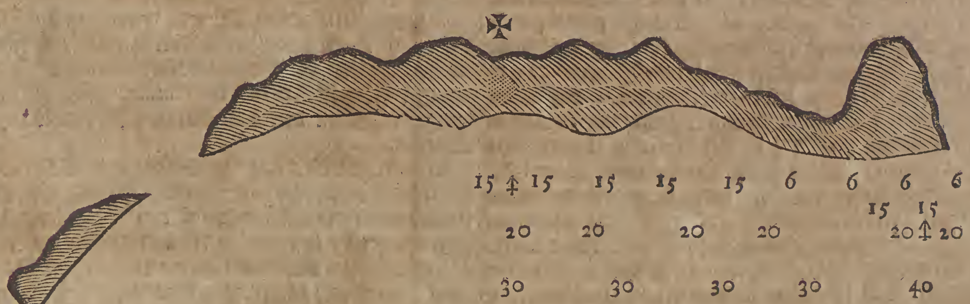
Noord west ten westen 8 of 9 mylen van u vertoont aldus/ en 6 of 7 mylen daar bezuiden leid dan nog een hoog Eilandeken West ten Zuiden van u/ dat vertoond hem dan aldus.

't Eiland Galita.

Van C. de Ferro tot 't Eiland Galita is de kours oost ten noorden en oost noord oost 22 of 23 myjlen/ maar van C. de Mabra tot Galita oost noordoost en noordoost ten oosten 14 mylen. Galita is een klein Eiland/ dor en klippig/ daar nog Loover nog Gras wast/ qualyk een myl lang/ leggende gestrekt meest oost en west/ aan 't West-einde leggen eenige grote Eilandekens/ maar 't Oosteinde is een hoge hoek met een scherpe piek gelyk een Zuiker-brood daar sommige klippen by leggen. De beste Reede is aan de Zuid-zyde/ want daar zyn twee inbogten/ die hier en daar een weinig zand-strand hebben/ pas om met een sloep of bood aan land te komen. Wilt gy hier te Reede lopen/ komende uit de oost zo loopt op de Oost-hoek aan/ daar gy drie Eilandekens of Klippen/ die gy daar siet leggen aan stuurboort laten zult/ en daar by om lopen/ daar hebt gy 8, 9, 10, 11 en 12 vadem diepte/ ja loopt vry zonder schromen op een kabel langte by d'Oosthoek om/ daar hebt gy 7, 8 en 9 vadem zand-grond/ loeft dan Westwaart den eersten inwyk voorby/ tot neffens de tweeden bogt/ ontrent midswegen 't Eiland/ daar zult gy in 't land/ niet verre van de water-kant/ sien een witte of grauw-

De Réede onder Galita.

Dus vertoont de Reede onder Galita, de klippen by de Oosthoek zyn dan agter de hogen hoek/ dat men die niet zien kan.

agtige plek/ daar is de beste Reede en goede zandgrond/ en zet 't daar op 10, 12, 15, 18 of 20 vadem/ na dat gy de wal na wilt leggen/ want op 10, 11 of 12 vadem legt gy vry digt aan de wal/ nadien 't daar vry steil is/ en beschut voor Noordooste/ noorde en noord-weste winden. Gy legt hier voor een Weste wind beschut voor de Eylandekens aan 't West-einde van Galita leggende/ maar met een storm uit de noorde schiet de Zee rontom 't Eiland van beide zyden/ dat de Scheepen vry wat leggen te rollen/ als gy wat verre van de wal legt/ dog de touwen leiden hier weinig last. De stroom loopt op deze Reede meest al om de oost langs 't Eyland.

Zo gy met een storm uit den noorden/ noord westen of N. N. W om de oosthoek kwaamt/ zo zyt 'er op verdagt/ dat de wind over de hooge Piek op de oosthoek by vlaagen zo vreezelijk dwarrelt/ dat de eene vlaag het water als brandingen uit malkanderen waait/ en de ander vlaag is 't zo stil/ dat de zeilen tegen de Mast slaan/ zo dat gy daar kwaat zeil na maken kond. Zo gy met zulken voorval de Reede niet krygen kond/ zo zet 't agter de oosthoek op 20 en 22 vadem schoone zand-grond/ vlak in 't afgaan/ gy legt daar niet verre van 't Land/ de noord noord ooste wind is daar hoekjes wind/ gelijk West zuid-weste van de andere westhoek.

Zo gy uit de west komt om hier op de Reede te zetten/ zo loopt tusschen de Eylandekens aan 't westeinde van Galita en Galita deur/ latende Galita aan bakboort en de Eylandekens aan stuurboord/ en om de West hoek komende zo wyk 't oostwaart op en loopt na de voorz. Reede. Digt by de wal (gelyk gezeid is) is 't vry steil en van de 10 vadem komt men dra op 20 vadem/ maar van de 26 vadem tot de 36 vadem duurt lang/ en daar gaat de grond vlak na de Zee toe. Hier kan men op de Reede 't hoge land van Barbaryen van beneden sien leggen. C. Negro siet gy dan van u zuid oost/ maar 't eiland Tabarca leid dan zuiden ten westen 7 mylen van u.

Een grote myl zuid west ten Westen van Galita leggen sommige rudzen onder water.

De Kuſten van Barbaryen.

Bona. DIe na Bona wil/ die gaat na C. de Mabra, die gy van een hooge gebergte ziet neer loopen. Bewesten Bona leid een klip gelijks waters/ daar moet gy buiten om loopen/ en loopen Zuid West na de Wal toe/ tot dat gy de binnenste steenen hoek noordwest ten westen van u hebt/ en laat daar u anker vallen op 4 vadem/ en maakt u touwen aan de voorsz steenen hoek vast/ en u anker aan de Zandstrand zuid zuid oost na 't Kasteel/ gy legt daar voor alle winden beschut. Daar is ook Reede voor de Stad in de vaart/ maar zo goet niet als de andere/ want de grond is daar geheel los door 'uitspoelen van de Rivier/ en een Noord-ooste wind maakt daar een grote woedende Zee. Binnen de Rivier is 't 5. vadem diep/ maar daar voor is 't vol droogten en klippen/ dat 'er geen groote scheepen binnen konnen. In de Bay van Bona is overal goede Reede/ dog verre binnen daar is de grond geheel los/ om de twee Rivieren/ die haar daar van de afsievende vuiligheden ontlasten. De Kust is hier overal zandgrond. 'Noord Noord Oost van 't Kasteel leit een klip een groot musquet-schoot van de wal en 4 of 5 voeten onder water/ die moet gy myden/ als gy na de Stad gaat. Bewesten C. de Roſa ontvalt 't land een weinig in een bogt al met schuine hoeken/ dog zo klippig niet als daar beoosten. Beziet de Haven-kaart.

Van C. de Mabra tot C. de Roſa een hoek van ros-agtige barre Steen of klippen/ is de cours oost 4 ½ mylen. Een weinig beoosten C. de Roſa leit Marſamil, daar de Francen goede handeling maken: van de West kust loopt een laage Marſa- hoek af/ makende een goede Reede voor kleine Scheepkens:
m I. met een N. N. O. wind stoot de Zee hier vreezelyk op aan.

Vyf mylen beoosten C. de Roſa leid Tabarca een klein Ey-
J. Ta- landeken naauwlijks een myl in 't rond in een groote inwijk/
barca. een goteling-schoot van 't vaste Land van Barbaryen, en behoort onder die van Genua, en wort ook van Genueſere bewoont. Eertyds hebben zy grote vyandschap met de Turken en Mooren gehadt/ maar hebben nu bestandt/ en varen en handelen over en weder met malkanderen. De Turken verkoopen aan de Christenen Jaarlyks veel Tarwe/ Garst/ Haver/ Boonen/ Huiden/ Was/ Dadelen/ Wolle en veelderhande Koopmanschappen en Eetbare ware/ die de Christenen van daar op Genua Schepen.

Omtrent een mijl bewesten Tabarca staat een klein Kasteelken op een hooge hoek/ dat eerst van de Christenen gebouwd en daar na van de Turken gewonnen is. Daar nevens is een kleine inwijk met wat voetstrand: 't land bewesten Tabarca is hoog bar steenig land. Een mijl bewesten Tabarca staat een witte Turksche Wagt-toren: westwaart tegen over 't Eyland aan de hoek van 't vaste land leggen sommige groote klippen en rudzen boven water. Nevens Tabarca en voort westwaarts langs de Kust van Barbaryen digt by de wal is 't al 15, 16, 17 en 18 vadem diep/ en al meest al steenagtige grond en korale grond/ en over zulks ongeraden bewesten Tabarca te ankeren.

't Eyland Tabarca (op wiens noord kant een tamelijk groot Kasteel niet verre van de waterkant staat/ als ook nog 4 of 5 Kasteelkens rontom 't Eyland/ om dat voor de Turken en Moren te bewaren/) is rondom klippig en vuil/ behalven aan de zuidzyde/ daar is een kleine zand strand/ daar die van 't Eyland by kwaad weder haar sloepen op bergen.

Met een Noord Ooste en noord-weste wind uit der Zee Reede
komende om op de Reede van Tabarca te zette/ zo loopt op aan de
de Oosthoek van Tabarca aan/ daar op staan om laag by de Oost
waterkant 2 Korenhuizen/ en omtrent een Scheeps langte Zyde
of 2 benoorden deze Huizen loopt een steen rif van louter van Ta-
harde rudzen en klippen/ omtrent 2 kabel-langte van de barca.
wal of 't Zeewaart/ van de welke die digt aan de wal zyn/ droog leggen/ maar voorts van wal afleggen ook 3, 4, 6, 8, 10, 12 voeten onder water/ die aan 't branden/ bezonderlyk met een noorde-wind wel te kennen zyn: en by de Oosthoek komende/ zo laat 3 of 4 scheeps langte beoosten dit rif u Anker vallen op 4 of 5 vadem/ dan hebt gy vot genoeg/ maakt dan een touw aan Land vast of een anker met een goed touw/ en zet dan een half scheeps langte van 't noordelykste Koren-huis. Maar zo gy 't u zelf niet betrouwt door de harde wind of anderzints dat met de Boot te doen/ zo roeit aan land of schiet om een Loots/ die zal u met een grote bark aan boord komende u touw wel aan land vast maken/ op dat gy u Schip een scheeps langte 2 of 3 na Land toewind/ zo zyt gy beschut voor dit rif/ daar de Zee op breekt/ en buiten gevaar van de slag van 't Water. Deze 2 touwen zyn u voor-touwen/ maar nog 2 Touwen moet gy agter uit brengen/ te weten u Tui-Anker aan stuurboort te Zeewaard/ en een van de beste Touwen aan bakboord te Landewaart om een klip vast/ die 3 of 4 *voeten boven* water leid/ maar dit touw te Landewaard aan de klip moet wel verzien zyn van slapping en kleeding wel 5 of 6 vadem van de klip af/ om de scherpe rudzen onder water/ want met een storm is 't onmogelyk eenige hulpe aan dit land-touw te doen/ en zo u dat begeeft/ zo is u Schip verloren en u lyf in gevaar: Agter dit Eyland komt een Rivier uit 't land/ daar dikwils een geweldige afwatering uit komt/ met welke stroom en noord weste winden daar by een Schip veel te lyden heeft om vast te leggen en wel te houden. Gy hebt op deze Reede agter 't rif/ 17, 19 en 20 voeten/ na dat gy de wal na legt: hier gaat met een storm uit de West of West Noord-west weinig slag van water/ maar met een storm uit 't noord of noord noord west/ is 't niet geraden op deze reede agter 't rif te lopen/ om dat 't water zo hol aan schiet/ dat gy u Touwen agter aan 't Land niet zou konnen uitbrengen en vast maaken/ maar gy moet 't dan buiten dit rif nevens 't Kasteelken/ dat beoosten 't grote Kasteel staat/ zetten/ en laten daar 2 ankers vallen op 8 of 9 vadem/ en zo gy dan wat digt aan de wal toe legt zo kent gy daar nog wat beschut hebben/ voor de West en West Noordwest-dyningen; vreest voor de Ooste en Zuid-ooste winden niet/ want die wayen hier selden: als 't weder bedaart/ dan zal een Loodsman van Tabarca u wel agter 't rif helpen/ en voort van alles onderregten/ hoe gy u schip uitbrengen en vast maken zult. Dit is voor scheepen/ die niet dieper dan 10, 12, 13 of 14 voeten gaan; maar zo zy 17, 18, 19 of 20 voeten diep gaan/ zo kent gy agter dit Rif niet leggen/ nog u zo verre inwaart begeeven/ maar buiten 't rif digt aan 't Eyland blyven leggen op 6, 7 of 8 vadem/ om van 't Eyland beschut te zijn voor de weste winden/ maar voor de Noorde en Noord Noord-weste winden hebt gy daar geen beschut.

Daarom wilt gy op Tabarca varen/ zo voorziet u voor alle dingen wel van goede ankers en touwen/ want de Reede is bar/ en met een Oost Zuid Ooste wind lager wal/ maar weest 'er niet bevreest/ want die winden hebt gy daar zelden/ als zomtyds in de Maanden van Januario/ Februario in Martio.

Daar is ook Reede aan de West-zijde van Tabarca voor kleine Reede
scheepkens 7, 8, 9 en 10 voeten diep gaande. Van de West-hoek aan de
strekt een rif af/ tusschen dewelke en 't vaste land van Barbaryen West
men deur zeilt/ latende dat rif aan bakboort/ en 't vaste land de-
aan stuurboord. Men heeft buiten 't rif 8, 9 en 10 vadem/ maar van Ta-
daar binnen is 't vlak water. Binnen den hoek om 't rif komende/ zo wijkt men noordwaart op agter 't eiland/ nevens de strand/ daar de sloepen op staan/ als gezeid is/ daar maakt men 't aan vier touwen vast/ beschut leggende voor weste noord weste winden/ die daar de quaatste winden zyn.

Wilt gy uit de noord komende na Tabarca wezen/ zo zeilt 't eiland Galita eerst aan om een vaste kours te stellen/ en daar

we-

wezende/ zo zet de steven wat westelyker als Zuiden ten Westen om de gewoonlyke weste winden/ waar door de stroom gemeenlyk om de oost gaet. Want zo gy oostelyk vervalt/ zo kent gy om de weste winden niet wel weder om de Westkomen. 't Land beoosten Tabarca strekt noord oost en zuid west geheel tot C. Negro toe 6 mylen/ en is duinig land/ geheel anders van gedaante als daar bewesten/ te weten klippiger en steeniger/ en met witte zand vlekken/ goede merken om beide deze kusten 't onderscheiden. Op deze kust leggen ook duynen te landewaart in. De strand is geheel schoon/ die gy aan loden kent op 6, en 7 en 8 vadem/ behalven ontrent anderhalf myl beoosten Tabarca leit een rudsagtige hoek digt aan 't water/ maar buiten in Zee is de grond eenparig effen een vlak als op andere plaatzen neffens de zand-strand/ en van gelyk diepte/ zo dat ontrent deze kust overal goed ryden is voor een schip/ dat daar op lager-wal bezet is.

C Negro. Cabo Negro leit (als geschiet is) van Tabarca noord oost 6 mylen/ en is de noordelykste hoek van geheel Africa, zynde een langen uithoek van verre uit d'oost komende aan te sien als een Eyland: om de hoek komende/ is daar bewesten een weinig inbogts/ en om den hoek zynde/ zoo loopt gy nog 3 of 4 hoeken voorby/ en dan ontmoet gy 2 eilandekens/ 't westelykste is 't kleinste en 't oostelykste 't grootste en daar beoosten leit nog een kleine klip geheel spits als 't spits van een klein torentje/ zynde 3 of 4 vadem hoog Benoorden 't grootste Eylandeken zynde/ zo kent gy om dat'er een gat in is/ daar dwars deur heen zien/ en daar af Zuidwaart is een schoone Zand bay aan 't vaste Land. Van daar voort Oostwaart is 't al een schoone kust met veel Zand bayen/ die gy al tamelyk digt bezeilen kont/ en strekt Oost en Oost ten zuiden omtrent 7 mylen van C. Negro tot C. Marabut.

C. de Marabut. Cabo de Marabnt heeft een ronde berg/ en van daar na Cabo Biserta is de kours O. ten zuiden en O. zuid O. 2 mylen. So gy tot Biserte zetten wilt/ zo werpt u anker uit regt beoosten 't Kasteel/ dat benoorden de stad staat/ op 6 of 7 vadem/ hebbende de stad zuid zuid west van u/ en leggende beschut voor alle winden behalven de noord noord weste/ noorde/ noord oost en oost noord ooste winden/ die wayen daar regt in.

In de mond van de binnen-haven hebt gy 12 en 13 voeten diepte/ en daar kan geen schip boven de 120 lasten binnen/ maer daar word dagelyks grootе naarstigheid gedaan om 't hooft langer en de haven dieper te maken.

Cani. Oost wel zo noordelyk ontrent een kleine myl van C. Biserta leggen de 2 eilandekens of klippen Cani, maar zeer periculeus en rondom daar omtrent zeer vuil. Tusschen deze klippen en 't vaste land kend gy zonder gevaar westwaard in/ en zuidwaart wederom uit zeilen op 15 vadem en meer diepte De oosthoek van Biserta leid daar van zuid en zuiden ten oosten ontrent een half myl/ maar Biserta leit van deze klippen Cani zuidwest anderhalf myl/ maar 2 mylen oost zuid oost van Cani leid C. Raselmil en van daar tot C. Guardia zuiden ten oosten en zuid oost drie mylen.

C. Guardia. Bewesten C. Guardia ontrent een roer schoot van de wal leid een hoge spitze klip daar men vrylyk rondom lopen mag Set u kours uit de west komende regt op de kaap aan/ dat is hoog schuin land/ daar benoorden loopt een ondiep plaetken of rifken af/ maar wort in 't water dieper/ die kond gy op 8 vadem loden.

J. Gamelora. O. N. O. wel zo oostelyk een ander half myl van C. Guardia leid 't vlakke eiland Gamelora, daar mogt gy vrylyk neffens 't einde loopen/ 't is daar 12 vadem diep/ maar een Pistool-schoot binnen schoud daar de kaap/ want daar leid een blinde bank voor/ maar digt by de kaap/ is 't rondom schoon. Als gy uit de W. of N. komt met storm/ dan schynt 't wel tusschen beiden droog te zyn door 't slaan van de Zee/ maar daar is geen gevaar: en binnen komende kond gy 't over al zetten de kaap zo na een verre af als gy wilt/ daar is goede grond en slecht water met alle winden/ behalven met de oost zuid-ooste/ zuid-ooste en zuide winden. Zo gy in Porto Farina wezen wilt/ loop zo by de kaap langs/ en dan van daar Zuidwest na een laage vlakke hoek/ en loopt die niet te na/ maar schout hem wat/ want daar zyn 2 ondiepe plaatsen nederwaarts niet boven een ruime musquet-schoot in Zee. By deze west zuidweste-hoek of vlakke zout-land komende/ zo zet 'et Noordwaart beoosten 't Kasteel op 4 vadem/ daar is de

Porto Farina. beste grond in de geheele Porto Farina: deze Haven is ontrent een myl west ten zuiden en oost ten noorden strekkende/ ontrent een Roer-schoot wyd en 6 vadem op 't diepst/ alhoewel op de meeste plaatzen tusschen de 4 en 5 vadem. By de West-hoek komt de Rivier Masiara uitvallen/ en maakt de haven Modderig en de Grond niet zeer vast. 's Winters vallen hier over 't hoge land grote Dwarrel-winden met een Noordweste wind/ beoosten deze Rivier strekt een grote ondiepe bank in Zee/ wiens einde is zuid van 't Kasteel/ en een vierendeel myl van de voorsz. laage hoek.

Van C. Guardia tot C. Carthago is de kours Zuidoost ten zuiden 4 mylen/ van de welke noordoost of ontrent een grote Musquetschoot van de wal leid een ondiepe blinde klip/ die moet men myden. Daar binnen is een reede voor alle zuide en zuidweste winden/ van daar 3 kleine mylen zuidwaart leid Agoletten op 't nauw van den Haven van Tunis. De beste Reede is als gy de deuren van 't oude Kasteel open hebt/ en regt benoorden van u op 5 vadem vaste grond/ maar grote Scheepen zetten 't oost zuidoost van 't Kasteel af op 7 of 8 vadem. De Noordooste winden maken hier hoge dwars golven uit 't O. Z. O./ en Z. O. van de hoek van de bay van Soleman, daar versiet u van goede kabeltouwen vast te leggen/ d'een om de W. en d'ander om de O./ zo gy daar vry van alle gevaar leggen wilt. C. Cartago. Agolea Tunus

Van C. Guardia tot 't Eiland Zombina, anders Siaomara genaamt/ is de kours O. 5 of 6 myl/ onder welk eiland aan de zuidzyde rede is voor Galeyen en kleine scheepkens/ Z. O. vierdhalf myl daar af leid een ander eilandeken. Aan de Noord-kant ontrent een Roerschoot van de wal leid een ondiepe plaat onder water. Van J. Zombina tot C. Bona is de kours O. ten N. den ontrent vier mylen: beweste de kaap in een kreeck of swin is Reede voor O. en Z. ooste winden/ daar is goede grond. I. Zombina.

Neffens deze gehele kust van Barbaryen van C. Negro na C. Bona toe loopt de stroom den meesten tyd van 't Jaar om de O./ daarom die op plaatzen aan deze kust leggende wezen wil/ die neemt daar acht op/ dat hy hem om de W. boven gaets houd/ want de winden wayen hier meest uit den Z. westen/ Westen en Noordwesten.

Benoorden de Golf van Tunis, van J. Galita O. iets N. omtrent 23 mylen/ en van 't Eyland Favagnana W. en W. ten Zuiden 17 of 18 mylen leggen de klippen C. Chirbi, Esquerqui of de Quels, wiens punten maar een weinig boven 't water steeken/ daar de Zee geweldig op breekt en stort/ en zyn uitnemende steil/ maar een musquet-schoot daar bezuide/ is 't wel 30 vadem diep/ men kan daar aan beide zyden by heen Zeilen. D klippen. Chirbi.

De Franzen voornamelyk van Marseille geeven ook nog een nieuwer Esquerqui op/ omtrent W. iets noordelyker dan de oude/ en daar-en-boven nog 2 blindens/ de eene N. ten W. van oud Esquerqui op 38 gr. noorderbreete/ en de andere N. iets W. van oud Esquerqui op 38 gr. 15 min. dog deeze 2 laaste by de Academie onbekend.

Nog eene beoosten Cortelazzo 9 mylen/ en een ander daar regt N. af/ beooste Aquilastro op 39 gr. 45 à 50 m/ alwaar by ons en de Academie twee in plaats van eene bekent staan.

Nog eene meest regt O. van J. Tolara op 40 gr. 50 m. ten naasten.

W ten Z. van C. S. Marco 5½ myl eene dito by de Academie alleen bekend.

Strekkinge en Courssen.

Van J. Asinara tot C. Dragonis is de kours W. N. W. wel
 zo westelyk — 60 mylen
Van Pena of C. Falcon tot Costa de Dona Z. ten O. — 12 mylen
Van C. de Dona tot C. de S. Marco Z. O. omtrent — 2 mylen
Van C. de S. Marco tot J. S. Pedro Z. iets W. — 9 mylen
Van J. S. Pedro tot de Z. hoek van Minorca W. N. W. iets
 W. — 45 mylen
Van J. S. Pedro tot J. Palma de Sol Z. O. ten O. — 2 mylen
Van J. S. Pedro tot de klippe Toro zuid-oost ten zuiden — 5 mylen
Van Toro tot C. Pulo O. N. O. iets O. — 6 of 7 mylen
Van de klip Vacca tot C. Tolar O. — 5 mylen
Van C. Tolar tot J. Rossa N. O. iets O. — 2 mylen
Van C. Pulo tot J. Galita Z. iets O. — 17 of 18 mylen
Van C. Pulo tot J. Cortelazo O. ten N. — 7 mylen
Van C. Pulo tot C. Saroch N. O. — 3 mylen
Van C. Saroch tot Calari N. N. O. — 4 mylen
Van Calari tot C. Carbonera of J. Cortelazo Z. O. ten O. naby — 5 mylen
Van C. Carbonera tot J. Maritimo O. Z. O. omtrent — 30 mylen
Van C. Carbonera tot Trapano O. Z. O. — 35 mylen
Van C. Carbonera tot J. Ustica O. iets Z. — 43 mylen
Van C. Carbonera tot J. Capri by Napels O. N. O. wel zo
 noordelyk — 58 mylen
Van I. Galita tot I. Tabarca Z. ten W. — 7 mylen
Van I. Galita tot de klippen Chirbi O. iets N. — 23 mylen
Van C. de Mabra in Barbaryen tot C. de Rosa O. — 4½ mylen
Van C. de Rosa tot I. Tabarca O. en O. ten Z. — 5 mylen
Van I. Tabarca tot C. Negro N. O. — 6 mylen
Van C. Negro tot C. de Marabut O. en O. ten Z. — 5 mylen
Van C. de Marabut tot I. Canni O. omtrent — 6 mylen
Van I. Canni tot C. Raselmil O. Z. O. — 2 mylen

Van C. Raselmil tot C. Guardia Z. ten O. en Z. Z. O.	3 mijlen
Van C. Guardia tot I. Gamelora O. N. O. wel 30 oostelyk	een half mijl
Van I. Gamelora tot I. Zombina O. ten Z.	4 mylen
Van J. Zombina tot C. Bona O. ten N.	4 mylen
Van C. Carthago tot C. Bona O. N. O.	8 of 9 mijlen

Hoogten.

I. Asinara op	40 graden 59 min.
I. S. Pedro Z. hoek op	39 graden 2 min.
I. Pulo op	38 graden 55 min.
I. Cortelazo op	39 graden 0 min.
I. Galita op	37 graden 40 min.
C. de Mabra op	37 graden 16 min.
C. de Negro op	37 graden 20 min.
I. Canni op	37 graden 21 min.
I. Camelora op	37 graden 16 min.
Agoletta bij Tunis op	36 graden 50 min.
I. Zombino op	37 graden 15 min.
De klippen Chirbi op	37 graden 50 min.
C. Bona op	37 graden 10 min.

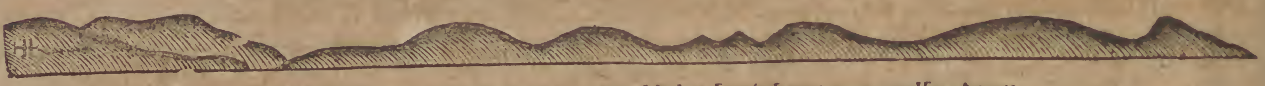
Hoe haar deeze Landen uit de Zee vertoonen.

De West hoek van Sardinien, W. N. W. en W. ten N. 4 mylen van u vertoont aldus.

Aldus vertoont Sardinien, als men uit de west komende omtrent 't midden daar op vervalt / zynde de N. hoek N. O. ten oosten omtrent 4 mylen van u / dan vertoont haar 2 zandbayen / waar van de Zuidelykste en grootste Z. O. ten ooste van u is / 't Land is daar zeer hoog / en noordwaart is 't laag. Men kan dan Noordwaart geen meer Land sien / en Z. waard ontvalt 't in een bogt / die men tot sommige plaatzen essen sien kan / 't zuidelykste Land leid dan Z. O. ten Zuiden van u.

Dit behoort aan 't voorgaande / de dubbelde kruiskens aan malkanderen.

Aldus vertoont de Westhoek van Sardinien van u noorden ten oosten 30 verre / dat gy die van beneden sien kent.

De 2 hooge bergen.

Aldus vertoont de West-kust van Sardinien O. ten N. van u / men siet dan nog een stuk wegs daar bezuiden 2 hoge bergen leggende 7 of 8 mylen benoorden de Zuidwest-hoek van Sardinien, en bezuiden deze 2 hoge bergen kan men 't eiland S. Pedro uit den Marsch sien.

De Zuidhoek van Sardinien N. O. ten N. van u doet hem aldus op

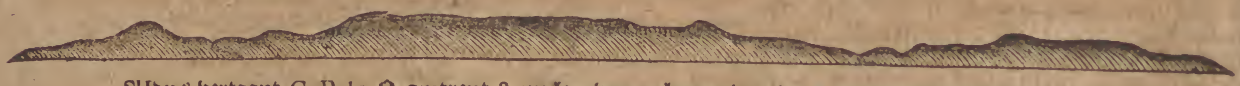
d'Eilanden aan de Z. W. hoek van Sardinien vertonen aldus / als 't hoogste Eyland N. O. ten O. en de steile hoek O. ten noorden van u zyn / en dan komen de 2 klippen regt bezuide / maar men zeiltze door malkanderen heen: daar agter is een grote inham / daar komen dan deeze klippen in / en vertieren alzo deur 't land.

Noord Oost ten Oosten

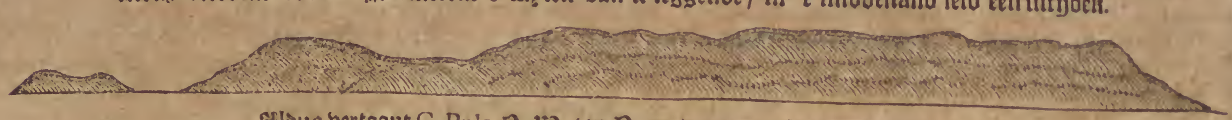
Oost ten Noorden

Aldus vertonen d'eilanden aan de Z. W. hoek van Sardinien, als 't eilandeken / daar 't kruisken boven staat / O. omtrent 6 mijlen van u leid.

Aldus vertoont C. Pulo N. omtrent 8 mylen van u leggende / in 't middelland leid een uithoek.

Aldus vertoont C. Pulo N. W. ten N. omtrent 7 mylen van u zynde.

De Bay

Aldus vertoont C. Pulo N. ontrent 7 mylen van u zynde / 't Land beoosten de bay van Calari kan men dan niet sien.

Aldus vertoont C. Pulo N. N. W ontrent 4 mijlen van u leggen / Galita kond gy dan niet sien.

De

N. ten W. en N.N.W. 6 of 7 mylen.

De zuid west-hoek van Sardinien vertoont na deze 4 agter een volgende opdoeningen.

De zuid west-hoek van Sardinien noorden ten oosten en noord noord oost ontrent 4 mylen.

Dit vervolgt aan 't voorgaande.

Hier kan men geen land sien.

O.N.O en N. O. ten O.

Dit vervolgt nog aan 't voorgaande.

C. Pulo.

C. Saroch.

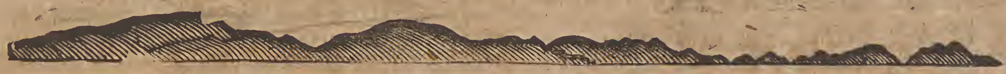
Aldus vertoont 't land tusschen C. Pulo en C. Saroch, als C. Pulo west noord west wel zo westelyk 8 mijlen / en C. Saroch noordwest 9 mylen van u leid.

C. Pulo noorden ten oosten van u zynde vertoont aldus.

C. Pulo N. ten O.

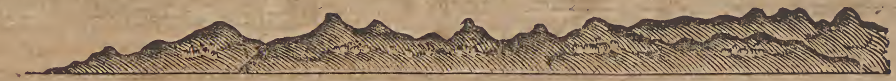
Dezen hoek loopt men om na Calari.

Dit behoort nog aan 't voorgaande.

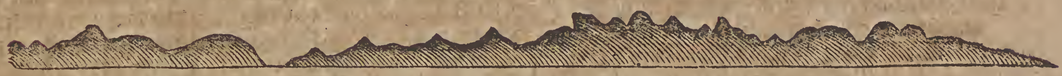
Aldus vertoont C. Carbonera met 't Land daar bewesten of benoorden / als de westelykste hoek noord noord west ontrent 4 mylen van u is / de oostelykste van 't Land beoosten of benoorden de kaap leid dan noord omtrent 8 mylen van u / men siet 'er ook eenige blenken met toorens tegen 't Land aan / dat zyn d'Eilanden Cortelazo en Serpentera, men kan dan 't Land in 't midden van de bay van Calari niet sien als alleen 2 hoge bergen / leggende dan noordwest ten noorde van u.

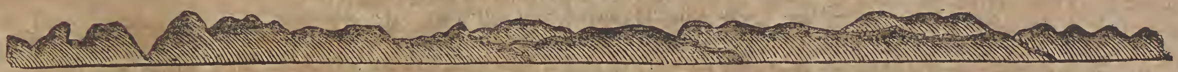
C. Carbonera oost ten Zuiden 5 mylen van u vertoont aldus.

C. Carbonera noord west ten westen 2 mylen van u doet hem aldus op.

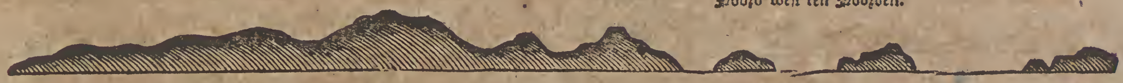

C. Carbonera noord noord oost ontrent 6 of 7 mylen van u vertoont aldus.

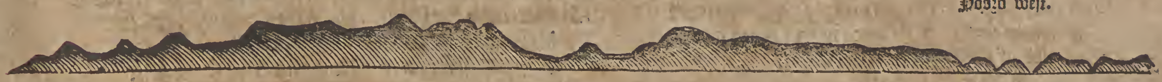
Aldus vertoont 't Zuid-einde van Sardinien, als de westhoek west noord west en d'oosthoek noord ten oosten van u is / zynde 4 mylen daar af. Maar 't verandert zo rasch / als men daar digter by komt / want dan is 't land 3 a 4 dubbeld / en dan komt daar beoosten nog een heuvelken / daar een duur tooren op staat.

Noord west ten Noorden.

De Zuid oost hoek van Sardinien vertoont aldus noord west ten westen van u met 't noordelykste heuvelken noord west ten Noorden. Dit heuvelken is al vast land om de noord strekkende.

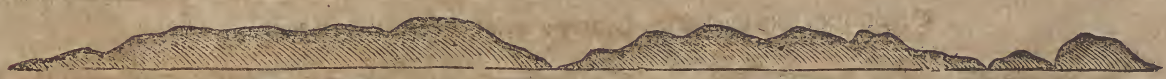
Noord west.

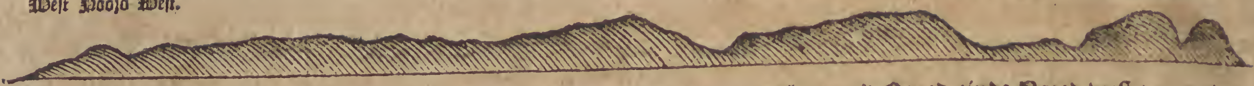
De Zuid Oost hoek van Sardinien west noord west ontrent 6 mylen van u vertoont aldus / dan siet gy de noordelykste heuvel noord west van u / en noordelyker siet gy geen land.

West.

West Noord West.

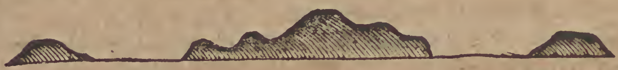
Aldus vertoont Sardinien, als de Zuid oost-hoek west / en 't noord einde west noord W. van u leyd. 't Noord-eind vertoont dan als een Eiland / want daar leggen 2 bergen.

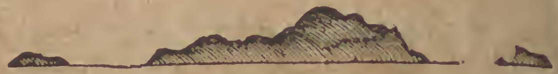
Sardinien vertont aldus/ als deze Zuid-hoek west noord west ontrent 5 mylen/en 't Noord einde Noord west ten noorden ontrent 6 mylen van u zyn. 't Noord-einde zyn 2 hoge bergen. Daar leid nog meer land benoorden.

d'Oosthoek van Sardinien noord west 5 of 6 mylen van u vertoont aldus.

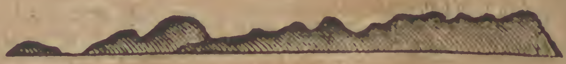
I. Galita oost ten Zuiden van u vertoont aldus.

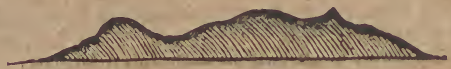
I. Galita Zuid oost ten oosten van u vertoont aldus.

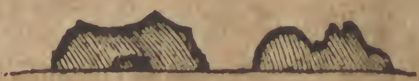
Aldus vertoont I. Galita Zuid oost ten Zuiden ontrent 4 mylen van u zynde.

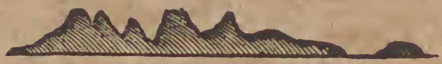
Aldus vertoont I. Galita Zuid oost ontrent 6 mylen van u. Men siet dan niet meer dan een eilandeken daar by.

I. Galita zuid zuid west 7 mylen van u vertoont aldus. Men siet dan C. Pulo effen van beneden.

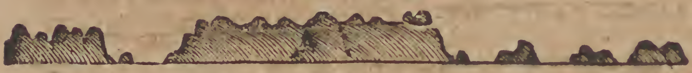
I. Galita zuid west ten westen ontrent 10 mylen van u vertoont aldus. 't Doet hem op als 2 eilandens/ en verder af wezende/ als 2 klippen/ d'andere die daar by leggen/ kan men dan niet sien/ om datze te klein zyn.

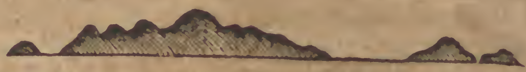
I. Galita Z. W. en Z. W. ten W. 7 mylen van u vertoont aldus.

I. Galita zuid west ten Z. 10 mylen van u vertoont aldus.

Aldus vertoont I. Galita, als den berg op 't oost-einde west omtrent 2 mylen van u is.

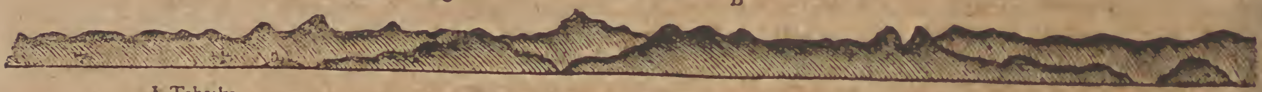

Aldus vertoont I. Galita oost ten Zuiden van u zynde.

Als men zo verre bewesten I. Galita is/dat men 't met klaar weder van de marsch niet zien kan/ Zo vertoont aldus de Kusten van Barbaryen Zuiden ten oosten en Z. Z. O. van u zijnde zo verre/ dat men die effen van beneeden zien kan.

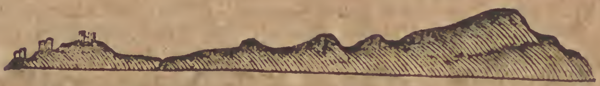
Aldus vertoont C. de Mabra aan de Kust van Barbaryen.

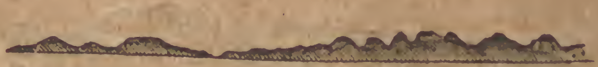
Aldus vertoont 't land/ zo bewesten als beoosten I. Tabarca, als de oosthoek van I Galita noord noord oost omtrent 2 mylen en I. Tabarca Zuyden ten westen 7 mylen van u is. Men kan Tabarca met klaar weder wel uit de Marsch maar qualyk van beneeden zien. Den berg geteekent met B is dan zuid west ten zuiden 10 mylen van u/ en schynt een Eiland op zyn zelven te weezen/ is vast land leggende van I Galita zuid zuid west en noord noord oost. Daar de kruisbens staan/ is een geheel vlakke zand-strand met witte duinen beoosten Tabarca, en daar deze vlekken eindigen/ daar nessens leid Tabarca in een bogt. Den berg geteekent met C leggende regt bewesten Tabarca is zeer kennelyk. Dat zyn goede merken om kours na te zetten/ als men Tabarca niet wel zien kan.

Dit volgt aan 't voorgaande/ de AA aan malkanderen.

Aldus vertoont I. Tabarca 3 mylen van u zynde met den berg daar bewesten/ daar men nog veel hoog binnen land over heen ziet. Als men omtrent 4 mylen meer Noordwaart van Tabarca is/ ziet men daar niet af/ dan 't noorder Kasteel gelyk met 't water.

Aldus vertoont C. Negro oost noord-oost omtrent 6 mylen van u: de uiterste hoek schynt een Eyland te zyn/ maar is vast land. Tabarca leid dan Zuid 3 kleine mylen van u/ beoosten deze kaap kan men een groot stuk weegs 't land na Biserta toe zien.

De Westhoek van Tunis Zuid omtrent 7 mylen van u vertoont aldus.

Dit land volgt aan 't voorgaande/ en is omtrent Tunis.

I. Zom-

I. Zombina Zuiden ten Oosten C. Bona Z. O. ten O. van u zynde / vertoont 't land bezuiden u aldus.

I. Zombina Z. Z. O. van u vertoont aldus.

I. Zombina Z. Z. W. van u vertoont aldus.

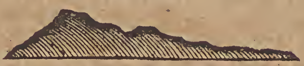
I. Zombina W. en W. ten Z. vertoont aldus.

I. Zombina Z. ten O. 5 mylen vertoont aldus

Dus doet zig I. Zombina op Z. W. van u leggende

C. Bona Zuid-oost van u vertoont aldus.

C. Bona Z. 8 of 9 mylen vertoont aldus.

Aldus vertoont C. Bona met 't Eyland Zombina daar bewesten / als de Kaap Zuid en Zombina zuiden ten Westen van u leggen / dat menze beide zien kan.

't Land bewesten C. Bona vertoont aldus.

C. Bona is zuid zuid west 6 of 7 mylen van u / als Zombina zuid west ten zuiden 7 of 8 mylen van u leid en hem aldus vertoont.

C. Bona zuidwest 7 mylen van u vertoont aldus.

C. Bona west zuid-west omtrent 3 mylen van u vertoont aldus.

C. Bona W. wel zo zuidelyk 10 mylen van u vertoont aldus / dan kent gy I. Pantalaria zien / als ook de Westelykste klip van Sicilien noord wel zo oostelyk van u.

C. Bona zuid-west ten westen en west zuid west 7 of 8 mylen van u vertoont aldus.

C. Bona zuid oost en zuid oost ten zuiden 10 mylen van u vertoont aldus.

De Sevende Vertooningen, van de

Zee-Kusten van Italien tusschen Piombino en 't naauw van Messina met de Noord-Kust van 't Eyland Sicilien tusschen 't nauw van Messina en Trapano.

VAn 't zuid-oost einde van 't Eyland Elba tot Monte Argentato is de kours O. Z. O. wel zo oostelyk ruim 9 mylen. Bewesten Monte Argentato is 't goed zeilen.

Porto Hercule. Aan de oosthoek van Monte Argentato leid de schone haven Porto Hercule, en om daar in te komen moet men by 't land van Monte Argentato langs zeilen tot voor de haven / en voort tusschen de twee Kasteelken inloopen / en binnen 't anker laten vallen.

J. Giglio. J. Sanuti. J. Formigues. Beweste Monte Argentato leid 't Eyland Giglio of Julio, maar van Monte Argentato Z. ten W. 3 myltens leit 't Eyland Saouti; en van Monte Argentato N. W 3 mylen leggen de Formigues, dat zyn 3 Eylandekens / waar van de 2 oostelykste geheel klein zyn / maar 't westelykste wat groter is.

Civita. Vechia. Van Porto Hereole tot Civita Vecchia is de kours Zuid oost ten oosten 7 mylen. Tot Civitá Vecchia staat een oude muur in 't water omtrent een vadem boven water / waar agter dat de haven is / en op 't west-einde van deze muur staat een waaktooren. Men kan na believen zo beoosten als bewesten deze Muur inloopen / maar beoosten is 't diepste / te weten 5 vadem. Maar men moet een rif van de hoek van 't land afkomende schouwen: in 't gat bewesten de muur is 3 vadem water / maar binnen de muur 5 en 6 vadem. Men zet 't agter de muur met touwen aan de muur vast / en met ankers te zeewaart.

Ostia. Van Civita Vecchia tot Ostia de rivier van Romen is de kours Zuid oost iets ooste omtrent 7 mylen. In de mond van deze rivier leid een Eyland / om wiens beide zyden den Tyber daar in Zee loopt / en beoosten dit Eyland leid Ostia, dat de haven van Romen is / maar niet dan voor kleine Scheepkens. En bewesten dit Eyland leid Porto, dat plagt / doen Romen in fleur was / een schone haven te wezen / die kostelyk en wonderlyk gemaakt was / gelyk men nog uit de oude overblyfselen zien kan / maar deze haven is nu geheel bedorven / dat de stad Porto gemaakt is ter plaatze / daar de haven plagt te wezen.

Cabo de Antio, dat van Ostia zuid-oost iets zuidelyker omtrent 7 mylen afleyt / plagt een schone haven te hebben met de Stad Nettuno een half myl daar beoosten. Twe mylen beoosten deze Kaap leid Astura, dat plagt een haven te hebben. C. de Antio.

Monte Cercello dat Z. O. 6 mylen van C. de Antio afleid / is een uitsteekende hoek van verre als een Eyland aan te zien / rondom op welke hoek staan 4 of 5 waaktoorens. 't Land daar binnen is al laag moerassig land. M. Cercello.

Terracina, dat 2 groote mylen van Monte Cercello is / leid in een bogt / en plagt een haven te hebben / maar is nu geheel bedorven. Terracina.

Gajeta leggende van Monte Cercello O. ten zuiden omtrent 8 mylen heeft een schoone bay / daar veel scheepen leggen konnen / meest voor alle winden beschut / behalven de Z. O. winden die waaije daar open in In deze bay leid Malo, dat plagt een hooft te hebben / daar de scheepen agter lagen. Gejeta leid op den berg Monte de S. Trinidad; dat een uithoek is. Gajeta.

Van 't O. einde van Ischia tot Napels, is O. ten N. 5 myl. Wilt gy te Napolis weezen / zo gaat van Ischia Noord-oost / zo zult gy Monte Greco als 2 zuikerbroden in 't gezigt krygen / die gy aan stuurboord laat / en zeilt voort / tot dat gy de stad Napolis ziet / en loopt tusschen 't hooft en 't land / en zet Napolis.

G 3 't

't daar op 5 of 6 vadem/ dat is de beste Reede/ dog met kleine scheepken kan men daar ook op 4 of 3 vadem leggen. Agter 't Eyland Nixita, daar 't Kasteelken op staat/ is de Reede voor de scheepen om uit te varen/ zeilt bewesten Nixita om/ en zet 't et daar agter op 4 of 3 vadem. Niet dan kleine barken konnen beoosten Nixita deur zeilen/ om dat 't daar vuil is.

J. Ischia. Over Ischia kan men 't zetten neffens 't Slot/ dat op den berg rondom in 't water staat. Men gaat van 't groot Eyland over een brugge tot dit Slot. Hier is goede anker-grond. Neffens 't einde van 't hooft zet men 't ook voor de Stad Castello Mar. W. van Ischia en Z. ten O. van C. Antio steld de Franze Academie een blinde klip op 40 gr. 40. min. noorder breete/ by ons en andere onbekend.

J: Capri. 't Eyland Capri, daar de beste oly en fijnste zyde van geheel Italien gewonnen word/ leid van Napolis verscheiden 4 of 5 mylen/ Z. ten W.

Van I. Capri tot voor Amalfi is 't 3 mylen meest oost aan Tot Amalfi is geen haven/ maar de scheepe leggen daar in openbare Zee tegen 't land/ en 't gebruik des Zeilsteens tot 't Compas zegt men in deze stad eerst gevonden te zijn/ als ook 't lighaam van S. Andries hier te rusten.

Salerno. Voor Salerno, dat twee mylen beoosten en bezuiden Amalfi leid/ is een schone Zand strand om voor te zetten voor noord/ noord-oost en ooste winden.

Van Salerno tot Cabo Licossa is 't altemaal een lage strand: van daar tot de hoek van Policastro genaamt Palinuro, die O. Z. O. en W. N. W. 7 mylen van malkander leggen/ is 't land al bergagtig zonder havens. In de Golf van Policastro is 't tot sommige plaatzen onder de hoeken goed leggen/ daar vallen veel wynen en olyen.

Drie mylen van Policastro leid Cirella, daar die schoone Cirella wynen vallen.

Voort tot 't naauw van Messina zijn geen Havens/ dan eenige Reeden agter zommige hoeken.

Nader beschryving van de Italiaanze Custen van *Piombino* na *Napels*, getrokken uit den Portulan, van pag. 115 tot 138.

Ik hebbe meenigmaalen waargenomen/ wanneer men voorby het Eyland Elbe zeild/ dat de Kompassen zeer verschillende zijn geweest in haar wyzen/ wegens de Yzer Mynen op dit Eyland/ voor al aan de Zuidzyde.

Omtrent in het midden van dit Kanaal zijn twee groote Eylanden meest rond/ op de hoogten van welke een Wagt-tooren is. Deeze hebbe omtrent ¼ myl omtrek/ en zijn zeer hoog: digt aan het eerste/ dat Palmaria genoemt word/ is eene klip boven water: men kan egter digt langs deeze Eylanden heen loopen en zelfs tusschen door/ dog met voorzigtigheid.

Van Caap Piombino tot aan Caap Troya, is omtrent 4 C. Troja. mylen Z. O. iets O; tusschen beide maakt het eene groote Bogt en wel van 2½ mylen/ op zommige plaatzen met zand strand/ en eene laage landstreek met Moerassen en Poelen; men noemt deeze plaats de Valley of vlakte van Calva Velleta; daar is een ander aan de Z. O. kant in eene andere Bogt/ genaamt Scalino.

Van de Noord punt van Elbe tot de Noord punt van Monte Argentaat is de kours Z. O. iets O. 11 mylen: de Fornigues Fornigues van Talamon. van Talamon zyn meest in deezen weg gelegen/ waar op men moet bedagt zyn/ om dezelve/ zo het by nagt is/ te landwaart van u te laten.

Aan het westelykste uiteinde van Caap Troja is een klein en redelyk hoog Eylandje/ op welke een ronde Wagt-tooren/ byna ¼ uur van de kust af/ staat; tusschen dit Eyland en den Wal zyn eenige klippen boven water; op deeze punt is een vierkante Tooren; daar is 'er een ander wat meerder op het land/ digt aan den voorigen.

Van dit Eyland Z. Z. O. iets O. 1 myl is een witte vierkante Tooren met eenige Fortificatie werken/ op den top van eene steile klip/ gelegen/ die men Rochetta noemd/ en boven deezen/ op eenen hoogen hoek/ is een ronde Tooren; tusschen het voorgenoemde Eyland en deze punt is eene groote Caap/ die men Caap la Troya noemd/ deze is zeer hoog.

Een myl oost iets N. van deeze steile klip/ waar op de Tooren staat/ is een klein Steedje en eenige Fortificatien/ dat men Castillone noemt/ en tusschen beide is een weinig Bogt en Zand strand.

Byna 3 mylen van Castillone, en om de Z. O iets O. is de hoek van Talamon; tusschen beide zet men eenen grooten inham van byna 1 myl/ die eene groote Vally is met Zand strand daar om.

Aan het einde van dit strand en aan de Zee zyde/ ziet men twee groote vierkante Toorens van Monbrone. Deeze zyn met eenige Stukken Kanon voorzien/ en daar is digt aan Zee een groot Huis: vervolgens is de kust hoog tot aan Talamon, dat daar van af byna 1½ myl is; daar zyn verscheide wagt toorens op de hoek langs deeze kust.

Talamon is eene kleine Krygs Stad/ gelegen op het uiteinde van eene punt met Rotzen zeer steil; men kan/ de nood vereyssende/ aan de oostkant ankeren/ dog hier is geen gelegentheid om Touwen aan land vast te maken/ ten zy men ankers uitgebragt hebbe.

De Fornigues van Talamon zyn drie platte klippen/ 4 a 500 Roeden van den anderen gelegen/ en 2 a 2½ mylen buiten de kust van Talamon; deze 3 Klippen strekken Z. Z. oost iets oost en N. N. W. iets W./ men kan te landwaard van deze heen lopen/ op eenen kleinen Kanon schoot/ men kan mede op dezelve verheit daar buiten omlopen/ daar zyn eenige blinde klippen rondom dezelve/ dog deze leggen digt daar aan.

Van Talamon tot Orbitelle is omtrent 3 mylen/ en van de Fornigues de Talmon tot de noord Punt des Berg Argentat of Saint Esteven, is byna 3 mylen zuid oost iets oost/ en tusschen beide is eene grote Bogt/ daar het Land is met Zand strand om heen. Orbetello.

Aan het einde van deze grote Zand-bogt/ welke heel aan Monte Argentat eindigt en aan de N. oost zyde van deze Berg/ is een klein vierkante Fortje Saint Esteven genoemt/ op eene Punt Rotzen gelegen/ aan de west zyde van de Punt is een inham en Zand baaitje met eenige Visschers huizen/ voor welke men kan ankeren; daar is digt aan land/ 10/ 12 a 18 vadem water/ eene Kabel lengte van de hoeken af; men ankert aan de eene of andere zyde van deeze Zand-bay; dog men moet niet dieper ingaan dan de Punt/ waar op het Fortje is gelegen/ om dat eenige blinde klippen daar zyn een kabel lengte af/ men ankerd met een Anker om de N. N. oost op 18 a 20 vadem/ wyders brengt met een Touw op de eene of andere Punt/ als dan zal men zyn op 9 a 10 vadem kleigrond. De Ankers houden hier zeer wel/ door dien een opgaande grond na de Wal is; De winden/ hier het slimste/ zynde de N. oost/ N./ en N. W. die de lager maken/ de N. W. wind veroorzaakt een hoge Zee.

Omtrent ½ uur oost van het Fort *Saint Esteven* zyn twee Wagt-Toorens; de eene is rond/ de andere Vierkant.

Monte Argentato is een grote/ zeer hoge en in Zee uitstekende Punt/ van beide zyde zeer verre af te zien/ men word deze al gewaar in het Canaal van Piombino en van de Oost-zyde zeer verre voorby Civita Vecchia: deze Berg vertoont zig van alle zyden als een Eiland/ wegens de laage landstreeken van Orbitelle.

Men word in den zelven tyd gewaar het Eiland Giglio of Jully, dat mede zeer hoog is en van den Berg Argentat 2½ mylen W. Z. W. iets Z. gelegen. Giglio

Op de Noord Punt van de Berg Argentat, welke die van Saint Esteven is/ staat een Wagt-Tooren/ en byna een kleine uur in het Z. W. iets Z. daar van is een Eiland/ tegens de West Punt dezes Bergs/ op omtrent 180 Roeden.

Van dit Eiland tot de Z. oost Punt van Mont Argentat is byna 1½ mylen; het is eene zeer hoge Kust van alle zyde steil; men ziet daar verscheide wagt-toorens op de hoeken.

Het Eiland Jully of Giglio is byna 2½ mylen W. Z. W. iets Z. van de West Punt d'Argentat, het heeft omtrent 1 a 1½ mylen lengte/ en is zeer hoog.

Het Eiland Gianuti is kleinder en lager/ byna 1¾ mylen Z. Z. oost iets oost van Jully. Gianuti.

Omtrent ½ myl oost noord oost iets N. van de zuid-oost Punt van Mont Argentat is een klein redelyk hoog Eilandje/ genaamt Eiland van Hercules, van de vaste kust eene kabel lengte afgescheiden.

Regt over dit Eiland om de N. W is een vierkant Fort/ op en hoogte geleegen/ tusschen dit Eyland en de Kust zyn eenige Klippen; men moet agt geven op eenige Blinden/ welke aan de oost noord oost kant van het Eiland zyn.

De Haven van Hercules is omtrent ½ myl noord noord oost iets N. van dat Eiland; het is een kleine inham besloten tusschen twee hoge Hoeken. Porto Hercole.

De wind/ die hier regt inwaaid/ is de zuidoost/ waar voor men geen beschut heeft/ en deze maakt de Zee hier hol.

Omtrent 1½ mylen oost van Port Hercules is de Caap Lanseronia, die eene lange Punt is in Zee uitstekende, waar op twee wagt-toorens ¼ myl ver af van den anderen. C. Lanseronia.

Omtrent regt af en aan deze Punt byna 2 mylen is een klein en zeer vlak Eilandje/ de Formigues de Lanseronia genoemt: van de Monte Argentat na de Moelje van Civita Vecchia is de kours zuid oost ten ooste byna 8½ mylen.

Tusschen beide maakt de kust eene Bogt en het Land is zeer laag/ voor al digt aan Zee; maar het is niet het zelve Land waard in/ daar men verscheide hoge Bergen ziet.

De Stad Cornete is omtrent 3 mylen Noorde van Civita Vecchia en byna een goed uur Landwaard in gelegen/ en zy vertoont zig op eene hoogte zeer wit/ en heeft verscheide

To-

Torens en Kerken/ die deze van andere onderscheid/ daar loopt eene Rivier voorby omplant met Bomen aan de oost kant.

Men kan Civita-Vecchia, komende uit de West/ of uit de de oost/ niet ontdekken dan door den hoek van Saint Marinelle, die daar byna 1 grote myl Z. Z. oost iets oost af is; komende uit de West is de Stad Corneta eene grote hulp tot kenteeken hier van/ zo wel als de hoek van Saint Marinelle, die men redelyk ver ziet/ dit is de hoogste en komt afdalende na de Zee kant toe/ en het meeste op deeze Kust uitstekende/ wyders ontdekt men den vuur-toren en de Stad Civita-Vecchia in en op den zelven tyd.

N. W. iets W. van Civita Vecchia omtrent een groote $\frac{1}{2}$ myl is eene punt een weinig in Zee stekende/ op welke een Tooren; hier tusschen zyn eenige klippen langs deeze Cust.

Regt af en aan de twee punten der Moelje zijn twee voorname Toorens/ die de inkomst alhier bewaren/ die om de N. W. is maar 60 Roeden afstaande/ en die om de oost staat 90 Roeden. Deze Toorens besluiten eene groote tusschenwijdte/ alwaar de haven van Civita Vecchia is/ waar men kan ankeren zo met Schepen als Galleyen/ ook kan men digt aan de Moelje ankeren/ alwaar de Vuur-tooren staat.

Daar door maakt deze Moelje twe inkomsten/ eene aan de N. W. de anderen aan de Z. O. zyde/ waar men zonder onderscheid in de eene of de andere kan binnen loopen/ na dat men den wind heeft/ altoos agt gevende mids vaarweg te blyven/ en eerder na de kant der Moelje/ dan na de andere zyde: aan de N. W. inkomst is 16 a 17 voet water/ en aan de andere een 25 voeten; dog/ aan die om de Z. O. moet men het Kasteel niet te na komen wegens eenige blinde/ die zig hier van afstrekken en zelfs geheel rondom het zelve Kasteel leggen.

De Scheepen ankeren na begeerte of by de nieuwe Moelje/ of in de Haven op 16 a 18 voet; deeze Moelje beschut uw voor alle Zee winden en de Zee; dog egter laat het niet na van eene groote weer Zee hier agter te maken by de nieuwe Moelje/ de wind Z. W. zynde. Men haalt water aan het inkomen der Stad.

Men zoude op 2 a 3 kabel lengte van het hooft/ of uiteinde der Moelje om de N. W konnen ankeren op 10 a 12 vadem/ onderstelt dat het nagt was/ of dat men niet in den Haven zoude komen konnen.

Omtrent een groote myl Z. Z. O. iets O. van den Vuur Tooren van Civita Vecchia, is de hoek van Saint Marinelle, zynde deeze zeer laag/ waar op een vierkante Tooren/ en meest half weg van den eenen tot de anderen/ staat nog een Tooren aan den oever der Zee/ af en aan welken verscheide blinden leggen byna $\frac{1}{4}$ myl Zeewaards afstekende/ waar op men agt moet geven.

De punt van Saint Marinelle is/ die het meeste in Zee uitsteekt/ en by gevolg/ het kenbaarste dezer kust/ byna $\frac{1}{2}$ uur beoosten deeze punt is eene groote Kerk/ waar by eenige Huizen/ dat is het geen men Saint Marinelle noemd. Van de punt van Saint Marinelle tot den N. W. hoek van Fiumechino, die de mond van de Tyber is/ is de Coers Z. O. ten O. iets Z. byna 5 $\frac{1}{2}$ mylen/ en van deeze zelve punt na Caap de Ancio Z. O. iets O. byna 12 $\frac{1}{2}$ mylen.

Van den vuurtooren van Civita Vecchia na het Eyland Ponce is omtrent Z. O. ten Z. iets O. byna 22 mylen.

Van de punt Fiumechin tot Caap Ancio, is de koers meest Z. O. 7 mylen: tusschen beide vind men een weinig Bogt/ de
C. Ancio. landen zeer laag digt aan Zee zijnde. Langs den oever ziet men eenige Toorens en huizen.

Meest half weg van de eene tot de andere punt/ is een hoek weinig afstekende/ waar op men eenen Tooren ziet/ die Vayanica genoemt word/ en omtrent 1 a 1 $\frac{1}{2}$ mylen meer Z. O. van deezen is die van Saint Lorenzo, meede op eenen hoek/ daar is nog een ander tusschen deeze en Caap de Ancio.

Wanneer men dwars af van den Tooren met de koepel komt/ welke 1 grote $\frac{1}{2}$ myl Z. O. iets O. van de inkomst der Riviere de Tyber is/ ontdekt men zeer klaar het bovenste van de Koepel der Kerke van Saint Pieter te Romen.

Deeze geheele Cust van de punt Saint Marinelle tot den Berg Cercelle, byna 22 mylen lengte/ is laag en met Zandstrand omzet.

Van Palo tot Caap de Ancio is eene zeer groote vlakte en verscheide Moerassen en Poelen; het geen meest geeft/ dat de dampen aldaar zeer dik en de lugt zwaar is/ dat verhinderd zomwylen de landkenning/ en deeze Cust dies te gevaarlyker maakt/ buiten dien dat de Zee daar nog sterk op jaagt/ daar men agt op moet geeven.

C. de Ancio is een lange punt/ die het meest van de geheele Cust in zee uitsteekt/ hoog en vlak van boven/ by vergelyking der andere/ die alle laag zyn; op haar uiteinde is een grote vierkante Tooren en eenige klippen daar by; men ziet mede eenen anderen ronden Toren/ 1 grote $\frac{1}{2}$ myl Westelyker dan deze Punt/ dien men ziet/ komende uit de N. W. Aan de Z. O. zyde van Caap d' Ancio/ is een groot Paleis en een groot Huis/ die hier van meede zeer goede kenmerken zyn/ wanneer men uit de Z. O. komt: maar om de N W. komende/ kan men boven het land niet dan de toppen dezer Huizen gewaar worden/ men ziet op den zelfden tyd Mont Cercelle, de Eilanden Ponce, Palmerolle en Senonne.

Heel digt aan Caap d' Ancio aan de O. kant/ is een Moelje op de wyze van een Haak/ die men Port Neptune noemt/ of gemeenlyk Naton. Het is eene grote toevlugt voor alle Porto. Neptuno.
zoort/ dog meest kleine vaartuigen/ om eene schuilplaats te vinden in het midden van deeze gevaarlyke Stranden: deeze Haven heeft reeds veel Vaartuigen en Menschen behouden/ die op deeze Kusten Schipbreuk leeden; deeze strekt zig om de Zuid/ Zeewaards 200 Roeden. Aan het einde is eene Elleboog/ om de oost 90 Roeden gaande. Deeze Moelje sluit den Haven en beschut de Vaartuigen voor Zee en Zee winden.

Op dit uiteinde is eene Lantaarn/ die men des nagts aansteekt/ en tot kenmerk staat.

Willende dan agter de nieuwe Moelje van Neptune lopen/ eerst uit de West komende/ moet men het vervallen van de oude Haven wat myden/ wegens het geene onder water is leggende; wyders na behoren lopende digt aan den hoek der Moelje/ waar op de Vuur-tooren staat/ en langs deze Moelje zeilende/ aldaar ankeren/ een Anker aan uw regter/ en Touwen agter uit om de Oost der Moelje/ en een ander Touw van vooren op de andere Moelje om de N. west. Zoo doende/ legt men met 4 Touwen/ met de Voorsteven na de Strand en de agtersteeven na Zee gewend.

Zeer digt aan het einde der Moelje is 16 voet water en binnen 14 a 15 voet/ de grond is Zand en modder. Men hoeft niet te schromen in dezen Haven/ nog voor Zee nog voor Zeewinden. De O. N. O. wind maakt de lager Wal. Dog alzo van de wal waijende/ en kan deze geen hoge Zee veroorzaken/ welke in dezen Haven het meest te vreezen is.

Van het einde der moelje na de Strand gaande/ omtrent 110 Rhoeden/ vind men van 15 tot 10 voet water; zo dat men niet hoeft te vreezen aan deeze zyde te gaan leggen/ dog men moet egter niet verder in gaan dan de magazynen/ welke op de groote moelje zyn. Byna in het midden dezer moelje is een Fontein met verscheide Pypen/ alwaar men/ zelfs zonder uit de Vaartuigen te gaan/ heel goed water bekomt; daar is aan het begin dezer moelje nog eene Fontein/ groot en zeer frai/ voorby welke men een groot Huis zet/ dat een gemakkelyk kenmerk deezes Haven is/ uit Zee komende.

Omtrent 5$\frac{1}{2}$ mylen Z. O. iets O. van Caap d'Ancio is Monte Cercelle; tusschen beide is eene grote Bogt en een lage landstreek vol Moerassen. Monte Cercello.

De Berg Cercello is zeer hoog van heel wyd te zien/ en/ in Zee stekende/ gelykt dezelve als een Eiland/ om dat het land daar benoorden zeer laag is/ en/ als wy gezegt hebben/ vol Moerassen. Deze Berg strekt Z. O. ten O. iets O. en N. W. ten W. iets W. aan de Zee kant zeer steil/ waar digt aan men twee Wagt-torens ziet; aan de N. O. kant/ byna $\frac{1}{4}$ myl van den Hoek/ is een vierkante Toren op eene lage Zand Punt/ en daar boven een Dorp/ Sainte Felicité genaamt. Men kan/ de nood vereischende/ ankeren tusschen dezen Toren en den Hoek van den Berg Cercelle, waar op de andere Toren staat/ op 6 a 7 vadem en Zand grond. maar men moet dien vierkanten Toren aan het begin der Bogt niet te na neemen/ wegens eene lange steen Rif/ dat wel 2 kabel lengte zig onder water daar afstrekt; mede diend men zig niet te laten overvallen van de Zee winden/ voor welke men hier geen beschut heeft/ men kan ook aan de N. O. zyde ankeren/ dog men moet ook agt geven op de Zeewinden.

Het Eiland Ponce is byna 5 mylen Z. Z. W iets Z. van Mont Cercelle, en heeft 2 $\frac{1}{2}$ a 3 mylen in zynen omtrek; het Pontio
zelve is zeer hoog/ voornamentlyk aan de Z W. kant.

Men kent het zelve zeer gemakkelyk door Monte Cercelle, en de andere naburige Eilanden. Dit is midden in tusschen twee andere Eilanden/ dat aan de west zyde word Palmaria genoemt/ en dat om de O. Senone.

Het vertoont zig van verre als veele kleine Eilandjes/ vooral/ wanneer men uit de west komt.

Een kleine $\frac{1}{2}$ myl N. O. iets van het Eiland Ponce, is een ander van omtrent 1$\frac{1}{2}$ uur omtrek/ het geen men Senone noemt/ dat meede zeer hoog is/ en onbewoont.

Men kan aan de Oost-zyde van dit Eiland/ ankerendigt aan op 8 a 10 vadem. Deeze plaats is in grote noodzakelykheid goed/ maar anders niet: want geen beschut dan van het Eiland hier is.

Aan het N. O. einde van het eiland Ponce byna 180 Roeden / is een klein hoog Eilandje / genaamt Gabia. Men kan niet dan met Barken tusschen dit Eiland en dat van Ponce door / en dat nog wel met moeite / alschoon sommige kwalyk onderrigte Schryvers zeggen / eene goede passagie te zyn om na de Rhee van Ponce te lopen / maar na het ondersogt en expresselyk afgelood of gediept te hebben / heb ik ondervonden / dezen weg vol blinde klippen te zyn / en / om met een Barkje daar te passeren / moet men regt midden Daarweg houden om de klippen te myden. Tusschen dit Eiland en dat van Senone zyn 3 klippen boven water / als kleine Barkjes / de eene van de andere omtrent 150 Roeden gelegen / waar tusschen beide men vryelyk mag door lopen / wanneer men na de Ree van Ponce loopt.

Daar is tusschen deze meest 12 a 15 vadem diepte; men kan zeer wel tusschen het Eiland Senone en de laast genoemde Klip door komen / maar de gemeene weg en dien ik voor het beste houde / is tusschen het Eiland Gabia en de naast aangelegen Klip / hier is het 220 Roeden wyd en 15 a 16 vadem diep / want hier ziet men de gevaren aan eene of andere zyde / en dan kan men de Klip / of het Eiland naby nemen.

Oost van den Z. O. Hoek van het Eiland / mag men ankeren voor al met kleine Vaartuigen. Aan het einde van deze Hoek is een groote klip / tusschen welke men des noods zoude konnen passeeren / zynde 15 a 16 vadem water / en digt by / aan uwe regter hand in komende / is eene andere grote Klip / dog hoger met veele kleine daar rondom.

Maar byna tusschen deze twee Klippen en in het midden van de passagie is eene blinde en zeer gevaarlyke klip / waar van de merken / als men daar regt op is / zyn de eerste klip van het Eiland Gabia te zien over den West-hoek van het Eiland Senone, dat is het eerste merk / en voor het andere moet men zien het uiterste van de N. O. kant dezer grote klip het naaste aan de Punt / waar op het Fort is / over de klip / die daar Zeewaards van ligt / genaamt Boutte de Ponce, welke daar omtrent 1 $\frac{3}{4}$ mylen af is.

Willende dan gaan ankeren op de Reede van Ponce, uit de west komende / na digt aan het Eiland Gabia te hebben gepasseert moet men dan ten eersten opgaan zoeken de klip / welke gezegt is te zyn aan de Punt van het Fort / en dezelve na behooren langs lopen / om deeze droogte te myden. Waarna / deze te boven zynde / houd men nog wat die kours / en laat het regter anker op 12 vadem vallen en men brengt een Touw aan land onder het Fort; op dusdanige wyze blyft men vertuid / dat men op 6 a 7 vadem Slek grond blyft: aan de zyde van het Fort is eene grote Bogt / dog deze zeer ondiep / en men diend niet dieper in te komen dan de Hoek / waar op het Fort is.

Buiten deze grote klip / die aan de Punt van het Fort is / om de Zuid gaande / is daar nog eene grotere klip meest aan het Eiland vast.

De kours van Monte Cercelle tot Gaëta is meest O. ten Z. iets O. byna 10 mylen / tusschen beide maakt het Land eene grote Bogt; men ziet daar eenige Steden / Dorpen en Wagt-torens.

De Stad / het naaste aan Mont Cercelle, is die van Tarracine, en is daar van byna 2 mylen af gelegen.

Tusschen den Berg Cercello en Terracine, is eene grote Zand-baay en eene zeer lage landstreek / en tusschen Terracine en Gayette is de Kust zeer hoog. Men ziet daar verscheide Wagt-torens en eenige Dorpen; onder andere is daar een Dorp / meest halfweg / dat men Fondi noemt.

Binnen in de Bay van Gayette, aan den Zee Oever / is een groot dorp / dat men noemt Fond de Vigo of Castillone, maar aan de N. W. kant / in deze Baay / is een klein Riviertje daar men water haalt.

Men kent Gayette, voor al komende uit de west / aan eene groote Punt die daar omtrent $\frac{1}{2}$ myl W. N. W iets W. af is / die men Berg de la Sainte Trinité noemt / alwaar van de westkant eene grote Zand bay legt.

Deze Berg is steil en gekloofd van den top tot aan den voet. De opening is meest overal 1 vadem wyd. De spleet gaat tot aan den voet aan Zee / waar ook een kapellertje is / boven deze kloof is ook een Monniken klooster.

Gaëta Gaëte is gelegen op eene steile Punt aan Zee / aan de inkomst van eene grote Bogt. Men ziet eenen groten Toren op de hoogte van een zeer steile Berg.

De Baay van Gayette is binnen deeze Punt / en heeft omtrent 1 myl opening en $\frac{3}{4}$ mylen diep in.

Men moet niet dieper in komen dan op de helfte der stads muuren / om dat 'er veele blinde klippen leggen en schielyk het water uw ontvalt.

Men zoude met Scheepen voor Gayette konnen ankeren / maar niet in de midden der Baaye wegens de grote diepte; ook nog / dat men niet beschut zoude wezen voor Zee winden. De slimste winden alhier zyn van N. O. tot Oost / want men kan de Zee niet zien / wanneer men ankert / daar wy gezegt hebben.

Omtrent 4 mylen Z. O. ten O. iets O. van de Punt van Gayette, is de Caap de la Roque; tusschen beide is eene grote Bogt. De kust is zeer hoog tot halfweg van Gayette aan C. de la deze kaap / daarna gaat deze afdalende tot Caap la Roque. Roque.

Caap de la Roque is zeer hoog en schynt een Eiland te zyn / wanneer men langs de kust komt / wegens dat het land agter deeze kaap zeer laag is. Het hoogste van deeze Caap toond zig als een zuikerbrood. Daar is een Toren om synen te doen / en een Huis daar by; ook is 'er een andere Toren / om de Noord / op eene lagere Punt.

Van de Punt van Gayette tot aan Caap la Mesa is de koers Z. O. ten Z. iets O. ruim 8 mylen / en van Caap la Roque tot aan deze plaats is de koers Z. Z. O. iets O. 5 mylen; tusschen beide is eene grote Bogt en laag land met Zand-duinen en met Zandstrand omringt.

Omtrent in het midden deezer Bogt ziet men eenen Toren op eenen hooge Punt / die men noemd den Toren van Patria, waar by / aan de Zuidkant / eene Rivier langs heen loopt.

Daar is noch een andere tusschen Caap la Roque en den Toren van Patria en verscheide Moerassen; men kent den zelven aan de menigte van Bomen / daar deze mede is omringt.

De Golf van Napels is tusschen de Eilanden d' Ischia, Cabrita en Caap Campanel, en dezelve is zeer groot / hebbende byna 5 mylen diepte in / en 4 $\frac{1}{2}$ wydte. Deze is zeer gemakkelyk te kennen door de Eylanden de Ischia en Cabrita, welke zeer hoog zyn / buiten dien ook de Berg Vezuvius, dien men gemeenlyk Berg de Somme noemt / en zeer hoog is / ja binnen in de Golf gelegen / zonder ophouden in zynen top staat te branden; by gevolg men des nagts het vuur ziet / en des daags eenen grooten Rook. Dit is genoeg om deeze Golf te kennen.

De Stadt Napels is om de Noord binnen deeze Golf / en Napels. verscheide Steeden / Dorpen / Fortressen en Casteelen / leggen rondom langs deeze heen / behalven de Eylanden / die aan de inkomst zyn en de Golf besluiten.

't Eyland Ischia is aan de inkomst der Golve van Napels; aan de Noord-zyde is het zeer groot / hoog / en meest steil / voor al aan de Z. W. op het midden van dit Eyland is een zeer hooge berg van gedaante als een Zuiker-brood / die op sommige plaatzen vol witagtige plekken is / waar aan men deezen kennen kan.

Dit Eyland heeeft byna 5 mylen in zynen omtrek / het meerendeel daar van om de Z. en de W. is onbewoond / maar aan den N. W. hoek / digt aan de Zee kant / is eene redelyke groote Stad / en aan de andere zyde deezes hoeks / om de N. O. is eene andere Stad / Lelago genaamt / in een Zand- Lelago. baay aan Zee gelegen. Men kan voor Lelago ankeren voor de winden van Z. O. tot West. In deze Bay is eene blinde klip omtrent 2 kabel lengte van land / waar op men moet verdagt wezen / men ziet eenen grooten vierkanten Toren op de Noord punt deezer Baaye / die hier een goed kenmerk is. De N. en N. O. winden geven hier vot in / en zyn gevaarlyk.

Ruim een $\frac{1}{2}$ myl O. Z. O. iets O. van de punt de Lelago, daar de Toren is / hebt gy meede eenen anderen vierkanten Tooren / op een tamelyke hooge punt gelegen / genaamt Tooren van Castillone. Digt aan deezen / op eene lage punt / is ook een andere / genaamt de Wagt van Saint Pieter, af en aan deeze is eene Zand punt afstrekkende; dog men kan daar op eenen musket schoot byna loopen. Daar zyn ook eenige klippen rondom de andere genoemde hoeken.

Omtrent $\frac{1}{4}$ myl Z. O. iets O. van deeze laatste punt / ziet men het Casteel de Ischia op eene hooge klip gelegen / Ischia. die van den vasten Wal af legt / maar men heeft eene steene Brug / van byna 200 Roeden gemaakt / daar af tot op het Eyland Ischia.

Men kan na dat de wind is / aan de Zuid-zyde der Brug ankeren / dog agt geven op eenige blinde klippen / digt aan het Kasteel / en eenige andere aan de overzyde by het Eyland / af en aan eene punt gelegen / zo dat men regt in de midden moet doorloopen / om by de brug te ankeren. $\frac{1}{2}$ Uur zuidelyker van het Kasteel is eene hooge punt / die men Pochaque punt noemt / aan het einde van welke meede eenige Rotzen en blinde klippen leggen.

't Eyland Procita, dit Eyland is ten naasten by $\frac{1}{2}$ uur O. Procita. N. O. iets O. van het Kasteel Ischia, en is halfweg het Eyland Ischia en Caap de la Meza, die het begin der Golve van Napels maakt.

Aan de zyde van het Eyland Ischia is een klein hoog Eylandje / waar op men eenen Wagt-tooren ziet.

Dit Eyland is van dat van Procita maar zo ver af gelegen / dat eene Bark daar even tusschen door kan koomen. Men kan met Scheepen en Galleyen tusschen het Casteel de Ischia en dit klein Eylandje door loopen / daar is 12, 15

en 20 vadem water / dog het Casteel het naaste neemen / waar een 7 a 8 vadem digt aan is / om een klein steen bankje te myden / dat N. W. ten W. iets W. van het klein Eylandje legt 600 Roeden / en waar op maar 4 a 5 voet is. Men zoude by noodzakelykheid tusschen dit en het Eyland / daar de Tooren op staat / door konnen; daar is 5 a 6 vadem / dog het zekerste is op $\frac{1}{3}$ wegs van het Casteel aan dit Eyland te loopen / daar niets is te schroomen.

Tusschen dit Eyland en Procita is eene groote tusschenwydte / waar men in de midden zoude konnen ankeren op 4 a 5 vadem / Zand en Moeras grond / en daar beschut leggen voor verscheide winden / zynde niet dan Z. en Z. ooste winden / die hier bot op staan.

Van dit Eyland / uit de Noord komende / tot aan de punt van Chiopatre, die de N. W. hoek van Procita is / is byna $\frac{3}{4}$ mylen tusschen beide wat bogt en strand / dat men la Quoalle noemd / waar men meede kan ankeren / en beschut zyn voor N. O. Z. en Z. weste winden / daar is 4 a 5 vadem Steek grond.

Van deeze strand tegen dit Eyland over tot den hoek van Chiopatre of N. W. hoek zyn veele blinden klippen / meer dan 3 kabel lengte afstrekkende.

Van de N. W. punt van dit Eyland na de Z. O. punt / is byna $\frac{1}{2}$ uur. Tusschen beide is een weinig bogt / daar men op 4, 5 a 6 vadem Steek grond kan ankeren.

Aan den voet van het Casteel of Stad Procita. die men punt d'Aleme noemt / zyn eenige klippen boven water twee kabel lengte van den Wal af / maar digt aan zyn 3 vadem water. Wanneer men aan de N. O. kant van dit Eyland / en onder de Stad / wil ankeren / moet men de strand niet nader komen dan een twintigste myls wegens de ondiepte. Men is hier wel met Z. O. ook zuiden tot Z. weste winden / maar de N. en N. ooste winden zijn hier alleen te vreezen / welke hier op waaijen.

Omtrent $\frac{1}{2}$ myl N. O. iets N. van het Eyland Procita is
C. de la Caap de la Mesa, die de inkomst maakt / zo als wy gezegt
Meza. hebben.

Van de Golf van Napels van dien kant is het eene groote en hooge punt / alwaar op eene hoogte aan Zee een ronde Wagt-tooren is staande / boven welken eene hooge landstreek is / die men eertyds Monte Vacia noemde.

Benoorden dezen Tooren is een klein en hoog Eyland / Saint Martin. Men ziet daar eenen vierkanten Tooren. Dit Eyland is rondom omzet met klippen boven en onder water / die meer dan 30 a 40 Roeden Zeewaards strekken. Men kan niet dan met Backen te landwaard van deze heen lopen.

Om de N. O. van dit Eyland is een vierkante Wagt-tooren / op eene hooge punt van klippen en een weinig in Zee steekende; men noemd deezen Tooren Voto, aan het einde van welken eenige klippen zyn / en een klein uurtje Noorde van deezen Tooren / is een redelyke hooge punt in het midden van Zand strand en Duinen / genaamt punt van Cuma.

Van de punt van Caap la Meza tot aan Caap Mizene, welke de Hollanders en veele andere Messenus noemen / is een klein uurtje weegs om de Oost.

Tusschen beide is eene Bogt en een groote Zand inham / en laag Land met Zand-duinen / waar voor men zoude konnen ankeren op 4 a 5 vadem / Zand en Moeras grond.

Voor N. W. N. en N. O. winden zoude men hier bedekt zyn / maar wyders voor alle andere blood leggen.

Caap Mizene is een lange / hooge en wyd in Zee steekende
C. Mizene. Hoek / waar op twee vierkante Wagt-toorens al heel digt aan den anderen staan / waar boven men een groot huis ziet. Aan het uiteinde van deeze punt is eene klip / waar by 15 vadem diep is; men noemt deze punt Monte Mizene

Noorde iets W. van Caap Mizene $\frac{1}{2}$ uur is eene lange bogt / waar eertyds een goeden Haven was / welke men nog hedendaags Haven van Mala Morte noemt / en men nog kan ankeren / voor al met Galleyen. Deeze Haven heeft byna 400 Roeden opening en een weinig meer diepte.

Aan de regter hand is eene lange en laage punt van effen en vlakke klippen / welke schynen / als of dezelve van Menschen handen daar zoo gemaakt waren; aan het einde van de welke / onder water / een lange schakel klippen is / meer dan eene kabel lengte om de Z O. / waar op weinig water is.

Wanneer men in den Haven van Mala Morte wil loopen / moet men eerst regt zien den geheelen Mond des Havens / en koomen zo na langs loopen / als men begeert / den laatsten Pylaar / die gelyks water is. Aan de slinkerhand binnen komende / daar 4 a 5 vadem water is; aan de regterzyde zyn veele overblyfzels onder water van verzonken Huizen. Men ziet daar nog Kamers van onder het water: zo dat men daar niet byna moet komen. Deze koers verders [illegible] geheel in den Haven houdende / gaat men een weinig binnen het Visschers Huis ankeren / dat aan de slinker zyde is / op 3 a 4 vadem / Moeras en Modder grond / maar men moet niet voorby eenen hoop klippen loopen / die binnen dit Huis zyn: want het daar schielyk opdroogt / ook mag men wel van dien kant 1 kabel lengte af blyven / meede om eenige verzonken Huizen / die men door het water heen kan zien.

Zo dra men in den Haven is / op de wyze / als hier boven aangewezen / behoeft men voor geen winden bedugt te zyn; de Z. ooste wind waaid hier bot of regt in / maar kan hier geen Zee veroorzaken wegens al de klippen in de inkomst. Egter met zwaaren wind van de Z. Z. O. en Oost zoude men alhier niet binnen komen konnen van wegen eene zwaare Weer Zee / die het stuuren zeer bezwaarlyk zoude maken; om dat over al in de inkomst branding staat.

Aan het uiteinde van die lange schakeling van klippen / aan de regter zyde binnen komende / is 5 a 6 vadem water.

Omtrent $\frac{1}{2}$ uur Noorde van de Punt van Mala Morte, is het Kasteel Baye, aan wiens voet is eene klip gelyks wa- Baije
ter / waar men kortelings eene Batterye Kanonnen op heeft gemaakt; men kan niet met Barken te landwaard van deeze lopen / $\frac{1}{4}$ myl N. ten W van deeze Batterye is eene groote en hooge Punt / die men Punt der Baaden of Badstoben noemt. Tusschen beide is een weinig bogt / omtrent in de midden is eene andere Battery / nieuwlings gemaakt / gelegen op het uiterste van eene laage Punt / af en aan welke op eene kabel lengte eenige klippen of verzonken Huizen zijn / daar maar 4 voet water is; rondom deeze Batterye zijn meede eenige blinde klippen / voor al na de Punt der Badstoben / die meer als 300 Roeden af strekken.

De regter Ankerplaats van de Rheede van Baye is tusschen deeze twee Batteryen / die men gelyks water ziet / op 2 a 3 kabel lengte van den Wal af / en als dan is men op 5 / 7 en 9 vadem / Moeras en Modder grond: maar het eerste Anker / dat men laat vallen / op de wind agt gevende / legt op 10 a 12 vadem. Men moet / zo als gezegt is / zorge dragen de Punt der Badstoben niet te na te nemen / wegens de verscheidene onder water leggende vervalle Puin-hoopen / gaande / zo als gezegt is / tusschen deeze twee laage Batteryen ankeren. Men kan meede gemakkelyk Touwen aan land brengen by het Casteel / daar rondom; maar hier is eene blinde klip; tusschen een Huis beneden het Fort van Baye en de plaats daar men ankert / die de touwen zoude konnen schaden / waar op men moet zyn verdagt. Diep in deeze inham / voorby de laatste Batterye / is eene grote tusschen wydte.

Omtrent $\frac{1}{2}$ myl O. N. O. iets N. van het Fort Baye, is de Stad Poussole, tusschen beide is eene grote Bogt / dog deeze moet men schuwen / wegens verscheiden klippen gelyks water en onder water / die langs deeze kust zyn. Men ziet nog de Spitzen van eenige verdronke Torens / gelyks water en veraf / rondom welke nog andere vervallen Huizen onder water zyn. Digt daar aan is 7, 8 a 10 vadem.

Tusschen de Punt der Baden / en deze vervalle Gebouwen / is een Zandstrand / agter welke een klein Meir / dat men Meir van Lucrino noemt / in het midden van welk 30 vadem diepte is / daar was eertyds een Stad die verzonk. Dit Meyr heeft geen gemeinschap met de Zee. Men kan hier voor die Strand / wegens alle deze genoemde Rotzen onder water / niet ankeren.

De Stad Poussolle is klein en op eene lage Punt aan Zee Poussole
gelegen / voor de Stad ziet men 14 Pylaren in Zee staan / zynde de overblyfzels van eene vervalle brug / van Keizer Nero gemaakt / om tot Baye te konnen overgaan / zynde hier $\frac{1}{2}$ myl afgelegen; egter is hier langs dezelve 20 a 25 vadem diepte / deze 14 Pylaren beslaan 180 Roeden oost en west / by de laatste is 7 a 8 vadem. Men kan zeer gevoeglyk voor de Stad met Schepen en Galleyen ankeren. Daar is een strand benoorden de brug / daar 10, 8 en 4 vadem / Moeras en Modder grond is / twee kabel lengte van de Stad. Men kan zo men begeert / een Touw op de Pylaren brengen / dog men moet zig niet aan den Noord Wal te digt begeven: want het hier schielyk opdroogt en eenige klippen daar langs leggen / zo ook langs de Stad; aan de Zee kant zyn veele gelyks en onder water leggende klippen / en de Zee brand hier zeer zwaar met Zee winden.

Van Caap Mizene tot het Eiland Nizita, is de koers oost iets N. 1 grote myl / en van Poussole na het zelve Eiland is ruim $\frac{3}{4}$ mylen om de Z. O. Tusschen beide is eene grote Bogt met Zand strand / daar men / des noods zynde / zoude konnen ankeren niet de Land winden / maar men zoude zig hier van de Zee winden niet moeten laten overvallen. De gehele Kust van Poussole tot aan het begin van dit Strand is vol klippen / onder en boven water gelegen / daar men niet naby moet komen. In deeze bogt ziet men ook eene schone vlakte / waar meede verscheide oude Badstoben worden gevonden.

Het is hier zeer hoog en vol bomen / heeft byna $\frac{1}{2}$ uur in zynen omtrek en legt een 400 Roeden van de Kust af. Op de hoogte van dit Eiland is een grote Toren met eenige Fortificatien voorzien / en aan de Z. W. kant is een inham / al-

K 2 waar

waar/ aan de slinker zyde binnen komende/ eene klip legt/ en boven deze kreek ziet men een zeer oud groot Huis staan.

Een kleine $\frac{1}{4}$ myl oost van het Eiland Nizita, is de Punt van Algalogne, die zeer hoog is/ aan het einde van welke een klein Eilandje legt/ men kan niet dan met Barken te landwaard hier van lopen.

Van dit Eiland na de Punt van Pozilippe, is byna een klein $\frac{1}{2}$ uur; tusschen beide is de Kust redelyk hoog/ vol schone Huizen; dog de meeste verlaten; langs deeze Kust zyn daar ook verscheiden verzonken. Men ziet nog gelyks en onder water hier van muragien/ ook veele klippen/ waarom men ten minste $\frac{1}{4}$ myl Zeewaards/ hier van de Kust moet blyven. Aan het einde der Punt van Pozilippe, alwaar men begint de Stad Napels te ontdekken/ langs deze Kust komende/ zyn ook veele gezonkene Pylaren/ Torens en Huizen/ en eenige klippen zo boven als onder water/ afstrekkende 400 Roeden Zeewaards/ daar men op moet zyn verdagt/ gaande na Napels.

Men kent deze Punt by een groot Huis/ dat op de hoogte zeer wit is. Men kan deeze zigtbare gevaren/ op twee kabel lengte van de Punt blyvende/ wel langs lopen/ op een 3 a 4 vadem/ en kort daar aan 12 en 15 vadem.

Omtrent $\frac{1}{2}$ myl Z. O. ten O iets O. van de lage Punt van Pozilippe is het Casteel l'Ovo, op eene klip tusschen eene grote Bogt.

De Stad Napels, Hoofdstad van het Koningryk/ is zeer groot/ in de Golf aan de Noord kant gelegen aan Zee in eene schoone vlakte.

Castel l'Ovo, is aan de Z. W. kant der Stad.

Een 650 Roeden N. O. iets N. van Castel l'Ovo is de Moelje van Napels, net zynde als een haak of Regt-hoek/ en steekt byna 200 Roeden Zeewaards/ en de Elleboog 120 Roeden om de Z. O. Op dezen Elleboog der Moelje is een hooge stene Toren met eene grote Lantaaren daar boven/ die men des nagts tot kenmerk ontsteekt. De inkomst der Moelje is aan de N. O.

In dit Fort aan het einde der Moelje ziet men eene fraaje Beeltenis van den Heiligen Januarius.

Men kan agter deze Moelje ankeren/ met kleine Scheepen/ op 3 a 4 vadem/ moeras en modder grond/ maar voorzal by den Elleboog of krom om der Moelje: want dieper in na de Stad konnen niet dan Barken en Tartanen gaan leggen.

Men ziet hier geen Zee/ nog de Zee winden konnen hier geen schade doen/ daar zyn niet dan de N. en N. O. winden/ die over het land heen komen en hier zeer hard zyn.

Men gevoelt hier egter een groote Rolling van buiten/ en men zoude tusschen Castel l'Ovo en den Toren van de Dok konnen leggen op 6 a 7 vadem; dog de grond is niet van de beste. Daar zyn eenige Rotzen/ die de Touwen beschadigen/ en buiten dien is men daar niet genoeg bedekt/ zo is het van gelyken tusschen den voornoemden Toren en de Moelje. De Scheepen konnen aan het eind der Moelje ankeren/ hebbende een Anker agter uit en Touwen aan het einde der Moelje. Grote Scheepen leggen wat meer op ruimte/ Z. Z. O. van de Vuurtooren omtrent $\frac{1}{4}$ myl op 30 a 35 vadem/ want overal/ door de geheele uytgestrektheid deezer Golf/ is veel water.

Van de Moelje van Napels tot den Toren van Geomare, zynde op eene leege Punt diep in de golf/ is de kours Z. O. ten Z. iets O. 2 mylen. Tusschen beide is de Kust meest effen en laag met Zand strand/ met verscheide Steden en Dorpen/ van welke de naaste aan Napels, Cavalerisa word genoemd/ waar by een Riviertje loopt/ daar over de grote steene brug van Magdalena digt aan Zee is.

Daarna is een ander Dorpje meede aan de Zee kant/ dat men Teduche noemt en nog een ander Pietra Biance Portiche, en eene Punt Rotzen een weinig in Zee stekende/ waar digt by een Tooren/ die men Resina noemt/ waar het Dorp deszelven naam digt by is. Verders komt dat der Grieken, en Somme, en verscheide andere Wagt-toorens langs de Zeekant.

Van Casteel Amare na Vigo, is omtrent 1 myl W. Z. W. tusschen beide is het eene zeer hooge en steile kust. Vigo is een klein dorpje aan Zee gelegen/ en/ byna $\frac{1}{4}$ uurs bewesten dit Dorp/ is eene groote in Zee stekende punt/ waar op eene Wagt-tooren staat/ met verscheide andere daar rondom. Men kan tusschen deze punt en het Dorp Vigo ankeren op 8 a 10 vadem/ moeras en modder grond/ na mate men digt aan Land wil leggen. Dog deze plaats is niet dan voor Landwinden/ dat is van Z. en Z. O. zo als het geheel overige van de Kust.

Ruim $\frac{1}{4}$ myl W. Z. W. van de punt van Vigo is die van Surenty, die niet wel zo hoog is/ waar op een Wagt-tooren staat.

Tusschen beide is een weinig bogt. De Kust is steil en boven op vlak/ doch meest vol holligheden. Onder aan de Zee kant is alles in de Rotzen gehakt/ dat deze wonderlijk maakt wegens de oudheden/ daar boven is eene schoone vlakte vol groote Huizen en Boomen.

Men kan mede voor deze Stad digt aan de Z. W. punt ankeren op 7 a 8 vadem water. Het eerste anker zal zijn op 18 a 20 vadem/ en Moerassigen Modder grond. Aan het uiterste dezer punt zyn verscheide klippen boven water en onder water. Digt aan/ van de punt Surenty tot Caap Campanel, is de koers byna Zuid Zuid West/ en de verheid 1 myl.

Deze kust is zeer hoog/ aan de Zee zijde steil en vol Wagt-toorens op alle punten en hoogtens.

Omtrent $\frac{1}{2}$ myl N. W. van de Punt Mazo is Berniche, een tamelyke hooge klip/ daar rondom 15 à 16 vadem water/ en tusschen de wal en deze 30 vadem water.

C. Campanel is aan het uiterste der Golve van Napels, digt aan welke/ gaande om de oost/ is eene andere punt/ zynde deze genaamt punt van Damaso, waar op men eenen Wagt-tooren ziet/ en digt daar aan twee klippen boven water/ en een weinig meer om de Z. O. is een klein hoog Eylandje/ waar op een Wagt-tooren staat/ die aan de inkomst der Golve van Salerne is. C. Campanel.

Omtrent 1 myl west van Caap Campanel is het Eyland Cabrita, aan de inkomst der golve van Napels, zeer hoog aan de uiteindens/ en heeft byna 2 mylen in omtrek/ met verscheide kleine Dorpjes/ en aan de N. O. kant is een Inham en Zand-strand/ langs welke verscheide Visschers Huizen van eene ouderwetze gebouw-wyze/ en zeer wonderlyk zyn. Boven deze Strand en tusschen twee hoogtens ziet men de Stad Cabrita, die klein is.

By noodzakelykheid zoude men konnen ankeren voor Zuiden en Z. W. winden regt af en aan den voorz. Inham/ eenen kleine Kanon schoot van de Strand af. Daar is 4 a 5 vadem/ moeras en modder grond/ maar zo dra men wat van Strand af wykt/ heeft men 15 a 25 vadem.

Men kan zonder vreeze rondom dit Eiland loopen; daar zyn eenige klippen onder en boven water/ dog zeer na aan het Eyland leggende/ van gelyken kan men gemakkelyk tusschen dit Eiland en Caap Campanel heen loopen. Daar is in het midden 6 a 8 vadem en 15 a 20 digt aan Caap Campanel. De geheele Golf van Napels is zeer diep aan de Z. kant; in de midden 120 vadem.

De Noord-Kust van Sicilien.

DEn hoek van Messina is een laage hoek van Zandstrand/ daar de vuurtooren Faro op staat. Van welke hoek tot den hoek van Milasso, waar onder goede Reede is/ is de kours west wel zo zuidelyk 6 of 7 mylen.

Van C. di Milasso tot de hoek van Solanta of C. Bongerbino is de kours west wel zo zuidelyk omtrent 20 mylen. Digt by deze Kaap leid een groote klip met een groote vuur-tooren daar op en daar beoosten is de bay van Solanta, daar is goede Reede voor zuidelyke winden.

Bewesten C. Bongerbino is een inwyk van ruim 3 mylen wijd/ alwaar de Stad Palermo in leid/ zo gy daar wezen wilt/ zo loop regt op de Stad aan/ en dan west-waart na de Haven/ en zet 't agter 't hooft/ met touwen agter uit daar aan vast/ en d'anker voor uit 't Zeewaart/ die staan dan op 3 vadem/ maar daar men met de Scheepen legt/ is 't omtrent 6 vadem diep/ en men leid daar beschut voor alle winden. Palermo.

Nieuwe Paskaert van de Zee kusten van 't Eylandt
SICILIA
En de tegen over Geleegende Kusten van
BARBARIA
Tusschen C. Bona en I. Zerbi
t' Amsterdam by Ioannes van Keulen
Met Privilegie voor 15 Iaar
Italiaensche Mylen 60 in een Graadt
Duytsche Mylen 15 in een Graadt
Spaensche Mylen 17½ in een Graadt
Eng. en Fr. Mylen 20 in een Graadt
SICILIA
CALABRIA
BARBARIÆ
Messina
Trapano
Palermo
Mazara
Sergento
Catania
Saragozo
C. Passaro
I. Pantalaria
I. Limosa
I. Lampadosa
I. Gozo
I. MALTA
C. Bona
Susa
I. Zerbi
I. Querqueni of Cherchemi
De Haven van Valette in Malta in 't Groodt
Porto di Pratica

de Stad PALERMO
Hier Langs heen Syn Thuynen en Zaey Landen
Thuynen
Saey Land
de Reede van Palermo
de Haven voor de Gallyen
Mouillje
Fort
de Haven en Stad PALERMO aen de Noord Cust van I. SICILIA.
TRAPANO
de Reede van Trapano
Gesigt van de Stadt MESSINA op SICILIA.
MESSINA
Castellazzo
Gensaga
Il Torriene del Salvatore
de Haven van Messina
Torre della Lanterna
de Straet van MESSINA.
de Stad MILAZZO
de Haven van Milazzo
Castrum
de Stad en Haven MILAZZO aan de Noord Cust van SICILIA.
de Oost Kust van SICILIA.
Monte Gibel
Reede van Agousta
AGOUSTA
Hormingie
I. del Mangisi
Olienes
Een Duytsche Myl.
ÆTNA MONS
CATANIA
Reede van Catania
de Reede en Stad SERGENTO of GERGENTI aen de Zuyd Kust vant Eylandt SICILIA.
Mouillje
de Reede van Sergento
Duytsche Myl.
Polichna
Riv. Anapus
Poel Lysimelia
t Castel Temonis
F. Cyane
Labdalum
F. Milichie
Epipole
Macra of Macropolis
Mython
F. Truca
de Groote Haven van Syracusa
Klyne Haven
NEAPOLIS
Hoek Plemmyrium
Syracusa
Hoek Taurus
Golf Dascon
de Haven en Stad SIRACUSA aen de Oost Zyde van SICILIA.

Nieuwe Afteekening van het Eyland en Koninkryk
SICILIA
Vertoonende alle dessels Zee Havenen Anker Plaetsen Riviere Dieptens Klippen Steeden en Vastigheeden
VULCANUS EYLANDE of LIPARIÆ INSULÆ
DE ZEE VAN NAPELS of KUST VAN CALABRIA
MER MEDITERRANEE
MER DE SICILE
DE ZEE VAN SICILIA
DE MIDDELLANDSCHE ZEE
ÆGADES EYLANDE
VAL DI MAZARA
VAL DI DEMONA
VAL DI NOTO
Golf van Castel Mare of Seno di Alcamo
Golf van Catania of Seno di Leontini
Zee Battalie voorgevallen tussen de Engelsche en Spaansche Vloot op den 11 Augustus A° 1718
Het Wapen van Sicilia
tot Amsterdam by GERARD van KEULEN aan de Nieuwe brugh met Privilegie voor 15 Jaaren
Duytsche Mylen 15 in een Graad
Engelsch Leagues 20 For degree — Lieuës de France 20 par Degrez of uuren gaens
Leaguas de España 17½ son un Grado
Milliaria Italica magna 60 in uno Gradu
Groote Steeden
Kleine Steeden
Vlecken
Groote Dorpen
Kleine Dorpen
Kastelen
Arts Bisdommen
Bisdommen
Abdyen
Hooge Schools

De Haven van Palermo.

Van Palermo tot Gabo di Gallo is 't 3 mylen/ maar van C. di Gallo tot Trapano W. Z. W. omtrent 11 mylen.

Benoorden Sicilien leggen in Zee verspreit de Vulcanische Eylanden, als Stromboli, de Panaci, Lipari, Vulcano, Salini, Felicur, Alicur en Ustica.

Stromboli. 't Eiland Stromboli, dat altyd rookt/ leid Noordwest ten N. van de hoek van Messina, met die kours van de vuur boed van Faro afloopende/ zult Stromboli voorby zeilen en by 't Eiland Ischia vervallen/ want dat leid van J. Stromboli N. W. ten Noorden 30 mylen: Onder Stormboli is goede Reede voor een weste wind.

Lipari. Lipari leid W. N. W. van de hoek van Messina, en O. N. O. omtrent 17 mylen van C. Bongerbino, daar bewesten leid Felicur en Alicur, want Alicur leit N. O. ten N. wel 30 Oostelyk 10 á 11 mylen van Palermo. Op 't Eiland Ustica staat een Kerkje/ daar de Reede is/ alwaar men by zet/ want 't is daar goed leggen. Ustica en Maritimo leggen verscheiden noord oost en iets O. en Zuidwest iets W. 17 mylen.

Nader beschryving der Noord en West-Custen van Sicilien, getrokken uit den Portulan, van pag: 139 tot 151.

Faro van Messina, eene straat of Zee engte/ besloten door de Kust van Calabre en door het naaste Land van Sicilien, is byna maar 1 uur wydte.

De kust van Calabre is zeer hoog/ en die van Sicilien alhier op deeze zyde zeer laag; aan de kant van Sicilien is een grote Tooren met eenige Stukken Kanon voorzien/ welken men die van Faro noemt/ staande op het uiteinde van eene lange en lage Zand Punt/ welke in zommige opzigten dezen doortogt beschermt; gemeenlyk ankeren de Vaartuigen/ die in het Faro willen komen/ hier bewesten van deezen Tooren om Lootzen in te nemen/ die gewoon zyn na deze Vaartuigen toe te komen/ en ook om hier af te wagten het nodige Ty om in het Faro te lopen

C. Mortelle. Men kan deze gehele kust langs ankeren tot aan de Caap Mortelle, die aan de N. W. kant legt: omtrent $2\frac{1}{2}$ mylen langs deze kust is byna 5, 6, a 7 vadem water/ en de grond redelyk goed; egter zoude men zig hier niet moeten laten overvallen van N. O./ N./ en N. W. winden.

Men moet zig niet verwonderen/ wanneer de Zee hier staat als te koken/ en aan de inkomst zeer hol is/ wegens den verscheiden loop van Stromen/ die zig hier ontmoeten/ en in stilte de Vaartuigen heen en weer dryven: men is zelfs genoodzaakt van zig met deezen te laten dryven/ niet konnende ankeren wegens de schrikkelyke diepen kolken/ welke zig hier bevinden.

Deeze Stromen hebben haren gezetten loop/ dog zo niet als' in de Oceaan/ waar men Ty kan kavelen.

Zy hebben iets overeenkomstige aan de gezette Tyen der Stromen in den Oceaan/ welk men door de beweging der Maan gewaar word; deze van het Faro zyn van gelyken na de dagen der Maan/ ten 6, 7 en 8, zomtyds 9 uuren eenen weg houdende/ en 4 en 5 uuren eenen anderen/ maar in den Oceaan lopen deze regulier 6 uuren om de eene/ en 6 uuren om de andere kant. Egter in de Haven van Messina wast nog valt de Zee niet dan zeer ongevoelig/ of men kan het weinig gewaar worden/ in plaats in den Oceaan door eenen zo snellen loop/ deze meer dan 15 a 20 vadem op en neer zoude wassen en dalen/ zo als zy doet te Saint Malo, daar zy een 15 vadem in de tyden der Equinox op en neer ryst.

Deeze verschillentheid van Stromen noodzaken aan de inkomst van het Faro eenen Loods te nemen.

Van den Toren Faro na de Stad Messina, is $1\frac{1}{2}$ mylen Z. W. ten W. iets Z/ men moet na behoren de Kust van Sicilien na lopen/ want daar de Stromen niet zo kragtig zyn: het is hier zeer diep/ alschoon men hier Zand strand vind/ en als men was genoodzaakt langs deze kust te ankeren/ niet konnende in Messina komen/ moet men zien twee touwen aan land vast te brengen.

Van de andere zyde der Stad/ gaande om de oost/ is eene lange lage Punt/ rondom met Zand strand bezet: aan het uiteinde van deze Punt is een vierkante Toren/ die men den Vuur-toren noemt/ waar men des nagts eene Lantaarn tot merkteken uitsteekt/ en aan het einde derzelver Punt/ aan de Stads zyde/ is een zeer goed Fort/ dat men Saint Salvador noemt: dit Fort en deze punt besluiten eene grote ruimte/ en maken den Haven van Messina: wanneer men in den Haven van Messina wil ankeren/ moet men niet te na aan Fort Salvador komen/ wegens een Zand Rif/ daar aan leggende/ maar aan de Stads kant is een ope water: men legt het eerste Anker aan de slinker zyde op 22 a 23 vadem/ dan het andere dieper inwaards/ en de agtersteven digt aan het grote Paleis/ dat is dieper in/ egter meer langs de Stads kant/ als de andere zyde houdende. De wind/ welke hier lager wal maakt/ is O. N. O.

C. Mortelle is eene redelyke hoge Punt/ die byna 2 mylen N. W. ten W. iets W. van de Toren van het Faro de Messina is: aan de Oostkant zyn eenige Hutzen/ daar by eene lange Zand punt/ omtrent ½ uurs onder water afsteekende.

½ Myl W. N. W. von Caap Mortelle is Caap Rosocolme, die meede eene Punt redelyk hoog is/ waar op een Wagttooren staat; deeze punt steekt een weinig Zeewaards; Bewesten is wat Zandstrand/ waar voor men/ des noods zynde/ kan ankeren ¼ myl van land af/ men is daar op 10 a 12 vadem water en fynen Zand grond/ daar zyn digt aan den Wal eenige Klippen rondom deeze punt. C Rosocolme.

Ruim $4\frac{1}{2}$ mylen West iets Z. van de Punt van Rosocolma, is die van Melace of Melazzo, eene lange Punt zynde/ byna 1 myl Zeewaards uitsteekende/ redelyk hoog aan het uiteinde; tusschen beide eene grote Bogt/ genaamt Golf van Melace.

Deeze kust is laag aan de Zee-kant/ maar hoog het land in/ men kent gemakkelyk de punt van Melace, dewyl deeze het meest van deze Kust uitsteekt/ behalven nog dat op het einde een kleine Toren is/ die voor eenen Vuur toren diend/ en eenige kleine Huizen aan den voet/ nog te meer ziet men het Kasteel en een deel der Stad Melace, aan het begin en bezuiden van deze punt. Digt rondom deeze punt zyn eenige klippen boven water/ twee kabel lengte van land.

De Stad Melace is omtrent ¾ mylen binnen deze punt om de Zuid. Men kan deeze niet zien/ uit de west of noord komende/ als zynde deeze regt op zyde: na dat men boven eene zekere punt is/ digt aan de Stad/ die men niet te na moet komen/ als dan ontdekt men verscheide Huizen langs de Strand/ dat men de lage Stad noemt/ waar boven de Stad Melace is op eene hoogte gelegen/ men ziet daar omtrent in de midden eene grote Kerk/ verders een oud Kasteel zeer

wegens zynen stant; beneden deze Stad aan de Zee kant/ om de Zuid/ ziet men een voornaam Vlek/ waar voor een klein Fortje met eenig Kanon legt.

Wanneer men voor Melace wil ankeren/ na reeds de eerste punt der Stad te boven te zyn/ alwaar eenige klippen afstrekken/ komt men langs deze Stad/ met het eene Anker O. Z. O op 20, 25 en 30 vadem water/ modder en zand/ hebbende een Anker Zeewaards om de Oost/ en een Touw aan land. De O. N. O. wind maakt alhier de lager Wal.

Omtrent 4 mylen W ten Z. iets Z. der punt Melace is

C. Calvao die der Caap Calvao, of Carvao; tusschen beide is eene groote Bogt/ die men Golf de Pati noemt/ waar in/ aan de kant van Melaço, een groote Zand-bay is/ daar men zoude konnen ankeren dicht by het Casteel van Melazo om de N. W. voor N. O. winden/ O. en Z. O./ maar men legt hier voor alle anderen bloot/ en de Zee is zeer hoog alhier.

De Caap Calvao is eene grote Punt/ regt af en aan het Eiland Vulcan, of Vulcano is zeer steil en met roodagtige Plekken.

Omtrent 10 mylen N. ten O. van de Punt Melace, en 13 om de Noord N. West iets N. van de Tooren van Faro is het Eiland Stromboli, hebbende byna $3\frac{1}{2}$ mylen in zynen omtrek meest rond/ en zeer hoog. De top des Bergs brand altoos; des daags ziet men eenen grooten rook en des nagts vlammen Vuur. Deeze is niet bewoond/ en digt aan de Z. O punt is een klein Eilandje/ daar men by des noods zynde kan ankeren/ en een Touw aan land brengen/ maar men moet klaar wezen om/ volgens de wind is/ boven het Eiland te konnen lopen/ rondom welk het heel diep is.

Z. W. 3 mylen van het Eiland Stromboli, meest half weg van het Eiland Salini, zyn 3 a 4 kleine Eilandjes/ van welke de grootste/ zynde om de Z. W./ Panaria genoemt/ die om de oost Baziluzzo, en de andere Licia. Digt aan het groote is een klip boven water.

Salini is een groot Eiland/ een weinig langer dan breed en zeer hoog/ byna $2\frac{1}{2}$ mylen in zynen omtrek hebbende/ onbewoond/ rondom heel diep.

Lipari is om de Z. O. van Salina ruim $\frac{3}{4}$ mylen. Het is het grootste dezer eilanden na Stromboli, en aan de Z. O. zyde bewoond. Daar is een Dorp met eene Fortres/ men kan daar digt aan ankeren/ egter heeft men hier geen beschut als van het Eiland.

Het Eiland Volcan is digt aan dat van Lipari, omtrent 400 Roeden om de Zuid. Men kan half vaarwegs tusschen beide door/ daar is 40 vadem diepte; maar zo men zulks met een Schip doet/ moet men eenen open wind hebben wegens de Stromen/ die hier tusschen beide zeer sterk zyn; aan de zyde van Lipari zyn eenige klippen boven water byna eene kabel lengte van de Wal af; en byna een klein uurtje N. N. W. van het Kanaal is een Eilandje digt aan de West punt van Lipari, en tusscheen beide een weinig Bogt. Het Eiland Vulcaan is niet wel zo groot als dat van Lipari, maar even hoog; op de hoogte en om de Noord van dit is een Berg/ wiens top geheel open is; daar komt geduerig Vuur en Rook uit/ en is den eenen tyd meer dan de anderen brandende. Men ziet eenen anderen Vuurkolk uit den top komen van eene kleine punt aan de Noord kant van het zelve Eiland: dat meest een half Eiland is/ door een stuk lands zeer laag: men noemt dit de kleine Vulcaan; het is het naaste aan het Eyland Lipari; digt aan de punt van de kleine Vulcaan is een groote inham aan de O. kant/ daar goede anker grond schynt te wezen; maar ik heb digt aan deeze Punt gelood/ alwaar bevond 60 vadem.

Men zoude egter in een klein Zand-baaitje/ dat om de W. N. W. van klein Vulcaan is/ konnen ankeren.

Regt Zuiden van het Eiland Volcaan ziet men den Berg

Ætna. Etna, gemeenlyk Berg Gibel geheten/ die zonder ophouden Vuur opwerpt. Men ziet dit van heel verre: het is een hoge Berg geheel diep landwaard in op het Eiland Sicilien. Men kan des noods zynde ankeren aan de Z. kant van het Eyland Volcaan.

Regt west van het Eyland Lipari omtrent $6\frac{1}{2}$ mylen/ zyn twee kleine Eylanden zeer hoog; het eerste is Alicur, en het westelykste Felicur; deze zyn digt aan de anderen/ en beoosten Alicur is eene groote klip boven water; deze twee zyn onbewoond.

11 Mylen W. N. W. 2 graden westelyker van het Eyland Alicur, is dat van Dustica, dat meest Noorden en Zuiden loopt met Caap Galli by Palerme, waar af het zelve $6\frac{1}{2}$ mylen is gelegen/ en men deze Kaap hier zeer wel ziet.

Het Eyland Dustica is/ als wy gezegt hebben/ $6\frac{1}{2}$ mylen meest noorde van Caap Galli by Palerme, dat hier van een wezentlyk kenteeken is. Dit Eyland heeft byna 8 a 9 uuren in zynen omtrek/ het is in het midden hoog en aan de eindens laag/ de lengte is oost en west. De west punt is de laagste/ en de oost punt toont van verre als een Eyland/ wanneer men uit de Noord komt: van die zelve kant is eene groote klip boven water omtrent 300 Roeden afgelegen.

De nood vereischende/ zoude men aan de N. O kant kunnen ankeren in eene vlakte/ van de oost punt tot de noord punt/ daar de klip legt/ loopende/ men heeft daar 10 a 12 vadem water/ Zand grond en beschut voor Z. W. en weste winden; maar men moet zig in diergelyke plaatzen niet laten van de winden overvallen/ die hier bot op staan. Aan de zuid kant hebt gy/ digt aan land/ 30 vadem.

Ik zoude niet aanraden aldaar te ankeren. Dit Eyland diend voor eenen Schuilhoek der kleine Rovers/ zynde onbewoond/ en is vol hout.

Caap Calvao is het naaste aan het Eyland Vulcaan, maar $3\frac{1}{2}$ mylen daar af zynde; men kan hier tusschen beide door/ zelfs met eene geheele vloot; als ook tusschen alle de andere Eylanden.

Van de punt van Melace na Palerme is de koers west$\frac{1}{2}$Z. byna 24 mylen.

De berg Bon Gerbino, leid by C. Sabran, die de inkomst der Golf van Palermo maakt; en beoosten de punt van deze Berg byna $\frac{1}{2}$ myl is een zeer gevaarlyk Steenbankje gelyks water. Aan het einde dezer punt zyn twee hooge klippen/ waar op twee Wagt-toorens staan: den oostelykste/ die de hoogste is/ ziet men van heel verre/ en langs de Kust vertoont deze zig als een Eyland/ wegens het laage land daar agter. Daar zyn ook verscheide kleine klippen boven water omtrent deze punt/ maar digt aan den Wal.

Wanneer men uit Zee komt om de noord van daan/ willende naar Sicilien, ziet men al van verre de toppen der hooge Bergen aldaar/ daar na het Eyland Dustica, dat zig by heuvels vertoont/ makende als twee Eylanden/ welk/ zo als wy reeds hebben gezegt/ $6\frac{1}{2}$ mylen van Caap Galli is noorde iets W./ daar digt aan zynde/ en koers Zuiden iets O. op gaande komt men daar regt op toe: men ontdekt Caap Galli van zeer verre/ zo als de geheele Kust: aan het uiterste einde van het Eyland Sicilien, ziet men eenen hoogen berg/ zynde die van Trapano-Vecchio, waar op de oude Stad legt/ maar men kan dan nog niet de andere Stad Trapano, die zeer laag is/ ontdekken/ daar schynt beoosten deze Berg eene groote bogt en een andere Berg te zyn/ als een Eyland vertoonende/ en in de gedaante van een Zuiker-brood/ en byna 1 myl beoosten is eene groote punt/ die men Caap de C. de Vitto.

Vitto noemt.

Wyders ziet men om de oost eene anderen inham van het land/ en eene groote bogt: daar is meede een groote Berg/ waar aan deze Kust gemakkelyk is te kennen/ en een weinig naderende/ ontdekt men Caap Galli, waar zig drie steile punten vertoonen en roode plekken/ en digt daar by om de oost is Monte pelegrino, die meede de inkomst maakt der M. Pelegrino.

Golve van Palerme.

De Golf van Palerme is zeer groot/ begrepen tusschen Caap Sabran, of den berg Bon Gerbin, en den berg Pelegrino, die byna $2\frac{1}{2}$ mylen de eene van den anderen is/ Z. O. ten O. en N. W. ten W./ en 1 myl diep in: binnen deze Golf/ aan de westzyde/ is de Stad Palerme.

Deze Stad is gemakkelyk te kennen by de oostpunt des berg Bon Gerbino, zo reeds is gezegt/ en door Monte Pelegrino, zynde de westzyde zeer hoog en scherp van alle zyden/ op de top eene Kapel.

Voor de Stad Palerme is een klein Haventje voor Barken/ en byna 600 Roeden N. W. der Stad is een Moelje/ of lang Hooft/ daar Galyen en kleine Vaartuigen konnen ankeren. Deeze Moelje loopt de 200 Roeden om de Zuid en 400 om de west/ eenen regt-hoek makende. Op het uiteinde der Moelje zyn twee Batteryen met Kanonnen/ en eenen Tooren in de midden/ daar des nagts eene Lantaarn word ontstooken voor de aankomende Vaartuigen. Meest in de midden der Moelje is een klein Fortje/ en aan het einde der Moelje/ by de Wal/ is eene kleine Fortres met 4 Bolwerken/ en binnen in/ zyn veele groote Magazynen en Arcenalen der Galleyen/ en verscheide andere Huizen; maar de Z. W. kant is vol met klippen/ gelyks en onder water.

Willende dan op de Reede van Palerme ankeren/ gaat men meest over de Stad aan het einde der Moelje leggen/ op 18, 20 en 22 vadem/ moeras en modder grond; en agter de Moelje willende/ moet men de punt daar van/ alwaar 12 a 15 vadem is/ byna loopen/ daar na langs de Moelje tot heel agter in/ zo men begeerd. Men kan ook aan de inkomst der Moelje vertuid leggen met de Scheepen op 5 a 6 vadem/ moeras en modder grond. De W. en Z. W. winden/ alschoon van den Wal komen/ zyn daar zeer hard. O. N. O. maakt hier lager wal en eene holle Zee. Wanneer men met kleine Vaartuigen zoude willen in den Haven voor de Stad gaan leggen/ moet men de punt aan de slinker zyde naby loopen/ die daar het allerdiepste legt: om dat aan de regter een Kasteel aan het water is/ waar voor veele

le klippen uitsteekende onder water zyn. In het midden van deze Vaarweg is 5 a 6 vadem grond/ als vooren/ en aan dezelve zyde/ diep in de Haven 2 a 3 vadem.

Men kan ook in deze Golf overal ankeren/ vooral al aan de Z. O zyde op 14 a 15 vadem/ maar men heeft geen beschut voor Zee winden/ aan het uiterste der muuren van Palerme en om de Zuid loopt een Riviertje/ alwaar eene Brug en eenige klippen onder water zyn. By deze een 100 Roeden af zyn eenige blinde klippen en andere builen gelyks water.

Van de Moelje van Palerme tot de punt van Monte Pelegrino, is byna een uur. Meest half weg is een Tooren/ en eenige Huizen van een Madrague/ dat is/ Tonyn visschers Net/ dat men hier des Zomers legt.

Men kan deze geheele kust redelyk na komen/ zynde zeer diep/ gelyk als het in deze geheele Golf is.

Mondelle. De Reede van Mondelle is ontrent een groote myl N. W. van Palerme. Het is een kleine inham en Zand grond tusschen den Berg Pelegrino en de Caap Galli, die van elkanderen ruim ½ myl zyn. Monte Pelegrino is/ als wy gezegt hebben/ eene groote en hooge punt met roode Vlekken/ en aan de Zee kant overal steil. Aan de zuidkant dezer Caap is eene laage Rots-punt/ waar op men eenen Wagt-tooren ziet met twee Stukjes Kanon voorzien/ genaamt Tooren van de Figuieres, dat is/ Vygeboomen, om dat hy geheel en al omringt is met de Vygeboom van Barbaryen.

Men ankert in het gemeen en weinig binnen dezen Tooren/ op 7 en 8 vadem water/ Moeras/ Modder en Zandgrond/ een anker Zeewaards om de oost Zuid oost en een Touw digt aan de punt/ waar op de Tooren is; men is daar beschut van Z. tot N. N. W./ maar zeer bloot voor de andere winden/ en dan is de Zee hier heel hol. Men kan meede aan de kant van Monte Pelegrino ankeren voor Zuidelyke winden op 13 a 15 vadem Zingel en Zand grond byna 250 Roeden van de wal af/ dan is men daar meer beschut: maar deze ankerplaats is niet dan voor Landwinden en in het goede Saisoen/ en men moet zig niet van de Zee winden laten overvallen.

Binnen in dezen inham/ aan de kant des Tooren de Figuieres, en digt aan Zee/ is een andere vierkante aan de Strand/ en eenige Magazynen van Madrague/ en aan de andere zyde is een groot Huis met eene Tuin/ daar men water haald/ men moet hier niet te diep in gaan ankeren wegens een Zand-bank/ komende uit de oost/ en hier nog een 10 mylen af zynde/ vertoont zig Caap Galli als een rond Eyland/ zeer steil en het meeste van deze Kust af gelegen.

Omtrent 3 mylen West iets zuiden van Caap Galli is Caap Lource, eene groote/ hooge en ronde punt/ aan welker
C. Lource einde een laage punt van klippen gelyks water is. Meest in de midden en in eene Bogt is een klein Eylandje/ dat men Donzeille noemt/ waar op een vierkante Tooren/ met eenige Stukjes Kanon voorzien staat. Men kan niet dan met Barken te landwaard hier van heen loopen.

Men kan des noods zijnde/ aan weerzyden van dit Eyland ankeren/ men ziet twee Steeden regt over dit Eyland aan de Kust. Die van de oost kant is Molice genoemt/ en de andere bewesten Monte Ceriny. Tusschen dit Eyland en de punt van Caap Lource is een groote bogt/ in welke men zoude konnen ankeren met west en Z. W. winden; dog dit zyn plaatzen/ daar men voor geen Zee winden is beschut.

Byna 5 mylen W. ten N. iets W van Caap Lource is Caap Saint Vitto; tusschen beide is eene groote bogt die men de Golf van Castel Amare noemt. De Stad van de zelven naam is binnen in/ en legt een weinig om de west.

Tusschen de Stad Saint Vitto en de laage punt van Caap Saint Vitto is een Tooren/ tusschen deze Tooren en deze Punt zoude men des noods zynde konnen ankeren/ om voor N. W. en weste winden beschut te zyn. Caap Saint Vitto is zeer hoog en rond: aan haar uiteinde is een laage reeks platte klippen in Zee steekende/ waar op 3 Toorens/ waar van de voornaamste/ die vierkant is/ op het einde staat gelyks water. Deze zyn met eenige Stukjes Kanon voorzien/

Men kan/ volgens de winden zyn/ hier ankeren aan de eene of andere zyde der punt; dog men moet klaar weze om voor Zee winden te ruimen. Men noemt gemeenlyk de laage punt/ welke onder Caap Saint Vito is/ de punt van Mala Morre.

Omtrent Z. W. iets Z. van Caap Sant Vitto, of van de punt van Mala Morte, is de punt van Trapano, alwaar meest in de midden deezer distantie eene hooge punt is/ die men Caap Ferro noemt/ aflopende aan de Zee kant; tusschen
C. Ferro. de punt en kaap voornoemd is een weinig bogt/ alwaar men eenen Tooren ziet op eenen hoek staan/ en tusschen Caap Ferro en de Stad Trapano is een hooge berg/ alwaar de aloude Stod Trapano legt/ die men van heel verre gewaar word/ daarby is nog een berg in gedaante van een Zuikerbrood/ wiens top zeer spits is.

Trapano is aan het uiteinde van de west punt van Sicilien, en gelegen op eene lange laage punt Rotzen/ zeer wel gemuurt/ en wel gefortificeert van alle zyden/ met een zeer goed Kasteel om de noord noord oost/ en op de west punt een klein vierkant Fort met eenig Kanon voorzien.

Een kwart uurs Z. Z. W. van deze punt is een lang plat Eyland/ en een ander nog kleinder tusschen beide. Om het uiteinde van het eerste/ aan de oostzyde/ is een groote Tooren met Fortificatien/ die men Tooren van Colombar noemt. Aan het uiteinde der Stad zyn verscheide klippen zo boven als/ onder water/ en Zand-banken/ wel 300 Roeden afsteekende.

Men kan wegens de blinden klippen tusschen de Eylanden niet door loopen/ maar tusschen de Stad en het eerste Eyland/ kan men met Barken passeeren. Aan het uiteind van het Eyland Colombar, aan de Westzyde/ is eene klip boven water/ die men al heel na kan loopen. Daar is 2 a 3 vadem.

N. O. van de West punt van Trapano byna ½ myl/ is eene kleine Steen-bank onder en boven water/ Senelles genaamt. Deze is zo zeer gevaarlyk/ dat men niet nader dan ¼ myl aan deze diend te komen.

Omtrent 1¾ mylen N. O. ten noorden en ruim ¾ mylen N. N. W. van Caap Ferro, is eene andere Steen-bank onder water/ daar men wat buiten om heen diend te loopen/ en agt geven op de streek van de wind/ hier voor gemeld.

N. W. ten W. iets W. van dezelve punt van Trapano ruim 1 myl/ is een andere Steen-bank gelyks water/ daar men meest altyd de Zee op ziet storten; men noemt de Lospoiros, en is meede zeer gevaarlyk: om dat deze meest half weg tusschen Trapano en 't Eyland Levanzo in het vaarwater legt.

Wanneer men uit de oost komt langs deze kust/ het zy met Scheepen of Galleyen/ zynde boven Caap Saint Vitto; moet men een weinig op ruimte steeken/ tot men boven de Steenbank is/ die wy hebben gezegt/ dat N. N. W. van Caap Ferro is; dan daar na ontdekt men de Senelles, dat men als oost de punt van Trapano, 1 myl landwaard van zig laat, wyders kan men na behooren digt by de punt van het Eyland loopen/ daar de Tooren Colombare op is/ zyn koers om de oost langs dit Eyland houdende om regt oost van deze Tooren te ankeren/ 500 Roeden daar af/ op 3 a 4 vadem water Men ziet zeer klaar den grond/ die Moeras en Modder is; men kan ook zonder schroom tusschen Lospoiros en het Eyland Levanzo zonder vreeze doorloopen/ en de koers volgen/ als gezegt is. Men kan niet aan de Stad dan met Barken komen/ en dat nog met moeite en door een Canaal/ over al vol Modder en Stronken en Strubeile zynde.

Oost van de Tooren Colombar en voorby de anker plaats/ is een groot plat Eyland en eenige andere kleine rondom/ en verscheide moerassen/ daar men niet dan met Barken by kan komen.

De Stad Trapano, zo als reeds gezegt is/ legt op eene lege punt aan de oost kant/ daar is een groote vlakte en verscheide Zout Pannen aan Zee.

Ruim 1 myl W. ten Z. van de Tooren Colombar, zyn twee kleine platte Eylandjes. Op het eerste is een klein vierkant Fortje/ van twee a drie stukjes Kanon voorzien/ waar by men eenige Magazynen ziet van een Tonijn Visschers Net/ dat men gemeenlyk digt by dit Eyland uitzet/ en omtrent 400 Roeden bewesten is ook een plat Eylandje/ het geen men Fornigues noemt: men kan tusschen deze niet door wegeens al de blinde klippen: oost noord-oost van dit Eyland Fornigues, daar het Fort is/ byna ¼ uurs legt een blinde klip/ waar op maar 5 voet water is; maar behalven deze kan men na behooren de Eylanden byna neemen. Men kan aan de Zuid oost kant van dit Eyland ankeren op 10 a 12 vadem/ en modderige Zand/ een Kanon schoot van het Eyland/ maar alhier is geen beschut/ en hier is het niet goed dan met mooy weer/ van dit Eyland tot aan de Bank/ genaamt Lospoiros, is 1 myl N. ten O./ men kan gemakkelyk tussche beide door loopen.

Het Eyland Levanzo is 2 ½ mylen west iets zuiden van Trapano, byna 2 mylen in zyne omtrek/ meest rond en zeer hoog/ onbewoond/ en daar is geen anker plaats.

Het midden van dit Eyland is W. Z. W. iets Z. van Trapano, omtrent 2 mijlen/ in welke koers de Eylanden Fornigues zijn; deze zijn maar ½ mijl van het Eyland Levanzo af/ om de Zuid.

Daar is een andere onder aan de noord kant en een klein Dorpje/ Saint Leonardo genoemt/ waar by een kleine Haven voor de Barken/ daar 2 a 3 vadem water is. De noorde wind waait hier regt in. Op de slinker punt des Haven is een Tooren. Men kan met alle zoorten van Vaartuigen beneden het Fort Saint Catharina ankeren op 10 en 12 vadem/ Zandgrond/ maar men moet zig van noord noord-oost en ooste winden niet laten overvallen/ die hier lager wal maaken.

Men kan meede aan de zuidkant van het Eyland Favouil-

lane ankeren in eene kleine bogt / meeſt in de midden van het Eyland / voor N. en N. W. winden. Dit Eyland heeft byna 3 ½ myles in zyn omtrek / en is langer dan breed / ſtrekt Z. O. en N. weſt.

Meeſt half weg der Z. O. punt van dit Eyland / en het naaſte land van Sicilien is een gevaarlyk Steen-bankje onder water / zodanig dat men met een Schip of ander Vaartuig / uit de zuid komende / na behooren het Eyland Favouillane na moet nemen / om tot Trapano te komen / of landwaards van deze bank paſſeeren. Maar ik zoude hier des nagts niet willen blyven / dewyl hier te veel gevaar is / of men moet goet gezigt hebben / ten zy men voor de nagt is wel verkent geweeſt.

Maritimo is een groot en meeſt rond Eyland onbewoond / en daar geen ankerplaats is / byna 2 myleen beweſten dat van Levanzo gelegen / tuſſchen welke men zonder ſchroom kan paſſeeren.

Deze Eylanden geeven eene behoorlyke en genoegzaame kenning van Sicilien.

Strekkingen en Courſſen.

Van Piombino tot Argentato is de kours Z. O. wel zo Zuidelyk 10 of 11 mijlen
Van J. Elba tot M. Argentato O. Z O. wel zo Ooſtelyk ruim. 9 myles
Van Porto Hercule tot Cività Vecchià Z. O. ten O. 7 mylen
Van Cività Vecchia tot Oſtia de haven kan Romen Z. O. een weinig O. 7 mylen
Van Oſtia tot C. d'Antio Z. O. ten O. iets Z. 6 à 7 mijlen
Van C. d'Antio tot Monte Cercello Z. O. 6 mylen
Van M. Cercelle tot Gajeta O. ten Z. 7 à 8 mylen
Van Gajeta tot I Iſchia Z. O. 8 mylen
Van I. Iſchia tot I Stromboli Z. O. ten Z. 30 mylen
Van I. Iſchia tot Caſtello Mar O. omtrent 6 of 7 mylen
Van Monte Chriſti tot I. Palmerola Z. O. ten O. 35 mylen
Van I. Palmerola tot I. Pontia O ten Z. 2 à 3 mylen
Van I. Pontia tot J. Iſchia O. Z. O. iets Z. omtrent 9 mylen
Van I Iſchia tot Napolis O ten N. 5 mylen
Van Napolis tot I. Capri Z. ten W. 4 mylen
Van I. Capri tot C. Carbonera W. Z. W. wel zo Zuidelyk 56 mylen
Van I. Capri tot I. Uſtica Z Z. W. 27 of 28 mylen
Van I. Capri tot I. Alicur Z. iets W. 27 à 28 mylen
Van I. Capri tot I. Licoſſa O. ten Z. 9 mylen
Van C. Licoſſa tot Cabo de la Foreſta O. Z. O. 7 mylen
Van C. Licoſſa tot J. Stromboli Z. ten O. iets O. 18 mylen
Van C. Licoſſa tot C. Baticana Z. O. ten Z wel zo zuidelyk 25 of 26 mylen
Van C. Licoſſa tot C. de Sovara Z. O. ten Z. wel zo ooſtelyk ruim 18 mylen
Van C. Baticana tot de hoek van Meſſina Z. ten W. 7 ½ mylen
Van de hoek van Meſſina tot J. Stromboli N. W. ten N. 12 mylen
Van de hoek van Meſſina tot de hoek van Milaſſo W wel zo noordelyk 7 of 8 mylen
Van de hoek van Milaſſo tot C. Bongerbino weſt wel zo zuidelyk of omtrent weſt ten zuiden 20 mylen
Van Palermo tot I. Iſchia N. wel zo ooſtelyk 37 mylen
Van Palermo tot I. Alicur N. O. ten O. wel zo ooſtelyk 10 à 11 mylen
Van C. Bonbergino tot C. di Gallo N. N. W. 3 mylen
Van C. di Gallo tot C. S. Vito W. ten Z. 7 of 8 mylen
Van C. S. Vito tot Trapano W. Z. W. 4 mylen
Van Trapano tot C. Carbonera weſt noord-weſt wel zo weſtelyk 34 mylen
Van I. Salini tot I. Felicur W. ten Z. 4 à 5 mylen
Van I. Felicur tot I. Alicur W. omtrent. 3 mylen
Van I. Alicur tot I. Uſtica W. en W. ten N. omtrent 10 mylen
Van I. Uſtica tot C. Carbonera W iets N. 42 mylen
Van I. Uſtica tot I. Maritimo Z. W. iets W. 17 mylen
Van I. Maritimo tot C. Carbonera W. N. W. wel zo weſtelyk 30 mylen
Van I. Maritimo tot I. Elba N. N. W. iets N. 71. mylen

Hoogten.

Piombino leid op	42 graden 57 min.
Civittà Vecchia op	42 graden 10 min.
Monte Cercallo op	41 graden 18 min.
Napoli op	40 graden 51 min.
't Naauw van Meſſina op	38 graden 12 á 18 min.
I. Uſtica op	38 graden 47 min.
Trapano op	38 graden 2 min.

Hoe haar deze Landen uit der Zee vertoonen.

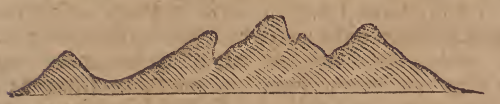

Aldus vertoont I. Giglio zuiden ten weſten 4 mylen van u leggende.

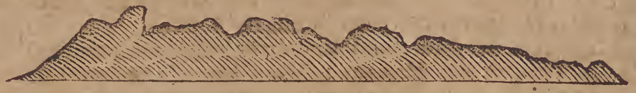

Als men regt beweſten Planoſa is / zoo vertoont I. Sanuti omtrent ooſt ten zuiden van u aldus.

Porto Hercule.

Dit behoort aan 't volgende / de O O aan malkanderen.

Aldus vertoont 't Land van Monte Argentato, als men daar by langs zeild 2 groote mylen van de wal

Aldus vertoont Monte Cercello O. en O. ten N. omtrent 5 mylen van u zynde.

Aldus vertoont Monte Cercello N. ten W omtrent 5 mylen daar af zynde.

I. Pontia N. O. ten N. 8 mylen vertoont aldus

I. Palmerola N. O. ten N. 5 mylen vertoont aldus.

d'Eilanden Palmerola en Pontia W. ten N. omtrent 3 mylen daar af zynde / vertoont aldus.

d'Eilanden Ventoticue vertoonen aldus als men daar Z. omtrent 3 myl af is.

I. Iſchia Z. W. ten W. omtrent 3 mylen van u vertoont aldus.

I. Nixita beweſten Napolis vertoont aldus / als men 't eerſt gewaar wort na Napolis zeilende.

Aldus vertoont Monte Greco beooſten Napolis gelyk 2 zuikerbrooden.

I. Ca-

Nieuwe Afteekening van de EYLANDEN van GOZO en MELITE of MALTA met deesselfs Haven Stad Kasteelen en Sterktens, geleegen in de MIDDELANDSCHE ZEE.
te Amsterdam by GERARD VAN KEULEN Boek en Zee-kaert Verkooper aen de Nieuwen-brug met Previlegie voor 15 Iaere

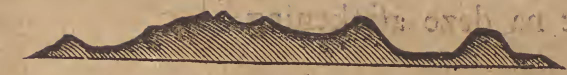
VERKLARING
van de Hoofdstad
van t Eyland
MALTA

a la Vecchia Strada coperta ridotto in falsa braga
b Fortificatione d.a Floriana
c Siti da fabricare Case
d Riuellini del Marchese S. Ang...
e Posta della lingua di Franc...
f Posta della lingua di Prouen...
g Posta della lingua d'Aluern...
h Posta della lingua d'Aragon...
i Posta della lingua d'Alemag...
k Posta della lingua di Castiglia
l Convento de P.P. Capuccini
m Posta della lingua d'Italia
n Giardinetto di S. E.
o Porta di Monte allo Sharcator...
p Doi Pareti da Esequirsi
q Isola della Senglia
r Borgo detto Citta Vittoriosa
s Borgo detto Bormola
t Vecchia fort.ne della S. Margher... ridotta in habitatione per S. S.
v Parete della nuova Citta Cottone...

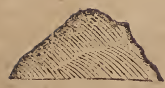

Cabo Taillar W. ten N. 4½ myl, op de kust van Provence ..
N. N. W. ½ W.
Cabo Taillar, N. N. O. 4 myl.
C. Roux N. W. ten W. 4 myl ..
N. W. ten W. het eil. Porquerolle
la grande Passe
N. W. ½ N. het eiland Levant .
W. ten N. ½ N. pr. Compas 2¾ myl het eil. Taulare .
N. W. ½ W. op 't Compas 3½ myl.
Taular W. en bezuiden 3 myl
W. Z. W. 4 myl
Z. W. ten Z. 4½ myl.
I. Castelace
al. Cortelazzo.
I. Serpentaire.
Cabo Carbonnera of Z. O. hoek van Sardinien, Z. W. ten W. 4 myl van u
Cabo Corso of de Noord hoek van Corsica
N. W. 3 myl
dezelve West 2 myl
Z. Z. W.
de Noord kant van Corsica
Z. W.
de Noord hoek van Corsica
N. N. W. 6 myl.

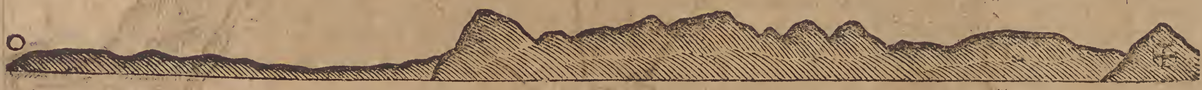
I. Capri N. 3 mylen van u vertoont aldus

I. Capri vertoont aldus/ als men de bay van Napolis inzeilt.

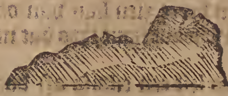
Als gy dezen spitzen berg/ die omtrent 6 mylen beoosten Palermo leid/ Z. ten W. 4 of 5 mylen van u hebt/ zal 't Land aldus vertoonen.

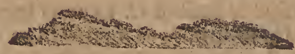
Cabo C. Vito Z. O. ten Z. van u leggende/ vertoont 't land aldus.

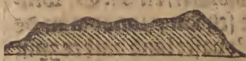
Dit behoort aan 't voorgaande/ de kruiskens aan malkanderen.

Dus vertoont Stromboli altyd Rookende

Aldus vertoont I. Lipari daar voorby zeilende.

I. Alicur N. O. van u vertoont aldus.

Aldus vertoont I. Ustica N. O. van u/ men kan 3 heuvelen van Sicilien zien.

I. Ustica O. Z. O. van u vertoont aldus.

De Agtste Vertoninge, van de

Zuidelykste en Oostelykste Zee-kusten van 't Eyland Sicilien, met de tegen overgelegene Zee-kusten van Barbaryen tusschen C. Bona en 't Eiland Zerby.

AAn de west-zyde van Sicilien leggen behalven eenige kleine eilandekens 3 eilanden van tamelyke grote/ te weten Maritimo, Levenzo en Favagnana, waar van Maritimo 't westelykste is/ leggende van Sicilien West 4 of 5 mylen/ als ook 't hoogste/ dat men met klaer weder wel 10 of 12 mylen verre sien kan.

Levenzo is 't noordelykste en doet hem aan 2 langagtige bergkens op.

Favagnana is 't Zuidelykste en grootste/ en heeft veel laag land rondom hem/ daar staat aan 't Zuid-einde op 't hoog een Kasteel/ maar op 't laage land staat een huis. 't Is een oneffen eyland en doet hem zeer kennelyk op met tanden als een Zaage.

Trapano 't West-einde van Sicilien is laagagtig Land/ waar aan 't goed te kennen is. De Stad Trapano leid op een smalle uithoek/ die van de Noordwestelykste en uiterste hoek van Sicilien afloopt/ gelyk in de haven-kaart afgebeeld staat. Wilt gy benoorden de voorsz. Eylanden zijnde/ tot Trapano weezen/ zo zeilt van d'Eylanden oost Zuid oost/ tot dat gy komt by een klein Eyland/ daar 't Kasteel Colombara op staat/ loopt daar bezuiden om/ en zet 't tusschen dit Eyland en de Stad Trapano op 5 of 6 vadem beschut voor meest alle winden. Hier word veel Zout gemaakt.

Van Trapano tot de hoek Mazara is d'koers Z. iets W. 4 of 5 mylen/ alwaar tusschen beide 3 mylen van Trapano de Stad Marsella leid.

Omtrent 5 mylen beoosten de hoek Mazara leggen aan de zee kant 2 laage bergen strekkende aan malkanderen/ waar van d'oostelykste aan 't oost-einde zeer gehakkelt en gekartelt is. Het Land bewesten deze Berg is op de Zeekant effen en slegt en na de hoek Mazara toe al lager en lager. Onder aan de oostelykste berg leid de Stad Xaca op een hoek van 't Land/ en beoosten deze bergen is 't Land nog hoog en Bergagtig.

Sergento vertoont na deze aftekening.

Sergento. Omtrent 5 mylen beoosten dezen Berg leid Sergento op 't hooge Land aan de oost-zyde van een valeye / daar laad men veel kooren.

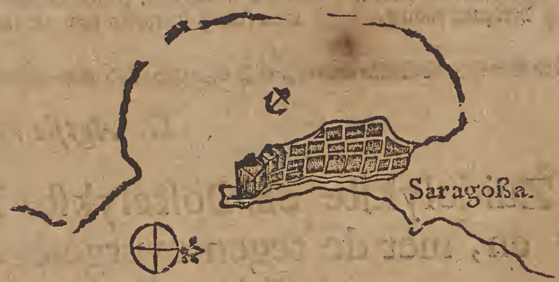
De oostelijkste hoek is C. Leucata leggende van de hoek Mazara Z.O. ten O. iets O. 16 mylen / en van daar tot C. Scaramis strekt de kust oost zuid-oost 10 mylen / en van daar voort tot C. Passaro de Zuid-oost hoek van Sicilien oost ten Z. iets Z. 12 of 13 mylen.

C. Passaro. Cabo Passaro is een laage hoek / daar een vuurtooren op staat / 't welk als men die eerst gewaar word / wel een Eyland schynt te wezen / maar is vast land. Benoorden Caap Passaro word 't land van Sicilien reedelyk hoog en tamelyk effen / maar een stuk benoorden de Kaap leid nog een andere hoek / die alzo laag als deze Kaap is / en als die omtrent 3 mylen noord ten oosten en C. Passaro zuidwest ten westen van u leid / dan leid omtrent N. van u den uitnemende hooge en zeer kennelyke Berg Monte Gibello, niet verre van de stad Catania een weinig te M. Gibello. Landewaart in leggende / die men met klaar weeder langs de geheele oost kust en meest langs de Zuid kust van Sicilien sien kan / en is meest met Sneeuw bedekt / alhoewel dat hy altyd rookt / en zomtyds ook vlammen vuurs uitwerpt. De rook van dezen Berg maakt een groote zwarte streep als een bank in de Lugt / waar aan hy beneffens zyn hoogte goed te kennen is / de Poëten verdigten van ouds Vulcanus daar zyn Smits te hebben.

By Caap Passaro leggen 3 of 4 Eylandekens / en regt benoorden de kaap is 't geheel vuil en rudsige scherpe grond / zo dat men daar niet zetten mag / om dat de touwen daar geheel zoude afvylen. Cabo Passaro legt van Cabo Galei verscheiden Z. Z. W. en N. N. O. omtrent 6 mylen / op een Compas / dat een strekt miswyzing heeft / deze Caape zyn beide laag land / dat men maar 3 mylen verre zien kan van om laag in 't Schip. Cabo Galei heeft een schoone kant / zoo dat men 'er niet aan misdoen kan.

Van Cabo Passaro leit een eiland af / daar een vierkant Kasteeltje op staat. Kleine scheepen konnen aan de Noordzyde van 't eiland omlopen / laatende het eiland aan de bakboort-zyde van zig / en konnen daar achter beschut leggen voor O. Z. O. en Z. insgelyks ook voor Westen / Noorden / en N. O. winden. Het eiland is aan de buitenkant schoon; maar aan de binnenkant sch[illegible] het met een rif aan 't vaste land vast te zyn.

SARAGOSSA

Van C. Passaro tot Saragossa of Syracusa is de kours N. 5 mylen / maar van Saragossa tot Messina N. ten O. iets N. 10 mylen. Om daar in te zeilen is niet anders te myden / als in de Caart te zien is / het is een goede plaats om te ankeren / op 6, 5, à 4 baam.

Messina. Messina leid 2 of 3 mylen bezuiden den hoek Faro of van 't Naauw / hebbende de beste Haven van geheel Sicilien, die is gemaakt met een groot lang hooft om agter te loopen / zonder schroom mag men by de wal langs vrymoedig inlopen / en zetten 't binnen aan de Stad met touwen aan de Kaap vast en met Ankers t' Zee-waart / en leggen beschut voor alle winden. Men kan 't ook wel buiten de Haven zetten / om dat daar over al schone grond is.

Die door 't naeuw van Messina zeilen wil na 't noord / als hy uit den zuiden komt / die moet de wal van Calabrien of van 't

vaste

vaste Land houden / om dat de stromen daar meest om de noord lopen: maar in tegendeel uit de noord door 't naauw van Messina lopende / moet men de Siciliaansche wal naast houden / vermits de stroom aan de Siciliaansche Kust zomtyds zo rasch loopt en Kavelt / datze bykans als een Maal stroom draait: zo dat die / die in stilte daar in komt / gevaar loopt om daar uit te komen / daar moet op gemerkt worden. Cabodel'Arme O. Z. O. van u tegen de kant van Sicilia aan legt een kleine stad tegen het gebergte aan; daar benoorden ziet men een dorre vuurtoren op de kant getimmert staan / waar onder eenige grote stenen aan de kant van 't water leggen; benoorden die Toren en steenen is een redelyke inbogt / en een breed opgaande pad / dat landewaart in loopt; voor dit Breede Pad is goet zetten op 16, 12, 8, à 5 vaam schone zandgrond. Aan de Noord kant van deze bay op de bergen / ziet men een groote vierkant huis getimmert / dat leid Noorden van u / als gy hier ten anker legt.

Malta.

Oystien of 16 mylen Zuidwest van C. Passaro leid 't eiland Malta. Die van C. Carbonera of Calari afkomende zuid Oosten wel zo Oostelyk zeilt / zal bezuiden de Eilanden die bewesten Trapano leggen en benoorden de klippen Chirbi, tusschen beiden deur lopen / en met dien kours en voortgang benoorden Malta vervallen. Malta is een van de vrugtbaarste Landen van de geheele Middellandsche-Zee in graenen / alhoewel Gozo nog vrugtbaarder is; en heeft vier havens / waar van de twee als La Valette en Marsazy goed zyn. De Zuidoost hoek van Malta is 't hoogste van 't Eiland / en omtrent een myl daar bewesten leid de ronde hoge klip of eilandeken Folsolo, aan deze hoek heeft Malta veel wit Land by na als Doeveren in Engeland / waar op men een wit Kerksken siet / als men daar omtrent een myl af is. Als men uit d'oost komt Malta Noordwest van zig hebbende / zo siet men 't geheel kort / hebbende aan de Zuid kant een korte effene hoek / die wat hoger is als 't Land daar benoorden / en is aan 't zuiden steil en na 't Noord allengskens laager en laager effen afgaande. De Noord zijde van Malta strekt van C. de S. Nicolo tot J. Gozo W. N. W. en W. ten N. 6 of 7 mylen / maar de Zuidwestzyde van Bozette tot J. Gozo W. N. W. 6 mylen.

La Valette.

Die tot Malta in de haven van La Valette wezen wil / die moet weeten / dat die Stad aan de Noord zyde van 't Eiland leid / byna aan 't Oosteinde / hebbende een schone Haven. Als men die haven inloopt / zo zeilt men zo digt als men wil by de nieuwe Stad Lo Burgo in / latende die aan stuurboord en d'oude Stad La Valette aan bakboord leggen / en als men d'oude Stad voorby is / dan wykt men straks Zuidoost-waart op / en zettet 't binnen de Stad Lo Burgo waar men wil / deze Haven wort met een keeten gesloten. Voor de haven van Malta op de middelste punt brand een vuur / dat men met klaar weer 2 à 3 mylen in zee ziet: van Cabo S. Nicolo is een Bank of rif / die wel een ½ myl in zee strekt.

J. Gozo

Agter 't Eyland Gozo loopen alle Christen kruiszers ter reede / daar is men wel bewaart van Casteelen; maar in Malta of desselfs haven mogen geen Kruissers komen / die in oorlog met de kroon van Spangien zyn / ten waare by hooge noodzakelykheid / 't zy dat iemand van Turken of andere natien gejaagt word / of door storm en tempeest; en zy moeten zo dra het maar bekwaam weer is / terstont daar van daan vertrekken / maar onder 't Eyland Gozo kan men blyven leggen. Koopvaardy-scheepen / die geen Prattica hebben / moeten aan de Westzyden inlopen / en die Prattica moeten leggen / die lopen aan de Oostzyde in. Koopvaarders mogen ter allertyden by Valette inlopen / maar kruissers in oorlog-tyden geen andere / dan die met Spangien in vrede leven / om dat 't eiland op geen ander voorwaarde aan de Maltesers van Spanjen is afgestaan / doen zy 't eerst gingen bewonen.

Aan 't West-einde van Malta leid 't Eiland Gozo, wezende een reedelijk hoog Eiland met 7 Bergen / daar in 't midden een Kasteel staat met een Stedeken / zynde zeer vrugtbaar als gezeid is.

J. Pantalaria.

Tusschen Gozo en Malta leid / behalven nog eenige kleine eilandekens / ook 't eilandeken Cumine, daar op staat een zeer sterke vastigheid om de Reede van Gozo en de West-hoek van Malta te beschermen voor alle vyandelijke overlast.

Tusschen Malta en C. Bona leggen ook d'Eilandekens Pantalaria, Limosa en Lampadosa. Pantalaria, dat O. Z. O. iets O. 12 mylen van C. Bona en N. W. ten W. iets W. 23 mylen van J. Gozo, en W. of iets N. 38 mylen van C. Passaro leid / heeft aan de Zuidoost zyde goede Reede op 18 vadem goede Ankergrond. Daar schynt aan de Noordwest-zyde / daar een groot wit Kasteel staat / ook wel Reede te zyn. Omtrent een myl N. O. van d'O. hoek van Pantalaria leid een klip 7 of 8 voeten onder water.

J. Lamosa.

Limosa, leggende Zuidoost iets Z. 16 mylen van Pantalaria en West ten Zuiden 12 mylen van Gozo, heeft een schorre opgaande Kust / en rondom zeer diep / ja te diep om Reede te maken.

J. Lampaoosa.

Lampadosa, van Pantalaria Zuid Zuidoost iets O. 20 mylen / en van Limosa Zuidwest ten zuiden 5 á 6 mylen leggende / heeft aan de Zuid zyde een zand-bay of Reede. Als gy daar zetten wilt om varsch water te halen / zo houd 't oude vervallen Kasteel / dat op een ronde heuvel bewesten de bay staat / Noordwest ten westen van u / en zet 't in de bay op 15, 16, 17 of 18 vadem weeke zandgrond / gy kent dan met de Boot 't varsch water tusschen deze zandbayen 't Kasteel in van boven halen. Hier strekt de Kust oost zuid oost en west noord west op deze Reede. W. zuid west omtrent een myl van de west zuid west hoek van Lampadosa leid een klip boven water / maar gy kent tusschen beiden zonder schromen deur zeilen; west ten noorde en west noord west van Lampadosa, omtrent 3 mylen leid nog een grote ronde klip in Zee. Lampadosa leid op 35° gr. 40 min N. B. en men heeft in 't vaarwater tusschen de Barbarye kust niet meer dan 30 vaam water. Lampadosa heeft een inwyk van 1½ Cabels lengte land / recht over 't vervallen Casteel / ook is deze bay maar 1½ Cabel lengte wyd / een west zuid west en een zuid ten west wind begint daar recht in te waayen / maar voorts legt men voor alle winden beschut / men legt op 6 à 5 vadem water / met ankers 't zee / of touwen aan 't land vast.

De Kust van Barbaryen.

C. Bona

Noord noordoost een delt-stuks groot schoot van C. Bona leid een klip 8 voeten onder water / die men daar in 't voorby zeilen schouwen moet. Van C. Bona strekt de Kust tot Cabo Cupia of de hoek van Galippa Zuid Zuidoost 2½ mylen. Caap Bona is hoog en steil tot aan 't water toe / maar daar beoosten zeer laag tot Galippa toe. De Zuidhoek van Caap Bona, genaamt Galippa, is een lage punt van Duinen / die men maar 2 mijlen kan zien. Van die punt om de zuid west ten zuide leid 't Casteel Gallipoli, op een ronde berg getimmert / digt aan de waterkant; dit Casteel kan men 6 à 7 mylen ver zien. Men moet verdagt wezen op de vlakke zand dunnige punt / als men van de oost of zuid komt; men zou het Casteel zomtyds voor 't buitenste land neemen / en zeilen zo tegen die punt aan. Deze punt legt omtrent noord oost en noorde van 't Casteel / omtrent ¾ myl. Hier is goede reede achter 't Casteel voor oost noord oost / noorden / noordwest / west / en verdere zulke winden / 't voorland langs. Deze heele Cust is laag / men moet daar op verdagt wezen / dat men 't hoge binnen land van deze kust niet neemt voor 't buitenland; alzo men het voorland van Gallipoli, al heel tot de Golf van Mahometa, maar 2 à 3 mylen ver kan zien / en loopt zo vlak op ver landwaard in na het gebergte toe / wel 3 mijlen. Men zou by nacht zomtyds meenen aan 't gebergte / dat men nog ver van land was / en men zou tegen het lage vlakke land aan zyn.

Dit lage land heeft aan de zee-kant witte zandstrand / en beneden die Sandstrand in 't water langs door klippen / zo dat op 12 à 18 vaam aan de kant niet dan klipgrond is / en van 30 tot 25 vaam na de kant is de grond zand met klei daar onder; dit is van 't Casteel / tot 2 mylen na 't zuidwesten. Als men achter het Casteel met kleine scheepen ter Rede wil loopen / moet men een rif van klippen myden / dat van 't Casteel afloopt.

C. Capa Gallipa.

Aan C Cupia is 't droog / zo dat gy hem niet te na komen meugt / bezuiden 't Casteel binnen 't oude hooft is een redelyke haven voor kleine Scheepkens. De grond van Gallipa is in alle plaatzen met Koraal bezet / en zo scharp / dat 't niet geraden is daar te zetten. Van C. Cupia tot Hamanat strekt de Kust zuidwest wel zo zuidelyk 10 of 11 mylen / daar bezuiden ontvalt 't Land in een groore inwyk / geheeten de Golf van Mahometa: voor Hamanat is in alle plaatzen goede zand-grond / en aan de west-zyde van 't Kasteel is een haven van Tartanen.

Hamanat.

Van C. Cupia tot Susa is de kours zuid zuid-west 19 of 20 mylen / maar van Hamanat tot Susa zuid 8 mylen / en van Hamanat tot Araclea Z. ten W. 6 mylen / als ook van Araclea tot Susa Z. O. omtrent 3 mylen.

Suſa: Suſa is een der voornaamſte Koop-ſteeden in Barbaryen, en heeft een redelyke Haven voor Scheepen / die niet boven de 200 laſt zyn / daar zet men 't voor de noordooſt-hoek van de Stad zo na als men kan op 5 vadem / latende 't oude hooft van de haven noord ten ooſten van u zyn. Hier is men alleen voor noord-ooſte en noord noord-ooſte winden onbewaart. De Zuid kuſt is droog.

Monaſter. Van Suſa tot Monaſter is de kours ooſt en ooſt ten zuiden 2 kleine mylen. Voor Monaſter leid een Eylandeken omtrent een vierendeel myl van de Stad / en is een goede Reede voor alle winden. Uit de noord komende / laat Monaſter aan ſtuurboord / en als gy ziet de laage hoek die uitwaarrd loopt / zo loop ooſt aan omtrent daar bezuiden / en zet 't waar 't u belieft. De kleine Eylandeken Coriæ en de drooge plaatzen beſchutten u voor alle noord-ooſt / ooſt en zuid-ooſte winden.

Tuſſchen beide Eylandekens Coriæ is 't 10 voeten diep / en van 't zuidelykſte Eylandeken ſtrekt een drooge plaat zuid zuid-weſt af / van 5 / 6 / 7 / en 8 voeten water: twee groote mylen daar af aan de zuidooſt zyde / neſſens 't land / is 9 vadem goede zandgrond / en reede voor alle weſte en noorde winden.

Van Suſa tot Comigeras, of Coriæ, is de koers ooſt wel zo noordelyk omtrent 4 mylen / en van Coriæ tot Aphrica zuid ten ooſten wel zo ooſtelyk 5 mylen.

Men kan 't aan beide zyden van deze vermaarde Stad Aphrica zetten. Deze Stad heeft een oude uitſteekende Haven /
Aphrica. rondom bemuurt / maar is nu droog / vermits de Spanjaarden haar over 100 jaaren belemmert hebben.

Van Coriæ tot C. Carpudia, of de hoek van Alfaques, is de koers zuid ten ooſten wel zo ooſtelyk omtrent 12 mylen / maar van Aphrica tot C. Carpudia zuid zuid-ooſt 5 mylen / daar is een ſchoone en diepe kuſt buiten zonder ondiepe plaatzen / behalven dat tuſſchen beiden een Eyland leid / 't welk rondom vuil is.

Van C. Carpudia ſtrekt een zeer ſmal rif zuidooſt omtrent drie vierde van een myl in Zee / omtrent 1½ myl van deze droogte kent gy van de Compagne zien 't Eyland Querqueni of Chercheni genaamt leggende zeer laag gelyk met 't water en bewoſſen met Palm-boomen. Als gy tuſſchen de vaſte wal en het Eyland deur wilt met een ſchip / dat 13 of 13½ voeten diep gaat / zo moet gy van 't rif van Carpudia zuid zuid-weſt aan loopen een myl / tot gy meer en meer diepte krygende op 6 vadem komt / dan droogt 't voor uit tot 15 voeten toe / en komende beneden Alfaques 1½ myl daar beooſten / zo hebt gy in 't midden van 't vaarwaater 9 vadem / en tuſſchen de zuidweſt hoek van Querqueni en de Stad Alfaques 16 vadem / daar gy voor de Stad een Roerſchoot van de wal zetten kent / waar gy wilt.

't Eyland Querqueni is / (gelyk gezeid is) zo laag / dat gy 't
Alfaques. Querqueni. een myl daar of zynde niet bekennen kent van de Palm-bomen / en aan d'ooſt en zuidooſt zyde is een vlak afgaande droogte / daar gy een vierde myl afzynde een vadem / en een myl afzynde 6 vadem water op hebt. Uit de ooſt of zuidooſt koomende aan deze ondiepe plaatzen / zo hebt gy / al is 't met een vliegende ſtorm / hoe nader hier hoe ſlegter water / en een ervaren Man zet 't hier gewoonelyk met alle winden op 4 of 5 vadem om de ſlegtheid van 't water / al is 't dat hy geen Land ziet. De grond is zo wel binnen als buiten een Wiere en Modderige zagte grond / maar aan de noordooſthoek is 't diep / ſcharp en klippig / zo dat gy aan 't Lood merken kent / of gy bezuiden of benoorden ontvalt. De zuid hoek leid van Alfaques ooſt ten zuiden 2 mylen en de noordooſt hoek van I. Lampadoſa zuidweſt 15 mylen / als gy Lampadoſa 5 of 6 mylen noordooſt van u hebt / zo hebt gy 't diepſte water tot 35 vadem / maar tuſſchen Querqueni en I. Zerby is 't 25 vadem diep.

Gy meugt niet nader aan Zerby komen als op 3 vadem / of gy valt met laag water droog. Van Caap Carpudia tot de droogte van Roſambri gaat Eb en vloed / hoe verder in de inwyk tuſſchen Alfaques en Zerby hoe hooger / want voor Alfaques valt 't water derde half voet / binnen Zerby 4 voeten / geheel binnen in d'inwyk 6 voeten.

't Eyland Zerby is zeer laag bewoſſen vol boomen / en rond om ondiep / behalven aan de Weſtzyde / tuſſchen Zerby en 't vaſte land / geheel by de brugge is 't 3 vadem. 't Heeft drie Steeden / en mag vrywelyk klein Holland genaamt worden van weegen de groote handel in geheel Aphrica. Dit volk geeft jaarlyks aan die van Tunis 18000 ſtukken van agten voor tribuit / 5000 aan de Sultan van Conſtantinopolen voor zyn huis / en is het rykſte volk van geheel Barbaryen.

Bezuiden Alfaques aan de kuſt omtrent 2 mylen / zinken alle Scheepen en Barken in 12 uuren tyds / die die kuſt wat na zyn. Daarom dragen de Zerebyner groote vlyt de Syrters te ſchouwen / als ze grond raken. Deze Sinker of Welzand ſtrekt boven de 100 mylen landewaard in na Vergila, gelyk een Rivier / daar de Reiſigers met de Paarden / Cameelen en bagagie op zommige plaatzen door weg-wyzers over geleid worden.

Strekkinge en Coerſſen

Van J. Maritimo tot Trapano is de kours ooſt	5 mylen
Van J. Maritimo tot J. Favagnana ooſt zuid ooſt	2 mylen
Van J. Favagnana tot C. Bona Z. W. iets W.	16 of 17 mylen
Van I. Favagnana tot I. Pantalaria Z. ten W.	17 à 18 mylen
Van I. Favagnana tot de hoek Mazara Z. ten O.	3 of 4 mylen
Van Trapano tot de hoek Mazara Z. iets W.	4 of 5 mylen
Van de hoek Mazara tot C. Leocata Z. O. ten O. iets O.	16 mylen
Van C. Leocata tot C. Scaramis O. Z. O.	10 mylen
Van C. Scaramis tot C Paſſaro O. ten Z. Z.	12 of 13 mylen
Van C. Paſſaro tot I. Candia O. ten Z.	10 mylen
Van C. Paſſaro tot C. Matapan O. wel zo zuidelyk	85 mylen
Van C. Paſſaro tot I. Sapienza O.	73 mylen
Van C. Paſſaro tot I. Sante O. ten N.	68 mylen
Van C. Paſſaro tot Siragoſſa N.	5 mylen
Van Siragoſſa tot Meſſina N. ten O. iets N.	19 mylen
Van Meſſina tot Rhezzo Z. O ten Z.	3 of 4 mylen
Van Meſſina tot C. dell' Arme Z. Z. O.	6 mylen
Van bezuiden I. Malta tot voor Tripolis di Bar baria Z. ten W.	45 mylen
Van I. Malta tot Alexandrien O. Z. O. wel zo Ooſtelyk	212 mylen
Van C. Paſſaro tot I. Gozo Z. W. ten W.	17 mylen
Van I. Gozo tot I. Pantalaria N. W. ten W. iets W.	24 m.
Van I. Pantatalaria tot C. Paſſaro O. of iets Z.	38 mylen
Van I. Pantalaria tot C. Bona W. N. W. iets W-	12 mylen
Van I. Pantalaria tot Aphrica Z. Z. W. of iets W.	24 mylen
Van I. Plantalaria tot I. Lampadoſa Z. Z. O. iets O.	20 mylen
Van I. Pantalaria tot I. Limoſa Z. O. iets Z.	16 mylen
Van I. Limoſa tot I. Gozo O. ten N.	12 mylen
Van I. Limoſa tot I. Lampadoſa Z. W. ten Z.	5 à 6 mylen
Van I. Lampadoſa tot J. Gozo O. ten N. iets N.	17 mylen
Van I. Lampadoſa tot C. Bona N. W. iets N.	30 mylen
Van C. Bona tot C. Cupia Z Z. O.	2½ mylen
Van C. Cupia tot Suſa Z. Z. W.	19 of 20 mylen
Van Suſa tot d' Eilanden Comigeras O. wel zo Noordelyk	5 m.
Van de Comigeras tot Aphrica Z. ten O. wel zo Ooſtelyk	5 m.
Van Aphrica tot C. Carpudia Z. Z. O.	5 mylen
Van C. Carpudia tot Alfaques Z. Z. W.	3 à 4 mylen

Hoog-

Pas kaart vande Zee-kusten van
CICILIA CALABRIA
GRÆTIA en MOREA
Tusschen
C.Paßaro, C.Lengua en I.Sirigo
't Amsterdam by
IOANNES van KEULEN
aen de Nieuwe brugh inde Gekroonde Lootsman
Met Privilegi voor 15 Iaar
Pas-Caarte van de Haven van Cephalonia in 't groot
I. SEPHALONIA
Cephalonia
C.Sidaro
Terra di Otranto
Brundisi
Taranto
Otranto
Golfo di Taranto
Golfo di Rossano
Rossano
C. delle Colonne
Golfo delli Castelli
C. Spartivento
Meßina
Catania
Golfo di Catania
Saragoça off Syracusa
C. Paßaro
La Valona
C. Lengua
't Inkomen van de Golf van Venetia
I. Pachsu
Antipachsu
Golfo di Larta
I. S Maura
I. CEPHALONIA
I. ZANTE
De Golf van Lepanto of Corinten
Corinten
C. Calvina of C. Tornese
Castelle Tornese
Modon
I. Sapienza
C. Matapan
I. Cervy
I. Serigo
't Eylandt Zante
Zante
Pas Caarte van 't Eylandt Zante en een Gedeelte van de cust van Morea
Porto de Prodino in 't groot
I. Prodino
Santa Maura of Leucadia
Griekenland
Duytsche Mylen 15 in een graad
Spaansche Mylen 17½ in een graad
Engelsche en Fran. Mylen 20 in een graad
Italiaansche Mylen 60 in een graad

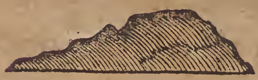
Hoogten.

Trapano leid op	38 graden 2 min.	I. Pantalaria op	36 graden 50 min.
C. Mazara op	37 graden 44 min	J. Limosa op	36 graden 0 min.
C. Passaro op	36 graden 44 min.	J. Lampadosa op	35 graden 40 min.
't Naauw van Messina op	38 graden 12 á 18 min.	C. Bona op	37 graden 15 min.
Messina zelfs op	38 graden 15 min.	Gallipa op	36 graden 45 min.
Saragosa, of Syracusa op	37 graden 10 min.	Susa op	35 graden 40 min.
De oosthoek van Malta op	35 graden 56 min.	Aphrica op	35 graden 20 min.
		C. Carpudia op	35 graden 10 min.
		Alfaques op	34 graden 52 min.
		De noord west-hoek van J. Zerby op	34 graden 16 min.

Hoe haar deze Landen uit der Zee vertonen.

Aldus vertoond J. Maritimo O. van u/ en strekt in hoogte boven alle Landen uit.

Maritimo N. W. ten W.

Favagnana N. W. ten W

Levanco N. ten W.

Aldus vertonen de 3 Eylanden bewesten Sicilien, als men uit de west komt.

J. Maritimo noord noord-oost 6 of 7 mylen van u vertoont aldus.

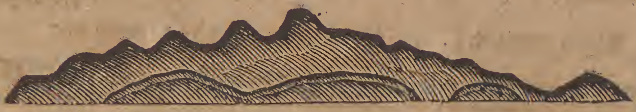
Aldus vertoont J. Favagnana, als men 't wat na by is/ hebbende veel laag Land rondom/ en op 't hoog van 't zuid-einde staat een Kasteel/ en op 't laag een huis.

J. Levanzo zuid ten westen van u/ vertoont aldus.

J. Maritimo zuid-west ten zuiden 3 mylen van u/ vertoont aldus.

Aldus vertoont J. Maritimo N. O. ten N. van u zynde.

Aldus vertoont Trapano met de Eylanden daar bewesten/ als Trapano O. Z. O. 8 mylen van u leid.

Trapano N. N. O. van u zynde/ vertoond met de Eylanden daar bewesten aldus.

Aldus vertoond 't N. W.-einde van Sicilien, en schynt om zyn laagte van verre een Eyland te wezen.

O. ten. N.

O. N. O

Oost

Uit de west komende/ zo vertoont 't west-einde van Sicilien aldus/ als de noordhoek O. N. O./ en de ander hoek O. van u leid. De hoogen berg/ dat een Eyland is/ leid dan O. ten N. van u.

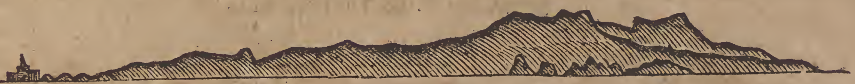
N. ten W.

N. O ten O.

Mazara.

Aldus vertoond 't west-einde van Sicilien, als 't oost einde N. O. ten O./ en 't west-einde N. ten W./ en den hogen berg N. ten O. van u leid/ dan komt Mazara neffens den hoogen berg.

Aldus vertoond Sicilien, als den hoogen berg O. van u is

Dit Land leid beoosten 't voorgaande/ 't oost-einde van oost van u.

't Zuidwest-einde van Sicilien vertoond aldus/ als de ronden berg N. ten W./ en 't oosteinde O. N. O. van u is.

C. Passaro N. oost omtrent 4 mylen van u vertoont aldus.

C. Passaro N. N. oost omtrent 4 mylen vertoond aldus.

C. Passaro N. W. omtrent 5 mylen van u vertoond aldus.

Dit schynt meest altyd een Eyland en vertoond als Voorland.

C. Passaro W. 3 mylen van u vertoond aldus.

Aldus vertoond C. Passaro, op wiens hoek een vuurtoren staat/ als men om de west komende/ daar by langs zeild.

Aldus vertoond C. Passaro, als men daar by langs om zeild/ de hoek is witte zand-strand/ en daar leggen 3 of 4 Eylandekens aan de hoek.

Dit zyn zandige Eylandekens. M. Gibello N. wel 30 oostelyk. Dit Kasteel vertoond gelyk een roode Pannen huis.

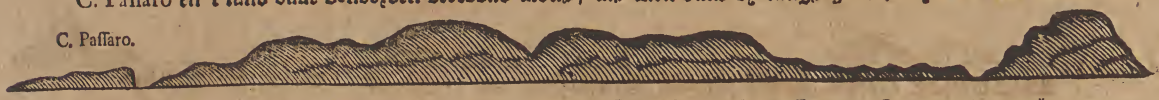
Aldus vertoond C. Passaro, als men daar op de reede legt.

C. Passaro.

C. Passaro en 't land daar benoorden vertoond aldus/ als men daar by langs zeild 7 mylen van de wal.

C. Passaro.

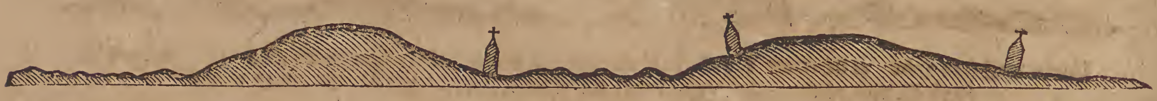
Aldus vertoont 't oost-einde van Sicilien, regt benoorden C. Passaro, als de Kaap oost omtrent 6 mylen/ en den hogen berg Monte Gibello of Ætna N. N. oost van u is.

't Oost-einde van Sicilien neffens 't midden west ten zuiden 5 mylen van u vertoond aldus.

Monte Gibello N. wel 30 oostelyk/ vertoond aldus

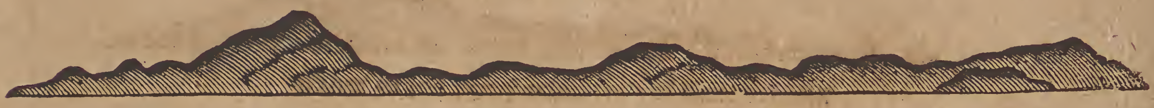

Aldus vertoond uit de Marsch 't oost-einde van Sicilien, als C. Passaro, daar de vuurtoren op staat/ N.-oost en N.-oost ten oosten 5 of 6 mylen van u is.

Z. W. ten W.

Als Monte Gibello N. W. ten W. van u is/ zo vertoond die met 't Land van Sicilien daar bezuiden / de bergen leggen dan Z. W. ten W. van u.

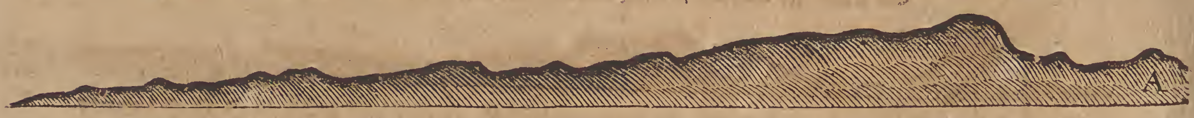

C. Borsamo.

Aldus vertoond Monte Gibello W. omtrent 8 of 10 mylen van u/ dan leggen de hoek van Sicilien en C. Borsamo agter malkanderen.

Dit lage land strekt aan C. Passaro toe

Monte Gibello

Aldus vertoond 't land bezuiden Monte Gibello, als Monte Gibello W. ten N. 7 mylen van u is.

Aldus

Pas-Caart van de
Weder zytsche Zee-kusten
soo van
ITALIA
als
DALMATIA
en
Griecken
In de Golff van Venetien
T'AMSTERDAM
By Gerard van Keulen
Met Privilegie voor 15 Jaaren
1716.
Romagna
Rivier de Po
I. Pachsu
Anti Pachsu
CROATIA
GOLFO DI VENETIA
DALMATIA
ALBANIA
GRÆCIA
ITALIA
Venetia
Friuli
Chiosa
Ravenna
Rimini
Pesaro
Marca Ancona
Ancona
Abruzzo
Ortona
Puglia Piana
Manfredonia
Barletta
Terra di Bari
Bari
Monopoli
Brundisi
Terra di Otranto
Otranto
Taranto
Golfo di Taranto
Gallipoli
C. S. Maria
Zara
Sebenico
I. Lissa
I. Lesina
Narento
Ragusa
Cattaro
Budoa
Lodrin
Golfo di Lodrin
Durazo
La Valona
I. Saseno
Porto Palermo
Butrinto
Corfu
Porto Gomanzo
S. Nicola
Parga
Golfo di Schilachi
C. delle Colonne
I. Pelagosa
Caneal van Corfu
Pas-caarte van 't eyland Corfu
Graecia
Duytsche Mylen 15 in een Graad
Spaansche Mylen 17½ in een Graad
Engelsche en Fran. Mylen 20 in een Graad
Italiaansche Mylen 60 in een Graad

Torentje op staat/ kan een schip/ 16 voet diep gaande door-lopen; daar is midden in 't vaarwater niet minder dan 8 vaam water/ al egale grond goed om te ankeren; de blinde klippen kan men beter beoosten als bewesten om zeilen/ om dat zy wel $\frac{1}{4}$ a $\frac{1}{3}$ myl van de vaste wal afleggen/ en tusschen de blinden en vaste wal schoon is/ 12/ 16/ a 20 vadem diep/ doch voor al legt dito blinden van de ziende klippen af/ als boven gezeid is.

J. Cephalonia. Van C. S. Maria tot 't eiland Maura is de kours zuidoost wel zo oostelyk 28 mylen/ en van J. Maura tot klein Cephalonia Z. 3 mylen.

Groot Cephalonia heeft 2 Havens/ waar van d'eene Porto d'Argostoli aan de zuid zyde de schoonste en beste is/ leggende een weinig bezuiden Cabo Sidaro, waar voor 't Eiland Guardiana leid/ daar men zo bezuiden als benoorden om zeilen kan/ en ook daar agter zetten op 7/8 of 9 vadem/ d'andere Haven is aan de Noord-zyde. De zuidzyde van Cephalonia strekt oost en west: van C. Sidaro tot C. delle Garde de Zuid hoek van 't Eiland Zante strekt de kours zuid zuidoost wel zo oostelyk 11 of 12 mylen/ maar van C. Blanco in Cephalonia tot de Noord hoek van Zante Zuidoost 3 mylen: tusschen beiden kan men zonder schromen deurzeilen/ om dat daar over al zonder eenige vuilen/ maar schoon en klaar is.

J. Zante. Wilt gy uit de noord komende/ tot Zante op de Rede wezen/ zo loopt vry dicht om de noord-hoek/ dat een schoone kust is/ en regt beoosten de noord hoek is een grote inwyk om te zetten op 17 of 18 vadem schone grond/ en beschut te zyn voor westelijke winden. Maar wilt gy voor de Stad of op de Reede weezen/ zo loopt by de noord-hoek/ en voort by de noordoost hoek om/ daar neffens is 't ook diep schoon en klaar/ en voort regt na de Stad aan 't hooge land leggende toe/ en 't Kasteel staat boven de Stad op een hogen bergh/ gaat dan de Bay inwaart tot voor de Stad/ tot dat gy komt dwars van 't steenen hooft/ daar een Kerckskén op staat/ en set 't daar dwars af op 12, 10, 8 en 6 vadem/ zo na en zo verre als 't u belieft/ men is daar beschut voor meest alle winden/ behalven de noordooste winden/ die is daar de kwaadste/ omdat zy 'er open inwaeit/ en tegen zodanige winden hem wel te vertooijen is noodig om de weeke grond/ die daar is.

Omtrent een klein half myl bezuiden de Stad/ strekt een Rif wel een vierendeel van een myl van de wal af/ dat moet gy myden/ als gy uit de Zuid komende voor Zante wilt te Reede loopen/ dog gy kent 't op 8 of 9 vadem aanlooden. Tusschen C. delle Garde, de Zuid-hoek van Zante, en C. Tiri, de Zuidoost hoek is een grote inham/ daar een Eyland geheel hoog en scherp en redelyk groot in leid/ daar men 't niet beoosten zetten kan/ om dat 't tusschen 't Eyland en de wal over al vuil en rudzig is. Maar bewesten dit Eyland/ tusschen 't Eyland en de wal van Zante, is een schoone reede/ ja de beste Reede van 't geheele Zante, op 8/ 10 of 12 vadem/ en voor alle winden beschut/ behalven de zuid zuid-ooste en oost zuidoosten winden/ die waeyen daar regt in/ maar is onveilig voor de Bzybuiters en Turken/ die daar dikwils/ om dat 'er geen Kasteelen nog sterkten zyn/ loopen/ daarom moet men/ als men daar zetten wil/ daar op verdagt zyn.

Oostwaard dwars van Zante, aan de Kust van Morea, is reede onder 't Casteel Castello Tornese om Corente te laaden/ dog 't is daar diep/ en de grond geheel scherp/ en gevolglyk daar kwaad leggen. Castello Tornese.

Van C. Tiri in Zante, tot 't Eyland Stroffadia, anders Stravali, en by de onze het Monnike Eyland genaamt/ is de kours zuid 4 mylen. Dit Eyland is klein en geheel laag/ schynende gelyk met 't water te leggen/ zo dat men 't geheel digte by moet weezen/ eer men 't ziet; daarom moet men 't by nagt of donker weer wel dapper wagten/ ook is 't rondom vuil/ maar bezonder aan de noord-zyde/ daar is 't geheel rudzig/ daar staat een Kerksken op. J. Stroffadia.

Van J. Stroffadia zuidoost en zuid oost ten oosten omtrent 4 mylen leid 't Eyland Prodino, maar agter te weeten tusschen 't Eyland en 't vaste land is goede Reede op 17/18 vadem/ om beschut te zyn voor ooste en weste winden/ men moet neffens 't midden van het Eyland leggen/ om dat 't neffens d'einden/ (als ook daar buiten) geheel diep is. J. Prodino:

Omtrent 2 kleine mylen bezuiden J. Prodino leid Avarino, die daar uit de west komende wezen wil/ zet zyn kours een weinig benoorden die hooge en aan beide zyden vlak afgaande berg S. Nicola, die een kleine myl benoorden Modon leid/ en hy zal zien een Eyland voor de Haven leggen. Op 't noord eynde/ en 't hoogste van 't Eyland/ leid de Stad Paricha, anders Avarino Vecchio genaamt/ en dit Eyland strekt zuid zuid West/ en over 't zuid-einde ziet men de Stad Avarino Nuovo, loopt bezuiden 't kleine Eyland Noordoost in/ want tusschen dat en 't groote voorsz: Eyland is 't wel 8 vadem diep/ maar omtrent een Scheeps langte wyd/ maar daar bezuiden is 't ruim en schoon. Deze Haven strekt noord ten oosten/ en noord noord-oost omtrent drie vierendeel myl na binnen/ en omtrent een vierendeel van een myl wyd. De beste reede is digt onder 't groot Eyland/ hoe noordelyker hoe beter. Verre in de Haven leid Avarino

een klein Eylandeken/ daar binnen is 't goed zetten op 8 of 9 vadem. Voor Avarino Nuovo is een redelyke goede reede/ zettende daar met d'Ankers om de noord/ en de Touwen aan een Klip beoosten de Stad leggende vast. De grond is hier overal klaar/ maar aan de noord kant is 't droog/ daar leggen ook 2 kleine blinde of ondiepe plaatzen 4 voeten onder water/ omtrent een steen-werp van de zuidweste hoek van 't kleine Eyland. Tusschen Paricha en 't groote Eyland is droog/ en van de Turken toegestopt.

Modon. Van I. Stroffadia tot Modon is de kours zuid-oost ten zuiden ets Z. 7 mylen. De treffelyke Koop-Stad Modon, leed regt op de zuidwest-hoek van Morea, en bezuiden de Stad leid een Kasteel op een klip/ daar een hooft van d'oost kant afloopt/ en daar binnen is niet meer dan een vadem water/ maar daar buiten beoosten 't Kasteel omtrent 10 treden in Zee leit een blinde/ zo dat men dit hooft een weinig schouwen moet/ maar ook niet verder daar af houden als een musquet-schoot/ om dat zuidoost omtrent een Falkonets schoot van 't kasteel ook blinde klippen leggen/ die een reede maken. Als men neffens 't einde van 't hooft komt/ zo zet men daar beoosten op 5 vadem goede zandgrond/ en beschut voor alle winden/ behalve de zuidweste/ west zuidweste en weste winden/ die daar een verbolgen zee maken/ want dan is 't beter onder 't Eyland Sapienza te zetten.

Regt tegen over Modon leggen de 3 Eylanden Sapienza, Caprera, anders Fiskello genaamt/ en Venetica. Om van Modon om d'oost te zeilen/ hebt gy ruimte genoeg tussen de voorsz droogten en deze Eilanden/ maar komt d'Eylanden niet te na/ want 't is daar droog.

Die aan de noord-kant van Sapienza zetten wil/ die loopt tusschen dit Eyland en Modon zo verre inwaart/ tot dat hy verneemt een kloof met een punt in 't midden van 't Eyland/ en hy loopt daar beoosten/ houdende de noordoost hoek van 't Eyland oost zuidoost van hem/ en zettet daar op 8 vadem schoone grond en beschermt voor alle winden/ daar leid hy dan regt na Modon gestrekt. Aan de zuidoost kant van Sapienza, is de zeer schoone en vermaarde haven Porto Longo, daar de Venetiaanse Galeyen overwinteren/ die strekt zuidwest inwaart/ en zuidoost binnen/ daar is 't 6 of 7 vadem diep/ maar naauw voor groote Scheepen in te zeilen/ als ook de wal is rondom klippig. Tusschen dit Eiland en Caprera leid een klein slegt eylandeken/ maar 't is daar overal schoon en diep. Tusschen Caprera en Venetica is 't omtrent oost en west een myl wyt/ maar tusschen Venetica en Cabo Gallo wel 30 vadem diep. Zuidoost ten oosten omtrent een myl van Venetica, leggen eenige drooge plaatse/ als ook een goet getal klippen leggende zo boven en onder als gelyk met 't water dewelke men rondom loopen kan. Die ter reede wil loopen agter het Eiland Sapienza, die loopt tusschen de Eylanden Sapienza en Cabrera door/ latende het kleine Eyland/ dat tusschen beide in 't vaar water legt/ aan stuurboord leggen/ daar heeft men niet te myden/ als men ziet. De beste reede is/ wanneer den hoek van Sapienza sluit aan Cabrera, te midden in 't vaar water op 20 Vadem. Om tusschen de Stad Modon en 't Eyland Sapienza door te loopen/ moet men het Eyland Sapienza naast houden/ om het rif van Modon te myden/ dat verre van de Stad afloopt tot in 't vaarwater. Tusschen Cabrera en Venetica is niet te myden; men kan daar met 70 vaam geen grond J. Sapienza.

 wer-

werpen. Binnen deeze eilanden heeft men een schoone gladde vloerd/ en is niets te myden; de grond is overal schoon met zand en slyk vermengt.

De Stad Coron, die men in't voorby zeylen met veel toorens aensiet/ leyt anderhalf mijl van C. Gallo, binnen een hoek met een hooft Oostwaart in Zee streckende: voor dit hooft leggen eenige grote klippen 2 of 3 vadem onder water/ maar men moetze zonder Lootsman niet nader dan op 12 vadem komen. De Zuidooste/ Oost en Noordooste winden maaken daar een hol water.

Twee mylen oost ten noorden van Coron in de Golf van Coron, leid de stad Calomatta zeer kennelyk om de meenigte van Bomen/ die daar rondom staan. Daar staat ook een kasteel boven de Stad op een dorre klip/ en daar leid nog daar boven een hogen berg benoorden voor Calomatta. Men mag hier vry aanloopen/ om dat't overal zuiver en schoon is/ en zetten 't voor de Stad ontrent een goteling-schoot van de wal op 8/ 10 of 14 vadem zwarte steekgrond/ de Zuid Zuidweste en weste Winden maaken hier een lager wal.

Omtrent $1\frac{1}{2}$ myl bezuiden Calomatta leid Chietres een kennelyke plaats aan de zwarten uit-hoek/ die schor en rudsig in 't aansien is/ en waar ook eenige boomen staan/ zo dat zulken hoek in de geheele Golf van Coron niet meer is/ men set 'et benoorden den voorz. hoek in een kleine Zandbay op 20 en 24 vadem/ en op veel plaatzen goede steek-grond/ maar 't beste leggen is met een Touw aan die hoek vast om beschut te zyn voor zuide en Zuidweste winden/ die daar de slimste zyn/ want voor d'andere Winden heeft men geen gevaar/ want t maakt geen hol water. De stad kan men niet sien/ want die leid wel een half myl in't land. Hier krygt gy van de Grieken alles te koop/ en de ruwe zyde is daer overtollig/ maar 't volk is niet veel te betrouwe/ en sy voeren oorlog tegen de Turken/ hier is ook varsch Water maer geen Branthout.

Drie kleyne mylen daar bezuiden leyt 't stedeken Vitulo, dat zuidoost ten oosten 5 mylen van Coron afleid/ 't stedeken zelve leid een weinig te Landewaart/ daar de waren om te laden van daan komen. De Reede is daar voor een grote valeye in een bogt niet al te goed/ om dat't daar over al rudsig en vuil is/ hoe nader aan de wal hoe scherper grond/ men leid daar op 17 of 18 vadem gemeenlyk met een touw aan't land vast met goede wagt/ vermits daar geen Kasteelen of sterkten zyn/ anders zoude d' Inwoonders 't touw af hacken/ om aan een goede buit te geraken. Hier laad men Valeny/ dat zyn Aker doppen/ die met menigte na Italien en byzonder na Venetien gebragt worden/ om daar meede Leere te touwen en te bereiden.

Ontrent 4 mylen bezuiden Vitulo, en 10 of 11 mylen Oost-Zuidoost iets O. van Sapienza leid Cabo Matapan, een uit-steekende scherpe hoek van betamelyk hoog Land/ maar een myl of 3 daar benoorden is't geheel laag/ maar benoorden dat laage Land is 't weder geheel hoog en heuvelagtig/ zo dat de Kaap/ als men uit de West komt/ en daar maar nog 4 of 5 mylen af is/ dan schynt een eiland te zyn/ vermits men dan 't laage land tusschen 't hoge Gebergte/ daar benoorden en de de Kaap niet sien kan. 't Is gebeurt/ dat een uit der Zee-komende en deze Kaap gewaar wordende/ meende dat 't Serigo was/ zynde alzo daar door bedroogen. Aan geen van beide zyden van de Kaap kan men 't zetten/ omdat 't geheel diep is. Bewesten de Kaap leid de klip Kanesta ontrent een half myl van de wal.

Strekkingen en Coersen.

Van C. delle Arme tot C. Spaativento is de kours O. iets Z. 6 mylen
Van C. Spartivento tot C. delle Colomne N. O. wel zo Oostelyk 20 mylen
Van C. Spartivento tot C. Borsamo N. O. ten N. 2 of 3 mylen
Van C. Borsamo tot C. Stillo N. O. ten N. 8 of 9 mylen
Van C. Stillo C. delle Colomne O. N. O. wel zo Noordelyk 12 mylen
Van C. delle Colomne tot C. Sidaro in Cephalonia O. Z. O. wel 31 of 32 mijlen
Van C. delle Colomne tot Taranto n. wel zo westelyk 24 of 25 m.
Van C. del leColomne tot Galipoli N. N O. iets O. 16 of 17 mylen
Van C. delle Colomne tot C. S. Maria N. O. wel zo Noordelyk 19 mylen
Van C. S. Maria tot C. Sidaro Z. O. ten Z. wel zo Oostelyk 27 à 28 mylen
Van C. Sidaro tot C. delle Garde in Zante Z. Z. O. wel zo oostelyk 12 mylen
Van C. Sidaro tot C. delle Colomne W. N. W. wel zo westelyk 31 of 32 mylen
Van C. Sidaro tot C. S. Maria N. W. ten N. wel zo westelyk 27 à 28 mylen
Van C. Sidaro tot C. Passaro West Zuid West wel zo Zuidelyk 64 of 65 mylen
Van J. Zanta Z. W. hoek tot C. Passaro W ten Z. 67 mylen
Van I. Zanta tot I. Sapienza Z. Z. O. 14 of 15 mylen
Van J. Zanta Z. O. hoek tot I. Stroffadia Z. 4 mylen
Van I. Zanta tot I. Prodino Z. O. ten Z. iets Z. 9 mylen
Van I. Stroffadia tot I. Sapienza Z. O. ten Z. wel zo zuidelyk 9 mylen
Van I. Sapienza tot C. Passaro W. 73 mylen
Van I. Sapienza N. W. hoek/ binnen door tot C. Matapan O. Z. O. wel zo oostelyk. 11 mylen
Van Coron tot Vitulo Z. O. ten O. 5 mylen

Hoogten.

C. Spartivento leid op	38 graden 0 minuten
C. delle Colomme op	38 graden 54 minuten
Taranto op	40 graden 32 minuten
C. S. Maria op	39 graden 50 minuten
C. Dacado op't eiland Maure op	38 graden 46 minuten
C. Sidaro op't eiland Cephalonia op	38 graden 25 minuten
De Zuid hoek van I. Sapienza op	36 graden 40 minuten
C. Matapan op	36 graden 33 minuten

Hoe haar deeze Landen uit der Zee vertonen.

C. Spartivento

Als C. delle Arme N. ten O. van u leid/ zo vertoont 't land van daar tot C. Spartivento aldus.

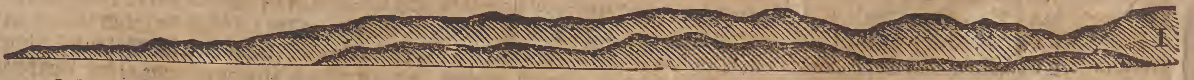
C. Borsamo N. ten O. ontrent 6 mylen van u vertoont aldus.

Aldus vertoont C. Spartivento W. ten N. ontrent 4 mylen van u zyde.

C. Spartivento N. en N. ten O. van u vertoont aldus.

C. Spartivento Z. W. ten W. met klaar gesigt.

't Land tusschen C. Spartivento en C. Stillo vertoont gelyk deze drie navolgende opdoeningen afbeelden.

Teez

De Haven van ANCONA.

Van Valona tot de rivier van Goro of Ferrata is de kours noorden ten Oosten ontrent 4 mylen. Wilt gy in de Haven van Goro zyn/ zo houd de slag van d'Oost wal op 5 of 6 vadem/ en loopt langs die plaat/ tot dat gy weeke grond krygt/ en loopt dan zo in/ want binnen de haven is 't al slyk-grond als 't Pampus.

Goro.

Van Valona tot 't Gat van Venetien, is de kours Noord Noordoost 12 mylen/ maar van Ancona tot 't Gat van Venetien noord noordwest 29 mylen. Als gy neffens Ancona zyt/ zo houd de kust van Italien naast/ zo hebt gy droog water op 23/ 24/ ook 26 en 27 vadem/ maar zo gy de kust van Istria naast zyt/ ontrent 7 of 8 mylen van Città Nuova, zo hebt gy dieper water op 38/ 40 en 42 vadem/ gehele weeke grond. Als gy tegen Venetien komende/ nog 7 of 8 mylen daar af zyt/ zo krygt gy 19/ 18/ 17 en 16 vadem allengskens voort opdrogende. Dan kent gy 't hooge land agter Venetien wel sien by klaar weder/ by nagt meugt gy zonder vreeze 't land van Venetien wel aandoen op 8 of 7 vadem/ en aldaar zetten/ maar zo gy by dage daar voor komende/ niet inkomen kond/ zo zet 't benoorden 't gat van Malamoco op 8 of 9 vadem/ tusschen 't gat en 't Dorp van Malamoco, daar is goede ankergrond/ en de beste Reede.

Venetien.

Als gy in de Golf Venetien met een scherpe wind komt/ zo houd de Slavonische en Dalmatische zyde om de stromen/ die veeltyds om de Zuid vallen/ en weest zorgvuldig/ dat gy niet bezuiden 't gat van Venetien vervalt/ om dat gy om de sterke stromen om de Zuid 't gat qualyk krijgen zoud.

't Eyland Malamoco strekt noord noordoost en Zuid Zuidwest ontrent 2 mylen/ alwaar benoorden een gat na Venetien ingaat voor Galeyen en kleine Scheepen/ maar bezuiden Malamoco is 't gat voor de grote Scheepen/ als gy daar benoorde zynde dat in wilt/ zo loopt by Malamoco langs/ tot dat 't Blockhuis of Pastey binnen 't gat op droog staande/ recht over of buiten de Zuidhoek van Malamoco, daar de bomen op staan/ gesien word/ dan zyt gy 't Rif van 't Zuid einde van Malamaco aflopende ten einde/ zeilt dan na 't Zuid-land/ en loopt digt by de Hoofden langs inwaart/ zo kan gy geen quaad doen. 't Gat strekt meest west noordwest en west ten noorden in. Als de toren van S. Marcus tot Venetien, en de toren van Malamoco over een staan/ dan is men op de drumpel of 't droogste van 't gat op 3 vadem/ en met hoog water op 20 voeten. Als gy binnen Malamoco zyt/ zy wykt noordwaart op tot by de palen aan weder zyde van de diepten staande/ alwaar gy tusschen beide inloopt zonder quaad daar aan te doen/ en u touw aan de paalen na Malamoco toe vast maakt/ en u anker na de droogten t'zeewaart brengt. Hier in 't gat heeft gy met een noord Noordweste Maan hoog water/ en met springty vloeid 't water daar ontrent 3 voeten op en needer. Als gy dit gat uit wilt/ om buiten op de Rede te setten/ zo loopt al by de Zuid-wal digt by de Hoofden uit/ tot dat de toren van S. Marcus tot Venetien, en de tooren van Malamoco over een of deur malkanderen komen/ en loopt dan noordwaart op na Malamoco, en set 'et op de regte Reede tusschen dit gat en 't dorp van Malamoco op 7 vadem.

Binnen dit gat gaat ook een diep Zuidwaart op na de Stad Chiosa, die ontrent 4 mylen bezuiden Venetien, en ook gelyk Venetien binnen d' Eilanden leid. Regt benoorden Chiosa loopt ook een gat in Zee om uit en in te zeilen. Dwars van Chiosa of ontrent een myl in Zee/ leid een droogte/ daar men hem voor wachten moet/ daar neffens is goede ankergrond/ maar geheel weeke grond.

Chiosa

Rovigno in Istria leid van 't gat van Venetien verscheiden Oost Zuidoost wel zo Oostelyk 14 mylen/ en ontrent 3 mylen westelyk of noordelyk leid Parenzo, alwaar men tot een van deze twee plaatsen Loots lieden (daar van de Heeren van Venetien gestelt) inneemt/ om u tot Venetien te brengen. Deze Lootslieden onthouden hun meest 's Somers tot Rovigno, en 's winters tot Parenzo. Soo deze Lootslieden niet ingenomen worden/ moet men daar voor boeten en evenwel 't Lootsmans geld betalen. Van Rovigno, west noordwest een myl of twee 't zee zynde/ ontmoet men een bank dwars van Venetien af leggende van negen vadem water/ en dan siet men de toren van Venetien noordwest ten Noorden van zig leggen. Over deze bank krygt men dieper water op 11, 12, 13, 14 en 15 vadem/ en daar na droogt 't weder op tot een myl na by land/ daar krygt men weer 10 vadem en wat droger.

Rovigno. Voor Rovigno, dat op een hoge ronden heuvel of berg leyd / is een goede Haven / daer eenige Eylandekens voor leggen / en op een van dien staet gemeenlijck een stok of boomken / alwaer men beoosten om tusschen d'Eylanden deur inloopt / dat is 't best / of soo men uyt d'Oost komt / soo loopt men wel beoosten d'andere Eylanden tusschen deselve en den hoek deur inwaert / en set 't beoosten 't stedeken op 10 / 12 of 8 vadem / na dat 't een yder believt. Van Rovigno te landewaert leyt den kennelijcken hoogen berg Monte Caldero, die men verre in Zee met 2 hooge uytsteekende heuvels boven 't andere Land sien kan / en leyt oost noordoost van die op de reede van Rovigno leyt / en leyt oost oost ten Zuyden van 't Eyland Malamoco, daer om dien berg oost ten Zuyden in 't gesigt krygende en houdende / sult met een west ten noorden kours regt op Malamoco vervallen: tusschen Rovigno en Parenzo leyt een droogte van rudsen een kleyn myl-ken van de wal / die men schouwen moet.

Promontores. Van Rovigno is de kours Zuydoost ontrent 4 mylen tot de 2 klippen Promontores leggende aen Cabo di Palo, waer van de naasten aan 't Land de grootste is / hebbende tusschen beyde een droogte. Die daar tusschen deur loopen wil / moet op een halve kabel lengte na aan de grootste langs loopen / om dat daar 't diepste water is. Ontrent een half myl zuid zuydoost van de Promontores leyt een droogte / daar niet meer dan 8 of 10 voeten Water op is.

J. Zanzigo. Bezuiden 't Eyland Ozero 2 of 3 mylen van de Promontores leyt 't eylandeken Zanzigo, dat is rondom schoon en goed setten voor alle winden op 16 en 20 vadem / hoe de wal nader hoe beter grond. Ontrent een half myl noordwest van Zanzigo leyt een bank van 10 of 11 vadem water / die niet regt schoon is / maar alwaar buyten en binnen deze bank geheele goede grond is. P. Monigo. Neffens J. Zanzigo op 't eyland Ozero, leyt de haven Porto Monigo een goede reede / dog de grond is 'er niet al te schoon. S. Pedro di Nio. Ontrent 2 mylen beoosten J. Zanzigo leyt 't Eylandeken en de haven S. Pedro di Nino bezuide J. Ozero, zynde een goede reede zo voor groote als kleine Scheepen op 10 en 12 vadem. Deze Haven strekt noordoost in / en is zeer goed om uit en in te loopen / en is ook een kennelyke plaats.

P. di Nolata S. Pedro. Van C. di Palo tot Insula Longa, is de kours zuidoost ten oosten 15 of 16 mylen / bewesten Insula Longa is de schone haven Porto di Nolata S. Pedro, in de Haven-Kaart afgebeelt / strekkende van buiten eerst oost / en voort wat na binnen toe noordoost in / daar men 't zetten kan op 30 of 34 vadem.

J. Longa. Insula Longa anders Le Tempi di Zara genaamt / strekt zuid oost wel zo oostelyk en noordwest wel zo westelyk omtrent 7 mylen lang / tusschen dewelke en 't vaste land dat men deur zeilen kan na de stad Zara, daar is een haaven / die met keetene toe gesloten word.

Tran. Van Insula Longa is de kours zuidoost ten zuiden 6 mylen tot Cabo Cesta, van omtrent 3 mylen beoosten 't laagagtige Eyland Insula di Bua, tusschen dat Eyland en 't vaste land is nog een Eylandeken / daar de stad Tran op leid met een steenen Brugge aan 't vaste land vast / hebbende ook een goede Haven. By deze geheele Kust langs zyn Havenen en Reeden genoeg voor die daar bedreven zyn: van Tran tot I. Lissa is de kours 5 zuid mylen. J. Lissa. Aan 't Noordoost einde van Lissa is de goede Haaven Porto S. Georgio strekkende Z. Z. O. in / alwaar digt beoosten een Eylandeken leid. Aan 't Zuidwest einde van Lissa leid Porto Chamiso, zynde maar een kleine bogt met diepe afgaande grond / daar men met een Noordooste Wind / als die wat opwaait / wel af dryven zou. Men leid daar beschut voor weste / Noord-weste en Weste ten Noorden Winden / maar een West Zuid-weste Wind blaast daar open in. Aan de Zuidoost zyde van Lissa kan men ook reede maaken. Dit Eyland behoort onder die van Venetien, en is een van de beste Eylanden van Anker-grond van alle / die in de Golf van Venetien leggen.

J. S. Andrea. 't Eyland S. Andrea van de Ragusers Haffa genaamt / en waar op geen volk woont / maar vol Boschagie en geboomte is / (zo dat 'er de ruimte van Brand hout te bekomen is) leid van Lissa West-waard omtrent een myl.

Melifello. Drie groote mylen West-waard van Lissa, leid 't Eyland Melifello hebbende rondom hem veel witte klippen leggen.

J. Pomo. 't Eyland Pomo, dat zuidoost en zuidoost ten oosten van Venetien of Malamoco, en 5 mylen bewesten Lissa leid / is niet anders dan een ronde klip.

J. Lesina. Van Lissa Noordoost 3 mylen is 't West-einde van 't Eyland Lesina, daar een goede haven is voor 3 of 4 Scheepen / en ook goed om uit en in te komen. Wilt gy daar zyn / zo loopt digt by de Zuid-hoek van de wal in / 't is daar geheel schoon / zo dat gy op een halve steen werp / of op een windbooms langte by de wal in zeilen kent / latende alle d'Eylanden en klippen aan bakboord behalven een / dat gy aan stuurboord houden moet / gy zoud dat ook aan bak-boord konnen laten leggen / maar 't is onnoodig / om dat 't wat uit 't regte vaarwater leid. Deze haven strekt meest Zuid en Noord uit en in / en als gy daar binnen zyt / zo zet 't digt voor de stad op 12 vadem / of maakt u over en weder met touwen vast. Een kleine myl daar benoorden leid de haven Porto Palermo, zynde een van de beste / die men vinden mag / gy loopt daar tusschen 2 steile afgevallen Bergen Noordoost en oost noordoost na binnen / en dan wykt gy waar gy wilt / 't zy zuidoostwaart of noordwestwaart / en maakt 't Schip met touwen aan de klippen vast. Hier leggende kent gy geen Zee zien. Tusschen beide deze havens op Lesina leid een goede have Porto Grego, strekkende ook noordoost en oost noordoost in / maar is wat naauw / gy moet in 't inkomen met een Touw gereed staan om aan de klippen vast te maaken. Gy bent tusschen 't Eyland Lesina, en d'Eylandekens voor de voorsy. Havens leggende ten Anker loopen op 35 en 36 vadem. Ook strekken van eenige Eylandekens vuilen af / die gy schouwen moet.

J. Torkela. Aan de Zuid-zyde van Lesina leid 't Eylandeken Torkela, daar een Kerksken op staat / daar men ankeren en beschut leggen kan voor alle winden.

J. Agosta. Van 't West-einde van Lesina tot 't Eyland Agosta, is de kours zuid zuidoost 3 mylen / dat aan 't noordwest einde een schoone haven heeft om beschut te leggen voor alle Winden. Aan 't zuid-oost einde van Agosta leggen veel klippen af wel 2 of 3 mylen t'Zeewaart / waar onder veel rudzen en blinden onder water leggen / zo dat d'Italianen haar niet betrouwen tusschen deze klippen deur te loopen. J. Casolo. Bewesten Agosta leggen twee Eylandekens / waar van 't naaste Casolo 2 kleine mylen daar afleid / alwaar by goede Anker-grond is / maar wel 40 vadem diepte. J. Cusa. 't Andere Eyland Cusa leid west ten noorden omtrent 3 mylen van Agosta, zuidoost ten zuiden wel zo zuidelyk 2 mylen van de zuid oosthoek van Lissa, oost zuidoost 4 mylen van S. Andrea, en zuidoost ten oosten 3 mylen van 't Eylandeken aan 't zuid-einde van Lissa. Maar Cassolo leid van Lissa Z. oost ten oosten 3 of 4 mylen / en van 't Eyland bezuiden Lissa oost zuidoost 6 mylen.

Ontrent midden in de Golf van Venetien bykans by de wal

ken

DE STADT KORFU eertyts KORCYRA in t Verschiet
DE HAVEN VAN CASSIOPE
DE PROVINTIE EPIRUS OF ALBANE IN GRIEKENLAND
Straet van Corfu
HET CANAEL VAN CORFU
OROS of LOROS
AGIROS of AGIRU of LIGHIRO
BALLIA DI MEZO
Lago Gaudar
Lago of Golf van Butrinto
t Gebergte van Geraunis of Schimero
Thesprotia
Tripolisci
Hellopia
Prassæbi
Ericusæ of Paxo Isola t Eylant Pachsu
Othonus of Fanno
Scala di Migla 20
3 Duytsche Mylen van 15 in een Graad
Schale van CL Passe
DE MIDDELANDSCHE ZEE oft Naeu en Inkoomen van de Golf van Venetia
PAX TIBI MAR CE EVAN GELI STA NFV
CASTEL DA MARE
FORTEZZA VECCHIA
MANDRACHIO
DE STAD EN KASTEEL VAN KORFU
FORTEZZA NUOVA
Nieuwe en seer Naaukeurige Kaart van t Eylant
CORFU OF CORCYRA
met alle desselfs gelegentheden met de Vaste Kust van Griekenland daer overgeleegen. Als mede de Stad Corfu in syn platte grond ende Sterktens en Kasteelen soo als die sig Langs de Zeekant vertoonen.
tot Amsterdam by Gerard van Keulen aen de Nieuwe brug met Privil

len even na recht in 't vaar-water / van Monte S. Angelo verscheyden Noord 9 mylen / van Lissa Zuid 8 of 9 mylen / van Pomo Zuidwest ten Zuiden 10 mijlen / en van Agosta Zuidwest 7 mylen / leid 't Eyland Pelagosa, alwaar ontrent een half myl beoosten een klip zo groot als een Schip gelyk met 't water leid / dat 'er de Brandingen over heen loopen / en ontrent ten halve tusschen beide leid nog een groote klip boven water.

J. Pelagosa,

J. Curzola. Benoorden Agosta leid 't groote Eyland Curzola zynde ontrent 6 mijlen lang / men kan wel tusschen Agosta en Curzola deur zeilen. Aan de Zuidwest-zyde van Curzola leid Porto Carbon een goede haven / daar men agter 2 of 3 Eylandekens op schone grond leid. Deze haven is kennelyk aan een witte streek als een weg of pad van 't gebergte af lopende / dewelke regt neffen de haven is / als men daar regt op aanloopt / en dan zal digt by land komende de haven hem wel openbaren. Deze haven leid aan 't West-einde van Agosta Noordoost ten Oosten anderhalf myl. Aan de Noordoost-zyde van Curzola leid de stad Curzola, daar is ook een goede haven om te ankeren / waar men wil / en beschut te leggen voor alle winden. Neffens de Stad is 't 20 en 24 vadem diep / en in de vaart tusschen Curzola en 't vaste land van Sabioncello, is 't over al schoone en vaste grond. Aan 't Zuidoost einde van J. Curzola leggen veel klippen / dog meest boven water. Die hier inkomen wil / die moet de klippen schouwende dicht by 't naaste land in zeilen / zo kan hy geen quaed doen / want hy kan de wal Looden op 7 / 8 / 9 / 10 vadem / hoe nader de klippe hoe dieper / en hoe nader de Huizen / die op 't vaste Land van Sabioncello staan / hoe droger / zo dat gy hier gants geen gevaar in 't inloopen heeft.

J. Meleda. Van 't zuidoost einde van Curzolo is de kours zuidooost 3 of 4 mylen tot 't eiland Meleda, dat ontrent 3 mylen lang is. In de vaart van Meleda kan men ook ankeren / maar 't isser seer diep / neffens 't Noordwest einde is 't 50 vadem / en neffens 't zuid west-einde 39 vadem diep. Neffens 't zuidoost einde is schone kleine swarte zand grond om beschut te leggen voor alle zuidelyke en Westelyke Winden. Meleda leid van Agosta verscheiden oost ten zuiden 6 mylen / en tusschen beiden Agosta

J. S. Augustino. naast leid 't Eyland S. Augustino. Beoosten Meleda leid 't Eylandeken Joppana versien met een goede haven.

J. di Mosa. Dwars van 't zuidoost eind van Meleda na 't Land toe leid 't eilandeken Isola di Mosa, alwaar men tusschen dit Eilandeken en een steile klip / dit eylandeken aan stuurboord latende in loopt / en binnen komende / aan beide zyden van een ronde klip als een Koks-brood omloopen kan / want daar is ruimte genoeg / en dan set men 't agter 't Eylandeken / zynde beschut voor alle Winden. Van verre schijnt dit geen Eylandeken / maar aan 't vaste Land vast te zyn.

Beoosten J. di Mosa leid 't Eylandeken Cala Mota, daar een Kerckske op staat.

J. Cala-Mota, Ragusa. Van Meleda is de kours oost ten zuiden 5 mylen tot de stad Ragusa, die kennelyk is aen een Kerckske staande op een ronden berg boven de Stad. Die daar te Reede wezen wil / die set 'et agter 't eilandeken Cromma, dat regt voor Ragusa leid / daar is goede reede en beschut voor alle winden; of hy set regt benoorden de Stad op de regte Reede voor grote Scheepen.

Ontrent 2 mijlen Zuidoost van Ragusa leid Ragusa Vecchia, daar men in een zandbay zetten en Reede maken kan.

Ragusa Vecchia. Cattaro. Van Meleda is de kours oost zuidoost 10 mylen tot 't Gat van Cattaro, dat men noord noordoost inloopt tot Casteel Nuovo, latende 't vervallen Kerkske S. Maria di Rosa, (alwaar een goede reede in de Haven van Rosa is) / aan stuurboord / en van Casteel Nuovo wend men 't om d'Oost / tot een Eylandeken / daar een Kerk op staat / en dan noord tot Perasto, en voorts oost noord

Cattaro.

Oost tot Cattaro. Recht buiten den hoek van Cattaro oost waert leid een klip met een Huisken daar op / en daar agter of neffens is goede Anker grond in de bay Janisso.

Budoa. Van Cattaro tot Budoa is de kours zuidoost ten oosten 4 mylen. 't Kasteel Budoa leid op een uithoek / daar een hoog Eiland by leid / daar men benooorden om inloopt en agter op een goede reede set.

Antinari. Vier mylen verder leid de stad Antinari; daar is een schone bay om in te zetten.

Ontrent 4 mylen van Antinari leid de stad Dulcigno, daar ook een inwyk is om reede te maaken. Tusschen beide leid Valdinosi. Langs deze Kust is 't over al goed zetten.

Van Meleda tot Durazzo is de kours zuidoost ten oosten 26 mijlen / maar van Durazzo tot La Valona Zuid 14 mylen.

La Valona. J. Soaseno. La Valona is een goede haven / daar 't Eiland Soaseno recht voor leid / en achter Soaseno is 't goed zetten op 10 of 12 vadem / geheele weeke grond voor alle zuidelyke Winden. Aan de binnen kant van Soaseno is eene kleine voet-strand / daar men neffens versch Water uit een gat van 't gebergte / als uit een Fontein komende / krygen kan.

Van Soaseno tot 't Eyland Corfu is de kours zuid zuidoost 13 mylen. Aan de noordwest-hoek leggen de 2 Eylandekens Fanu en Merlere tusschen welke men niet deur zeilen kan / om dat 'er zeer vuil is / dog men kan onder Merlere zetten / Fanu leid van Soaseno Zuid 10 mijlen. Ontrent 4 mylen benoorden Corfu leggen drie klippen / genaamt Tre Scogli in de bogt van 't vaste land / daar men agter lopen en zetten kan op 12 of 15 vadem / zo diep en droog als men wil.

J. Corfu. Onder 't Noordeinde van Corfu kan men Ankeren op 10 en 12 vadem. In de bogt van Cassope is ook goede reede / leggende met een touw aan 't land vast en met een Anker 't zeewaart / en beschut voor alle oostelyke / Zuidelyke en Westelyke Winden. Die van benoorden wil in Corfu lopen / die houd digt by de Turkze vaste wal langs. In 't naauw van Corfu leggen 2 klippen / waar van Sarpe de westelykste een grootste is / want d'oostelykste is een klein Klipken / dog men kan daar buiten om en binnen deurlopen / hoe dat men wil / om dat 'er over al diep genoeg is. Maar een stuk bezuiden dese klippen regt in 't naeuw / strekt een rif van Corfu af na 't vaste land toe / dat men schouwen moet. In de vaart van Corfu mag men wel ankeren / maar 't is 'er 36 en 40 vadem diep. Regt voor het naauw van Corfu is die schone Bay Botrinto, en is een goede Reede om beschut te leggen voor alle winden. Van Botrinto tot voor Corfu op de Reede is de kours zuid ten westen en zuid zuid-west: men zet het voor Corfu benoorden 't Kasteel dwars van d'Eylanden Malpere, op 15 of 16 vadem goede steekgrond.

C. Blanco. Van C. Blanco 't zuid-einde van Corfu strekt een groot Rif af een goed stuk 't zeewaart / daarom als gy van bezuiden in Corfu inloopen wilt / zo loopt na de Noordhoek van I. Pacsu, tot dat die zuidwest ten zuiden van u is / en die dan zo staande houdende / tot dat gy een hoogen ronden berg op 't vaste Land bezuiden C. Blanco heen siet / of 't een Eyland waar / en dan zult gy nog een Eilandeken neffens die ronden berg gewaar worden / dat dicht aan 't vaste land leid / houd dan dien Berg of dat Eilandeken noordoost ten noorden van u / en loopt daar op aan / zo zult gy aan 't voorsz. Rif niet misdoen. Dit Rif kent gy omloden op 10 / 8 en 6 vadem / maar met groote Schepen moet gy 't niet nader komen / om dat 't daar geheel oneffen en puttig is / hebbende met d'eene worp wel 10 vadem en niet de andere nauwelyk 5 vadem. Maar dat voorsz. eilandeken met den Berg noordoost ten noorden van u houdende / zo loopt gy dit Rif genoeg vry. Als gy op een half myl na aan dit Eylandeken zyt / zo loopt noord noordwest wel zo westelyk by 't vaste land langs / tot neffens een ronde klip / die aan 't vaste land leid. Als gy deze klip dwars van u hebt / zo zyt gy neffens de tweede droogte / die van een vlakke hoek van Corfu, daar een wit Huis op staat / af strekt wel een grote half myl 't Zeewaart / die niet wel om te loden is om d'oneffenheid / daarom is 't beter by 't vaste land langs te houden / als gezeid is. Maar of 't geviel by scherpe Wind of andere ongelegendheden / dat gy by dit Rif moest langs lopen / zo komt het niet nader als op 12 of 15 vadem; 't is wel eer gebeurt / dat Schepen daar by heen lopende 20 vadem wierpen / en eer dat zy 4 of 5 scheeps langten voort liepen / aan de grond zaten. Als gy neffens de voorsz. ronde klip zyt hebbende hem dwars van u / zo gaat dan noordwest en noordwest ten westen regt op de stad Corfu aan en loopt dan benoorden achter de hoek van 't Kasteel / en loeft dan de bay in tusschen 't Kasteel en d'Eylanden Malpere, en zettet dwars van d'Eilanden Malpere op 15 of 16 vadem goede steek-grond / als gezeid is.

J. Pachsu. Van J. Fanu tot 't Eiland Pachsu is de kours Zuidoost ten Zuiden 15 mylen / maar van Pachsu tot C. Sidaro in Cephalonia Zuid 14 mylen / en van Corfu, te weten als men daar bewesten is / tot Cephalonia zuiden ten oosten wel zo oostelyk 38 mylen.

De gelegendheid van Cephalonia en 't verbolg van de Kust van Morea tot C. Matapan, is in de voorgaande negende vertoninge beschreeven.

 Strek-

Strekkinge en Coursfen.

Van C. S. Maria tot J. Fanu is de kours oost ten noorden 9 mylen
Van C. S. Maria tot C. di Otranto N ten O. 7 mylen
Van C. di Otranto tot J. Fanu O. Z. O. wel zo Zuidelyk 9 mylen
Van C. di Otranto tot J. Soaseno N. O. 9 of 10 mijlen
Van C. di Otranto tot C. Durazzo N. N. O. en iets N 24 mylen
Van C. di Otranto tot Brundisi N. W. 10 of 11 mylen
Van Brundisi tot C. Durazzo N. O. 22 of 23 mylen
Van Brundisi tot Ragusa N. 28 mylen
Van Brundisi tot J. Agosta N. W. ten N. wel zo Noordelyk 34 mylen
Van Brundisi tot J. Pelagosa N. W. wel zo Noordelyk 33 mylen
Van Brundisi tot Monopoli N. W. ten W. 9 mylen
Van Monopoli tot Bari W. ten N. 8 mylen
Van Bari tot C. Vestice, anders Monte S. Angelo, N. W. ten N. 11 mylen
Van Monopoli tot M. S. Angelo N. W. ten W. wel zo noordelyk 17 mylen
Van M. S. Angelo tot J. Gimnasi N. N. W. 6 mijlen
Van M. S. Angelo tot S. Maria di Trimiti N. W. 7 mijlen
Van M. S. Angelo tot J. Durazzo O. 37 of 38 mylen
Van M. S. Angelo tot Cattaro O. N. O. 27 of 28 mijlen
Van M. S. Angelo tot J. Meleda N. O. 19 of 20 mylen
Van M. S. Angelo tot I. Agosta N. N O. en N. ten O. 15 of 16 mijlen
Van M. S. Angelo tot I. Pelagosa N. 9 mylen
Van M. S. Angelo tot Ancona N. W. ten W. wel zo noordelyk 39 mylen
Van M. S. Angelo tot Ortona N. W. ten W. wel zo westelyk. 20 mylen
Van Ortona tot Ancona N. W. 21 mylen
Van S. Maria di Trimiti tot Ancona N. W. ten W. 30 of 31 mylen
Van Ancona tot I. Pelagosa O. Z. O. 33 mijlen
Van Ancona tot I. Pomo O ten Z. 25 of 26 mylen
Van Ancona tot C. Cesta oost wel zo noordelyk 27 of 28 mylen
Van Ancona tot Insula Longa O. N. O. 21 mylen
Van Ancona tot I. Scarda N. O. 19 mylen
Van Ancona tot I. Zanzigo N. N. O. 17 mylen
Van Ancona tot Promontores N. ten O. 18 mylen
Van Ancona tot Parenzo N. 22 mylen
Van Ancona tot 't gat van Venetien N N W. 29 mylen
Van Ancona tot Sinigaglia west ten noorden 6 of 7 mylen
Van Ancona tot Rimino west noord west. 15 mijlen
Van Rimino tot Valone noord noord west 10 of 11 mylen
Van Valone tot 't gat van Venetien N. N. O. 12 mylen
Van Venetien tot Rovigno O. Z. O. wel zo oostelijk 14 mylen.
van Rovigno tot Pola Z. O. 3 mijlen
van Rovigno tot de Promontores Z. O. 4 mylen
van de Promontores tot Insula Longa Z. O. ten O 15 of 16 mylen
van Insula Longa tot C. Cesta Z. O. ten Z. 6 mylen
van Tran beoosten C. Cesta tot I. Lissa Z. 5 mijlen
van Insula Longa tot I Lissa Z. Z. O. 12 mijlen
van I. Lissa tot I. Pomo W. 5 myl'en
van I. Pomo tot Venetien N. W. en N. W ten W. 50 mijlen
van I. Lissa tot I. Cusa Z. O ten O wel zo zuidelijk 2 mylen
van I. Cusa tot I. Agosta O. ten Z. 3 mijlen
I. Pelagosa tot I. Pomo N. W ten N. 10 mijlen
van I. Pelagosa tot 't Eylandeken bezuiden I. Lissa noord en noord ten westen 8 mijlen
van I. Palagosa tot I. Lissa noord. 8 of 9 mylen
van I. Pelagosa tot I. Cusa noord ten oosten. 7 myl'en
van I. Pelagosa tot I. Agosta noord-oost. 7 mylen
van J. Agosta tot I Meleda oost ten zuiden 6 mylen
van I. Meleda tot Ragusa oost ten zuiden. 5 mijled
van Ragusa tot Cattaro oost zuid oost. 10 mijlen
van Cattaro tot Dulcigno oost zuid oost 10 of 11 mijlen
van Dulcigno tot Durazzo zuid oost ten zuiden. 6 mylen
van Durazzo tot la Valone zuid. 14 mylen
van I. Saoseno voor la Valone tot I. Fanu zuid 10 mylen
van I. Soaseno tot I. Corfu zuid zuid oost, 13 mylen
van I. Fanu tot I. Pachsu zuid-oost ten zuiden. 15 mylen
van I. Fanu tot C. di Otranto W. N. W. wel zo noordelyk 9 m.
van I. Fanu tot C. S. Maria west ten zuiden 9 myl'en
van I. Pachsu tot C. Sidaro in Cephalonia zuid. 4 mylen

Hoogten.

C. S. Maria leid op	39 graden 50 minuten
C. de Otranto op	40 graden 20 minuten
Brundisi en I. Soaseno leggen op	40 graden 56 minuten
Bari leid op	41 graden 16 minuten
Monte S. Angelo op	41 graden 52 minuten
I. Pelagosa op	42 graden 34 minuten
Ortona op	42 graden 30 minuten
Ancona op	43 graden 35 minuten
Venetien op	45 graden 26 minuten
Rovigno op	44 graden 49 minuten
P. di Malata S. Pedro op	44 graden 9 minuten
I. Pomo op	43 graden 10 minuten
I. Agosta op	42 graden 58 minuten
Ragusa op	42 graden 52 minuten
C. Durazzo op	42 graden
C. Lengua op	40 graden 52 minuten
I. Fanu op	40 graden 12 minuten
De Stad Corfu op	39 graden 51 minuten
I. Pachsu op	39 graden 17 minuten

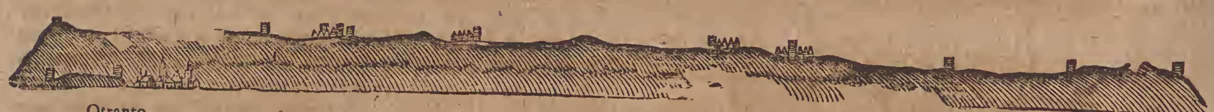
Hoe haar deeze Landen uit der Zee vertoonen.

Aldus vertoond C. S Maria Zuid ten Westen een myl van u zijnde.

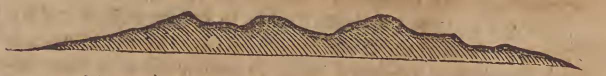
Aldus vertoont C. S. Maria west ten zuiden van u leggende.

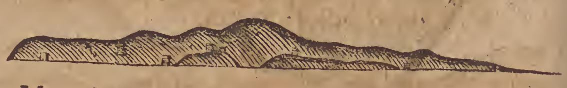
Cabo di Otranto zuid 3 mylen van u vertoont aldus met 't land daar bewesten 6 mylen weegs na Brundisi.

Brundisi west zuidwest 2 mylen van u vertoond aldus.

Monte S. Angelo west noordwest van u vertoont aldus.

Monte S. Angelo zuidwest van u vertoond aldus.

Monte S. Angelo zuidwest 10 mylen van u vertoond aldus.

Monte

Monte S. Angelo vertoond aldus aan een lange slegten berg/ als hy zuid ten westen van u leid/ zynde 't eerste hooge land in de Golf van Venetien aan de Italiaansche kant. Dan ziet men J. Pelagosa wel/ met klaar weder ook wel 't hooge land van Ragusa

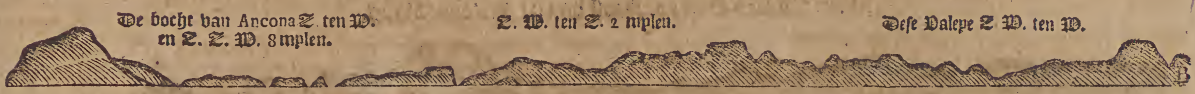
Aldus vertoond Monte S. Angelo zuid zuid-west van u.

Aldus vertoond 't hooge land van Ancona verre te landewaart.

Aldus vertoond 't land een weinig beoosten den hoek van Ancona, als men daar by langs zeild/ en Cabo di Citta Nuova west van u leid.

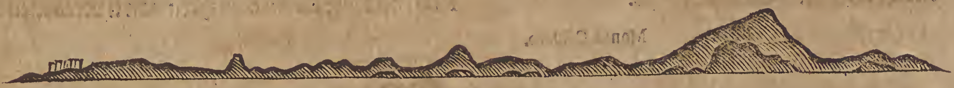
De bogt van Ancoaa en 't land daar bewesten vertoond aldus.

Dit behoort aan 't voorgaande/ de BB aan malkanderen.

Aldus vertoond de hoek en de Stad Ancona, als C. di Citta Nuova dan zuid van u is.

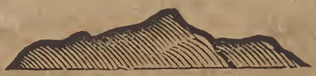
Ancona vertoond aldus/ als den berg west noordwest van u is.

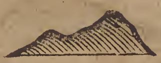
Aldus vertoond dit hooge land van Ancona daar voorby zeilende.

Ancona west ten noorden 6 mylen.

Ancona Zuidwest ten westen 8 mylen.

Ancona zuid zuidwest 9 mylen.

Ancona Zuidwest ten Zuiden 8 mylen.

Aldus vertoond Chiosa, als men omtrent 3 mylen daar af is.

Aldus vertoonen de Toorens van Venetien, als men omtrent 4 of 5 mylen nog daar af is/ men kan dan 't lage land niet zien.

Als men Chiosa wat na komt/ zo vertoondze aldus.

Deze Huizen staan bezuiden 't Gat van Venetien, en daar benoorden gaat 't Gat van Malamoco in.

Deze boomen staan regt benoorden 't Gat van Venetien, by 't Dorp van Malamoco 't Gat gaat regt bezuiden de boomen in/ men leid met de Scheepen binnen zynde recht benoorden deze boomen.

Als men deze Tooren/ die in de Stad van Venetien staat/ eerst ziet/ dan is men wel 4 mylen van 't Land/ dat zeer laag is/ zo dat men de toorens eerder dan 't land ziet.

Aldus vertoond 't Land van Istria, benoorden Parenzo, 't Zuid eind leid dan aan heuvelen/ en als men daar wat nader by komt/ is 't al vast land/ en als men daar digt by komt/ dan kan men d'Eylandekens beter zien. Den tooren van Parenzo staat op 't lage land/ daar moet men by .../ als men tot Parenzo op de Reede wezen wil.

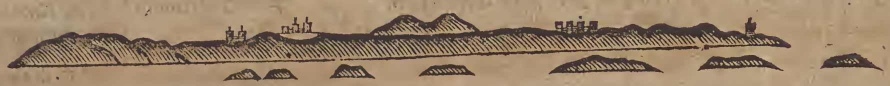

Aldus vertoont 't Eyland Unica, als men Monte Caldero in 't gesigt krygt.

Aldus vertoont 't Eyland Unica, als men daar by langs zeild.

Monte Caldero.

Aldus vertoont Monte Caldero Oost ten noorden van u leggende.

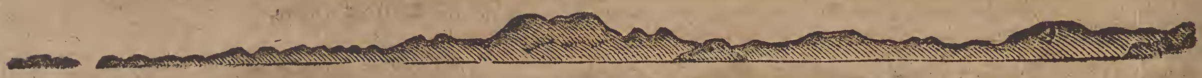
Monte Caldero.

Monte Caldero Oost noordoost van u/ vertoont aldus.

Monte Caldero Oost ten noorden ontrent 5 mylen van u vertoont met 't land daar by aldus.

Monte Caldero noord noordoost 6 mylen van u vertoont met 't Land daar beoosten aldus.

Dit behoort aan de bovenstaande/ de AA aan malkanderen.

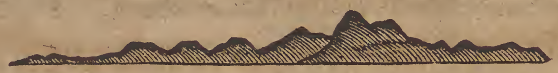

Aldus vertoont 't Eiland Zanzigo.

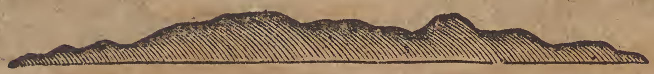

Palo en Monte Caldero noorden van u vertoonen aldus.

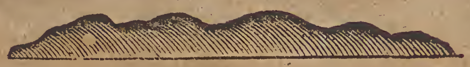
Istria. Monte Caldero.

Monte Caldero noord ten westen 8 mylen van u vertoont aldus

't Eiland Galiota noordoost ten oosten van u vertoont aldus.

J. Galiota noordoost 5 of 6 mylen van u vertoont aldus

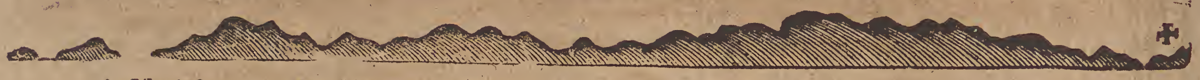
't Eiland Zanzigo noord noordwest van u vertoont aldus.

't Hooge land over 't Eiland Zanzigo noord-oost van u vertoont aldus.

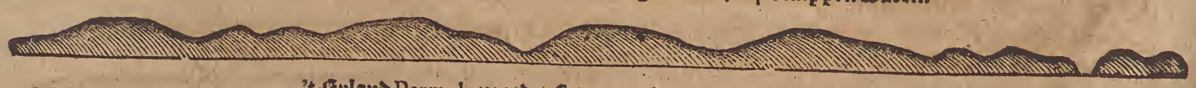
S. Pedro de Malata oost ten noorden 6 mylen van u vertoont aldus.

't Eiland Ozero, anders Vadagosta genaamt/ vertoont aldus/ als men ontrent 4 mijlen van de wal is/ en daar by langs zeild.

Dit behoort aan 't voorgaande/ de kruiskens aan malkander. Als men 8 of 9 mylen buiten de wal is/ zo vertoond Ozero aan verscheide ronde heuvelen/ of 't klippen waren.

't Eyland Permola noordoost ten noorden van u vertoond aldus.

't Eyland Scarda oost noordoost van u vertoond aldus. J. Sanpontella O. ten N. van u vertoond aldus

Insula

Insula Longa noordoost 4 of 5 mylen van u vertoont aldus.

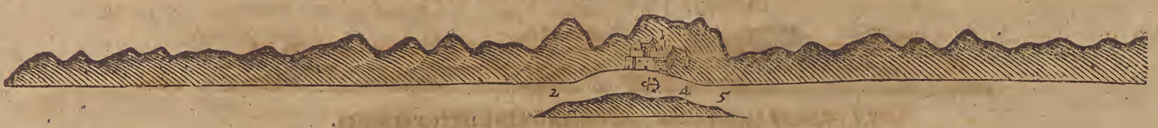

Dit behoort aan 't bovenstaande / de kruisjens aan malkanderen

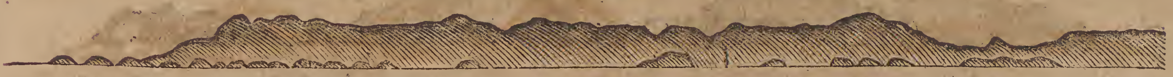

I. la Coronata vertoont dan aldus.

Budoa.

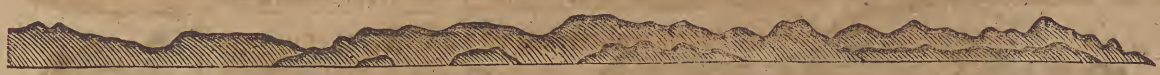
Aldus vertoont Budoa noordoost 5 mylen van u zynde.

Als C. Casta noord noordoost van u is / zynde 3 of 4 mylen van de wal / zo vertoont hy met 't Land daar benoorden en bezuiden aldus / als gy daar by langs zeilt / maar 't verandert haast in een andere gedaante. 't Onderste zyn meest kleine Eylanden leggen bezuiden of beoosten de Kaap.

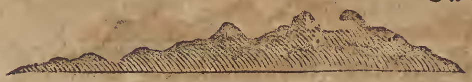
Dit behoort aan 't voorgaande.

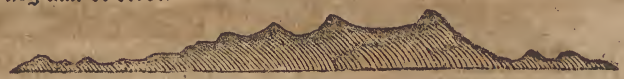
Dit behoort ook aan de naast voorgaande.

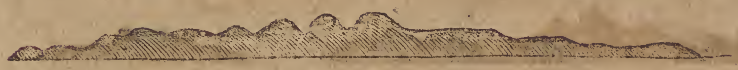
Dit volgt nog aan de derde.

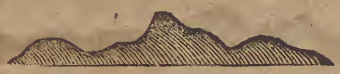
't Eiland Lissa Zuid van u vertoont aldus.

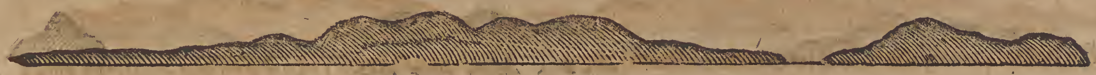
I. Lissa zuidoost van u vertoont aldus.

I. Lissa zuidoost ten oosten 8 mylen van u vertoont aldus.

I. Lissa west noordwest ontrent 4 mylen van u vertoont aldus.

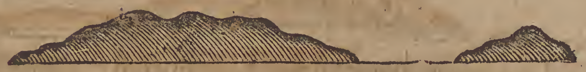
't Eyland Lissa zuidoost ten oosten ontrent 6 mylen van u vertoont aldus.

't Eyland Lissa noordoost ten oosten 3 mylen van u vertoont aldus.

I. Lissa N. O. en N. O. ten O. 4 mylen van u vertoont aldus.

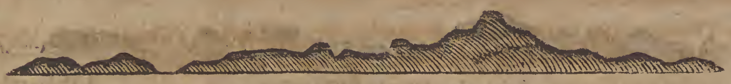
Dit eiland leid aan de Zuidwesthoek van I. Lissa

I. Lissa noordoost ten oosten van u / en daar dichte by vertoont aldus. Men kan de bay van Porto Chamiso wel sien / maar men moet dicht in d'inwyk wezen / eer men de Reede sien kan.

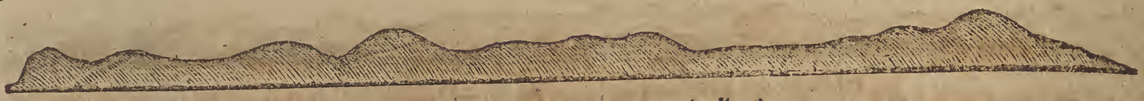
I. Lissa oost ten noorden 6 mylen van u vertoont aldus.

't Eiland Lissa noord 3 mylen van u vertoont aldus / de Z. O. hoek komt dan achter 't hoge Land / dat gy die niet sien kond / maar de klippen aan de Noordwest-hoek kan gy dan wel sien.

Aldus vertoont 't Eiland Lissa ontrent 4 mylen van u zynde.

I. Lissa 3 of 4 mylen van u vertoond aldus.

I. Lissa 2 of 3 mylen van u vertoond aldus.

I. Lissa noordwest ten noorden 6 mylen van u vertoond aldus.

I. S. André zuidoost 4 mylen van u vertoond aldus.

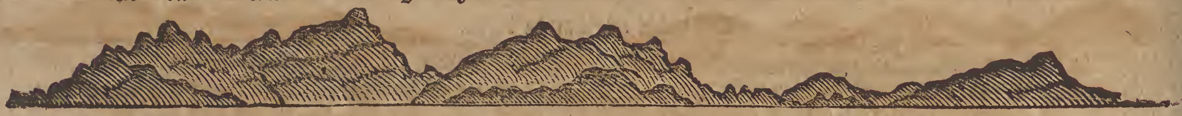

Aldus vertoond I. S. Andrea als men daar beoosten af tusschen S. Andrea of Lissa is: men ziet daar een huis en veel beheinde hoeken op, nadien die van Lissa daar op bouwen. Dan ziet gy I. Melifello daar buiten benoorden heen ontrent west noordwest van u, daar leggen veel rudsen en klippen aan en ontrent.

I. S. Andrea (by die van Ragusa Lissa genaamt) omtrent 3 mylen van u vertoond aldus. d'Eylanden Melifello en Pomo kan men dan nog niet zien.

Aldus vertoond I. S. Andrea zuidwest ten zuiden van u leggende.

I. S. Andrea oost zuidoost 3 mylen van u vertoond aldus.

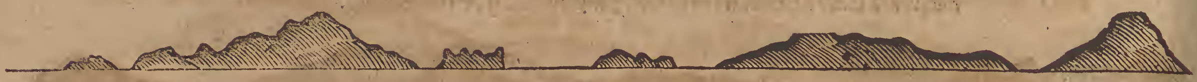
I. S. Andrea zuid zuidoost en zuidoost ten zuiden omtrent 5 mylen van u vertoond aldus.

I. S. Andre en Pomo N. W. ten N. van u vertoond aldus.

I. S. Andrea W. ten N. van u vertoond aldus.

Aldus vertoonen de 3 Eylanden S. Andrea, Melifello en Pomo, of Koksbrood, by d'Italianen Ovo, dat is 't Ey genaamt, als S. Andrea zuidoost omtrent 7 mylen, Melifello zuid zuidoost omtrent 6 mylen, en Pomo zuiden ten westen omtrent 2 mylen van u leggen.

I. S. Andrea noordwest ten westen 3 mylen van u vertoond aldus.

Melifello noordoost van u vertoond aldus.

Pomo west noord west 5 mylen vertoond aldus.

I. S. Andrea noord ten weste 3 mylen.

I. Lissa N. N. O. 2 mylen

C. noordoost ten noorden 6 mylen. O R S 5 mylen

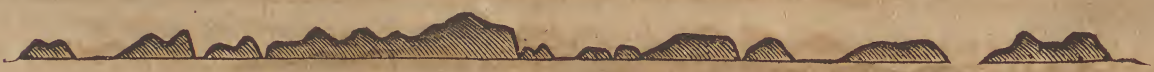

noordoost 6 mylen.
I O L A

5 mylen.

3 mylen.

I. Pelagosa zuid weste 3 mylen van ons

I. Pelagosa vertoond aldus na by even gelyk, als men aan beide zyden daar voorby zeild.

I. Pelagosa N. N. W. van u vertoond aldus.

't Eyland Pelagosa zuid ten westen van u vertoont aldus, een groot eind van de oost-hoek leggen laage klippen die men by nagt schouwen moet.

J. Pe-

I. Pelagosa west noord west van u vertoont aldus.

I. Pelagosa W. Z. W van u vertoont aldus.

I. Pelagosa Z. W. ten W omtrent 5 mylen van u vertoond aldus.

I. Agosta O. noordoost 5 mylen van u vertoont aldus.

Cusa oost ten noorden 3 mylen van u.

Casolo oost 4 mylen.

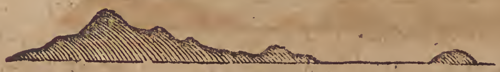
I. Pelagosa

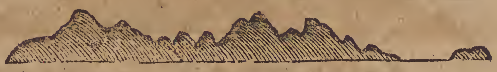
I Cusa noordwest ten noorden 3 mylen.

groenachtig

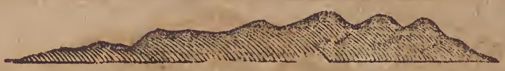
I. Casolo noord een myl.

I. Cusa Z. O. ten O. van u vertoond aldus.

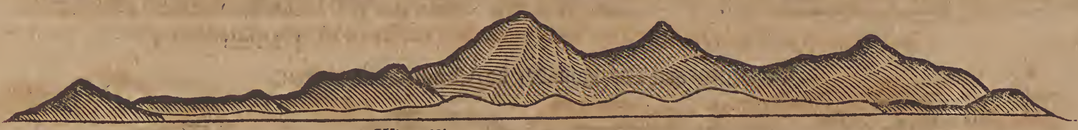
I. Cusa O. ten Z. 4 mylen van u vertoond aldus.

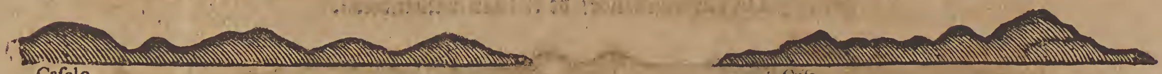
Aldus vertoont I. Cusa noord omtrent 3 mylen van u

Aldus vertoont I. Cusa noord W. ontrent 5 mylen van u.

Aldus vertoont I. Cusa, als men daar nog omtrent een myl af is.

Aldus vertoonen d'Eilanden Casolo en Cusa, als Casolo Z. O. ten O. omtrent 7 mylen / Cusa Z. Z. omtrent 8 mylen van u zyn. Cusa is dan hoger als Casolo, maar Casolo vertoond dan langer als Cusa, en leid aan bergen en heuvelen.

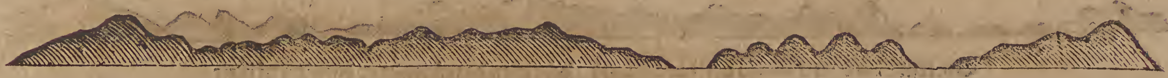
I. Gasolo noord O. ten O. omtrent 3 mylen van u vertoont aldus / 't is bly hoog land / en daar leid een Kasteelken op / daar is ook eenige ankergrond op 40 en 50 vadem diepte / maar geen goed leggen.

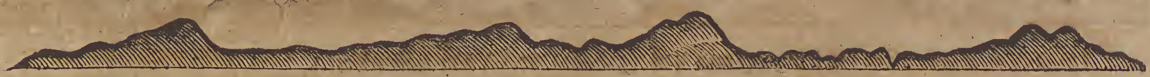
I. Casolo Z. O. van u vertoont aldus.

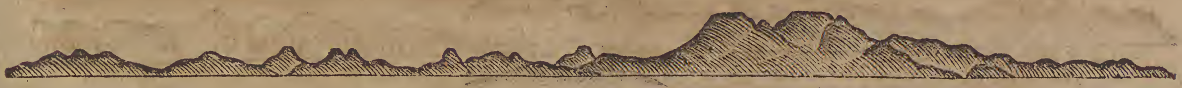
I. Casolo N. O. van u vertoont aldus.

Als I. Agosto O. ten Z. / en Casolo Z. Z. O. van u leggen / zo vertoonen de 3 Eylanden Agosta, Casolo en Cusa aldus.

I. Agosto N. O. ten O 3 mylen / en J. Casola N. O. ten N. van u vertoont aldus.

I. Agosta O. ten N 5 mylen van u vertoond aldus.

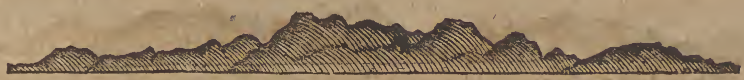

't Eyland Agosta noordwest ten noorden 4 mylen van u vertoond aldus

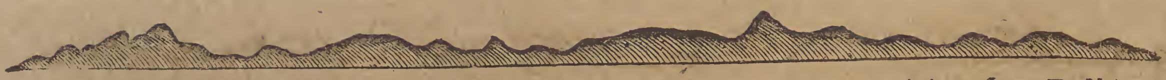

J. Agosta noord 4 mylen van u vertoond aldus. Aan 't Westeinde leggen twee klippen en kleine Eylandekens.

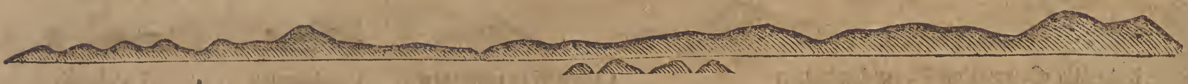
I. S Augustino O. noordoost van u vertoond aldus.

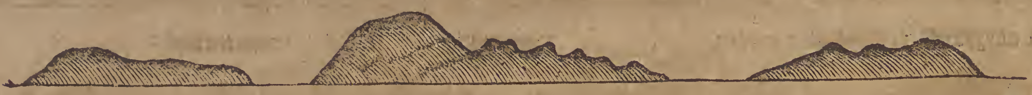
I. Lissa noordwest ten westen en I. Agosta noordwest ten noorden 5 mylen van u vertoonen aldus.

't Eyland Curzolo O. ten zuiden ontrent 7 mylen vertoond dan aldus. 't noord-einde hoog in 't aansien. De kleine Eylandekens siet men niet, of men is 'er tamelyk dicht by, maar dat witte pad of witte streek, siet men nog wel 4 of 5 mylen in Zee.

't Eiland Curzolo O. ten noorden van u vertoond 't Zuid-eind hoog, en 't noord-eind laag en in 't midden de voorverhaalde witte streek, daar eenige Klippen zo hoog boven water als een Schip neffens leggen. Daar agter is goede reede.

Dit Eiland noord noord O. van u vertoond aldus.

d'Eilanden Agosta, Curzolo en Meleda vertoonen aldus, als men daar voorby langs zeilt.

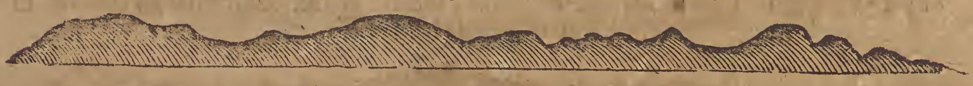
Dit behoort aan 't voorgaande, de AA aan malkanderen.

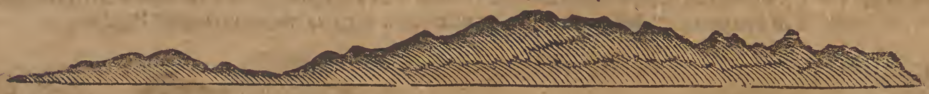
Dit volgt aan 't bovenstaande, de BB aan malkanderen.

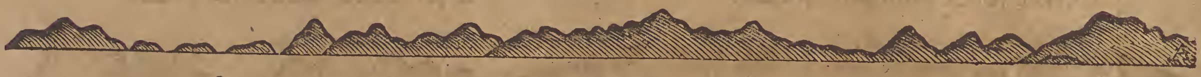
I. Meleda noord O. ontrent 3 mylen van u vertoont aldus.

I. Meleda N. N. W. 4 of 5 mylen van u vertoont aldus.

Den hoek van Ragusa O. ten N. 6 mylen van u vertoont aldus.

Ontrent Cattaro en Budoa vertoont 't land als deze en de volgende opdoening afbeelt.

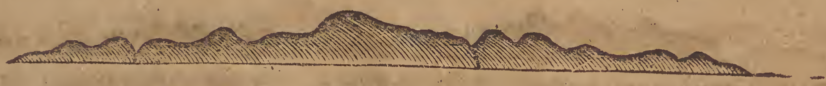
Dit behoort aan 't voorgaande, de AA aan malkanderen.

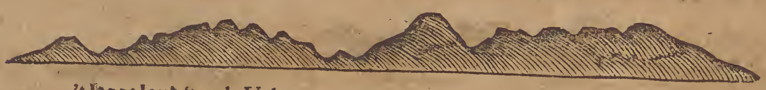
Aldus vertoont Budoa noord O. 5 mylen van u zynde.

't Eiland Soaseno vertoont aldus, als den hoek Z. O. van u leid.

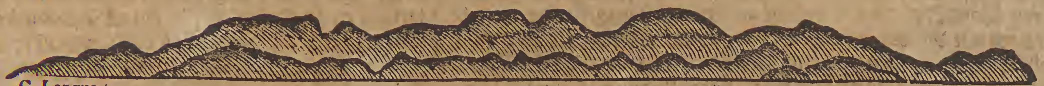

't Eyland Soaseno N. N. O. van u vertoont aldus.

't Hoge land van la Valona en 't eiland Soaseno vertonen aldus, als men uit de Zuid de Golf inzeild.

Paskaerte Vande
ARCHIPEL
en de Eylanden daer omtrent-gelegen, als Candia Serigo en Rodus, tusschen Golfo de Lepanto Constantinopolen en C. Serdeni. in Nattolia,
't Amsterdam
by Ioannes van Keulen Boeck ver-kooper en Graad Boogh maker aen de N: Brugh inde Gekroonde Loots-
Met Privilegie voor 15 Iaar
ROMANIA
NATOLIA
MOREA
CANDIA
NEGRAPONTE
ACHAIA
Golfo de Lepanto
Salonicha
Contessa
Golfo de Contessa
Constantinopolen
I. Marmora
Lemnos
Tenedo
Metelino
Schiro
Ipsera
Scio
Smyrno
Golfo de Smyrno
Samo
Nicaria
Andros
Tino
Zea
Termia
Serfou
Sifanto
Milo
Paris
Nixia
Stampalia
Nansi
Serigo
Cerigotto
I.Rhodus
Scarpanto
Casso
C. Serdeni
Duytsche Mylen 15 in een graed
Spaensche Mylen 17½ in een graed
Eng: en Fran: Mylen 20 in graed

Aldus vertoont C. Lengua d'eerſte hoek van de Golf aan de Griekſche wal/ als hy N./ en de zuidelykſte hoek O. N. O. van u leggen.

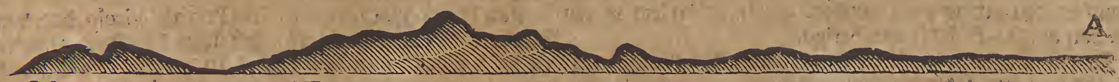
I, Fanu N. ten W. 5 mylen van u vertoont aldus.

I. Fanu O. ten Z. 3 mylen van u vertoont aldus.

I. Fanu N. W. van u vertoont aldus

Aldus vertoont de ooſtwal van Grieken, by de hoek van de Golf en 't hooge land van Corfu, als C. Lengua N. O. ten N./ 't Eyland Fanu O. N. O./ en de noordhoek van Corfu O. van u leggen.

dit behoort aan 't voorgaande de AA aan malkanderen.

Als de noordhoek van Corfu N. N. O./ en Fanu N. N. W. van u zyn/ zo vertoont Corfu aldus.

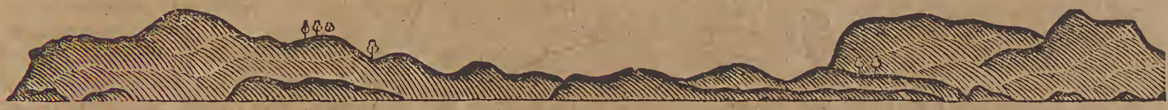
Aldus vertoont 't Eyland Corfu.

Aldus vertoont 't Eyland Corfu, als de Eylande benoorde Corfu noordooſt 5 mylen van u leggen

Aldus vertoont Corfu en Pachſu, als Pachſu, Zuidooſt 7 mylen van u is.

Aldus vertoonen d'Eilanden Pachſu en Anti-Pachſu, en 't hoog gebergte van 't vaſte land over Anti-Pachſu heen/ als Pachſu N. ten weſten 3 mylen van u is.

De Elfde Vertooning, van de

Zee-Kuſten van Morea en Achajen, van C. Matapan tot Porto Raſti en C. Martelo, met de Zeekuſten van Candia en de byleggende Eylanden in d'Archipelago.

DE beſchryving van C. Matapan is hier voor in de Negende vertooninge gedaan.

P. Quaglio. Aan de ooſt-zyde van C. Matapan regt om d'hoek leid Porto Quaglio N. W. ten W. iets N. van de Z. hoek van Serigo verſcheiden/ die wel te kennen is/ als men langs de wal komt/ om de roden hoek/ die men ziet/ en daar digt by komende/ ziet men aan de N. kant in 't hangen van 't gebergte een oude muur van een vervallen Kaſteelken/ dat men aan ſtuurboordt laat/ en dan word men een laegen hoek gewaar/ tuſſchen welken lagen hoek en de voorz. roden hoek/ dog de laage hoek naaſt men dan daar op in houd/ want de Zuidwal is ſchoon: regt tegen over d'oude muur leid een blinde den hogen hoek naaſt/ daar niet meer als 11 voeten water op is. Om den lagen hoek komende/ zoo laat men 't anker vallen en men maakt een touw aan de klippen vaſt/ maar men loopt niet te verre na binnen om en droogte/ daar ook niet meer gan 11 voeten water op is/ daar leid nog een droogte aan de noord-zyde 5 voeten onder water: men kan aan beide zyden van de klip tegen over d'oude

 muur

muur omloopen / maar bezuiden is 't beſt. Daar effen benoorden is een Zandbay / daar 't aan de zuidzyde beſt leggen is en beſchut voor alle winden behalven de zuidelyke winden. Men kan ook zo verre beneden halen op 10 / 12 of 20 vadem goede grond / waar men wil / om beſchut te zyn voor alle winden. Hier konnen om de naauwte niet meer dan 4 of 5 ſcheepen leggen. Men mag dit volk niet te veel betrouwen / maar men moet 'er een mede aan boord neemen / zo men daar mede handelen wil.

Beooſten C. Matapan na C. S. Angelo ontvalt 't land in een groote inwyk of bogt. Nog omtrent 2 mylen inwaard leid Aguia een ſchoone haven zeer kennelyk om de rooden hoek aan
Aguia. de zuid-zyde / en 't Kaſteel aan de noord-zyde van de haven. Uit de Zee koomende loopt men op den rooden hoek aan / en voort tuſſchen den roden hoek en 't Kaſteel inwaard zo verre / als men wil / en men zet 't binnen op 12 / 15 of 16 vadem goede grond en beſchut voor alle winden. Dezen haven leid N. ten W. van de N. W. hoek van Serigo.

In deze inwyk zyn nog verſcheiden laad-plaatzen als Pachana, (alwaar men agter een Eylandeken in de bogt leid) Cutgyna, Tſyli en meer andere.

Regt benoorden de noordweſt hoek van Serigo leid Porto Ra-
P. Rapini. pini. Zo gy in die haven wezen wild / zo houd de N. W. hoek van Serigo zuid van u / en zeilt N. aan tot gy een lange vlakke hoek leggende aan de weſtzyde van 't gat en 2 ronde bergen in 't binnen land leggende in 't gezigt krygt. Houd dan die hoek over die bergen / en loopt daar regt op aan tot digte by die vlakken hoek / en laat u anker vallen op 7 / 8 of 9 vadem / leggende beſchut voor alle winden. 't Is een klein gat alleen voor 3 à 4 ſcheepen.

Drie mylen beweſten C. S. Angelo en regt tegen over Serigo digt aan de kuſt van Braſſa de Mein (want zo word de kuſt tuſſchen Modon en C. S. Angelo genaamt) leid 't Eyland Cervy,
J. Cergo. daar men niet tuſſchen deur zeilen kan / om dat 'er vuil en klippig is / maar beooſten Cervy, te weeten / tuſſchen Cervy en 't vaſte land / moet men inloopen / en zetten 't digt onder een gebrooken Kaſteel / dat men aan de regterhant op 't vaſte land ziet leggen op 13 / 10 / 9 of 8 vadem goede ſchoone grond / maar kwaad leggen voor een Z. O. wind / om dat die daar open in waaid. Tuſſchen I. Cervy en C. S. Angelo is nog een inwyk om ter reede te loopen.

Van C. Matapan tot de N. W. hoek van Serigo is de kours O. wel zo zuidelyk 8 mylen. Men kan zo benoorden als bezuiden Serigo omzeilen / dog benoorden om is 't beſt / om dat 't daar over al diep / ſchoon en klaar is / en dat bezuiden Serigo, te weeten / tuſſchen Serigo en Serigotto deur / veel vuilen en klippen zyn / als gezeid zal worden. Serigo en 't land daar benoorden / zyn zeer hooge landen / dewelke wel ſchynen / als gy uit de W. komt / een geheel land aan malkanderen vaſt te weezen / maar daar by komende / openen de landen haar zelven ruim en wyd genoeg wel van malkanderen.

Cabo Matapan en de Eylanden Serigo en Serigotto leggen 20 à 25 min: verder zuid / als onze Paskaart aanwyſt / zo als een bekwaam Hollands Caprein 3 maal wil geobſerveert hebben.

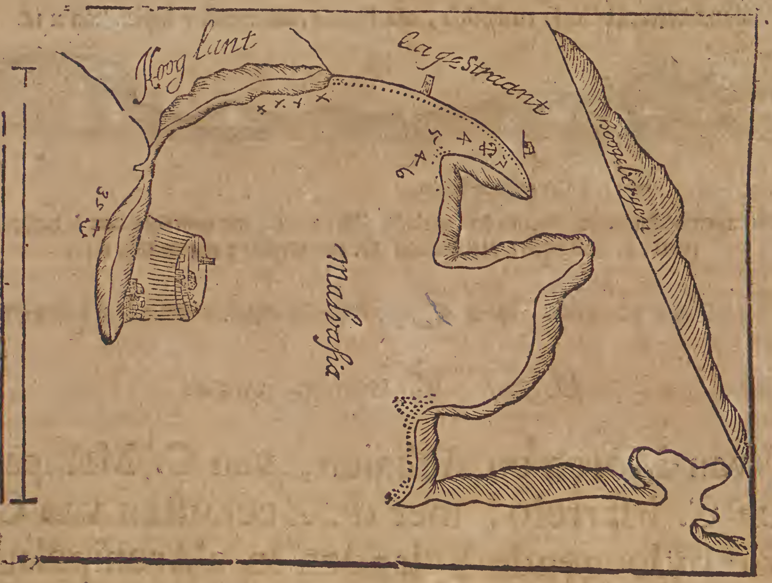
Zo aan de W. kuſt als aan de N. kuſt van Serigo, is geen reede te vinden / maar regt beooſten de Z. W. hoek van Se-
P. Serigo. rigo leid Porto Serigo, een Baay daar men van de zuid-hoek beneeden 't kaſteel digt onder de wal zetten kan op 26, 28 of 30 vadem / maar niet bezonders om te leggen / nadien 't daar overal ſcherp en rudzig is. Ook zet men onder d'ooſt hoek op 36 en 40 vadem / maar 't is daar geen leggen voor groote Scheepen / maar 2 of 3 kleine ſcheepkens konnen daar agter de laage hoek met een touw aan 't land vaſt leggen / maar met een zuid en zuidweſte wind op den hals. Ziet deze afbeelding in de haven kaart.

Aan de ooſt-zyde van Serigo leid Porto S. Nicolo, daar 't goed
P. S: Nicolo. leggen is voor alle winden / behalven de O. Z. O. / Z. O en Z. winden: men kan overal in deze bay ten Anker loopen; maar regt voor de hooge zand hoek in deze bay / als ook daar beweſten / is 't goed zetten op 26, 28 of 30 vadem minder of meerder als men wil / maar daar effen beooſten tegen over de vlakke zant ſtrand moet men niet nader zetten als op 24 vadem / om dat 't op 23 en 22 vadem over al vuil is / zo dat de touwen in 1 of 2 uuren tyds aan ſtukken vylen. In Porto Madona is 't naauw om te leggen / of men moet voor vier touwen leggen: 't is daar 6 of 7 vadem diep / 't is daar goed leggen maar kwaad om uit te koomen. Ziet de afbeelding in de haavenkaart.

Beooſten deze hoek en N. O. ten N. ruim 2 mylen van de zuid-hoek van Serigo, leggen de Dragoneri, dat zyn 3 Eilan-
J. Dragoneri. dekens by malkanderen / daar men ook zetten kan / maar de grond is daar overal ſcherp: men kan tuſſchen de 2 grootſte Eylandekens inleggen / maar 't noordelykſte naaſt / daar is 't beſt zette en ſchoone grond op 22 vadem. Men kan 't met een touw aan 't noordelykſte Eyland vaſt maaken met een anker te zeewaart / als men om de O. wil / en met N. O. en O. winden moet byleggen / 't is daar goed leggen. Als de Venetianen by ontbeeringe van goede wind / haare reize na d' Eylanden in de Archipelago, of Conſtantinopolen niet konnen vorderen / zo loopen zy daar veel ter reede / om dat men daar met alle winden wederom uitkomen kan.

Van de Dragoneri is de kours N. O. ten N. omtrent 3 mylen tot Cabo S. Angelo, anders Cabo Maleo genaamt / zynde een zeer ſteile klippige hoek / alwaar men bezuiden zetten
C. S. Angelo. kan en beſchut zyn voor alle weſte / N. / N. O. / en O. N. O. winden.

Tuſſchen C. S. Angelo en Napoli di Malvaſia, leid een uithoek / om agter te zette voor zuidweſte / weſte en noordweſte winden.

Omtrent 3 mylen N. ten W. van C. S. Angelo leid Napoli di Malvaſia op een hoog ſteil Eyland in 't hangen van eenen berg /
Napoli di Malvaſia. daar een Kaſteel boven op ſtaat / welk Eyland met een brugge aan 't vaſte land komt. Men loopt bezuiden de Stad weſtwaart op tot digt aan de wal in een groo/e bogt tegen de brugge over op 20 / 23 / 30 / of 35 vadem zo verre als men wil. Daar benoorden leid Malvaſia la Vieja in een groote inbogt tuſſchen 2 hooge bergen / daar is 't een weinig beweſten 2 of 3 oude huizen
Napoli la Vieja. goet zetten op 22 en 23 vadem goede zand-grond / behalven voor zuide en Z. O. winden. Uit de O. of N. komende / zo kieſt de wal benoorden de Stad / tot dat gy een gat ziet / loop dan weſtwaart na de hoek / tot dat de groote Bay na de binnenſte hoek zo verre benoorden / als de brugge van Malvaſia bezuiden u is / langs een gladde zand-ſtrand. Dan gaat 't gat noordooſt inwaard / daar een kerk in 't midden ſtaat / zet 't daar op 4 vadem met 't anker weſtwaard en met een touw ooſtwaart.

Hier benoorden leid C. Bol, alwaar benoorden de Haven van Porto Bol ingaat: men kan hier onbedreeven niet inlopen / om dat men de mond van de haven niet zien kan / eer dat men daar in is.

Van Malvaſia tot Napoli di Romania is de kours N. N. W
Napoli Romania. 10 mylen. 't Is in de bogt van Napoli di Romania overal ankergrond / en zo men voor de Stad zetten wil / zo moet men niet beneeden de hoek zetten / om dat 't daar overal vlak

is

is. De Stad leid onder de binnekant van de hogen hoek/ die men niet in 't gezigt krygt/ of men moet tegen over de hoek weezen. Beneeden de Stad staat 't Kasteel Palamedea op een klein Eylandje/ daar 't rondom geheel vlak is/ dat men daar op gaan kan.

Als gy de Stad boven 't Kasteel houd en zo inloopt/ zo opent de Haven hem zelve/ en mey zet 't daar op 't lood op 3 of 4 vadem klei-grond/ gy kent daar geen kwaad doen/ al zat gy in de kley vast.

P. Dolfino. Bezuiden de Stad ontrent derdehalf myl aan 't hooge land leid Porto Dolfino, daar een Eylandeken met een boom daar op midden in 't gat leid/ binnen leid men waar men wil/ 't is daar overal schoon op 12/ 14/ 16 en 20 vadem. Die van Napoli di Romania vangen hier veel Laton.

I. de Cauri. Een myl van daar om de oost aan de hooge hoek leid Isola de Cauri, daar 't agter goed leggen is op 6 vadem goede zand-grond voor alle winden behalven de zuide wind/ die wayen daar door.

Daar beoosten leggen nog veel Eylanden tot Porto Specie toe/ maar is geen grond te bekomen nog aan de Eylanden/ nog aan 't vaste land.

Cabo Specie is een laage swarte steenachtige hoek en land tot 't Eyland Specie toe. Onder C. Specie is een goede Haven voor Galeyen/ maar te klein voor Scheepen. Over al daar bezuiden/ is zand-strand/ laag land/ en overal goede anker-grond. Tusschen 't Eyland Specie en 't vaste land is overal goed leggen op 12 en 14 vadem goede zandgrond.

Als men Cabo Sylla den hogen hoek voorby is/ kan men van daar tot Cabo Mala overal zetten/ maar omtrent midden in de bogt/ loopt een kleine zand-bank van de wal af/ maar niet verre van de wal is 't niet geheel hard. Buiten 't Eyland

I. Sydera. Sydera leggen twee hooge Eylandekens als Zuiker brooden/ zuidwest van 't oostelykste/ en omtrent oost van 't westelykste leid een blinde klip 6 of 8 voeten onder water/ daar een steenen rif afloopt omtrent een vierendeel myl lang/ daar men hem voor wagten moet/ als men buiten J. Sydera omzeilt. Men kan ook tusschen deze Eylandekens en deze blinden wel deur laveeren.

Omtrent twee derdendeel van een myl om Cabo Malo, in de

P. Permisa. Golf van Engia leid Porto Permisa. Hier word men 't eerste Eyland aan 't vaste land gewaar/ als men komt om 't Eyland/ dat op den hoek leid/ zo leid 't omtrent noordwest ten noorden van een swartagtige Eyland/ daar men dan regt op toe loopt/ dan word men 't gat gewaar tusschen 't Eyland en 't vaste land/ en men loopt aan de noord-zyde van 't Eyland in/ om dat 't aan of in 't zuider-gat zo vuil en droog is/ dat 'er maar Barken over konnen/ die 4 of 5 voeten diep gaan. 't Noorder gat is geheel naauw om in te loopen/ maar binnen is 't redelyk wydt/ daar men zetten kan op 10 of 12 vadem meer of min/ na dat men wil/ leggende daar beschut voor alle winden/ behalven de oostelyke en noordoostelyke winden/ maar maken daar geen hol water. Regt voor 't gat kan men 't ook buiten zetten op 24 en 20 vadem goede grond/ maar men leid daar voor alle ooste winden open.

N. ten W. vier mylen van Cabo Mala leid 't langagtige Ey-

I. Egeno. land Egeno, daar men aan alle kanten ten anker komen kan op 20/ 18 en 14 vadem goede vaste koraal grond. Daar is hier niet als vaten en hout te bekomen.

I. Felchida. Van J. Egeno tot 't Eyland Felchida is de kours van ouds geschat oost ten zuiden ruim 3 mylen/ maar volgens de Franssen O. N. O. noordelyker/ alwaar men nergens zetten kan/ want 't is daar overal diep zonder grond te vinden.

Noordwest ten noorden wel zo westelyk drie myl van J. Felchida leid Porto Lion. Binnen deze Haven staat een

P. Lion: Leeuw van witte Marmer/ daar deze Haven nu ter tyd zyn naam af voert/ van zeer uitneemende groote/ een wonderlyk stuk werk om aan te zien. Deze Haven strekt noord ten oosten in/ en is in 't inkoomen zeer naauw/ maar binnen is 't ruim en wyd genoeg/ al was 't voor 500 Scheepen/ en goede diepte van 20 vadem. Men kan daar waar men wil over al zette zonder misdoen: Men ladet daar anders niet als Valenye en Schapen wol.

I. Culoro. Bewesten P. Lion leid het Eyland Culoro, daar kond gy 't agter zetten op 18 vadem/ om beschut te zyn voor alle winden. Op Culoro woont geen volk/ maar brandhout is 'er genoeg te krygen.

Regt beoosten P. Lion leid een groote inbogt/ daar in ook

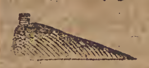
Atheenen. een goede Haven is. Daar plagt wel eer de Stad Atheenen, de moeder van alle Geleertheden en Konsten/ te staan/ daar nu niet anders dan een woeste steenhoop is. Twee mylen daar beoosten staat 't Kasteel Siteni op een hooge berg/ daar deze Haven aan te kennen is. Tusschen deze Haven en J. Felchida leggen zeer veel rudzen/ en eenige gelyk met 't water/ dog het meerendeel boven water.

Oost ten zuiden 2 groote mylen leggen 2 Eylanden tamelyk hoog/ waar van S. Francese, het zuidelykste/ 't hoogste is/ maar tusschen Gaidronisia, het noordelykste/ en C. delle Calone, kan men 't zette op/ 8/ 9/ 10 en 12 vadem/ al schoone grond. Ook kan men 't tusschen deze twee Eylanden zetten op 20 en 24 vadem goede grond/ om beschut te leggen voor alle winden/ behalven de weste wind waaid daar open in.

Boven op Cabo delle Chalone staan 10 of 12 groote hooge C. delle C. halone. Colomnen van witte Marmer (daarom word die by de onze de Kaap met de Kolommen genaamt)/ zo ver men aan deze overblyfzelen bemerken kan/ zo is 't wel eer een overtreffelyk en schoon gebouw geweest. Bewesten de hoek van de Kaap is een besloten haven daar een klein Eylandeken voor leid.

Beoosten dezen Kaap leid 't Eyland Macronisi, noordoost ten noorden en zuidwest ten zuiden. Daar is tusschen Macronisi, anders Isola Longa genaamt/ en 't vaste land over al goede ankergrond op 16/ 18/ 20 en 30 vadem schoone zandgrond. I. Macronisi. Daar zyn twee groote inbogten/ om voor meest alle winden beschut te leggen/ waar van in de eene/ daar de Stad Corona leid/ men zetten kan op 12 vadem zeer vaste grond/ een weinig bezuiden de Stad. Ooste en zuidooste winden maken daar hol water. Men kan daar ook genoeg tusschen deur zeilen. Macronisi heeft geen bekende Havens/ maar aan 't noordoost einde leggen eenige vuilen/ die men schouwen moet.

Als men benoorden Macronisi komt/ zo wykt men noordwaart by den hoek om/ en niet verre van daar leid Porto P. Rasti. Rasti, een schoone haven/ aan wiens zuid zyde een ronde klip

als een koksbrood leid. En regt midden voor de Haven leid nog een groote klip of Eylandeken/ met eene groot Marmoren beeld daar op/ als de opdoening aanwyst/ daar men aan beide zyden omzeilen kan/ want 't is 'er ruim en diep genoeg. Regt binnen deze klip leid nog een ander klipje/ daar ook een beeld op staat/ maar verder inwaart komende/ siet men een laag Eiland/ dat rondom schoon is/ en daar men rondom zeilen kan/ daar zet men 't agter waar men wil/ 't is daar 6, 7, 8, vadem/ goede zagte grond/ en met wier bewassen. Dit is een van de beste Havens in de geheele Archipelago, om met verleegen weder daar in te loopen/ leggende van J. Zea noordwest 4 grote mylen/ en van 't Canaal tusschen Negroponte en J. Andrea West 8 of 9 mylen.

Voor Castro Rosso, aan de Zuid kust van Negroponte, is goede reede op 9 en 10 vadem. De Zuide en Zuidooste winden blazen daar recht in. Deze reede is kennelyk door de Stad te landewaart leggende/ en 't eiland daar bewesten.

Van de zuidwest hoek van Serigo, zuid zuidoost een myl 't zeewaart leid L'Ovo of 't Ey, een Eilandeken/ of grote L. Ovo. Klip/ tusschen de welken en Serigo dat men deur zeilt/ als men uit de West komende/ bezuiden Serigo om zeilen wil. Een groote myl zuidoost en zuidoost ten zuiden van Serigo, leggen de twee groote hooge Klippen of Rudzen Ozo en Dadi, een weinig van malkanderen.

De Kusten van Candien.

Cabo S. Gioano Baptista, de Zuidwest hoek van Candien leid van C. Passaro in Sicilien oost ten zuiden wel zo zuidelyk C. S. Baptist. omtrent 100 mylen. Deze Kaap is laag land/ daar 2 of 3 grote klippen buiten afleggen/ maar beoosten deze Kaap is 't geheel hoog land. Aan de westelykste hoek na 't Zuiden leggen 2 Klippen. De kust benoorden deze kaap strekt noorden aan na J. Fonestino, S. Veneranda en Sordi toe.

Aan 't Noordwest einde van Candien leid Cabo Busa, een tamelyke hooge hoek/ wat spits afloopende/ met een groot gat C. Busa. daar in/ daar hy zyn naam van draagt. Bewesten C. Busa leggen twee Eilandekens/ waar van 't naaste Cara Busa Vecchia is/ maar 't ander Cara Busa is versien met een vast kasteel. Men kan tusschen deze Eilanden en de kaap wel deur zeilen/ alzo 't daar overal schoon is/ maar men dient de winden dan wel goed te hebben/ om dat ze daar magtig met rukken over 't land wayen/ men kan aan de Zuid-zyde van 't Eiland met 't kasteel over al zetten. Daar leid ook in de zelve Baay een klein Eilandeken/ daar men rondom/ waar men wil/ 't zetten kan. Begeert men 't Zuid-wester gat uit of in te zeilen/ zo zal men bezuiden 't Kasteel aan 't land van Candien gewaar worden een hooge steile hoek/ en van 't Kasteel strekt een lange vlakte Zuidwaard daar na toe/ alwaar tusschen deze vlakte en den voorz. hogen hoek/ den vlakken hoek naast/ een blinde leid. Daarom giert men by de hogen hoek langs/ om niet aan de droogte te misdoen/ en binnen zynde/ zet men 't waar men wil. 't Is ook aan de hoek van 't Eiland/ na de naauwte van d'oost-zyde wat steenachtig/ zo dat men de touwen daar wel schadeloos krygen kan/ daarom is 't best in 't midden te zetten/ daar is 't schoonst/ en ook goed varsch water te bekomen. De Christen Kapers komen hier somtyds wel kiel-halen. Van deze Eylanden kan men 't Eyland Serigotto zien. Deze baay hebben wy in de Haven-Kaart afgebeeld.

Van C. Busa tot C. Spado, tusschen de welke een groote diepen inham leid/ strekt de kours oost noordoost wel zo noordelyk 3 mylen. Beoosten Cabo Spado ontvalt 't land in een C. Spado.

Canea.

grote inbogt/ aan wiens O. einde leid den hogen steilen hoek Cabo Malecha van C. Spado verscheiden O. Z. O. 5 of 6 mylen. Bewesten C. Malecha twee kleine mylen leid de Stad Canea, wiens afbeelding in de Haven-kaart te zien is. Deze Haven is niet bequaam als voor Scheepen van 12, 13 en 14 voeten/ alwaar men aan de wal leid op een reedelyke grond niet te schoon. Effen daar bewesten leggen eenige klippen/ daar men agter zetten kan/ maar een myl bewesten Canea leid 't Eiland S. Theodoro, anders Turulu genaamt/ daar twee kasteelen op staan/ en dat aan de Zuid en oost-zyde goede reede heeft/ maar men moet beoosten 't eiland om zeilen/ want aan de zuid zyde komt een steenen rif van de wal af na 't eiland toe/ zo dat men 'er niet bezuiden om deur zeilen kan. Men zet het daar digt onder 't eiland met d'oost hoek van 't eiland N. O./ en C. Malecha O. N. O. van u/ 't is 'er geheel schoon/ zo dat men met 't Schip wel tegen 't eiland aan zoude mogen leggen.

J. S. Theodoro.

Op 't West-einde van Candien wassen de meeste Cypressen/ die daar zyn: tusschen C. Spado en 't eiland S. Theodoro is 't over al goed zetten en goed steekgrond. Men kan op verscheiden plaatzen daar water bekomen.

C. Malecha.

Cabo Malecha is een hoge steile hoek (als gezeid is) schier geheel over stekende/ waar aan hy kennelyk is/ van waar tot C. Calapada de kours zuidoost ten zuiden 2 mylen is/ en tusschen beiden leid Porto Zuda in de Haven-kaart afgebeelt.

P.Zuda.

'T Eiland Zuda is niet hoog maar vlak en slegt/ leggende de noordwal naast/ alwaar men aan beide zeide om zeilen kan. Maar midden in 't gat leid een steen als een kleine berg/ daar een Kasteel op staat/ alwaar men buiten dit Kasteel regt over 't eiland zetten kan op 8 en 9 vadem. Als men binnen komt/ zo kan men op veel plaatzen geen grond krygen/ zo diep is 't daar. Maar ten halven deze haven/ als men den hogen berg voorby is/ krygt men grond op 40 en 50 vadem. Maar binnen in Porto de Spalatea leid men op 6, 7 en 8 vadem/ zo men wil. Binnen 't Kasteel/ of daar digt bewesten aan leid nog een eilandeken/ alwaar men zetten kan aan de Zuid-zyde van 't eilandeken met een touw aan 't land vast/ 't is daar 36 of 40 vadem diep. Deze haven strekt west en west ten Zuiden in.

Retimo

Van C. Malecha tot de stad Retimo is Zuidoost en zuidoost ten Oosten 4 of 5 mylen. Retimo leid op een kleine uitstekende niet zeer hoge hoek/ daar een Kasteel op staat/ maar de stad leid agter 't Kasteel in de laagte. Daar is geen haven als voor barken/ maar men kan beoosten 't Kasteel zetten op 12 en 14 vadem. 't Is over al zand grond en goed ankeren tot Mila potimo toe.

P. S. Pacagia.

Van C. Malecha tot Cabo Susa is de kours O ten zuiden 9 mylen. Effen om C. Susa is de haven S Pelagia, een goede bequame haven voor Galeijen en kleine scheepkens/ en is kennelyk aan een eilandeken daar bewesten leggende/ in 't inzeilen laat men dat aan stuurboord/ en een oude vervallen schans aan bakboort leggen/ daar binnen is 't 4 en 5 vadem diepte goede zandgrond.

C. Freschja. Castro Palgio.

Beoosten deze Haven leid Cabo Freschia een uitsteekende hoek/ en daar bezuiden leid 't Kasteel Palgio, daar men onder Reede maaken kan/ maar men leid daar voor een noorde wind open/ van daar siet men Z. O. ten Oosten aan de stad Candia.

J. Stantea.

Drie mylen beoosten C. Freschia leid de West hoek van 't eiland Stantea dat wy in de haven kaart uit gebeeld hebben/ hebbende 3 of 4 havens/ waar van de 2 Westelykste niet veel bezonders zyn. Porto S. Gioris is de Westelykste/ op wiens West-hoek een torenken staat/ en Porto Grego is de tweede. De derde en grootste is Porto S. Nicolo, daar gy uit de West komende digt by de West hoek inhouden moet/ zynde daar ontrent een vierdehalf van een kabeltouws langte van de wal 40 vadem diep: om die hoek is 't niet goed leggen/ want men moet daar wel vaardig zyn om een touw aan 't land te brengen/ als 'er wat wind is. De ankers houden daar niet/ vermits de grond daar afgaande is. Aan de noordoost zyde van deze bay is een grote inbogt/ en daar staat ook een kapelleken/ daar is 't beste zetten met een touw aan de oosthoek of aan de middelste hoek vast/ d'oostelykste en beste is Porto della Madona, daar staat midden tegens de vlakte een kerksken. Uit de West komende/ moet men zo digt als 't mogelyk is by de Westhoek houden/ en terstont om den hoek zynde/ een touw aan land brengen en 't anker laten vallen/ anders dryft men van de grond af. Nefsens den Westhoek is t 30 vadem diep/ maar binnen 24: en ook 16 vadem goede grond. De zuidelyke winden zyn daar de slimste/ om dat zy daar open in wayen.

J. Pachsimada.

Beoosten J. Stantea leid 't kleine Eilandeken Pachsimada, dat rondom schoon is/ en daar digt by 80 vadem diep.

Candia.

Omtrent drie mylen Zuidwest van J. Stantea, leid de Stad Candia, van J Milo verscheide Zuid ten oosten 20 ½ mylen/ die wy in de Haven kaart afbeelden. Als gy daar wezen wilt/ uit de West komende/ zo houd den tweeden hogen sneeuberg van C. Freschia zuid ten westen van u/ en loopt zuid zuidoost aan/ tot dat J. Stantea oost ten zuiden van u is/ dan krygt gy 't kasteel Palgio in 't gesigt/ en inlopende/ dat C. Freschia noordwest en noordwest ten Westen van u komt/ dan zyt gy voor de Stad Candia op de reede. Als gy Monte Ida, een hogen kennelyken berg regt neffens de Stad Candia leggende (die by d'onze somtyds Mosis Tempel genaamt word) zuid zuidwest van u houd/ en daar zo op aan loopt/ zo zult gy regt voor de Stad Candia vervallen. Men zet 't daar op de reede op 20 of 25 vadem/ dus/ dat C. Freschia Noord west/ 't eiland Stantea Noordoost/ de Stad Candia Zuidwest en 't uiterste van Candien, dat gy Oostwaart sien kent/ oost van u zyn/ daar is 't goed leggen en goede grond/ en daar siet gy open tot de Haven in. De Haven van Candia is niet groot en een naauw gat om in te komen. Als men van de reede na de haven toe gaat/ zo droogt 'er allenskens op/ zo dat voor de mond van de haven maar 3 vadem/ en regt in 't gat schaers 14 voeten water is. Om daar in te lopen/ zo houd men de zyde van het hoofd naast/ om dat daar 't diepste water is/ mydende de Noordwest-zyde/ daar een Kasteel op staat. En binnen komende loeft men terstond by 't hooft om/ om daar agter te zetten/ en met twee touwen voor uit aan 't hooft/ en met twee touwen agter uit aan de Stad toe vast te maken/ leggende daer aan de wal/ op een reedelyke grond niet te schoon. Deze haven is niet bequaam dan voor Schepen/ die 12/ 13 en 14 voeten diep gaan.

Wilt gy van Candia om d'Oost zeilen/ zo loopt van Candia of J. Stantea, zo vervalt gy by J. Caxo, maar houd wat zuidelyk/ om tusschen J. Caxo en C. S. Sydera d'Oost hoek van Candien deur te loopen/ want 't is daar ruim en wyd genoeg.

Van J. Stantea is de kours O. iets Zuidelyker ontrent 6 mylen tot Cabo S. Gioano, dat een tamelyke uitsteekende niet zeer hooge hoek is/ en alwaar bezuiden Porto Spina Longa een schone haven leid/ gelyk die in de Haven-kaart vertoont word. Als men om de C. S. Gioano komt/ zo ziet men een Kasteel op een eilandeken d'Oost-wal naast leggende/ dat men aan bakboord laat leggen/ en men loopt mitswaters tusschen dit Kasteel en het vaste land in/ en effen binnen komende/ laat men 't anker vallen op 6 en 7 vadem/ leggende met twee ankers vertuit en beschut voor alle winden. Men moet niet verre in deze haven loopen/ want 't is daar binnen vlak water.

C. S. Gioana; P. Spina Longa.

Van C. S. Gioano tot Cabo S. Sydera is de kours O. ten Zuiden 9 of 10 mylen. C. S Sydera is een lange uitsteekende hoek/ niet hoog/ maar rudsig in 't aansien/ alwaar bewesten de drie eilandekens/ Janitzari genaamt/ leggen. Zuidwest van deze eilandekens leid de Stad Zeria, die heeft geen Haven/ maar op een openbare Reede/ daar 't niet geraden is om te leggen om de noorde winde/ die daar gewoonlyk wayen/ want men zoude de scheepen moeten ruimen/ als men daar van belopen wierd.

C. S. Sydera.

Effen om de C. S. Sydera, leid 't eiland Morena, anders Isola Bassa genaamt/ tusschen de Kaap en dit eiland inleggen 3 klippen ontrent gelyks waters/ daarom moet gy/ om de Kaap komende/ deze hoek van de Kaap schouwen/ als gy tusschen de Kaap en 't eiland deur wilt/ en kiesen 't eiland/ en loopen daar by langs. Gy kent 't aan de Zuidzyde van Morena zetten op 16 en 14 vadem grove en scherpachtige koraal grond. Maar zo gy van daar Zuidwest omloopt/ zo zult gy C. Salomoni gewaar worden/ als ook regt voor u een vervallen muur van 't Kasteel Palio, staande op een klip/ en vertonende als een Eiland. Dan zult gy gewaar worden een groote Zandbay/ daar voor of binnen is goede ankergrond/ zo diep en vlak als men wil/ daar kent gy 't binnen in de bay zetten op 6 vadem goede zandgrond/ en beschut leggen voor alle winden/ behalve d'Oost noordooste wind die wait daar regt open in. Buiten langs C. S. Sydera, kan men 't over al zetten voor Noordwestelyke winden op 26, 24 en 20 vadem/ zo men wil/ overal rode koraal-grond

J. Morena:

Cabo Salamoni is een reedelyk hoge steile hoek/ alwaar twee eilandekens by leggen/ die reedelyk groot zyn/ en die men rondom zeilen kan/ waar men wil/ tusschen welken eilandekens en deze kaap dat 't goed leggen is voor alle winden/ zynde ook de haven van C. Salomoni.

B. Salomoni.

Zuidwest ten Westen 4 mylen van C. Salomoni, leggen digt aan 't land de 2 kleine zwarte eilandekens Cavalli, en daar bewesten leggen de eilandekens Christiani, van daar na 't eiland Chaldoroni is 't West Zuidwest ontrent anderhalf myl; tusschen alle deeze eilandekens en 't land van Candien kan men deur zeilen/ en ook binnen of benoorden deze eilandekens is 't goed leggen/ op 10, 12 en 16 vadem/ zo men wil/ maar men leid gemeenlyk agter deze eilandekens deur.

Noord noordwest van J. Chaldoroni leid Gira Petra, zynde een dorpken met een schans/ daar de Turken in tyde van belegering haar toevoer krygen.

Bewesten J. Chaldoroni ontrent 11 mylen leggen d'eilandekens Cabra digt onder de wal/ beoosten C. Martela. Bewesten deze Caap beoosten Porto d'Aquila, is een goede reede om te leggen.

J. Gozo di Candia.

Van daar om de West 11 of 12 mylen leid 't eiland Gozo di Candia, zynde aen 't West-eind/ hoog/ en aan d'Oost-zyde een schoone zand-bay en goede reede om versch water te haalen. Daar benoorde leid 't laage eilandeken Anti-Gozo Tusschen

beiden

ARCHIPELAGUSCHE EYLANDEN
Italiaansche Mylen 60 in een Graadt
Duytsche Mylen 15 in een Graadt
Spaansche Mylen 17½ in een Graadt
eng. en Fran. Mylen 20 in een Graadt
MOREA
BRASSA DE MEYN
ARCHIPELLAGUS
MARE DI NICARIA
MARE DI CANDIA
MIDDELANDSCHE ZEE
CANDIA
Corintho
Golfo de Engia
Golfo de Napoli Romania
Golfo di Colochina
Athenes
Negroponte
Cabo Rosso
C. Doro
Porto Andrea
Andros
I. Zea
I. Longa off Macronisi
Tino
Zira
Miconia
Nicaria off Nichara
Scio
I. Patmos
I. Sydera
Thermia I.
I. Femina
I. Serfou of I. Serifo
Golfo Scinosi
Paris
Nixia
I. Milo
Nipoligo of Polimo
Amurgo I. of I. Morgo
Polcandra
I. Sicino
Nio
I. Stampalia
Canale de Stampalia
I. Nanfia
Santorini
I. Christiana
I. S. Gioani
Placha
Piana
C. Maleo
C. S. Angelo
C. Matapan
Porto Quaglio
I. Cervi
Cithera of I. Serigo
Dragoneri
C. Grosso
Ozo
Dadi
Pori
Porsesi
Serigotto
C. Spadu
C. Buso
I. Carabusa Vetia
Castro Carabusa
Tigani
I. Sordi
C. Malecha
Canea
Retimo
Candia
I. Stantea
C. Salomoni
Palamida
Cortonese
C. S. Gioano Baptisto
C. Crio
Antigozo
Gozo di Candia
Met Privilegie
XIII

J. Anti-Gozo. beiden leid Gozo naaſt een klip / maar Anti-Gozo naaſt een blinde klip.

J. Gozo en C. S. Gioano Baptiſta, de Zuidweſt-hoek van Candien, leggen verſcheiden N. W. iets W. en Z. O. iets ooſtelyker ontrent 6 mylen.

De Zuid-zyde van Candien is van 't Weſt einde ontrent halfwegen 't eiland geheel hoog land / veel met ſneeuw bedekt zynde / maar van daar ooſtwaart is 't laag land vertonende / als men wat van de wal is / aan heuvelen / gelyk eilandekens / of laag gebroken land.

Die van C. Paſſaro in Sicilen afkoomende / bezuiden Candien heen wil / die moet tuſſchen O. ten Z. en O. Z. O. zeilen / want zo hy ooſtelyker zeild / zo zal hy regt op Candien vervallen.

Die door de Grieksche eilanden in d'Archipelago zeilen wil na Conſtantinopolen, Smyrna, of andere plaatzen / komende van C. S. Angelo, de Z. O. hoek van Morea, die kan door verſcheide weegen zyn kours nemen / maar 2 weegen zyn de gemeenſte / waar van d'eerſte is tuſſchen Zea en Macroniſi, en voort tuſſchen Andrea en Negroponte deur / die de Venetianen meeſt gebruiken / en ook de bequaamſte voor die na Conſtantinopolen, Schio, Schoppelo, Salonichi, de Golf van Volo en Zetoune Weſtwaart begeeren te zeilen. Die deze weg begeert deur te zeilen / die moet om de C. S. Angelo komende zyn kours N. O. en N. O. ten N. aanſtellen / zo zal hy regt tuſſchen Zea en Macroniſi vervallen. Tuſſchen de C. S. Angelo en deze eilanden leggen nog verſcheide eilanden / die wy na vervolg aanhaalen.

Caravi. Van C. S. Angelo N. O. iets O. ontrent 7 mylen leid Caravi een kale / zwarte en ſteile klip / ongevaarlyk zo groot als 3 / 4 ſchepen / maar leid vry wat hooger als een ſchip boven 't water / en vertoont van verre als een zeil.

Van C. S. Angelo N. O. ten N. 8 mylen / en Caravi N. W. ten N. 3 mylen leid 't kleine ronde hoge eilandeken Bella Pola, van verre hem opdoende aan 2 ronde hoge heuvelen

Bella Pola. als 2 eilandekens. Als men N. O. en N. ooſt ten ooſten van C. S. Angelo afloopt / zo loopt men tuſſchen Caravi en Bella Pola deur / latende Bella Pola aan bakboord en Caravi aan ſtuurboord. Beyde zyn zy zonder vuilen / zo dat m'er niet aan miſdoen kan / als m'er niet regt op zeild.

Van Caravi ooſt ten N. iets. N. 3 of 4 mylen leid 't zeer lage eilandeken Falconera, anders Bruſada genaamt / dat mede rondom

J. Falcora. ſchoon zonder eenige vuilen is / maar leid genoeg beooſten en buiten dit vaarwater.

Van Macroniſi Z. W. ten Z. / en van C. Colone Z. leid 't kennelyke hooge eiland S. Georgio d'Arbore, anders de Cardi-

J. George d'Arbore. naals Hoed genaamt / zynde aan de N. zyde geheel ſteil nedergaande / en boven op heuvelig en hakkelig / en munt hem van alle andere eilanden uit. Men laat / als men van C. S. Angelo afkomt / dit eiland aan bakboort / en men loopt 'er dicht by langs / om 't gat tuſſchen Macroniſi en Zea te verkennen. Die van Caap S. Angelo of Caravi af komt / en meent / dat hy by nagt by Macroniſi zoude vervallen / die moet weeten / dat hy by Macroniſi niet komen kan / zonder eerſt digt by S. George d'Arbore heen te lopen / en zal dan 't onderſcheid ligtelyk ſien / want Macroniſi is niet hoog / ſiende ook daar bezuiden twee eilandekens / die beide hoog en kort zyn / en vertoonen alle drie / als zy dwars van hem zyn / aldus.

Macroniſi

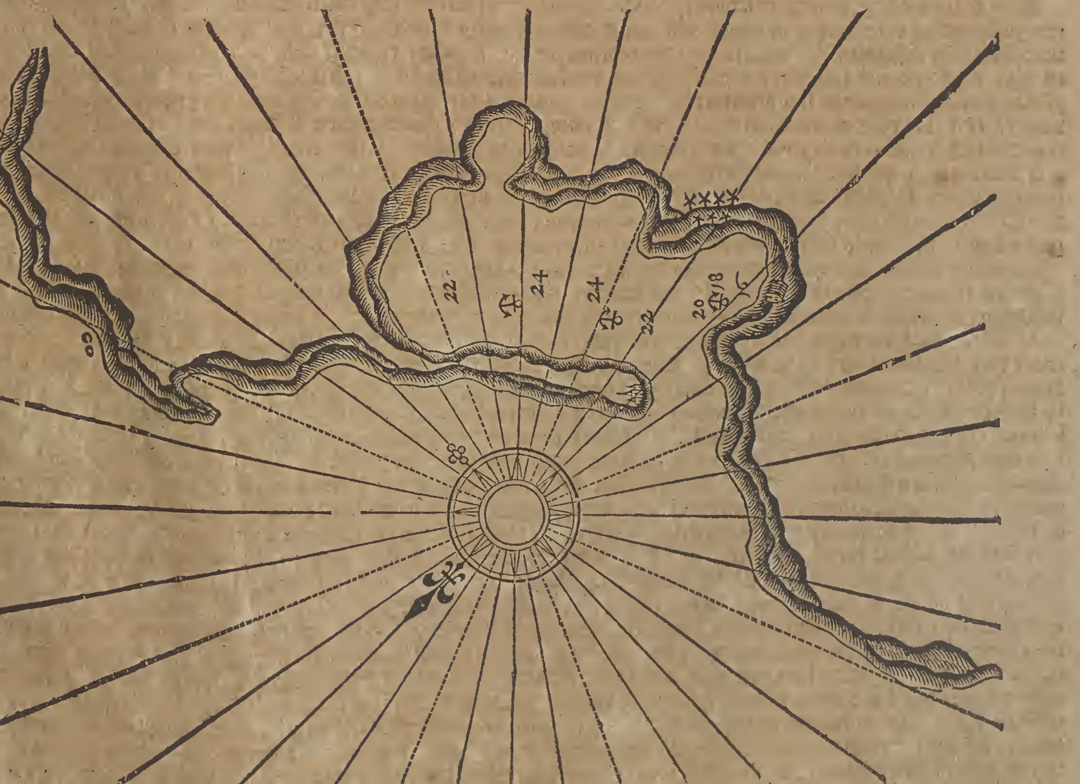
Men zeild deze twee eilandekens / die een Goteling ſchoot van malkanderen ſchynen te leggen / agter den hoek van Macroniſi, daar 't Kerksken op ſtaat / en 't een is daar al achter / al eer men neffen de Haven van Zea is. J. Zea.

't Eiland Zea is veel hoger dan Macroniſi. Om de Haven van Zea te kennen / die aan de N. W. zyde is / als gy uit de W. komt / zo neemt agt op de ronden hoek of berg / daar een Kerksken of huisken op ſtaat / en die ziende / zo giert na 't land toe / en loopt daar by langs / tot dat gy de Haven ſiet / gy zoud hem anders / om dat 't gat van de Haven naauw is / ligtelyk voorby lopen. Loopt dan bezuiden de Noordhoek / dat een lage klippige uithoek is / en daar 't witte Kerksken op ſtaat / in / of loopt tot dat gy de Meulens te landewaard op 't hooge land ſtaande / als gy die ſiet / Z. ten O. van u hebt / en zeild dan daar op aan / gy zult 't voorz. witte Kerksken dan wel gewaar worden. De zuidwal van de Haven ſtrekt Z. O ten O. in / zeild daar by langs / latende 't voorz. witte kerksken aan de N. O. zyde leggen. Tuſſchen beide hoekken van 't gat komende / moet gy met een W. wind terſtond by de N. hoek omloeven / zo gy aan de N. kant zetten wilt: binnen de Bay aan de Z. W. zyde ſtaat mede een Kerksken.

De Bay ſtrekt binnen N. O. en Z. W. / en in 't midden 20 / 22 en 24 vadem diepte. Die om de Z. wezen wil / die zet'et (om wederom beter 't zeil te gaan) aan de N. ooſt kant / maar die om de N. wil / die maakt hem met een touw aan de Z. W.-hoek van de bay vaſt met een anker t'zeewaart. 't Is een Kabel-lengte van de wal 15 en 16 vadem diep: in deze Haven leid men vry voor alle winden.

De W. kuſt van Zea ſtrekt van 't Z einde na 't N. toe / ontrent N. tot de Haven toe / of tot dat J. George d'Arbore W. Z. W. 4 mylen van u is / en dat men anders geen Eilanden dan J. George d'Arbore en Macroniſi ſien kan / dan ontvalt de wal na 't O. / ſtrekkende N. ooſt ten N.

De Haven van ZEA.

Als men van C. S. Angelo komt / en Zea N. N. O uit ſiet / dan vertoont 't hoog en kort / hebbende 't Eyland Fermina, dat bezuiden Zea anderhalf myl afleid / dan dwars af / geheel lang vertonende / en heeft een ſtuk weegs van 't N. einde een grote valeye of laagte. Tuſſchen Zea en Fermina deur ſiet men dan ook leggen 't korte dog redelyke hoge eiland J. Fermina.

land Jura anders Trava genaamt / leggende 4 mylen oost ten
I. Jura. zuiden van 't noord-einde van Zea.

Van Zea ziet Negroponte noordwaart 4 of 5 mylen aan een lange afgaande hoek. Nevens de haven van Zea leid Macronisi, dwars en benoorden Macronisi ontvalt de kust westwaart / gelyk gezeid is / en in de volgende vertooning zal aangeweezen worden / zo dat 'er wederom ruim water komt tot Andrea en Negroponte toe.

Van de N. hoek van Zea tot de N. W. hoek van Andrea is de kours N. O. ten oosten 6 mylen / maar tusschen Negroponte en Andrea is 't een groote myl wyd. De zuid-west zyde van 't Eyland Andrea strekt noord noord-west en zuid zuid-oost / zynde daar vol rudzen en klippen / die al boven water leggen / en waar agter een haven is / 't zuidelykste Eylandeken is 't grootste / daar men agter Reede maken kan op 20 / 22 / en 23 vadem goede koraal grond / om beschut te zyn voor alle winden behalven de zuide wind / die blaast daar regt in. Benoorden dit groote Eyland leid een klein laag Eylandeken vertoonende als een tarwenbrood geheel rond om aan te zien. Als gy uit de zuid komende daar begeert deur te zeilen / zo moest gy by deze Eylandekens langs lopen / om dat 'er van de wal van Andrea een vlakke hoek tegen over dit laage ronde Eylandeken afschiet / en tusschen die hoek en dit Eylandeken leid een blinde ontrent 4 of 5 voeten onder water / en daar benoorden leid nog een klip effen boven water / die kent gy dan wel zien / en dan ziet men ook regt de haven in. De noordzyde van de Haven (in de Haven-kaart afgebeeld) is in 't inkoomen hoog en steil land / maar de zuid-zyde is vlak land. Gy kent daar geen schade doen / nadien 't alles behalven de voorsz. blinde boven 't water leid. In de Haven legt gy aan beiden zyden / waar gy wilt / met een touw aan 't land vast en beschut voor alle winden behalven een Z. W. wind / die blaast de haven regt in

Men kan wel tusschen Andrea en Tino deur zeilen / als men van Zea komt. Wilt gy dan met een zuide wind tusschen deur / zo steld u kours aan 't noord-einde van J. Jura, en dan voort O. aan / zo komt gy in dit Canaal te vervallen. Aldus van Zea afkomende / zo ziet men geen opening meer / maar 't vertoond alles vast land digt aan malkanderen te zyn. Maar die kours houdende / zo opent dit gat hem zelven strekkende O. N. O. deur / en is omtrent een half myl wyd. Gy moet daar midswater tusschen deur loopen / of Andrea liever naast / om dat van de N. W. hoek van Tino een Rifken afschiet. Van daar na 't zuid einde van Schio moet gy N. O. ten O. 10 of 11 mylen zeilen / maar van 't noordeinde van Andrea zeild gy tot 't zuid-einde van Schio O. ten N omtrent 12 mylen. De tweede weg om van C. S. Angelo deur de Eylanden in de Archipelago te zeilen / strekt tusschen de Eylanden Serfou en Sifanto en van daar voort tusschen Tino en Micona deur / en is voor die na Scio, Smirna, en de plaatzen daar omtrent begeren te weezen.

Men stelt / om deze weg op te loopen / van C. S. Angelo met een zuidelyke of ruime-wind de kours oost noord-oost wel zo noordelyk / om tusschen Falconera en Anti Milo deur te loopen / en alzo regt in 't gat tusschen Serfou en Sifanto te vervallen. Maar met een noordelyke wind om niet beneeden dit gat te vervallen / is 't beter van C. S. Angelo met een noord-ooste kours tusschen Caravi en Falconera deur te lopen / en dan zult gy niet verre boven dit voorsz. gat vervallen. Als men van de kaap afkomt / zo krygt men Milo eerst in 't gezigt / leggende van C. S. Angelo O. iets N. 16 mylen / en daar na Anti-milo, leggende van C. S. Angelo oost ten noorden iets N. 15 à 16 mylen

I. Anti-Milo. Anti-milo is een klein rond Eylandeken / dat men wel 8 of 9 mylen in Zee ziet / vertoonende als een ronden berg / en leid benoord-westen Milo regt neffens de haven van Milo.

J. Milo. Milo is 't hoogste en grootste Eyland daar omtrent / en vertoont hem / als men van C. S. Angelo afkomt / aan 2 hooge bergen / die aan de zuid-zyde leggen / waar van de zuidelykste de hoogste is / waar aan 't zeer kennelyk is. Aan de oostzyde leid ook een hoogen berg / daar een kasteel op staat / daar by kan men de huiskens zeer verre zien. Ook is 't kennelyk aan Anti-Milo O. ten Z. van Falconera leggende. Aan de N. W. zyde van Milo leid een schoone haven / wilt gy daar zyn komende uit de west / zo loopt tusschen Milo en Antimilo deur / tot dat gy voor 't gat van de haven komt / en loopt dan by de westkant van de haven / zynde een rooden steilen hoek / digt langs zuid-oost in / en daar na zuid oost ten zuiden tot de binnenste oost-hoek toe / en loopt daar by om oostwaart aan / en zet 't daar dwars van de visschers huiskens staande op de oostwal / op 11 of 12 vadem / maar loopt niet te verre om de zuid of na de andere kant / om dat daar rudzige en kwaade grond is. Maar neffens die voorsz. visschers huiskens is 't beste leggen / de wal zo na als men wil / om dat er overal schoon en klaar is. By de hoeken van 't gat aan de west-zyde kan men ook leggen met een touw aan 't land vast en met een anker zeewaart / maar 't is daar met een noorde wind niet goed leggen / vermits de Zee dan daar vry wat rolt. Daar leid ook een bank van steene klippen een stuk weegs af onder 't water / daar is wel 15 of 16 vadem water op. Men leid in dese haven beschut voor alle winde. Met westelyke winden moet men ten minsten N. W. zeilen om hier uit te komen. Als gy binnen deze haven legt / kent gy geen Zee zien / om dat Anti-milo dan regt neffens 't gat leid / en de haven alzo toemaakt. Dit Eyland vertoont ons de haven-kaart.

Buiten aan de N. O. hoek van de Haven van Milo leggen 2 klippen strekkende na Anti-Milo toe. Men kan zonder misdoen tusschen deze klippen en die hoek wel deur zeilen / maar niet tusschen de klippen deur / om dat 't daar vuil en rudzig is.

Aan de zuid-west-hoek van Milo leid 't Eylandeken Prasonisi, daar is goede reede op 10, 12 en 14 vadem voor de noorde wind. Daar beoosten C. Basilio is S. Dominico in een groote inbogt / om te zetten op 16 en 11 vadem goede ankergrond. Aan de westzyde is een schoone Zandbay / om te zetten voor N. O. en Z. O. winden / niet verre van de wal is 't 20, 21, 22, 23, en 24 vadem goede zand-grond / maar met westelyke en zuidelyke winden is 't daar lager wal en quaad leggen.

't Eyland Argentera leid benoordoosten Milo..

Tusschen Milo en Argentera by de hoek Poligna is een groote inbogt digt om de groote steile hoek / die aan de zuid zyde wat witagtig / maar om de oost wat groenagtig is. Benoorden deze hoek in de bogt staat een klein Kappelleken / waar voor goede ankergrond is op 6 of 7 vadem. Maar buiten dit Kapelleken / midden in 't vaarwater / tussen Milo en Argentera, leid een droogte vierdehalf of vier vadem onder water / dat men schouwen moet / als men daar begeert te zetten / want met een zuid-weste wind en hard weer brand 't daar zo vreesselyk op / dat 'er ankers nog touwen niet houden konnen. Bezuiden digt aan Argentera leid 't Eylandeken Spartineso, daar is 't goet zetten / om dat men daar met alle winden kan uitloopen. 't Is daar overal goed ankeren / maar bezuiden de Eylandekens is 't overal vol wier / dat 'er de ankers niet wel konnen houden: in dit Canaal is 't overal 12, 14 en 15 vadem waters.

Regt oost van Milo leid 't Eyland Morgo strekkende noord-oost ten noorden / en zuid-west ten zuiden / hebbende aan de noord-west-zyde twee bequamen plaatzen om zonder schromen aan te doen en te zetten / want in de zuidelyke Haven kan men met 3 of 4 Scheepen agter twee Eylandekens ten anker komen.

Van I. Morgo tot J. Fornoli is de kours regt noord oost 11 mylen. Benoorden 't noord-eind van Morgo leggen drie of vier Eylandeken / waar van 't westelykste Peino hoog en ront is als een Suiker-brood / daar een lang Eylandeken beoosten leid / tusschen dewelke dat men niet deur zeilen kan. Men kan tusschen dit lange Eylandeken / en de 2 of 3 Eylandekens Levata daar beoosten wel deur zeilen. Levata heeft voor verleegen Scheepen twee havens: want aan de zuid-zyde van het westelykste Eyland is een groote inbogt met een kleine swarte klip in 't gat / daar men aan beide zyde omloopen kan / zetten 't in de bogt op 6 / 7 en 8 vadem goede zand grond met een touw aan de klip vast. Daar digt beoosten tusschen de Eylanden is 't ook goed leggen / want 't is 'er overal schoon.

Van de zuidhoek van Morgo tot de noord-hoek van Nio, is de kours west 3 of 4 mylen. Aan de west-zyde van 't Eyland Nio is een goede haven / noord-oost instrekkende / gelyk de Haven kaart vertoont. Die daar weezen wil / die zal aan de west-zyde de Stad Nio leggende op een hoogen spitzen berg wel gewaar worden. Hy loopt dan op de Stad aan / latende hem een weinig aan stuurboord leggen / zo zal hy zien twee hooge steile hoeken swart in 't aanzien / daar digt benoorden is een kleine klip een weinig van de wal of / tusschen welke klip en de groote Zand bay / die een weinig beneeden de Stad leid / gaat de mond van de Haven in / zynde aan beide zyde schoon en diep om in te loopen. En binnen zynde / zo kan hy 't zetten beneeden de eerste vlakke steenhoek by de Zandbay neer waar hy wil / op 8 / 10 en 12 vadem / ook 6 vadem goed grond / met een touw aan 't land na de Stad toe vast.

Omtrent een groote myl bewesten I. Nio leid 't Eyland Zetine, dat heeft geen Havens / maar aan de zuid-zyde leid een klein swart Eylandeken digt aan 't land zo 't schynt / maar tusschen beide is 't ruimte genoeg om deur te laveeren. Maar daar bewesten is een klein afwaterken met wat groente / daar recht voor is goed anker grond op 20 / 22 en 30 vadem zo men wil / maar men moet niet recht achter noch bezuiden 't Eyland zetten / om 't gevaar te myden / dat men niet ge... raakt op een blinde leggende maar 12 of 14 voeten onder 't water / en 't is over al steen-grond. Men leid bewesten dit Eylandeken wel twee Gooteling schooten van de wal op 3... vadem beschut voor weste noord-weste / noorde en noord-ooste winden.

Van I. Zetine zuid omtrent 5 mylen leid 't Eyland Christiana, daar is ook ankergrond. Aan de zuidzyde bewesten 't Eylandeken / dat daar bezuyden leid / is een Zand-bay / daar 2 of 3 Scheepen haar in tyde van nood zalveren konnen.

Van I. Christiana noord-oost twee mylen leid 't Eyland Sento-ri, daar goede ankergrond is / en aan wiens zuid-zyde een vlakke hoek op steekt. Bewesten de zuid-oost hoek is 't goed zetten voo...

boo? ke winden / maar voor de westelyke winden loopt
men den hoogen hoek / 't is daar overal zandstrand /
maar n 't land is wel 30 vadem diep / en men moet wel
vaard nker vallen laten / of men is al van de grond af
Da torie oost omtrent 2 mylen leid 't Eyland Nam-
I. Namsia. sia, al 3 of 4 Eylandekens S. Gioani bezuiden leggen.
Tussc Eylandekens en Namsia is wel voor 50 Schee-
pen ee Reede om te zetten op 10 of 12 vadem / zo men
wil / t voor noordelyke winden.
'I. Serfou. 't E rfou heeft maar een Haven leggende aan 't zuid-
oost-ei t gy daar in wezen / zo zult gy aan de zuid-oost
hoek e nden / daar den Haven bewesten is. Loopt dan
daar b igt by 't land langs / tot dat gy een wit Kerkes-
ken ge d / loopt daar op aan / en laat 't aan bakboord
van u tot dat gy neffens een hoek komt / loopt dan
westw e hoek om / en zet 't daar dwars van een ander
wit Ke inne de Haven in een Valeye staande / op 6 / 5 /
3 en 4 Hier is 't goed zetten voor die om de O. willen /
maar d W. willen / die moeten 't aan de ander zyde /
wezende zyde van de Haven / zetten / om beter 't zeil
te konne
I. Sifanto. 't Ey nto heeft ook een Haven beoosten de zuidhoek
tusschen s en een klein Eylandeken in. Wilt gy uit
de west daar wezen / loopt na de voorsz zuidhoek
toe / en h hoek noord-oost-waart op / dan zult gy dat
Eylande loopt dan tusschen dat Eylandeken en Sifanto
in / zet 't 12 / 13 / 14 / of 15 vadem met een touw aan 't
kleine Ey vast. Deze Haven is ook goed voor die
om de oost
Omtre en van Sifanto oost leid 't Eyland Paris, heb-
I. Paris. P. Paris. bende Por een zeer goede Haven in de Haven-Kaart
afgeteekene west-zyde. Die daar inloopen wil / die
moet wel to dat 't buiten voor 't gat vol rudzen een klip-
pen leid. noord-oosten koomende / moet hy digt by
't Eyland nden / tot de rudsen toe / en daar omtrent
komende / gt aan 't land van Paris zien een klein rond
Eylandeke gt by de hoek van de Haven leid / dat moet
hy aan ba ten / en loopen tusschen dat Eylandeken
en de hoog n deur / en om den hoek komende / moet
hy die hoe ouwen om een droogte / die van de hoek
dwars afst mtrent een derdendeel in de mond van de
Haven / en er houden / en hy loopt dan noord-oost op
tot in de een Zand-bay. Maar hy moet daar niet regt
op toe loopen s dat regt in 't midden van de Zand-bay
en in 't midd aarwater een blinden leid / daar niet meer
als 8 voeten ys / en is altemaal steen / en daar hy rond
om loopen k dat ruim en wyd genoeg is hy kan
't in de Zand in op 5 / 6 en 7 vadem / maar op 8 vadem
komende / ge de klip of droogte te na / nadien 'er
digt aan 8 e a diep is / anders kan hy overal zetten /
waar hy wil / t overal goed leggen is / en bevryd voor
alle winden / de weste wind waait 'er regt in / en de
zuid-oost / dat e is / valt daar over de bergen. Die uit
de west komen vezen wil / die moet / zo 't de wind toe-
laat / digt by ris houden / latende alle klippen aan
bakboort legge ven een die klein en laag is / en in 't
open van Paris -Paris leid / die moet hy aan stuurboord
houden / en lepe et als gezeid is.
Aan de zuid- van Paris, en van Nio N. ten W. om-
trent 3 mylen / to Trio, een schoone haven agter 3
P. Trio Eylandekens / nen op 3 plaatzen inloopen kan. Wy
hebben hem in d Kaart uitgeteekent. Met een weste
wind uit de noo de / loopt men / om gemakkelyk bin-
nen e komen / op onde kleine Eylandeken aan / en digt
by kmende / gaa t aan bakboord loopende daar digt
by lags / om dat unt van Paris vuil afloopt / hebben-
de i / dat gat 7 en 6 't Eylandeken is op 2 windbooms-
lante daar af: lo noort onder dat Eylandeken en zet 't
daar / of ook tegen e gat over / men leid 'er over al wel
en egt voor de wa s. Aan 't zuidelykste / dat 't groot-
steen hoogste Eyla s / is de beste reede op 6, 7 en 8 va-
den / vermits zo m noordelyker tot 't middelste Eylan-
deken komt op 6 is de grond rudzig en vuil / en
darom moet men t nader komen dan op 6 vadem.
Aan de oostzyde z drie Havens Porto Tifelo, Porto
Mrmero en Porto S. nmen zonder gevaar inlopen kan.
Aan de noord-zyde as, omtrent anderhalf myl van
P. Paris, leid Porto en goede kennelyke haven. Ie-
P. de Ausa. mand uit het noorden n komende / en op 't noord-einde
vn Paris aanloopen aar een hooge steile klipagtige
brg gewaar worden / py aan houden moet / houdende
d Eylandekens aan / en de hooge schorre hoek aan
stuurboord / en dan m tat op 18 en 20 vadem inloopen /
e in 't gat koomende / n aan stuurboort een laagen uit-
stekende hoek / daar h loopen moet / en daar zetten
o 6 of 5 vadem schoon rnd. Daar binnen kan hy geen
zee zien / 't is overal ok ruim en wyd / en de groot-

ste Haven daar omtrent behalven de Haven tot Milo, gelyk in de Haven-Kaart vertoond word.

Tusschen Paris en Antiparis is 't voor alle winden goet leggen / maar die verder inlopen wil / moet aan de west zyde hem voor alle de Eylandekens wel wagten / en midwaters houden / tot dat hy 't binnenste hooge ronde Eylandeken op zyde heeft / dan loopt hy dat Eylandeken om / dog niet al te na / om dat aan de noord-zyde een blinde 10 voeten onder water leid / en binnen dat Eylandeken leid hy op 8 of 7 vadem / maar niet verder binnen / om dat 't digt aan 't Eylandeken 10 en 12 vadem diep is / 't is daar ruim en wyd. Maar die beoosten de Eylandekens deur loopen wil / die moet / als hy by het tweede Eylandeken komt / hem digt onder de Eylandekens houden / om dat 'er niet wyd is / en om dat 'er van Paris een hoek afsteekt / en hy moet 't dan zetten / als gezeid is.

Van P. Trio is 't N. O. anderhalf myl tot Porto Salini, een haven in het Eyland Nixia, (die wy in de Haven-Kaart afgebeelt hebben) daar 2 Eylandekens voor leggen / leggende ook bezuiden het kleinste Eylandeken een blinde 7 voeten onder 't water. Men kan tusschen deze Eylandekens deurlopen op 6, 7, en 8 vadem / maar 't grootste strekt een weinig op / dat niet veel te beduiden heeft. Tusschen 't noordelykste of het grootste Eylandeken en de hoek van Nixia, leid ook een blinde / zo groot als een Schip 7 of 8 voet onder 't water / en gaat zo steil neer als een muur / en daar tegen aan is 1 vadem diepte. Begeert gy daar agter aan de noordzyde van deze Haven te zyn / zo houd by de laage hoek van Nixia langs / daar gy / al is 't dat hy wat rudzig is / op 5 of 6 vadem by langs kent / want gy kent hem looden / om dat hy vlak afloopt / maar verder moet gy 'er niet afloopen / om niet op de blinde te geraken. Benoorden deze hoek leid nog een grooter bogt als P. Salini, daar de Stad Nixia op een ronde heuvel leid als een Kasteel / maar de grond is rudzig / en gevaarlyk om de touwen stukken te vylen. Voor deze Stad leid een klein hoog rond Eylandeken / daar nog een poort of deur van Bacchus Tempel op staat / dat goede wynen geeft. I. Nixia. P. Salini

Als men uit de oost komende bezuide Nixia omloopt / zo moet men digt onder Nixia houden / of niet meer als een myl daar buiten; want zuid-west van de zuid-oost hoek van Nixia, en zuid-oost ten oosten van C. S. Gioano de zuid-west-hoek / leid een klein myltien van de wal een droogten 4 of 5 vadem onder het water / daar leggen op deze droogten nog 3 steenen riffen 8 of 13 voet onder water. Men kan by deze droogte met 12 of 16 Scheepen zetten op 13 / 12 en 16 vadem: met een N. wind is 't daar beter leggen als onder Nixia. Digt bewesten de Z. O. hoek van Nixia leid Porto Palermo, een haven voor barquen en kleine scheepen. By C. S. Gioano is een groote inbogt om voor een N. wind te zetten op 30 en 34 vadem afgaande grond.

Tusschen Serfou en Sifanto zynde / en begeerende tusschen Tino en Micona deur te zeilen / zo zet u kours N. O. na 't Z. einde van 't eiland Zira, leggende van Delis W. iets N. ruim 2 mylen / hebbende aan de O. zyde voor gemeene Scheepen een redelyke goede Haven / voor die om de O. / maar niet voor die om de W. begeeren te zeilen / daar de 3 of 4 Eilandekens Gadronisi voor leggen / die men om in deze Haven te lopen / aan de regterhand leggen laat / latende een groote rode klip / van farzoen als een winkel haek / aan het Z. einde geheel steil / en na 't N. einde gelyk in Poortland in Engeland, vlak afgaande / die bezuiden deze Haven leid / aan de slinkerhand / dog digt by de Gadronisi uit / dan zult gy het Stedeken Asprana op 't hoge land sien leggen. Loopt daar dan op aan ontrent N. W. in / en binnen komende / loest dan noordwaard op / en zet 'et by de N. W kant op 5 / 6 / 8, 9, 10, 12 en 14 vadem / waar gy wilt / goede zandgrond / maar zo gy verder op 16 en 18 vadem zetten woud / gy zoud / om dat 't daar steil is / van de grond afdryven. Kent gy door tegen wind niet tusschen Tino en Micona deur komen / en begeert gy ten anker te lopen / zo is 't u geraden na Zira te lopen / en agter deze Gadronisi te zetten / om dat 'er goed leggen is. Tusschen deze eilandekens kent gy niet deur zeilen / maar zo 't te passe komt tusschen 't Westelykste en Zira deur. I. Zira.

Naby regt in 't vaarwater tusschen de Canalen van Serfou en Sifanto ende van Tino en Micona omtrent 1 myl zuidoost van 't binnenste Eylandeken der Gadronisi leid 't laagagtige kleine eilandeken Levata, dat men met klaar weder ontrent 3 mylen in Zee sien kan / zynde rondom schoon / dat men daar by om zeilen kan / behalven aan de W. N. W zyde omtrent een Pistool schoot daar af leid een blinde ontrent 6 of 7 voeten onder 't water. Die by nagt of ontyden daar vervalt / die moet toesien / dat hy die niet te na komt. Dog die dit vaarwater langs zeild / is 't geraden de kant van Delis te kiezen / om Levata genoeg mis te lopen. Levata noemt men ook La Natta. I. Levata.

So iemand tusschen Serfou en Fermina deur wilde / daar men ook deur zeilen kan / die moet zyn kours stellen O. N. O. aan / tusschen d'Eylandekens Calipodi, en Serfupodi, die

 be-

benoorden of beoosten Serfou leggen / deur / en van daar voort oost ten noorden na 't zuid einde van Zira toe. Soo gy van daar tusschen Tino en Micona deur lopen wilt / loopt dan oost noordoost aan om niet aan Levato nog aan Delis te misdoen.

O. iets Z. ontrent 2 mylen van Zira leggen de 2 eilanden van Delis, zynde de westelykste de grootste groot Delis genaamt wat hoger als klein Delis, dat 't zuidelykste en kleinste is. Wilt gy uit de oost komende / hier ten anker lopen / zo loopt bezuiden Micona daar by langs / en by 't Zuid-einde van klein Delis langs / tot dat gy een grote valeije gewaar word / en daar op aanlopende / zo zult gy daar een opening [illegible] / loopt dan op de 2 eilandekens / die agter malkanderen in 't gat leggen / dat gyze niet sien kent / aan / en 't gat open siende / zo loopt 'er regt op toe / latende die twee eilandekens aan bakboord / en zet 't binnen 't zuidelykste eilandeken op 12 / 14 of 30 vadem schoone grond. 't Is daar over al zuiver leggen / om dat 'er overal schoon is / en gy daar niet misdoen kent / behalven tusschen deze eilandekens en klein Delis, en gy zyt daar beschut voor alle winden / behalven de Zuide en Zuidweste winden waeijen daar regt open in. Daar is niet te halen / als alleen een weinig varsch water op klein Delis ter plaatze daar de Tempel van Apollo gestaan heeft. Deze Reede staat in de Haven Kaart afgebeelt.

Beoosten Delis leid 't eiland Micona hebbende 3 haven / daar weinig scheepen komen om de nabyheid van de goede Rede van Delis, Wilt gy agter de N. W. hoek te reede lopen / zo loopt uit d'oost komende by de noordkant van Micona langs tot de N. W. hoek toe / loeft dan daar by om / en zet'et voor 't stedeken of 't dorp op 26 / 28 en 30 vadem goede grond / maar het is hier quaad leggen voor W. en N. W. winden / en voor d'andere winden legt gy hier beschut / d' Italianen verwinteren hier dikwils,

Van de noordwest hoek van Micona tot C. S Gioano in Tino is de kours noord anderhalf myl / maar van klein Delis tot dezelve kaap noord ten oosten derdehalf myl. 't Eiland Tino heeft eenige opene reede / maar geen besloten havens / daar men om haar nauwigheid schepen bergen kan / behalven Porto S. Gioano bewesten Cabo S. Gioano, daar men beschut leid agter een geheel laag eilandeken / maar onbequaam als alleen voor Galeijen / zynde een zandbay / daar men digt by land zetten kan op 15 / 18 en 20 vadem om beschut te zyn voor een noordweste wind. Aan de zuidwest hoek is een groote zand bay / alwaar benoorden een steile hoek niet zeer hoog is met een klein Kerksken daar op. Men zet'et daar voor 't Kerksken dwars van een valeije op 26 en 28 vadem / hebbende dan noord af 't Kasteel van Tino, dat op een hogen berg leid / en onder 't gebiet der Venetianers is / maar men moet niet nader als op 26 vadem komen / want 't is 'er over al vuil / en de grond houd ook niet wel / maar op 30 vadem leggende / zal de grond wel houden Op die streek van 't Kasteel kennen de touwen maar houden. Aan de noordoost zyde van Tino leid Porto Palermo een goede haven voor 2 of 3 schepen. Begeert gy uit de oost komende daar te wezen / zo laat 't Kasteel op 't hoogste van 't land staande aan bakboord leggen / en loopt regt op de noordelykste hoek aan / tot dat gy 2 grote valeyen in 't Gebergte siet / daar gy dan op de noordelykste valeye aanlopen moet / tot dat gy gewaar word een lagen hoek met een klein eilandeken in de bogt / loopt daar op toe / tot dat gy den lagen hoek siet. Tusschen deze laegen hoek in is Porto Palermo, dezen lagen hoek op zyde hebbende / zo laat 't anker vallen / en brengt een touw aan 't land aan wat zyde gy wilt. Gy kent'er met twee touwe aan weder zyde aan 't lant leggen / want 't is 'er over al schoon.

Van Tino en Micona tot de klip Venetica onder 't zuid-einde van Scio is de kours noord noordoost 11 mylen.

Strekkingen en Courssen.

Van C. Matapan tot 't Noord-einde van I. Serigo is de kours O. wel 30 Zuidelyk 8 mylen
Van C. Matapan tot de Zuidhoek van I. Serigo Z. O. ten O. iets O. omtrent 10 mylen
Van C. Matapan tot I. Ovo bezuiden I. Serigo Z. O. wel 30 oostelyk 10 of 11 mylen
Van I. Ovo tot de klippen Ozo en Dadi O. en O. ten N. ruym 2 mylen
Van de zuid-oosthoek van Serigo tot I. Dragoneri N. O. ten N. ruim 2 mylen
Van I. Dragoneri tot C. S. Angelo N. O. ten N. 3 mylen
Van de noordhoek van Serigo tot C. S. Angelo O. ten N. 3½ mylen
Van C. S. Angelo tot I. Bella Pola N O ten N. 3 mylen
Van C. S. Angelo tot de Klip Caravi N. O. iets O. 7½ mylen
Van C, S. Angelo tot I. Falconera N, O. ten O. iets O. 13 mylen
Van C. S. Angelo tot I. Anti-Milo o ten n iets n. 16 mylen
Van C. S. Angelo tot I. Milo oost iets noord 16 mylen
Van C. S. Angelo tot I. S. George d'Arbora n. o. iets n. 19 mylen
Van C. S. Angelo tot 't gat tusschen Zea en Macronisi N O. wel 30 noordelyk. 23 mylen
Van C. S. Angelo tot 't gat tusschen Serfou en Sifanto O. N. O. wel 30 noordelyk. 21 mylen
Van C. S. Angelo tot Napoli di Malvasia n. ten w. 4½ mylen
Van Napoli di Malvasia tot Napoli di Romania n ten w. 10 mylen
Van Napoli di Malvasia tot I. Sydera N. O. iets N. 8 of 9 mylen
Van C. Malea tot I. Egena N. ten W. 4 mylen
Van J. Felchida tot P. Lion N. W. ten N. wel 30 westelyk 3 mylen
Van I. Sydera tot J. S. George d'Arbora O. N. O. 6 a 7 mylen
Van J. S. George d'Arbore tot J. Macronisi N. O. ten N. 3 mylen
Van J. Dragoneri tot J. Serigotto Z ten O. 7 mylen
Van C. S. Angelo tot J. Serigotto Z. 10 mylen
Van C. Matapan tot J. Serigotto Z. O. ten O. 16 mylen
Van J. Serigotto tot C. S. Gioano Baptista in Candia Z. en Z. ten O. 11 mylen
Van C. S. Gioano Baptista tot C. Passaro in Sicilien W. ten N. wel 30 noordelyk omtrent 100 mylen
Van C. S. Gioano Baptista tot J. Sapienza N W. 34 mylen
Van C. S. Gioano Baptista tot C. Matapan NW. ten N. 26 mylen
Van C. S. Gioano Baptista tot I. Cara-Busa N. 7 mylen
Van C. Busa tot C. Spado O. N. O. wel 30 noordelyk 2 mylen
Van C. Spado tot C. S. Angelo N. N. W. 13 mylen
Van C. Spado tot J. Milo N. O. wel 30 noordelyk 18 mylen
Van C. Spado tot C. Malecha O. Z. O. 5 of 6 mylen
Van C. Malecha tot Retimo O. Z. O. n Z. O. ten O. 4 of 5 mylen
Van C. Malechia tot C. Susa O. ten Z. 9 mylen
Van C. Susa tot C. Freschia O. Z. O. 1 myl
Van C. Freschia tot I. Stantea O 3 mylen
Van I. Stantea W. hoek tot Candia Z. W. 3 mylen
Van Candia tot I. Milo N. ten W. 20 mylen
Van I. Stantea O. hoek tot C. Gioano O. ets Z. 6 mylen
van C. S. Gioano tot C. S. Sydera O. ten Z. 9 of 10 mylen
van C. S. Sydera tot C. Salomoni Z. ten O. 3 mylen
van C. Salomoni tot C. Baffa in Cyprus O. wel 30 Zuidelyk 6 mylen
van C. Salomoni tot I. Cavalli Z. W. ten W. 4 mylen
van I. Cavalli tot J. Chaldoroni W. Z W. wel 30 Zuidelyk 6 mylen
van J. Chaldoroni tot I. Gozo di Candia W. en W. ten Z. 22½ mylen
van C. S. Gioano Baptisto tot I. Gozo in Candia Z. O. iets O. 6 mylen
van I. Gozo di Candia tot Alexandrien Z. O. iets O. 58 mylen
van I. Gozo di Candia tot I. Malta W. ten N. wel 30 westelyk 120 mylen
van de klip Caravi tot I. Bella Pola N. W ten N. 3 mylen
van Caravi tot I. Falconera O. ten N. 5 of 6 mylen
van Caravi tot de noordhoek van I. Serfou O. N. O. 12 mylen
van I. Falconera tot I. Bella Pola W. iets N. 7 mylen
van I. Falconera tot de noordelykhaven van I. Milo O. Z. O. 6 mylen
van I. Falconera tot de N. hoek van I. Serfou N. O. ten oost omtrent 7 mylen
van Anti-Milo tot I. Bella Pola W. ten N. ruim 11 mylen
van Anti Milo tot S. George d'Abore N. N. W. 10 mylen
van Anti-Milo tot de noordhoek van I. Serfou N. ten oost 5 à 6 mylen
van Anti-Milo tot d'oost hoek van I. Serfou N. oost ten N. 5 mylen
van Anti-Milo tot de N. hoek van I. Sifanto oost noord oost wel 30 noordelyk 5 of 6 mylen
van Anti-Milo tot de zuidhoek van I. Sifanto oost ten noord 5 mylen
van Anti-Milo tot de zuid hoek van I. Tino N. oost wel 30 oostelyk 13½ mylen
van Anti-Milo tot I. Zea N. 10 mylen
van I. Milo tot de N. hoek van I. Zira N. oost ten N. wel 30 oostelyk 11 mylen.
van C. Basilo in I. Milo tot I. Zetine oost ten Z. 6 mylen
van I. Zetine tot I. Nio oost 1 myl
van de N. hoek van I. Nio tot de Z. hoek van I. Morgo oost 4 mylen
van I. Morgo tot I. Milo W. iets N. 16 mylen

van

van J ra beoosten Milo tot de Z. W. hoek van I. Serfou n N. ruim 3 mylen

van d hoek van I. Serfou tot de Z. hoek van I. Zira N. 5 mylen

van de hoek van Serfou tot I. S. George d'Arbore N. W. 6 of 7 mylen

van I. e d'Arbore tot de haven van Zea O. ten N. en O. 3 mylen

van I. t vaarwater tusschen I. Andrea en Negroponte N. Ot 6 mylen

van 't an Zea tot I. Jura O. 4 mylen

van 't van Negroponte tot I. Jura Z ten O. 5 mylen

van 't r tusschen I. Serfou en Sifanto tot 't Z. einde van Z. ten O. 5½ mylen

van 't van Zira tot 't vaarwater tusschen I. Tino en Micon O. 5 mylen

van I. G t I. Levata Z. O. 1 myl

van I. Z Delis O. Z. O. 2 mylen

van klei tot C. S. Gioano in Tino N. ten O. derdehalf myl

van I. T Micona tot de klip Venetica bezuiden I. Scio N. O. 11 mylen

van 't N einde van I. Andrea tot Venetic. O. ten N. 14 mylen

Hoogten.

C. Matapan leid op	36 graden 32 minuten
de Z. hoek van I. Serigo op	36 graden 12 minuten
C. S Angelo op	36 graden 35 minuten
't Z. einde van I. Sydra op	37 graden 15 minuten
d'O hoek van S. George d'Arbore op	37 graden 30 minuten
I. Serigotto op	35 graden 55 minuten
C. S. Gioano Baptista, de Z. W. hoek in Candien op	35 graden 10 m.
C. Spado op	35 graden 40 minuten
C. S. Sydera op	35 graden 22 minuten
't Z. einde van J. Gozo di Candia op	34 graden 45 minuten
J. Antimilo op	36 graden 46 minuten
d'O. hoek van I. Namsia op	36 graden 14 minuten
De O. hoek van I. Morgo op	36 graden 48 minuten
De Z hoek van I. Serfou op	37 graden 5 minuten
C. S. Gioano in Tino op	37 graden 32 minuten
De Z. hoek van I. Zea op	37 graden 31 minuten
De N. hoek van I. Andrea op	37 graden 58 minuten

Hoe haar deze Landen uit der Zee vertoonen.

N. N. W of 10 myle

N. ten W.

Dit is een Inham

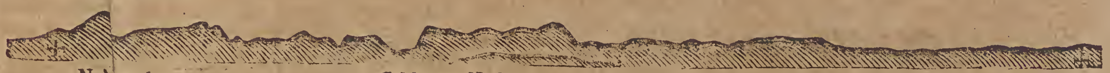
N. N. O. 5 mylen.

Uit de vertoont dit als eelandeken / men sd daar bewest Sapienza.

Beoosten dezen langen berg ontvalt 't land in een grooten inwyk.

Deze volgende opdoeningen hoort aan deze / de kruiskens aan malkanderen.

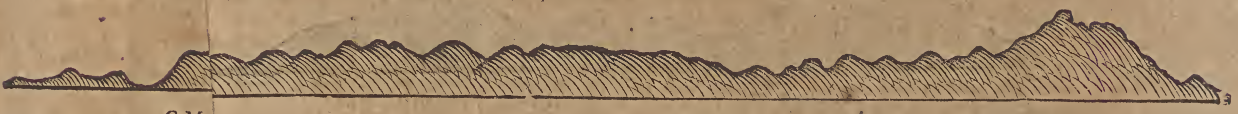
N. N mylen

C Matapan N. O.

Als deen berg N. N. oost 4 of 5 mylen van u is / zo is C. Matapan leggende tegen 't hoge land als een eiland N. n u / en wat digt by de wal komende / schynt de westhoek van 't vaste land af te leggen / en is steil al van Tor-bay in Engeland, en ontrent zo hoog als Dood-mans-hooft. Als men tusschen C. S. An- o en I. Serigo deur loopt / zo zeild men de klip Ranesta een goed stuk buiten dezen steilen hoek.

Dit behoort voorgaande / de dubbelde kruiskens aan malkanderen. Dezen uiterste hoek leid dan N. ooste 4 of 5 mylen van u / e 't land nog al voort na C. S. Angelo toe / hebbende ook 't vaarwater tusschen C. S. Angelo en I. Serigo O. zuid-hoek Serigo O. ten Z. / en O. Z. O. van u ontrent 9 mylen / 't land benoorden C. Matapan ar / om 't heuvelagtige en halkeuge gebergte. Men siet 't hooge spitze gebergte zo wel benoor- beoosten de kaap / des voorjaars leid 't gemeenlyk wit van sneeuw / en vertoont byklans als 't hoge gebergte van Candien, dat winter en zomer altyd met sneeuw bedekt leid.

C. Ma

Dit hooge land leid de meeste tyd met Sneeuw bedekt.

apan N. W. / en 't hoge spitze gebergte daar benoorden aan d'oostzyde N. N W van u / zo vertoont zy aldus.

Noorden.

N. ten O. 7 of 8 mylen

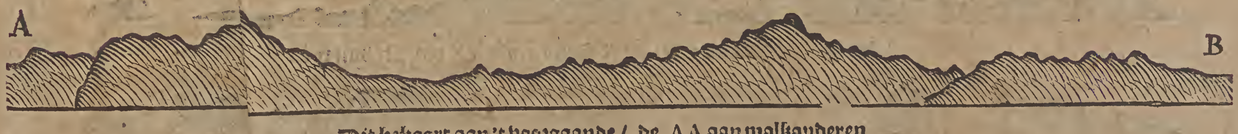
Dit schynt een gat te zyn.

A

Als men tussc apienza en C. Matapan is / zo vertoont 't land tusschen beide aldus / wanneer 't hoge land van Matapan noordoost e onden heuvel noord van u leggen. Met klaar weder siet men nog meer heuvelen van de steng. Tegen 't land daar iskens boven staan / schynt nog een eiland aan te leggen. Daar beoosten N. N. O van u schynt n gat te zyn / dat hem / als men noordwaart oploopt / al wyder en wyder opent.

A

B

Dit behoort aan 't voorgaande / de AA aan malkanderen.

B

N. ten O. 5 of 6 mylen.

C. Matapan.

Dit behoort a voorgaande / de BB aan malkanderen / 't Steile hoekje benoorden C. Matapan leid dan van u noordoost orden en oost noord oost 5 of 6 mylen / en 't uiterste van de kaap oost en oost ten noorden / onende als een eilandeken. O ten zuiden van u siet gy dan I. Serigo, ook kent gy 't land van C. S. Angelo sien.

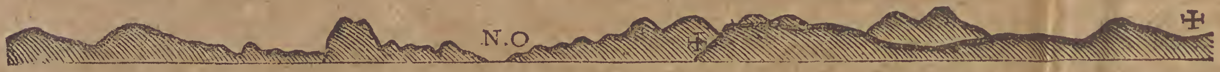
Aldus vertoont dit land/ als 't vaarwater tusschen C. S. Angelo en I. Serigo oost en oost ten N./ en C. S. Angelo oost ten N. ontrent 8 mylen van u is. De noordhoek van Serigo oost ten N. van u zynde/ zo vertoont 't vaarwater daar benoorden heel digt/ om dat C. S. Angelo geheel neffens Serigo schiet/ maar daar op aan zeilende/ zo opent 't vaarwater van zelfs wel.

Dit behoort aan 't voorgaande/ de AA aan malkanderen.

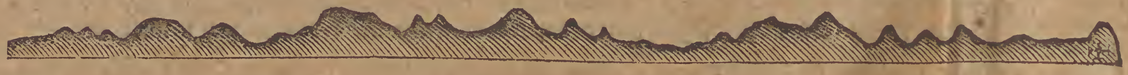
Aldds vertoont 't land neffens Rapini, als de vlakke hoek bewesten de Haven met de 2 ronde bergen te landewaart N. ten W. van u is. Neffens 't kruisken gaat de Haven agter de voorz. vlakke hoek in.

Dus vertoont 't land/ als 't noord-einde van I. Serigo noord oost en noord oost ten oosten/ en 't Zuideinde oost noord oost en oost ten noorden van u is. C S. Angelo en 't noord-eind van Serigo schieten dan neffens malkanderen/ want daar 't kruisken staat/ daar is 't noord-eind van Serigo en 't gat/ om na C. S. Angelo te zeilen.

Dit behoort aan 't voorgaande/ de kruiskens aan malkanderen.

Aldus vertoont 't gat tusschen I. Serigo en C. S. Angelo, als de noord-hoek van Serigo oost/ en de Z. hoek zuidoost ten oosten van u zyn. C. S. Angelo leid dan oost en oost ten noorden van u.

Dit behoort aan 't voorgaande/ de kruiskens aan malkanderen.

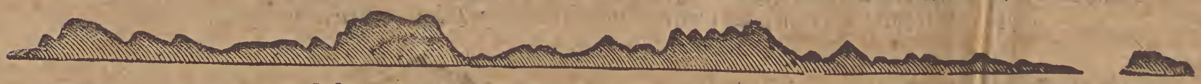
Aldus vertoont C. S. Angelo N. ten W. 3 mylen van u.

Aldus vertoont C. S. Angelo W. ontrent 6 mylen van u. 't Land daar benoorden vertoont dan lager en schynt in een bogt 't ontvallen.

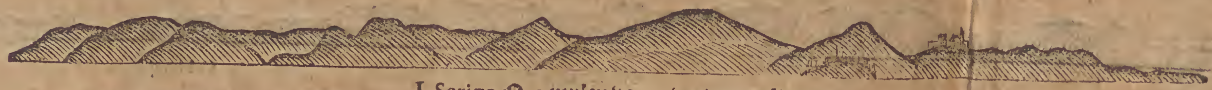
I. Serigo vertoond aldus/ als de N. hoek N. O. en de Z. hoek O. en O. ten N. van u is.

I. Serigo vertoont aldus/ als 't Zuid-einde O. ten N. van u is

I. Serigo N. N. O. 7 of 8 mylen van u vertoont aldus.

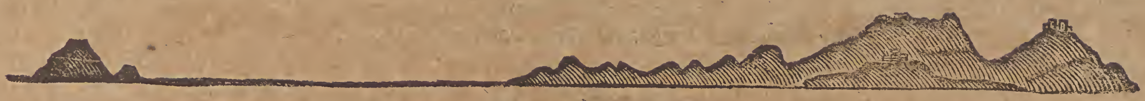
I. Serigo O. 3 mylen van u vertoont aldus.

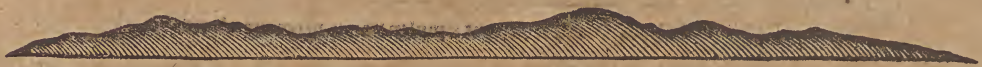
I. Serigo N. N. O. 4 mylen van u vertoont aldus.

L'Ouo.

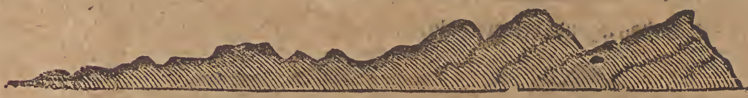
L'Ovo. Serigo

Aldus vertoont Serigo 2 of 3 mylen van u / als de klip L'Ovo W. ten Z. van u is.

Aldus vertoont I. Serigotto O. N. O. 6 of 7 mylen van u.

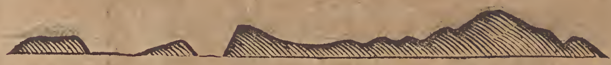

Aldus vertoont I. Serigotto zuid ten oosten 6 of 7 mylen van u.

I. Serigo oost 2 mylen van u vertoont aldus.

Pori. Poresti. Serigotto.

Aldus vertoont I. Serigotto met d'Eylandekens Pori en Poresti zuidoost van u leggende.

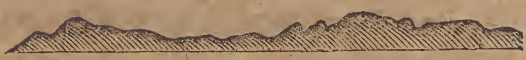
I. Serigotto 5 of 6 mylen van u vertoont aldus.

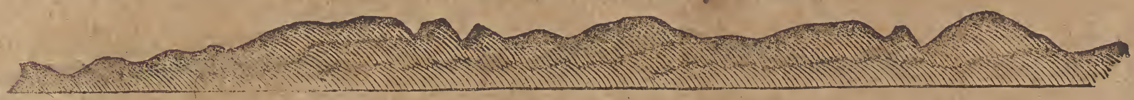
Firma noord en noord ten oost.

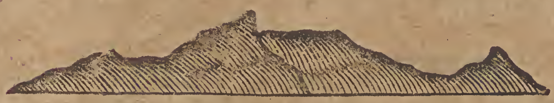
I. Serigotto noord oost ten noord 4 mylen van u vertoont aldus.

I. Serigotto oost N. O. 5 mylen van u vertoont aldus.

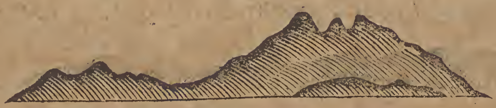
't west-eind van Candien oost en oost ten zuiden 11 of 12 mylen van u vertoont aldus.

C. Spado oost noord oost van u vertoont aldus.

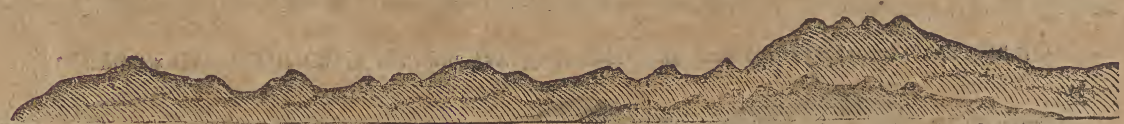

C. Spado in Candien zuid ten westen 4 of 5 mylen van u vertoont aldus.

De Westelykste Sneeuwberg op de noordzyde van Candien zuidwest ten westen 2 mylen van u vertoont aldus / dan is men open voor P. Zuda, en dan zuidwest aangaande / zo komt men daar voor.

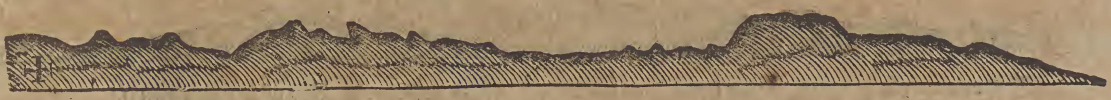
Monte Ida.

't Land beoosten Monte Ida Z. O. ten Z. 4 of 5 mylen. Monte Ida leggende bewesten Candia Z. ten O. 4 of 5 mylen.

't Land ontrent de Stad Candien vertoont aldus / gelyk deze en volgende opdoening aanwyzen.

C. Frescia Monte S. Paulo. Monte Jovo.

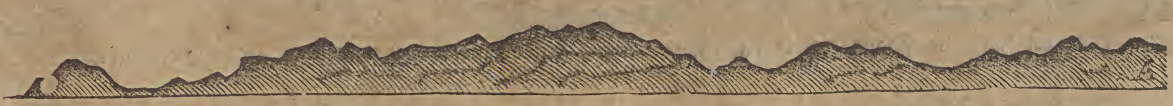

C. Frescia met S. Paulus berg Zuid omtrent 4 of 5 mylen. Monte Jovo neffens Candia Z ten O. 4 of mylen

Dit behoort aan 't voorgaande / de kruiskens aan malkanderen.

't oosteinde van Candien zuidoost 7 of 8 mylen van u vertoont aldus.

Dus vertoont 't Oost-einde van Candien als men uit d'oost komt / en de Zuidhoek W. ten N. / en de noord-hoek N. W. afzynde / zo siet men nog een eilandeken buiten de noord-hoek in 't N. W. ten N. en N. N. W.

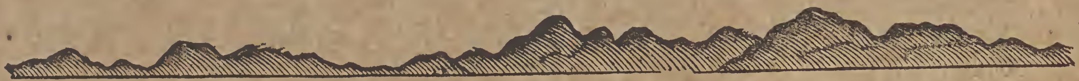
Dit behoort aan 't voorgaande/ de AA aan malkanderen.

C. Calimoni N. ten O. en N. ontrent 8 mylen van u vertoont aldus.

Candien Z. Z. O. van u zynde vertoont aldus.

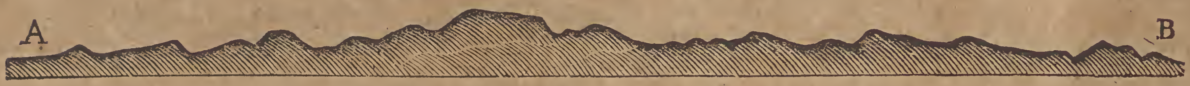
Candien O. 7 mylen van u vertoont aldus.

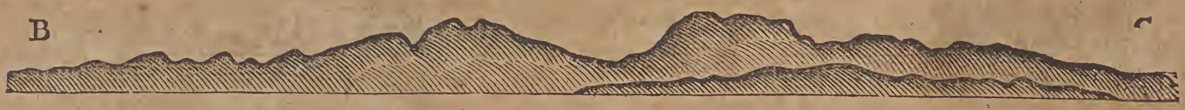
Candien W. ten Noorden van u vertoont aldus.

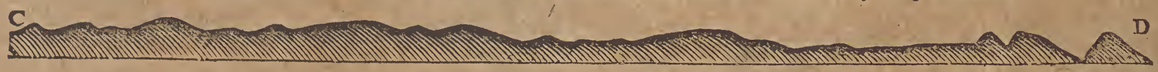
Aldus vertoont 't West-einde van Candia, als d'Eylanden Anti-Gozo en Gozo di Candia N. N. O./ en N. O. ten N. 2 of 3 mylen van u zyn/ zynde dan ontrent 5 of 6 mylen van Candien, en de Westelyke hoek van Candien is dan 8 of 9 mylen van u.

Dit behoort aan 't voorgaande/ de AA aan malkanderen/ en is de Zuid kust van Candien, zynde dan N. W. ten N. 7 of 8 mylen van u.

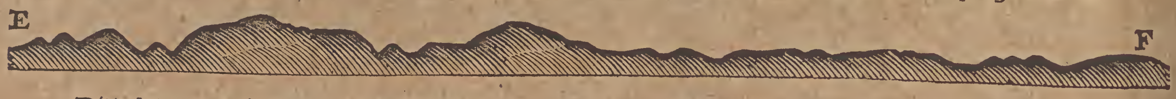
Dit behoort aan 't voorgaande/ de BB aan malkanderen/ zynde N. ten O. 2 of 3 mylen van u.

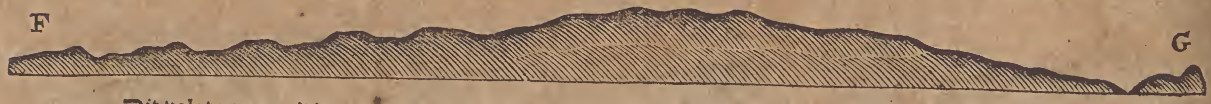
Dit volgt aan 't voorgaande/ de CC aan malkanderen/ zynde N. W. ten N. 7 of 8 mylen van u.

Dit volgt aan 't voorgaande de DD aan malkanderen/ zynde Candien N. N. W. en N. ten W. 4 mylen van u.

Dit volgt nog aan 't voorgaande de EE aan malkanderen/ zynde Candien N. W. ten N. 7 of 8 mylen van u

Dit volgt nog aan 't voorgaande/ de FF aan malkanderen/ zynde Candien N. 7 of 8 mylen van u.

Dit volgt aan 't voorgaande/ de GG aan malkanderen/ zynde Candien N. N. O. 4 of 5 mylen van u.

Dit volgt aan 't voorgaande/ de HH aan malkanderen/ zynde Candien noord noord oost 4 of 5 mylen van u.

C Cololimena O. N. O. 7 mylen van u vertoont gelyk een Eiland.

I. Gozo di Candia O. N. O. 3 mylen van u vertoont aldus.

S. Gozo

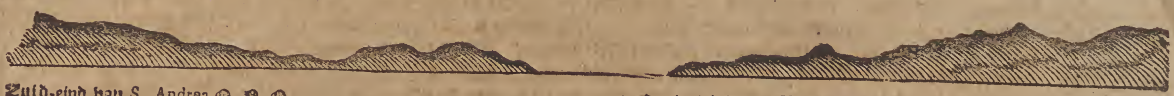
PASKAART
Van de
ARCHIPELAGUSCHE
EYLANDEN.
Naaukeurig opgestelt.
Met Privilegie voor 15 Jaaren
Duytsche Mylen 15 in een Graadt
Spaansche Mylen 17½ in een Graadt
Eng. en Fran. Mylen 20 in een Graadt
Italiaansche Mylen 60 in een Graadt
MACEDONIA
ROMANIA
Mygnia
Bisaltia
Amphaxitis
Emathia
MACEDONIA
Pieria
Magnesia
Pelasgia
Larissa
Perrhaebia
THESSALIA
Phthiotis
Aestiaotis
Paraxia
Chalcidica
Golfo di Contessa
Golfo di Salonicha
Golfo d' Aiomama
Golfo di Volo
Golfo di Zeiton
GREMIUM TERRARUM
C. Monte Sancto
I. Lemnos
I. Tenedos
I. Embro
I. Samandrachi
I. Sciatta
Schoppelo
I. Schiro
Scio
Xio
I. Metelino
I. Ipsera
Locrrepicnemedi
Opunti
Beotia
Attica
Megaris
Corintho
Golfo de Engia
Negroponte
Cabo Rosso
Andros
I. Zea
Thebae
Pella
Salonichi

Pontus Euxinus, Mare Nigrum, Mer Noire of
De Swarte Zee
ROMANIA
Calcedonia
Bolli
Timonitis
Propontis, Mar de Marmore
of
Golfo di Constantinopolen
I. Marmora
Galipoli
Golfo di Carissa
I. Tenedos
Hellespontus
Troas
Mysia
olimpeni
Trimenothuritae
Elaiticus Sinus
Æolis
Ionia
Metelino
Scio
Smyrna
C. Bababora
I. Lemnos
De Oost Kust van I. Scio in't Groot
De Golff van Smyrna in't Groot
Smyrne
Vlakke Punt
Ionia
de 2 Gebroeders
de 3 Gesusters
Italiaansche Mylen 60 in een Graade
Duytsche Mylen 15 in een Graade
Spaansche Mylen 17½ in een Graade
Eng. en Fransch Mylen 20 in een Graade
ARCHIPELAGUSCHE EYLANDEN
Met Privilegie
XV

ARCHIPELAGUSCHE EYLANDEN.
t' AMSTERDAM By GERARD VAN KEULEN. Boekverkooper aan de Nieuwenbrug In de Gekroonde Loots-man.
1717
De Stadt en Haven van: RHODUS.
Duytsche Mylen 15 in een Graadt
Spaansche Mylen 17½ in een Graadt
Eng en Fran Mylen 20 in een Graadt
Italiaansche Mylen 60 in een Graadt
MARE di NICARIA
ZEE VAN SCARPANTO
MARE RHODIENSIS
MARE LYCIUM
LYCIA
NATOLIA
Ionia
Caria
Doris
Smyrna
Scio
Ionius Sinus
Latmaeus Sinus
Iassieus Sinus
Golfo di Stanco
Golfo di Macari
Nicaria of Nicaria
I. Samos
I. Patmos
Lero
I. Calmino
I. Lango of Stanko
I. Stampalia
I. Nizaria
I. Piscopia
I. Lamonia
I. RHODUS
Rhodus
Carpathus of I. Scarpanto
I. Caxo
Stazida
Candia
Macari
Cragus Bergen
Alimus Bergen
Sarbellus Bergen
Ephesus
Colophon
Halicarnassus

Zuid-eind van S. Andrea O. N. O. — 't Noord eind van I. Tino O. ten Z.

Aldus vertoont 't gat tusschen I. Andrea en Tino, als 't zuid eind van Andrea o. n. o en 't noord eind van Tino o. ten Z. van u leggen: Beide deeze hoeken aan 't gat zyn laag afgaande / maar de hoek van Andrea verandert zeer / als men daar 2 of 3 mylen af is / of 't een klein eilandeken waar.

Aldus is I. Tino, als men van Serfou en Sifanto afkomende by 't Z. W. einde van Zira is. Op Tino is een hogen heuvel of berg met een Kasteel daar op / dat dan noordoost van u is. 't Eiland / dat van Zira afleit / vertonende als Poortland met een winkel haak leggende regt benoorden de voorz. berg / is dan noordoost ten noorden van u. De noordwest hoek van I. Micona leid oost ten noorden en O. noord O. van u.

I. Zira noordoost van u vertoont aldus / als gy tusschen Serfou en Sifanto zyt.

Aldus vertoont I. Micona zuidwest ten westen 7 of 8 mylen van u / als gy van Scio afkomt.

De Twaalfde Vertooninge, van de

Zee-Kusten van Morea, Achajen, Grieken en Thracien, van Porto Rasti tot Marizo, met de byleggende Eylanden in d'Archipelago.

VAn J. Macronisi tot d'Eilandekens Asturi on-
der Negroponte is de kours volgens onze be-
I. Asturi schryvingen N. O. 4 of 5 mylen. Deze 4 of 5 Ei-
landekens zyn tamelyk hoog / tusschen de-
welke dat 't over al goed leggen is op 14, 12 en
10 vadem / waar men wil / om dat 'er over al-
schoon en diep en goede zandgrond is. Tusschen deze Eilan-
dekens en 't land van Negroponte is een grote inbogt / daar
't benoorden in goed leggen is op 16 / 18 en 20 vadem voor
oostelyke en noordelyke winden. De Franzen plaatzen deze
eilanden veel meer na binnen.

Van daar N westwaart ontrent 3 mylen leggen de 3 of 4
Eilandekens Suhi di Basa, daar tusschen is 't voor Galeyen
J. Suhi de Basa. en klein vaartuig goet leggen / maar tusschen deze eilande-
kens en Negroponte is 't geheel diep / bewesten deze eilande-
kens leggen nog 3 eilandeken / daar tusschen dat ook goet leggen
is. Vermits 't daar over al schoon is / zo kan men daar niet
quaad zeilen. Men loopt 'er beoosten of bewesten in / zo men
wil / want men siet 'et over al open / en daar binnen is 6 of 7 va-
dem en beschut voor alle winden. Neffens J. Suhi di Basa is 't
hoogste land Negroponte, alwaar den hogen hoek Cabo
Negro benoorden leid. Deeze eilanden zyn by de Franzen
onbekent.

Benoorden C. Negro ontvalt 't land in een grote inbogt /
C. Negro. daar men de groote hoge tooren van Armone een stuk weegs
in 't land siet / in deze bogt kan men zonder gevaer over al zetten /
om dat 'er goede anker grond en goede zand-strand is. Benoor-
den deze toren van Armone ziet men ook 't stedeken Cupo mede
in 't land leggen / voorts kan men aan die kust niet meer zetten.
Dit stedeken en voor by zynde / zo wort men Kasteel Volie aan de
waterkant op een lage hoek / die vol geboomte staat / gewaar /
dat moet men schouwen / om dat al 't lage land daar vuil en rud-
sig is / maar men moet na 't vaste land van Morea oversteken
en dat aandoen tot op 4 / 5 en 6 vadem / maar niet verder dan op
6 vadem / want dat is 't diepste water daar ontrent / 't is daar
nauw door te lopen / en wort de straat van S. Marco genaamt /
daarom dient men daar een goede wind te verwagten / zynde
dan nog ontrent anderhalf myl van de hoek van de stad Negro-
ponte regt tegen over de hoge hoek van 't vaste land. Daar af
O. N. O. in een grote inbogt van Negroponte leid een Ey-
landeken / daar 't goed leggen agter is op 6 / 7 en 8 vadem / zo
men wil / en dat buiten schoots van de stad.

Digt om de hoek na de stad Negroponte komende / leid een
Negroponte. blinde onder 't water / maar digt aan de wal / en onder de stad
is de haven / zynde een grootе inbogt: men loopt agter de stad
om op 10 / 12 / 6 / 7 en 4 vadem / zo men wil / 't is daar over-
al van Porto Cavallo tot een groot musquet schoot van de stad
goede ankergrond / daar na is 't overal vlak. 't Water wast
en valt daar wel 6 of 7 voeten op en needer / na dat de winden
waayen / maar houd geen Ty. Negroponte gaat met een brug
van de stad tot 't vaste land van Achaja en in 't midden van de
brug staat een Kasteel met 16 of 18 Stukken geschuts / van dit
Kasteel tot aan 't vaste land is een steene brug / maar van 't
Kasteel tot de stad is een windbrug om op te halen / als 'er klei-
ne schepen en Galeyen door halen / want 't is 'er niet wy'er /
als dat 'er een Galey zonder riemen deur kan / maar onder deze
brug / is wel 6 of 7 vadem water / maar daar bezuiden is 't ge-
heel vlak / zynde met laag water niet meer dan 4 voeten / en met
gemeen hoog water 7 of 8 voeten diepte.

Van C. Martelo de oostelyke hoek van 't eiland Negro-
ponte tot 't eiland Schiro is de kours noord ontrent 11 mylen. I. Schiro
't Eiland is tamelyk hoog / hebbende aan de Z. W. zyde 3 of 4
Eilandekens vry hoog in 't aansien / alwaar Porto S. Giorgio
een goede haven regt beneeden is. Regt voor de mond aan de
zuidhoek van deze haven legge 2 ronde eilandekens roodag-
tig in 't aansien / die moet men aan stuurboord laten / en 't grote
vlakke Eiland aan de noord-zyde / zynde effen en slegt land / aan
bakboord / wezende 't beste gat om in te lopen: en binnen zynde
wykt men oostwaart op / om te zetten in de bogt onder den hoge
berg met een touw aan de wal vast. 't Is daar 30 en 28 vadem
diep. Maar regt noord oplopende / siet men een groote zandbay
om daar voor of binnen te zetten / waar men wil / op 10 / 12
en 14 vadem / en beschut te zyn voor alle winden / behalven
de zuide-winden die wayen daar regt open in. Men kan ook
aan bakboort buiten of aan de noordweste zyde van de Zand-
bay om de klippige hoek met een touw aan de wal vast leg-
gen / zo men wil / maar op d'andere plaatzen moet men over-
al om de diepte met een touw aan 't land vast leggen. Men
kan deze have / om dat 't overal wyd en schoon is / altyd
uit en in door dit gat komen. Men kan ook tusschen 't voorz.
vlakke Eiland en de N. wal deur lopen; maar 't is 'er geheel
naauw / en 6 of 7 vadem diep. Deze haven / leggende be-
westen de Z. W. hoek van Schiro is kennelyk aan de lage
valeye / die men van verre gewaar wort / daar hy neffens
is.

De N. hoek van Schiro is vuil en rudsig wel eene grote myl
N. t'zeewaert / daar leggen veel klippen / eenige boven /
maar 't meestendeel onder water.

Bewesten I. Schiro leggen nog 2 Eilanden / waar van het
oostelykste Schasoli laag en slegt is / maar van het westelykste
tot Diadelfee (by d'onze de Broeders genaamt) zynde 3 of 4 lage I. Diadelfee.
Eilandekens is de kours by ons N. N. W. wel zo noordelyk
derd half myl / maar van 't noord eind van Schiro regt west.
Deze eilandekens moet men aan de O.-kant niet te na ko-

men / om dat 't daar over al vuil en rudſig is. De Franzen plaatzen deeze eilanden veel weſtelyker en noordelyker.

I. Selidroni. Van J. Diadelfe N. ten weſten anderhalf myl leggen de drie eilandekens Siledroni, daar men tuſſchen de twee noordelykſte deurloopt / en binnen komende een Dorp aan 't noordelykſte gewaar word / daar men 't zet op 6 / 7 / 8 en 10 vadem / waar men wil. Daar valt weenig anders als goede wyn en brand hout te halen.

Van de W. hoek van J. Selidroni is de kours van ouds N. W tot de ſtad Schoppelo, maar van de haven S. Giorgio de Schira tot 't zuid eind van Schoppelo, is de koers noordweſt 6 mylen.

I. Schoppelo. Tuſſchen J. Seledroni en Schoppelo leggen 2 hoge eilandekens midden in 't vaarwater.

Voor de Stad Schoppelo kan men 't zetten op 10 / 12 en 14 vadem / en vertoopen / zo men wil / maar men moet met d'ankers Z. en N. leggen / om dat de O. wind daar regt op blaaſt. Men kan ook met een touw aan de buitenſte klippen vaſt maken / maar aan 't O. einde van de Stad is 't beſte leggen: benoorden of beooſten deze klippen is nog een grote inham om ten anker te lopen / en met een touw aan 't hooge land vaſt te maken / maar de Z. en Z. O. winden maken daar lager wal. Aan 't Z. einde van Schoppelo is wat inbogts / daar men 't zetten kan. De Z. W. hoek ten einde komende / wykt men aan de n. w. zyde n. op / alwaar op dien hoek een goede haven is / ſtrekkende O. en O. Z. O. in / zynde over al ſchoon en klaar om in te komen / maar niet wyd. Binnen de haven is aan de Z. zyde een inwyk / daar 't beſte leggen is / daar men zo verre inloopt / tot dat 't gat van de haven naby toe is / en zet'et op 18 en 20 vadem met een anker in de grond en een touw aan de wal / en beſchut voor alle winden. Met een W. wind kan men daar qualyk uitkomen / daarom is 't geraden daar in te leggen om niet bezet te worden van de Turkſche Galeijen / die de Scheepen / hier koren ladende / zomtyds konnen betrappen. Men zet'et dan liever tuſſchen Schoppelo en eenige eilandekens / een weinig buiten en benoorden deze voorſz. haven leggende / daar onder / dan is 't 'er 36 en 40 vadem diep / en een zob're reeden / want de n. en Z. winden wayen daar regt tuſſchen deur. 't Kleine eilandeken / daar men onder leidt te laden / is vol geboomte / des gelyks ook Schoppelo, dat al een reedelyk groot en hoog eiland is.

Twee mylen beweſten 't noord-eind van Schoppelo leid het land Siatta, alwaar een droogte van klippen en rudzen ontrent ten halven tuſſchen beiden leid ontrent 5 of 6 voeten onder water.

I. Sciat. Aan de Z. O. hoek van Sciatte leggen 5 of 6 eilandekens / en daar agter leid een groote wyde langwerpige Bay / daar een Kaſteelken of vervallen Kerkskẹn in 't midden ſtaat / men kan 't daar zetten waar men wil / maar aan de W. zyde is het beſt en luwſt om de meeſte beſchuttinge van de winden / en daar is 8, 10 / en 12 vadem diepte: tuſſchen d'eilandekens / die voor deze baay leggen / kan men zonder gevaar deur lopen / om dat 'er overal ſchoon / klaar en diep genoeg is. Men kan met alle winden deze bay uit en inkomen / en daarom is 't 'er beter leggen als in de zuidweſte haven van Schoppolo, om dat men van de Galeijen daer niet kan bezet worden. Beweſten deze bay zyn aan de Z. zyde van Sciatte meer reeden om te zetten.

Ontrent Z. W. van de Z. W-hoek van Sciatte leid digt aan de kuſt van Negroponte 't Eiland Surici, daar goede reede agter is voor n. en n. o. winden / te weten tuſſchen dit Eiland en 't land van Negroponte in. Maar van daar ooſtwaart op de heele noord en O. kuſten van Negroponte is nergens goede reede om te ankeren / en overal grondeloos / maar 't is altemaal als een yzer / en ſand / hard en bar / en overal langs de kuſt geheel diep. Die daar op een lager wal bezet werd / en met de zeilen niet afleggen kon / die is voorzeker het Schip quyt.

(margin: I. Surici-te.)

Golf di Volo. Van de Z.-kuſt van Sciatte tot den Golf van Volo is de kours van ouds W. wel zo zuidelyk 3 of 4 mylen. 't Land buiten de Golf is in 't aanſien hoog en ſchor aan de O. zyde / dat 't ſchier voor overhangt / maar aan de W. zyde is 't ook ſteil / dog wat laagagtig aflopende. In 't inkomen is de Golf ontrent een myl wyd / hebbende aan de weſtzyde om den hoek een ſteile klip / waar aan hy zeer kennelyk is. Binnen komende aan de W. wal leid 't hoog Eiland Eſtiljon in een grote inbogt / daar men buiten en binnen zetten kan. Daar dwars af tegen de noord-kant aan leid 't dorp Seigne. Van de noord-kant van deze inbogt ſchiet een ſteert af. Deze golf ſtrekt ontrent noord weſt op. Ontrent een myl beweſten dezen hoek is nog een inwyk / van welkers zuid zyde een ſteenen rif afloopt / die men ſchouwen moet / zynde daar in goede anker grond op 20 en 25 vadem. Daar ontrent een myl beweſten leid 't Moordenaars Eyland, daar 't binnen 9 en 10 vadem maar daar buiten 25 en 30 vadem diepte is. Aan de ooſt zyde van deze Golf leid het Eiland Triſſere, tuſſchen welk en 't vaſte land goede rede is op 39 en 40 vadem. In deze golf is op 't diepſte 55 en 50 vadem / voorts 40, 30, 25 vadem / en overal goede anker grond. Dwars ooſtwaarts van deze bay is ook een inwyk / daar goede ankergrond is op 25 vadem. Van de Z. hoek van de voorſ. bay ſtrekt een rudſig rif af / daar 14 en 16 vadem water op is. Vet na binnen leid 't Eiland Stritſer met nog 3 andere eilandekens / twee benoorden en een bezuiden / zynde goede reede tuſſchen dit eiland en 't vaſte land / op 26 vadem / maar in 't inkomen van 't eiland ontrent 30 vadem. In 't einde van de Golf / aan de noord zyde leid de Stad Volo een weinig van de ſtrand af / maer op de ſtrand ſtaet een vierkant Kaſteel / waer voor dat het overal vlak is / dat men met een boot aan land komen kan / maar buiten de Stad leid men op 6, 8, 10 en 20 vadem / zo digt aan als men wil. 't Is daar overal in de bogt goed leggen / ſchone grond en vlak water.

Neffens den Golf van Volo inwaart tuſſchen Negroponte en 't vaſte land / ſtrekt 't vaarwater na Achinou Z. W. ten W. 8 mylen weegs. Ontrent 2 mylen in 't vaarwater zynde / ſtrekt van Negroponte af een rif N. N. W. een klein half myl in zee / daar maar 3 of 4 voeten water op is. Beooſten 't rif is een bay / waar men een vervallen Kaſteel met eenige huizen daar by zet / daar is goede reede. Een weinig bezuiden 't rif leid een blinden een half myl van de wal van Negroponte, daar men tuſſchen deurloopen kan.

't Gehele W.-eind van Negroponte is geheel hoog land / maar na de Z. W. hoek leid een hogen berg boven alle d'andere uitſteekende / alwaar regt bezuiden op 't uiterſte en weſtelykſte van Negroponte 't Stedeken Litar leid / daar goed wit en hart beſchuit / bequaam om te duuren / gebakken word / Litar. die 't gebrek heeft / kan hier geryft worden.

Voorts van Achinou; dat op de waterkant leid / na Zetouni de geheele Golf ten einde is de kours W. wel zo zuidelyk. Zetouni en Stallida leggen een ſtuk landewaart in / en neffens Stallida loopt een zand rif een groot ſtuk van de Wal af / dat men ſchouwen moet / dog men kan 't op 4 of 5 vadem loden en overlopen: twee mylen beooſten Achinou leid Acladi, zynde deze twee met Stallida kleine vlekjens. Van neffens Acladi na Zetouni is in 't vaarwater 35, 30, 25, 20, 15, 11, en 10 vadem diepte met ſchone grond. Ook is goede ankergrond aan deze kuſten tuſſchen de Golf van Volo en Achinou, en veel inwyken en bogten om te zetten. Daar leggen ook bezuiden de W. hoek van de Golf van Volo twee eilandekens.

Salonichi is een treffelyke Zee-ſtad van groten handel / als gy daar wezen wilt / zo gaat de Golf N. W. ten N. in / tot Salonichi. dat gy den hoek van de N. O. kuſt ziet uitſteeken / gaat dan uitwaart aan / tot dat gy de Stad ſiet / en loopt dan daar na toe tot op 5 vadem / en zet'et daar in een open valeye. Beweſten de Stad loopt een droogte Z. W. af tot beſchutting voor alle W. Z. W. en W. winden. De land-wind is hier de quaadſte / en de grond is hier ook niet zeer vaſt / daar neffens valt een rivier. 't Is hier beter des winters als des zomers ten anker te lopen om de gewoonlyke Zee-winden.

Van de O. hoek van de Golf van Volo tot 't eiland Lanio, anders Laſani genaamt / was de kours O. N. O. 14 of 15 I. Lanio. mylen. Lanio was een ſchor eiland met veel rudſen aan de N. kant / en rondom met veel inbogten / maar voor Schepen was daar geen haven / nadien de grond overal ſcherp was.

Lanio word gezegt niet meer in weezen te zyn / of miſſchien door aardbevingen verzonken / die hier dikwils vallen.

Ontrent 7 mylen beooſten de plaats van Lanio leid Lemnos I. Lemnos. anders Stalimene genaamt / een groot maar geen hoog eiland uit noord noordweſte / noordweſt ten noorden / noordweſten en noordweſt ten weſten / hem opdoenende aan 2 hoge bergen als 2 Eilanden / en voort al laag land zynde.

Tuſſchen deze twee bergen aan de zuidzyde van de ooſthoek is Porto S. Anthoni een ſchone haven ofte reede. Als gy van Tenedos komende daar tragt te wezen / om voor ooſte en noordooſte winden te zetten / zo doet 't land een weinig benoorden de twee voorſz. bergen aan / of regt op d'ooſtelykſte berg van deze twee aan / want van een noordweſte wind leid men onder de noordelykſte of ooſtelykſte berg. Gy ſiet dan / zo benoorden als beooſte de haven onder Lemnos te lan-

O. winde. Wilt gy voor Z. W. winden hier zetten/ zo loopt digt aan de W. wal/ daar ziet gy dan een inbogt/ daar men wat inwyken kan/ daar kan men voor Zuidelyke winden beschut leggen/ maar wilt gy de haven verder inlopen/ zo moet gy toezien/ als gy tegen 't N. land of den berg/ die aan 't N.- eind van de haven leid/ aankomt/ nadien 't daar mede een goet stuk weegs al vlak water is.

Van deze haven Z. W. ten Z. 4 mylen leid Aistrati een Eiland/ dat niet groot nog hoog is. I. Aistrati.

Bezuide Lemnos iets O. 16 mylen/ en van de noord-hoek van I. Andrea N. O. iets noord ontrent 10 mylen leid 't Eiland Ipsera, waar onder aan de Z. W. zyde na de strand toe goede reede is/ te weeten tusschen Ipsera en Anti-Ipsera, in een grote zandbay/ daar men zetten kan op 10 en 12 vadem goede zand-grond voor alle ooste/ weste en noorde winden. Men kan daar van beide kanten inkoomen en uit zeilen/ zo van benoorden als van bezuiden. Maar van benoorden moet men Ipsera by de hoek van 't gat wat schouwen/ en gieren na Anti Ipsera, want naast Ipsera leid een klip 7 of 8 voeten onder 't water. I. Ipsera.

de komende/ al laag en grauw dor land/ loopt daar al by langs/ dog 't land niet zeer na/ tot aan de haven toe. Aen de hoge west-hoek van de haven (dat ook de westelykste berg van deze 2 is) leggen 2 Eylandekens of grote klippen. Gy moet d'oost-hoek zo na ook niet komen/ dat gy tusschen die twee eilandekens of klippen en de W. hoek deur sien kent/ maar gy moet d'Eylandekens tegen den hoek aanhouden/ dat 't gat tusschen beiden geheel gesloten blyft/ zo gy een droog rif van d'oost-hoek een goed stuk in Zee strekkende niet onder zeilen wilt/ maar zo gy op deze merken leetende/ zo verre van de O. wal blijft/ dat het gat digt gesloten blyft/ zo hebt gy van deze droogte geen gevaar. Deze droogte kent gy een groot stuk van de wal aan de groenheid van 't water gewaar worden/ en zy is geheel steil/ want als gy met d'eene werp 10 of 9 vadem hebt/ met d'andere zult gy 5, 4 en ook 3 vadem hebben. Als gy deze droogte/ op zyde hebt/ of voorby zyt/ dat gy weder 10 of 12 vadem werpt/ zo loeft dan noordwaart op de Bay in/ en zettet/ dat de O.- hoek O. Z. O. en de W.- hoek W. Z. W. van u zyn/ op 10 vadem goede grond/ en goed leggen voor alle winden/ behalven de Z. O. en Z. Z.

Strekkingen en Coursen.

Van I. Macronisi tot I. Astura is de kours n. o.	4 of 5 mylen
Van I. Asturi tot I. Suhi de Casa noord-west	3 mylen
Van C. Negre tot Voli noord-west	3 of 4 mylen
Van Voli tot de Straat van S. Marco W.	1 myl
Van 't noord-einde van Andrea tot I. Calojera O. n. O.	4 mylen
Van C. Martelo de O. hoek van Negroponte tot I. Schiro noord	11 mylen
Van I. Selidroni tot de stad op I. Schoppelo n. w	anderhalf myl.
Van P. S. Giorge de Schira tot 't zuid eind van I. Schoppelo noord-W. iets W.	8 mylen
Van I. Schoppelo tot I. Sciatta W.	2 mylen
Van de Z. kust van Sciatta tot de Golf van Volo W. wel zo Zuidelyk	3 of 4 mylen
Van P. S. Antonio de Lemnos tot I. Aistrati z. iets w.	4 mylen
Van I. Aistrati tot I. Ipsera Z. ten O. wel zo Oostelyk	12 mylen
van de n. hoek van I. Andrea tot I. Ipsera n o. iets n.	10 mylen

Hoogten

De Noordhoek van I. Andrea op	38 graden	0 minuten
De noordoost hoek van I. Schoppelo op	39 graden	20 minuten
P. S. Antoni de Lemnos op	40 graden	0 minuten
I. Aistrati op	39 graden	42 minuten
De Zuidhoek van I. Ipsera	38 graden	30 minuten

In de Golf van Negroponte zyn de namen der eilanden by de Franzen geheel anders geplaatst/ dan by ons; en omtrent Scopelo, Sciatta, Golfo de Volo, &c: is ook veel verschil/ daar geen blyk van is/ dat zy het beter hebben/ behalven in de breedtens.

Hoe haar deze Landeu uit der Zee vertonen.

Aldus vertoont 't Eiland Lemnos, als den hogen ronden berg N. W. van u is. Men is dan ontrent 2 mylen van C. Bababora. Dezen ronden berg/ daar een kasteel op staat/ leid aan de W. zyde van 't land.

Aldus vertoont I. Lemnos, als de zuidelykste van de 2 hoge bergen N W./ en de noordelykste N. W en N. W. ten N. van u is. Men siet dan nog een deel land daar aan om de N. heen strekken.

Aldus vertoont 't laage eiland Aistrati W 3 of 4 mylen van u/ men kan dan I. Tenedos, N. O. ten O 6 mylen verre sien als ook I. Embro en Samandrachi met 't land van Natolien en C. Bababora, mitsgaders C. Sigari de noordwest hoek van I. Metelino Z. ten O. en Z. Z. O. 5 of 6 mylen verre. I. Scio kan men dan ook bewesten I. Metelino sien.

I. Ipsera N. ten W. 5 of 6 mylen van u vertoont aldus

I. Ipsera Z. W. 6 of 7 mylen van u vertoont aldus.

De Dertiende Vertooninge, van de

Zee-Kuſten van Thracien en Natolien tuſſchen Marizo en de Zuidhoek van Calaberno met de Golf van Conſtantinopolen en de by leggende Eilanden in d'Archipelago.

J. Embro en Samandrachi. Van de N. O. hoek van Lemnos N. O. en N. O. ten O. 4 á 5 mylen leggen d'Eilanden Embro en Samandrachi, waar van Embro 't naeste aan de Straat van Dardanelli laager dan Samandrachi is/ want als men daar bezuiden is/ siet men Samandrachi regt over Embro henen.

Op Cabo Ienesari de Zuidhoek van de Straat van Dardanelli staat een dorp huizen met 3 meulens en veel kleine bergskens/ daar een zand-rif af strekt wel een grote gooteling-schoot W. ten N. in Zee/ dat men schouwen moet/ maar als men benoorden de steert is hebbende de punt op zyd'/ dan kan men op 't lood daar by langs lopen. C. Jenesari

Regt benoorden of beoosten C. Ienesari is nog een hoek van grote witte stenen/ die zeer gekartelt is/ daar een dorp by is/ en daar ook een rifken afstrekt maar niet verre/ dat is zeer steil/ want een roer schoot daar van is 't wel 10 vadem diep.

Voor in 't aankomen van de Straet van Dardanelli is 't niet boven drie vierendeel van een myl wyd/ en strekt eerst O. ten N./ daar na O. N. O./ en te met noordelyker/ als noordoost en noordoost ten noorden naar de Kasteelen Dardanelli en Mare Beance, die ontrent een gooteling-schoot wyd tegen malkanderen overleggen. Als men uit de Z. komende voorby C. Ienesari is/ en dat men om de slappe of Zuidooste winden niet midwaters houden kan/ zo loopt na de lage hoek beoosten de Kaap/ want daar digt by is 9 vadem water/ en houd dan oostwart om na de N. hoek van 't hoge land/ mydende de lage zuidkust/ om de vlakke droge plaetzen/ die 'er zyn/ leggende niet meer dan 2 vadem onder 't water/ aan de kant van de droogte vint men 13 vadem/ waar 3 vadem op de droogte is. 't Is daar over al kley grond. Onder 't hoge land is goede reede op ontrent 4 of 5 vadem. Straat van Dardanelli.

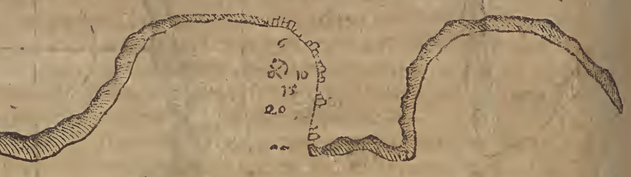
Ontrent een myl N. O. ten O. van C. Ienesari is 15 en 16 vadem diepte/ schone grond om te zetten/ waar men wil.

Als men neffens de voorsz. Kasteelen komt/ zo schiet de N. hoek van de Straat neffens de Zuidhoek/ dat 't gat schynt toe te wezen/ en dat men de Zee niet zien kan. Om in de Golf van Constantinopolen tusschen deze Kasteelen deur te zeilen of te laveeren/ moet men de Z. O. zyde houden/ om de harde stromen/ die aan de N. W. zyde uitwaart gaan/ byzonderlyk des winters/ ja somtyds zo sterk/ dat men met een moye koelte voor de wind die essen dood zeilen kan. Maar men moet de Z. O. hoek niet te na komen om een klein bankje daar afschietende/ als ook om dat aan de Z. O. zynde ontrent een Musquet-schoot van 't land hier en daar eenige klippen onder 't water leggen/ die men schouwen moet/ maar de N. W. zyde is geheel schoon/ alwaar men in 't uitzeilen zonder te misdoen digt by langs lopen mag. 't is een grote myl tusschen beide deze landen wyd.

Van de voorsz. Kasteelen inwaart na de Z. O. lage hoek aan de O. wal/ daar dat voorverhaalde zand-rif aan een stuk van de wal af na de W. wal toestrekt/ is de kours N. en N. ten O. een groot half myl. Op deze hoek staat een huisken met een dikken hoop steenen of 2 op malkanderen gemetzelt/ die men schouwen moet om een zand-rif een goed stuk daar van de wal na de W. wal toestrekkende. Tusschen de Kasteelen en dezen hoek in een bay/ daar alle scheepen zo opkomende als afzeilende zetten op 3 en derdehalf vadem om bevryd te zyn voor alle winden/ en om daar 3 of 4 dagen te leggen/ nadienze daar gevisiteert worden/ men zet 't daar neffens een groene plaats in 't land leggende/ vermits daar grote bomen op die Kust staan/ ontrent een steenworp van de wal.

Men moet/ uit de O. of van boven effen om de hoek van dit rif komende/ daar digt om loeven na de O. wal/ om daar te zetten/ men moet ook toesien/ dat men niet te verre van de wal blyft/ en alzo de grond niet mist/ want een musquet schoot bezuiden 't rif is 't 20 vadem diep. 't Gebeurt zomtyds wel/ dat de scheepen van boven komende/ met harde noordelyke en oostelyke winden (nadien 'er dan harde stroom uitwaart loopt) niet rasch genoeg na deze wal toe gieren/ en terstont zo van de grond af dryven tot tusschen de Kasteelen.

Tegen over deze hoek aan de W. wal/ daar staat 't Kasteel Dardanelli, alwaar een half myl Noordelyker de stad Mayta leid/ daar neffens staan op 't land veel meulens.

Vuur-tooren.

Van deze engte daar de Kasteelen staan/ tot Galipoli, is de kours N. O. ten O./ en O. N. O. 6 mylen. Bewesten/ achter Galipoli is een inwyk of bay/ alwaar men voor 't Arsenael zetten kan op 24 en 25 vadem/ om beschut te zyn voor N./ N. O. en O. winden/ maar de O. wind maakt daar hoekjes wind. Beoosten Galipoli is ook een grote inbogt/ zo dat de Stad op een lage en effene uithoek leid/ op wiens uithoek een langen vuurtooren staat/ daar alle nagten op gevuurt word/ en ontrent een Goteling-schoot van die vuurtooren regt af/ leid een blinde klip/ daar meenig op gesneuvelt is/ anders is de geheele Kust schoon.

Men moet tusschen Mayta en Galipoli zeilende/ de N. wal altyd naast houden/ maar met mistig of donker weder niet al te na/ om dat men anders ligtelyk op eenige zand-punten van zommige plaatzen afstrekkende lopen sou/ dog met klaer weder wort men die aan de wittigheid van 't water wel gewaar/ ook kan men die aanloden. Men zoude ook van boven komende/ nadien aan de Natolische zyde 't land vry wat inbogts heeft/ met donker weder ligtelyk op de voorsz. uithoek met 't rif zeilen: Ook schynt 'er in 't land geen opening te zyn/ maar digt te wezen/ maar zal hem zelfs wel openen/ als men na 't hoog land regt benoorden Mayta aan de Thracische zyde leggende toe zeilt. Onder dit hoge land kan men reede maken voor N. W. en W. winden. Dit Kak tusschen Mayta en Galipoli is tot veel plaatzen 2 mylen wyd.

Tegen over Galipoli ontrent een myl aan de Z. wal neffens Camanar leid een rif gelyk met 't water/ daar men aan de W. kant d'eene werp 9 vadem heeft/ en met d'andere werp blyft vast sitten/ dog men misdoet 'er niet aan/ nadien 't al kleigrond is. (Tusschen dit rif en 't vaste land/ dat is bezuiden dit rif) kan men zetten voor meest alle winden/ maar men moet 'er uit de W. agter lopen/ om dat dit rif met een smalle strook aan 't vaste land strekt. De stad Camanar leid (als gezeid is) agter dit rif digt aan de waterkant op geheel laag land/ ja nog lager als daar Galipoli op leid. Camanar.

Een groote Roer-schoot bewesten Camanar leid 't groote dorp Lapsacia ter zeiden van alle windmeulens/ die aan de waterkant staan/ daar beter rede is als tot Galipoli, zo droog en diep als gy begeert. De geheele Kust voort is een schone zandgrond/ maar loopt 'er niet te digte by/ want by nagt is 't best in deze Golf mids water te houden. Lapiacia.

Van Galipoli tot 't Eiland Marmora is de kours O. ten N. ontrent 7 mylen. Marmora (om de overvloed van de marmer-steen/ die daar valt/ alzo genaamt) is een kort eiland/ maar 't hoogste dat in deze geheele Golf leid/ dat hem uit de W. komende aan 2 bergen met een laag eilandeken daar benoorden/ en 2 kleine eilandekens daar bezuiden op doet. Als men van de Kasteelen Dardanelli na Galipoli zeilt/ zo ziet men Marmora benoorden Camanar heen. Bewesten Marmora voor een bay leid een klein klipjen gelyk met 't water; ook heeft dit Eiland 4 kleine havenkens/ maar niet dienstig voor grote schepen. Rondom Marmora is 't zeer diep. I. Marmora.

Een

Een stukje Z. Z. W. van Marmora leggen 4 Eilandekens / waar van 't Hasen-Eiland 't zuidelykste en grootste is. Tusschen dit en 't kleine eilandeken loopt men N. W. in tot voor een groot dorp / daar voor is 7 vadem diepte klare grond. Maar van 't Z.-eind van 't kleine Eylandeken tot de N.-kant van dit dorp is 't droog tot 6 voeten water. Maar tusschen dit en Arablar of 't Mooren-Eiland inlopende / zet men 't bezuiden 't kleine Eylandeken op 4 of 6 vadem voor alle N. W. / N. / O. / en Z. O. winden. Neffens Arablar is ook goede reede op 10 en 12 vadem. Aen de N. kant van Arablar leid een ander klein eilandeken / daar tusschen beide is 't droog tot 11 voeten toe. Tusschen Marmora en deze eilandekens is 35 vadem diepte en zandgrond. 's Winters lopen de schepen gemeenlyk bezuiden Marmora en benoorden deze Eilandekens deur / vermits dit vaarwater overal schoon is / en om dat de gewoonlyke Z. O. en Z. winden dan daar inboegen willen / maar 's zomers lopen zy meest al benoorden Marmora heen / om stilagtige W. en N. W. winden. Den hoek van 't vaste land van Natolien komt met een langen uitstekenden hoogen-hoek neffens Marmora uitsteeken van verre vertonende als een Eiland / zynde tusschen beiden ontrent een myl wydt. Bewesten deze hoek is een schone diepe haven om veilig voor alle winden te leggen.

't Hasen Eiland.

Arablar

Van Arablar tot C. Boöa is 't N. W. ten W. ontrent 2 mylen. De Golf van Boöa is overal een schone kust en zandstrand zonder havens. Voor de stad Eres, anders Chimer genaamt / leggende van C. Boöa west ten zuiden ontrent 2 mylen is 't goed zetten op 12 vadem schone zandgrond voor N. noordooste / ooste / zuide / en zuidweste winden. Aen de oost kant van Marmora een weinig van de wal leid 't kleine Eilandeken Fanor, daar 's nagts gemeenlyk op gevuurt word. Maar aan de noordwest hoek van Marmora een half mylken van de wal leid een hoge klip / die rondom schoon is.

J. Fanor.

Beoosten de voorz. uitsteekende hoek van Natolien is de Golf van Pandermo, waar in een goede haven is / die aan de N. hoek een droogte heeft / die men schouwen moet. Twee groote mylen beoosten deze haven leggen de 3 kleine lage Eilandekens Rodia, van waar tot 't eiland Calonino de kours is O. 12 mylen.

Als men O. ten N. en O. N. O. van Galipoli afzeilt / zo vervalt men tussen J. Marmora en C. Rodesto, dewelke ontrent 3 myle van malkanderen leggen. Van Galipoli O. waart is 't land een stuk weegs laag / slegt en effen / en daar by langs vlak water / zynde omtrent een Roer-schoot van de Wal 4 vadem diepte. Ten einde van dit slegte land ontrent 2 mylen beoosten Galipoli leid een ronde heuvel / en daar beneden staan veel bomen met een langen witten toren / die men tusschen of agter 't land in een laagte uit 't gesigt verzeilt. Beoosten dezen heuvel staan ook veel bomen in en ontrent een valeye. Een groot half myl dwars van deze heuvel t'zee is 't maar 13, 14 en 15 vadem diep en schone grond / wezende hier ontrent vlak water / maar nader aan de wal is 't geheel ondiep. Men moet de wal hier neffens wat myden / want deze vlakte strekt van deze heuvel wel 2 mylen oostwaart aan na een andere lagen steilen of hogen berg.

Men kan uit de O. komende Galipoli niet wel kennen / om dat die op een lagen slegten uithoek leid / en dat die dan tegen aan 't hoge land daar bewesten leid / Maar aan den voorsz. ronden heuvel met 't vlakke water beoosten dezen heuvel kan men merken / dat men nog ontrent 2 mylen van Galipoli is. Als men van dien heuvel westwaart na Galipoli zeilt / zo wort 't wederom dieper / en men ontmoet nog een andere heuvel op 't hoogste van 't land / digt aan de waterkant ontrent een klein mylken beoosten Galipoli, daar 't neffens dit heuvelken een vierendeel van een myl van de wal 20 vadem diep is / zynde de grond daar overal schoon / dat men 'er by alle gelegendheid zetten kan. Men kan op 't lood wel digt by 't land van Galipoli langs zeilen / als men maar schouwt de voorz. blinde regt neffens de vuurtoren.

Die tusschen Galipoli en Marmora en ook van daar inwaart op na Constantinopolen laveeren moet / die houd de Romanische kust naast om de minste stroom / vermits 'er aan de Natolische kant altyd harde stroom om de West gaat.

Tegen over Marmora is Cabo Rodesto een reedelyken hogen hoek / vry wat hoger dan 't andere land daar ontrent / die gy met noordelyke winden niet te na komen meugt / om datze met grote drayingen en dwarlingen daar over vallen. Beoosten C. Rodesto is wederom laag vlak land / alwaar in de bogt de stad Araclea leid daar veel meulens op 't hoge land neffens staan. Gy moet de wal daar voor niet nader zetten als op 7 vadem / wezende een vierendeel van een myl ontrent van 't land een schone vaste zand-grond / en 't droogt 'er zoetjes op zonder eenige vuile / want de kust is daar schoon / om beschut te zyn voor Z. en Z. W. winden. Behalven aan de N. W. zyde is 't droog / makende de haven daar besloten. Van daar om de W. een klein half mylken leid een grote klip even met 't water / daar een bogt neffens is / daar de grond op 12 vadem losse klei is.

C. Rodesto.

Araclea.

Van C. Rodesto O. / en van Marmora O. ten N. 10 of 11 mylen leid den hoek van Silimbri een weinig uitsteekende / alwaar beoosten goed zetten is een vierendeel van een myl van de wal op 20 vadem in openbare Zee om te laden Wyn / Catoen / en and're koopmanschappen. Ontrent een half myl daar beoosten heeft 't land een grote witte plek / daar 't goet aan te kennen is / met een witte voetstrand neffens die witte plek / en al vlak water / want een goteling schoot van de wal is 't daar maar 5 vadem water / maar westwaart aan wort 'et dieper op 10 / 15 en 20 vadem al schone grond. Hier ontrent is de Golf 7 of 8 mylen wyd.

Silimbri.

Aan de Natolische zyde leid van de Golf van Pandermo, I. Calonino verscheiden O. 11 of 12 mylen. Van de Z. W.-hoek van 't Eiland Calonino strekt een lange droogte na het vaste land toe / welkers Z.-punt dat men schouwen moet. Aan de Z.-zyde van Natolien / neffens Calonino, is den groten Haven Diaschillo, maar nauw om in te lopen / en ontrent derd'half vadem water in de mond van deze Haven: hier valt die Rivier in Zee / op welke de zeer ryke Zee-stadt Bursia vier mylen opwaarts onder aan 't hoge gebergte leid.

Calonino.

Binnen de N. O.-hoek van Calonino is een inbogt / daar een groot dorp op leid / daar 't goed zetten is op 12 vadem voor alle N. en W. winden: 5 of 6 mylen bewesten Calonino is aan de Natolische kust den inham van Palormi, maar zonder Havens.

Van J. Calonino N. O. derd'half myl leid Ponte Christi alwaar N. N. W. af ontrent een myl d'eilanden Rosse leggen / tusschen dewelke een goede reede is op 8 of 9 vadem goede ankergrond voor alle winden. 't Is daar overal schoon. Van deze Eilanden loopt de Golf van Ismyth wel 6 mylen op. De Stad Ismyth leid geheel in de bay: daar is een goede haven tot beschut van alle winden.

I. Rosse.

O. Z. O. ontrent 3 mylen van Silimbri leid Siechmesia aan een groote Rivier / daar een brugge met 22 bogen over leid / hebbende in de mond van de Rivier 9 vadem zandgrond / maar de zuidelyke winden blazen daar open in.

Siechmesia.

Beoosten Siechmesia is de rode en witte kleevige hoek van S. Stephano, daar een goed getal huizen op staan / daar neffens strekt een zand rif af / daar op een klein half myl van land niet meer als 5 vadem diepte is. Op de geheele Romanische kust kan men zetten / want daar is geen andere grond / als zand en klei.

Van dezen hoek O. ten N. een kleine myl / krygt men de W.-hoek van de Stad Constantinopolen, en daar neffens komende / lood men de wal op 9 vadem / zo voort lopende tot by 't Serail aan de N. O. hoek / daar men by omloeft na Galita om te lossen. De haven van Constantinopolen is ontrent een myl lang / en op alle plaatzen aan beide zyden zo diep / dat 'er het grootste Schip aan de wal leggen kan / behalven aan de binnenste hoek van Eyub is 't droog / daar een rivier overvalt / aan de welke veel kruid en papier meulen staan. Als men daar uitzeilen wil / zo loopt men van Galita na Toppena, of Sophano genaamt / om met een noordelyke wind en met de stroom boven Constantinopolen te geraaken; want om eenige hoeken van de Straat van Constantinopolen valt de stroom zo sterk uit de Zwarte Zee, of 't een ligt afloopende rivier waar / zynde op veel plaatzen boven de 40 vadem diep. Aan de Z.-zyde van 't Paleis is een inham. Voor de snellen stroom van boven komende / moet men letten op een blinde / leggende voor de 7 torens.

Constantinopolen.

O. N. O. van Toppena opwaart is den toren van Leander, die men schouwen moet / en voort N. O. op tot neffens 't oude Kasteel van Sultan Mehemet. Ontrent een myl daar benoorden kan men voor Jeingi Chiau zetten tegen de palen aan op 4 vadem. Voorts komt 't vaarwater oostwaart omtrent een vierendeel van een myl na 't Romanische Kasteel, daar een Grieks dorp by leid / en neffens 't Kasteel leid een weinig boven water een klip / die men rondom op 14 vadem

 loopen

loopen kan. Hier is men omtrent een musquet-schoot wyd-te tusschen deze landen aan weder zyden op alle plaatzen besloo-ten. Men moet de noord-hoek van dit Kasteel myden en mitswater houden.

Coa-vagg. Aen de Natolische zyde leid de Stad Coavagg genaamt/ daar men 't op 5 vadem zetten kan. Een roer-schoot daar bin-nen leid de Natolische wal naast een groot lang rif/ dat loopt men bewesten heen/ want daar bezuiden is een zeer goede ha-ven. Men loopt dit nauw noord noord-oost uit in de Swarte Zee, hebbende by de uiterste lanteern of vuur-ligt van allen 12 vadem diepte/ en 't is daar en omtrent een myl lang in dit nauw omtrent een Valkonet-schoot wyd.

Algiro. Binnen de tweede hoek aan de Natolische Kust leid Algiro, een haven voor alle noorde en noord ooste winde. Een half myl binnen de mond van de Swarte-Zee staat 't uiterste Kas-teel Fanar.

De Kust van Natolien, van C. Jenesari, de zuid-hoek van de Straat van Dardanelli, tot C. Bababora, strekt wel zo westelyk als zuid met groote inbogten.

Zuidwest omtrent een myl van C. Jenesari leggen de kleine en lage Eylandekens van Mavarea, waar van de zuidelykste en kleinste rondom vuil zyn.

J. Tene-dos. J. Mava-rea. Van C. Jenesari is de kours tot de noord-hoek van 't Ey-land Tenedos zuidwest 3 mylen/ maar van J. Aistrati tot de zuidwesthoek van Tenedos oost noord-oost wel zo noordelyk 8 of 9 mylen. Als men van dezen hoek van Tenedos afgaan-de/ de Straat van Dardanelli in wil/ zo loopt men noord-oost ten oosten aan by de Eylandekens van Mavarea heen/ laten-de die aan bakboord/ en men vervalt dan een weinig benee-den de C. Ienefari.

Regt nevens Tenedos aan de Natolische zyde/ zynde 't land van Troyen, strekt een zeer lange zandige hoek af na Tenedos toe/ wiens uiterste van de Stad of Kasteel Tenedos leid ver-scheiden o. ten z./ maar o. z o. van 't Eylandeken of groote klip Placho, die oostwaart van Tenedos op een derdendeel waters afleid na de Natolische wal toe. De Venetiane en Turken zet-ten 't gemeenlyk tusschen Tenedos en Natolien op 14 en 15 va-dem. Wilt gy 't hier zetten/ zo zet 't regt bezuiden Placho dwars van 't Klipken/ dat bezuiden de stad een weinig van 't land afleid/ daar is 't goed leggen op 10 en 11 vadem goede grond. Men kan tusschen 't voorsz. klipken en Tenedos ook son-der te misdoen deur zeilen. De Z. O. hoek van Tenedos is 't hoogste land van de zuid-kant van Tenedos, steekende onder met een laag wit grauwklippig hoeksken uit/ van verre ver-tonende met een witte plaat/ gelyk de zuidwest-hoek van Te-nedos doet. Omtrent 2 gooteling schoten van deze Z. O. hoek af/ is het twintig vadem diep. Regt om deeze grauwe Z. Z. O hoek oostwaart of noordwaart is nog een ander grauw hoeksken/ daar men tusschen beide omtrent een gooteling schoot van de wal zetten kan op 10 vadem/ zynde de grond daar steil afgaande. Oost zuyd-oost van deze hoek daar regt tegen over aan de Natolische kust is een lang zandig hoeks-ken met eenige rudzen van de wal af streckende/ dat men myden en niet nader komen moet als op 3 vadem. Maar tusschen beiden midswaters is 20/ 21 en 30 vadem diepte. Tusschen dezen zandigen hoek en die andere voorsz. aan de Natolische kust (die omtrent een myl van malkanderen leg-gen) is 't langs de Natolische kust al vlak water/ daarom moet men deze kust (als men hier laveeren komt) op 't lood aandoen/ en midsweegen tusschen beide de zand hoeken in de wal niet nader als 8 of 9 vadem komen. Maar over de helft komende/ dat men de noord hoek nader dan de zuide-lykste hoek is/ zo mag men de wal op 't lood zo na loopen als men wil/ om dat 't daar een musquet schoot van de wal 5 vadem diep is; ook mag men daar tusschen beide wel ge-heel overdiepen tot dat 't Kasteel dwars aflyt: 't diepste tus-schen beide is 16 en 17 vadem tot zommige plaatzen steek-grond/ en tot zommige plaatze hard.

Wilt gy bewesten Tenedos om/ zo schout de 2 westelyke hoeken/ vermits zy beiden zeer vuil en rudzig zyn. De zuidelykste van beide is een laage witte hoek zeer klippig/ daar een vuil rif 't zeewaart strekt. Van dezen hoek af een groot stuk oostwaart is al wit land/ by na gelyk Doev'ren, strekkende tot de zuid-oost hoek oost zuid-oost wel zo zuide-lyk/ zynde langs deze kust overal goede ankergrond be-quaam om te zetten voor noorde noord-ooste en ooste win-den.

B. Ca-babora. Cabo Bababora, leggende verscheiden van C. Siguri noord oost ten oosten 3 mylen/ van I. Aistrati oost ten zuiden 9 my-len/ en van Tenedos zuid ten oosten 5 a 6 mylen/ is een hoo-gen hoek boven effen en vlakagtig/ waar onder goede reede is een gooteling-schoot van de wal op 25 en 30 vadem voor noorde en noord-ooste en oost noord ooste winden. De grond is daar over al schoon en de ankers houden daar wel. Als C. Baba-bora zuidoost ten oosten 3 of 4 mylen van u is/ vertoont die als een Eyland om de noord vlak en langzaam afgaande/ maar 't Eyland Metelino aan de noordzyde heeft 2 lange breede bergen veel hoger als Bababora, waar door menze wel onderschei-den kan/ als men uit de noord koomende binnen Metelino deur wil.

Die uit de zuiden of noorden koomende tusschen Metelino en Bababora deur zeilen wil/ die moet niet midswater zeilen om einige blinde rudsen of bedekte rudsen/ die regt in 't vaer-wa-ter leggen/ maer digt by d' eene of d' andere kant langs houden. Van C. Bababora afkomende/ moet men na een van beide wallen gieren/ tot dat 't Kasteel Molivo op Mete-lino dwars van u is/ dan is men voorby/ zo dat men zon-der schroomem over en weder over laveeren mag/ zo 't van nooden is.

Van 't Kasteel Molivo tot C. Siguri de west hoek van Me-telino is de kours west 5 mylen/ maar van C. Bababora tot C. Siguri zuid-west ten westen 3 mylen. C. Siguri.

Aan 't west-eind van 't Eyland Metelino leid Porto Siguri. P. Siguri.

een goede haven/ zynde 't noorder gat naauw en droog/ maer men moet 'er uit de zuid inkomen. Binnen de hoek is 19 va-dem zand-grond/ maar droogt op tot 5 vadem toe: voor 't Kerksken/ als ook in de geheele haven is 2, 3 en 4 vadem water. Tusschen de zuidwest hoek van de haven en 't Eyland Siguri een weinig na buiten leid een hooge klip/ daar andere klippen effen met 't water rondom leggen. Met een noorde wind is 't daar kwaad inkoomen/ om datze dan regt 't gat uitblaast.

Beoosten C. Siguri zyn 2 onbekende havens/ maar Porto Pe-rera is een goede haven/ maar de weste winden zyn daar schadelyk.

Regt bewesten C. S. Maria de oost hoek van Metelino leid Porto Gero anders de Golf de Gieremia genaamt/ de schoon-ste haven/ die men ergens vinden mag/ gelyk wy die in de Haven-kaart afgeteikent hebben/ leggende van C. Calaber-no noord en noord ten oosten pas 5 mylen. Deze haven is niet wel kennelyk/ als men uit der Zee komt/ om dat de hoeken bin-newaart voorby malkanderen schieten/ zo dat 'er van verre geen opening kan gezien worden Als men deze Haven in wil/ zo zeild men regt aan tusschen C. S. Maria en den zwarten berg daar bewesten (die van verre 2 of 3 mylen daar af als een Ey-land vertoont)/ zo zal men zonder misdoen regt voor deze ha-ven vervallen) om dat die tusschen deze Kaap en berg leid. Aan de west zyde van de Haven leggen 2 Eylandekens of klippen/ vertoonende als gebrooken Suykerbrooden/ daar af 't we-stelykste het grootste/ en de oostelykste/ dat digt aan de haven leid/ 't kleinste is. De hoeken van de haven leggen O. ten ten N. en W. ten Z. van malkanderen/ waar van de we-stelykste een laage vlakke hoek is/ daar een zand-rif af strekt/ die men wat schouwen moet. Men kan zonder schroomen tus-schen deze Eylandekens/ die hoog zyn/ waar van 't grootste wat langagtig/ en aan 't oost-einde hoogst is/ deurloopen. Regt noorden van deze west hoek leid een pik swarte klip/ daar men/ als men hem gewaar word/ na toe zeilen moet/ latende hem aan stuurboord leggen/ dat is/ loopende daar bezuiden heen tusschen deze klip en de voorsz. vlakke hoek deur/ maar de klip naast/ om 't voorsz. rifken te schouwen/ want by de klip is 't geheel diep/ men kan daar zo na rondom loopen/ als men wil/ ja tot een steen werp toe. Men kan daar ook benoorden omloopen. Deze klip op zyde hebbende/ zo gaat men noord-waart aan na de roode klip toe/ die regt west van de swarte klip afleid/ en laat de roode klip aan bakboort/ loopende tus-schen de roode klip en 't land aan stuurboord deur/ noordwaart aan na een klein Eylandeken/ daar een groene boom op staat leggende noord ten westen van de roode klip. Aan deze boom kan men met een touw vast maken met een anker t'zeewaart. Tusschen dit Eylandeken en de roode klip is aan de oostwal een hoek/ daar 't agter goed leggen is op 12, 13, 14 en 15 vadem na believen voor alle winden. Men kan daar geen Zee sien. De-zen hoek leid N. N. W. van de voorsz. vlakke hoek ver-scheiden. Van dit Eilandeken met de boom strekt de Haven

noord-

noord-west ten noorden in. Men kan overal in deze haven zetten tot op 15 en 16 vadem. die van Smyrna komende na Scio tracht te looopen/ en door tegenwinden niet opkomen kan/ die kan niet beter doen/ als na deze Haven te reede loopen.

Meteli-no. Bewesten C. S. Theodoro leid de Stad Metelino op een Eiland na de binnekant van 't groote Eiland Metelino toe/ daar loopen 2 Moeljes van 't Eiland af/ een beoosten en een bewesten de Stad/ en van 't vaste land van Metelino loopen ook twee Moeljens af tegen die van 't eiland aan/ maar 't is daar binnen ruim/ en in 't inkomen maar een kabel-langte wyd; de Moelje aan de oostkant aan 't vaste land van Metelino is meest onder water/ zo dat maar 2 steenen op de buitenste hoek boven 't water leggen. Die daar in wezen wil/ die moet digt aan de Moelje van 't Eiland houden/ zo heeft hy geen nood. Aen d'oost zyde van de Stad is in een groote inbogt goed leggen. Men kan'er zo verre inlopen/ dat men bevryd is voor alle winden/ behalven de N. en N. O. winden wayen daar regt in. De Stad heeft aan de west-zyde een goede haven/ maar droogt nu op/ hebbende in 't gat niet meerder als 12 of 13 voeten diepte.

Bewesten de Stad leid 't grote Kasteel Molivo, alwaar bewesten regt tegen over de swarte hoek aan 't einde van d' Olyf-bomen/ dat dwars van de Stad leid/ ook goed leggen is voor 't dorp Petera, om bevryd te zyn voor alle winden/ behalven de N. W./ N. en N. O. winden.

Moli-vo. Tusschen Molivo en de Stad Metelino, ontrent een paar gooteling schoten van 't Kasteel Molivo, leid een klein laag Eylandeken een weinig van de wal/ daar men tusschen dit eylandeken en Metelino zetten kan voor Z. O./ Z Z. W./ W. en N. winden. Hier leggen nog eenige kleine eilandekens digt aan de wal/ en de Kust is daar overal schoon/ zo dat men daar zetten kan/ waar men wil.

C. S. Maria d'oost-hoek van Metelino is een hoogen hoek/ als ook Fogia Vecchia, den hoek van Natolien daar tegen over/ leggende ontrent 4 mylen van malkanderen. Fogia Vecchia leid N. O. 7 mylen van C. Calaberno. Fogia Vecchia is kennelyk aan een ronden heuvel/ zynde een smalle uitstekende hoek hebbende aan de Z. zyde grote bogten/ daar bezuiden leid ook een Eilandeken met een kort dik stomp vervallen torenken daar op/ en dieper in de bogt van Fogia Vecchia leggen nog meer eilandekens/ daar men overal reeden maken kan. Bezuiden Fogia Vechia kan men overal onder 't lage land ten anker lopen op vlak water en schone grond. By 't eilandeken met het toorenken leid een ander met 2 heuvelen/ gelyk een zadel/ daar men rondom zetten kan. 't Zuidelykste van deze eilandekens is een laag/ lang en groen eilandeken/ daar men by langs inlopen kan tusschen dit groene/ en een ander dat wat hoger is/ latende dat groene eilandeken aan stuurboord/ en 't ander dat wat hoger is/ aan bakboord/ en lopen zo een gat in tot voor een dorpken aan de N. zyde van de Haven. Onder 't uiterste en westelykste eilanden/ ruig bewossen met kreupel-bosch/ is 't goed leggen op 35 en 36 vadem goede steekgrond voor Z. en Z. O. winden. Neffens dit Eylandeken leid nog een geheel klein ruig bewossen Eilandeken. Fogia Nuova.

Fogia. Vec-chia. Fogia Nuova, leggende benoorden d'oosthoek van de Golf van Smirna, is van Fogia Vecchia verscheiden Z. dog volgens de Fransen Z. Z. W. ontrent vier mylen/ hebbende tusschen beiden een inwyk/ die een stuk oost aan landewaart instrekt/ het leid ook van C. Calaberno O. ten N. 5 mylen/ en de Z. hoek van Fogia Nuova leid van C. Calaberno O. 4 mylen. De Stad Fogia Nuova is goed te kennen/ om dat 6 of 7 meulens neffens de Stad op 't hoge land staan/ en voor de Stad leggen eenige Eilandekens/ daar men agter ten anker loopt/ waar van 't grootste en langste benoorden de Stad leid/ dat aan 't noord einde een kennelyk roden steilen hoek heeft/ en aan 't zuid einde strekt een groot lang steen rif/ of singelstrant van grote steenen af/ die tot veel plaatzen boven 't water leggen. Bewesten dit steen-rif leid 't Eiland S. George, maar bezuiden S. George en dit steen-rif leggen nog eenige Eilandekens hier in de afbeelding met A en B afgeteikent. Men moet/ om hier te zetten/ bezuiden of benoorden S. George omzeilen/ na dat de wind waapt. Benoorden S. George omlopende/ so loopt men tusschen S. George en 't rode lange Eiland in/ en by 't voorsz. steen-rif langs/ want dat is geheel steil en daar by diep genoeg. Men loopt dit steen-rif ten einde/ en dan loeft men daar by om noordwaart op tot agter dit rif/ daar men 't dan zetten kan op 14, 15 vadem al wasige zagte gronde/ hoe 't rif nader hoe dieper/ men mag 't rif tot een steenwerp wel na komen. Maar bezuiden S. George omzeilende/ loopt men tusschen S. George en 't Eiland met A geteikent in na 't voorsz. steen-rif toe/ en voort daar by om/ en zettet dan/ als te vorens gezeid is. Tusschen 't grootste eiland en 't vaste land kan men niet deur sien/ want tusschen beiden leid nog een klein eilandeken aan wederzyden zeer ondiep/ daar niet meer dan 4 of 5 voeten water is. Hier is de beste gelegentheit om steen te balasten voor die Catoen laden willen/ want die te Smyrna laden willen/ versien haar hier gemeenlyk mee steen. Ook is 'er varsch water overvloedig te krygen. Men kan 't hier ook wel tusschen 't steen-rif en J. S. George zetten voor alle winden/ behalven de W. N. W./ N. W./ N./ en N N. O. winden/ die wayen daar open in. Dit is een goede reede voor alle winden/ voor die door tegen-winden de Golf van Smyrna niet opkomen kennen.

Als men van Scio of uit de N. van Constantinopolen binnen Metelino deur komende tragt te Smyrna te komen/ zo zoekt men Cabo Calaberno eerst aan te doen/ zynde een hoge kennelyken hoek/ maar de Z. hoek van Fogia Nuova daar tegen over is zo hoog niet/ maar is een dorre grauwe hoek met veel witten plekke/ waar aan die zeer kennelyk is/ die men aan bakboord laat/ als men van Metelino af komende na C. Calaberno zeild. C. Calaberno op zyd hebbende/ gaat men Z. O. aan/ tot dat men aan stuurboord op zyd heeft 't Eiland Eglenes (na een Engelsche vrybuyter alzo genaamt) leggende ontrent 2 mylen van C. Calaberno af/ zynde een lang slegt Eiland van tamelyke grote. Men dient van C. Calaberno afkomende niet zuidelyker als Z. O. te zeilen/ om niet bewesten dit Eiland te vervallen/ nadien 't tusschen dit Eiland en de vaste wal niet goed is deur te lopen/ bezonderlyk als 't nagt of donker weder is. Men moet al by dit Eiland langs zeilen/ schouwende de noordwal om een groot lang zand-rif van daar afstrekkende geheel na de zuidwal toe met veel scharen en uitstekende hoeken/ daar men agter zeilen kan/ dat men schouwen moet. Dit zand-rif is al verdronken land. De Noordwal/ daar dit zand rif afstrekt/ is geheel laag land leggende bykans gelyk met 't water/ en is beset met bomen/ die men eerder als 't land in 't gesigt krygt. In dit zand-rif leggen ook eenige plaatzen boven water/ als Eilandekens/ die men aan de O. zyde gewaar wort/ en die men alle in 't opzeilen na Smirna aan bakboord laat. Bezuiden 't voorsz. Eiland Eglenes verder in de Golf van Smyrna leggen nog meer Eilanden/ daar men ook reede onder maken kan voor N. winden/ voor die uitwaart tragten te lopen/ voornamentlyk tusschen 't zuidelykste Eiland

C. Calaberno.

I. Eglenes.

land en de vaste wal, is de beste reede en over al schoon. Deze Eilanden laat men alle in 't opzeilen na Smyrna aan stuur boort: 't eerste eiland Eglenes verby zynde of op zyd hebbende, wort men de Twee broeders zynde 2 hoge bergen op 't hoge land aan de zuidwal voor uit gewaar, en men loopt dan daar op aan Z. O ten Z. ontrent 5 of 6 mylen. In dit vaarwater tusschen deze eilanden en 't voorsz. grote zandrif is 20, 22 en 24 vadem wasige grond, en ontrent een myl wyd. By 't hoge land of de zuidwal komende, loopt men daar by langs na een vlakke hoek van 't zuid land na 't voorsz. zandrif strekkende, daar is 't vaarwater tusschen deze hoek en 't rif geheel nauw, zynde niet wyder als een boog-schoot. In 't vaarwater by 't hoge land langs ontrent een goteling schoot van de wal is 't niet minder als 20 vadem water, maar neffens deze vlakke hoek is 't niet dieper als 6, 7 en 8 vadem. Men zeild al by 't Z. land langs ontrent een kabel-langte of een steen-werp van de wal, zo kan men aan 't grote zand-rif niet misdoen. Dit nauw deur zynde, zo moet men ook schouwen een droge bank leggende beoosten 't rif, als men na Smyrna gaat.

Smyrna. Van deze hoek tot de reede voor de stad Smyrna is de kours O. en O. ten N. ontrent 3 mylen, zynde regt in dit vaarwater 9 en 10 vadem al steekgrond, maar de bank of 't vaste land te na komende, wort de grond harder, alhoewel dat men de Z. wal al digte by moet zyn, eer men de hardigheid verneemt, zo dat men by nagt 't lant wel gewaar worden kan.

Voor de stad Smyrna zet men 't op 7, 8, 9 en 10 vadem goede steek-grond. Deze stad is van ouds een geweldige Stad geweest, gelyk men nog alle d'Antyque overblyfselen van grote gebouwen, Marmoren Colommen en uitnemende dikke muren sien kan, waar aan men ten dele merkt de treflykheit, die deze Stad eertyds heeft gehad. Hier laet men Catoen, Fillado, Tappyten en eenige zyde.

Wilt gy van Smyrna uitwaert zeilen, zoo moet gy by nagt of by donker weder toesien, dat gy niet op de wal zeilt, dat gy aen de hardigheid van de grond gewaer worden kent, gelyk als geseid is. Een stuk beoosten de vlakke hoek streckt oock een zandrif van de zuydwal af, dog gy kent op 't lood om loopen en soo voort na de vlacke hoek toe. Dit nauw deur geloopen zynde, zeilt nog een goed stuk by 't hooge land van de zuyd wal langs, tot dat de Twee Gebroeders zuydoost ten zuyden van u zyn, gaat dan Noordwest ten Noorden aan na d'eylanden van Eglenes, en al digt by langs, en dan voort N. W. aan na C. Calaberno toe.

Als men van Smyrna of C. Calaberno afkomende na Schio wil, zo schynt 't, of 'er veel gaten waren om deur te zeilen deur alle d'Eilandekens die tusschen 't eiland Scio en 't land van Calaberno leggen, als ook om dat 't eiland Agunto of Spalmentori
J. Agunto. met de 2 of 3 kleine eilandekens daar bewesten t'zamen laag en groen zyn. Want tusschen Agunto en de klip Strovele leggende aan de N. O. hoek van J. Scio is 't ontrent een halve myl wyd, daar men zonder schromen deur zeilen kan, latende de klip Strovele aan stuurboord, en de 2 ronde eilandekens of klippen by Agunto aan bakboord, 't is daar 50 en 60 vadem diep. Dog regt binnen aan Agunto is 't 15 en 20 vadem schone grond tot die 2 voorsz. eilandekens toe, zo dat m'er met noordelyke winden wel ten anker lopen kan: men moet Scio nader houden als Agunto, om dat Agunto rondom vuil is. Van C. Calaberno tot dit vaarwater is de kours W. Z. W. ontrent 4 mylen en met dezelve kours gaat men voort tot 't hoge land van Scio, en daar by langs Z. aan tot de stad Scio toe.

P. Fin. Een kleine myl, benoorden de stad Schio leid Port Fin (by de Franzen Port Daufin genoemt) een schone haven, alzo genaamt om datze op 't N. einde van de O. kust van Scio leid, want 't is van daer tot 't N. einde ontrent anderhalf myl. Men kan die van Scio by 't land langs lopende ligtelyk gewaar worden aan 't eilandeken S. George (daar op dat goed varsch water te krygen is) leggende voor deze haven, daar loopt men by, in, 't zy benoorden of bezuiden zo men wil, want 't is 'er overal schoon en klaar, zo dat m'er in 't zeilen niet misdoen kan, of 't is aan de wal te raken. Men kan daar zo verre inlopen als men wil, en maken hem aan de N. of Z. wal met een touw vast, en met een anker t' zeewaart en bevreid voor alle winden. Maar in 't midden van deze haven is een droogte niet meer als 9 of 10 voeten onder 't water leggende, dat moet men schouwen.

Wilt gy van Scio na Smyrna zeilen beoosten Agunto om, zo moet gy N. O. aanlopen, zo zult gy voor de opening tusschen Agunto en 't land van Calaberno komen: en van daar voort na C. Calaberno, de Z. W. hoek van de Golf van Smyrna, is de kours N. ten O., maar van Scio N. aan by 't land langs lopende, verbalt men bewesten Agunto, maar men moet dan 't land van Scio naast houden, als geseid is.

Venetica. De klip Venetica, leggende bezuiden 't eiland Scio een goed stuk van de wal, is van Tino en Micona verscheiden N. O ten N. 11 mylen, en van 't N. eind van Andrea O. ten N. 14 mylen, en is een grote hoge klip, die men haast in 't gesigt krygt, als men Scio genaakt. Deze klip als ook het land daar neffens is rondom schoon, dat m'er zonder misdoen kan tusschen deur zeilen, maar 't is beter bezuiden deze klip om te lopen, om by stilte of andersincs daar niet op te vervallen.

Van neffens deze klip af strekt de Z. O.-kust van Scio oost N. O. Om Cabo Blanco komende, zeilt men na de Stad Scio N. O. aan tot neffens C. S. Helena, zynde een roden hoek bezuiden de Stad Scio, daar een langen dicken vuur-toren op staat, daar moet men wat af houden om een rif, dat daar afschiet. Voorby deze Kaep zynde, zo ziet men de stad Scio leggen, daar men dan recht na toe loopt en daar voor zet op 20, 18, 16 en 15 vadem weeke modderige grond, daar 't niet geheel goed leggen is, als 't wat koelt, bezonderlyk met N. winden kennen de Ankers daar niet wel houden: maar benoorden de Stad, of regt benoorden 't Kasteel, dat op 't N. einde van de Stad staat, staan 2 of 3 meulen, daar neffens ontrent een gooteling-schoot van de wal is 't beter leggen op 20, 16 en 12 vadem goede grond, waar 't u belieft. Om in de haven van Scio te komen, loopt men digt by 't vuur-torentje, dat regt voor de Stad in 't water staat, daar benoorden heen, en by de Rotzen in, latende dat toorenken aan bakboort, en die Rotzen aan stuurboort want daar is 't diepste water.

Aen de west-zyde van Scio staan veel vuur-toorens.

O. ten Z. van de Stad Scio, en O. van C. S. Helena 2 Siesme.
grote myl, leid Siesme, een goede haven. Een musquetschoot van 't hooft op 5 vadem diepte en moerassige begroeide grond, daar moet gy u touw aan de N-wal vast maken. Regt W. van de Z. hoek van deze Haven leid een droogte effen met 't water ontrent 20 treede lang strekkende W. N. W. en O. Z O.

Tusschen Siesme en C. Calaberno is een bay of bogt, daar menig drooge banken in leggen. Bezuiden C. Calaberno is nog een schone haven.

Strekkingen en Courssen.

Van de noordoost-hoek van Lemnos tot d'Eylanden Embro en Samandrachi is de kours N. O. en N. O. ten O. 4 à 5 mylen
Van de Z. O.-hoek van Lemnos tot C. Siguri en Metelino Z. Z. O. 9 à 10 mylen
Van Embro tot C. Jenesari Z. O. ten O. 4 mylen
Van Lemnos tot de Straat van Dardanelli O. ten N. 8 mylen
van de Straat van Dardanelli tot C. Monte Sancto W. N. W. 19 m.
Van C. Jenesari na de kastelen Dardanelli, eerst O. ten N. daar na O. N. O., N O. en N. O. ten N. 3 mylen
Van de Kasteelen Dardanelli tot Galipoli N. O. ten O. en O. N. O. 5 mylen
Van Galipoli tot benoorden Marmora O. ten N. 6 of 7 mylen
Van Marmora tot Constantinopolen O. N. O. 15 mylen
Van C. Rodesto tot Constantinopolen O. ten N. 14 mylen
Van C. Jenesari tot de noordoost-hoek van Tenedos Z. W 2 mylen
Van de noordwest hoek van Tenedos tot de Z. O. hoek van Lemnos W. ten Z. schaars 6 mylen
Van Tenedos tot C. Siguri Z. W. ruim 8 mylen
Van C. Bababora tot J. Embro N. ten W. ontrent 11 mylen
Van C. Bababora tot J. Aistrati W. ten N. 9 mylen
Van C. S Nicolo tot P. Gero N. O. ten N. 11 mylen
Van C. Calaberno tot P. Gero N. iets O. 4 mylen
Van C. Calaberno tot Fogia Vechia N. O 7 mylen
Van Fogia Vechia tot P. Gero W. 4 of 5 mylen
Van Fogia Vechia tot Fogia Nuova, Z. Z W. 4 à 5 mylen
Van Fogia Nuova tot P. Gero N. W. ten N. 6 mylen
Van de Z. W.-hoek van Metelino tot C. Calaberno Z. O. 10 mylen
Van J. Siguri tot C. S. Nicolo de N. W. hoek van Scio Z. iets O. 8 à 9 mylen
Van C. S. Nicolo tot J. Ipsera W. pas 2 mylen
Van C. S. Nicolo tot C. Calaberno O. wel zo noordelyk 6 à 7 mylen
Van C. Calaberno tot C Siguri Z. W. en Z. W ten W. 4 à 5 mylen
Van C. Sïguri na de N.-hoek van Andrea Z. Z. W. 23 mylen
Van I. Ipsera tot C. S Nicolo. O. 2 mylen

Hoogten.

C. Jenesari leid op	40 graden 4 minuten
I. Marmora op	40 graden 42 minuten
Constantinopolen op	41 graden 0 à 5 min.
Tenedos op	40 graden 0 minuten
C. Bababora op	39 graden 35 minuten
C. Siguri in Metelino op	39 graden 22 minuten

C. S. Ni-

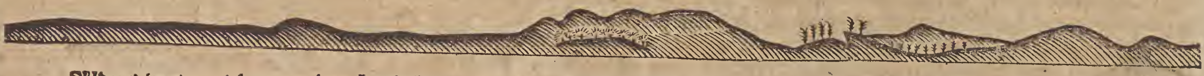
C. S. Nicolo in Scio op	38 graden 39 minuten	C. Calaberno op	38 graden 45 minuten
Scio en Smyrna op	38 graden 29 minuten	De Klip Venetica	38 graden 7 minuten

Hoe haar deze Landen uit der Zee vertoonen.

Aldus vertoont Monte Sancto west ten noorden van u/ als gy voor de Straat van Dardanelli zyt.

Den ronden heuvel 2 mylen beoosten Galipoli. De Valeye beoosten den heuvel daar de boomen opstaan.

Aldus vertoont den ronden heuvel 2 mylen beoosten Galipoli, met de valeye daar beoosten/ als die west ten noorden myl anderhalf van u is. Deze valeitje is laag effen land/ daar boomen in en omtrent als ook beneden den voorsz. heuvel staan.

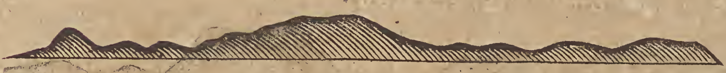
Rodesto midden van 't hooge W. ten noorden 4 of 5 mylen van u.

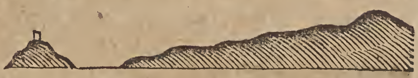
Aldus vertoont de Romanische Kust van C. Rodesto oostwaart. 't Land van Araclea daar beoosten is laag effen land/ en heeft/ als men 4 of 5 mylen beoosten Rodesto is/ en 2 of 3 mylen dwars van 't lage land t'zeewaart/ sommige ronde kleine heuvelkens. 't Is tot sommige plaatzen dubbel land/ maar mede al effen.

Dit behoort aan 't voorgaande/ de AA aan malkanderen.

Dezen hoek met zo een ronde heuvel leid omtrent een half myl bewesten Galipoli, en vertoont west zuidwest van u. Uit de oost tusschen C. Rodesto en J. Marmora deur komende/ ziet men dezen hoek eerder dan de hoek van Galipoli, om dat dien veel lager dan dezen hoek is.

Aldus vertoont Marmora met een klip daar beoosten als de oost hoek van Marmora zuid zuidwest en zuidwest ten westen anderhalf of 2 mylen van u is.

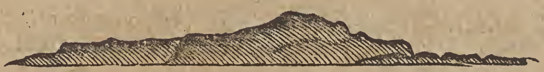
Aldus vertoont Marmora oost en oost ten noorden omtrent 4 mylen van u / als gy neffens den ronden heuvel zyt / die 2 mylen beoosten Galipoli leid.

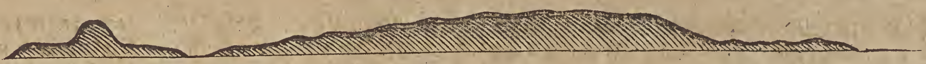
Aldus vertoont Marmora west ten zuiden van u.

J. Marmora west omtrent 10 mylen van u vertoont aldus.

Marmora west ten zuiden 3 of 4 mylen van u vertoont met de Eylandekens daar bezuiden aldus. Aan 't noord eind ziet men nog een laag Eylandeken. De 2 Eylandekens daar bezuiden leggen dan van u zuidwest en zuid west ten westen laag in 't aanzien.

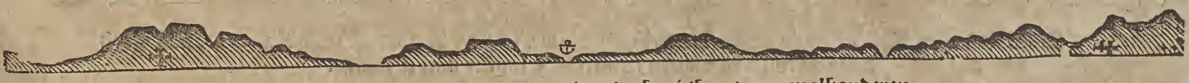
Aldus vertoont de bogt van Araclea, als C. Rodesto west 5 of 6 mylen van u is. Uit de oost komende/ vertoont dit land eerst of den ronden berg met 't land daar onder een Eyland waar/ als ook den hoogen langen berg van Rodesto, na dien 't lage land Araclea dan nog niet gezien word. 't Papen Eyland leid dan zuid-oost ten zuiden van u.

'T Land van Natolien beoosten Marmora. Z. W. ten Z.

't Noord ofte west-einde van J. Marmora west ten zuiden 3 of 4 mylen van u/ zo vertoont 't land van Natolien daar beoosten aldus. 't West-einde van Natolien leid dan zuid-west en zuid-west ten zuiden omtrent 3 mylen van u.

Natolien Z. W. en Z. W. ten W. de Eilandekens bezuiden Marmora Z. W. en Z. W ten W.

Dit behoort aan 't voorgaande/ de kruiskens aan malkanderen.

O. Z O. 't Land van Natolien. 't Papen Eyland Z. O en Z. O ten O. 't Hooge land van Natolien bewesten Papen Eyland Z. O. ten Z.

Als men 3 of 4 mylen beoosten J. Marmora is/ zo leid 't Papen-Eiland Z. O. en Z. O. ten O. 4 of 5 mylen van u met dusdanige 2 heuvelen.

Aldus

Aldus vertoont 't Papen Eyland zuid zuid-oost 4 of 5 mylen van u.

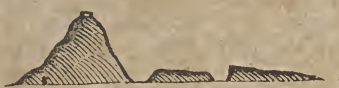
Papen-Eyland Z. O. van u / als gy omtrent 2 mylen van 't laage land van Rodesto af zyt / vertoont als een groote klip met een klein klipken daar beoosten.

De Eylanden Embro en Samandrachi vertoonen aan dusdanige hooge bergen / als die noord ten oosten en noord noord-oost van u leggen. Als men die eerst gewaar word / zo leggen zy in veel stukken of 't Eylandeken waren. Tenedos ziet men daar beoosten als een brood / als hier onder afgebeelt is.

I. Tenedos N. O. ten O. 6 of 7 mylen van u vertoont aldus.

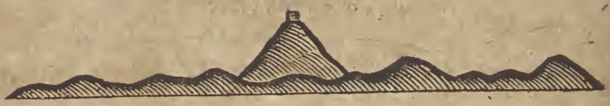
I. Tenedos N ten O. van u vertoont aldus / als men 't eerst gewaar word.

I. Tenedos noord een of anderhalf myl van u vertoond aldus.

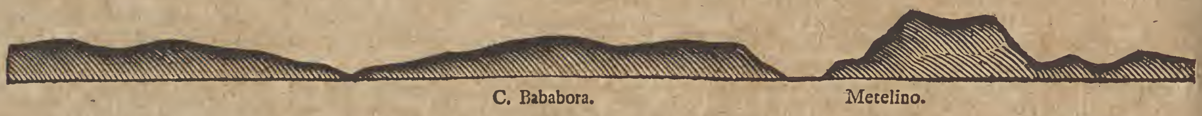
I. Tenedos noord-oost ten noorden omtrent 4 mylen van u vertoont aldus.

I. Tenedos noord-oost ten oosten en oost noord-oost omtrent 3 mylen van u vertoont aldus.

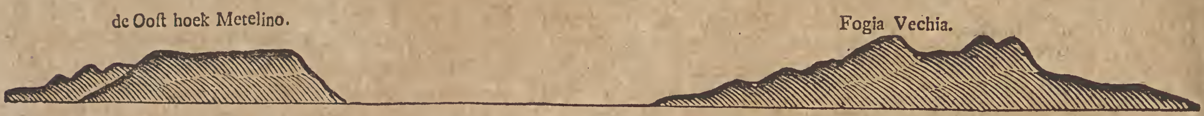
I. Tenedos zuid-west ten zuiden van u vertoont aldus.

Aldus vertoont 't land en de hoek van Bababora, zynde zuid-oost en zuid-oost ten oosten omtrent 4 mylen van u. Als m'er wat verre af is / schynt de hoek een Eyland te zyn na 't noorden vlak afgaande / en aan 't zuid-einde met een redelyken hoogen steilen berg. Daar bezuiden of bewesten ziet men I. Metelino met een hoogen breeden berg.

Als C. S. Maria de zuid oost-hoek van Metelino noord-oost ten noorden / en noord noord-oost van u is / zo vertoont I. Metelino aldus. Neffens 't kruisken is de Haven PortoGero.

Als vertoont de zuid-oost-hoek van Metelino, met de hoek van Fogia Vecchia daar beoosten tegen over / als men by C. Calaberno of door de Golf van Smyrna is / zynde de voorsz. hoek van Metelino noord omtrent 5 mylen / en den hoek van Fogia Vecchia n. o. ten n. van u.. 't Land van Bababora kan men tusschen beiden deur zien.

Als men uit de noord binnen Metelino deur komt tot een stuk bezuiden de Stad Metelino, neffens 't hooge land van de oosthoek aan de zuidzyde van Metelino, zo vertoont de hoek van Fogia Vecchia met 't Eylandeken daar bezuiden / daar 't toorenken op staat / aldus.

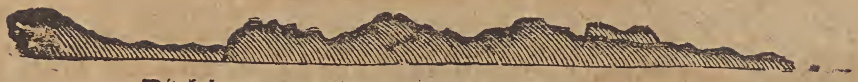

Als men tusschen Metelino en de hoek van Fogia Nuova is / zo vertoont Fogia Nuova (de oost-hoek van de Golf van Smirna) omtrent 5 mylen van u aldus.

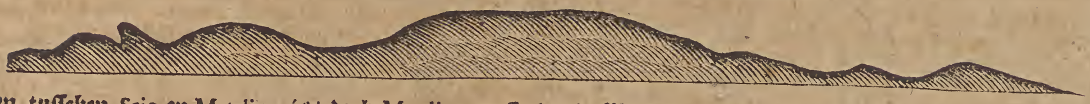

Als men in de Golf van Smyrna komt / zo vertoonen de bergen van Smyrna aldus. Deze Eylandekens ziet men van buiten komende tegen 't hooge land aan.

De

Dit behoort aan 't voorgaande/ de kruiskens aan malkanderen.

Als men tuſſchen Scio en Metelino is/ doch Metelino naaſt/ dat de W.-hoek van Metelino N. N. W. ontrent 2 mylen en I. Ipſera Z. W. 6 of 7 mylen van u is/ zo vertoont C. Calaberno met den ſcherpen heuvel aan de O. kant (die men voor de Stad Smyrna wel ſien kan) Z O. en Z O. ten O. van u aldus.

d'Ooſthoek van Calaberno. Z. Z. W. 5 of 6 mylen. De Weſthoek. d'Ooſthoek van Scio.

Aldus vertoont 't land van Calaberno met 't Eyland Scio daar beweſten / als men tuſſchen J. Metelino en Fogia Vechia is. Den hogen platten berg van Calaberno is dan Z. Z. W. 5 of 6 mylen en den breeden berg in 't midden van Scio 7 of 8 mylen van u.

Z. W. 7 of 8 mylen. de Weſthoek van Scio.

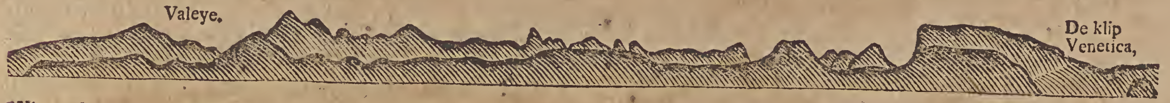
Dit volgt aan 't voorgaande van 't Eiland Scio.

I. Scio vertoont aldus aan een hogen ſcherpen berg Z. en Z. ten O. van u.

Deze hooge hoek ſtrekt veel verder uit buiten 't hoeksken, daar 't torenken op ſtaat, en gaat vlak neder.

't Hooge land van Calaberno tegen den hoek van Scio.

Aldus vertoont 't eiland Scio, als C. S. Nicolo N. ten O, 3 mylen / en 't Z. eind N. ten O. en N. N O. 2 of 3 mylen van u zyn. Men kent die daar aan. Van verre vertoont het eerſt kort en hoog al met dubbeld land en hoge bergen / en eenige ſcherpe heuvelen. De Z.-hoek is zeer gekartelt. Men kan 't hoge gebergte van Calaberno tegen de voorſz. Z. hoek en de klip Venetica ſien. De C. S. Nicolo is dubbelt hoog en vlak afgaande land. Als men uit de weſt komt 3 of 4 mylen daar nog af zynde/ en noordwaart daar by langs zeild tot Scio ten einde / zo heeft men geen dubbeld land meer / maar aan 't N.-eind is 't dan veel hoger als aan 't Z.-einde / want de hooge bergen zyn dan al om de noord. Een ſtuk weegs van de hoek in 't hoge land is dan een valeye / en regt aan de valeye is een hogen berg met 2 heuvelkens.

Aldus vertoont I. Scio, als men daar benoorden tuſſchen Scio en Metelino is / dat d'ooſthoek van Scio Z.Z.O. en Z. ten O. en C. S. Nicolo Z. ten W. 6 of 7 mylen van u leggen. Men kan Scio dan als m'er bezuiden of beweſten is / aan de meenigte van vuur-toorens kennen / en aan 't noordeind is 't hoog land vol bomen en kreupelboſch / gelyk Schoppelo.

De Dertiende Vertooninge, van de

Zee-Kuſten van Natolien, tuſſchen de Zuid-hoek van Calaberno en C. Caramo, en de byleggende Eilanden in de Archipelago.

VAn de zuidweſthoek van 't land van Calaberno ſtrekt de Kuſt O. Z. O. ontrent 4 mylen/ alwaar 3 mylen binnen den voorſz hoek een ſchone Haven is / om met N. en en N. W. winden in te lopen. Als gy het vaarwater tuſſchen Scio en Calaberno niet aantreft / zo kieſt 't land benoorden deze Haven / en loopt by 't land langs / tot dat gy een lagen uithoek ſiet / loopt daar dan beooſten om in deze Haven/ die binnen wyd en breed is / en op 't diepſt 13 vadem.

Beooſten deze hoek is een bogt landwaart in. Daar in leid Epheſo, daar men agter een eilandeken zetten kan op 3 vadem. Hier dryven de Franceen grote handeling / want deze plaats is bequamer voor koopmans als Smyrna. Epheſe.

Aen Figella, de Z. W-hoek van deze bogt is ontrent een myl wydt tot 't Eyland Samos, en 40 vadem diepte en over al ſchoon. Voor de Stad Samo kent gy overal zetten. Daar beooſten leid een rond Eylandeken tegen over C. S. Maria, de hoek van Figella, daar men voor Z. winden agter zetten kan op 12 vadem. Aan de Z. W. kant van Samos leid 't tamelyke hooge Eyland Samo Paulo vol groente / daar agter goede rede is op 30 vadem goede grond / behalven voor de zuide wind / die waeid daar regt in. Effen om de Z.-hoek leggen twee klippen / 't een als een ſchip groot / en 't ander boven water / men kan tuſſchen die klippen en 't eiland Samos deur zeilen / want 't is er over al ſchoon / en als men daar tegen over is / ſiet men een hoogen Pilaar in een grote inbogt aan 't land ſtaan / daar regt voor / of een weinig beooſten is goede reede om varſch water te krygen / men leid'er een grote Goteling-ſchoot van de wal af op 12 vadem. In die bogt is 't overal ſteekgrond. J. Samos.

Tuſſchen Samos en Nicaria is 't ontrent anderhalf myl wyd / maar van d'O.-hoek van Nicaria tot de Z.-hoek van Samos is 't 4 mylen. Aan de Z. zyde van d'ooſt-hoek van Nicaria is goed ankergrond voor N. en W. winden voor een zandbay op 6/ 7/ 8 en 10 vadem / op d'ooſthoek ſtaat een toren / dit is een zeer hoog eiland / dat men door meeſt alle eilanden heen ſiet. Nicaria.

Bezuiden d'ooſt-hoek van Nicaria leggen de 3 of 4 eilandedekens Fornoli, daar 't goed zetten is tuſſchen in / en goed om uit en in te lopen / 't is 'er op alle plaatzen ſchoon en 18 of 19 vadem diep. J. Fornoli.

Van de Z. hoek van Samos Z. W. 5 mylen leid 't Eyland
I. Patmoa. Patmos, tamelyk groot/ niet hoog/ maar overal steil en rudzig. De Stad leid in 't midden van 't Eyland boven op een vlakken berg/ en schynt overal effen hoog te zyn. Dit Eyland heeft 2 havens/ de oostelykste voor de Stad/ daar al haar scheepen en barken inkomen. Van ouds was dit de vermaardste plaats der Zeevaart in de geheele Archipelago.. Deze haven strekt N. O. en Z. W./ en daar buiten leggen 4 Eylandeken/ die men niet te na komen moet om verscheiden droogten daar onder water leggende. Een weinig om de Z. W. is nog een goede Haven/ daar een hooge Eyland in 't gat leid. Tusschen deze 2 Havens leid een klein Eylandeken omtrent 4 voeten boven het water/ en van dat Eylandeken O. Z. O. omtrent anderhalfkabel langte leid een blinde Klip 8 voeten onder water. Daar regt tegen over van 't groote Eyland/ en Z. O. ten O. van 't kleine Eylandeken leid nog een blinde/ niet meer als 3 kabels lengte van malkander. Die dit gat inloopen wil/ die moet toezien/ nadien 't gat/ daar men deur zeilt/ tusschen deze blinden is. Men kan de groente van droogte wel zien/ als men 'er voorby loopt.

't Eyland Lero, leggende zuid-oost 3 of 4 mylen van J. Patmos, heeft 3 havens/ van de welke die bezuiden de noord-

Lero.

oost hoek is/ een groote bay is om te zetten op alle plaatzen/ maar de Grieken zetten 't gemeenlyk voor de Stad aan de zee-kant. De beste haven is Porto Lero aan 't noord-einde/ om voor alle winden beschut te zyn/ en voor deze haven leid een tamelyk groot en hoog Eyland aan 't zuid einde laag aftoopende/ en slegt in 't aanzien. Beoosten dit groot Eyland leggen nog 2 of 3 Eylandekens. Wilt gy uit de west of noord komende/ hier wezen/ zo houd 't grootste Eyland naast/ want men moet tusschen 't groote Eyland en een klein Eyland daar beoosten inloopen/ 't is 'er niet wyder dan een Pistool-schoot/ en daar regt in 't midden leid een blinde niet meer als 5 of 6 voeten onder 't water. Men moet tusschen 't groote Eyland en de blinde deur/ maar 't groote zo na als men wil/ want 't is schoon/ en 8 vadem. Digt aan 't land binnen komende/ loopt na het grote of kleine Eyland toe/ zuid of noordwaart op/ waar gy wilt/ want 't is 'er overal goed leggen. Gy kent 'er binnen loopen/ dat gy geen Zee zien kent. Begeert gy uit de west of zuid komende deze Haven aan te doen/ zo loopt regt op 't noord-einde van Lero, dat hoog schor land is/ aan/ en de hoek van Lero is een oversteekende steile zwarte klip/ maar 't Eyland is groen. Buiten of bewesten dit Eyland leggen zwarte hooge klippen als zuiker-brooden/ laat die aan bakboord/ en loopt alzo tusschen den zwarten hoek en 't Eyland zonder schromen in; want in 't gat is 't 20 vadem diep/ en tegen 't land aan overal schoon.

Noord noord-west omtrent een myl van Lero leid 't Eyland
Arclidi. Arclidi of Lipso. Wilt gy tusschen beide deur/ zo myd een blinde klip Z. ten W. van Arclidi en W. ten N. van het noord-einde van Lero leggende/ die groot in 't rond met een vlakke aflloopende grond is/ want gy zoud een gooteling schoot daar af zynde/ op de vlakte wel zitten blyven. Gy kent/ als 't water wat kabbelt/ deze klip wel zien branden. Dus hier tusschen deur loopende/ moet gy digt onder Arclidi of Lero deur loopen.

J. Calmine. 't Eyland Calmine heeft aan de zuid-zyde een groote bay/ die ruim en wyd is/ om te zetten voor alle winden/ behalven de zuid en zuid-ooste winden maken daar een legger. Om de zuid west hoek leid aan de west-zyde een geheel hoog Eyland wel zo hoog als Calmine, wiens zuid-hoek uitsteekende hoog en aan de noord-zyde laag aflloopende is. Agter dit Eyland is Porto Calmo, daar men zonder gevaar wel uit en inloopen kan om te zetten op 10 en 12 vadem voor alle winden. Aan di Eyland is vers water te krygen/ daar 't kleine Kapelleken staat/ maar aan Calmine is hout genoeg. Tusschen Calmine en dit Eyland leid aan de zuidzyde in 't gat een droogte 7 vadem onder 't water/ daar men over kan/ maar gy moet die schouwen om niet vast te raken.

Van de zuid-oost-hoek van Calmine noord-oost ten oosten
C. Calona. drie mylen leid Cabo Calona, daar effen bewesten een droogte of klip gelyk water leid/ daar een toren op staat/ daar men tussche de kaap en de toren deur zeilen kan/ want daar is wydte genoeg en 16 en 20 vadem diepte/ hier vallen veel dwarswinden. Effen daar benoorden leggen alle de Eylandekens Suchi anders de Ezels-Eylanden genaamt/ zeer hoog boven 't water/ zo dat 'er geen gevaar is/ want 't is 'er rondom schoon. Tusschen deze Eylandekens en 't vaste land/ dat tamelyk laag is al met schoon geboomte verciert/ is overal goede ankergrond. Daar benoorden is 't land laag/ en aan de noord-hoek strekt een rif wel twee gooteling schooten van de wal af. 't Is 'er vol bayen en havens waar men wil/ en over al schoon behalven deze noord-hoek.

Tusschen C. Maria, neffens Samos en Melasso, is een zeer goede Haven/ maar nauw in 't inkomen/ daar de Turken en Grieken Vyggen/ Rozynen en andere drooge Fruiten laden.

't Eyland Stantio, anders Isola Longa genaamt/ leid bezuiden C. Calona, en is een der beste Eylanden in de Archipelago. De Stad Stantio leid in een groote inbocht/ dat nauw in 't J. Stantio.
inkomen is/ alwaar men voor de Stad leid op 6 en 7 vadem overal steek-grond/ men kan daar met een touw aan 't Kasteel vast maken/ maar men leid 'er voor alle noordelyke en westelyke winden open. Beoosten deze Stad een Valkonet-schoot is reede op 5/ 7/ en 10 vadem/ maar de grond is niet zeer vast. Bewesten deze Haven leid een laage hoek met 2 meulens daar op/ daar een droogte wel een half myl af strekt. Als gy uit de zuid komende tusschen J. Stantio en C. Crio deurloopt/ zo schout de noordhoek/ om dat 't 'er droog is. Bewesten Stantio leid 't Eyland Capra, en tusschen Capra en Calmine tegen den hoek van Calmine is ankergrond op 24 en 30 vadem.

Seven mylen bewesten 't zuid-eind van Stantio, en omtrent 4 mylen oost noord-oost van Namfia leid volgens oude narigten 't Eyland Stampalia niet zeer hoog/ vermits men 't niet J. Stampali.
verder als 7 mylen weegs zien kan/ vertoonende van verre beide einde hoog/ en in 't midden laag/ als men uit de zuid komt: volgens de Franzen leid dit Eyland veel noordelyker en westelyker. Men loopt op de laagte aan/ tot dat men de Eylanden bezuiden Stampalia in 't gezigt krygt/ die laat men dan aan stuurboort/ (want zy leggen niet verre van de wal) ook kan men daar overal tusschen deurloopen/ dan word men 't open gewaar/ daar men zonder schroomen dan op toe loopt/ want 't is 'er overal schoon/ en dan wykt men west of oostwaart op om bevryd voor alle winden te leggen. Aan de noord-zyde van Stampalia is ook een gelyke Haven/ die men ook aan de laagte van 't land kent. Tusschen de 2 Eylandekens/ bezuiden Stampalia, leid een blinde/ die men schouwen moet/ 't is daar goed leggen op 8 en 10 vadem goede grond. Daar beoosten leggen nog meer Eylandekens/ daar goede reede zyn.

Van Stampalia zuid-oost 3 mylen leid 't hooge en klipagtige Eyland Safrania, daar bezuiden leid Schrosi, daar is geen ankergrond/ want 't zyn maar dorre klippen. Noord noord-oost van Safrania, leid 't Eyland S. Zevan, daar 't goed leggen J. Safrania.
is voor die 't wagen derft.

Beoosten C. Colona, in een groote bay leid 't vermaarde Kasteel Pietrome, hebbende een haven zeer nauw om in te loo- Pietrome.
pen/ maar vyf vadem diep/ en in de haven bewesten 't kleine hooft digt daar by is 't ook 5 vadem/ op de andere plaatze is hy maar derdehalf voeten diep. Voor de haven leid een groote bai van 25 vadem water daar in leggen 2 blinde klippen/ 't een derdehalf en 't ander 4 vadem onder water/ en nog een klip aan de zuid-west kant/ even gelyk met 't water. Voor deze bai leid 't Eyland Pietrome, zynde aan 't noord-einde hoog. In deze bay kan men zetten op 15/ 16 en 18 vadem. Daar beoosten is een andere groote bay/ daar 2 kleine Eylandekens met een klip tusschen beide in leggen. Daar beoosten is nog een inwyk/ daar een Eylandeken voor leid/ waar binnen een andere treffelyke haven is.

Omtrent 8 mylen beoosten C. Calona, in de Golf van Stantio, is 't al laag land en goede reede voor weste en zuid-weste winden en schoone grond. De west-hoek is droog/ maar daar beoosten (daar 2 rivieren uitvallen) is 't goed zetten op 5/ 7/ en 10 vadem.

Aan C. Crio is een goede haven/ daar wel eer een treffelyke C. Crio.
Stad gestaan heeft/ van daar worden nog dezer dagen veel Marmorsteenen en Pilaren weggevoert tot timmeragie op andere plaatzen te besigen.

Van C. Crio zuid-west ten westen 2 mylen/ maar volgens de Franze Caart van de Academie W. ten Z./ en volgens die van Marseille W. N. W. leid 't Eyland Galey, hebbende I. Galy.
aan de zuidzyde een goede haven of bay voor alle oost/ weste en noorde winden. Effen om de oosthoek van deze bay leid een hooge klip of Eylandeken/ en omtrent een half pistool schoot daar bezuiden leid een blinde klip 7 of 8 voeten onder 't water/ die daar zetten wil/ die zie toe/ dat hy dit eylandeken niet te na komt. Men kan wel tusschen 't eylandeken en Galey deur/ maar 't is 'er geheel nauw. De Z. W.-hoek van Galey is laag uitsteekend/ al met klippige grond/ maar overal schoon/ zo dat men 'er niet aan misdoen kan/ als men maar van de wal af blyft.

Bezuiden Galey leid 't eyland Nizaria, en heeft geen havens/ als alleen aan de noord west-zyde een kleine inbogt/ J. Nizeria.
daar 't digt aan de wal 30 en 36 vadem diep is.

Tus-

Tusschen Nizaria en Stantio leid 't kleine eyland S. Gio.

I.S Gio. I: Scarpanto. Van Nizaria is de kours zuid ten westen 7 mylen tot 't eyland Scarpanto, hebbende aan 't noord einde 't eyland Stalita. Uit de west komende, en willende tussen beide inloopen / zo is 't daar ruim en wyd / maar aan de oostzyde is 't geheel nauw / dat 'er maar een bark deur kan / die vier voeten diep gaat / want 't is 'er geheel droog. Aan 't noord-einde van Scharpanto is Porto Mal-nato, anders Porto Tristo Nato genaamt / een schoone haven / daar 2 eylandekens in 't gat leggen / dat men 't gat niet zien kan / of men moet 'er regt voor weezen. Men kan tusschen beide deze eylandekens wel deurloopen / maar 't ruimste vaarwater is / als men die aan bakboord leggen laat / 't is 'er binnen niet meer dan 12 en 14 vadem diep / en men leid 'er bevryd voor alle winden. 't Is 'er kwaat uit te komen / of men moet een gestadige zuide wind hebben / alzo 't land geheel hoog is / en daar by veel stilte of rossige winden. De noordkust van Scarpanto en J. Stalita, zyn hoog / steil en klippig land. Aen de oost-zyde van Scarpanto leid Porto Andemo, een groote wyde bay met 2 eylandekens daar in / binnen deze eylandekens is 't goed leggen voor 2 of 3 Scheepen met een touw aan de eylandekens vast / en beschut voor alle winden. Binnen de eylandekens kan men 't ook zetten / daar is goede steekgrond / maar de grond is daar geheel oneffen / zynde op de eene plaats 30, en op de andere plaats 60 en 70 vadem diepte. Cabo Andemo is de steile uitsteekende zuid-hoek van deeze bay. Tusschen C. Andemo en C. Pernisa de zuidhoek van Scharpanto is een redelyke goede haven / en overal goede ankergrond op 30 vadem val-grond. Het eiland de Fratelli of de 3 Gebroeders, leid van 't eyland Stalita W. ten Z. omtrent 8 myl; en die zelfde kours van Stalita, 5 a $5\frac{1}{2}$ myl / leid nog een vry hoog eyland / hooger als de Fratelli, en daar leggen 2 a 3 klippen vry hoog boven water rondom. Dit laast gezeide onbekende eyland / leid omtrent op 36 gr: N breedte / of iets minder.

I. Caxo 't Eyland Caxo leid by ons van Safrania Z. O. ten Z. en Z. Z. O. 8 of 9 mylen / maar van C. Pernila tot de zuid-hoek van Caxo is regt O. omtrent 2 mylen. By de Fransen is dit heel anders. Benoorden Caxo leggen 2 groote eylanden met een klein rond laag eylandeken als een plat brood tusschen beiden / en tusschen 't kleine en 't westelykste groote regt in 't midden leid een blinde. Die daar inlopen wil / die moet op 2 windbooms langte na aan 't grootste en hoogste eyland houden / en lopen 'er zo op in. Binnen komende / kan hy daar 't zetten waar hy wil / nadien 't 'er ruim en wyd is / op 10 en 12 vadem goede zand-grond. Wilt gy uit de west komende tusschen de voorsz. Eylanden en Caxo deur lopen / zo blyft in 't vaarwater niet / want daar leid ook een blinde in 't inkomen van de 4 of 5 kleine Eylandekens / maar loopt digte by Caxo of de kleine eylandekens heen / want daar is 't ruim en wyd / dat men 'er over al deur laveeren kan. Wilt gy tusschen Caxo en Scarpanto deur zeilen / zo schout een blinde recht-beweste de hooge hoek van Scarpanto leggende / maar Scarpanto wel zo naast als Caxo, daar maar 4 voeten waters op is.

I Piscopia. Beoosten Nizaria iets Z. een myl leid het hooge en langagtige eyland Piscopia, hebbende 3 haven / twee aan de noordzyde en 1 aan de O. zyde / waar van de oostelykste aan de N. zyde de beste is. Die daer inlopen wil / die moet regt op de O. hoek aanhouden / tot dat hy 't open gewaar word / daar leid een hoog steil eylandeken aan de west-zyde van de haven / daar de Haven zeer kennelyk aan is / binnen koomende / ziet hy nog een kleine grauwe klip aan de O.-zyde leggen / daar hy binnen of dwars aflopen kan / zo hy wil / om te zetten op 12, 14, 16 en 18 vadem voor alle winde beschut / behalven de noorde wint waid daar regt in. Aan de O.-zyde van Piscopia is een grote inbogt / daar een eiland voor leid / om te leggen met een touw aan de wal vast / en met een anker te zeewaart / 't is daar 24 en 26 vadem diepte en goede grond / 't west einde van Piscopia is een lage uitsteekende hoek / daar men onder ten anker komen kan.

P. Barba. Nicolo. Beoosten C. Crio anderhalf myl / en van Piscopia noord noord-oost 3 mylen leid Porto Barba Nicolo, een goede haven wel voor 50 Scheepen / 't is 'er goed leggen agter 't Eyland Barba Nicolo op 10 en 12 vadem goede zand grond. Men kan aan de O. en W.-zyde uit en in lopen / maar om aan de O. zyde uit of in te loopen moet 't noord-einde van 't eyland geschout worden / alzo daar een droogte af strekt omtrent een vierendeel in 't vaarwater. Tusschen C. Crio en Speo leggen anders geen eylanden / als dit aan de zyde van 't land.

C.Speo. Cabo Speo by de Fransen onbekend leid O. ten N. styf 5 mylen van J. Galy. Bewesten C. Speo is de grote bogt van Messi, daar in is over al goed anker grond en over al schoon op 10, 12 en 14 vadem. Beoosten C. Speo is ook een groote inbogt / daar men zette kan / daar leid een klein klipken boven 't water / daar men rondom zetten kan. Effen bezuiden is een hogen hoek / daar bezuiden is ook ankergrond / maar 't is 'er 40 vadem diep / daar kan men versch water krygen / nergens daar omtrent anders. C. Speo is een geheele lage hoek met hoog boven land.

I.Simia. Omtrent een myl Z. iets O. van C. Speo leid 't eyland Simia hebbende 2 havens / waar van de noordelykste de beste is / daar 't goed is om in te komen / want 't is 'er wyt en breed. Als men tusschen 't vaste land en Simia deur loopt / zo ziet men aan 't noord-einde van Simia een hoog eyland / men loopt daar tusschen in zonder te misdoen om te zetten waar men wil op 20 / en 24 vadem. 't Is daar goed leggen.

J.Lamonia. J.Caravi. Van Simia tot 't Eiland Lamonia is 't Z. 2 mylen. Tusschen Lamonia en 't Eiland Carachi dat omtrent 1 myl Z. O. van Piscopia leid / is 't vol rudzen / maar altemaal schoon / daar is niet / of 't leid boven 't water. Carachi heeft aan d O. zyde een grote inbogt / daar een eilandeken voor leid. Binnen deze inbogt lopende kan men geen grond krijgen / of men moet er al geheel binnen zyn. Aan stuurboord geheel binnen in de bogt is een lagen zwarten hoek / daar men binnen ten anker lopen kan met een touw aan dezen hoek vast. Daar leggen nog 2. eilandekens beoosten / daar kleine scheepkens op 6 vadem zetten konnen.

J.Rhodus. Beoosten Carachi en Limonia leit 't grote en hoge eiland Rhodus, hebbende 3 steden en 44 dorpen. 't eiland S. Catharina, dat Bewesten C. Tranquillo de Z. hoek van Rhodus leid / leid van de N. O. hoek van Scarpanto verscheiden O. iets N. 7 mylen / en van Carachi Z. Z. O. omtrent 7 mylen. Buiten C. S. Gioano de Z. O. hoek van Rhodus leid een klein eilandeken met een vuurtooren daar op. Een goet stuk bezuiden die kaap leid een zwarte klip van verre vertonende als een Schip zonder masten. Tusschen C. S. Gioano en S. Nicolo is een schone zandbay. Een veld stuks schoot buiten C. S. Lindo leid een hoge klip / als ook tusschen deze kaap en Lindo een ander digt by de wal.

Lindo. De haven en 't Kasteel van Lindo leid ontrent een half myl bewesten deze kaap. Gy moet digt by 't Kasteel inloopen in de Z. bay en 't hooft myden / want 't gat is nauw / en binnen is 't ook niet zeer wyd en 7 vadem diep / en beschut voor alle winden: in de N. bay / die groot en ruim is / loopt men tusschen 't Kasteel en een klein eilandeken aan de noordoost hoek van de bay. Men zet 't zomtyds verre binnen 't Kasteel aan de Z. zyde met een touw aan 't land vast om beschut te zyn voor alle winden / behalven de O. en O. Z. O. stoot de Zee hier geweldig op aan / en dan is 't er gevaarlyk te leggen. Benoorden Lindo is een andere grote zand-bay.

Rhodus. Benoorden deze zand-bay anderhalf myl / en een myl bezuiden de N. O. hoek van 't eiland Rhodus leid de stad Rhodus: voor deze stad zyn 3 havens / van dewelke de Zuidelykste droog en ongebruikelyk is. Benoorden dezen haven strekt een lang hooft N. O. af / daar 12 wind-meulens op staan / en op 't eind een dubbelde Kasteel. Regt van de stad af in de middelste haven strekt een steenen hooft ontrent 15 treden lang / daar aan 't eind een blinde klip onder 't water leid. Men moet hier by de wal langs houden / tot dat men de stad regt tegen de haven open siet / en die alzo in 't open van de haven houdende alzo regt inlopen tusschen 't voorz. dubbelde Kasteel en de hogen toren Trabucco, tot dat m'er binnen is / en dan wykt men na bakboort om te zetten op 6 of 7 vadem met 2 touwen aan 't hooft vast. De mond van de haven is niet wyd: en digt by 't hooft is 5 vadem schone grond. Agter de toren Trabucco is 't quaad leggen / want met een O. Z. O. wind slaat de Zee daar sterk over dat hooft met de meulens op aan. Benoorden Trabucco strekt een ander hooft tot aan 't Kasteel S. Nicolo, daar 15 meulens op staan / daar loopt een steenen bank ontrent 30 treden noordwaart. Benoorden S. Nicolo loopt een and're haven in ontrent van een schips wyte en 2 vadem diep / daar de Galeijen gemeenlyk leggen. Voor deze haven stond wel eer de Colossus van Rhodus, dat onder de 7 wonderen des Wereldts getelt wierd.

Een weinig benoorden leid de N. O. hoek van 't eiland Rhodus, zynde een lage zandhoek rondom schoon / daar een vuurtooren en 3 windmeulens op staan. De N. W. kust van Rhodus is een schone zand kust en meest over al diep genoeg. Voor Trianda is goede reede voor O. en Z. O. winden / daar beoosten strekt een droogе bank ontrent een myl lang. Aan de N. W. kant van Rhodus Z. W. ten W. van Trianda leid 't Kasteel der Slangen, anders 't Duivels-Kasteel genaamt / om dat 't niet bewoont word om de meenigte der Slangen / die zig daar onthouden) daar bewesten is goede reede agter een eilandeken. Beoosten C. Candura valt een bogt landewaart in / daar een haven is. Regt Noorden van 't Casteel, dat op 't eynd van 't hooft staat / benoorden de middelste haven van de stad Rhodus, genaamt S. Nicolaas, daar leid een klip gelyk het water / een groot musquet-schoot van 't voornoemde Casteel, als gy de hoge toren Tabarque door dat voornoemde Casteel brengt / daar leid die klip / en daar binnen is 't diep 1 a 2 vadem / anders is 'er voor de haven niets in de weg.

Tusschen Rhodus en 't vaste land gaat en brave stroom om de W. / en is daar heel goet laveeren. Buiten Rhodus

is geen kans / om de O. te komen met contrary wind / want daar een harde ſtroom van de Arahipelaguſche eilanden komt.

In 't vaarwater tuſſchen Rhodus en 't vaſte land daar benoorden / gaat een ſterke ſtroom om de W.

Van de noordooſt hoek Rhodus noordweſt ten weſten omtrent 3 mylen leid Porto Cavallero. Als gy in deze haven wilt / zo loopt beweſten 3 eilandekens ooſtwaart in / houdende deze eilandekens aan ſtuurboord: en een vervallen Kaſteel ſtaande op de weſt hoek op zyd hebbende / zo loopt N. W. ten halven de haven / want verder na binnen is de grond ſcherp / anders is de grond over al ſchoon en diep van 10 tot 15 vadem.

Een myl beooſten P. Cavallero leid de haven van Marmora, die groot en ſchoon is. Als gy by 't hoge weſt land langs zeild / zo zult gy een eilandeken in 't gat gewaer worden / loopt daar beweſten in / 't is 'er klaar en diep / en zet'et binnen 't eilandeken aan d'ooſtwal. Deze haven is reedelyk lang / maar niet wyd. Geheel binnen in de haven leid de Stad en 't Kaſteel Marmora aan de ooſtkant.

In de Golf van Macaria is meenig ſchone haven / maar ons onbekent. De Stad Macaria is van oude tyden en heerlyke ſtad geweeſt / maar is nu geheel vernielt / daar leid een onbewoond eiland voor / men kan 'er voor zetten op 10 of 12 vadem.

Bezuiden Macaria binnen C. Sardeni is een andere grote inlandze Zee genaamt de Doode Zee, maar nauw in de mond.

Buiten af beooſten C. Sardeni anders de Zeven Capen genaamt binnen Polſelo is goede rede.

Daar een ſtuk beooſten leid 't eiland Caſtro Roſſo leggende van C. S Gioano in Rhodus O. ten N. wel zo ooſtelyk 20 mylen digt aan 't land van Natolien, daar ſtaat een Kaſteel op / en beneden aan de Zee-kant ſtaan eenige huiſen. Aan de noordkant van 't eiland voor 't Kaſteel is een goede haven / maar zeer diep / daar is verſch water genoeg te bekomen.

Strekkingen en Courſſen.

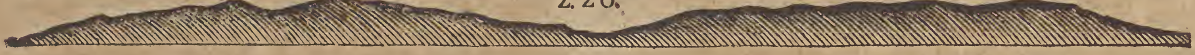
Van C. Blanco de zuidooſt hoek van Scio tot Dominico de weſthoek van Samos Z. O. ten Z.	9 mylen
Van C. S. Dominico tot d'ooſt hoek van Nicaria W. Z. W. iets Z.	anderhalf myl
Van J. Samos Z. hoek tot J. Patmos Z. W.	6 mylen
Van J. Patmos tot I. Lero Z. O.	3 of 4 mylen
Van J. Lero tot J. Arclidi af Lipſo N. N. W.	1 myl
Van J. Lero tot J. Calmine Z. O.	1 myl
Van C. Calano tot de N. O. hoek van J. Stantio Z. Z. W	1 kleine myl
Van J. Stampalia tot J. Safrania Z. Z ruim	2 mylen
Van C. Calona tot C. Crio Z. O iets Z.	5 mylen
Van J. Galey tot J. Nizaria Z.	1 myl
Van J. Nizaria tot J. Scarpanto Z. ten O.	10 mylen
Van I. Scharpanto Z. hoek tot J. Caxo W.	anderhalf myl
Van I. Nizaria tot I. Piſcopia O. iets Z.	1 myl
Van I. Piſcopia tot I Carachi Z O.	1 myl
Van I. Piſcopia tot P. Barba Nicolo N. N. O.	5 mylen
Van C Crio tot P. Barba Nicolo O.	derdehalf myl
Van I. Galy tot C. Speo O. een N.	5 grote mylen
Van C. Speo tot I. Simia Z. O.	1 myl
Van I. Simia tot I. Lamonia Z	2 mylen
Van I. Simia tot de noordooſt-hoek van Rhodus ooſt zuid ooſt	5 mylen
Van de Z. hoek van I. Scarpanto tot C. Tranquillo in I. Rhodus ooſt noord ooſt.	10 mylen
Van C. S. Gioano in Rhodus tot I. Caſtro Roſſo O. ten N. wel zo Ooſtelyk	20 mylen
Van de noordooſt-hoek van Rhodus tot P. Cavallero N. W. ten W.	3 mylen
Van P. Cavallero tot Marmora O. ten N.	1 myl
Van de noordooſt hoek van Rhodus tot C. Sardeni O. ten Z.	8 mylen
Van C. Sardeni tot J. Caſtro Roſſo O. ten Z.	10 mylen

Hoogten.

De zuidhoek van Nicaria leid op	37 graden 27 minuten
De zuidhoek van Patmos op	37 graden 18 minuten
De zuidhoek van Lero op	37 graden 6 minuten
I. Stampalia op	36 graden 35 minuten
De Zuidhoek van I. Stantio op	36 graden 43 minuten
C. Perniſa in I. Scarpanto op	35 graden 36 minuten
C. S. Gioano in I. Rhodus op	35 graden 56 minuten
C. Sardeni op	36 graden 26 minuten
I. Caſtro Roſſo op	36 graden 20 minuten

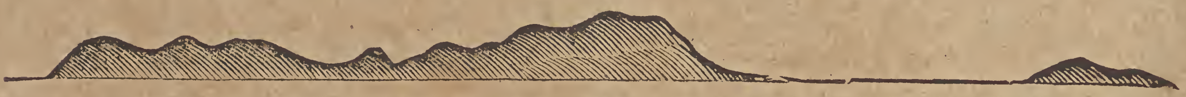
Hoe haar deze Landen uit der Zee vertonen

Z. Z O.

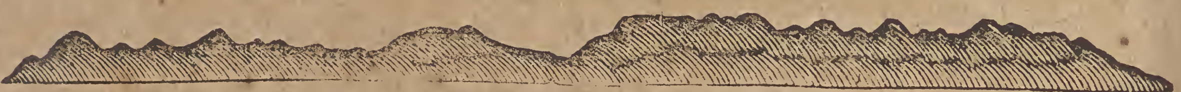

Van I. Micona na I. Scio zeilende / ziet men I. Nicaria en Samos aan ſtuurboord. En dan vertoont I. Nicaria aldus zynde een effen eiland zonder bergen of heuvelen / als de laagte in 't midden Z. Z. O. 4 of 5 mylen van u is.

Z. O. ten O.

I. Samos vertoont aldus zeer hoog en kort / bezonderlyk aan de weſt hoek / als die zuidooſt ten ooſten van u is. Men ziet dan daar nog een klein Eylandeken beweſten na I. Nicaria toe.

Aldus vertoond I. Caxo, als gy daar bezuiden zyt.

Aldus vertoont I. Scarpanto N. ontrent 6 mylen van u leggende.

Aldus vertoont I. Scarpanto N. N. O. 5 mylen van u.

Aldus vertoont I. Scarpanto N. ten O. van u.

Aldus vertoont 't weſt-einde van Rhodus W. ten N. 7 of 8 mylen van u.

Deze

Met Privilegi voor 15 Iaar
Pas-kaart van t' Oosterste deel van de Middellantsche Zee Vertoonende de Zee-kusten van CARAMANIA, CYPRUS, Soria en Ægiptia
t' Amsterdam by IOANES van KEULEN Boeck-vercoper aan de Nieuwe-brughe 'tgecroonde Lootsman
Italiaansche Mylen 60 in een graad
Duytsche Mylen 15 in een graad
Spaansche Mylen 17½ in een graad
Eng: en Fran: Mylen 20 in een graad
SORIA
CARAMANIA
CYPRUS
ÆGYPTUS
Alexandretta
Antiochia
Tortosa
Tripoli
Gibilello
Baruti
Sydon
Sur off Tyro
S. Iuan d'Acari
C. Blanco
Caiffa
Monte Carmelo
Cæsaria
Iaffa
Damiata
Rosetto
Alexandria
C. Bruls
C. Gallo
Stangoni
Faramida
Tenere
Berellas
Golfo di Larissa
Divaal gronden
C. S. Andrea
Carpasia
Famagusta
S. Georgo
Salamis
C. Greco
C. Pyla
Larnacho
Lymesol
Monte Christi
C. Blanco
C. Gatti
Bassa
C. Bassa
Mullo
Curco
Satalia
Sezzim
Dragonto
Antiocheta
Castro Ilbaldo
S. Candolara
S. Nicolao
S. Gregorio
Satalia Vechia
Spurio
Monte Stridone
Finica
Stramille
C. Calidonia
I. S. Stephano
Le Corenti
I. Castro Rosso
XVII

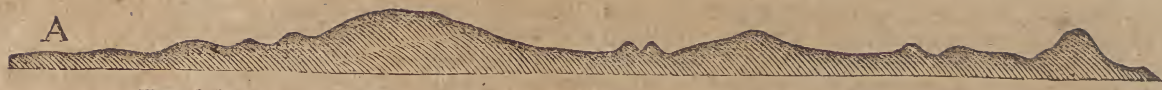
Door I. Vooght Geometra
Nieuwe Pascaart
Voor een Gedeelte Van de Zeekusten Van
BARBARIA
Beginnende Van C: Rusato tot Alexandria
Als Mede t' Meeste Gedeelte Van t' Eylandt
CANDIA
t'Amsterdam by Iohannes Van Keulen Boeck en Zeekaart
Verkooper en Graadt-boogh-maker Aande Nieuwen-brugh
Inde Gekroonde Lootsman Met Previlegie Voor 15 Iaaren
B A R B A R I A
Alexandria
Golf d' Arabia
Cap d'arato
Cap Rusato
Cap Raxatim of Roxaum
Duitsche Mylen 15 in een Graadt
Spaansche Mylen 17½ in een Graadt
Eng. en Fran. Mylen 20 in een Graadt
Italiaansche Mylen 60 in een Graadt

Nieuwe Pascaart voor een Gedeelte van
de Zeekusten Van
BARBARIA
Beginnende van C. Mesurata tot
Caap Rusato Als Meede de West-kust Van
CANDIA
door I. Vooght Geometra t'Amsterdam by
Iohannes Van Keulen Boeck en Zeekaart verkooper
en Graad-boogh Maker Aande Nieuwen-brugh Inde
Gekroonde Lootsman Met Previlegie voor 15 Iaaren
B A R B A R I A
Golf Sidra
Tini
Zoara
Cambra
Sarabion
Stagnie
Sallines
de Golf van Tini en Sidra
Carcorel
Carcera
Millier
Bersini
Nam
Iacouda
Santores
Casur Sedon
I. de sellis
Sidra
Golf de Iudra
Salines
C. de Ierat
C. Mesurata
Cap Rusato
Benandrea
Cap de Benandrea
Marsasuc
Barca
Catroun
Docra
Praia
Tocora
Talometa
Zadra
Long isaria
I. Ananee
XIX
Duytsche Mylen 15 in een Graadt
Spaansche Mylen 17½ in een Graadt
Eng. en Fran. Mylen 20 in een Graadt

Nieuwe Pascaart van een Gedeelte van
BARBARIA
Beginnende van Susa tot Caap Mesurata
Als Mede t' Eylandt
MALTA
door Vooght Geometra
Met Previlegie voor 15 Iaaren
t' Amsterdam By Iohannes Van Keulen
Boeck en Zeekaart verkooper en Graad-boogh Maaker
aande Nieuwenbrugh Inde Gekroonde Lootsman
B A R B A R I A
TRIPOLI
Cap Mesurata
Tinta
Cap Zoara
Tripoli Vechio
Rasalmabes
C. Zoara
I. Zerby
I. Fracalso
I. de Fratelos
Querquent of Cherchoni
Affrica
Aprica
Comigeras
I. Coria
Monaster
Susa
Gelfo di Mahometa
Mahometa
I. MALTA
I. Gozo
I. Lampidosa
I. Limosa
St. Anthoni
La Valette
Nieu gevonden Klip, door een Frans Capteyn waar op maar 3 Voet Water is
Duytsche Meylen 15 in een Graadt
Spaanse Meylen 17½ in een Graadt
Engelse Meylen 20 in een Graadt
Italiaense Meylen 60 in een Graadt
XX

Deze behoort aan 't vorgaande/ de AA aan malkanderen/ en is de vertonig van 't O.-einde van Rhodus N. W. 7 of 8 mylen van u.

De Vyſtiende Vertooninge, van de

Zee-Kuſten Caramanien, Cyprus, Syrien en Egypten, tusſchen C. Caramo en Alexandrien.

ONtrent 12 of 13 mylen Z. O. ten Zuiden van I. Caſtro Roſſo: by na regt in 't vaarwater tusſchen Candien en Cyprus, leid een blinde klip onder het water/ daar men hem voor wagten moet. Van I. Caſtro Roſſo tot C. Baffa, de W. hoek van Cyprus, is de kours O. Z. O. wel 30 O. 28 mylen. Dit alles volgens oude narigten.

De Franzen plaatzen de voorgenoemde blinde Z. ten O. van Caſtro Roſſo 14 à 15 mylen op 35 gr. 24 min. noorderbreedte; en nog eene andere 14 à 15 mylen N. O. ten O. O. van deezen op 35 gr. 57 min. noorder breedte.

Cacavo. Drie mylen beooſten I. Caſtro Roſſo is Cacavo, een ſchone Haven/ daar twee Eilandekens in het gat leggen/ daar 't rondom ſchoon is. In oude tyden was hier een ſchone Stad/ maar nu verzonken daar men nog huiskens van ziet.

Finica. Finica heeft een havenken voor klein vaartuig.

Satalia. Satalia (dat heden 't hooft van geheel Caramanien is) is een ſchone en ryke Zee-ſtad/ leggende aan de N.-kant van de Golf. Van de Z. O. hoek loopt een hooft van ſchulpe W. in zee voor ſcheepen onder de 150 laſten/ maar grote Scheepen moeten met weſte en W. Z. W. winden daar voor zetten

Wat verder aan de Caramaniſche Kuſt is nog menig ſchone haven/ maar onbevaren en onbewoont/ en derhalven onnoodig te beſchryven.

C. Baffa. Cabo Baffa de W.-hoek van 't eiland Cyprus leid van C. Salomoni, de Z.-hoek van Candien O. wel 30 Noordelyk 63 mylen/ men dient niet noordelyker te gaan om niet benoorden Cyprus te vervallen/ vermits de zuidelyke en Weſtelyke winden daar veel waeijen/ en de ſtromen daar veeltyds om de N. en om de W. lopen/ en dan zou men qualyk wederom om de Z. kunnen geraken/ als men te Noordelyk vervallen was/ maar die te Z. vervalt/ kan hier ligt om de N. geraken.

Cabo Baffa is een vlakke effene en geen hoge hoek/ van waar 't land benoorden tot de uiterſte N. W. hoek van Cyprus 3 mylen ſtrekt. Ontrent 12 mylen N. W. van dien N. W. hoek leid een klip onder 't water/ die men ſchouwen moet.

Baffa. Vier mylen beooſten C. Baffa leid 't Steedeken Baffa, daar voor een ſteenen rif of een rye klippen omtrent een myl van de wal afleggen/ daar men zo beooſten als beweſten tuſſchen dit rif en 't land deur lopen kan/ maar beweſten is 't nauwſte en ergſte gat om in te zeilen. Als gy daar beooſten inloopt/ zo houd by de wal langs om deze klippen te myden/ tot dat gy neffens de Stad komt/ en zet 'er regt voor de Stad of voor 't Kaſteel op 8/7/6/ en 5 vadem/ na dat gy de wal na leggen wilt. Gy legt daar wel beſchut/ want de Z. O. en N. W. winden/ die daar dwars waeijen/ doen daar geen quaed.

's Morgens en 's dages waaid de wind daar uit het land/ met een Z. O. Zon word 't daar ſtil/ en tegen der Sonnen ondergang koelt de Zee wind op/ en dan word 't wederom ſtil/ en daar na begint de landwind wederom op te blazen/ dit is hier ſchier een vaſte regel/ want 't gevalt hier zelden anders. Die op Cyprus vervalt/ al ware 't met een ſtorm/ die begeeft hem vrylyk na de wal toe/ want hy kan tegen den avond met de ſtilte/ of met de landwind wederom wel van de wal geraken/ als hy wil.

C. Blanco. Vier mylen bezuidooſten Baffa leid Cabo Blanco, een witte hoge en kennelyke hoek/ daar eenige klipkens aan de W. kant voor deze Kaap leggen.

C. de Gato. Ontrent 12 mylen Z. O. wel zo Ooſtelyk van C. Baffa leid Cabo Gato, een hoge hoek verre van het land afſtrekkende/ zynde ook de zuidelykſte hoek van Cyprus, die men uit de W. komende/ eerſt gewaar word als een Eiland/ dat een ſtuk van Cyprus afleid/ daar men benoorden om zoude kunnen lopen/ maar 't is met een laage zandigen ſtreek land aan Cyprus vaſt.

Lymeſol. Aan de ooſtkant van C. de Gato ontrent 4 mylen daar benoorden leid Lymeſol in een inbogt. Uit de W. om C. de Gato lopende/ zo zeild men by de Kaap om noord aan/ tot dat men de ſtad bekent aan een groot wit Kaſteel op de ſtrand ſtaande/ en dan zet men regt voor de ſtad op een open rede voor de Zee op 12/ 10/ 8/ 6 of 5 vadem over al ſchone grond/ zo diep en droog als men wil/ hebbende C. de Gato dan Z. van u. 's Winters zet men daar gemeenlyk op 8 of 9 vadem/ maar 's zomers op 6 vadem/ zynde meeſt voor alle winden beſchut/ om dat de Stad in een bogt leid/ behalven de Z. O. wind waaid daar open in/ en is daar de quaadſte.

C. Tgyta. Van Lymeſol na Cabo Tgyta ſtrekt de kuſt O. ten N. 8 of 9 mylen/ maar van C. de Gato tot Tgyta N. O. wel zo ooſtelyk 11 mylen. Cabo Tgyta de zuidhoek van Salina is een vlakke laage hoek met een vuurtoren daar op/ maar daar word niet op gevuurt als ter nood. Neffens deze hoek ſtrekt een grote vlakte af/ die over al ſchoon en klaar is/ men kan deze hoek op 't lood zo na omlopen als men wil/ op 6/ 5/ 4/ en 3 vadem/ maar 's nagts moet men die niet nader dan op 5 vadem komen/ want nadien 't land daar ontrent laag is/ zo ſchynt m'er altyd verder af te zyn/ als m'er in der daat af is/ waar door men'er ligtelyk op verzeilen zouw. Als men van C. de Gato na Salina zeild/ zo word men verre in 't lant Monte Chriſti een hogen ſcherpen en kennelyken berg gewaar/ die van de reede voor Salina W. ten noorden afleid. Daarom die van C. de Gato of van C. Grega af komende dezen berg W. ten N. van hem houd/ die zal regt vervallen op de reede voor Salina, leggende ontrent twee mylen benoorden C. Tgyta.

Salina. Salina is geen Stad/ maar daar ſtaan eenige pakhuizen met het kerkjken S. Lazaro, want de Stad Larnacho, daar de Koopmanſchappen van daan komen/ die hier geladen worden/ leid ontrent een half myl landewaart in.

Men moet/ als men hier zetten wilt/ 't Kerkjken S. Lazaro houden regt voor de Pakhuizen/ die op de ſtrand ſtaan/ en zetten 't daar op 10/8/7/6/ of 5 vadem/ zo diep en droog als men wil/ want daar is de beſte Reede/ en dan heeft men de voorſz. vlakte van C. Tgyta Z. Z. W, afleggen: men zet hier de ankers N. O. en Z. W. uit voor de Z. O. wind/ die hier de quaadſte is/ en lager wal maakt.

Deze gehele zuidkuſt van Cyprus is over al ſchoon/ zonder eenige vuilen/ en overal goed ankergrond op 10 vadem ſchone zandgrond behalven ontrent ten halven tuſſchen Lymeſol en C. Tgyta leggen eenige klippen zeer digt onder de wal.

Ontrent 7 mylen Z. ten ooſten van C. Tgyta leggen de Dwael-gronden, anders de Wel-gronden of de Calk-gronden genaamt/ zynde een droogte/ daar geen ſcheepen over mogen: daar valt de ſtroom met grote draeijingen om een over/ daarom hier by ſtilte een gevaarlyke plaatze is/ die men wel ſchouwen mag.

C. Grega. Van Salina tot C. Grega is de kours O. en O. ten zuiden 8 mylen/ hebbende tuſſchen beiden C. Pila, een uithoek met een vuurtoren daar op. Cabo Grega is een kennelyken lang uitſtekende hoek met een hoogen platten heuvel op 't einde/ gelyk een Schans vertonende.

Famagusta. Ontrent 3 mylen benoorden C. Grega, en een myl van de binnenbogt benoorden C. Grega leggende/ leid Famaguſta, de vermaardſte Zee-ſtad van Cyprus, vertonende met 2 grote Kaſteelen/ en eenige andere Paleiſen en veel ſpitze torens/ van verre aan te ſien als een Vloot Scheepen.

C S. Andrea. Van C. Grega N. N. O ontrent 10 mylen leid Cabo S. Andrea: de ooſtelykſte hoek van Cyprus, daar 2 of 3 eilanden voor leggen/ maar al ſchoon zonder eenige vuilen.

C. de Porcos. Van C. Grega na Alexandretta of Schandroen, is de kours N. O. 26 mylen/ met zulken gang vervalt men ontrent Cabo de Porcos, zynde de hoge en ſteile Z. hoek van de Golf van Scandroen met nog een hoek wat laager/ dewelk/ als men daar benoorden is/ vertoont gelyk een Varkens muyl. Een groot half myl benoorden deze hoek leide een blinde klip/ die men ſchouwen moet. Benoorden C. Porcos zeilt men in de Golf van Scandroen. Als men by C. Porcos komt/ zo

word men aan de noord-west zyde van de Golf eerst gewaar de 3 of 4 hoogagtige heuvelen van M. Alaster, alhoewel zo hoog niet als aan de zuid-zyde, vertoonende als 3 Eylandekens; maar deze bergen leggen een stuks weegs van de Zeekant landewaart in, dewelke men eerder ziet dan 't lage witte duinagtig voorland, dat een witte voetstrand heeft, die men niet eerder ziet, dan als men 'er na by komt. Nessens deze witte voetstrand strekt een groote vlakte te Zeewaart, daar men op 2 en derdehalf vadem nog wel een myl van de wal is, daarom moet men hier wel op 't loot passen, om niet aan grond te raken. Deze landen zyn s'winters dikwils met wolken bedekt, en dan kan men 'er weinig kennis af hebben.

Uit de zuid om C. Porcos komende, loopt men noord-oost aan by de zuidwal langs 5 of 6 mylen weegs, want deze kust is schoon, behalven een mylken bewesten Scandroen strekt een klein rifken af, dat men schouwen moet, dog men mag het op Alexandreto. 't loot omlopen. Alexandretta of Scandroen is kennelyk aan twee Kasteelen beide te landewaart in staande, van welke 't zuidelykste nieuw en wit, maar 't noordelykste oudt en vervallen is, daar men nessens zet op 12, 10, 8, 6 of 5 vadem schoone zantgrond, de wal zo na als men wil. De noorde en noord-ooste winden zyn daar de quaadste, makende daar een lager wal, ook vallen de ooste winden daar zomtyds met zo groote dwarlingen over 't gebergte, dat de Scheepen wel deur dryven. Benoorden Scandroen leid 't Steedeken Bajassa, en aan de noord-kant van de Bay leid 't steedeken Ajassa.

Drie mylen bezuiden C. Porcos strekt de groote Golf van Antiochien in, die zeer wel na de Golf van Scandroen gelykt, waar door menig een daar in zeild, meenende in de Golf van Scandroen te zyn, want zy heeft aan de zuidzyde ook eenige hooge bergen. Maar om deze Bayen van malkanderen te onderkennen, zo moet men weten, dat de noord-zyde van de Golf van Scandroen veel anders hem opdoet als de noordzyde van de Golf van Antiochien.

Die van Scandroen om de west loopen wil, die moet by de Kust van Caramanien langs houden tot I. Rhodos toe. Desgelyks die van Cyprus om de west wil zeilen, en geen geheele deur gaande opene wind heeft, die is 't ook geraden hem na de kust van Caramanien te begeeven om zyn reize te verborderen: om dat de stroomen in dit gewest tusschen Candien en Alexandrien om de oost, en voort langs de kust van Syrien om de noord, tot tussen Cyprus en 't vaste land van Scandroen deur, en van daar langs de Kust van Caramanien loopen om de west, zo dat men daar deur aan deze Kust groote voordeelen heeft, maar men moet toesien voor de twee voorverhaalde klippen, te weten voor de eene die 12 mylen noordwaart van de noord-west-hoek van Cyprus aflyd, en voor de andere, die 12 of 13 mylen zuydoost ten zuyden van I. Castro Rosso afleid. Voorts by I. Rhodus komende, kan men voort, na de wind te passe komt benoorden ofte bezuyden Candien omloopen: want als de wind uit de Noorde of Noord-oost waait, of wat gewaait heeft, zo valt 'er een geweldige sterken stroom uit tusschen I. Rhodus en 't oost-einde van Candien deur, dat men wel bezuiden Candien dryven zou, daar men niet anders wiste of men was daar nog benoorden. Hier staat maar voornamentlyk s'nagts of by donker, wel op te letten. Zuid-west een groot half myl van Tortosa leid een Eyland, genaamt by de Turken Harwit, daar onder aan de binnen-kant is goet leggen, op 4 vaam zand-grond, men mag daar aan beide zyden by inloopen, zo wel bezuiden als benoorden, maar benoorden is het best, en men leid 'er met een zwaar anker in 't noord-oost op, een Cabel-touw aan lant vast, voor een noord-weste wind is daar in het minst leggen. De koers van Tortose na Taqui of Lataqui is noord half oostelyker 11 mylen.

Van C. Grega in Cyprus tot voor Tripoli in Syrien, is de kours zuid-oost wel zo oostelyk 20 mylen, maar van C. de Porcos tot Tripoli zuid ten oosten wel zo zuidelyk 27 mylen. Als

gy van Salina of C. Grega na Tripoli zeilen wilt, zo gaat niet oostelyker als oost zuid-oost aan, maar liever wat zuidelyker, om dat de stroomen langs de Kust van Syrien zo hard om de noord vallen (gelyk gezeid is) dat men, als men te noordelyk vervalt, zo ligtelyk niet om de zuid kan geraken, als wel om de noord, als men te zuidelyk vervalt. Tripoli is kennelyk aan Monte Libano een hoogen berg, die altyd met sneeuw bedekt is, en die men wel 16 mylen weegs in Zee zien kan. Aan 't noord-einde van dezen berg leid den ronden berg Monte Cruz, alwaar een groote myl bezuiden nog een hooge steile hoek met een berg leid, tusschen dezen hoek en dien ronden berg leid Tripoli. Nessens Tripoli komende, word men gewaar 3 of 4 groote klippen, die met een steenen rif van 't zuidland noordwaart afstrekken, daar men benoorden om op 10 of 12 vadem loopt. Ontrent een myl daar beoosten is de Reede voor Tripoli op 5 of 6 vadem scherpe grond, daar men de touwen wel bezorgen moet voor 't vylen, met hout en vaten daar op te binden. De Reede is regt voor eenige pakhuizen. Voor de stad staat een bosch, dat men de Stad niet zien kan van 't geboomte, als men op de reede leid, maar nog by de voorsz. klippen zynde, ziet men de Stad over 't geboomte heen.

Van Salina tot Baruta is de kours oost zuid-oosten 30 mylen, maar van Tripoli tot Baruti zuid en zuid ten westen 10 of Baruti 11 mylen. De Stad Baruti leid aan de noord-zyde van een laagagtige uithoek van 't hooge land t'zeewaart strekkende, de welke als een Eyland vertoont, als men 'er nog 3 of 4 mylen af is. Tusschen 't uiterste van de voorsz. uithoek en de Stad staat een Kerk, en boven op de voorsz. west-hoek staat een tooren gelyk een vuurtooren, men zet 't daar benoorden de Stad nevens een Turks Kerksken. De voor verhaalde steile hoek bezuiden Tripoli of Monte Libano, leggende 9 mylen benoorden Baruti, is een kennelyk merk om dit land te verkennen, want men kan die verre in Zee zien: voor Baruti is goed leggen voor een zuid-weste en voor zuid en noord-ooste wind, op 9 a 10 of 12 vaam zand-grond.

Van Baruti zuid ten westen 4 of 5 mylen leid Sydon anders Sayta genaamt, leggende van Salina in Cyprus zuid-oost Sydon 32 mylen. Sydon leid op een Rotze, omtrent een of anderhalf gooteling-schoot van de wal af t'Zeewaart leid een groote klip of klein Eylandeken, dat niet hoog is, en dat men een of twe mylen in Zee zynde, niet anders zien kan, of 't is aan 't vaste land vast. Men moet benoorden de klippen daar agter lopen, en zetten 't agter de klippen, want voor groote Schepen is 't 'er van bezuiden gevaarlyk agter te komen, dan alleen de bedreven barkquen komen daar dan bezuiden in, want daar leggen veel klippen zo boven als onder water, maar benoorden de voorsz. klip is 't geheel schoon, dat men 'er op 2 Scheeps langte na benoorden omlopen kan op 5 vadem water. Binnen de

klip

klip komende/ zet men 't digt agter deze klip op 5 vadem goede zand-grond met een touw aan de voorsz. klip vast/ en niet een anker agter uit na 't vaste land toe/ maar de touwen moeten met houte en vate wel versien zyn/ om dat de grond daar tot veel plaatzen rudsig en scherp is. Zo benoorden als bezuiden de Stad is een moje zand-strand/ maar de Stad leid op een rotze (als gezeid is) en rondom de Stad aan de zee-kant by de Stad is 't vol klippen digt aan malkanderen/ dat 'er geen barkquen in de Stad komen kennen/ dan alleen digt by 't Kasteel tot een gat in. De Kust tusschen Tripoli en Sydon is altemaal schoon zonder eenige klippen of Eyland/ en strekt zuid ten westen en noord ten oosten. Benoorden Sydon is 't geheel hoog en dubbeld Land/ maar bezuiden Sydon is 't niet hoog en niet zeer dubbeld. Aan 't zuid-einde van 't dubbeld Land leid de Stad Sydon, daarom als 't hooge dubbeld Land oost zuid-oost van u is/ zo leid de Stad ook oost zuid-oost en zuidoost ten oosten van u/ en daar op aan zeilende verbalt men voor de Stad Sydon. Dit zyn goede merktekenen van de Stad Sydon.

Tyro. Omtrent 4 mylen bezuiden Sydon leid Sur, eertyds Tyro genaamt/ een verballen en onbewoond Stad digt aan de Zee leggende. Hier neffens is al hoog slegt Kooren Land met veel Toorens/ en tusschen Sydon en Tyro zyn 2 hoeken/ daar op de zuidelykste hoek een Vuurtooren staat/ zynde boven op vol bomen/ van waar men van verre Sydon zien kan als een breed Kasteel aan de water kant. Aan de noord-zyde van de Stad Tyro is een Haven/ hebbende eenige klippen aan de west kant/ alwaar men benoorden om loopt/ latende deze klippen aan stuurboord/ en lopende voort na de Stad toe/ alwaar men beschut leid voor alle winden/ behalven de noorde wint waait daar regt in.

C. Blanco. Drie mylen Z. zuid-west van Tyro leid Cabo blanco, een hoge rosagtige hoek met een wit Kerkskien/ of met een wit Dorpsken daar op/ alwaar benoorden een Tooren by 't water staat/ waar aan deze kaap wel te kennen is. Neffens deze hoek strekken eenige droogten en vuilen wel een half myl in Zee.

C. S. Margriete d'Amene. Van C. Blanco zuid-west 4 mylen leid Cabo S. Margriete de Amene, anders Cabo Carmelo genaamt/ zynde een grote lange slegte uithoek/ of slegten Berg met een plompen tooren daar op. Van 't uiterste van deze hoek strekt een Rif af noord noord oost in Zee/ daar men aan de oostzyde agter dit Rif zetten kan voor weste en zuide winden op een goene reede/ hoe digter aan de wal hoe schoonder grond en beter teleggen.

Tusschen C. Blanco en C. Carmelo gaat een groote inwyk

S. JUAN DE ACARI.

in/ en in dezen inham omtrent ten halven tusschen beide deze hoeken leid S. Juan de Acari, een verballen en onbewoonde Stad/ daar men 't beoosten digt by de Stad zetten kan op 6 of 7 vadem quade grond/ alwaar men de touwen met tonnen een kruissen verzorgen moet/ en de wint heeft men hier dagelyks uit der Zee. Tusschen S. Juan de Acari, en 't uiterste van C Carmelo leid Caiffa, anders Scafassa genaamt/ een verdronke Stad of Dorp/ daar goede Reede is voor die om de zuid begeert te zeilen. S. Juan d'Acari.

Castro Pelgrieno. Drie mylen bezuiden C. Carmelo leid Castro Pelgrim, een Kasteel met twee spitze torens/ daar staan nog 2 of 3 grote huizen by/ daar neffens is een zobre reede op 6 of 7 vadem scherpe vuile grond.

Een myl of anderhalf daar bezuiden leid de verdorvene en vervallene Stad Cæsarea, die aan te zien is als een ongekeerde hoop rosagtige klippen/ hebbende nog eenig haven nog reede.

Cæsaria. Vier mylen bezuiden Cæsaria leid Jaffa, alwaar een weinig benoorden de vierkante plompe toren Alvebben-alem op een uithoek staat/ zynde by na van maakzel als de torens van Jaffa: omtrent een half myl weeg benoorden Jaffa is 't al een schoone zand strand. Omtrent ten halven tusschen deze toren en Jaffa, staat een hogen Dadel-boom/ vertonende of 'er een vlag van de steng waaide/ en word dikwils aangezien voor een toren daar een vlag afwaaid/ en daar bezuiden ziet men nog 2 hooge zwartagtige bergen/ en van daar tot Jaffa toe is 't al witagtig land. Een stuk benoorden Jaffa is 't land ros roodagtig.

Jaffa. In de Stad Jaffa leid een zwaaren berg met 2 witte plompe torens daar op. Van bezuiden Jaffa schiet een steenen rif kien voor de Stad heen om de noord/ daar men van benoorden agter loopt tot voor de Stad met klein vaartuig/ maar met geen Scheepen/ om dat 'er niet meerder ten hoogsten is als 5 voeten waters/ maar de Scheepen zetten 't daar buiten dat Rifken op 10/ 11 en 12 vadem schoone grond/ alzo dat de 2 voorsz. Torens Z. O. ten zuiden van haar staan/ want daar is de beste reede/ maar de Torens oostelyker zettende/ zo hebbenze scherpe grond.

't Land bezuiden Jaffa is wit duinig Land/ hoe zuidelyker hoe lager/ en hoe noordelyker hoe hoger en bergagtiger binnen Land/ zynde de Kust overal vuil en rudsagtig/ en de wal steil en klippig zonder lyf-berging voor die zyn ankers daar spilt. Van C. Carmelo af tot langs deze Kust is 't overal diep 35 en 36 vadem zeer wasige grond/ dat men geen grond aan het loot houden kan/ want die daar zetten/ moeten noodzaaklyk haar Ankers wel met schoojen verzien.

Escalona. Van Jaffa zuid-west ten zuiden 8 mylen leid de Stad Escalona. Nadien langs deze kusten dikwils sterke stroomen uit de zuid na 't noorden lopen met sterke deiningen uit de west/ zo rolt en slingert 't hier dikwils zo geweldig/ dat men genoodzaakt is zig wel te verzien van goede Ankers en touwen/ als men op deze plaatze wezen wil.

Die van Kandien na Jaffa, of eenige andere plaatzen aan de Kust van Syrien zeilen wil zonder Cyprus in 't gezigte te lopen/ die is geraden/ dat hy ten minsten na zyn gissing 5 of 6 mylen die kust zuidelyker aandoet om de stromen/ die hier altyd om de noord lopen/ gelyk gezeid is.

Van (Jaffa zuid-west ten westen en) west zuid-west 42 mylen leid de Stad Damiata, alwaar 4 of 5 mylen beoosten een groot rif eenige mylen van de wal te zeewaart strekt/ daar niet meer als 3/ 2 en op sommige plaatzen maar een vadem water op is. Insgelyks noord noord-west van Damiata leid een zand-bank van fyn zand met kleine witte schulpjes/ maar is niet zeer breed/ daar op is 14 vadem water/ aan de buiten en binnen-kant steek-grond; de beste reede voor Damiata is op 6 vaam steekgrond; dan hebt gy het Casteel zuid zuid-oost van u/ maar met een noord-weste wind moet gy daar van vlugten.

Damiaten. De stad Damiata hebbende 4 hooge torens leid aan de Zee op de hoek van de arm van de vermaarde rivier de Nyl, die daar groot water af brengt. Voor deze Stad is al een goed stuk in Zee goede steekgrond door 't slyk/ dat de Nyl af brengt en in Zee zet/ maar zo beoosten als bewesten Damiata is een geheele harde grond.

Van Damiata tot Cabo Brule strekt de kust west noordwest wel zo noordelyk 8 mylen/ zynde deze Kust geheel laag duinig land met veel geboomte hier en daar aan bosschen staande/ de welke van verre/ als men ze eerst in 't gezigt krygt/ als Eylanden vertoonen om de laagte tusschen beiden/ want men men krygt deze bomen eerder dan 't land te zien. Omtrent ten halven tusschen Damiaten en C. Brule, dog C. Brule naast/ leggen 2 bergen als Hollandsche duinen/ waar van de oostelykste aan de oost kant ruig bewossen is. Regt bewesten Damiata leggen ook 2 duinen vertoonende als roode steenen bergen/ dat kennelyke merken zyn om deze kust te kennen. Neffens deze Kuste is 't niet verre in Zee al vlak water/ zo dat men 't land zonder misdoen vry mag aandoen op 7 of 6 vadem/ en overal zetten waar men wil.

Cabo Brule is hoogagtig/ maar de Kust van daar tot Rosetto, strekkende zuid-west/ 4 of 5 mylen is geheel laag land en by na gelyk met 't water/ zynde maar een smalle streek lands/ daar men wederom water over heen ziet zo verre als men beoogen kan/ als men boven klimt. Men is wel op 10 vadem/ eer men 't lage land gewaar word/ en dan is men nog wel 2 mylen van de wal/ en men ziet de barken agter deze smalle streek eerder leggen/ als 't land zelfs.

De schoone en wel getimmerde Stad Rosetto, voorzien met 4 of 5 Torens en een kasteel/ leid een myl opwaart aan een grote arm van de Nyl die daar bruin water verre in de Zee uitgiet. 't Is daar in 't gat met hoog water zomtyds 10 en 12 voeten diep/ lopende N. N. W. in/ maar binnen is 3 of 4 vadem Daar laad men veelderhande Drogeryen/ Indigo/ Buffelshuiden/ Kys en andere Koopmanschappen. Voor Rozetto is wel goede Reede/ maar met westelyke winden quaad leggen.

Regt bezuiden Rosetto is een grote inwyk Medy, anders Mady genaamt/ daar ook een grote afwater uitkomt van een andere arm van de Nyl, die in deze bogt inloopt. Voor deze inwyk leid een klein Eylandeken/ daar agter is 't vlak water en redelyk goed leggen. Als men 't voor Rosetto niet houden kan maar ruimen moet/ zo loopt men in deze inwyk de Medy agter 't voorsz. Eylandeken/ en zet 't daar op 6/ 7 vadem/ of daar omtrent/ want men leid daar dan wel beschermt.

Zuid-west ten zuiden van Rosetto styf vyf mylen leid Cabo Bekur, hebbende 't voorsz. Eylandeken voor Medy tusschen beide. Tusschen dit Eylandekeffen C. Bekur kan men met grote Scheepen niet deur/ of men moet'er wel bedreeven zyn/ om dat het tusschen beiden geheel ondiep/ vuil en rudzig is/ alwaar eenige klippen boven water/ en veele onder water leggen/ ook lopen de Turken daar met kleine scheepen wel deur/ maar benoorden dit Eylandeken is 't schoon/ breed/ en wyd. C. Bekur.

Door 't Kasteel Apokera, anders Abochor genaamt/ staande op de hoek van C. Bekur, is een reede voor klein vaartuig: dit kasteel vertoont als een zeil/ als men 't eerst in 't gezigt krygt. Apokera.

Van C. Bekur tot Alexandrien strekt de Kust/ volgens oude narigte Z. W ten Z. verdehalf myl/ zynde tusschen beiden al duinig land vol geboomte/ volgens de Franzen is de strekking W. Z. W.

Van I. Gozo di Candia/ tot Alexandrie in Egypten, is 't zuid-oost ten oosten 90 mylen/ maar van C. de Gato in Cyprus tot Alexandrien is 't zuid-west ten zuiden 60 mylen. Met dien gang zult gy vervallen op een hoek in Barbaryen, 12 mylen van Alexandrien, die een weinig hoger dan 't andere land is/ en die hem vertoont aan twee langwerpige duinen met helm bestee-ken/ maar niet hoog. Omtrent 5 mylen daar beoosten/ digt onder de wal/ vind men diepte 20/ 19/ 12/ 10 tot 7 vadem toe/ over al bonte grond/ gelyk of 'er Koe-huiden op de grond verspreid lagen. Op deze Kust is weinig kennis van 't land/ vermits het land daar laag/ slegt en onbewoond is. Op 20 of 30 mylen weegs ziet men daar nog huizen/ nog torens/ nog heuvelen/ nog bergen/ behalven deze voorsz. hoek/ en ook 3 mylen bewesten Alexandrien leggen 2 zwarte heuvelen op 't land/ daar den Toren de Arabia by staat. Maar vermits (gelyk te voren gezeid is) de stroom hier ten meesten tyd/ en zomtyds zeer hard/ na dat de winden wayen/ om de O. lopen/ zo moet men dikwils wel Z. W. ten W./ ja als men met een N. W. wind overlopen zou/ wel W. Z. W. moeten aanhouden/ om niet beneeden Alexandrien te vervallen.

Uit de W. komende/ zo kan men Alexandrien eerst aan twee redelyke hooge bergen zien/ waar van de oostelykste de grootste is/ hem opdoende als een boeren-huis met een schuur/ en de westelykste de kleinste/ hem vertonende als een rook Hooi/ daar men/ als men hem zo na komt/ dat men hem van beneeden zien kan/ daar boven op 't hoogste een vuurtoren ziet staan. Indien men niet regt op Alexandrien vervalt/ zo kan men weten aan deze merken/ of men daar beoosten of bewesten is. 't Land bewesten Alexandrien is slegt duinig land/ strekt W. Z. W. en W. ten Z. aan/ maar 't land beoosten Alexandrien is ook laag duinig land/ maar vol Dadel-bomen/ strekkende na C. Bekur N. O. ten N. aan. Men kan 't ook aan de grond bemerken/ want neffens Alexandrien en daar bewesten is 't geheel diep digt aan de wal toe/ maar beoosten Alexandrien heeft men veel steekgrond en vlak water/ de geheele Kust langs tot voorby Damiata, hoe oostelyker hoe vlakker; want als het land uit 't gezigt is/ heeft men nog niet meer dan 14 of 15 vadem water/ en op eenige plaatzen nog drooger/ en men mag de wal zo na lopen als men wil tot op 6 of 7 vadem zonder misdoen/ de Kust is ook laag en effen vol geboomte.

De Haven van Alexandrien is een groote ruime ronde bay/ hebbende aan weerzyden van de mond een kasteel staan/ van welke dat aan de west-zyde 't grootste is/ en waar voor men een eer-schoot geeft als men daar neffens komt. Regt beoosten het westelykste kasteel leid een zwarte klip boven 't water/ zynde tusschen dit kasteel en deze klip rudzig en vuil/ dat men 'er niet meer tusschen deur zeilen kan/ maar men loopt beoosten deze klip digt daar by langs in/ om dat van 't oostelykste kasteel een rif van klippen afstrekt. Dit gat is niet wyd/ en op 't diepste 6 vadem/ en buiten dit gat is 't 12, 10 en 8 vadem. Binnen komende krygt men 7, 8, en daar na wederom 6, 4 en 3 vadem. Digt by 't oostelykste kasteel tusschen dat zelve en 't voorsz. rif van klippen/ loopt ook een gat in van omtrent twee Scheeps langte wyd/ en 23 voeten diepte/ daar de Turksche Galeyen gemeenlyk uit en inloopen. Binnen de Haven leid een klip omtrent 4 voeten onder 't water/ daar agter is de beste reede op vierdehalf vadem scherpe grond/ daar men de touwen met houten bewaren moet/ men houd de grootste toren in de Stad over de 4 gaten/ die in de Stads muuren zyn/ vertonende als deuren/ dan misdoet men aan deze blinden niet/ en zo loopt men 'er beoosten om/ om daar agter te zetten. Voor de Stad leid ook een ry van blinden klippen/ alwaar 't bezuiden goed leggen is voor kleine scheepen op 2 vadem. Aan de O.-wal binnen de haven is 't droog/ gelyk aan de W.-wal. Regt binnen het westelykste kasteel leggen gemeenlyk de Turkze/ maar de groote Scheepen zetten 't agter 't voorsz. rif van klippen op 7 of 8 vadem scherpe grond/ verzorgende voor 't vylen Alexandrien.

haar

voor 't gat komt / zo komen daar Lootsluiden aan boord om de Scheepen op de reede te brengen.

Beweſten 't voorſz. Weſtelyke Kaſteel is nog een goede Reede / daar men op 't loot inlopen kan. Daar beweſten leggen veele banken en droogten / een ſtukje van de wal. Deze Haven is 10, 12 en 15 vadem diepe ſchone zandgrond / en ontrent een muſquet-ſchoot wyd / maar redelyk lang / en wierde gebruikt ten tyde doen Alxandrien in fleur was / nadien de Haven / die men nu gebruikt / doen droog was / want de grond van de hedendaagſche Haven is ſcherp en klippig (gelyk gezeid is) om de meenigte van de verzonken huizen en muuragie.

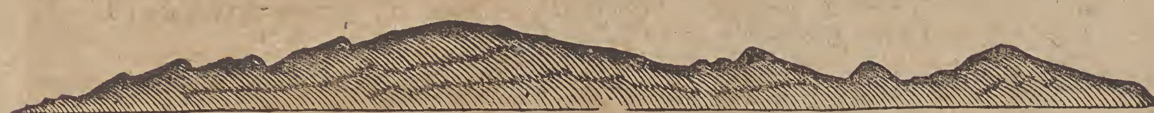
Strekkingen en Kourſſen

Van C. Salomoni tot C. Baffa in Cyprus ſtrekt de kours O. 63 mylen
Van C. Baffa tot C. de Gato Z. O. wel zo ooſtelyk 12 mylen
Van de ooſthoek van C. de Gato tot Lymeſol N. 5 mylen
Van Lymeſol tot C. Tgyta O. ten N. 8 of 9 mylen
Van C. de Gato tot C. Tgyta N. O. iets ooſtelyker 11 mylen
Van C. Tgyta tot Salina N. en N. ten O. 2 mylen
Van Salina tot Baruti O. Z. O. 30 mylen
Van Salina tot Sydon Z. O. iets O. 32 mylen
Van Salina tot C. Grega O. en O. ten Z. 8 mylen
Van C. Grega tot C. S. Andrea N. N. O. 10 mylen
Van C. Grega tot C. de Porcas de zuidhoek van de Golf van Scandroen N. O. pas 20 mylen
Van C. Grega tot voor Tripoli in Syrien Z. O. wel zo ooſtelyk 20 mylen
Van C. Grega tot Iaffa Z. wel zo Ooſtelyk 47 mylen
Van C. de Porcas tot Tripoli in Syrien Z. O. 26 à 27 mylen
Van Tripoli tot Baruti Z. en Z. ten W. 10 of 11 mylen
Van Baruti tot Sydon Z. ten W. 4 of 5 mylen
Van Sydon tot Tyro Z. Z. W. 4 mylen
Van Tyro tot C. Blanco Z. Z. W. 3 mylen
Van C. Blanco tot C. S. Margriete d'Amene Z. W. 4 mylen
Van C. S. Margriete d'Amene tot Caſtro Pelgrino Z. W. 3 mylen
Van Caſtro Pelgrîno tot Cæſaria Z. W. 1 of anderhalf myl.
Van Cæſaria tot Iaffa Z. W ten Z. wel zo Weſtelyk 4 mylen
Van Iaffa tot Eſcalona Z. W. ten Z. 8 mylen
Van Iaffa tot Damiata W. Z. W. 42 mylen
Van Damiata tot C. Brule W. N W. wel zo Noordelyk 8 mylen
Van C. Brule tot Rozetto Z. W. 4 of 5 mylen
Van Rozetto tot C. Bekur Z. W. ten Z. 5 groote mylen
Van C. Bekur tot Alexandrien W. Z. W. derd'half myl.
Van Alexandrien tot C. de Gato n. o. ten n. wel zo ooſtelyk 60 m.
Van Alexandrien tot I. Gozo di Candia N. W. ten W 90 mylen
Van Alexandrien tot I. Malta W N. W. wel zo weſtelyk 212 m.

Hoogten.

C. Baffa in Cyprus leid op	35 graden 0 minuten
C. de Gato op	34 graden 30 minuten
C. Grega op	35 graden 0 minuten
C. S. Andrea op	35 graden 34 minuten
Alexandretta op	36 graden 35 minuten
C. de Porcos op	36 graden 25 minuten
Tripoli in Syrien op	34 graden 40 minuten
Baruti op	34 graden 0 minuten
S. Juan d'Acare op	33 graden 0 minuten
Jaffa op	32 graden 26 minuten
Damiata op	31 graden 23 minuten
C. Brule op	31 graden 44 minuten
Rozetto op	31 graden 20 minuten
Alexandrien op	31 graden 11 minuten

Hoe haar deze Landen uit de Zee vertonen.

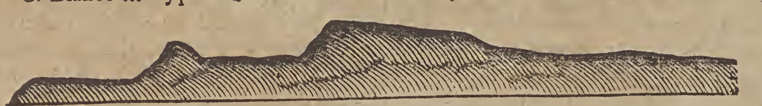
Aldus vertoont C. Baffa 't West einde van Cyprus Z. O. ten Z. / en Z. Z. O. 3 of 4 mylen van u leggende.

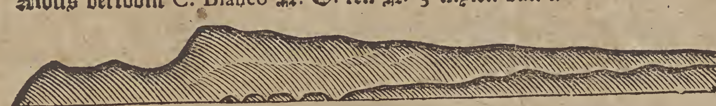
't West-einde van Cyprus N. W. en N. W. ten N. van u vertoont aldus.

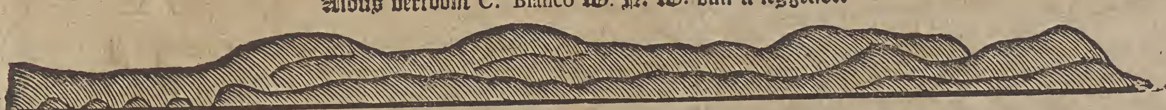
C. Blanco in Cyprus O. ten Z. ontrent 2 mylen van u vertoont aldus.

Aldus vertoont C. Blanco N. O. ten N. 3 mylen van u.

Aldus vertoont C. Blanco W. N. W. van u leggende.

Aldus vertoont C. de Gato in Cyprus N. O. ten O. van u leggende.

Aldus vertoont C. de Gato W. ten N. van u leggende.

Aldus vertoont C. Grega in Cyprus N. O. en N. O. ten N. van u leggende.

Aldus vertoont C. Grega N. O. van u leggende.

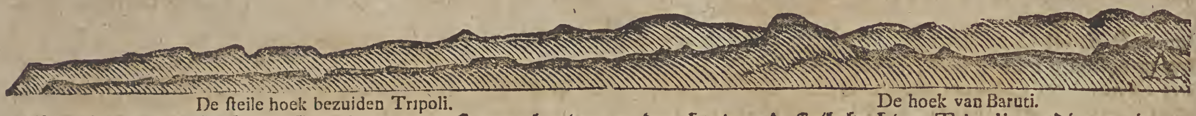

Aldus vertoont de Keetelberg oost zuid-oost van u met de oost-kant van Monte Libano, als gy tot Tripoli in Syrien op de Reede legt.

't Land benoorden Tripoli vertoond aldus

Aldus vertoont 't land bezuiden Tripoli, als gy 't oost zuid-oost van u van de steng afzien kent: dan kond gy 't Land van Lymesol in Cyprus ook zien.

Aldus vertoont de hoek van Baruti, noord-oost 5 mylen van u, dan kent gy de steile hoek van Tripoli noord van u zien.

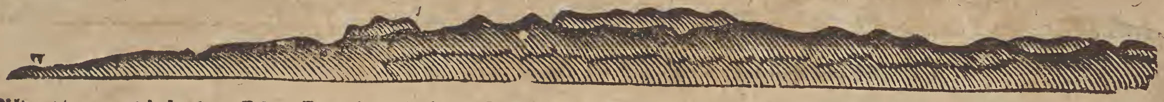
't Land tusschen Baruti en Sydon oost nood-oost 4 mylen van u vertoont aldus, en behoort aan 't voorgaande, de AA aan malkanderen.

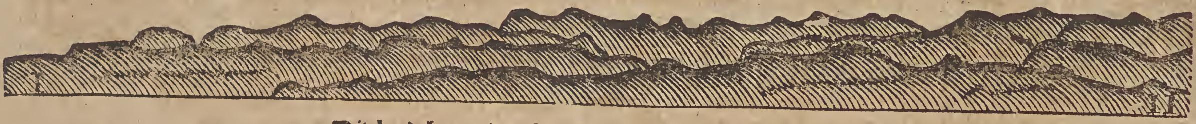
't Land benoorden Sydon tot Sydon toe vertoont aldus, als 't dubbeld land met de Stad Sydon zuid-oost en zuid-oost ten zuiden omtrent 3 mylen van u is, de klip voor de Stad ziet men dan nog niet, maar 't schynt alles vast land te zyn: dit behoort aan 't voorgaande, de BB aan malkanderen.

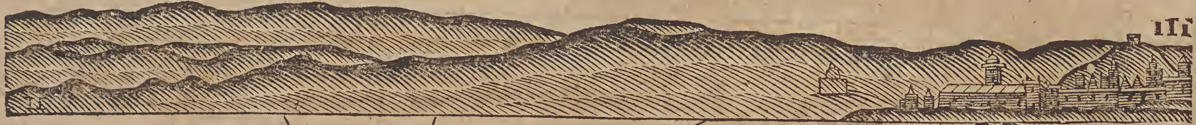
Aldus vertoont 't land tusschen Sydon en de hoek van Tyro, en behoort aan 't voorgaande, de CC aan malkanderen.

Aldus vertoont 't land tusschen Baruti en Sydon, als den hoek bezuiden Sydon Z. ten W. en Z. Z. W. 5 mylen van u is.

Dit land benoorden Sydon behoort aan 't voorgaande.

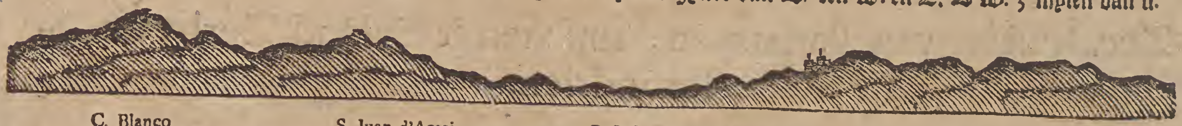

Aldus vertoont Sydon met 't land daar benoorden en 't Eylandeken, daar men agter de Reede leid, en verbolgt aan 't bovenstaande.

Dit

Die volgt aan 't bovenstaande/ en is den hoek bezuiden Sydon, zynde dan Z. ten W. en Z. Z W. 5 mylen van u.

C. Blanco O. ten Z. 7 of 8 mylen van u vertoont aldus.

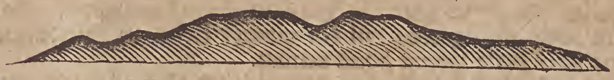
C. S. Margariete d'Amene, anders C. Carmelo genaamt/ vertoont aldus Z. O. 8 of 10 mylen van u zynde.

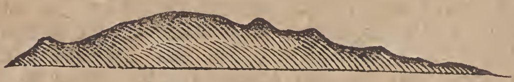
N. O. ten O.

Dit land is in de bogt van S. Juan d'Acari

Aldus vertoont C. S Margriete d'Amene, anders Cabo Carmelo genaamt/ en 't land in de bogt van S. Juan d'Acari, als C. Carmelo O. 5 of 6 mylen van u leit.

C. Carmelo Z. O. en Z. O ten zuiden 7 of 8 mylen van u vertoont aldus.

Aldus vertoont C. Carmelo zuid zuidoost van u/ dat gy 't effen zien kent van beneeden/ gelykende dan een Eiland/ om dat gy 't land in de bogt van S. Juan d'Acari niet zien kent.

Aldus vertoont Jaffa met 't land benoorden. Na Jaffa is 't land laag/ en bezuiden Jaffa is 't land aan de Zee-kant wit duinig land/ en benoorden C. Carmelo is 't heel hoog en kenbaar.

Aldus vertoont 't Land van Egypten ontrent ten halven tusschen Damiata en C. Brule, als men 't effen van de Compagne zien kan/ zynde dan op 20 vadem steekgrond ontrent 3 of 4 mylen van de wal. Men ziet dan/ om dat het land zo laag is/ de bomen eerder dan 't land.

Aldus vertoont 't zelve bovenstaande land tusschen Damiata en C. Brule, als men dat wat nader voorby zeild/ dan ziet men de 2 middelste bergen als 2 Hollandsche duinen/ en de oostelykste aan d'oost kant ruig bewassen. d'Oostelykste zyn twee roode duinen aan te zien als rode steenbergen. Een weinig daar beoosten leid Damiata aan de Zeekant/ en is kennelyk aan de hooge toren. De boomen/ als men die eerst gewaar word/ schynen Eylandekens te zyn door een laagte van 't land/ want men ziet de bomen eerder dan 't land.

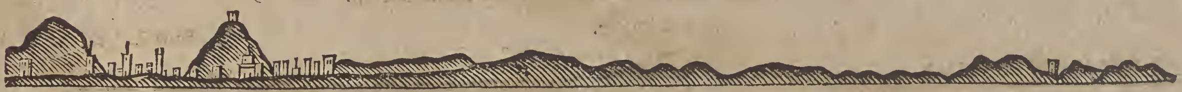
Aldus vertoont 't land van C. Brule en daar bewesten na Rosetto toe/ zynde een smalle streek lands/ dat zo laag is/ dat men 'er de Barken over heen daar agter ziet leggen. Daar neffens op 10 vadem is men nog wel twee groote mylen van de wal.

Aldus vertoond 't land bewesten of bezuiden Rosetto omtrent 4 mylen van u zynde/ en vervolgt aan de bovenstaande opdoening.

Aldus vertoont 't land tusschen C. Bekur en Alexandrien, als 't Kasteel Apokera Z. O. ten O. / en de Stad Alexandrien Z. W. ten W. van u zyn/ zynde op omtrent 50 vadem water/ omtrent 3 mylen van de wal.

Aldus vertoont Alexandrien met 't duinig land zonder geboomte daar bewesten/ als men uit de W. komt 't Is daar geheel diep tot digt onder de wal.

De Zestiende Vertooninge, van de

Zee-Kusten van Barbaryen, tusschen 't Eyland Zerby en Alexandrien.

Rasamabri. VAn 't Eyland Zerby tot Rasamabri is de kours zuyd-oost ten oosten omtrent 20 mylen. Een myl in zee is 't vlak water / men kan daar zien eenige huizen / of die met het land verzonken zyn. Daar beooosten is Zoud land / daar de Engelsche zout laden voor Venetien.

Van Rasamabri tot Tripoli in Barbaryen is de kours O. ten Z. twaalf mylen. Wilt gy tot Tripoli in de haven zyn / die in de Haven kaart uitgeteekent leid / (na de onderregting van Frans-Willemz. Vos) zo loopt digt beoosten 't oostelyke Eylandeken in / houdende daar omtrent twee steen-werpen van / en loopt dan regt op 't kerksken A en den dadel boom B aan / houdende dezelve over malkanderen / tot dat gy midden in 't vaarwater zyt tusschen de klippen en 't vaste land. Loopt dan westwaart over na de Stad toe / en zet'et waar gy wilt. Maar voor een onbedreeven is 't beter buiten een schoot te schieten / dan zal hy om een stuk van agten of twee een Loots binnen krygen. Die uit de oost komt / moet hem niet te digt by de wal langs houden / om een groot rif daar van de wal af strekkende / dat steil en schor is / en nadien dat 's zomers de winden daar meest uit de oost waayen / zo is 't dan beter wat oostelyk te vervallen / 't land is daar kenneIyker. Want die beoosten Tripoli vervalt en dan by 't land langs loopt / die zal een bosch met Dadel bomen gewaar worden / en daar by komende kan hy dan Tripoli zien / 't welk hem dan opdoet als een Eylandeken. Daar zyn geen bomen beoosten Tripoli als daar digt by. Men word deze bomen gewaar / als men vierdehalf myl nog beoosten Tripoli is. Daar leggen eenige bergen landewaart in / die wat hoogagtig zyn / haar vertonende / als in de haven kaart vertoont word / dewelke u altyd schynen te volgen / om dat zy zo verre landewaart in leggen / dezelven leggen zuid zuid-oost van u / als gy voor Tripoli komt. 's Winters waeyen de winden hier meest om de west / daarom moet men dan zoeken bewesten Tripoli te vervallen / en daar moet men toe zien niet op het land te lopen / om dat 't daar geheel laag en bykans gelyk met het water is / zo dat men ter plaatzen / daar Dadel bomen staan / dezelve van verre eerder dan 't land gewaar word.

Masar Mahomet. Beoosten C. Mezurata voor de Stad Masar Mahomete, is goede reede voor noord weste / weste / zuid-west en zuide winden op 10 en 12 vadem / gy moet op 't lood daar heen lopen / want van de voorsz. Kaap strekken eenige groote blinde klippen oostwaard of 't Zeewaart.

De Swavelgolf. Verre in ke Swavel Golf leid een groote lange Zand-bank omtrent 4 mylen van de kust / daar kan men ap 't loot zeer goede reede vinden. In deze Golf leggen eenige havens / als Zovara en Milier, maar ondiep / daar eenige van Provence komen / om Swavel / Boter en Huiden te laden.

Ptolometa is een goede haven voor scheepen onder de 150 lasten / hebbende in 't gat en binnen 14 en 15 voeten water. Den Goeverneur van Tripoli di Barbaria heeft deze Sead met een sterk kasteel voorzien / en daar is nu groote koophandel. Aan dese kusten hebben wel een menigte treffelyke Steede gelegen / maar zyn nu geheel vernielt.

Onder alle Reeden van Bonandria tot Alexandrien is porto Salomon de beste haven / maar droog / gelyk ook alle de andere / en niet gebruikelyk voor groote Scheepen.

Strekkinge en Coursen.

Van I. Zerby tot Tripoli di Barbaria is de kours Z.O.	24 mylen
Van Tripoli tot I. Malta N. ten O. iets O.	44 mylen
Van Tripoli tot C. Mezurata O. ten Z.	40 mylen
Van C. Mezurata tot Ptolometa O. wel zo noordelyk	58 mylen
Van Ptolometa tot C. Rusato N. O.	12 mylen
Van C. Rusato tot I. Gozo di Candia N. O. ten O.	49 mylen
Van C. Rusato tot C. Rusatim O. ten Z. iets Z.	93 mylen
Van C. Ruzatim tot Alexandrien O. ten Z. en O.Z.O.	90 myl.

Hoogten.

De noord-west-hoek van I. Zerby leid op	34 graden 16 minuten
Tripoli di Barbaria op	33 graden
C. Mezurata op	32 graden 26 minuten
Ptolometa op	32 graden 36 minuten
C Rusato op	33 graden 8 minuten
C. Rusatim op	

Hoe haar deze Landen uit der Zee vertoonen.

Aldus vertoont 't land beoosten Tripoli, als men daat omtrent 8 mylen beoosten is / en by de wal uit komt zeilen.

Dadel boomen beoosten Tripoli.

Dit behoort aan 't voorgaande / de AA aan malkanderen.

Dadel boomen beoosten

Aldus vertoont 't land bewesten Tripoli, en behoort aan 't voorgaande / de BB aan malkanderen

Dit behoort aan 't bovenste / de CC aan maldandezen.

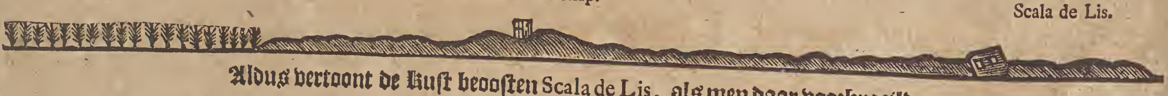
Maria Boodschap.

Dit behoort aan 't voorgaande / de DD aan malkanderen.

Maria Boodschap.

Scala de Lis.

Aldus vertoont de kust beoosten Scala de Lis, als men daar voorbyzeild.

E I N D E.

REGIS-